EDMUNDAS

MALŪKAS

moters kerštas

romanas

EDMUNDAS

moters kerštas

MAGILĖ
PANEVĖŽYS
2008

AUTORIAUS ŽODIS

Tai - ne visai romanas. Tai - žmogaus likimo apmąstymas, tai - iš dalies tikrovėje nutikę įvykiai.

Studijuodamas žmogaus likimo temą, turi tarsi laiptais vis kilti ir kilti aukštyn. Tie laiptai vis platėja ir platėja iki tol, kol protas nebeaprėpia platumos.

Tu tiki?

Tu tiki, kad žmogus - chaotiškai besikepumėjantis vabalėlis plačiame vandenyje? Aš taip pat tuo netikiu. Tai kas tas žmogaus likimas?

Kas ji lemia?

Dievas?

Paprastam žmogui - tai per plati sąvoka. Konkretesni atsakymą rasime studijuodami filosofų darbus, gilindamiesi į magijos filosofiją. Rasime paaiškinimų studijuodami astrologiją ir chiromantiją. Kai ką gali pasakyti kortos, kai ką - tiesiog nepaprastai jautrūs žmonės, žiūrėdami jums į veidą, į rankas, į kūną. Jautri, pastabi akis daug gali pamatyti. Fenologija - tam tikrų požymių mokslu - sėkmingai naudojasi šiuolaikiniai mokslininkai. Iš tikro: kas išmano vynuoginių sraigių biologiją, tam visiškai nesunku nuspėti sausrą

ar lietingą orą. Visl<ą lemia žinojimas - jo plotis, jo gylis, jo aukštis.

Šia knyga siekiau sužadinti Tavo, mielas skaitytojau, smalsumą. Jei perskaitęs bandysi atsakyti i klausimus: kodėl aš gyvenu, kam aŠ gyvenu, kodėl toks, o ne kitoks mano gyvenimo būdas...

...aš manysiu, kad savo užduotį įvykdžiau.

I Š M I N T I S

Kiekvienam ŽMOGUI duota ypatinga paskirtis.
ŽMOGAUS žemiški rūpesčiai negali užgožti jo paskirties.
ŽMOGAUS gyvenime kiekviena smulkmena, kaip ir dideli darbai, yra žmogaus esmės išraiška.
ŽMOGUS pasirenka tokį gyvenimo būdą, kuris veda i jo ypatingos paskirties įgyvendinimą.
TAI KAS VADOVAUJA ŽMOGUI?

* * *

Pasmirdęs degtine, šiukšlinas, sklidinas girto gargaliavimo, nešvankių anekdotų, gerklinio kvatojimo, mergų cypavimo, antrąją Naujųjų metų naktį lėkė, dundėjo, stūgavo traukinys iš Murmansko į Sankt Peterburgą.

Už kupė lango, tik už stiklo, - šalta poliarinė naktis. Prietema, sniegas, apsnigti skurdūs medeliai, retkarčiais kažkur skubantys krankliai.

- Žiūrėk, briedis! - šūktelėjo Dana.

Gvidas Senkus krūptelėjo, žvilgtelėjo.

Šakotaragis gražuolis susidomėjęs stebėjo sniego dulkėse skendintį traukinį. Akimirksniu nutolo, dingo, pasimiršo.

Kažkas kumščiu stipriai pabeldė į kupė duris, bet nesulaukęs atsako, riebiai nusikeikęs nukreivojo šalin.

Užlindęs už tuščio staliuko, prisišliejęs prie šalto lango, Senkus tylėdamas stebėjo pro langą žiijrinčią jauną moterį. Ji, žinoma, seniai pajuto tiriantį jo žvilgsnį. Aišku, puikiai suprato, žinojo, jautė, ką reiškia šaltas, išbalęs, abejojantis veidas. Skaudžiai žeidė mandagūs žodžiai, atsargus elgesys, šykštūs, be jokios potekstės prisilietimai. Dana buvo nusivylusi, bet nepraradusi vilties.

- Sušalsi, - pagaliau prabilo Gvidas. - Apsisiausk kuo nors.

- Dėkui. Nieko. Pats tas.

Dabar, jau po visko, kas minutę artėjant ir artėjant Lietuvai ir tai neišvengiamai akimirkai, kai teks įeiti į savo namus Klaipėdoje, Senkų apniko slogios mintys. Niekaip negalėjo suprasti, kaip apskritai galėjo gimti absurdiška idėja trenktis su svetima moterimi į tokią Rusijos tolybę. Jokio komforto, poilsio, džiaugsmo. Ilgi šlitinėjimai geležinkelio stotyje tarp nešuliais apsikrovusių bobų, šiurkščių vyrų ir nežinia ko čia ieškančių visai sukriošusių senukų. Bemiegės naktys traukiniuose, baisus speigas, pridvisę viešbučiai ir dviprasmiški žvilgsniai. Priemoka už tai, kad iš Lietuvos. Priemoka už tai, kad moteris ne žmona. Šlykšti naujametė naktis tarp svetimų girtų žmonių. Nuo ko jis bėgo? Ką rado? Kam keršijo?

Štai priešais sėdinti graži, trumpais šviesiais plaukais ilgakaklė kito vyro žmona yra pats tikriausias šventvagiškos neištikimybės pavyzdys. Žinoma, tik jam, Gvidui Senkui, skirtas kruopštus veido makiažas. Žinoma, ne bėgdama nuo šalčio, o siekdama konkretaus efekto Dana tyčia užsitempė sniego baltumo megztinį aukštu kaklu, pasipuošė sidabriniu su inkrustuotu gintaru kaklo vėriniu, įsisegė to paties meistro darytus puošnius nukarusius auskarus. Žinoma, tyčia pamiršo pūkuotą, nuolatos prancūziškais kvepalais kvepiantį, vaivorykštės spalvomis žėrintį megztinį. Žinoma, tik tam, kad ap-

temptas drabužis išryškintų tobulas linijas, krūtų apvalumus ir taliją.

- Tai kodėl tada priėjai ir užkaibinai? Buvai ką tik ištekėjusi,

- Oooo... tu ir vėl apie tą patį, - papūtusi lūpytes, blykstelėjusi akimis, neskubėdama apsisiautė žydrųjų lapių kailinukais. - Todėl... todėl, kad vedybos ir meilė - skirtingi dalykai.

- Tai kam tekėjai nemylėdama?

- Paskubėjau. Per vėlai supratau, o gal kitaip nė negalėjau.

- Kaip?

- O taip. Toks gražuolis pamatė mane gatvėje, priėjo ir pasakė, kad už naktį su manimi duos tūkstantį dolerių.

- O tu?

- O ką aš? Ne kasdien duoda tūkstantį dolerių. Pasimaiviau ir nuėjau.

- Maniau, kad tu tvirtesnė, - nusivylęs Senkus nusisuko į langą. - O paskui?

- Patiko. Tėškė: būsi mano žmona.

- įsakė?

- Taip. Įsakė.

- O tu?

- Paėmiau pinigus ir pasiunčiau po velnių. Tada draugavau su tokiu Vincu. Vargšas mano Vincento... Makt ir dingo mano jūreiviukas. Niekur neradau. Paskui nei iš šio, nei iš to atleido mane iŠ darbo. Vėliau šeimininkė pasakė, kad nebegali nuomoti buto, ir išvarė į gatvę. Tučtuojau prisistatė Stulga ir maloniai pasiūlė savo namus. O kur dėtis? Nuėjau.

- Tai tu net neištekėjusi?

- Jau buvau, - Dana papūtusi lūpytes gerokai patylėjo. - Tyliai užregistravome santuoką ir po mėnesio tyliai išsiskyrėme. Supratai? Tai toks fintas. Jei kada nors kas nors ne taip, turtas lieka patikimose rankose.

Senkus žiūrėjo nemirksėdamas.

- Ko žiūri? Esu nepaprastai turtinga gyvanašlė.

- Netiesa. Tu gyveni su juo.

- Gyvenu. Todėl ir sakau, kad vedybos ir meilė - skirtingi dalykai.

Bach! Bach! Smūgiai į duris. Atplėšė. Įsivertė dvimetrinis rusas.

- Ei! Ko sėdite tamsoje?! Norite degtinės? Eime su manimi! Eimeee. Tavo boba - liuks! Tiks. Eime.

- Dėkui. Ne. Vakar padauginome. Norime atsipūsti.

- Kyli kyliu išmuša! Girtą kraują reikia plauti degtine! Tai aš, rusas, jums sakau! Tiktai taip! - užtrenkė duris.

Tyla.

- Gal nori? Šiek tiek turiu nuslėpusi, - Švelniai Ištarė Dana.

- Ne. Nenoriu, - patylėjęs Gvidas paklausė: - Apie ką tu vis galvoji?

- Šiaip. Apie viską.

Jis puikiai žinojo, kad tai melas. Nejaugi po sąmoningai padarytos nuodėmės galima negalvoti apie pasekmes? Dana atsainiai žiūrėjo pro langą ir nenorėjo išpažinties.

- O tu apie ką? - ji net nepažvelgė i Gvidą. Aišku ir taip.

- Tuščia. Nė vienos minties, - ir vėl melas.

Senkus galvojo lygiai apie tą patj. Salvinija, žinoma, Kalėdas ir Naujuosius metus praleido tėvų namuose Rietave. Uošvis be jokių užuolankų, aišku, klausė: kur žentas? Ką ji galėjo atsakyti? Kokiu būdu galėjo pasislėpti nuo tiriančio tėvo žvilgsnio? Jokios pateisinamos priežasties. Kaip susėdo prie stalo? Kaip sukalbėjo maldą, už ką dėkojo Dievui ir kokių jausmų lydimi pasidalijo šventąją plotkelę? Nejaugi... nejaugi pasakė, kad skirsimės?

Dana iš pasuolio ištraukė savo kelionmaišį, pasiraususi surado butelį konjako, stiklinaitę, dešros, duonos. Padėjo kelis obuolius, pabėrė saują saldainių. Pripylusi sklidiną stiklinaitę,

pastūmė Gvidui. Neskubėdama skiltelėmis supjaustė vieną obuolį.

- Geras konjakas. Patiks. Prašom. Aš noriu. Užrakink duris.

Užrakino.

- Neskubėk, - Senkus pasirėmė ant staliuko. - Traukinys daug valandų lėks nesustodamas, - patylėjo. - Netiesa. Galvoju, kaip čia atsitiko, kad visiems spjovėme į veidą ir pabėgome į Rusiją.

- Aš save galiu pateisinti, - nieko nelaukusi Dana vienu mauku išgėrė Gvidui skirtą gėrimą, užkando obuolio skiltele. - Aš... aš myliu tave. Jei tik tu mane pakviestum, su sparnais atlėkčiau, bet... - ji skėstelėjo delniukus, - manęs nek-viesi. Tu nemyli manęs. Man visiškai nesuprantama, kodėl pakvietei į šitą kelionę. Maniau, kad tai bus kažkokia mūsų bendra pradžia, bet... Ech! Geriam! Viena žinau tikrai - esu tau stiprus seksualinis dirgiklis, bet tai, deja, ne meilė, o gaila.

Ką galėjo pasakyti? Nieko. Jis pats pasidavė šios moters norams. Netgi sentenciją prisitaikė: jei esi geidžiamas, kūniškoji ir dangiškoji pradžia susilieja į visumą, ir tavo norai nieko nebereiškia. Kvailystė, žinoma. Nuolatos sau tvirtino, kad Dana Stulgienė - ne jo tipo moteris. Kūnas grakštus, bet per liesas. Trūksta to tobulo apvalumo, kuris kiekvienam vyrui sapnuojasi naktimis. Per mažos, tarsi paauglės krūtys ir per daug gyslotų raumenų. Dana neturėjo sfinkso akių, taip patinkančio vyrams stirnos baikštumo, nuolankios gėdos. Gvido kūnas, žinoma, nepaisė jokių išvedžiojimų, šiaušėsi prieš protą ir rado tai, ko jam labiausiai reikėjo.

Tuščia.

Šalta.

Vagono, žinoma, šildyti niekas neketino. Tualetas privemtas. Kažkuo slidžiu ir dvokiančiu ištepliotos durų rankenos. Eidamas koridoriumi, Senkus pro praviras kupė duris atsitiktinai

pamatė besimylinčius kaulėtą vyrą ir aptukusią moterį. Vagono palydovė lėbavo su kažkokiais studentais. Kažkas prašė cigarečių. Kažkas pasakė, kad nerūko. Netoli tualeto, pravėręs vagono langą, girtas bernas vieną po kito mėtė tuščius butelius. Visur garsūs šūkavimai, kažkur kažkas susimušė, nurimo. Tambūre garsiai raudodama mergina keikė savo likimą.

- Nerandi sau vietos? - kandžiai paklausė Dana. - Sąžinė graužia?

Išgėrė.

- Įpilk dar, - karčiai burbtelėjo Gvidas.

- Gerai, - nuolankiai atsiliepė Dana.

Senkui nusibodo mintys apie namus, apie žmoną, artėjantį susitikimą, pirmuosius žodžius Salvinijai. Gėrė mažai užkąsdamas. Dana ištraukė antrą butelį...

Svaigalai sujaukė smegenis. Dana teisi... Pasiutęs seksualinis dirgiklis. Visada! Nuo pat pirmos akimirkos, kai ją pamatė Smiltynės pliaže. Ech, tos plačios kaulėtos strėnos, pilnos raumeningos Šlaunys. Ech, kumelaitė! Bibliotekoje Stulgienė paprasčiausiai priėjo ir... ir... pamažu įviliojo į lovą. Viešpatie, kaip sukasi galva... Kada tai buvo? Prieš mėnesį, gal prieš tris... Koks skirtumas?

Gvidas siūbuodamas atsistojo. Prisimerkęs, nė kiek neabejodamas, alkanu žvilgsniu svilindamas apgirtusią Daną, nusimovė kelnes, lėtai nusivilko marškinius.

- Renkis!

- Sušalsime, - atsiliepė. - Gal tik Šiek riek?

- Ne! - nukirto. - Pažaiskim. Noriu žvėriško, be stabdžių sekso. Renkis!

Visai nesigėdydamas savo nuogumo, geismu prisipildžiusio savo kūno, stovėjo ir gašliu žvilgsniu žiūrėjo, kaip Dana nusirenginėja, kaip vis pablizgindama akimis maivosi, parodydama tai vieną, tai kitą nuogo kūno dalį. Pagaliau raivydamasi, lyg svilinama baisios gėdos, išsitiesė ant gulto.

Temo protas...

Užvirė kraujas, įsitempė kiSnas, krėtė pasiutęs nirtulys. Palaimintasis geismas trukdė kvėpuoti, rūku aptraukė akis, į raumenis įliejo žvėries jėgą. Išmušė, nugramzdino, ištaškė visas rūškanas mintis. Velniop! Tarsi jausdamas svaiginamą akimirką narkomanas, drebančiom rankom griebė apnuogintą kūną... Ji žaismingai išsisuko, gręžiojosi, aikčiojo, nesidavė... Karščiu degino kiekvienas prisilietimas. Ėste ėsdamas dažytas lūpas, ieškodamas, spausdamas, urgzdamas bloškė ant gulto...

Paklus... pasiduos...

Žinojo nuodėmingoji, ko reikia...

Įsiutusio, raudonomis aistros dėmėmis išmušto eržilo kūnas...

Paskutinę išsigelbėjimo viltį praradusios moters aimana...

Stiklinės akys, prakaito tvaikas, laukinių žirgų šuoliavimas per degančią žemę! Niekas negirdi prislopinto riksmo, prašančio šnabždesio. Niekas nepaiso svetimo skausmo. Salin!!!

Trinkt... trinkt... tarsi per amžinybę geležiniu taku rieda geležiniai traukinio ratai. Per šaltį, per naktį, per kerštą...

Ar galima pabėgti nuo savęs?!

Ar įmanoma?

* * *

-Tu girdi mane? Su Naujaisiais... Sveikinu.

- Dėkui. Kas čia?

-Nepažįsti? Tavo balsas... Tu... viena? Šiaip paskambinau. Netikėjau, kad kas nors atsilieps. Viena? Kur vyras?

-Aaaaa... - prisiminė. - Viena.

Nė pati nesuprato kaip prasitarė. Na ir kas? Kam pasiguosti? Ištisa savaitė vienatvės. Niekas nežinojo, nepaskambino - niekam neprireikė.

Salvinija atsiduso.

Negalėjo važiuoti į Rietavą viena. Ką pasakytų tėvui? Kaip galėtų pasiguosti motinai? Parašė laišką. Kad namuose, kad paskui restorane, kad jau bilietai... Melas. Jokių bilietų ir jokio restorano. Salvinija graužėsi, kad šitaip begėdiškai apgavo tėvus. Įtartinas Gvido šyptelėjimas... Nė žodelio netaręs, su kelionmaišiu išslydo pro duris. Kur? Ko? Kas priglaudė? Kam pasiguodė? Gal kur su draugais, o gal?.. Kuo jam nusikalto? Ką blogo pasakė? Kuo neįtiko? Nejaugi kokia naujiena, kad nėra pinigų? Gal įgriso priekaištai, kad amžinai prapuolęs bibliotekoje, kad net duonos nenuperka, nesirūpina skalbiniais ir neplauna lėkščių? Šimtus sykių kartojama tiesa. Ir... nieko... Nejaugi tai pabaigos pradžia? Pagaliau vyras kada nors turi suvokti, kad šeima - ne vien patogus gyvenimas, bet ir tam rikros pareigos. Salvinija guodėsi, kad nėra vaikų, nes tada - visiška pražūtis. Niekaip negalėjo suprasti, kokiu būdu Senkui pasisekė taip mikliai atsiriboti nuo buities ir visus rūpesčius suversri žmonai. Kada tai prasidėjo? Kada ji padarė pirmąją klaidą? Ir kažin ar tai klaida, nes vyras tiesiog privalo turėti šiokį tokį supratimą apie savo vietą šeimoje. O gal jam visiškai tas pats? Ji, kvailė, vis dar tiki, kad yra mylima, o jis kaip laisvas paukštis išskrenda rytais, nežinia kokiomis padangėmis skrajoja ir grįžta pavargęs saulei nusileidus. Tas... tas sarkastiškas šypsnys, tas žvilgsnis...

- AŠ galiu tau kuo nors padėti?

- Padėti? - Salvinija tarsi šiek tiek įsižeidė, tarsi atitoko. Kaip svetima išgirdo savo balsą, pažvelgė svetimu žvilgsniu. Iš toli, kaip iš bedugnės į aukštį, į šviesą, į viltį.

Kuo tu gali man padėti?

Karštais peiliais varsto vienatvė. Tuščia erdvė, nebylios sienos, savų žingsnių tylus aidas, iš proto varančios mintys. Širdį draskančios mintys! Mintys!!! Ėdančios nervus mintys! Krūvon susirinkę šlykštūs prisiminimai. Melas, melas, melas! O taip norisi tikėti...

- Nežinau... Gal kuo nors...

Staiga nežinia dėl ko krūtinėje gimęs karštas gumulys pakilo, plūstelėjo į akis, sudrėkino, išsiliejo keliais lašais. Viešpatie, kaip gerai, kad dar kažkam reikalinga, kad kažkas gali pasakyti jai keletą šiltų žodžių, jai nieko nereikia. Tik Gvido Senkaus, bet jo nėra. Jis išėjo, gal išvažiavo, ir nežinia kada sugrįš. Jam visiškai nerūpi jos pastangos, jam nereikia jos pagaminto valgio, Švarios patalynės ir paklusnaus kūno. Jam nieko nereikia.

Nieko.

Nieko.

Nieko.

- Išgėriau daug sklidinų taurių šampano. Jau banguoja pasaulis. Rankoje paskutinė sklidina taurė. Kaip nuodai... Tuoj išgersiu, nusinuodysiu, nugrimsiu...

- Palauk! Salvinija, palauk!

- Labanakt. Sudiev...

* * *

Ryris Stulga blaškėsi kaip žvėris. Išnaršė visą Klaipėdą. Neaplenkė nė vienos kavinės, restorano ar intymesnės lindynės. Klausė visų, kas galėjo pasakyti, kur pasislėpė jo moteris. Po velnių!

- Nusiramink, Ryri. Niekur nedings. Rasim, - guodė draugą augalotas skustagalvis. - Išsiunčiau Ričką į Kėdainius. Jei tik paukštytė sumanė pasisvečiuoti gimdytojų namuose, - gyvą mirusią parveš. Garantuoju.

- *Kurval* - siuto Stulga. - Aš jai, kekšei, nedovanosiu. Kur ji gali būti? Kur?! *KruŠasi* su kokiu nors *ffaįeriu.* Ne kitaip, bestija. Gyvatė... Jei rik pasieksiu, tam sportininkui pautus nurausiu. Žinojau, kad *kttrva,* bet va, susimėčiau. Ko neatkalbėjot? Matėt, kad durniuoju, a?

- Kalbėjom, Ryti, kalbėjom, - taikiai bambėjo čiaumodamas kramtomąją gumą draugas. - Neklausei. Sakei, viens du -

permuši kalės dvaką. Matai, kaip pasidarė... Jei jau surujojo, nors tarpukojį pasvilink, niekas nesuturės. Gal dar be reikalo apšnekam? Gal kur šiaip? Na, daugiadienės, ir neprisimena boba kelio į namus?

- Parodysiu aš jai daugiadienes... *Kitrva*.

- Važiuojam. Paūšim. Liepiau atvežti porą patelių. Važiuojam.

• * *

... Kažkas įkyriai skambino, beldė į duris. Su drabužiais tysanti ant sofos Salvinija atsimerkė, sukluso...

Gvidas!

Pašoko, puolė prie veidrodžio, girta ranka perbraukė per plaukus, lūpdažiu paryškino lūpas, nevikriais judesiais papudravo skruostus, pašėlusiu greičiu surinko, sumetė į sendaikčių spintą tuščius butelius, kelias neplautas lėkštes. Pasitampė, palygino sijonėlį, dar kartą žvilgtelėjo į veidrodį, atidarė.

- Čia tu???

Karolis ant slenksčio pastatė du butelius šampano.

- įleisi?

Baisus nusivylimas... Kelias sekundes nemirksėdama žiūrėjo į netikėtą svečią, nevykusiai kostelėjo, šyptelėjo. Akimirksniu atsileido sutramdytos smegenys, subliūško kūnas, nuslinko Gvido paveikslas. Apimta neįveikiamo silpnumo, tik atsirėmusi į sieną susilaikė nesusmukusi. Tarsi vėjui dvelktelėjus dingo prablaivėjimo akimirka, ir Senkuvienė, vos apversdama liežuvį, šiurkščiai drėbusi kelis žodžius, norėjo užtrenkti duris tiesiai prieš Karolio nosį. Tas vikriai užkišo koją, neleido.

- Nepersekiok! Dink! Nenoriu tavęs. Nenoriu!

- Manęs? - čiupęs abu butelius, vienu šastelėjimu įsmuko į vidų.

- Ne ne! Išeik. Aš negaliu! Negaliu... negaliu... negaliu... Nenoooriu. Girdi? Išeik. Prašau... Maldauju.

- Salvute... Tokia naktis, ir tu viena...

- Prašau tavęs...

- Bijai? Tada važiuojam su manim. Važiuojam, gerai? Važiuojam. Kur tavo paltas? Kur tavo batai?

Salvinija susmuko prie durų. Vapėjo, gestikuliavo, priešinosi. Labiausiai bijodamas, kad po akimirkos situacija gali pasikeisti, puolęs prie kabyklos, Karolis raute nurovė paltą, šiaip taip užtempė batus, apmuturiavo šaliku. Salvinija bandė pati keltis, bet paslydusi nuvirto, rankomis stiimė nuo savęs įkyrųjį svečią, vapėjo, raivėsi, ir atrodė - tuoj tuoj pravirks.

* * *

Kas yra kaltė? Tai sielos liga. Kas yra atgaila? Tai sielos gydymas.

Gvidas Senkus jautėsi bjauriai.

Vagies tylumu atrakino savo namų duris. Dar tyliau įslinko į vidų, apsidairė, su baime laukė smerkiančio Salvinijos žvilgsnio, piktų žodžių. Baisiausia - iškalbingas tylėjimas, abejingumas. Tarsi nieko neįvyko, niekas nenukentėjo, lyg taip ir turėjo biiti. Dabar su baisiu kaltės jausmu Gvidas turėjo prisipažinti, kad biJtent tokio efekto tikėdamasis išėjo, išvažiavo iš namų. Kvaila savęs apgaulė. Gal ir yra vyriška laimė ryžtis atsisakyti įkyrėjusios ir nusibodusios meilės, bet, dievaži, Gvidas niekada apie tai nedrįso galvoti. Suprato, kad gyvendama su juo Salvinija aukojo dalį savo laisvės. Galima pagalvoti, kad meilė, kaip cukrus į arbatą, pasaldina kartų gyvenimą. Neeee... Skirtumas tas, kad moterys mėgsta saldžius pyragėlius, o vyrai nori saldžiai gyventi.

Gvidas nenorėjo jokių drastiškų permainų, kol neįgyvendino savo tikslo. Protu nesuvokiama, kaip galėjo taip lengvabiidiškai pasielgti.

Nejaugi nesuprato, neįvertino pasekmių? Nejaugi negalėjo numatyti būsimo pragaro?

o dangau!

Tuščia.

Visur ideali tvarka. Ant baldų nė dulkelės. Ant lovatiesių nė raukšlelės. Ant virtuvės stalo apipjaustytas paruges tortas. Tik didžiulė lėkštė. Aplink jokio trupinėlio. Nėra eglutės ir nieko, kas primintų Naujuosius metus. Niekam jokios kalėdinės dovanėlės. Kaip visada, monotoniškai tiksi sieninis laikrodis. Patį viduržiemį, lygiai kaip praėjusiais metais, nei iš šio, nei iš to stambiais raudonais žiedais sužydęs senasis kaktusas.

Gal kur išėjo?

Gal tik ko nors nusipirkti? Gal kur vaikšto ir tuoj grįš?

Senkus skubiai šiek tiek apsiprausė, persirengė, suslėpė kelionėje apnešiotus drabužius, giliai nugrijdo kelionmaišį, įjungė magnetofoną. Visai negirdėdamas muzikos, sudribęs minkštame krėsle, užsimerkęs, atsipalaidavęs nustūmė naujausius prisiminimus, nurijo kaltės jausmą, pasiruošė pačiam blogiausiam.

Laikrodis vienodais dūžiais skelbė valandas, bet niekas nesirodė.

Visiškai nusiraminęs, Senkus surado Šūsnį popierių, patogiai įsitaisęs svetainėje prie šeimyninio stalo, įniko rašyti. Kiekviena eilutė glostė įdirgintus nervus. Kaip chameleonas keitė savo vidinės būsenos spalvą, ritmą, artėjo prie Salvinijos. Tarsi nuo tamsos į Šviesą. Nė pats nepastebėjo, kaip pripylė išrisus vienuolika puslapių. Nesvarbų, kad iš to rašymo pirmajam romanui netiko nė viena eilutė. Nesvarbu. Vaizduotės treniruotė. Tik paaiškinimas tarsi sau, tarsi žmonai, kad štai jau namuose, štai laukiu ir apskritai nieko yparinga neatsitiko.

Kur Salvinija?

Numetė tušinuką, atstūmė popieriaus iapus, užsimerkė, atmetė galvą, suglebo. Taaaaip... Teka gy-venimėlis Šiknos grioveliu... Nejaugi nenusisekė? Nuo vaikystės rengėsi kažkokiam dideliam šuoliui ir iki šiol nieko konlaetaus nepadarė. Nejaugi

gyvenimo maratonas jau seniai prasidėjo, jis nebeturi jėgų ir lapnoja tarp paskutiniųjų? Kodėl kiti greitesni, apsukresni, protingesni? Gal neturi kvailų įsitikinimų, siekia konkretaus tikslo ir dirba, dirba, dirba. Senkus taip pat dirba. Rašo. Kasdien. Bibliotekoje ir namie. Nutvėręs valandėlę darbe ar išsiiiikinęs į gamta. Žinoma, pradžia pati sunkiausia. Svarbiausia - tikėjimas, kad bet koks darbas visada atveda prie tikslo. Tačiau kaip kinivarpa graužė smegenis abejonė, ar pakaks talento. Kas yra gyvenimo sėkmė? Nuo ko priklauso žmogaus karjera? Kur žmogaus pagarbos kitam žmogui Šaknys? Kokia šeimos reikšmė?

Senkus net sudejavo...

Aišku, geriausia būtų buvę, jei Gvidui kas nors būtų pataręs tapti medžioklės specialistu. Sūnys, miškai, šautuvai, žvėrys... Štai ten Senkus būtų tikrai tikęs, bet... niekas nepatarė, o pats suprato pernelyg vėlai. Nesvarbu. Jis jautė, žinojo, kad auga sparnai, ir buvo tvirtai įsikalęs, kad kada nors jie išsiskleis, pakels, nuneš, pripildys krūtinę gaivaus vėjo, įsuks į pašėlusios veiklos verpetą. Būtinai.

Šis geležinis įsitikinimas sudarė visą Senkaus turinį. Tas nenuilstamas variklis su šėtonišku atkaklumu stūmė į priekį, vertė nekreipti dėmesio į smulkmenas, nulėmė elgesį ir lenkė prie darbo.

Jau vakaras.

Kur žmona?

Jau naktis.

Pro langą šeštame aukšte stebėjo Manto gatve lekiančias mašinas, šmirinėjančius žmones, naujamečių reklamų žybsėjimą ir šimtus, kiek mato akys, šviečiančių langų. Kažkas gal vakarieniauja, gal migdo vaikučius, gal sėdi prie šventinio stalo, gal ramiai prieš miegą kalbasi... Atrodė, kad tik vienas Gvidas Senkus neturi kur dėtis. Tik jam vienam giliai giliai maudžia ir karštais dūžiais kala ir kala nerimstantis kaltės jausmas.

Gal Salvinija kur išvažiavo?

Kaip ieškantis žvėries skalikas, Senkus aprisnojo visus kambarius ieškodamas ko nors, kas galėtų duoti atsakymą. Veltui. Apžiūrėjo visus puodus - Švarūs. Atrodo, šiuose namuose niekas niekada negėrė kavos, nesinaudojo puodeliais, lėkštutėmis ir šaukštais. Gerokai nustebo radęs praviras šaldytuvo duris. Atidaręs aiktelėjo. Tarsi naujas! Nei kiaušinio, nei dešrigalio - nieko. Net kavinukas blizga naujumu, net grindų skuduras seniai išdžiūvęs, ir vonioje viskas sausa. Muilas išsausėjęs, suskirdęs, supieišėjęs. Viryklė uždengta, sutvarkyta. Tik gausiai palietos gėlės rodė, kad visai neseniai šiuose namuose būta žmogaus.

Įsisuko nerimas.

Svetainėje ant sofos pasiklojęs patalą, pakišęs rankas po galva, tamsoje akimis sekiojo lakstančius įvairiaspalvius gatvės atšvaitus, galvojo. Koks ten miegas...

Kur žmona?

Prakeikimas...

Vos užsimerkęs iš karto pasinėrė į Murmansko rūką. Siaurutės, sniego kalnais užverstos gatvelės, šiltomis skaromis apsimuturiavusios rusės, barzdoti rusai, siauraakiai samiai, skurdžios parduotuvės ir sniego girgždėjimas... Lavozero miesteliūkštis, beribis sniegas... Skerdyklos aptvaruose kažkada supešiotas tundros kerpes gromuliuojantys šiaurės elniai ištisomis savaitėmis laukia savo mirties... Po vieną, po vieną - mirties taku. Kalnas su ragais nukirstų galvų, kalnas nukirstų kojų, kalnas sušalusių žarnų ir... riebūs sniege sugulę didžiuliai šunys... Kailių raugu dvokiančios samių grytelės, svetingos smulkutės šiauriečių moterys, smalsūs, tylūs iŠ užkrosnio spoksantys jų vaikai. Ir dar... ir dar... Dana. Ak, begėdė... Prisispaudusi, kairinanti kraują, kuždanti, trykštanti sveikata naujamečio šokio sūkuryje... Nuoga... viliojanti... gana! Ganaaaaa!

Pašoko.

Išnaršė Salvinijos drabužius. Nėra pilkojo kostiumėlio, žinoma, žieminės aprangos ir... kelionmaišio. Kur ji susiruošė? Jei pas tėvelius, tai kam tas kelionmaišis? Tai kur?

Sučirškė skambutis.

- Klausau.

- Alio! Prašom pakviesti Salviniją.

- Eik po velnių! Kas klausia?

Trenkė ragelį.

Iš kur atsirado kažkoks vyras?!

* * *

... Pramerkė akis...

Trenkė kaip žaibas!

Salvinija pašoko. Su siaubu supratusi, kad nuoga, šiek tiek pakilusi susigūžė, prisimerkė, skausmingai stengėsi prisiminti, kaip viskas prasidėjo, kaip atsirado šitoje lovoje ir kas atsitiko naktį.

- Labas rytas, - lipšniai ištarė įėjęs Karolis. Ištiesė puodelį garuojančios, kaip smala juodos kavos. - Kaip savijauta?

- Ką tu su manim padarei?! - žaibuodama akimis iškošė Salvinija. - Niekšas! Išeik! Aš noriu apsirengti! Išeik! Greičiau! Nešdinkis!

- Kur? - nustebo. - Visą naktį nuogi vartėmės, mylėjomės, žaidėme, juokėmės, šnibždėjomės, bučiavomės, o dabar staiga...

-Niekšas... - kietai sučiauptos lūpos, sužvėrėjęs žvilgsnis. - Nekenčiu! - čiupusi pagalvę, kiek jėgų turėdama trenkė, užmiršusi savo nuogumą pašoko, pasiryžusi lyg katė išdraskyti Karoliui akis. Ant grindų, baldų, clialato ištiško kava, subjaurojo pagalvę, sudužo puodukas. Išsigandęs Šeimininkas šastelėjo į šoną, kiek galėdamas gynėsi. - Dar šaipaisi?! Se tau, še tau! Kumely tu! Išgama! Pasinaudojai...

- Palauk! - sugriebęs už rankų suriko Karolis. - Ko šėlsti?

- Paleisk! - išsisukusi šmurkštelėjo po antklode. - Paduok drabužius. Važiuoju namo. Greičiau!

- Nusiramink, - Karolis apsimetė ieškąs. - Salvute, noriu priminti, kad atėjai pati. Niekas tau rankų nesųkinėjo, nevertė. Niekas jėga į gerklę šampano nepylė. Pati ieškojai bučinių.

- O Viešpatie... - užsidengė veidą delnais.

- Kuo aš tau nusikaltau? - tarsi nieko neradęs, Karolis atsisėdo atokiau prie stalo. Švelniai žiūrėdamas ir dar švelniau kalbėdamas, bandė ją numaldyti.

- Paduok mano drabužius. Kur tu juos padėjai? Nematau. Kur? - jau daug ramiau prašė Salvinija.

- Palauk. Neskubėk. Tuoj surasiu. Tu tuoj išeisi, bet nors kelias minutes pakalbėkim. Prašau tavęs. Nusiramink. Tu tuoj išeisi. Pažadu.

- Nenoriu.

- Aš skambinau. Tavo namuose nieko nėra. Niekas tavęs nelaukia. Vakar sakei, kad Gvidas dingo prieš pat Kalėdas. Kur jis? Žinoma, tai lyg tavo reikalas, bet aš myliu tave ir noriu, kad tau sektųsi, kad nekamuotų nežinia, kad būtum laiminga. Sakei, kad tau nepatinka tavo gyvenimo būdas, kad ištisais vakarais viena. Kodėl? Kam reikalinga vienatvė dviese?

- Ne tavo reikalas.

- Ką jis veikia bibliotekoje?

- Rašo.

- Disertaciją?

- Ne. Romaną. Gana. Paduok drabužius. Man laikas.

- Suprantu. Jis tavęs nepaiso. Jam nusispjaut, kad per Kalėdas tu viena, kad per Naujuosius metus - viena. Matau, kad esi išdidi ir nenori parodyti savo skausmo. Seniai viską žinau ir noriu tau padėti, - taikiai kalbėjo Karolis.

- įsiviliodamas į lovą? Niekšas, - karčios bejėgiškumo ašaros

užtvindė akis, ji nieko nebematė ir nenorėdama jų parodyti kniubte įsikniaubė į pagalvę.

Žinoma, kas dabar, šią naktį, įvyko - nepateisinama. O Viešpatie, kaip skaudu! Kaip užgožti neviltį, kaltės jausmą ir visa tai įvertinti? Aišku, kaltas tik Gvidas. Tylėjo, neieškojo švelnumo, ignoravo Salvinijos norą suartėti, šypsojosi, išnyko. Per tas dienas, kol jis nesirodė, ji buvo tikra, kad turi moralinę persvarą, o dabar? Kuris kaltesnis? Gal... gal jis šiuo metu su kita moterimi? Ji jautė, jau buvo tikra, jau abejonės baigėsi. Nejaugi? Gal... gal tyčia ją kankina? Gal kur įlindęs ramiausiai rašo savo tą prakeiktą romaną? Kokia tokio elgesio prasmė? Tada geriau būtų susirinkti savo daiktus, išeiti ir vienu mostu nubraukti kelerius bendro gyvenimo metus. Nugrimztų į praeitį, užmarštį, užgytų. Ar ji to nori? Niekaip negalėjo suprasti, ko pati nori, kodėl kaip lipnų siūlą tempia ir tempia nežinios dienas. Nieko patvaraus, tikro, amžino. Pinigų netaupė, apie kūdikį nešnekėjo, gyveno kaip kokie valkatos ta diena. Tarsi eglišakėm apmuturiuota širdis skauda ir kraujuoja. Skauda. Ech...

- Sakė, kad Senkui darbovietėje sumažino atlyginimą. Kažkas kažkam nepatiko. Sūdžiai, žinoma, - lyg tarp kitko burbtelėjo Karolis.

Žach!

Per nervus, per širdį, per smegenis...

~ Kas sakė? Šantažuoji? Nori manyje sutraiškyti mano vyrą? Niekšas, - nepaaiškinama gėda nutvilkė visą kūną, nukrėtė šiurpulys, jautė, kaip užkaito, paraudo veidas, visas kūnas.

- Sakė bendradarbis. Tai tiesa. Tiek to. Nori ko išgerti? Gal taurelę gero konjako? Gal galiu dar kartą paskambinti j tavo namus? Jei ten nieko nėra, tai ko tau veržtis?

- Nereikia! - pašoko Salvinija.

-Tu... verki?

- Prašau tavęs, duok drabužius. Daugiau negaliu. Sąžinė graužia.

Liūdnos, rimtos Karolio akys. Kažkodėl nepasišaipė, neįgėlė, nepasinaudojo psichologinio pranašumo akimirka.

Atnešė. Padėjo ant lovos krašto, atsisėdo, nusisuko.

- Noriu rengtis, - tyliai ištarė Salvinija. - Išeik.

- Renkis. Nežiūrėsiu.

Apsirengė, pasuko duni link, grįžtelėjo.

- Žinok: aš prakeikiau save už šią naktį. Niekaip negaliu patikėti tuo, kas įvyko.

- Nereikia. Myliu tave ir nenoriu bloga, - prislėgtas balsas.

- Tu seniai mane persekioji, ir aš tavęs nevariau, pakenčiau. Štai užmokėjau. Daugiau nenoriu tavęs matyti. Niekada. Nepersekiok. Nekenčiu.

- Nesupratai. Aš tavęs neliečiau. Visą naktį žiūrėjau į tave nuogą, žavėjausi tavo kūno tobulumu ir mylėjau. Tik žvilgsniu. Nieko daugiau.

Karolis maldavo.

- Nekalbėk niekų. Nė vienas vyras nepraleis tokios progos. Sudiev.

* * *

Vos atsisveikinusi su Senkumi, Dana tuoj pat sėdo į taksi, nulėkė prie išsinuomoto garažo, persėdo į savo mašiną, aplenkusi Klaipėdą, pro faneros fabriką, per Dangės upės tiltą, po kelių minučių įsukusi į Žemaičių greitkelį, dideliu greičiu nulėkė į Kėdainius.

Viską apgalvojo, viską numatė.

Nė šuo nesulos.

- Kur tu, dukrele, buvai? - susirūpinęs pasitiko tėvas. - Mes su motina iš proto išsikraustėm. Buvo čia toks. Sakė - prapuolei.

- *Ryžas?* Strazdanotas?

- *Ryžas.* Prieš dvi dienas.

- Aaaa... Ir ką tu?

- Sakiau buvai, išvažiavai, o kur - nežinau.

- Dėkui, tėti, puiku, - pasistiebusi pabučiavo. - Nesijaudink.

- Kam tau toks gyvenimas? Nesuprantu, - palingavo galvą žilagalvis. - Bėk tu nuo jo. Jaučiu, kad gero nebus. Motinai jau širdis kleketuoja.

- Negaliu, tėti. Negaliu.

Norėdama dar labiau supainioti pėdas, Stulgienė nuvažiavo i Panevėžį pas draugę. Po kelių dienų visai nusiraminusi išsiruošė namo.

Tyliai iėjo.

Nusirengė.

Susišukavo.

Įslinko.

- Na ir kur tu buvai? - puošniai, madingai apsirengęs Stulga lėtai nustūmė, paleido ant grindų didžiulį persišką katiną, pakilo nuo kėdės. Prisimerkęs, staiga išbalęs, akimis įsikirto į Danos veidą.

Gal kas pasikeitė? Gal audringa iškyla įbrėžė nors mažytį atspaudėlį? Kur? Gal žvilgsnyje? Gal judesiuose? Ne. Viskas lyg tas pats. Tik Štai imant chalatą vos vos dreba rankos. Tikrai rankos dreba. Vos vos.

- Tai... kur buvai? Kur?

- Labas. Norėjau pabūti viena.

- Viena? Tai ko balsas dreba? - Stulga šyptelėjo, priėjo, atsainiai pažvelgė kažkur į lubas, į grindis, betiksliu žvilgsniu pro langą...

Žybt!

Trumpas duslus smūgis į veidą!

Dana loštelėjo, nuskridusi trenkėsi į stalo kraštą, nuslydo, atsitrenkė į minkštasuolio atkaltę, be gyvybės žymių išsitiesė ant brangaus kilimo. Iš prakirstos lūpos trykštelėjo ir srovele nuvingiavo kraujas...

- *Kurva.* Per virvutę man šokinėsi.

Išėjo.

Užrakino duris.

* * «

Naktis, žibintai, žmonės, skubančios mašinos, šviesoforai...

Šalta.

Sutryptas sniegas. Pajuodusi Manto gatvė...

Kamuoliais verčiasi iškvėptas oras.

-Jau grįžo, - sukuždėjo Salvinija, žiūrėdama į nušvitusius langus.

- Ka darysi? - su užuojauta žiūrėdama į draugę tyliai paklausė Genė. - Eisi?

- Ne ne... ne. Neisiu, - patylėjusi pridūrė: - Negaliu.

- Kada nors vis vien teks susitikti, - švelniai prieštaravo Genė. - Ar tau neatrodo, kad tai panašu į suaugusių vaikų žaidimą? Ko tu bijai? Bus tik žodžiai. Nieko daugiau. Lietumi išsilies debesis, ir vėl bus giedra.

- Neeee... baisiausia - akys, tylėjimas ir melas. Nenoriu. Žinau. Viską žinau. Nenoriu. Tik ne dabar... - Salvinija dar kelias minutes stovėjo nejudėdama, paskui apsisuko ir tylėdama nuėjo paskui draugę.

Apie skyrybas negali būti jokios kalbos, net minties. įvyko nesuprantama klaida, susipynė painus mazgas, užsikirto natūralus vyksmas. Nuojauta kuždėjo, kad geriausia, ką dabar galima padaryti, - laukti. Tegu susiguli, nusėda kaip tvenkinyje sukeltas dumblas. Tegu užgęsta be papildomų malkų, deguonies ir vėjo šeimyninis gaisras. Tegu užtrokšta savuose dūmuose. Tegu. Tegu. Tegu.

Jei kas būtų paklausęs. Salvinija nebūtų pajėgusi paaiškinti, kodėl ji taip daro. Tarsi kažkas ėmė ir pašnibždėjo. Nesuprantama kodėl tas, anas, pasąmonės balsas toks įtikinamas

r

ir kodėl nekyla jokių abejonių dėl jo teisumo? Kas tai, kas diktuoja? Kieno valią Salvinija besąlygiškai vykdo? Kas privertė su pasiutusiu kantrumu kambariuose šluostyti dulkes, sutvarkyti, kad neliktų nei raukšlelės, nei trupinėlio, sustumdyti, surikiuoti visus daiktus taip, kad jų išdėstymas sudarytų harmoningą visumą?

Salvinija buvo patenkinta, kad išėjo iŠ namų palikusi kambariuose savo vidinės būsenos vaizdą. Tylus priekaištas - tvarka ir ramybė. Subtili sąlyga, nebylus priekaištas siekiant taikos. Tai jos vidinė kalba, nebyli kalba su Senkumi padedant daiktams, erdvei, palaikančiai nematomą tarpusavio ryšį. Nejaugi nesupras? Nejaugi neįvertins? Nejaugi nepadarys išvadų? Neeee... tortą ji paliko ne šiaip sau. Jis surūgs, suges, dvoks. Tyčia toks, kur daug vaisių, sulčių, kremo ir maža culcraus. Jau tada buvo pašlapęs, o dabar turbūt visai sugedęs, praskydęs, kutenantis nosį rūgščiu raugu, papuvusio kiaušinio dvoku. Gvidas, be abejonės, tą tortą išmes. Gal jau išmetė? Tikriausiai išmetė. Tegu. Tai akcentas, tai netikra nata harmoningoje visumoje. Tai kontrastas. Visiškai tuščia virtuvė, ir štai tas tortas. Nei kriaukšlio duonos, nei kiaušinio, nei sūrio, nei trupinio - nieko. Nejaugi nesupras? Gvidai, aš kalbu su tavimi. Be jokios abejonės, tu girdi mane. Meldžiu Dievą, kad suprastum, kad įsigilintum, kad nekirstum iš peties. Meldžiu. Meldžiu. Meldžiu,

- Neapsimetinėk. Tu myli jį, - susikibusios už parankės, pamažėle artėjo prie turgavietės, - Beprotiškai myli. Kita jau seniai būtų išsitaškiusi, palikusi, pamiršusi, o tu,., kaip su gumulu gerklėj. Nei praryt, nei išspjaut.

- Žinai, kartą toks žydas Dovydas man sakė, kad tik skatinamas meilės varganiems Dievas ėmė globoti Izraelio tautą. Tada pasakiau, kad tai reikėtų pavadinti kitu žodžiu, nes mes meilės negalime atsieti nuo kūniškojo prado.

- O jisai? - Genė nudžiugo, kad mintys pakrypo kita linkme.

-Jisai? - pauzė. -Jisai pasakė, kad meilė turi dvi puses. Viena graikiškai vadinama *philia,* joje daugiau kūniškos prasmės, o kita - *agape* - reiškia platoniškąjį pasiaukojimą. Taip Jėzus Kristus mylėjo žmones. Tokia meilė stipresnė už mirtį. Gal taip ir aš myliu savo Senkų.

- Man nepatinka tavo balsas, tavo nuotaika, tavo elgesys. Noriu tau padėti, išblaškyti, nuimti dalį krūvio, bet nežinau kaip. Padėk man, - susirūpinusi žiūrėjo tiesiai į akis.

- Susitvarkysiu. Dėkui. Tu eik. Aš dar pavaikštinėsiu. Nepyk, - Salvinija palietė draugės pirštus. - Noriu pabūti viena. Man reikia surinkti minčių skeveldras. Eik.

- Tada imk raktą, - draugė atsiduso. - Iki vidurnakčio grįši?

- Ateisiu. Aš rik šiek tiek. Man reikia. Eik.

Abi viena kitą palietė, padrąsinamai šyptelėjo, ir Genė, šiek tiek dar patrepsėjusi, nuėjo.

Salvinija nė pati nepastebėjo, kaip vėl atsidūrė priešais savo namą, bet tie langai jau buvo tamsūs. Gal išėjo, o gal jau miega? Gal žiūri televizorių, bet nėra melsvos Šviesos atšvaitų.

Stovėjo atsirėmusi į laikraščių kioską vis vildamasi, kad vėl nušvis langai ir vėl įsižiebs tarsi gyvybė, bet... Pati nesuprato, kam jai viso šito reikia. Žinoma, dabar būtų pats laikas. Ir ji būtų ėjusi, būtų pakilusi liftu į šeštą aukštą, gal būtų kiek padvejojusi prie durų, nurimusi, atrakinusi savo butą, įslinkusi, jei...Jei ne naktis su Karoliu. Niekaip negalėjo prisiminti, kas jai nutiko. Dar prisiminė, kaip sėdo į taksi, kaip lipo kažkokiais laiptais, kaip atsidūrė kažkokiame bute, ir... ir... viskas. Taip, ryte ant stalo buvo du tušti buteliai šampano. Taip, gerokai nugerta konjako. Nejaugi visa tai, ką sakė Karolis, - riesa? Gal tiesa, kad nieko neįvyko, bet kodėl prabudo nuoga? Jei ji buvo girta, išrengti galėjo tik tas niekšas. Salvinija nė sapnuose nesapnavo, kad kada nors galėtų taip atsitikti. Niekada.

Nejaugi neištikimybė - tik grynas lytinis aktas? Tik tai? Nejaugi kelios nuopuolio minutės ir yra tai, dėl ko išsidrasko

šeimos, sudūžta žmonių likimai, ir šnypšdamas, burbuliuodamas, purslus taškydamas užverda neapykantos, keršto, šėtoniško pavydo gaivalas?

Neeee...

Sąžinė - sielos balsas, o aistra - kūno.

Vadinasi, neištikimybė - sielos ir kūno konfliktas?

Ne. Ne tame kitame žmoguje, o manyje? Santuokos įžadų sulaužymas teikia peno sąžinei. Atrakintas kūnas - pažeistas tabu. Dėl ko šiaušiasi sąžinė ir protestuoja kūnas? Dėl to, kad žmogus nori atgauti pusiausvyrą, šaukiasi ramybės ir santarvės dėl ramybės?

Neeee...

Jei tavo sąžinė tyli - eini doros ir teisingumo keliu.

Vadinasi, neištikimybė - žmogaus liga, sąžinė - piktasis mikrobas, o kūnas terpė, kurią graužia sąžinė? Ratas prasideda ir baigiasi tavyje. Tai tik tavo problema. Tik tau skauda. Tik tavo viduje gaudžia varpas pavojaus dūžiais. Dieną naktį, dieną naktį-visada.

Mintys - sielos darbas.

Salvinija guodėsi, kad prakeiktoji naktis - tik jos ir Karolio švenčiausia paslaptis. Vienintelė naktis. Nepasikartos. Kaip užslopinti piktąjį sąžinės mikrobą, kad jis paklydusiais jos pačios žodžiais, judesiais ar per nusikaltusias akis neapkrėstų Senkaus? Ar Salvinija pajėgs? Ar sugebės? Kada visa tai pamirš? Kada sau atleis? Kada užmūrys savyje nuodėmę? Kas kaltas? Aplinkybės? Apsvaigimas? Naktis?

Neeee...

Salvinija buvo šventai įsitikinusi, kad nuopuolio esmė - ji pati. jei apskritai buvo įmanoma, kad ji kada nors atsidurs svetimo vyro lovoje, tai jos elgesys visada buvo nuodėmingas, šaukėsi nuodėmės, laukė progos, tykojo šuolio žemyn, ir giliai giliai virpėjo nuopuolio džiaugsmas.

O Viešpatie...

Gal Gvidas tolsta ir tolsta nuo jos vien todėl, kad ji neatrodo patikima? Gal kaip dūmai, kurių nepaslėpsi, iŠ jos lenda ir lenda juodieji želmenys? Gvidas juos mato, jis tyli, jis stebi ir traukiasi. Kaip atsitiko, kad Karolis ėmė persekioti kaip tik ją, o ne kitą moterį? Laukia prie namų, tarsi netyčia sutinka prie parduotuvių, pakeliui iš darbovietės į namus. Kiekvieną kartą tik keli žodžiai, tik keli metrai greta, tik vienas kitas žvilgsnis. Visiškai neaišku, kaip jis sužinojo, kur ji gyvena, koks jų telefono numeris ir kur ji dirba. Gal pernelyg dažnai Salvinija minėjo savo vyrui, kad štai vėl buvo sutikusi tą žmogų? Jokio atsako. Gvidas nei žodžiu, nei žvilgsniu, nei elgesiu neparodė, kad pavyduliauja. Niekada. Tai blogai ar gerai? Salvinija niekaip nesuprato: ar tai visiškas pasitikėjimas savo žmona, ar visiškas abejingumas? Nenorėjo nei girdėri, nei matyti, nei žinoti. Ką reiškia toks vyro elgesys? Taip. Jis myli ją. Perkračiusi mintyse prisiminimus. Salvinija galėjo pateikti daugybę pavyzdžiu, įrodančių, kad Gvidas neabejingas jos grožiui, jos, elgesiui, jos kūnui.

Ak... kaip skauda...

įvykęs virsmas lediniais peiliais raižo smegenis, kūną, ją visą. Klasikinis trikampis: ji, jos vyras ir... meilužis. Viešpatie! Aš nenoriu! Nereikia! Nereikia! Negaliu! O gal... taip sukurtas pasaulis? Gal visada bet kuriai puolusiai moteriai lygiai taip skauda, o paskui... Gal kada nors nurims sąžinė, klasta pasipuoš žvilgsnis ir įpras meluoti kūnas?

Karolio labai gražūs plaukai. Beveik juodi, tankūs tankūs, bemaž iki pečių, stambiai garbanoti. Tarsi tyčia taip sušukuoti, kad nuolatos dengia kaktą, antakius, ausis ir laibą kaklą. Vos už Salviniją aukštesnis, plonais ilgais pirštais, grakščiais natūraliais judesiais, darė inteligentiško, subtilaus vyro įspūdį. Pernelyg lieknas, pernelyg šviesios, tarsi išplautos akys ir pernelyg storos, tarsi negro lūpos. Negražus. Nepriekaištingai apsirengęs, sklandi kalba, melodingas balsas.

Tas kūnas... koks?

Nenoriu!

Nenoriu!

Kalta, kalta, kalta... Kaip ištarsiu pirmuosius žodžius? Kaip pažiūrėsiu Gvidui į akis? Kaip prisiliesiu? Kaip jis prisilies?

O Dieve...

Salvinija dar bandė tvardytis, kramtė lūpas, bet ašaros jau pačios liejosi karšta srovele, vilgė skruostus ir papsėjo ant palto.

- Kas jums? Gal kuo nors galiu padėti? - prisilietė aukštas, galantiškas, puikiais kvepalais kvepiantis vyras.

- Ne. Ne, dėkui. Aš tik šiaip. Tuoj praeis...

-Juozai, kas čia? - priėjo kitas kvepiantis vyras. - Kas tokią gražuolę nuskriaudė? Ai ai... Eime su mumis, a? Mes išblaškysime visas jūsų negandas. Juozai, paimk moterį už parankės...

- Ne, - Salvinija ištrūko, nesirinkdama kelio potekom pasileido Manto gatve tolyn ir tolyn nuo tų vyrų, nuo tų langų, nuo savojo skausmo.

* * *

Užrakinta keturiuose kambariuose, sudaužyta, išvaryta iš šeimyninės lovos, Dana Stulgienė gyveno siaubo kupinas dienas. Rytis šėlo kaip žvėris. Dėl to, kad ne taip pažiūrėjo, neįriko dėl smulkmenos, Stulga žiauriai primušė, apspardė, vėl prakirto beveik užgijusią lūpą. Dana klykė nesavu balsu, bet įsiutęs sugyventinis nieko nepaisė, keikėsi paskutiniais žodžiais ir virte virė žvėrišku kerštu.

- Vakare, kai grįšiu, viskas turi būti išplauta, sutvarkyta ir paruošta vakarienė! Supratai?! Klausiu, supratai?! Aš tau, *kurva,* parodysiu trankytis! Nė kojos man iš namų! - tarpduryje atsigręžęs drėbė: - Tik pabandyk priešintis. Užpurtysiu kaip *foksas* žiurkę. Amen.

Trenkė durimis.

Užrakino.

Dana raudojo, sriūbavo, šaltais, karštais kompresais gydė sumuštas vietas, antibiotikų tepaliukų tepė ten, kur prakirsta, kas kelios minutės stebėjo save veidrodyje. Ji nesitikėjo tokio žiaummo, smurto ir pažeminimo. Buvo parengusi ištisą pasiteisinimo scenarijų, bet Stulga nė nebandė ko nors klausinėti.

- Nuo šiandien aš tavo Mefistofelis, o tu mano Faustas, - tuoj po skyrybų šypsodamasis pasakė Stulga. - Šiandien aš tau atidaviau visą savo turtą, o tu pardavei man savo sielą, visą savo gyvenimą. įsikalk visiems laikams į savo gražią galvelę. Sau nebepriklausai.

- O kas man? - neįsigilinusi į žodžių prasmę, pamaniusi, kad tai tik savotiškas komplimentas, koketiškai sudėjusi lūputes paklausė Dana. - AŠ tik sargas. Turtas buvo ir liko tavo. Man svetimo nereikia.

- O tu, - jis sarkastiškai šyptelėjo, - kaip buvai, taip ir likai mano žmona. Žmoooona. Supratai? Tai reiškia, kad aš visada - dieną naktį, žiemą vasarą - tau esu pirmoje vietoje. Tik aš ir nieko daugiau. Gyvensi kaip tikra karalienė. Visi tavo norai bus pildomi akimirksniu. Tai kaip? Mano Fauste sutinka parduoti savo Mefistofeliui sielą?

-Taip taip... Sutinka sutinka... - priėjusi pakštelėjo į lūpas.

Prakeikimas...

Kaip išversti kailiniai apsivertė gyvenimas. Pasirodo - Stulga nejuokavo. Akylai sekė kiekvieną jos valandą, tenkino kiekvieną jos norą ir reikalavo vergiško nuolankumo. Iš pradžių, žinoma, visa tai buvo lyg egzotiškas žaidimas, bet jis greit baigėsi. Danos viešpats neleido klausytis paslaptingų telefono skambučių. Prasidėjo mįslingos, kartais savaites trunkančios išvykos. Naktiniai lėbavimai kažkur su kažkuo, svetimų kvepalų tvaikas, „meilės siurbtukai", žymės ant intymiausių kūno vietų. Jam patiko. Girtas šypsojosi, su kažkuo kalbėjo, čiupęs, pamaigęs savo sugyventinės krūtis, stumdavo ją Šalin. Štai jis, tikrasis Stulga.

o dangau!

Tebūnie prakeikta ta diena, kai ji atėjo į šiuos namus. Kaip šiukšlė murziname upelyje pasidavė tėkmei. Gyvenimas neteko bet kokios prasmės. Nei pinigai, nei madingiausi drabužiai, nei padovanota mašina nepajėgė užpildyti tuščių dienų.

Stulgienė pamėgo knygas. Sklaidydama bibliotekoje žurnalą, atsitiktinai pamatė Senkų. Štai ir viskas.

Beveik kiekvieną vakarą vis toje pačioje vietoje, kampe, apšviestas stalo lempos, susikaupęs, atsiribojęs nuo viso pasaulio rašė ir rašė be galo, be krašto, iki pat bibliotekos darbo pabaigos. Nieko nematė, nieko nepastebėjo. Tada... tada ji priėjo ir užkalbino.

Dana atsiduso, surinkusi nešvarius skalbinius sumetė į skalbyklę. Ką paruošti vakarienei? Stulga gali ir negrįžti, o jei parsibels? Kam tas triukšmas ir barnis? Galų gale tuo nieko nepasieksi. Dabar ji bus gudresnė, daug gudresnė.

Lėtai surinko telefono numerį.

- Alio. Labas, Gvidai.

- Labas.

- Kas gero po tavo stogu? Kaip gyveni?

- Dėkui, gerai, o tu?

- Mano namuose ramu, - Dana negalėjo pasakyti kitaip. - Kur tavo žmona?

- Dabar nėra. Kodėl toks liūdnas tavo balsas?

- Šiaip sau. Pasiilgau tavęs.

-Teks palaukti. Noriu po mūsų kelionės šiek tiek atsigauti. Pernelyg daug įspūdžių.

- Gerai. Neskambink man, - ji bijojo, kad atsitiktinai neužgirstų sugyventinis. - Aš pati kada nors tave bibliotekoje susirasiu. Tu dar rašysi? Baigei?

- Rašysiu.

-Sudie, Gvidai. Myliu tave. Nepamirši manęs?

- Ne. Sudiev.

* * *

Sekmadienio vakare grįžęs iš medžioldės, Gvidas Senkus iš karto suprato, kad Salvinija namuose. Šalia durų gražūs, švarūs su baltu avikailiu aulinukai, kažkada abiejų pirkti Gariūnų turguje, vonioje Šniokštė vanduo, žmona kažką stumdė, tvarkė, dėliojo.

Persirengė.

Sausu skuduriuku nušluostė nuo temperatūros skirtumo aprasojusį šautuvą, išvalė, sutepė, paslėpė spintoje.

Vandens Šniokštimas nutilo, kambariuose pakvipo rožiniu šampūnu. Iš kvapo, iš tylaus pliuškenimo galima buvo suprasti, kad Salvinija maudosi karštame, putotame vandenyje, gal panirusi iki kaklo senu įpratimu skaito eilėraščius, gal užsimerkusi mąsto, gal tiesiog mėgaujasi karščiu. Be jokios abejonės, ji girdėjo žingsnius, bet nepasisveikino, nepaklausė, kaip sekėsi medžioklė, nepak'vietė nutrinti nugaros.

Gvidas lyg šuo prieš rykštę jaudinosi. Nejučia tai balo, tai raudo, tai visame kūne nežinios bangos tvino. Prakeikimas.

Kur ji buvo?

Tegu. Jis tylės. Jokio klausimo, užuominos ar ririamo žvilgsnio. Tarsi nieko neįvyko. Visiškas abejingumas. Tarsi nėra kaltų, ir gyvenimas teka sava vaga. Nutils vėjas ir nurims jūra. Nutirps sniegas ir išnyks potvynis. Nušvis saulė ir nudžius rasa. Tokia gamta, tokie žmonės per amžių amžius.

Žvėriškas alkis.

Nustebo pamatęs virtuvėje stiklinį ąsotį Šviežio obuolių kompoto, pilną lėkštę pyragaičių. Ant viryklės dar šiltas puodas su kopūstų sriuba, rankšluosčiais apmuturiuotas dubuo su karštais kotletais, bulvėmis. Seiles sunkiantis malonus prieskonių kvapas ir tarsi savotiškos žydinčios gėlės - išvirusių morkų griežinėliai.

Gvidas valgė ir galvojo, ką tai galėtų reikšti. Pro virtuvės langą buvo matyti lyg akivaras juodas naktinis žiemos dan-

gus. žinoma, jie abu kalti. Gal tas riipestingai pamoštas valgis reiškė, kad žmona pirmoji ištiesė taikos ranką? Jis puikiausiai įsivaizdavo, kaip Salvinija tylėdama, susikaupusi vikriai čia prieš kelias valandas sukosi, pjaustė, malė, kepė, ragavo, o paskui viena, gal lygiai taip pat žiūrėdama pro tą patį langą, valgė ir galvojo apie jį.

Vonioje vėl sušniokštė vanduo.

Dabar, visiškai nurimęs ir nustūmęs visus prisiminimus, Gvidas galvojo, kad tokia tarpusavio būklė niekada nepasikartos. Bjauri, niekam nereikalinga klaida. Tarsi kažkas pakuždėjo, ir jis, Senkus, tiksliai įvykdė. Netikėtai prisiminė studijas Veterinarijos akademijoje, amfiteatrinę auditoriją, nuobodų profesorių ir gyvą studentų kuždesį paskutinėje, pačioje aukščiausioje eilėje. Rasa Grinkevičiūtė, garsiausia to meto studentė raganaitė, už nedidelį mokestį draugams komentuodavo horoskopus. Iki minutės tiksli gimimo data, dvi trys dienos laukimo, ir, iš skaičiavimo centro atsinešusi kreivėmis, skaičiais, simboliais nužymėtą ilgą juostą, ji jau aiškino gyvenimą.

-Aha... štai trys žvaigždės, rodančios tavo talentą. Gvidai... Tavo sripri valia ir... žvaigždės rodo ryškų pėdsaką visuomenėje. Tu būsi mūsų įžymybė, - čiauškėjo raganaitė. - Netiki? Garantuoju. O štai... su Šeima tau nepasiseks. Tik... viena žmona ir... nė vieno vaiko. Kodėl šitaip, a, Gvidai? Taaaaip... nė vieno. Trumpalaikės pažintys su daugeliu moterų... Gyvensi ilgai, bet tavo gyvenimo pabaiga labai paslaptinga. Prieštaravimai, gėrio ir blogio kova, vienišumas iki... iki asketizmo. Ooooo, Gviduti, sunkus tavo likimas. Garbė, pinigai ir... vienatvė. Skubėk, brangusis, gyventi. Paskui bus vėlu. Skubėk.

Tada Senkus, žinoma, nusišypsojęs tik mostelėjo ranka, bet, matyt, kažko neįvertino. Tikrai. Gem veterinarijos gydytoju taip ir netapo. Pinigai, Salvinijos nusiminimui, taip ir neparūpo. Alga už keliolika savaitinių pamokų žemės ūkio technikume leido tik šiaip taip egzistuoti. Jokios karjeros ir jokių

pedagoginių aukStumų Senkus netroško. Studentai ji mėgo už tiesumą, gyvas, be jokių išankstinių užrašų paskaitas, netikėtas diskusijas ir kandų humorą. Vieni pedagogai jaunuoju kolega atvirai žavėjosi, laukė kažkokio svaiginamo šuolio, kiti manė, kad Senkus klastingas kaip netikras pinigas. Lengva sėkmė, kurią lėmė neabejotini gabumai, greita orientacija, argumentuota kalba darė berniokiško lengvabūdiškumo įspūdį. Toks juodo darbo nemėgstantis pedagogas negalėjo kelti pasitikėjimo tiems, kas sunkiai pelnėsi duoną. Treti buvo arčiausiai tiesos manydami, kad už technikumo sienų Gvidas Senkus gyvena antrąjį gyvenimą, nieko bendra neturintį su pirmuoju.

Pavalgęs suplovė indus, atsigėrė kompoto ir nuėjęs į svetainę įjungė televizorių. Rengėsi pokalbiui...

Tik po geros valandos Salvinija išėjo iš vonios ir nušlepsėjo tiesiai į miegamąjį.

Mažai ką suprasdamas, Gvidas žiūrėjo į ekraną iki vėlumos, bet Salvinija taip ir nepasirodė. Apsunkęs, pavargęs nuo medžioklės pagaliau buvo priverstas išjungti televizorių. Atsiduso, nesiryždamas keletą kartų perėjo per kambarį ir pasuko miegamojo link.

Tamsu. Lova nepaklota. Gal tai nenoras bendrauti? Tylėjimas, neigimas, nebylus pasipriešinimas? Gal tai sunkiai įvardijamų naujų tarpusavio santykių pradžia?

Stengdamasis tamsoje nepažadinti žmonos, iš patalynės dėžės ištraukė pagalvę, antklodę. Miegos svetainėje, ant sofos. Pasuko durų link...

-Gvidai... - tylus, aiškus balsas. - Ateik... prašau.

* * *

- Sužinojai ką nors? Tai kur buvo tavo boba?

- Kur... Aišku kur! - atsakė akimirksniu įtūžęs Rytis Stulga. - Aš jai, gyvatei, nedovanosiu.

- Pati prisipažino?

I

- Išrašiau snukį, bet tylėjo. Liepiau sėdėti namie ir įrašiau visus telefoninius pokalbius.

- Na ir... kas?

- Paskambino tokiam... Sakė - myli. *Kurva.* Per Naujuosius abu kažkur malėsi. Kelionė kažkokia.

- Kaip pavardė?

- Toks Gvidas Senkus. Gyvena senamiestyje, daugiaaukščiame name.

- Ooooo... nepavydžiu tam *fraįeriukui,* - švilptelėjo.

- Aš taip pat.

* * *

Tiesus - pats sunkiausias kelias į žmogų.

Gvido ir Salvinijos santykiai vingiavo šunkeliais. Atkaklus tylėjimas, vengimas žvilgsnio, nenoras prieiti, paliesti, pasakyti keletą švelnių, ramių žodžių. Gal negalėjo? Gal neįmanoma peršokti per save? Senkus žinojo, jautė, turėjo žinoti, kad menas suprasti kitą žmogų - ne kas kita kaip meilės menas. Neįmanoma padėti sau nemylint savęs ir neįmanoma padėti kitam žmogui nemylint kito žmogaus.

Vyrui neištikimybės aktas - kaip gurkšnis vandens ištroškusiam. Po to vyras neprisimena nei vandens skonio, nei išgerto kiekio. Lygiai taip jautėsi Senkus. Niekaip negalėjo sau paaiškinti, kodėl pasidavė Danos kerams. Jautė artėjančią nuodėmę, bet, o dangau, neprisivertė nuspausti stabdžių. Pasidavė kaip aukai skirtas avinėlis. Saldžioji moteris pamažu, lyg bijodama nubaidyti, viliojo į savo voratinklį. Auka apsvaigusi laukė, kol lipnūs siūlai apsivyniojo apie kūną, surakino, godūs voro žabtai prakirto ir tiesiai į širdį suleido pašėlusio stipmmo nuodų. Suardytos mintys, kitomis spalvomis perdažyti jausmai ir neatpažįstamai pasikeitęs kūnas. Tarsi Senkus jau nebe Senkus, tarsi žmona jau nebe žmona, o lyg kažkas šalia tavęs vaikštantis, kažkokius bereikšmius žodžius sakantis, lyg

trukdantis, lyg pakenčiamas, lyg tolimų prisiminimų aidas. Kodėl? Gal todėl, kad bet kokiam sveikam vyrui malonus bet kokios sveikos, žydinčios moters dėmesys? Gal egzistuoja biologinė dominantė kaip didžiausios jėgos koncentratas, kaip aidas į geismu paženklintą moters žvilgsnio, murkiančio balso, atsiduodančio kūno koncentratą? Gvidas save tikino, kad jam nereikia svetimos moters. Jam gaila sugaišto laiko. Jokio dvasinio pasitenkinimo. Lengva, saldi pergalė - tai laukinio erelio nirtuliu paženklintas kritimas žemyn. Tulžingas noras iki dugno pasinerti j nuopuolio purvą, iki dugno išgerti svaigulio taurę, pajusti savo kūną, iki nežmoniškos įtampos jo jėgą, iki skausmo visu kūnu siurbti palaimą. Senkus kažkodėl nuolatos galvojo, kad visa tai - laikinas proto aptemimas. Kaip debesėlis vasaros dieną, kaip lašas ant įkaitusio akmens, kaip rudeninis lapo kritimas. Trumpas ir vienintelis. Senkus buvo absoliučiai tikras, kad visa tai, ką jis padarė, buvo ne jausmo, bet proto padarinys. Tmmpučiai aptemimai užprogramuoti, meilūs žodžiai daugybę kartų patikrinti - klasikinė varymo į lovą taktika. Vos pradėjęs meilės ryšį, žinojo, kad niekas niekada iš jo neišgaus prisipažinimo. Niekada. Nei žodžiu, nei žvilgsniu, nei elgesiu. Visada bus šaltas, ramus ir visada pasitikintis savimi.

Tokių minčių padrąsintas, Gvidas Senkus nejautė kaltės dėl šventojo sakramento išniekinimo. Ramiai miegojo, drąsiai žiūrėjo, tvirtai laikėsi dienotvarkės. Galų gale tik valia nulemia visą žmogaus esmę. Jausti, galvoti ir norėti - Štai tos esmės sudedamosios dalys. Jis manė esąs padėties viešpats. Jei Salvinija nori tylėti, prašom, tai jos problema. Šūkavimo, isterijų, žmonos depresijos jis nepakęs. Garsiai niekada nesakė, l>et nuolatos galvojo, kad bet kokias tarpusavio problemas reikia spręsti žmoniškai. Suimti save į kumštį, susėsti prie bendro stalo ir viską apsvarsčius priimti racionalų sprendimą. Bijoti drastiškų padarinių nebebuvo ko, nes Salvinija gali nebent ką nors nujausti, bet jai visada trūks informacijos tai įrodyti.

Po tos nakties žmona elgėsi lyg niekur nieko, bet tylėjo. Tylėjo ir Senkus. Tik vienas kitas mandagus žodis ir pati skurdžiausia informacija, kurios negali išvengti kartu gyvenantys žmonės.

Tik tiek.

įvyko vienas svarbus pasikeitimas. Gvidas jautė, kad jo kune tupi kažkoks kirminėlis ir graužia. Kaip prikaltas sėdėjo prie rašinio, bet mintys klydo į šalį. Triiko tos vidinės koncentracijos, be kurios niekas niekada ko nors vertinga neparašė. Kankino kažkokie neišspręsti klausimai. Gal protas - tvora, kurią nuolatos nori peršokti kūnas? Tai buvo pati didžiausia meilės nuotykio komplikacija. Norėdamas atgauti pusiausvyrą, Gvidas tvirtai nutarė kuriam laikui nutraukti bet kokį bendravimą su Dana. Tuo labiau kad pirmasis romanas visai prie pabaigos. Iki paskutinio taško trūko paskutinio kūrybinio šuolio.

- Tu galėtum užmušti žmogų? - pagaliau prabilo Salvinija.

-Aš?

- Taip. Tu.

Gvidas šyptelėjo.

- Po bendros nakties tai pirmi žodžiai, kuriuos tu norėjai pasakyti prieš pusryčius?

- Supratau, kad žmonės - kaip skaičių eilė. Kiekvienas skirtingai prasideda ir skirtingai baigiasi. Būtų gerai, jei žinotume ribas. Būtų lengviau gyventi.

-Tai klausimas man?.. - patylėjęs atsargiai pridūrė: - Kokių ribų tu norėtum?

Žmonos žvilgsnis sakė: kiek ji beklausinėtų, nieko doro niekada nesužinos. Šyptelėjo ir nusisukusi nuėjo į vonią.

* * *

Meilė ir pinigai...

Meilė ir pinigai valdo pasaulį, bet viena pusė minta pasiaukojimu, o kita - negailestingumu. Dviem keliais juda pasaulis:

meile į Dievą ir pinigais - paskui šėtoną. Vienu metu neįmanoma būti dviejose vietose, lygiai kaip siekti meilės ir pinigų. Kaip alkanas pavydi sočiam, taip pinigai pavydi meilei. Kada susidraugaus vanduo su ugnimi, tada ir meilė su pinigais. O gal tai netiesa?

Dana mezgė.

Girdėjo, kaip garsiai trinktelėjęs įėjo sugyventinis, bet, kaip būdavo seniau, neatsistojo, nepriėjo, nepasisveikino. Pasikrapštęs, įsispyręs į šlepetes, Stulga lėtai įžengė į svetainę, dribtelėjo į fotelį, ištiesė kojas, atsipalaidavo. Sėdėjo rūškanas, mažumėlę girtas, prisimerkęs spitrijo į Daną. Sugavusi tiriamą, smerkiamą žvilgsnį, ji padėjo mezginį, suskato eiti.

- Kur tu? - kietas, įsakmus balsas. - Pabūk.

- Man reikia.

- Sakau sėsk. Suspėsi.

Dana kukliai atsisėdo, kelias sekundes laukė kitų žodžių, bet nesulaukusi vėl paėmė mezginį, surikiavo virbalus, atmetusi siūlą įniko megzti.

- Aš žinau, - sunkiai ištarė Rytis. - Viską žinau. Tyčia kelias dienas tylėjau. Maniau, kad pati prisipažinsi, bet tu neeee... - iškėlęs kilograminį kumštį atlenkė vieną pirštą, pamojavo. - Buvai su tokiu Gvidu Senkumi. Tiesa?

Virptelėjo Danos rankos, susipynė pirštai, subumpsėjo Širdis, ūžtelėjo karštis... Akimirksniu susitvardė, susikaupė tolesniam tardymui.

- Klausiu. Tiesa? - lai dar ne įsakymas. Tarsi nieko negirdėjusi, Dana skubiai mezgė toliau. - Atsakyk.

- Manyk kaip nori. Man tas pats.

/ - Aš ne manau, o žinau, - patylėjęs, kaip galėdamas Švelniau ištarė: - Tu myli jį?

-Tai mano reikalas. Pasakei sėdėti namuose - sėdžiu. Liepei ruošti valgį - ruošiu, nors mano valgio tau nereikia. Galėčiau kokią vargšų šeimą išmairinti, užuot metusi viską lauk... Tu

kaip vėjas. Kada nori, išeini, kada nori, grįžti, o jei kas, gali ir visai negrįžti.

- Nė viena boba nėra sakiusi, kad aš blogas vyras. Kuo anas geresnis? A?! - nesulaukęs atsakymo, vis labiau niršdamas pakėlė balsą. - Mes kartu gyvename, tu mano žmona. Žmona! Visi žino, kad tu mano žmona, o tu dulkiniesi su kažkokiu *ubagu. Ubagui* Čia viskas mano! Tavo nė siūlelio. Net tavo kelnytės nupirktos už mano pinigus. O tu?! Tu man į veidą spjauni!

- AŠ galiu išeiti, - Dana ryžtingai atsistojo, numetė mezginį, nuėjusi į miegamąjį išsitraukė kelionmaišį, ėmė krautis daiktus.

Stulga įlėkė paskui.

- Kur tu susiruošei? Tu ką? Nutarei iš manęs pasišaipyti?! - čiupęs kelionmaišį trenkė į kampą. - Tyčiojiesi?!

Dana susigūžė. Atrodė, sugyventinis tuoj trenks į veidą. Išsigandusi, vos ne verkdama stovėjo kaip stabo ištikta ir žiūrėjo kažkur į lovos kraštą.

-Atsakyk! - kaip replėmis suėmęs už peties, papurtė, atsuko jos veidą į save. - Ko čia maivaisi?!

- Man skauda, - nežiūrėdama į Stulgą bandė išsivaduoti, bet jis dar labiau suspaudė, dar arčiau prisitraukė. - Paleisk.

- Neeee... tu *kurvų* veislės boba... Jokio supratimo. Jokio dėkingumo... Sušildžiau gyvatę, o dabar kandžiojiesi?!

- Riksmu ir snukio daužymu nieko nelaimėsi, - kiek galėdama ramiau pasakė Dana. - Aš ne vergė. Tu pamiršai, kad aš taip pat žmogus. Gal man reikia ne tik pinigų, bet ir truputėlio šilumos. Nepagalvojai?

Supratęs, kad šiek tiek persūdė, Rytis atleido pirštus, atšlijo. Žvilgtelėjęs į atkaklų Danos veidą, į šoną nusuktas ryžtu degančias akis, kilstelėjo rankas ir kiek ramiau pratarė:

- Gerai... gerai. Nesikarščiuokim. Tu teisi. Aš galbūt kažko nesupratau. Pamindžiukavęs pridūrė: - Išvirk kavos, padenk

stalą svetainėje. Pasikalbėsim. Reikia. Aš einu į vonią. Nusiprausiu, persirengsiu, nusiraminsiu. Atšaldyk šampano.

Užsidarė vonioje.

Nenorėjo prarasti Danos. Gal mylėjo, gal priprato, gal gailėjo. Graži boba.

Liks tuščias kaip daržinė butas. Buvo tikras, kad pavyks atvesti į protą, ir viskas susitvarkys. Pagaliau kas galėjo tai bobai atsitikti? Nesudilo, grįžo, bijo. Gal myli?

Su ašaromis akyse kelias minutes pastovėjusi, su liūdesiu pagalvojusi apie Gvidą, apie save, apie abiejų ateitį, Dana atsiduso ir nuėjo į virtuvę. Kažkokiu būdu reikia prigesinti, nukreipti kita linkme Stulgos ugnį. Įtūžęs sugyventinis gali Gvidui keršyti ir tas kerštas gali būti žiaurus. Ką ji galėjo padaryti? Jos jėga - švelnumas, ašaros ir moteriška įtaiga. Kitų priemonių nėra ir negali būti. Ji pasistengs. Ji užglostys. Ji sugebės. Būtinai.

Aukštas, stambus, galingu sprandu apskritaveidis Rytis Stulga buvo panašus į beragį, trumpasnukį bulių. Giliai paslėptos akys, kaip bulvytė nosis ir plonos lūpos. Suplotu ežiuku styrantys trumpi plaukučiai, storos kojos ir neįprastai platūs pečiai. Kas gali tokią jėgą sutramdyti? Tik moteris. Tik žalčio gudrumas. Tik akmens kantrybė.

- Papasakok, kaip susipažinai, - gurkštelėjęs šalto šampano taikiai prabilo Rytis.

- Kam tau reikia? Jau praeitis.

- Neeee... brangioji. Tik prieš tris dienas prisipažinai, kad myli. Taip nebūna. Dėstyk.

Dana viską suprato. Prakeiktas telefonas. Kaip visiška kvailė, ji pati išsidavė. Pati Gvido pėdomis paleido gaują skalikų. Vėl sudrėko akys. Pakilusi atnešti cukraus, virtuvėje nosinaite nusišluostė akis, pastovėjo, pagalvojo ir kaip akmenį tempdama grįžo.

- Tai kaip? - neatlyžo Stulga.

- Noriu tavęs paprašyti, - ištarė vos ne pašnibždomis. - Atiduodu tau viską. Visą tą tavo turtą. Jei jau tavo, tai galiu ir kelnaites nusimauti išeidama, tik paleisk mane. Nereikia man nieko... Visiškai nieko... Nei to vyro... nei tavęs... nieko, -užsidengusi veidą pasikiikčiodama pravirko. Neslėpė, netvardė garso, nešluostė ašarų. - Daužai mane... ak... ak... Per naktis lėbauji... nekalbi, stumdai, spardai kaip kokią kekšę... ak... Tai ką man daryti? Nenoriu...

- Nereikėjo prasidėti. Pati kalta, - prisipylė dar vieną taurę šampano, vienu mauku išgėrė. - Jei *kurvavoji*... tai man ką? Glostyti? Nesulauksi.

- Jei mes kaip vyras ir žmona, tai ir būkime kaip vyras ir Žmona... ach... Metai bėga... nieko konkretaus. Užeis koks šišas, pasakysi - šiaušk, ir viskas šuniui ant uodegos. Noriu Šilumos, noriu vaikų, noriu mylėti, noriu būti mylima... Nejaugi čia nuodėmė? Ak... ak... Tau gi nė žodžio negaliu pasakyti... šoki kaip žvėris. Anokia čia šeima... Galvojau, kad jei jau tu... nieko Švento... tai... tai...

Stulga žiūrėjo i ašarojančią moterį ir nė pats nepajuto, kaip it ledas ištirpo pyktis. Atsileido, krūtinę užplūdo keistas gailestis.

- Vaikų? - tarsi nustebo.

- Tai kada gi auginti, jei ne dabar? Su kokia tik drauge susitinku, vis su šeimomis, su vaikučiais, o aš kaip nuplėštas lapas. Kuriasi žmonės, vargsta, bet laimingi... Negi mes abu prakeikti?

Pataikė tiksliai. Stulga kaip nukirstas nutilo. Tylėdamas dar išmaukė stiklą šampano, užsirūkė. Žiūrėjo kažkur pro užuolaidas, pro langą, pūtė dūmus, galvojo.

Dana kūkčiojo užsidengusi rankomis veidą, paskui atitoko, nurimo, nuėjusi į vonią nusiprausė. Tyčia atsisėdusi prieš žiūrinti Rytį, specialiu tamponu pasausino užverktą veidą, papudravo, išlygino, lūpdažiu perbraukė lūpas.

- Nepersekiok jo, - tyliai papraSė. - Jis vedęs ir niekuo nenusikalto. Aš pati kalta. Nei aš myliu, nei ką. Jis man nereikalingas. Jei tu nori šeimos... man nereikia jokių gerbėjų.

Sučirškė telefonas.

Stulga atsainiai pakalbėjo, kažką išbarė, kažkam įsakmiai paliepė, šyptelėjo, atsargiai padėjo ragelį.

- Išeinu, - pratarė. Persirengė, paėmė mašinos raktelius, stabtelėjo tarpduryje, atsigręžė. - Dar pakalbėsim.

- Kada pareisi? - Dana išslinko paskui, žiiarėjo išplėtusi akis.

- Lauksi? - paklausė lyg rimtai, lyg ironizuodamas.

- Lauksiu, - tyliai atsiliepė. - Jei šeima... tai šeima.

Stulga padvejojo.

- Gerai. Gal po valandos, o gal po dviejų.

Trinkt.

* * *

Darbas su klientais - taip buvo apibūdinamos Salvinijos pareigos reklamos firmoje. Ieškodama reklamos užsakovų. Salvinija važinėjo po gamyklas, individualias įmones, siūlė reklamos firmos paslaugas, tarėsi su komercijos specialistais, direktoriais dėl reklamos būdų, terminų, atsiskaitymo formos, pasirašinėjo sutartis.

Darbas Senkuvienei labai patiko. Ji tarsi nutiesdavo tiltelį tarp klientų ir vykdytojų. Gavę užduotis, firmos skyriuose prie darbo priglusdavo dailininkai, režisieriai, garso įrašymo studija, masinės komunikacijos skyrius.

Greita, pareiginga, nepaprastai darbšti, visada geros nuotaikos, tvarkinga, mėgstanti subtilų humorą. Salvinija visiems darė puikų įspūdį.

- Neįsivaizduoju, koks galėtų būti jūsų vyras, - šypsodamasis ne kartą teiravosi firmos direktorius. - Atvestum, Salvinija, nors parodytum.

- Mylimas, mylimas, - su šypsena žaibiškai atšaudavo ir nukreipdavo kalbą kita linkme.

Joks bendradarbis nežinojo jos šeimos reikalų. Vengė kviestinių vakarų, o jei būtinai reikėjo, eidavo viena. Elgėsi kukliai ir pirmai progai pasitaikius bėgdavo namo. Nė pati negalėjo sau paaiškinti, kodėl taip elgėsi, bet jai vis atrodė, kad virš jos ir Gvido tvyro kažkokia likimo grėsmė. Labai norėjo, kad jų tarpusavio santykiai būtų nuoširdūs, atviri, geranoriški, bet, nors pati pašėlusiai stengėsi, analogiško atsako taip ir nesulaukė. Kas tas paslaptingas balsas, kuris nei dieną, nei naktį nedavė ramybės? Kas tmkdė susilieti su mylimu žmogumi? Kas stūmė? Kas neleido? Kam prireikė gniuždyti jos gyvenimą, atimti meilę, laimę? Kas vijo šalin mintis apie vaikus? Viena nešiojosi savo bėdą, viena, pasislėpusi nuo kitų, tyliai verkė ir nežinojo ko griebtis. Galas... galas... visiškai čia pat galas... Nereikia našlaičio vaikučio. Kaip ji paskui pasakys, kur tėvelis, kaip paaiškins ir kaip viena išaugins? Gerai dar, jei mergaitė, o jei berniukas? Ji visiškai nežino, ko reikia augančiam berniukui...

Nereikia nė sakyti, kad jauna, graži, energinga Salvinija kaip magnetas traukė vyrų dėmesį, bet... Dėkojo už komplimentus, šypsojosi ir niekam neteikė pirmenybės. Jai reikėjo tik vieno vienintelio žmogaus.

Eidama iš darbovietės namo, vos įėjusi į galanterijos parduotuvę, staiga pamatė, kad ją seka Karolis. Ilgai vartė kažkokias pirštines, kažkokį odinį mažmožį, vis žvilgčiojo tikėdamasi, kad stoviniuojantis prie durų įkyrusis gerbėjas užsižiopsos ir jai pavyks prasmukti nepastebimai. Netikėtai parduotuvė ištuštėjo, ir Salvinijai neliko nieko kito, tik eiti pro duris.

- Labas, Salvute.

Nenorėdama kalbėti parduotuvėje, ji spėriai smuko laukan, beveik potekom pasileido gatve žvalgydamasi, ar kur nėra laisvo taksi. Užpakalyje bumbsėjo skubūs Karolio žingsniai.

- Ar atstosi tu nuo manęs vieną kartą, ar ne? - ūmai atsisukusi, su įsiūčiu, uždususi, žaižaaiodama akimis, aiškiu Idetu balsu paklausė jau visai prilindusi ilgaplaukį. - Ko tu dar iš manęs nori? Aš ištekėjusi, supranti? Iš-te-kė-ju-si! Turiu vyrą, myliu, o tu nešdinkis po velnių! Supratai? Tai ką? Man į policiją kreiptis? Nereikia, nenoriu tavęs nė matyti!

Stabtelėjo, smalsiai sužiuro praeiviai.

Salvinija vėl pasileido gatve, bet Karolis neatstojo.

- Nesupratai? - dar kartą atsisuko.

-Aš maldauju... pakalbėkim truputėlį. Na, paskutinį kartą... Prašau tavęs, - nelaimingesnio žmogaus, atrodo, niekur nebuvo.

- Gerai, - ūmai sutiko Salvinija. - Susitarkim taip: mes pakalbam paskutini kartą su sąlyga, kad tu daugiau niekada manęs nepersekiosi. Gerai?

- Gerai, - žinoma, toks pažadas Karolio negalėjo džiuginti, bet moters ryžtas rodė, kad jokių nuolaidų nebus. - Visur sniegas. Gal galim nueiti į restoraną? Čia netoliese... Ten niekas netrukdys.

- Į restoraną aš neisiu, - manė, kad tai dar labiau sukomplikuos ir taip keblią padėtį. - Sakyk čia.

- Čia? Gatvėje? Salvute, tu jau pažadėjai.

Ji apsižvalgė tarsi laukdama kažkokios pagalbos.

- Gerai. Paskutinį kartą. Tas cirkas man iki kaulų įsiėdė.

Nustebo pamačiusi, kad restorano durininkas, drabužininkas, kelneriai Karolį sutiko šypsodamiesi. Sveikino lyg gerai pažįstamą klientą, smalsiai apžiūrinėjo Salviniją ir buvo nepaprastai paslaugūs.

Dar labiau nustebo, kai be jokio papildomo prašymo administratorius juos nuvedė į pokylių salę, kur paprastai vykdavo intymios vakaronės. Du puošnūs padavėjai vikriai padengė šoninį staliuką dviem, uždegė žvakidėje žvakes, pripylė taures gaivaus gėrimo.

- Tu tikriausiai prieštarausi, sakysi, kad skubi ir valgyti nenori.

- Teisybė.

- Gal neatsisakysi lengvo užkandžio, na, pavyzdžiui, su daržovėmis troškintos lydekos? Truputis žalumynų, citrinos griežinėlių, pora šaukštų bulvių košės, žiupsnis šparaginių pupelių.

- Lydekos? Iš kur žiemą lydekos? - atsainiai paklausė. - Tu ką? Kasdien Čia valgai, kad ir apie košę, ir apie šparagines pupeles žinai?

- Čia aukščiausios klasės restoranas. Jei nori, galime užsakyti kokių krabų ar riikyto ungurio. Nori?

- Ne. Gerai bus ir lydeka, bet tai turbūt pasiutiškai brangu?

- Tu mano dama. Leisk man tau patarnauti, - supratęs, kad toks plepėjimas akimirksniu gali virsti pašėlusiu Salvinijos protestu, ūmai surimtėjo. - Aš tave, Salvute, pirmą kartą pamačiau orientavimosi sporto varžybose prie Platelių ežero. Atsimeni? Jūsų komanda buvo trečia.

- Tai buvo labai seniai.

- Tada aš tau įteikiau gėlių.

- Neprisimenu.

- Antrą kartą tave pamačiau vadybininkų kursuose. Buvai au baigusi institutą ir, mano nelaimei, ištekėjusi.

- Taip, o toliau? Ko tu iš manęs nori?

Atnešė šaltų užkandžių, butelį šampano. Atkimšo, pripylė taures.

- Salvute, tu tada... tada... tau buvo bloga ir aŠ negalėjau palikti tavęs vienos. Jei kuo nors įžeidžiau, labai atsiprašau.

- Nereikia. Nenoriu prisiminti, - paragavo šampano. - Viskas?

- Visa savo esybe myliu tave... - Karolis visai pritilo. - Nieko negaliu padaryti. Beviltiška. Neatstumk manęs. Gal tavo darbovietėje yra koks tinkamas man darbas? Užtektų tik pa-

matyti tave, tik retkarčiais pakalbėti, ir viskas. Gerbiu tavo jausmus, žinau, kad man neliko jokių šansų, bet viltis miršta paskutinė.

-Jokios vilties.

Karolio akys nemelavo. Tyras nuoširdus jausmas, beviltiška vyro meilė šildo bet kurią moterį. Salvinijai staiga pagailo to vargšo nelaimingo žmogaus. Pagaliau jis nenusipelnė storžieviškų žodžių. Visada buvo mandagus, prašantis, net maldaujantis. Toks negali trokšti keršto ar prievartos.

- Mums trūksta gero vertėjo, - lyg tarp kitko po pauzės pasakė Salvinija. - Anglisto, kuris gerai mokėtų ir vokiečių kalbą.

-Vertėjo... - nusiminęs ištarė Karolis. - Dar mokykloje angliškai švebeldavau, o vokiškai nė skaityti nemoku. Neprireikė, nors kalbos sekėsi.

Lydeka buvo tikras kulinarijos stebuklas. Prie jos dar atnešė kelis porcelianinius indelius su trijų rūšių padažais, šiek tiek krienų, kažkokių šaknų su žalumynais ir juodomis uogomis.

-Viešpatie, mus aptarnauja kaip kokius ministrus, - netyčia išsprūdo Salvinijai.

Visiškai pribloškė padavėjas, įnešęs puikių raudonų rožių puokštę.

- Karoli... na kam tu šitaip... - sukuždėjo sumišusi moteris, bene pirmą kartą švelniai ištarusi savo gerbėjo vardą.

- Salvute, leisk man tave mylėti... Tik tiek tavęs prašau. Viską žinau, suprantu, jaučiu. Leisk retkarčiais prieiti ir paklausti, kaip tau sekasi. Negi čia kokia nuodėmė? - baisus skausmas veržėsi iš Karolio lūpų. - Aš anglų kalbą išmoksiu. Išmoksiu... -nemirksėdamas žiūrėjo savo gintarinėmis akimis į Salviniją jos veide ieškodamas nors menkiausio pritarimo.

Atsiduso, patylėjo.

- Tai viskas, ką norėjau pasakyti, - pauzė. - Prašom paragauti šampano. Išgerkim kaip du seni draugai, kurie, nepai-

sant visų gyvenimo išbandymų, liko ištikimi savo idealams. Sutinki?

- Gerai, Karoli, - pagalvojusi atsakė Salvinija. - Tik nebūk įkyrus. Žinoma, kas čia blogo, jei kur netikėtai susitikę paklausime, kaip sekasi. Svarbu neperlenkti lazdos. Už rožes dėkoju, bet daugiau gėlių nereikia.

- Dėkui tau, - tyliai atsiliepė Karolis, pasirausęs kišenėje ištraukė iš anksto paruoštą popieriuką: - Štai mano telefonas. Dėl viso pikto... Jei kada tau bus labai labai sunku ir norėsi patylėti šalia tau gera linkinčio žmogaus. Dieną ir naktį aš tavo paslaugom. Visada.

- Manau, neprireiks, - paėmė, šyptelėjo, įsidėjo į užrašų knygutę.

* * *

Jau kelintą dieną Ryčio Stulgos firmą „Kardas" persekiojo du finansų inspektoriai. Pusrūsyje kukliai įrengtame kambarėlyje, oficialioje firmos būstinėje, sėdinčio senuko buhalterio pateiktos finansinės ataskaitos inspektorių aiškiai netenkino.

-Jūsų firmos įstatuose pasakyta, kad veikla susijusi su valstybinio ir asmeninio turto apsauga. Štai garažų savininkų draugijos „Ratas" į jūsų sąskaitą pervestų pinigų suma dešimt kartų viršija dviejų tenykščių sargų atlyginimą. Mes nustatėme, kad ten niekas nė matyti nematė jūsų darbuotojų. Už ką jūs mokate algas savo darbuotojams?

- Už paslaugą, - šypsojosi Rytis. - Mūsų firmos dokumentai puikiai sutvarkyti. Ką jūs čia kalbate - tik prielaidos. Jūsų reikalas popieriai.

Jis nebijojo. Tegu pašokinėja.

- Per visą mėnesį tik keturios įmokos, kai tuo tarpu visa Klaipėda tik ir šneka apie firmą „Kardas".

- Tegu šneka. Nusibos ir nustos. Praėjusį mėnesį jūsų kolegos mus tikrino ir nieko nusikalstamo nerado. Viskas *very well.*

Finansų inspektoriai nesutiko, kažko knaisiojosi, šnibždėjosi, nusirašinėjo skaičius. Stulgai ėmė nepatikti. Nutaikęs progą, už palankią ataskaitą pasiūlė po tris tūkstančius dolerių. Nesutiko. Pagrasino policija. Pasiūlė po penkis. Moteris abejojo, pagaliau nusileido, bet sakė, kad jokių pinigų jai nereikia. Kai ji išėjo, Stulga čiupo inspektoriui už rankovės, vos ne per prievartą nusitempė i atskirą kambarį, dar kartą pasiūlė pinigus. Pareigūnas pasišiaušė ne juokais ir prigrasino, kad rytoj pat čia sulėks visa Klaipėdos policija.

- Vaikeli, - iškošė Stulga. - Tu pažiūrėk į veidrodį. Pamatysi tikrą Don Kichotą. Ko tu šokinėji? Kur tu gyveni? Smėlio aštuoni? Mašina garaže, tiesa? Kareivinių gatvėje, tiesa? Kiek dukrai metų? Keturiolika? Žmonai trisdešimt penkeri? Dirba konservų fabrike? Tu, o tu, sūdžiau, esi kada nors pakhuvęs pederastams? Na, tada dink, o jei kas nors ne taip - kaltink savo kvailą pakaušėlį. Supratai?! Visur pasieksiu. Niekur nepasislėpsi, neišgaruosi, nedingsi. Duodu penkis šimtus žalių. Nori imk, nori ne. Tavo reikalas, bet kad man nė mur mur. Mūsų popieriai tvarkingi. Supratai?

- Tai... reketas, - inspektoriaus pasipiktinimui nebuvo ribų. - Jeigu tik kokia firma nesutinka būti jūsų kliente, jūs šantažuojate, daužote langus, vagiate mašinas, prievartaujate moteris, slepiate vaikus. Paskui skambinate ir apgailestaujate: na, matote, jei jūs būtumėte mūsų klientas, tai nebūtų jokių bėdų. Tai atviras, ciniškas reketas!

- Tu, paukšteli, per daug žinai. Jaučiu, kad labai gailėsies. Labaaaai, - Stulga išsišiepė. - Tai kaip? Imi?

- Parazitai, - drėbė inspektorius ir movė iš kambario.

-Jei cyptelsi, išprievartausim dukrą! Taip ir žinok, suski, - sviedė pavymui. - Velniop! Tegu nešdinasi.

Tegu nešdinasi!!!

- Kas tau? - žiūrėdama į susirūpinusį Rytį, švelniai klausė Dana. - Kas nors nepasisekė?

- Nieko. Susitvarkys, - pašlitinėjęs po kambarius pasiūlė: - Važiuojam į Palangą. Žinoma, jei nori.

- Dabar? I Palangą? Naktį?

-Pasėdėsim. Atsipūsim.

Dana sutiko, nuėjo persirengti. Pagaliau tai buvo pirmas kartas, kada Stulga kvietė ją kartu.

Palangos restorane susirinko beveik visas Stulgos firmos branduolys. Vyrai gerokai nustebę žvelgė tai į savo bosą, tai į Daną, nelabai suprasdami, kokia balta katė juos sulipdė. Rytis elgėsi išdidžiai, beveik nežiūrėdamas į Daną valgė, kalbėjo, tarsi pabrėždamas, kad vien sėdėti Šalia tokio svarbaus asmens kaip jis turi būti didžiulė garbė. Nė kiek nesutrikusi dėl tokio elgesio, jo sugyventinė nepriklausomu žvilgsniu, atsainiai stebėjo prie tolimesnių staliukų sėdinčius žmones, estradinio ansambliuko programą, klausėsi kažkokios negirdėtos pusplikės dainininkės dainelių. Viena gurkšnojo puikų itališką vyną, nekreipė dėmesio i raudonplaukio Ričkos lėkštus komplimentus. Vyrai gėrė daug ir dažnai. Nenuostabu, kad apgirtę kėlėsi, šlitinėjo, ėjo skambinti telefonu, ieškojo mergaičių, parsivedę kirkino, be jokios gėdos grabinėjosi ir gėrė dar su didesniu troškulių.

Stulgai nusibodo. Po tokio gėrimo neįprastai blaivas atsisuko į Daną, burbtelėjo:

- Važiuojam. Gana, - pakilo.

Vežė Rička. Tylūs, tarsi du nebylūs pasauliai, Rytis su Dana mašinoje sėdėjo ant užpakalinės sėdynės toli vienas nuo kito, paskendę savo mintyse. Netoli Klaipėdos mašiną sustabdė policijos patrulis. Apgirtęs Rička klausiamu žvilgsniu pažiūrėjo i savo bosą.

- Čia aš, šefe, - pravėręs langelį pasakė patruliui Stulga. - Nesušalsi?

- Nešalta. Važiuokite, - mostelėjo lazdele.

Jau namuose, persirengęs, parūkęs, Rytis rengėsi miegoti.

SI

- žinai, man vis galvoje sulcasi tavo žodžiai, - pratarė. - Gera mintis. Man reiltia sūnaus. Kuo daugiau mąstau, tuo labiau reikia.

- Labai daug geri, - atsiliepė Dana. - Būtų gerai, kad koki mėnesį negertum. Nereikia invalido. Vyro sėkla turi būti sveika, neapnuodyta. Noriu, kad vaikutis būtų sveikas, gabus, gyvas. Tau juk reikia to paties?

- Žinoma. *Debilų* ir taip per daug. Kur bepažvelgsi, su kuo tik susiriksi, vis silpnapročiai, skystakiaušiai ir bailiai. Gerai, Dana. Nutarta.

Nesulauksi!

Dana rijo tabletes, kad nepastotų.

* * *

Rožes pamerkė balto porceliano vazoje, giminių dovanotoje vestuvių proga. Apie Karolį vyrui neminėjo.

- Vidury žiemos tokios puikios rožės, - stabtelėjęs pasakė Gvidas. - Atsirado koks gerbėjas?

- Ne. Čia iš darbovietės, - begėdiškai pamelavo. - Buvau naujo gaminio prezentacijoje.

- Na na, - reikšmingai žvilgtelėjęs šyptelėjo. - Rožės...

- Ką nori tuo pasakyti? - sunerimo Salvinija.

- Pasiutiškai brangu. Su potekste. Išskirtinis dėmesys.

- Neišsigalvok nesąmonių. Gaudavau ir anksčiau, bet palikdavau darbe. Jei tau nepatinka, daugiau nenešiu.

Tuo pokalbis ir baigėsi, bet liko nemalonių nuosėdų.

Miegamajame sugulė kas sau, toje pačioje lovoje pasidalinę apklotais.

Užgesinę šviesą rengėsi miegoti.

- Tu... kūdikio nenori? - netikėtai pasigirdo tamsoje.

Gvidas atmerkė akis, valandėlę tylėdamas galvojo.

-Nežinau. Noriu pabaigti tą romaną, o paskui nuspręsim, - žinoma, tai buvo niekinga priežastis, įžeidžiantis išsisukinėji-

mas. Salvinijai skaudžiai dilgtelėjo, bet susitvardė, užčiaupė, nuramino pliistelėjusią graudulio bangelę.

- Tas tavo romanas - ne gyvenimo ašis. Reikia stabilesnių vertybių. Žmonės tuokiasi dėl vaikų. Kitaip santuoka netenka prasmės, - tyliai kalbėjo. - AŠ... mes... vis rečiau ir rečiau mylimės. Iš kur tas vaikas atsiras... Aš tau visai nebeįdomi?

Gvidas tylėjo.

- Pasakyk ką nors, - prašantis, į pačią sielą besibeldžiantis balsas. - Prasidėjo ketvirti mūsų santuokos metai. Toks jausmas, kad abu pamažėle vis tolstame vienas nuo kito. Aš stengiuosi kaip įmanydama, bet tu mano pastangų nė nepastebi... Nežinau nė ką daryti... Tu... tu... myli mane?

- Myliu, - nepasisuko, neprisiglaudė, neapkabino.

Graudumas šokte iššoko iŠ krūtinės. Ji staiga prisiminė pirmuosius laimingus, pilnus siautulio, meilės, ilgesio metus. Jo nenumaldomą geismą, nepaliaujamą norą pažinti ją visą, nuogą, alpstančią ir mylimą. Ašaros užplūdo akis, biro, ritosi skruostais, nyko pataluose. Verkė be garso, rydama savo skausmą, šnirpščiojo nosimi.

- Kas tau?

- Nieko, Gviduti... - ji kūkčiojo jau nesislėpdama.

- Salvute, na kas tau? Ko tu dabar? - jis pasisuko, palindo po jos antklode. - Neverk... neverk... viskas bus gerai... - apkabino, priglaudė prie savęs. Prie krūtinės prispaudusi kumščiukus, ji dar kūkčiojo, lyg priešinosi, lyg stūmė, nenorėjo, tik staiga kaip spyruoklė išsiriesė, apkabino Gvido kaklą, prisispaudė, apsivyniojo, atmetusi galvutę siurbė jo bučinius. Skubėdama gręžiojosi, glaustė dar šlapius savo skruostus į jo dygius žandus, lyg dar vis kūkčiojo, lyg jau aikčiojo... Pajutusi jo geismu prisipildžiusi kūną... jau jos ieškančias rankas... virto aukštielninka, įtraukė į savo pravertą glėbį jo kūną...

-Padarykim kūdikį... GviduU... Mielas mano... Viešpatie... mylimas mano... padarykim... palik šiandien... palik... ak!

Melas, kad tik karštų kraštų moterys aistringos!

Viešai demonstruojamas gašlumas - taip pat melas!

Visur apie tave raudonos lūpos, nuogos krūtys, nuogos šlaunys, nuogas moters pilvas... Visa tai - melo klyksmas. Vizija tokios aistros, tokio seksualinio alkio, tokio troškimo, kurio nėra ir negali būti.

Melas!

Vyre, pati aistringiausią moteris - ta, kuri trokšta nuo tavęs kūdikio.

Tikta...

Vienintelė...

Tavo moteris!

...

Gvidas apgavo.

Nepaliko.

Kūdikio nebus.

Jis nežino. Jis negali. Tik ne dabar.

* * *

Neeee.

Stulga nepamiršo.

Kai Danos nebuvo namie, buko pavydo vejamas išnaršė jos kelionmaišį, kelionės drabužius, pervertė užrašų knygutę. Didžiulio malonumo apimtas, pagaliau rado tikrą įkaltį, užrašą: Murmanskas, Morskaja 4, Galina Semionovna Volkovą.

Gyvatė!

Danos rašomajame stale rado du vyriška rašysena prirašytus lapus, juos Stulgienė kaip prisiminimą buvo paėmusi iš Gvido. Perskaitęs niekaip negalėjo suprasti, kas ten parašyta. Kažkoks kvailiojimas, paistalas, bet tas paistalas kaip niekas

kitas sudrumstė Ryčio ramybę. Ką tai galėtų reikšti? Gal tai slaptas susirašinėjimas slapta kalba? Gal tai simbolių pilnas laiškas?

Buvo pasiryžęs pasmaugti tą savo kalę, bet stabdė mintys apie biisimą siinų. Tegu. Tegu pagimdo, gal kiek tegu paaugina, o paskui tą kekšę jis ištrenks iš namų. Jokio gailesčio!

Žinoma, tai pasileidėlei nieko nesakė.

Lyg niekur nieko.

Gal iš tikro tai jos nevilties romanas? Gal įsitikino, kad klaida, ir jau nebėra minčių uodegos?

Gal?

Kaip lietaus debesis kelias dienas pavaikščiojęs, išsikvietė Ričką.

- Na, ką gero sužinojai?

- Senkus dirba žemės ūkio technikume. Mokytojas.

- Geriau nė būti negaU.

- O... ta jo žmona - reklamos firmos agentė.

- Firma didelė?

- Didelė. Keli skyriai. Jų biznis klesti. Manau, reiktų mums pasidomėti.

-Eik.

Paskambino telefonu. Ilgai laukė, kol atsakys.

- Gražina? Kur tave velnias nešioja? Turiu užduotį. Atvažiuok. Tuoj pat.

* * *

Salvinija tikėjosi, kad po tos nakties santykiai su Gvidu pasikeis. Kelios dienos nežymaus stebėjimo džiaugsmo nesuteikė. Toks pat ramus, beveik abejingas, jokio emocinio pakilimo. Keletą kartų pasiryžusi bandė išjudinti santykius, išmušti iŠ įgrisusių vėžių, bet Gvidas nepasidavė.

- Einam, Gviduti, kokį spektaklį dramos teatre pažiūrėsim. Taip seniai kur nors buvom kartu. Vis viena ir viena.

- Negaliu, - sausai atsakė. - Kol nebaigsiu romano - niekur. Rašymas reikalauja viso manęs. Nenoriu blaškyri dėmesio. Nenoriu. Tu manęs visai nesupranti. AŠ žiitbūt privalau baigti.

- Žaidimas kažkoks, - visai nusiminė Salvinija. - Kuo tu kerini bijti? Rašytoju? Tu gi veterinarijos gydytojas. Jei jautei savyje jėgą, reikėjo studijuoti Vilniaus universitete, - patylėjusi pridūrė: - Dar visai neaišku, ar kas nors tą tavo rašinį spausdins, ar kas skaitys, ar užteks tam talento.

- Sakyk tiesiai: tu netiki?

Salvinija neatsakė. Nuėjusi į virtuvę priskuto bulvių, rengėsi kepri bulvinių blynų.

- Tai netiki? - pritaikęs progą vėl paklausė Gvidas.

- Man atrodo, kad tu dabar niekas, - pagaliau išsprūdo tai, kas seniai gulėjo ant širdies. - Košė, ne gyvenimas. Aš juk matau. I technikumą eini kaip stumiamas, karjera tau nerūpi, pamokoms rengiesi kaip pakliuvo, o dažniausiai visai nesirengi. Geras pedagogas negali būri todėl, kad trukdo rašymas. Atsidėri rašymui negali, nes trukdo pedagoginis darbas. Uždirbi vos duonai ir nematyti jokios perspektyvos. Nejaugi neatsibodo taip gyventi?

Sukrėstas Senkus stovėjo netekęs žado. Nežinojo, ką sakyti.

Salvinija nutarė pirmą ir paskutinį kartą iškloti viską iki galo.

- Normalūs vyrai padeda žmonoms, o tu nei į parduotuvę neužsuki, nei bulvėmis, nei kuo kitu nesirūpini. Vis mano tėveliai. Gėda. Esame savarankiška šeima. Geri vaikai tėveliams padeda, o mes laukiame išskėtę rankas. Butą nupirko, baldams pridėjo... Kiek taip galima?

- Mano mama taip pat davė... - pastirom lūpom ištarė.

- Tu tik įsivaizduok: vieniša kaimo moterėlė turi padėti mokslus baigusiam sūnui. Mesk tu tą rašymą, imkis...

Kažkas trūko.

Jis žinojo.

Jis jautė.

Drožė iš virtuvės, čiupo nuo pakabos striukę, kepurę, puolė lauk.

- Gvidail Gvidai!

Nereikia!

Nereikia man tavęs!

Grįžo į namus vidunaktį. Sušalęs, rūškanas, nekalbus. Nė nepažvelgė į užverktomis akimis išėjusią pasitikti Salviniją. Griuvo ant sofos, užsitempė maršką, nusisuko.

Salvinija vartėsi, vaitojo iki paryčių. Kažką reikėjo daryti. Taip gyventi neįmanoma. Būtina rasti nors kelis sąlyčio taškus. Kokius?

Pasiguodusi savo draugei sužinojo, kad Dravernoje gyvena žiniuonė. Ji padeda visiems nelaimingiems. Reikia turėti keletą Gvido plaukų. Reikia labai tikėti savo sėkme, ir viskas bus gerai. Kai Gvidas vonioje išsimaudė, ji rado kuokštelį įstrigusių plaukų.

Dravernos senutė pasitiko viešnią iškalbingai tylėdama. Po nejaukios minutėlės liepė nusivilkti paltą, atsisėsti, atsipalaiduoti, patylėti.

- Žinau, žinau, viską žinau, - pirmoji prabilo senutė. Nuo jos įdėmaus žvilgsnio, nuo senatviškai pavandenijusių, po akiniais paslėptų akių, atrodė, buvo neįmanoma pasislėpti. - Bėda atvarė pas mane. Tai nuo bėdos ir pradėk. Viską, kas širdį slegia, išklok... Nieko neslėpk. Kas? Vyras? Matau, su žiedu.

- Vyras, - sutrikusi pradėjo Salvinija.

Viską papasakojo, visą širdies skausmą išklojo.

- J o plaukų atnešei?

- Atnešiau.

- Palauk manęs. Aš tuoj. Dėl pirties kaimyno paklausiu, - išėjo.

Kambarys niekuo nepriminė žiniuonės būsto. Švaru, tvarkinga, kvepėjo suvytusia žole. Žemi maži langeliai, mediniai

suoliukai, medinis stalas, aprūkusi viryklė, aprūkę puodai, juodas katinas.

- Viskas gerai, - Įėjusi tarė senikė. - Teks pabūti iki vakaro. Kaip? Laiko turi? Klaipėdoje gyveni?

- Taip. Turiu.

- Sėsk prie stalo štai toje vietoje. O aš čia.

Klausinėjo, kada gimusi, kada gimęs Gvidas, žiūrėjo į delnus, kažko ieškojo knygose, sunkiai šnopuodama vartė puslapius. Per didinamąjį stiklą kažką tyrė, lankstydama pirštus skaičiavo. Šnibždėjo, rinko kortas, ant kiekvienos negrabia ranka braižė kažkokius ženklus.

Galiausiai išbūrė sužymėtomis kortomis.

Susijaudinusi, vos kvėpuodama Salvinija laukė, kuo visa tai baigsis.

- Eeeee... - pagaliau prabilo senutė. - Nekokie tavo popieriai, vaikeli. Visai čia pat dideli nemalonumai... Visai čia pat, - krenkštelėjo, sučepsėjo susmegusiomis lūpomis, pasižiūrėjo per akiniu viršų į klientę. - Kenkia šviesus vyras, - ji parodė kortą. - Ne tas, kuris tave meilina, o kitas per kitą moterį. Tu gal jo nepažįsti, nes jis kažkaip uždengtas. Tavo vyro mintys toli nuo tavęs. Svetima širdis. Turi daug vargo ir rūpesčio dėl jo. Sakai, nei rūko, nei geria, lyg teisingas, o švento tilto tarp jūsų nėra.

Senukė skepetaite nusišluostė ašarojančias akis.

- Vaikų su juo kortos nerodo. Ar viską sakyti? Nesigailėsi?

- Sakykit, - visai nusiminusi pridūrė: - Jei teisybė, tai...

- Ėėėeė... jei netiki, tai nereikėjo nė ateiti. Reikia tikėti, o gal... tau lengviau bus? Tai sakyri?

- Sakykit, - Salvinija iš baimės tirtėjo kaip drebulės lapas.

- Kortos rodo, kad išsiskirs jūsų keliai. Ilgam. Gal amžinai...

Senutė dar daug kalbėjo, bet svarbiausia jau buvo pasakyta.

Salvinija sėdėjo kaip pelytė ir niekaip negalėjo sulaikyti plūstančių ašarų.

- Neverk, - pagaliau sustūmė kortas į krūvelę, atsitiesė. - Nėra padėties be išeities. Jei labai labai pasistengsi, apgalvosi kiekvieną savo žingsni, gal ir laimėsi. Nesikarščiuok. Dažniausiai mes klaidas darome ne todėl, kad taip susiklostė aplinkybės, bet todėl, kad negalime dėl reikalo atsižadėti savęs.

Senukė atnešė beržinę šluotą.

- Ištrauk, vaikeli, vieną ražą, - ištraukė. - Nulaužk, nulygink kaip tau patogu, - nulygino, mažumėlę nulaužė. Senutė gyslotomis rankomis iš tolo tarsi paglostė virbą, kažką sušvebleno. - Padaryk tą patį. Kai grįši namo, padėk tą ražą ant slenksčio. Tegu tavasis peržengia, bet taip, kad nematytų. Paskui, paslėpusi nuo pašalinių akių, džiovink ir protarpiais priėjusi kartok: kaip džiūsta tas ražas, taip manęs ilgėdamasis tegu džiūsta Dievo tarnas Gvidas. Daug kartų kartok.

- Dėkui.

- Nedėkok. Nepriimta. Nusiauk. Reikia nuospaudos nuo tavo pado.

Nusiavė.

- Ooooo... daug vaikštai. Kojelės nors švelnios, bet pritrintos. Nelabai matau... Atkirpk kelis kąsnelius nuospaudos žirklėmis. Kuo daugiau, tuo geriau.

Atkirpo.

Padėjusi ant stiklinio stalinės lempos gaubto tuos gabaliukus nuospaudos, senutė uždegė stiprią šviesą.

- Išdžius, o dabar einam į pirtį. Ar turi švarią nosinaitę?

- Turiu. į pirtį?

- Einam, einam. Kaimynas iškūreno, klausiau...

Pakeliui žiniuonė, ištiesusi pirktinį sausainį, primokė:

- Sėdėk, kol išprakaituosi. Prakaitą šluostyk nosinaite tol, kol kiaurai permirks. Prakaitą išgręžk ant sausainio. Atneši man.

Nei tikėdama, nei netikėdama Salvinija prakaitavo tol, kol nuo išspausto prakaito sausainis sutižo.

- Oi, kaip prašviesėjai... Matai, kaip gerai... - padėjo ant įkaitusio šviestuvo gaubto permirkusį sausainį. - Duok jo plaukus.

Paėmė žvakę, paguldžiusi ją prismaigstė adatų taip, kad išėjo G raidė, apie tas adatas privyniojo Senkaus plaukų. Pastačiusi žvakę uždegė. Po kurio laiko iš ištirpusio vaško adatos ėmė kristi ant stalo. Nepaprastai susikaupusi senutė greitakalbe kuždėjo, su kiekvienos adatos nukritimu pūtė Klaipėdos link.

- ... stok be palaiminimo, eik nepersižegnojęs... per duris, per duris, per vartus... išeik į atvirą lauką, išsitiesk, apsižvalgyk, sušvilpk tris devynis kartus, kirsk rimbu tris devynis kartus, iškviesk tris devynias dvasias... Jūs, tarnai mano išrikimieji, supraskite mane teisingai, tarnaukite man ištikimai... fuūūūūūū... pakinkykite juodojo varno žirgą ir lėkite į trečią devintąją žemę... fūūūūūū...

Aistringai kalbėjo, pūtė, kol visos adatos iškrito, visi Gvido plaukai sudegė. Čiupo vieną adatą, įdūrė į Salvinijos pirštą, išspaudė lašą beveik juodo kraujo, papūtė, ištaškė lašą į Klaipėdos pusę, karštai baigė:

- ... dovanoju jums, mano tarnai, mano dvasios, raudonąjį Salvinijos kraują, o aš tave, Dievo tarne, imu tave, čiumpu tave... sodinu ant juodojo varno žirgo ir nešu... ir nešu... ir nešu, kad negalėtum numalšinti troškulio neprisiminęs Salvinijos, kad negalėtum užgesinti savęs neprisiminęs Salvinijos, kad nei dieną, nei naktį negalėtum užmigti neprisiminęs Salvinijos... aš einu su tavimi... aš lekiu su tavimi... aš tavyje... aš įlieju į tave neblėstantį širdies skausmą, kad... niekada... nei žemėje, nei ugnyje, nei vandenyje negalėtum pamiršti Salvinijos... aš pati vergė... ant juodojo varno žirgo... pati *svida, vali, muilą, servi, susa, avi!*

Senutė užpūtė žvakę, kelias minutes sėdėjo leisgyvė. Lėtai nuo šviestuvo gaubto surinkto išdžiūvusius nuospaudos gabaliukus, sutrynė grūstuvėlėje, papylė miltelius ant popieriuko, ištiesusi delnus sukuždėjo užkeikimą.

- Po kelias dulkeles nuospaudos miltukus sugirdyk nejučia savo vyrui. Mano užkalbėtą, tavo prakaitu permirkusi sausainį tegu nežinodamas suvalgo. Tai viskas. Būk protinga, nesikarščiuok... Gal bėda praslinks pro šalį? Laimės, vaikeli, tau. Sudiev.

- Kiek aš jums skolinga? - tyliai viską paėmusi paklausė Salvinija.

- Nepriimta, vaikeli, klausti. Priemenėj yra akmuo. Pakišk kiek negaila po tuo akmeniu, ir tiek. Kortos rodė, kad tu pati sau priešas. Nesikarščiuok. Pagalvok.

Sunki žinojimo našta užgriuvo išėjusią Salviniją. Ateitis nušvito, bet darėsi baisu.

Viešpatie, ką reiškia - būk protinga? Tai tas pats, kaip pasakyti vandeniui: būk sausas.

* * *

Salvinija neteisi. Senkus mėgo pedagoginį darbą. Dėl įgimtos greitos reakcijos, lakios vaizduotės, mokėjimo piešti, vaizdžiai aiškinti jam nė nereikėjo plušėti ruošiantis pamokoms. Prabėgom perversdavo reikalingas knygas, pastraipas, nusibrėždavo tokį brėžinuką - ir viskas. Jokių vaizdinių priemonių jam nereikėjo. Labai aiškiai, tiksliai, greitai piešė tiesiog klasės lentoje. Patikrinęs Senkaus dėstymo metodiką, technikumo direktoriaus pavaduotojas mokslo reikalams, „mokslavedis", kaip jį dažniausiai visi vadino, buvo tiesiog sužavėtas. Moksleiviams buvo lengva ir vaizdu. Žinios tiesios ir gilios. Likdavo laiko laisvai paplepėti, jaunas dėstytojas nevengdavo intymių temų. Visada tvarkingas, švariai nusiskutęs, kruopščiai susišukavęs, kvepiantis, su rūpestingai prižiūrimais nagais, Gvidas

patiko mergaitėms, o dangau, jaunesnėms už žavųjį mokytoją vos šešeriais, septyneriais metais.

Šiandien kontrolinis.

Trečiasis kursas.

Dvidešimt keturios mergaitės ir tik keturi berniukai.

Tylu. Tik girdėti popieriaus šiurenimas, vienas kitas kostelėjimas ar tylus šnabždesys.

Susidėjęs rankas už nugaros, tiesus, savimi pasirikinris Senkus atsainiu žvilgsniu stebėjo pro klasės langą ten, žemai gatvėje, pažliugusį sniegą valančius žmones.

Kažkas pabeldė.

Visi sužiuro.

Įėjo jauna, graži mergina, apsivilkusi trumpais baltais kailinukais, apsiavusi baltais žieminiais aukštakulniais aulinukais. Gvidas akimirką pagalvojo, kad tai Dana, bet tai ne Dana. Lygiai tokie pat plaukai, labai panašus veidukas, lygiai tokie pat auskarai, taip pat ryškiai dažytos lūpos ir lygiai toks pat veido makiažas. Žvilgtelėjusi į moksleivius, patenkinta dėmesiu įbedė akis į Senkų.

- Ko žiūri? Nepažįsti? Nejaugi? - prabilo įžeistu balsu. - Aš tau, brangusis, sakiau, kad su manimi menki juokai. Jei neatsiskaitysi, aš tau dar ne vieną šunybę iškrėsiu. Žiūrėk, kokie nekalti veidukai, kiek jų daug, - visus parodė ranka. - Kaip tu, toks smukęs žmogus, gali juos mokyti? Tu?! - ji staiga pakėlė balsą: - Pidere nelaimingas! Kiek tu už mano kūno nuotraukas uždirbai? Kiek susikišai į kišenes? A?! Kodėl man neatiduodi mano dalies? Kodėl? Slepiesi nuo manęs, bėgi, bijai susitikti! Baily! AŠ... - mergina rėkė vis garsiau ir garsiau, taškė pačius šlykščiausius žodžius, pagaliau, išsitraukusi iš rankinės pluoštą pornografinių nuotraukų. Švystelėjo visiems ant galvų. Spalvotos, puikios kokybės, kaip nuostabūs šlykščiausio turinio paveiksliukai nugulė ant stalų, grindų, ant kontrolinių - visur. - Štai! Pažiūrėkit, kuo laisvalaikiu užsiima jūsų mokytojas.

Fotografuoja mergas ir pardavinėja seksomanams! Susidėjo su pederastais. Jis pats pederastas! Ko žiūri? Kaip tau ne gėda?!

Senkus pagaliau atitoko.

- Gana! Aš jūsų nepažįstu. Lauk iš čia!

- Norėtum. Niekše! Atiduok mano pinigus už pozavimą! Kur mano pinigai? Pasinaudojai manimi, dulkinai, abortą pasidariau, o dabar - lauk?! Kur mano pinigai?

- Lauk! - Senkus springo, duso, sumosikavo ranka. Žinoma, galėtų pabandyti tą šliundrą išvyri jėga, bet moksleivių akivaizdoje toks susistumdymas atrodytų tiesiog juokingas. Skandalas! Galėtų padėti kas nors, bet jie juk dar moksleiviai...

- Jūs tik pažiūrėkit! Jis mane varo! Aš sakiau tau, kad turėsi daug nemalonumų. *Pidere* tu! Išsigimėli tul

Senkus puolė iš klasės.

- Kur tu, brangusis... - merga bandė užstoti kelią, bet šiurkščiai ją nustūmęs Senkus išsmuko.

Kur bėgti?!

Dar pamoka. Visi koridoriai tylūs. Kaip dūžiai į būgną žingsnių kaukšėjimas. Direktoriaus nėra. Kabinetas užrakintas. Pavaduotojas pamokoje. Dėstytojų kambaryje savo pamokų laukė keturios dėstytojos. Negi moterims Senkus galėjo aiškinti, kas atsitiko?

- Kolega, kas jums? Jūsų veidas... - Čiupo už rankovės chemikė.

- Į mano klasę įsiveržė kažkokia merga, kurios aš nepažįstu ir niekada nesu matęs. Šaukė, primėtė Šlykščių nuotraukų, ruošėsi muštis, - pratrūko Gvidui.

- Mergina?! - visos kaip viena išpūtė akis.

- Būtų labai gerai, mielasis, kad savo asmeninius reikalus susitvarkytumėte namuose, o ne čia, kur vyrauja dvasingumas ir moralė, - tučtuojau prikišo fizikos dėstytoja, seniai nemėgusi Senkaus. - Gėda!

Nejaugi skambinti policijai?

Tiesiog negirdėta!

Senkus užsidarė metodiniame kambaryje ir nutarė laukti pertraukos. O Viešpatie! Kas galėjo sugalvoti tokį šlykštu spektaklį? Kam prireikė? Kam? Gvidas vaikščiojo pirmyn atgal, pirmyn atgal, nežinodamas kur dėtis.

Suskambo skambutis.

Kaip paprastai, visas technikumas staiga suūžė, suklego, pasigirdo bėgiojimas, šūkavimas, durų trinksėjimas, garsūs grįžusių į dėstytojų kambarį mokytojų balsai. Senkus puolė į koridorių tikėdamasis pamatyti direktoriaus pavaduotoją.

O siaube!

Koridoriaus gale, kaip tik prieš „mokslavedžio" kabineto duris, apsupta spoksančių moksleivių, garsiai raudojo skandalingoji Šantažiste. Pro šalį praeinantys mokytojai, visi kaip vienas, skverbėsi prie nuskriaustosios ir klausinėjo, kas čia dedasi.

- Mokymo įstaigą pavertė kažkokiu balaganu, - pasipiktinę ėjo Šalin.

- Štai jis! Tas niekšas! - vos pamačiusi Gvidą ėmė Šaukti, dar garsiau raudoti pragaro artistė.

- Aš jūsų nepažįstu! - dievagojosi Senkus. - Nepažįstu! Pirmą kartą matau!

- Einam į kabinetą! - griežtu judesiu pavaduotojas atidarė savo kabineto duris, stumte abu įstūmė į vidų. - Kas čia dedasi?! Sukilo visas technikumas. Prašom paaiškinti! Kas jums leido kelti tokį skandalą? - praplikęs, nedidukas pavaduotojas šokinėjo kaip storas, riebus gaidžiukas. - Čia mokymo įstaiga! Mokymo! - jis padaužė kumščiu sau į kaktą tuo parodydamas, kad reikia galvoti, ką darai.

- O ką man daryti?! - pašoko merga.

- Senkau, prašom išeiti. Laikinai. Aš noriu su ja pakalbėti vienas.

- Aš reikalauju, kad ta skandalistė būtų nubausta už šmeižtą. Prašom iškviesti policiją! - Gvidas karščiavosi, nepajėgdamas susivaldyti.

- Suspėsi.

Nepasibeldusi į kabinetą įėjo apkūni dėstytoja ir demonstratyviai padėjo prieš „mokslavedžio" nosj keletą šlykščių nuotraukų.

- Pasigrožėkite! Visi tik ir spokso. Jų visur, kiek tik norite. Čia vis jūs, mielasis kolega! - ji riktelėjo Senkui į veidą.

-Oooooo...

- Eikite, pone Senkau, į savo pamoką, - griežtu balsu įsakė pavaduotojas. - Po pamokos ateikite čia.

Kol dėstytojų kambaryje paėmė klasės žurnalą, kolegos tylėdami smalsiai žvilgčiojo į Senkų.

Klasėje, kur sėdėjo jau kiti moksleiviai, tvyrojo mirtina tyla. Dešimtys smalsių, tiriančių akių spoksojo į dėstytoją. Kelios pirmosios minutės praslinko normaliai. Moksleiviai atsakinėjo greitai ir tiksliai. Kaip visada. Jokios pašalinės reakcijos. Senkus pradėjo aiškinti naują užduotį, dažnai nusigręždavo į lentą braižyti kreivių. Štai tada pasigirsdavo garsus šnabždesys, prislopintas kikenimas, vos tik Senkus atsisukdavo į klasę, jis akimirksniu nutildavo. Anksčiau tokių dalykų niekada nebuvo. Gvidas raudo, balo, bet, suėmęs save į rankas, pamoką baigė kaip pridera.

Mergos „mokslavedžio" kabinete jau nebebuvo.

- Kur ji? Kodėl jūs neiškvietėte policijos? - užsipuolė Gvidas.

- Policijos? Čia? Ar jūs galvojate, ką sakote? Tuoj pagaus laikraščiai, išpūs iki padangių, aptaškys purvu mus visus, o jus pirmiausia. Kils visuotinis pasipiktinimas. Neee... Savo įstaigos dergti aš neleisiu.

-Ta merga mane įžeidė. Tai nusikaltimas. Aš jos nepažįstu. Kaip man dabar visiems į akis pažiūrėti? Kaip?

- Nesidievagok, Senkau. Kur tu buvai per Naujuosius metus? A? Kodėl ne su žmona, o su ta merga Murmanske? Ką pasakysi?

Gvidas nustėro. Neteko žado.

- Netikėjau. Jokiu būdu netikėjau, kad tamsta toks dviveidis. Pagaliau tai moralinė problema. Aiškinkis savo santykius kur nori, bet tik ne technikume. Eik. Dėl nuotraukų mes dar pakalbėsime atskirai. Tegu nurims aistros. Eikite, sakau, - pavaduotojas susiėmęs už galvos susmuko kėdėje.

- Ji paliko adresą? Kas ji tokia? - visai nusiminęs paklausė. - Aš prisiekiu, kad tos mergos niekada nesu matęs.

- Neprisiekinėk. Paliko, - atrėžė pavaduotojas ir, kažką užrašęs, padavė raštelį Gvidui.

* * *

Gvidas per ražą peržengė.

Užkalbėtą sausainį suvalgė.

Kasdien gėrė specialiai išvirtą kompotą su stebuklingais nuospaudų milteliais.

Ir nieko.

Sėdėjo niūrus, susimąstęs, žiūrėjo televizorių nieko nematydamas, vangiai, prisiversdamas bendravo su Salvinija.

- Gviduti, gal kas atsitiko? Darbe kas nors? - su užuojauta klausė.

- Ne. Nieko.

- Aš gi matau.

- Per daug matai.

- Kodėl tu toks šiurkštus?

Ne. Salvinijai jokiu būdu nereikėjo klausyti draugės patarimų ir trenktis pas tą žiniuonę. Baisi klaida. Ant radiatoriaus džiūvo tas ražas, bet ji nė karto nepriėjo, neprisivertė, nerikėjo. Atvirkščiai. Jis trukdė, priminė, traukė dėmesį. Nieko geresnio nesugalvojusi sulaužė ir išmetė į šiukšlių dėžę.

Suvertė visus miltelius į kompoto stiklinę, išmaišė, pasaldino medumi, keisto jausmo kupina žiiirėjo, kaip Gvidas viską iki lašelio išgėrė.

Viena mintis nedavė ramybės, lenkė prie žemės, juodais dūžiais kalė ir kalė nuo ryto iki vakaro. Baisi nuojauta, kad artėja kažkas, kas būtinai turi atsitikti, sekino jos jėgas. Neįmanoma įsivaizduoti, kaip ji gyvens be Gvido, be tų įprastų, taip mielų smulkių rūpesčių, be to įprasto ritmo. Nesvarbu, kad jie nelabai sutaria, nesvarbu. Ar maža šeimų, kuriose nėra meilės, o tik pakantumas, ir net be pagarbos? Nejaugi meilės jau nebėra? Neeee. Tai neįmanoma! Tai tik kažkoks tuščias tarpas, kuris vėl prisipildys gyvybės ir džiaugsmo. Būtinai. O jei?..

Naktimis kamavo košmariški sapnai. Dažnai vis tas pats ir tas pats vaizdas. Lyg jos kūnas ima plaukioti kažkokioje erdvėje, lyg skystyje be svorio, be spalvos, kaip tirštame ore, kurio srovės nuolatos teka tai skersai, tai išilgai jos kūno. Tas jos kūnas nei iš šio, nei iš to pasidaro baltas baltas. Ji bando suglausti kojas, bet jos plečiasi prieš jos valią. Skečiasi vis platyn ir platyn, ir, o siaube, ji pradeda plyšti pusiau! Tarsi kas pjautų nepaprastai aštriu, nematomu peiliu. Perpjautos vietos juodos juodos ir nematyti nei kraujo, nei jokių organų, nei kaulų. Visada, kai perplyšta iki gerklės ir štai tuoj tuoj sprogs pusiau galva, ji sapne pradeda klykti ir... prabunda. Krėste krečia klaiki baimė. Gvidas šalia ramiai sau miega.

Arba kartais jos kūnas pasidaro kietas kietas ir staiga sutrupa kaip sudaužytas asfaltas... Ji prabunda, pramerkia akis. Ją krečia neapsakomas šaltis. Šalia miega Gvidas, bet ji bijo prisiglausti, bijo sušilti.

Arba kartais kūne atsiranda juodos skylės, pro kurias švilpdami, šniokšdami veržiasi raudoni garai. Ji prabunda ir ją svilina nepakeliamai alsus karštis. Gvidas miega, o ji nuspardo antklodę, atsiriša naktinius marškinius, atsilapoja ir guli iki ryto nuoga.

Kartais pakyla uraganas, sugriebia ją nuogą ir žaibiškai išneša i tylą, spengiančią tylą! Sklando nuogas, miegantis jos kijnas... Lėtai lėtai supasi, sukasi, kabo virš pasakiškai tyros erdvės ir... staiga krenta iš aukštybių. Greitis vis didėja, didėja, ir, i kažką atsitrenkusi, ji sudūžta j smulkiausius gabaliukus. Kažkokios rankos, daug rankų renka tuos gabaliukus, lipdo... Štai jau ranka, štai jau koja, štai krūtys... štai... štai... Rankos nori viena iš kitos atimti sulipdytas dalis. Jos draskosi, jos mušasi! Kažkas klykia... Kažkas klyyykiaaaaaa!!!

Salvinija prabunda klykdama. Pašokęs Gvidas nieko nesuprasdamas žiūri ir klausia:

- Kas tau?

- Nieko, - jos kūnas šlapias, prakaituotas, naktiniai marškiniai prilipę prie nugaros. Ji keliasi, prausiasi, vėl gula ir iki ryto negali užmigti.

Bijodama savęs, savo minčių. Salvinija paskambino telefonu anoniminiam psichologui „Pagalba tau". Papasakojo, kas jai darosi, paprašė patarimo. Po šio skambučio šiek tiek nurimo. Nereikia jokių stresų, jokių dirgiklių...

Nereikia, nereikia, nereikia.

Sapnų nesugebėjo paaiškinti.

Paskambino j parapsichologijos kabinetą, papasakojo apie naktinių košmarų siaubą.

- Jums būtinai reikia nusiraminti, - aiškino kažkoks parapsichologas. - Prašykite atostogų ir važiuokite, kur yra jus mylinčių žmonių. Su savo abejonėmis jūs kaip atvira žaizda. Suprantate? Jūs kaip nuklydusi nuo bandos avelė, kurią persekioja vilkai. Grobuonys jaučia bejėgi padarą, lengvą auką ir puola. Netekusi psichinės pusiausvyros, jūs silpninate ryšį tarp savo astralinio ir fizinio kūno. Suprantate? Erdvėje sklandantys prieš laiką numirusių žmonių astraliniai kūnai nori išstumti jūsų nuosavą astralinį kūną ir užvaldyti jūsų fizinį kūną. Suprantate? Avelei būtinai reikia grįžti į bandą. Skubė-

kite. Reikia grąžinti psiciiinę pusiausvyrą - ir dings košmariški sapnai. Bendraukite su mylinčiais žmonėmis. Ateildte pas mus. Mes padėsime.

Ne ne ne!

Nereikia.

Ji pati žinojo, jautė, kad jai kažkas darosi, kad triiksta ramybes, kad verkiant reikia kažką nuspręsti. Koks astralinis kiinas? Kas tai? Kokių prieš laiką žuvusių astraliniai kūnai? Nori ją užvaldyti? Savižudžių, sutraiškytų katastrofose, užmuštų gatvėse, karuose, sudegusių ar nuskendusių? Neeee... ji netiki. Kas apie tai žino? Kas nustatė?

Aplink, aplink tūkstančiai klausimų ir nė vieno atsakymo.

Nė vieno!

Gvldaaaaaaai!!!

* * *

Sunkiausia žmogui pasijuokti iš savęs.

Dana puikiai suprato savo padėtį, bet visiškai nesuvokė, kaip ją pakeisti. Tekėdama už Ryčio žinojo, kad renkasi vieną iš dviejų: jei pasakys „ne", reiks ilgai vargti laukiant, kol kada nors baltais žirgais atšuoliuos didžioji gyvenimo meilė, o jei „taip" - nuo rytojaus gyvens turtingai, bet turės atsisveikinti su kiekvienos moters amžinuoju troškimu. Vos pamačiusi Stulgą, ji suprato, kad to žmogaus ji niekada nemylės. Nepatiko tas masyvus veidas, tos siauros mažos akys, ta tarsi apžnaibyta nosis. Imponavo galingas kūnas, raumenys, bet negalėjo žiūrėti i storas, baltas, tarsi padribusias senos bobos kojas. Dabar dar blogiau. Stulga dar labiau aptuko, nudribo pilvas, veidas pasidarė dar platesnis ir tos šlykščiosios kojos dar storesnės.

Ochhhh... Koks nepakeliamas ilgesys...

Sunkiai įsivaizduojamo šiurkštumo Dana iš pradžių nepastebėjo. Manė, jog toks mėsos ir kaulų kalnas tiesiog įpratęs, kad visi trauktųsi iš kelio. Vos mėnesį kitą pagyvenusi, karčiai

suprato, kad fizinė jėga Ryčiui buvo tarsi startas, tarsi pradinis kapitalas daug gilesniems veiksmams. Absoliutus nesiskaitymas nei su seneliu, nei su vaiku, nei su moterimi, nuolatinis smurtas, net sadizmas lydėjo nuo ryto iki vakaro. Jokios pagarbos intelektui, nė menkiausio žavėjimosi grožiu, nieko švento. Dana pakraupo pamačiusi, kaip restorane Rytis žiauriai sumušė savo draugą. Paplūdęs kraujuose gulėjo tas vargšas ant grindų iki atvažiavo policija. Niekas iŠ buvusiųjų restorane nedrįso parodyti į ramiai sėdintį Stulgą.

Niekas neišdrįso pasakyti, kad jis žvėris žmogaus pavidalu.

Niekas.

Apžvelgęs visus, Stulga šypsojosi, o Danai pirmą kartą į ledą susitraukė širdis.

Neeee...

Ji niekada niekada nebus jo moteris - niekada. Taip. Ji gyveno turtingai. Stulga su pinigais visiškai nesiskaitė. Restoranuose už jį privalėjo mokėti kiti, o namuose litai, doleriai, markės, rubliai mėtėsi miegamojo patalynės dėžėje.

-Jei kas ne taip, žinok, tie pinigai tavo, - kaskart duodamas nemažas sumas primindavo Danai. - Gali atsitikti, kad nebus laiko susitvarkyti. IŠ tų pinigų duosi kyšius, gyvensi ir lankysi mane. Niekur tu nepabėgsi. Visur rasiu. Supratai? Jei bus krata - mes išsiskyrę. Aš tik šiaip pas tave, į svečius užeidavau. Čia viskas tavo: butas, baldai, pinigai, dvi mašinos - viskas. Padalinta per teismą. Viskas kaip pridera. Niekas niekada negalės prisikabinti. Supratai? Vis galvoju, kad tau reikia parodyti vietą, kur esu paslėpęs turtą.

- O tu... rengiesi į kalėjimą?

- Ne tavo reikalas. Kaip sakau, taip ir daryk.

Neeee...

Su tokiu žmogumi jokių vaikų ir jokios ateities. Vienu metu Dana buvo sumaniusi pastoti nuo Gvido ir gimdyti kaip Stulgos vaiką, bet pagalvojusi tos minties atsisakė. Pernelyg daug

rizikos ir neprognozuojamų situacijų. Ji palauks. Ji dar jauna. Gal dar kas nors pasikeis?

Bėgo laikas, ir niekas nesikeitė.

Kankinti žmogų neduodant darbo - Štai kur tikrasis kankinimas. Tuščias vaikštinėjimas po Klaipėdą, po savo kambarius, po barus ir restoranus. Tai pas kirpėją, tai masažas, tai i madų saloną - vis tas pats ratas. Tarsi užimta, tarsi bėga, skuba, kažką veikia, bet visa tai - tarsi trypimas vietoje. Iš esmės ji vieniša. Viso pasaulio, kovojančio už savo būvį, už rytdieną, atplaiša.

Knygos? Šiaip, pasiskaityti. Galima jas ir visai pamiršti, o galima ir prisiminti.

O Gvidas...

Gvido jai reikėjo labiausiai. Tas paslaptingas rašymas, tas toli toli nuo žemiškų reikalų nutolęs žvilgsnis, tos kruopščiai prižiūrimos rankos, tas sudvasintas, pabalęs veidas Danai nuo pat pirmos minutės padarė neišdildomą įspūdį. Nepaprastai nusivylė supratusi, kad Senkus tik leidžia save mylėti ir visiškai nerodo noro būti mylimas.

- Atsiprašau, - Dana kreipėsi į bibliotekininkę. - Dažnai štai ten, kamputyje, sėdėdavo toks jaunas rašytojas. Gal galite pasakyti, kur jis dingo?

- Nežinau. Jau savaitė, kai nėra, o gal ir ilgiau. Gal baigė? Jo pavardė Gvidas Senkus.

- Žinau, žinau... Dėkui.

Gal iš tikro baigė?

Gvidas draudė skambinti į jo namus, o ką daryti? Dana bijojo, kad pernelyg užsitęsęs nesimatymo laikas neperžengtų kritinės ribos, už kurios prasideda lėta užmaršris. Žmonės gal ir teisūs sakydami, kad išsiskyrimas mažą meilę gesina, o didelę dar labiau įpučia. Jei ta meilė tik vos ruseno? Jei dar tik pati jos pradžia, ir kad ji būtų įtvirtinta, reikia nuolatinių pastangų? Kaip tada?

Atsiliepė Salvinija.

- Laba diena. Gal mokytojas Senkus namuose?

- Ne. Nėra. Kas klausia?

- Mokytoja iš technikumo.

- Ką jam pasakyti? Kaip jūsų pavardė?

- Nereikia. Aš pati. Dėkui, - padėjo ragelį, susimąstė.

Dana skambino kelias dienas iš eilės, bet arba niekas neat sakydavo, arba atsiliepdavo žmona.

Kur Gvidas?

* * *

Ar galima išmokyti varlę šokinėti į karštą vandenį?

Jei kas nors Senkaus būtų to paklausęs, jis sakytų, kad galima. Lygiai taip jautėsi kiekvieną kartą atverdamas technikumo paradines duris. Lyg nieko ir nebūtų atsitikę. Tie patys koridoriai, tie patys veidai, ta pati moksleivių valgykla, tos pačios problemos. Visiems kitiems, bet tik ne Gvidui. Kartą įėjęs į klasę pamatė lentoje šlykštiĮ piešinį. Kažkas labai stengėsi, kad nupieštas nuogas vyras būtų kuo panašesnis į Senkų. Ir ta moteris, na ta, ta pati!

- Kas šiandien budi? - kiek galėdamas ramiau paklausė. - Prašom nuvalyti lentą.

Nuvalė.

Keisti, su paslėpta pašaipėle moksleivių žvilgsniai.

Kitą kartą įėjęs į klasę Senkus ant savo stalo rado padėtą vieną iš tų fotografijų. Taip. Taip, bet kodėl padarytas popierinis rėmelis? Kodėl šalia padėta popierinė gėlytė? Kodėl kiti moksleiviai, matydami, kaip kažkas suabejojo mokytojo autoritetu, pamynė žmoniškumą, nutylėjo? Kodėl? Nejaugi Senkaus altruistinės pastangos per pamokas, jo tvirtas tikėjimas gėriu ir neapykanta blogiui nepasiekė nė vieno jauno žmogaus? Gal jų yra, bet tik vienetai, jie gležni ir negali prasimušti pro iškerojusį blogį? Kodėl Gvidas žiūri į klasę, ieško tų veidų ir...

neranda? Gal tie vaikai jau... luti? O gal jis pats, Gvidas Senkus, jau kitas? Štai šis dalykas - nusivylimas, tas moksleivių priešiškumas buvo pats skaudžiausias. Vadinasi, jo pastangos bevaisės. Jis niekas. Net nenusipelnė pagarbos. Užteko vieno vienintelio bjauraus nesusipratimo, ir jis jau nebe tas mokytojas, kokį buvo įpratę matyti mokiniai.

Kodėl?

Vieni dėstytojai su Gvidu kalbėjo po senovei draugiškai ir nepriminė įvykusio fakto. Kiti šalinosi. Paprastai dėl dėstytojų budėjimo moksleivių bendrabučiuose grafiko problemų nebūdavo, bet štai kai vėl buvo įrašyta Senkaus pavardė, kelios smarkiausios pedagogės griežtai pasipriešino. Išbraukė. Gvidą tai labai įskaudino. Suprato, kad jo protestas būtų tik pablogines padėtį. Galų gale kažkas sužinojo apie jaunojo pedagogo įprotį pamokų metu kalbėti pašalinėmis temomis.

- Kokią jūs, veterinarijos gydytojas, turite teisę kalbėti su moksleiviais seksualinio auklėjimo klausimais?! Jūs nei medikas, nei psichologas, nei tikras pedagogas. Suprantate?! Tikiu, kad suluošinote ne vieno jauno žmogaus gyvenimą.

- Na, žinoma, toje srityje jis profesorius, - kandžiai atsiliepė kita dėstytoja. - Užtenka rik pasižiūrėti į išplatintas nuotraukas.

Kaskart Gvidas šokdavo aiškintis, bet dažniausiai niekas neklausydavo, numodavo ranka. Visiems seniai buvo įgrisęs tas pats ir tas pats pasiaiškinimo variantas.

Prabėgo savaitė, kita. Senkus stengėsi būti kruopštus, santūrus, kaip niekada mandagus ir rimtas. Po pamokų pavakarojęs puikiai sutvarkė savo klasę - kabinetą. Per pamokas - rik kasdienė užduotis ir nė vieno pašalinio sakinio. Gal būtų nusėdusios dulkės, gal pamažu visi būtų pamiršę ir pagaliau patikėję.

Deja.

Puikaus režisieriaus spektaklis turėjo ir antrąjį veiksmą.

Per pamoką įėjusi direktoriaus sekretorė Senkui pašnibždėjo, kad jis, Senkus, tučtuojau turįs pasirodyti direktoriui.

- Tai jis! Tai jis! - vos įėjus Gvidui į kabinetą suriko prakeiktoji šantažiste. - Tai jis! Tai jis mane sumušė. Tai jis vos nepasmaugė! Jis!

Senkui atrodė, kad tuoj tuoj nualps.

Ant mergos veido buvo matyti mėlynės ir pleistru užklijuotos, matyt, gilesnės žaizdos. Kaklas subraižytas, užtepliotas vaistais. Be auskarų, makiažo, nedažytom liipom. Vargana, suniokota sadisto auka.

Du policininkai surašė akistatos protokolą, davė pasirašyti direktoriui.

- Atleiskite, bet mes turime nusikaltimą padariusį asmenį nuvežti į nuovadą būtiniems formalumams.

Direktorius neprieštaravo.

Senkus pradėjo pašėlusiai protestuoti, bet niekas nenorėjo jo klausyti. Policininkai kandžiai šypsojosi ir neigiamai purtė galvas, merga užsidengė delnais akis, direktorius nervingai dėliojo ir taip tvarkingus popierius.

Suskambo skambutis. Viso technikumo koridorius užplūdo moksleiviai, dėstytojai, laborantai. Senkų vedė kaip tikrą nusikaltėlį. Ilgu koridoriumi, laiptais žemyn, per kiemą, iki policijos mašinos. Aukštai pakėlusi aptvarstytą snukį, kartkartėm nosinaite šluostydama sausas alus, ėjo nuskriaustoji.

Viešpatie!

Vežė lėtai, visi tylėjo. Aikštelėje netoli kapinių sustojo. Vienas policininkas atsisukęs atsainiai pasiūlė:

- Klausyk, *prieteliait,* dar yra laiko. Dokumentai mano *diplomate.* Porą dienų sugaišiu, kol viską įforminsiu. Dar kartą su tavimi susitiksim nuovadoje. Rytoj šeštadienis. Sutariam iki antradienio vakaro. Bandykit su nukentėjusia susitarti. Palauk, nesikarščiuok! - suriko pamatęs Senkaus ryžtingą norą priešintis. - Nėra ko šokinėti. Yra liudininkų, yra jų parody-

mai. Niekur nedingsi. Eikit, susitarkit, o mes kelias minutes palauksim. Kitaip nebus. Jei susitarsit, mergina parašys pareiškimą, kad neturi pretenzijų, ir viskas. Eikit.

Merga išlipo.

Senkus išlipo.

Ji šypsojosi.

Senkus norėjo trenkti į snukį ir vos tvardėsi.

- Ko tu iš manęs nori?

- Tūkstančio *baksų.*

- Kas tai?

-Tokie pinigai. Doleriai.

- Iš kur aš juos gausiu?

- Tai tavo problema. Pasodinsiu. AŠ žinau, ką darau. Taigi iki antradienio ryto technikume.

- Ne. Jokiu būdu ne technikume.

- Tai... kur? - merga jau atvirai juokėsi. Pasmaugti ją maža!

-Trečią prie žvejo skulptūros. Antradienį.

- Gerai.

- Palauk! Iš kur tu sužinojai apie Murmanską?

-Iš kur? - ji stabtelėjo, atsigręžė, pakėlė akis į dangų, kryptelėjo, vyptelėjo, išsuokė: - Pasakė tavo žmona.

- Meluoji! - sušnypštė Senkus.

- Paklausk, - krypuodama nuėjo prie mašinos, atidariusi dureles garsiai pasakė: - Mes susitarėm. Terminas iki antradienio trečios valandos.

- Mums mažiau darbo, - atsiliepė policininkas. - Gerai, Sėsk, Senkau, nuvešim kur reikia.

- Nereikia. Dėkui, - Gvidas stovėjo kaip įkaltas.

- Čiau! - merga klestelėjo, užtrenkė dureles. Nuvažiavo.

Kupinas nuoskaudos, piktas, įsiutęs Gvidas stebėjo nuvažiuojančią mašiną. Kūnas smulkiai tirtėjo, spaudė smilkinius ir kalė širdį.

Po velnių! Gal koki medį išrauti? Gal į Dangę akmenį įritinti? Gal bėgti ir bėgti, kol iš nuovargio kris ir gulės ant šlapio sniego nejudėdamas iki sušals ir mirs?

Buvo likusios dar dvi Senkaus pamokos. Viena, aišku, jau prasidėjo, o į antrąją jis suspės. Surakinęs save, įstatęs į vėžes, numalšinęs viską, išskyrus pareigą, sėdo į taksi ir vėl atsirado technikume. Direktorius išpūtė akis.

-Aš nekaltas. Tai šlykštus šantažas. Tai reketas. AŠ tos merginos nepažįstu, jokių muštynių nebuvo! Aš jos nė akyse nemačiau, - kaip galėdamas teisinosi Senkus.

- Palaukite, - direktorius kalbėjo tyliai, ramiai, kaip visada. - Jei jau reikalai su policija - rimti reikalai. Išsiaiškins.

- Ta merga iš manęs paprašė tūkstančio dolerių. Šaiposi, gyvatė.

-Aiškinkitės, - skėstelėjo rankomis. - Jūsų pamokas užėmė kitas dėstytojas. Galite eitt namo. Tvarkykitės.

* * *

Niekas, tik meilė gali ištiesinti vingiuotą žmogaus kelią. Kaip be kovos nėra pergalės, taip be Širdies pastangų nėra laimės.

Visa savo esyi>e Salvinija jautė, kad pamažu, bet nenumaldomai iš po kojų slysta žemė. Kaustė mintis, kad ji nieko negali padaryri, nėra būdų pasipriešinti, sustabdyti. Nejaugi ji aplinkybių auka?

Gvidui lyg kas vandens į bumą pripylė. Išrisais vakarais - nė žodžio. Pavalgo, pasėdi prieš televizorių, paskaito ir eina miegori. Slapčia stebėdama matė, kad vyro mintys toli nuo šeimos, nuo namų, nuo to rašymo. Kas jį kamuoja? Kodėl vengia jos žvilgsnio ir neatsakinėja į klausimus? Jau kelios savaitės, kai nė karto nepasibučiavo. Nė karto lovoje neprisiglaudė ir gulėjo vienas, susvetimėjęs, atšalęs, tarsi jos nė nebūtų.

Keista.

J

Per tuos trejus bendro gyvenimo metus jų santyl^iai pasikeitė: įlindo bukas pakantumas, buka pagarba ir atšipo meilė. Jei vos prieš mėnesį Salvinijos būtų kas paklausęs, ar myli savo vyrą, be abejo, būtų pasakiusi, kad myli, tačiau niekaip nebūtų pajėgusi apibrėžti, kas tai per meilė. Dabar ji puikiai žinojo, ką reiškia dvasia ir kūnu geisti kito žmogaus. Jausmas užtemdė visą jos esybę. Ji visa - gyvas nervas. Viešpatie, kaip degina abejingumas, tas tylėjimas, tos vienišos naktys! Ji matė, kaip Gvidas keliasi, rengiasi, su kokia veido išraiška eina i darbą. Ji matė, kaip jis grįžta, kaip lėtai, sunkiai nusivelka žieminę striukę, kaip vangiai lyg senis deda kepurę ir keičia batus į šlepetes.

Išskyrus tą tylėjimą, tą nesuprantamą nuovargį, tą nuotaiką, nebuvo jokių kitų požymių, rodančių, kad Gvidas slysta iŠ šitų namų. Jei kur nors būtų kita moteris, tai jis nesėdėtų kaip kalinys namie. Lėktų, dingtų, būtų šiurkštus ir dvokiantis pašaliniu pasauliu. To nėra.

Skaudžiausia, kad vyras visiškai nereagavo į pastangas sušvelninti santykius. Salvinija bet kokia proga lėkė namo, taisė skaniausią valgį. Stengėsi, kad namuose būtų ideali švara ir kiek galima jaukiau. Tai iš vieno, tai iš kito kambario skambėjo klasikinė muzika - visada. Nupirko pastele pieštą paveikslą.

- Gviduti, kur pakabinti? Tau patinka?
- Geras. Kur nori.
- Būk gerutis, įkalk vinį.

Neįkalė. Nei po dienos, nei po dviejų. Pati sutvarkė. Nepyko. Nekėlė skandalo. Tarsi nė neprašiusi.

Pasiėmusi mezginį, vakarais stengėsi atsisėsti taip, kad akies krašteliu galėtų stebėti vyrą. Neretai ašaros užtemdydavo akis, ir ji, tyliai padėjusi mezginį, eidavo į miegamąjį išsiverkti. Prarijusi graudulį, vėl tyliai grįždavo prie darbo. Kartais, padėjusi mezginį ant kelių, kelias minutes apžiūrinėdavo jo profilį, jo rankas, jo plaukus - visą jį. Sugavęs jos žvilgsnį, Gvidas

neramiai sulcmtėjęs kėlėsi, nė žodelio netaręs eidavo tai i virtuvę, tai į vonią ar miegoti. Salviniją stebino, kad Gvidas visiškai užmetė savo rašymą. Jokios užuominos. Kartais pavarto kokią knygą - ir viskas.

Žmona nutarė priminti, kad ji vis dar moteris, kad egzistuoja visas kliūtis griaunanti kūno kalba. Amžina kalba. Vyro ir moters kalba. Be žodžių. Be praeities. Be ateities.

Gvidaaaaaaiii...

Moteris - tikrovės pasaka? (Vos vos girdimas klausimas... ŠŠŠŠŠš...)

Moteris - tikrovės pasaka...

Nepagailėjusi pinigų ir nuėjusi į saloną, per dvi dienas atliko visas kosmetines procedūras. Masažai, kaukės, kremai odą padarė švelnią, elastingą, kvapnią. Pakeitė šukuoseną, apnuogino savo ilgą kaklą, prisisegė mažyčius nepaprastai dailaus darbo auskarus, prityrusi meistrė padarė subtilų veido makiažą.

- Kaip, ponia? Sakote, pabrėžti seksualumą?

- Taip, - kiek sutrikusi, drą.sindama .save šypsniu sutiko Salvinija.

Anksčiau negu paprastai grįžusi namo, visą valandą apžiūrinėjo save veidrodyje, derindama veido mimiką prie naujo įvaizdžio. Ypač kruopščiai rinkosi apatinį trikotažą ir nebuvo patenkinta nė vienu deriniu. Trūksta sunkiai suvokiamo subtilumo. Gal nemokėtų pasakyti ko būtent, bet moteriška intuicija kuždėjo optimaliausią sprendimą. Vikriai apsirengusi nulėkė į moteriško trikotažo parduotuvę ir nusipirko, ko, jos manymu, trūko. Persirengusi dar kartą apžiūrėjo save veidrodyje ir net pati nuraudo nuo įžūlaus nuogumo, bet nebijojo, nes jos figūra buvo gera, kojos riesios, liemuo liaunas, krūtys tokios, kokias labiausiai mėgsta vyrai. Ji žinojo. Atviras kaklas tarsi suskaldė visą kūną į atskirus aukštus. Salvinija buvo lyg pasiruošusi skrydžiui paukštė. Patenkinta apsivilko

labai gražų, tarytum voratinklis, rausvą su baltomis rožėmis peniuarą. Pasisukinėjo. Puiku.

Persirengė.

Tuoj iškeps pyragą.

Bus Šventė.

Jos šventė.

Jų šventė.

* * *

- Alio. Viktoras?.. Labas. Gražina.

- Labas. Yra naujienų?

- Yra. Įtartinas klaustukas.

- Koks?

- Stulga liepė sukompromituoti vieną vyruką. *Ubagas.* Neturi nei savo firmos, nei verslo, nei mašinos ar garažo. Įsivaizduoji, net nežinojo, kad dolerius *baksais* vadina.

- Na ir kas?

- Ar tau neįdomu, kodėl Stulgai tas vyrukas parūpo? Stulga liepė paminėti, kad neva tai aš per Naujuosius metus su tuo vyru buvau Murmanske. Liepė pasitrumpinti plaukus, net tiksliai nurodė, kaip turėčiau atrodyti, - Gražina kalbėjo neskubėdama, vangiai krėsdama pelenus nuo smilkstančios ilgos kaip pieštukas cigaretės. - Kai paminėjau Murmanską, tas vyrukas net žioptelėjo. Aš ir galvoju: ką tai galėtų reikšti? A? Čia ne biznis... Čia panašu - širdies reikalai. Klausimas - kieno? Stulgos? Išmušti keletą *baksų* galima daug paprastesniais būdais, tiesa? Kam tokios subtilybės?

- Hm... Reikalą baigei?

- Ne. Antradienį atneš dolerius. Tada raportuosiu Stulgai, kad *kvit*

- Jei pasitvirtins tavo versija... gausi antra tiek, kiek sutarei.

- Supratau, Viktorai. Sėkmės.

* * *

Gvidas Senkus ėjo namo kaip žemę pardavęs. Pėsčias. Gerą pusvalandį rymojo ant Dangės tilto turėklų, o paskui - ilga ilga gatve iki pašto. Pakeliui užsukęs į barą neskubėdamas suvalgė dvigubą porciją koldiinų. Vos išėjęs ir pasukęs namų link, staiga pastebėjo, kaip puiki balta mašina, ką tik pralėkusi pro šalį, slysdama, vingiuodama, rizikuodama atsitrenkti į medžius, sustojo. Atbuline eiga lėtai priartėjo prie Senkaus. Visa švytėdama iššoko Dana, pribėgo.

- Gvidai! Gvidai... Labas. Aš tavęs visur ieškau. Sėsk į mašiną. Nenoriu viešai plevėsuoti. Sėsk.

Įsėdo.

Dana rovė iš vietos, skubiai pervažiavusi Klaipėdą, nurūko Melnragės link,

- Kur tu mane veži?

- Toliau nuo pašalinių akių. Tikiuosi, mes abu tuo sudominti?

Pagaliau, užlindusi už kažkokių tvorų, sustojo.

- Tu su manimi nė nepasisveikinai... - išjungė magnetofoną, atsisuko. Švytėte švytėjo. - Kodėl, kaip tau įprasta, nesišypsai? - delniuku paglostė Gvido skruostą. - Sublogai, Gviduti... Kaip gyveni? Kodėl nerašai?

Senkus šyptelėjo.

- Linksmybių maža. Kažkas sužinojo, kad mes buvome Murmanske, - ir liūdnu balsu pridūrė: - Manau, teks atsisveikinti su technikumu.

Dana sukluso.

- Tu kam nors prasitarei?

- Ne, - Gvidas dar kartą šyptelėjo. - Gal tu...

- Neeee... ne, ką tu? - papurtė galvutę. - Papasakok...

Ko čia slėpti? Pamažu, vis Danos paraginamas, viską papasakojo. Nuo pradžios iki galo. Viešpatie, kaip gera... Tarsi suspausti garai išsiveržė pro apsauginius vožtuvus. Šniokščia,

švilpia, degina. Štai jėga nusilpo, slėgis atslūgo, Štai prašviesėjo. Senkus giliai atsiduso, atsilošęs užsimerkė, jautė, kaip pamažu atsileidžia nuo įtampos kūnas. Kodėl šalia Danos jis jaučiasi stipresnis? Kodėl nebijo jos teismo? Kodėl, būdama su juo, ji nesijaučia esanti meilužė, o elgiasi taip, lyg ruoštųsi nugyventi sų Senkumi visą gyvenimą?

Dana sėdėjo sukrėsta.

Tylėjo.

Sutemo.

Žinoma, tai - Stulgos darbas. Ji tuo nė kiek neabejojo. Bijojo prasitarti, nes nežinia ką gali pagalvoti Gvidas. Bijojo išsiduoti, kokį gyvenimą gyvena pati. Bijojo, kad jos Gvidas nesužinotų, kaip rizikuoja susitikinėdamas su sadisto sugyventine.

- Gviduti, tu tik kažko nepagalvok, - tyliai pasakė. - Reikia duoti tuos pinigus, ir tegu pasikaria. Neatstos. Aš žinau. Tu teisus. Tai reketas. Šlykštus reketas, bet mes neturime jokių šansų pakreipti įvykius kita linkme,

- Niekada neturėjau tokių ir tiek pinigų.

- Nieko. Aš turiu. Mes kaip nors susitvarkysim, - Dana tikėjosi, kad apsukę ratą tie pinigai vėl grįš į tą pačią dėžę. Bijojo, kad Gvidas ims priešintis jėgai, leisis į beviltiškas avantiūras.

- Ieškojau, kur ta merga gyvena. Tokios ten niekas nė matyti nematė. Gyvatė. Taip ir žinojau. Pirmadienį eisiu į policiją ir reikalausiu, kad parodytų, kur tą mergą mušiau ir kas mane kur matė. Turi gi būti kokia nors teisybė.

-Taip, - šito Dana labiausiai bijojo. - Ten tikriausiai tuščia. Maskaradas. Niekas nieko nežinos.

- Nepasiseks. įsidėmėjau mašinos numerį.

- Nesvarbu.

-Tuos policininkus matė technikume. Išsiaiškinsiu, - prieštaravo.

-Tada... tada, matyt, aukštesnio lygio žaidimas. Dokumentus rasi kaip reikiant. Bus jos pareiškimas, bus liudininkų

parodymai, yra medicininė išvada. Gal nusikaltimo vietoje rado kokią tavo nosinę, sagą ar tavo laaujo. Bandymas nužudyti - ir tau gresia kalėjimas.

-Neeee...

- O jei taip? Kiek nekaltų sėdi... Tu pats matai, kad viskas apskaičiuota labai tiksliai. Kai aistros nurimsta, ir vėl smiigis, ir vėl. Viskas numatyta. Jie jau žino finalą, - Dana kalbėjo labai nusiminusi.

- Iš kur tas Murmanskas!

-Jei policija pradės knaisiotis, viską išaiškins. Tu to nori? - Gvidas tylėjo. - Abu kalti. Abu galvosim. Atiduokim pinigus, ir nutils.

- Manai?

- Dėkoju, kad supranti, ką noriu pasakyti, - Dana šiek tiek pralinksmėjusi atsisuko, dar kartą palietė pirštukais jo veidą. - Rytoj šeštadienis. Važiuojam kur į užmiestį, - jos akys aiškiau negu žodžiai bylojo, kas dedasi jos viduje. - Važiuojam... Aš labai labai pasiilgau tavęs.

Gvidas kelias minutes galvojo, sėdėjo užsimerkęs.

- Gerai. Sakysiu, kad į medžioklę. Dar ne pavasaris. Dar galima medžioti šernus, - smilktelėjo mintis apie Salviniją.

- Puiku. Tavęs lauksiu prie raudonojo kiosko. Kada?

- Aštuntą.

- Dėkui tau, - Dana spustelėjo Gvido pirštus. Nereikalavo bučinio. Jei jau pats nesusiprato... Tegu. Viskas rytoj. Tik rytoj. Rytoj!

Užvedė. Rovė iš vietos.

* * *

Naktys be pabaigos, dienos be džiaugsmo
Be moters.
Be moters.
Be Salvinijos.

Karolis laukė. Pasislėpęs, užlindęs, iš toli, įsmeigęs akis į palaimintas duris. Tuoj darbo pabaiga. Jau iš reklamos firmos biistinės vienas po kito eina darbuotojai. Jau valanda, kai visi išėjo. Jau sutemo. Už įsižiebusių langų tai vienur, tai kitur darbuojasi moterys su šluotomis. Kažką valo, tvarko. Dar dirba dailininkai, dar garso studija, bet ten, deja, niekada Salvinijos nebūna.

Nėra.

Jau nebus.

Sliūkino namo. Tarsi nejautė šalčio. Tarsi nejautė laiko. Tarsi negaila buvo savo gyvenimo.

- Nuo rytojaus tu, Karoli, - mūsų restorano vyriausiasis virėjas, pasakė jaunas, pašėlusiai gabus komersantas, restorano savininkas. - Ką pasakysi? Tris kartus padidės tavo atlyginimas. Noriu, kad tokios virtuvės, tokių valgių ir tokio asortimento joks klientas nerastų nei Klaipėdoje, nei per šimtą kilometrų apie Klaipėdą. Pasistenk, kad perspjautume visus. Užsakyk visko, ko tau reikia. Negailėk. Pinigai paskui su kaupu grįš. Svarbu kokybė, originalumas ir nepaprastai aukšta aptarnavimo kultūra. Viskas turi būti *liuks.* Mes visi pasistengsime. Tiesa, Karoli?

- O kur vyriausioji virėja? Kur Stefanija? - tokia žinia Karolį ne itin pradžiugino. - Jau savaitė, kai nemačiau.

- Nebus, - skėstelėjo rankomis Kačenauskas. - Pagavom vagiant produktus. Sužlugdė moterį sovietmečio įprotis. Galėjo ateiti ir pasakyti - nepragyvenu. Būčiau pridėjęs. Gabi kulinarė buvo. Gaila, žinoma. Tai ką? Sveikinu tave. Nuo šiol tu mūsų restorano pats svarbiausias žmogus.

Paspaudė ranką. Savininkas pripylė taureles konjako, užsakė kavos, paprašė Karolį pasidalinti mintimis apie virtuvės darbo perspektyvą.

Užgriuvus naujiems rūpesčiams, Karolis šiek tiek apmiršo Salviniją.

Daug vargo pareikalavo egzotiškų, kaip Karolis juos vadino, patiekalų linijų kūrimas. Tai reiškė, kad itališka pica turi būti daroma lygiai taip, kaip Italijoje. Būtinai reikėjo išsiaiškinti visas technologijos subtilybes, temperatūros režimus, kurių niekas niekada neparašo, prieskonių ypatumus ir begalę kitų dalykų. Tos linijos gale turėjo būti serviravimas be priekaišto. Jei patiekalas turi būti atnešamas su gaubtu, vadinasi, reikia gauti gaubtų. Jei padažą turi pasigaminti pats klientas tiesiog prieš valgį, vadinasi, turi būti patiekiamos visos sudėtinės padažo dalys. Nuskustos bulvės virti dedamos tik i verdantį vandenį! Jokios šaldytos mėsos! Tik šviežia. Jokios šaldytos žuvies! Tik šviežia.

- Atsisakykime mėsos iš mėsos kombinatų, - įėjęs Karolis pasiūlė Kačenauskui. - Ten prieš skerdimą gyvuliai ilgą laiką būna apimti streso. Jų organizme vyksta specifinė medžiagų apykaita. Sutrinka balansas. Pasigamina baimės, streso medžiagų, labai pabloginančių kuUnarines mėsos savybes.

- Tai ką tu siūlai? - nustebęs klausė Kačenauskas.

- Mėsai skirti gyvuliai turi mirti natūralioje aplinkoje. Geriausia - šūviu į smegenis, paskui iškart nuleidžiant kraują.

-Ooooo... tu, pasirodo, profesorius. Gerai. Organizuosime skerdikų brigadą. Tegu važinėja po ūkius ir daro taip, kaip tu liepsi. Tą dalyką būtinai turi žinoti visi mūsų klientai. Tai puiki reklama. Ačiū tau, Karoli.

Prireikė naujos įrangos. Labai tiko mikrobangų krosnis. Mokėsi Karolis, mokėsi, plušėjo dar aštuoni virėjai, sukosi pagalbiniai darbininkai.

Pagaliau atitokęs, šiek tiek susitvarkęs, Karolis vėl, kaip rėžiantį skausmą, prisiminė Salviniją.

- Alio. Čia tu?

- Karoli, mes susitarėm, kad tu į mano namus neskambinsi. Girdi? - išsigando Salvinija. - Gerai, kad namuose nieko nėra, o taip nežinočiau nė kaip pasiteisinti. Neskambink.

-Tave labai seniai mačiau. Norėjau paklausti, Salvute, kaip tau sekasi? Papasakok ką nors.

- Gerai. Viskas gerai, Karoli. Sėkmės tau. Neskambink.

* * *

Vos įėjęs į namus, Senkus iš karto užuodė pyrago kvapą, kvepalų dvelksmą, išgirdo savo mėgstamą saksofonų muziką.

Po šimts.

Vonioje nusiplovė rankas, nuėjo į virtuvę. Ant stalo visokių pjausnių, o karštis! Ąsotis gėrimo, sudėti žalumynai...

- Labas. Valgysim svetainėje.

Gvidas atsisuko.

!

Ji šypsojosi. Tokios kaip gyvas nebuvo matęs! Gražuolė. Gražuolė kaip reta. Na, naaaaa...

-Labas... tu... nuostabi. Tu gražesnė už buvusią mano nuotaką.

„Ačiū, Gvidai... Viešpatie, kaip aš tau dėkinga..." - dėkojo mintyse.

- Manai? Leidžiu pabučiuoti štai čia, - ji piršteliu bakstelėjo sau į žanduką.

Pabučiavo.

- Gal galiu sužinoti... Kokia proga?

- Neprisimeni? Lygiai prieš penkerius metus mes pirmą kartą šokome valsą, - burkuojantis balsas.

- Prisimenu.

- Kviečiu savo pasakų princą į menę. Dieviški valgiai, Mocartas, šoks geišos.

- Geišos?

- Žinoma, - Salvinija stengėsi būti puikios nuotaikos, žaisminga ir originali. Buvo pasirengusi visiems nerikėtumams, todėl jautėsi drąsiai, lyg karvedys, kurio užnugaryje - galingi

rezervai. Galų gale su ja buvo labiausiai šiame pasaulyje trokštamas žmogus. Svarbiausia pasiekti, kad viso vakaro nuotaika, šėlsmas, pagaliau geismas nepaliaujamai kiltų aukštyn... O... o kulminacija? Ech, kaip gaila, kad šiandien jos nevaisingos dienos, bet nieko, svarbu pralaužti ledą. Ji nugalės. Ji apipils Gvidą tokiu žavumo lietumi, kad ištirps visas susikaupęs *bjauris*. Oi, negerai pasakiau. Žodžio „bjauris" nereikia.

Pamatęs padengtą stalą, išdėliotus valgius, užtrauktas užuolaidas, uždegtas žvakes, išdėliotas pačias gražiausias šių namų lėkštes, vestuvių proga dovanotus paauksuotus stalo įrankius, servetėles, po kelias įvairaus dydžio taures, Gvidas suprato, kiek triūsti turėjo žmona, kad viskas būtų taip gražu, su skoniu, tiesiog tobula. Jis negalėjo to nematyti, negalėjo nesuprasti, negalėjo neįvertinti. Būtų menkas rašytojas, būtų menkas žmogaus sielos specialistas, kad leistų sau spyriotis. Negalėjo būti jokių prieštaraujančių žodžių. Tai reikštų purvinu batu užminti Salvinijos širdį. Gvidas puikiai suprato: tai riba. Arba šiandien, arba niekada. Tai nebylus šauksmas. Salvinijos šauksmas. Ir jis privalo išgirsti. Privalo dabar arba niekada.

- Tu nuostabi, - suspaudė jos galvutę, pabučiavo į lūpas.

- Dažytos... - Salvinijai nežinia ko ištryško ašara.

- Tai mano lūpos, - išsprūdo Gvidui. - Tu palauk, aš tuoj.

- Kur tu?!

Nuspyrė šlepetes, įšoko į batus, čiupo striukę, išlėkė vienplaukis.

- Kur tu?!

Glostydama savo pečius, lyg būtų šalta. Salvinija laukdama vaikščiojo pirmyn atgal, nuo svetainės iki miegamojo, nuo miegamojo iki virtuvės.

Sučirškė skambutis.

- Alio. Klausau.

- Čia Gvido Senkaus butas? - kietas, valdiškas, skubantis balsas.

- Taip.

- Per Naujuosius metus jūs buvote Murmansice ir palikote savo daiktus. Murmansko viešbutis išperkamuoju mokesčiu persiuntė juos jūsų adresu į Klaipėdos centrinį paštą. Kada galėsit ateiti pasiimti siuntinio?

Nežinodama nė ką sakyti, Salvinija tylėjo.

-Jūs palikote daiktus?

- Manau, kad čia kažkokia klaida, - pratarė nesavu balsu.

- Tai jūs buvote Murmanske ar ne? - griežtas, nervingas moters balsas.

-Ne.

- Tada nesuprantu, - moteris jau piktinosi. - Viskas atittnka. Sakykit, gavot pranešimą apie siuntinį?

-Ne.

- Hm... Tai gal jūsų vyras buvo? Buvo jūsų vyras?

-Ne.

- Tai gal buvo, nes iš kur Murmanske galėjo žinoti jūsų adresą ir pavardę? Gvidas Senkus, o žemiau Salvinija Senkuvienė - teisingai. Nelogiška.

Tarpdury su puokšte raudonų gvazdikų pasirodė vyras.

- Gerai. Aš ateisiu ir mes išsiaiškinsime, - žūtbūt reikėjo baigti bjaurų pokalbį. - Kada ateiti?

- Antradienį dešimtą valandą centrinio pašto siuntinių skyriuje.

- Gerai, - kaip įkaitusią geležį Salvinija numetė ragelį.

Ką tai galėtų reikšti?

- Čia tau, - Gvidas įteikė gėlių, dar kartą pabučiavo į lūpas. - Kas skambino?

- Dėl mano darbo, - susitvardė. - Kokios nuostabios gėlės... Dėkui. Renkis. Eime.

Gėlės labai tiko. Akcentas, užbaigiantis visumą.

Salvinija sėdėjo tiesi, elegantiška, palenkusi galvutę šypsojosi. Laukė, kol jos išrinktasis patarnaus, kol pasakys keletą

šiltų žodžių, gal nusišypsos. Žinojo, jautė, kad kitoks elgesys Šiam vakami tiesiog netinka. Gvidas tai suprato.

- Aš ko nors išgerčiau, - tai pirmoji koketiškumo gaidelė.

- Šampanas tiks? Sau pasiieškosiu ko stipresnio. Konjako nėra. Tik rusiška degtinė. Likeris per saldus. Man per saldus, o tau gal tiks?

- Gerai. Nešk viską, o paskui žiūrėsim.

- Nori rūku apvynioti protą? - jis šypsojosi.

- Noriu, - Salvinija aiškiai koketavo. - Na, šiek tiek.

Atnešė.

Žiūrėjo Salvinija j Gvidą, atrodo, viską gerai žinojo ir niekaip negalėjo suprasti, ar ji laiminga. Ar pakankamai triūsia dėl savo laimės? Kokių dar reikia pastangų, kad tai įvyktų? Kūdikis... Viešpatie, tai būtų jos kūdikis... Toks mažyris, toks bejėgis, toks mielas, toks panašus į tėvelį. Kokių nuostabių garsų prisipildytų šie namai! Kiek būtų saulės ir šilumos! Gal iki šiol jie su Gvidu kūrėsi, pirko, nešė, planavo, ir Štai subrendo valandėlė, kada jų santuokoje turi įvykti kokybinis šuolis. Velniop tą raganą! Tą prakaituotą sausainį, tą žabą, tuos miltelius ir degančią žvakę su adatomis. Žmogus pats kuria savo likimą. Pats! Viskas jos rankose. Ji viską žino. Ji puikiai dirba savo darbą. Darbovietėje ja visi žavisi, ją giria, ją siunčia ten, kur svarbiausia, kur reikia pasiutiškos diplomatijos ir moteriško žavumo. Jai sekasi. Nejaugi savo namuose ji negali vadovautis protu? Per protą į jausmą. Švelniai pataisant klaidas, švelniai patariant, paraginant ar pagiriant. Ko vyrui reikia? Ji žino. Jai sakė: gero valgio ir malonumų. Tai toks moters draugas, kuris nemėgsta darbo, vengia rūpesčių ir ilgai galvoja, kol ką nors sugalvoja. Darbovietėje ir šiuose namuose jai niekas negali prikišti nė pusės žodžio. Ji jaučiasi tvirtai, iš paskos nesivelka jokia nepadarytų darbų uodega. Ji visapusiškai tvarkinga, švari, kvepianti. Nejaugi gali atsirasti vyras, kuris būtų abejingas tokiai tobulai moteriai?

Salvinija šypsojosi.

- Gera degtinė. Degina ir šildo, - patylėjo, nežinodama nuo ko pradėti. - Vakar mes atlikome stambų vienos firmos užsakymą. Videofilmas, radijo reklamos variantas, firminis įpakavimas, plakatai, kalendoriai, gairelės ir šiaip visokios smulkmenos. Užsakovas labai patenkintas. Žinai, kas nulėmė sėkmę? Vienas vaikinukas. Ką tik baigęs dailės mokyklą. Toks nedidukas vaikinukas. Svarbu idėja, tiesa? Brūkšt brūkšt - ir gatava. Atrodo, lengva, o pabandyk!., - ji plepa tokius niekus... Nejaugi taip sunku kalbėti su savo vyru? Kodėl jis vis tyli ir tyli?! - Technikume turbūt daug gabių vaikų? Klasėje išsiskiria?

Gvidas apie technikumą kalbėti nenorėjo.

- Būna.

- Kai įeini į klasę, turbūt visos mergaitės j tave žiūri? Tu visada tvarkingas, elegantiškas. Kaip? Žiūri?

- O... tas videoklipas... koks?

-Aaaa... -Salvinija nusivylė, kad Gvidas nenori kalbėti apie save. - Ten tokia šarka. Iš pradžių filmavo, kaip toks senukas peša šarką. Paskui filmą atsuko ir rodo atvirkščiai: senukas lipdo šarkai plunksneles. Ima ir lipdo, ima ir lipdo. Įdomu. Svarbu idėja. Įkūnyti ją daug kas gali. O tu... gal tau daugiau pamokų, kad grįžti tik vakarienės?

- Ne. Tvarkiau kabinetą.

- O ką tu ten darei? - iš karto pagavo žmona. Gal pagaliau pavyks tokiais paprastučiais klausimėliais prisikasti iki to, kas svarbiausia.

- Parengiau metodinę medžiagą. Išgeriam, - tikrai nenorėjo kalbėti. Salvinija suprato. - Už tave, - nelaukdamas žmonos, maktelėjo vienu mauku.

- Už mus, - aidu atkartojo. -Nuvykim paslaptis, blogą nuotaiką, juodą katę. Priekyje baltas, Švarus kelias... tiesa?

Gvidas neatsakė.

Valgė nežiūrėdamas i žmoną.

- Tu nenori su manimi kalbėti? - išsprūdo Salvinijai. Ji pati jautė, kad nereikia taip klausti. Klaida. Gvidas gali nutilti, užsitrenkti, atitolti. Nėra išeities. Nenorėjo vienatvės dviese.

- Kodėl? Galim kalbėti, - nei šypsnio, nei padrąsinamo žvilgsnio, abejingas tonas. - Išgeriam.

- O kaip tavo romanas? Parašei? - tos temos Salvinija nemėgo, bet ji, be abejo, miela Gvidui. Gal iš tos temos kas nors paaiškės? Nejaugi tylės? Salvinija žiūrėjo tiesiai vyrui į veidą.

- Ne.

- Tai ko nerašai?

- Tau įdomu? Keista? Visada šiaušdavaisi kaip ežys. Gal rytoj sužydės lelijos, - lengva ironija.

- Kodėl tu šitaip? - jos nuotaika gedo, energijos rezervas tirpo kaip pavasarinis sniegas. - Noriu tau padėti... Aš žmona...

- Žmona? - tarsi niekada nežinojo. - Gerai. Pakalbėkim.

Salvinija intuityviai išsigando, pajuto, kad pokalbis gali nuslysti visai ne ten, toli nuo sumanytos vagos.

- Gal... nereikia? Nelieskim tos temos, kuri šiuo metu mums abiem nepakankamai aiški.

- Man jau aiški. Aš nusprendžiau.

- Ką tu nusprendei? - tyliai paklausė.

- Aš rašysiu. Man patinka. Aš noriu. Tai mano gyvenimo darbas.

Salvinija nudelbė akis, lėtai pakėlusi taurę gurkštelėjo šampano.

- O kaip bus su mano gyvenimu? - dar tyliau paklausė.

Klaida. Gvidas įsižeidė, pasišiaušė. Toks klausimas aiškiai rodė, kad žmona nepritaria sprendimui, kad ruošiasi eiti ne šalia jo, o prieš jį.

- Kaip su tavo? - Gvidas pasukiojo taurę, atsiduso. - AŠ nežinau.

- Taip kaip? - dar labiau netikęs klausimas. Salvinija jautė, kad brenda į klampią balą, bet piktas kipšas, visiškai neklau-

sydamas jos pačios proto, kuždėjo nereikalingus žodžius, o ji, pamiršusi visus savo įžadus, aklai kartojo.

- Tu atkakliai nenori manęs suprasti. Kuo tau trukdo mano rašymas? Tai - mano problema.

- Neeee... Gviduti, tai mūsų problema, - žinoma, negalima taip užsispyrusiai prieštarauti, bet Salvinijai buvo nusibodęs vis tas pasikartojantis pokalbis. - Prašau neįsižeisti... Aš labai labai tavęs prašau, - rezervai katastrofiškai seko. - Mes juk ne priešai... Mes vyras ir žmona, mes branduolys, mes vienas kumštis. Nejaugi negalim ramiai susėdę rasti mus abu tenkinančio sprendimo? Protu nesuvokiama. Tu supranti mane?

- Taip. Suprantu, - žvilgtelėjęs į žmoną, Gvidas pamatė dvi nekantrumu ir rūpesčiu degančias akis. Tos akys, tas veidas, tas visas jo pusėn palinkęs kūnas, tos išskėstos ir atremtos į stalo kraštą rankos, kuriose peilis ir šakutė dvelkė paslėpta agresija, noru sulaužyti jį į gabaliukus ir sulipdyti pagal savo modelį iš naujo. O Dieve! - Būtų lengviau, jei mūsų nesutarimai būtų fiziniai, na, lova, maistas, pirkiniai... Mes nerandame kalbos dvasinių lygių.

- Tu keiti temą? - nerimo balsas.

- Ne. Tai esmė. Būtų lengviau, jei aš būčiau invalidas. Tu žinotum ir tau būtų ramu. Dabar daug sudėtingiau. Dažnai apie tai galvoju. Kiekvienas poelgis - konkrečios priežasties pasekmė. Kas toji priežastis mūsų atveju? Tai neteisingas mūsų abiejų esmės supratimas. Tu neteisingai supranti, kas aš esu. Štai ta esmė. Štai atskaitos taškas, nuo kurio vystosi mūsų tarpusavio santykiai.

- įdomu, kaip tau pasisekė nuslėpti nuo manęs savo esmę? Šiandien penkeri metai, kaip mes pažįstami, ir ketvirti, kai vyras ir žmona. Kartu miegame, kartu į kiną, kartu į svečius... Tiesa, tai buvo Šiek tiek anksčiau, - nevilties pilnas balsas.

- Taip, - Gvidas patylėjo. - Tai amžina visų žmonių problema. Mes, žmonės, gimstame primityvūs. Vieni gabesni.

kiti žioplesnį. Išsilavinimas reikalingas tam, kad teisingai pažintume reiškinius, supantį pasaulį. Tarsi tolyn, platyn išlietas vanduo. Kuo įvairiapusiškesnis išsilavinimas, tuo platesnis vanduo. Išsimokslinimas, žinių apimtis yra tai, kaip mes giliai pažįstame reiškinius. Tai to paties išlieto vandens gelmė. Tai grynojo mokslo, jei taip galima pasakyti, nuopelnas. Tai pažinimo įrankis protui. Esmė viena: kuo arčiau reiškinių pažinimo tiesos. Idealas - gebėjimas suprasti absoliučią tiesą. Tai genijų privilegija. Einant žemyn nuo ryškaus talento, talento, tiesiog gabaus žmogaus, negabaus iki idioto, pasaulio supratimas vis daugiau iškreiptas - iki absurdo.

- O aš kuriems priklausau? - ironiškas balsas.

- *Tu?* - Gvidas kalbėjo labai ramiai, lėtai, su prasmingomis pauzėmis. - Fiziškai mes vienas kitam tinkam. Būtent tai lėmė, kad aš prieš penkerius metus pakviečiau tave valsui. Tada mes negalėjom žinoti, kokie esam iš tikrųjų. Nežinodami ir susituokėm. Mūsų santuoka nuo pat pradžios buvo netikra.

- Netikra?! - smilktelėjo žinia apie Murmanską.

- Tuoktis galima tada, kai vyras ir moteris supranta vienas kito dvasinę struktūrą.

- Nieko nesuprantu.

- Gerai. Pasakysiu trumpai: nedideli dvasiniai išgyvenimai kartais sukelia dideles fizines kančias. Gali būti ir atvirkščiai, bet tada galutinis rezultatas - tikėjimas. Didelės fizinės kančios veda į dvasinį apsivalymą. Tai religija.

-Vadinasi, nei išsilavinimo, nei išsimokslinimo nepakanka žmogaus vidui suprasti? Tai kaip aš galiu tave pažinti?

- Kodėl? Išsilavinimas - aplinkos pažinimo procesas - gali būti įgyjamas einant ne materialaus, o dvasinio pasaulio pažinimo keliu. Tai grožinė literatūra. Tai žmogaus dvasinio pasaulio analizė.

- Perskaičiau daug knygų... - nevilties balsas.

- To nepakanka. Kiekvienoje knygoje yra tam tikras moralas. Reikia analizuoti. Tai proto darbas, - patylėjo. - Išgeriam. Kažkodėl skanu.

Salvinija visai nusiminė. Taip kruopščiai apgalvotas vakaras aiškiai nenusisekė. Prakeikta ragana. Prakeiktas šventasis tarpusavio ryšys. Koks ryšys? Ką tai reiškia? Galų gale Salvinija vis vien nesuprato Gvido išvedžiojimų. Kam jis tai aiškino? Nervino, vertė įsitempti, kaustė kijną ir protą. Kita vertus, ji jautė, kad dabar labai palankus momentas viską išsiaiškinti iki galo. Gvidas taip retai kalba tokia tema. Po to būtinai atlėgs, sumažės, o gal ir visai išnyks tarpusavio įtampa.

- Gerai, Gviduti. Išsiaiškinkim iki galo. TU rašysi, o iŠ ko mes gyvensim? - nutarė problemą išskaidyti į atskirus gabalus. Teisingas, logiškas sprendimas, bet vargu ar įmanomas patenkinamas atsakymas. Ji žinojo, jautė, kad niekas taip ir nepaaiškės.

- Tikiuosi, kad kas nors ryšis išleisti ir kas nors skaitys.

- O jei ne? - drebančia ranka palietė savo smakrą.

- Kodėl tu nė karto nepaprašei parodyti, ką rašau? Tau verčiau nežinoti. Tarsi nepastebi, kuo aš gyvenu.

- Tai netiesa. Man rūpi viskas, kas susiję su tavimi.

- Bet visas aš tame rašyme! - staiga Gvidas pakėlė balsą. - Visas! Man niekas nerūpi, išskyrus tą rašymą. Po velnių! Štai ir viskas.

Vakaras nebeteko prasmės...

Vakaras beviltiškai sugadintas...

Nesuprantama, kaip tai galėjo atsitikti.

Pritvino akys, stambios ašaros nusirito nupudruotais skruostais, palikdamos ryškų pėdsaką. Nešluostė. Pakštelėjo ant stalo šalia pilnos šampano taurės. Lėtai pakėlusi išgėrė iki dugno.

- Kur Mocartas? - pagaliau prabilo Gvidas.

Servetėlės kampučiu Salvinija nusausino akis, pakilusi įjungė magnetofoną. Ji dar vis tikėjosi. Taip mylėjo savo vyrą, taip

norėjo jam padėti, išgelbėti, apsaugoti nuo klystkelių. Viešpatie, kaip sunku. Jis nepaiso. Jis aklas ir eina aklojo keliu. Jis nenori suprasti.

Jis nemyli!!!

Prieš naktį, didesnę vakaro **dalį** pratylėję, apgirtę kaltai žiūrėjo vienas **į** kitą. Gvidas šyptelėjo, nevikriai mirktelėjo.

- Gyvenimas tęsiasi. Salvinija. Tu pasiutiškai graži. Pasiutiškai. Aš kiaulė. Tokį vakarą sugadinau. Dovanok man.

- Viešpatie, Gviduti, kaip aš noriu būti mylima, - staiga apsipylė ašaromis. - Man labai trūksta tavęs. Priimu tave tokį, koks esi, - buvo pasiryžusi dirbri už du, išlaikyti šeimą ir daryti ką tik reikės, kad tik būtų su Gvidu.

Nepasotinamas širdies alkis.

Kas tai?

Širdies užtemimas?

Gyvas nervas!

Svilina, o tu nejauti?

Be praeities, be ateities, be analizės, be proto. Aštrus, deginantis skausmas ten, viduje. Išdraskytas kūnas, išnaršyta dvasia - gumulys, apie kurį kaip gyvatė apsivyniojęs sopulingas nervas.

- O kur... geišos? - Gvidas jau suprato, kad su **ta** moterimi jis niekada neberas bendros kalbos. Nenumaldomai auga siena, kuri juos perskirs ir nustums skirtingais keliais. Ar galima gyventi kartu einant skirtingais gyvenimo keliais?

Gal galima?

Pašėlusiai norisi.

- Tu nori geišų? - ji priėjo, pažiūrėjo ašarotomis akimis **į** jo visada pablyškusį veidą, paglostė plaukus, delniukais suspaudė jo skruostus, pasilenkė, lėtai išbučiavo. - Tu nori... geišų?

- Noriu.

- Palauk, - nuėjusi persirengė, užsivilko tą pusiau permatomą peniuarą, pataisė veido malciažą, paryškino lūpas.

Ech! Gyvenime, tu neapgausi? Neišduosi? Kas nori atimti iš manęs laimę? Ji myli. **Ji** mylima. **Ji** vis dar mylima. **Ji** niekada neleis išblėsti jų šeimos židiniui. Ji nugalės! Žvėriškas meilės alkis! Kūnas šaukė, rėkė, veržėsi pirmyn.

- Ooo... - Gvidas skėstelėjo rankas.

Salvinija pakeitė magnetofono įrašą, užpūtė dvi žvakes, palikdama tik vieną, sustūmė prie sienos stalą, kėdes.

Tuščia erdvė.

Kilimas ir sienos.

Ir... šokis.

- Tu kas? Karmen? Tai Bizė opera.

-Tssss...

Raivėsi, linko prie žemės, vilnijo, glostė save ir... ir staiga... virto pasaka. Gvidas nebematė jos veido, jos persišviečiančio kūno, beveik nuogų krūtų, tik raišteliais su mažyčiu lopinėliu virtusių kelnyčių, jos siūbuojančių rankų, nebegirdėjo melodijos, balsų...

Šaukiantis kūnas!

Saukianti širdis.

Begėdiškas gašlumas.

Och... verdantis kraujas.

Gvidas čiupo, suspaudė... Ji dar plazdėjo, nukrito kaip uždanga tas rūbas, ji pakilo į orą...

- Palauk... aš dar nenoriu tavęs... aŠ dar šoku... dar ne laikas... Tavo ugnis mane degina. Aš noriu, kad man skaudėtų... kad žinočiau... tu su manimi... mes abu...

Kuždėjo, vapėjo, atmetusi galvutę nežiūrėjo, gręžiojosi, **nesidavė** bučiuojama, **vangiai** gynėsi... alpo... pasidavė...

Amžinas šauksmas.

Kodėl nutilo kaip paglostyta gyvatė tas nuogas nervas? Užliūliavo aistros karštis? Gal apsivyniojo apgaulės skraiste? Gal nemato užmerktos akys? Gal negirdi nuo aistros apkurtusios ausys? Dingo lytėjimas... dingo...

Skausmas!!!

- Gvidai... - mirties klyksmas, plyšta kūnas, liejasi kraujuojančios širdys. - Aaaaaa!!!

* * *

- Gvidai...

- Kas? - atsisuko.

- Kur tu eini? Dar anksti. Šiandien šeštadienis.

- Šiandien medžioklė. Aš pažadėjau.

- Medžioklė. Jau pavasaris.

- **Saudysim** šernus, - jis išėjo iš miegamojo.

- Aš tau paruošiu sumuštinį, - apsnūdusi, apsisiautusi tuo pačiu permatomu peniuaru.

- Nereikia. Eik miegoti. Aš pasiimsiu ką nors nuo stalo. Eik. Pamiegok dar.

... Prie raudonojo kiosko.

... gražioji mašina.

* * *

Stulga su savo trimis draugais laukė restorane.

Priėjo dar keturi vyrai. Susėdo.

- Norėčiau pasikalbėti su tavimi vienu, - pasakė aukštas, tvirtai suręstas vyras juodais akiniais. - Eime prie kito staliuko.

Stulga pakilo, nuėjo paskui, atsisėdo taip, kad niekas negirdėtų pokalbio.

- Noriu tau pasakyti, kad kontrabanda jūroje - mūsų biznis. Nesikišk. Aš nesikišu į tavo biznį. Sutariam?

- Ne.

- Ko tu nori?

- Žinau, kaip jūs gabenate krovinius. Tarp kitko, krovinį pritvirtinti prie laivo dugno - puiki idėja. Dalinkimės. Aš galiu pridengti, galiu parūpinti krovinį, galiu rasti pirkėją, - Stulga kalbėjo atsainiai, tarsi su savo jaunesniuoju broliu.

- Ooooo... tu, pasirodo, viską gali. Kas tau pasakė?

Rytis ironiškai nusišypsojo.

- Gerai, - kietai žiiirėdamas pasakė vyras. - Tarp savęs tą klausimą jau aptarėme. Nesikišk. Blogai baigsis. Nenorėk apžioti to, ko negali apžioti.

- Tada gyvenkim taikiai, - dar kiečiau atsakė Stulga. - Tu nepastebi manęs, o aš tavęs. Jūra plati. Man seniai buvo kilusi tokia mintis.

- Gerai, - vyras šyptelėjo. - Kadangi mes jau seniai sušlapinome kojas, o tu peršiesi 1 naujokus, susitarkim. Viskas, kas tavo, eina per mūsų kanalus. Tų atiduodi mums trečdalį pelno.

- Ne, - Stulga nukirto. - Jūs sau, o mes sau.

- Tada, - skėstelėjęs rankomis, vyras pakilo. - Tada bus blogai. Elgiesi labai įžūliai. Neapžiosi. Bosams nepatiks. Užsprings!.

- Žiūrėsim.

* * *

- Kur tu mane veži?

-1 Rietavą. Toks mažytis viešbutukas... r

- Nenoriu į Rietavą. Ten gyvena žmonos tėvai. Nenoriu.

- Tai kur tada? Į Kauną? Gerai. Važiuojam į Šiaulius. Noriu su tavimi pasėdėri *liuks* restorane. Čia aplink vien bažnytkaimiai ir nė vieno padoraus kampo. Ne, geriau į Kauną. Puikus kelias, mes dviese. Ko daugiau norėti? - Dana padidino greitį, atsipalaidavo, įjungė radiją.

Pasipuošusi, kvepianti. Vingriais raštais išmargintas juodas kostiumėlis - megztas kostiumėlis. Ažūriniai, su raudono akmens taškeliais auskarai, ažūrinė apyrankė, žiedai.

Graži. Labai graži.

- Na ir kaip atrodau? - žvilgtelėjusi linksmai pratarė. - Tavo žvilgsnis... turbūt penkis kartus mane nurengei ir aprengei?

- Tik du.

Dana koketiškai nusikvatojo, paukštelėjo sau per šlaunis.

- Aaaach, gerai! Tu šiandien mano belaisvis. Mano princas. *Ach,* kaip aš tave...

Lėkė pasiutusiu greičiu.

Gvidas dairėsi pro langus, merkėsi žiijrėdamas į šviesų dangų, keistu žvilgsniu glostė medžius, mišką, prisiminė mašinos bagažinėje sudėtą kuprinę, šautuvą, tą sumuštinį, šiltą Salvinijos žvilgsnį, kuriuo buvo išlydėtas pro savo namų duris.

Ką jis daro?

Kam jam ta moteris?

Žiūrėjo į Daną... Tiesi nosytė, ryškiai raudonos lūpos, dailus smakras - klasikinis profilis. Kas traukia prie jos? Pokalbiai niekada neišsukdavo iš buitinių problemų rato. Poelgiai, kad ir kaip keista, daugiausia nukreipti į kūną, nė jokios gilesnės minties. Tai kas? Taip. Dėl pinigų jos galimybės gerokai prasiplėtė. Linksma, madinga, ekstravagantiška, truputėlį išsiblaškiusi, vos patvirkusi. Dana subtiliai jautė visus moteriško žavumo niuansus. Kažkodėl Gvidui atrodė, kad ji gali lengvai pravirkti ir dar nespėjus nudžiūti ašaroms - juoktis. Suspaudusi kumščiukus gali pykti, rėkti, žaižaruoti akimis, pagaliau iš įniršio trepsėri ir... kaip nulijus lietučiui - tučtuojau viską pamiršti. Kokia ji iŠ tikrųjų? Kas jos viduje?

Gvido pasąmonėje nuolatos sklandė vakarykščio pokalbio su Salvinija atgarsiai.

- Pasakyk ką nors, - paprašė Dana. - Tu gi ra.šytojas. Apie tave greitai sužinos visa Lietuva. Naujos pažintys, susirikimai su skaitytojais, premijos, šlovė. Kas nors kada nors prie tavo namo prikals memorialinę lentą ir biografai stengsis sužinoti kuo daugiau pikantiškų tavo gyvenimo smulkmenų. Gal ir iš manęs kas nors... Ooooo... atrodo, pakliuvau. Policija.

Sustojo.

- Ką bloga padariau pareigiinams? - pravėrusi langeli šypsodamasi pirmoji paklausė.

- Nežinote? Jūs stipriai viršijote greitį, - pamatęs gražuolę moterį, jaunas, pirmaisiais ūsiukais pasipuošęs policininkas nė pats nepastebėjo, kaip į šypsnį atsakė Šypsniu. - Užsimušite. Tvarka turi būti, tvarka.

- Gerai. Supratau. Penkiasdešimt dolerių pakaks? - ištraukusi iš rankinuko, suspaudė banknotus tarp dviejų pirštų kaip cigaretę, iškišo pro langelį.

- Mes litais...

- Neturiu litų. Užteks?

- Važiuokite. Jei taip lėksite, pritrūks pinigų. Ten toliau stovi dar vienas kontrolės postas.

- Dėkui. Imkite, sušilsite, - Dana padavė pakelį „Mariboro" cigarečių, rengėsi važiuoti.

- Šiek tiek per daug... - policininkas dalį pinigų grąžino. - Neskubėkite. Ten, prie Raseinių.

- Dėkui, - dar kartą apdovanojusi vaikinuką šypsniu, rovė iš vietos ir dar didesniu greičiu nurūko pirmyn.

- Ko tu visą kelią mane apžiūrinėji? Ko ieškai?

- Noriu prasiskverbti iki tavo vidaus. Kas tu?

- Tuščia, Gviduti, tuščia. Tuščios statinės garsas. Visiškai vieniša, ir tu esi vienintelė mano paguoda. Nepalik manęs. Aš būsiu tavo spanielis, mes kartu medžiosime ir aš tau nešiu riebias kurapkas. Kaip kurapkos? Skanios?

- Skanios. Nuostabus sultinys, - Gvidas atvirai juokėsi. Meistriškai išsisuko. - Tu riki savo likimu?

- Ooooo... šūdinas mano likimas. Dovanok, kad taip negražiai. Keletą kartų būrė kortomis, keletą kartų aiškino mano horoskopą. Vyliausi, kad knris nors meluoja, o jie tarsi susitarę.

- Tai koks tavo likimas? - neatlyžo Gvidas.

- Tau įdomu? - Dana paėmė dar vieną saldainiuką. - Turėsiu, deja, tik vieną vaiką. Vyro nemylėsiu, būsiu labai turtinga

ir apskritai man seksis. Laimė - pari slapčiausia mįslė. Būsiu vieniša senė. Niekam nereikalinga kaip atkirsta skiedra, bet iki to dar labai daug laiko, tiesa? Mes jauni, gražūs ir viskas dar prieš akis, o ką tau sakė raganos?

- Man? Jei nori ramiai gyventi - dažnai kalbėk su savimi. Jei gali - gyveni teisingai.

- Tu sau viską sakai?

- Deja, ne. Slepiu. Gėda. O tu?

- Pinigai - saldus nuodas. Gyvenu, nuodijuosi ir nekalbu su savimi.

- Kaip? Nejauti konflikto su savimi? Patenkinta?

- Oooo... negriebk taip giliai. Patrūksi. Ko moteris nori, to Dievas nori. Auksiniai Gėtės žodžiai. Moteriai nereikia galvoti, nes jos lūpomis kalba pats Dievas.

Kaune Dana vėl persigalvojo ir nutarė, kad geriausia vieta - „Baltijos" viešbutis.

- Kurapkos kepsnį, vynuogių, apelsinų, mineralinio vandens, du butelius šampano, gero konjako. Dabar! Tučtuojau | mano kambarį, - įsakė iškviestam viešbučio patarnautojui.

- Gerai, ponia, bet iš kur mes gausime kurapkos kepsnį? Žiema.

- Man nerūpi. Ieškok. Gvidai, kas dar tiktų?

- Rytietiškai keptas viščiukas su aštriu padažu.

- Girdėjai? Eik! Šampaną ir vaisius tuoj pat!

- Gerai, ponia, - skubiai išėjo.

- Kaip mes parvažiuosime? - susirūpino Senkus.

- Niekai. Šampanas išgaruos, o jei ne - pasamdysime vaimotoją. Dėmesio neverta problema, - šypsodamasi priėjo prie Gvido, apkabino. Švelniai prisiglaudė, sukuždėjo: - Eime į vonią. IŠsimaudysim, Gviduti.

- Dabar?!

- Žinoma.

Tik vidurnaktį Dana parvežė Senkų namo. Išvargusi, bet

nepaprastai laiminga, atsisveikindama prigludo prie savo mylimojo, įsisiurbė į lūpas...

- Dėkui tau, Gvidai... Saulute tu mano... Myliu aš tave beprotiškai- tokį šaltą, apskaičiuojantį ir žvėriškai talentingą. Ak... - dar bučiavo, dar... ir dar... - Štai, imk tūkstantį baksų. Tegu pasikaria. Mes laimėsime. Mes turime laimėti. Būtinai. Pabučiuok mane... Gviduti... dar... na, dar...

* * *

Būna šventas melas ir šėtoniška tiesa. Buna tiesa, kuri gydo, ir tiesa, kuri žudo. Gal... maža riesa - vaistas, didelė - nuodas?

- Laba diena. Atėjau siunrinio iš Murmansko. Kažkokia klaida. Jokio siuntinio nė būri negali.

- Gerai. Išsiaiškinsime. Prašom parodyri pasą, - pašto tarnautoja, atidžiai peržiūrėjusi dokumentą, tiriamai žvilgtelėjo į Salviniją ir pakilusi nuėjo į siuntinių sandėlį. Po minutės atnešė gražiai sukaltą medinę dėžutę, ant jos buvo užrašytas tikslus adresas. - Tai jūsų pavardė. Viskas atitinka. Prašom sumokėti išperkamąjį mokestį, štai čia pasirašykite, ir viskas.

Išperkamoji siuntinio suma buvo gana didelė, ir Salvinija dvejojo nežinodama, ką daryti.

Priėjo atokiau prie stalelio sėdėjusi mergina. Pasivaipė, šyptelėjo.

- Laba diena. Tame siuntinyje mano daiktai. Skambinau į Murmanską ir prašiau, kad atsiųstų. Ten turėtų būti mano šviesiai mdas megztinis su įsegta juoda sage, bateliai ir dar kai kas. Aš sumokėsiu, - vikriai atsiskaitė.

- Atleiskite, o kodėl Čia mano adresas ir mano pavardė? - labai nustebusi paklausė Senkuvienė.

- Aš paaiškinsiu jums vėliau. Prašom atidaryti, - kreipėsi i pašto darbuotoją. Atidarė...

Tikrai.

Rusvas su sage megztinis, batukai ir... ir... Gvido pirštinės. Salvinija nė pati nepajuto, kaip čiupo tas pirštines ir su didžiausiu dėmesiu ėmė apžiūrinėti... Taip! Tas pirštines ji pati numezgė ir galėtų atpažinti iš tūkstančio porų. Iš kur?!

- Išmeskite tą dėžę, - paliepė mergina paštininkei. - Eime, ponia Salvinija, aš jums viską paaiškinsiu.

Nieko nesuprasdama, mašinaliai spausdama saujoje tas pirštines, nusliūkino iš paskos. Gatvėje nepažįstamoji stabtelėjo, atsisuko.

- Mes viena kitos niekada nesame mačiusios, tiesa? Keista... -spigino tiesiai į veidą. -Mes...messu Gvidučiu per Naujuosius metus buvome Murmanske. Šiaip sau. Nutarėme pasidaryti ekskursiją. Štai... ir viskas, ką norėjau jums pasakyti.

- Netikiu... - vos išlemeno.

- Viso gero, Salvute, - atvirai juokdamasi, tarsi klastingai spjovusi į veidą, kiek galėdama koketiškiau išsuokė Gražina. - Jis tave paliks. Jis myli mane ir mes greitai turėsime kūdikį... Tu gi bergždžia. Tokias karves ūkininkai skerdžia mėsai. Gal... tau, vargšele, greitąją iškviesti? Na, ir veidelis... nepavydžiu. Sėkmės!

Nukaukšėjo.

* * *

Tarsi įsprausti į gilią provėžą, iš kurios neįmanoma išsukti, tarsi vejami nesuprantamo dėsningumo, tarsi vis didėjanti griūtis, įvykiai įgavo pašėlusį greitį.

Iš pat ryto, prieš pirmadienio pamokas, informacinės valandėlės panoro pasiklausyti pats „mokslavedis". Žinoma, tai būtų įprastas ir visai nereikšmingas įvykis, tokia jau jo duona, bet jo veidas... Gvido Senkaus viršininkas įslinko į klasę gerokai prieš susirenkant mokiniams. Nusigrūdo į patį kampą, už visų nugaros, ir sėdėjo piktas, susiraukęs, siauromis mažomis akytėmis sekė kiekvieną mokinių krustelėjimą, atidžiai klausėsi kiekvie-

no garso. Nesustodamas užsirašinėjo pastabas. Nors mokiniai, kaip reta, sklandžiai pasakojo, ką per savaitę rašė laikraščiai, ką rodė televizija ar akcentavo radijas, bet Senkus jaudinosi, tai balo, tai nežinia ko raudo ir visai be reikalo visus skubino. Galiausiai pats apibendrino, išryškino politines tendencijas ir tiksliai sulig skambučiu užbaigė informacinę pamoką.

Išgužėjus mokiniams, nieko gero nežadančiu balsu, net nepažvelgęs „mokslavedis" burbtelėjo:

-Jūs, rodos, pirmosios pamokos neturite. Langas. Užeikite į mano kabinetą. Pakalbėsime, - ir išsmuko pro duris.

Gvidas neskubėjo.

Liūdnas, sunkiai dūsaudamas neva žiūrėjo pro langą. Suraukęs kaktą stengėsi suprasti, kas valdo likimą ir kaip elgtis, kad nepridarytų dar daugiau klaidų. Žinoma, pakėlus baisų triukšmą, būtų galima vienu kirčiu padaryti galą tai situacijai, bet iš kur išlindo tas Murmanskas? Gal kas matė? Gal čia kažkokia paslaptis, kurios jis, Gvidas, nežino? Gal kažkas laukia dar patogesnės progos smogti lemiamą smūgi?

- Sėsk, - tarsi Senkaus nė nebūtų, „mokslavedis" susirūpinęs rausėsi rašomojo stalo stalčiuose, vartė popierius, nepatenkintas burbėjo ir pagaliau nieko neradęs užtrenkė, staigiai atsistojo. - Matai... kaip čia... keliolika dėstytojų, daugiausia moterys, reikalauja, kad tas... tavo klausimas būtų svarstomas pedagogų tarybos posėdyje, - kažkodėl Senkų ėmė tujinti. - Kaip man pasielgti? A?

- Viskas laužta iš piršto...

- Stop! - „mokslavedis" sužaižaravo akimis, staigiai kilstelėjęs abu delnus sustabdė. - Nė žodžio! Visiškai nesupranti, kas apie tave vyksta. Mokiniams burnų neužčiaupsi! Jie viską nori žinoti. Tu juk mokytojas. Turi būti be priekaištų, nes privalai skiepyti moralines normas. Ar supranti? Kasdien girdžiu, man sako, kad kaip iš gausybės rago pilasi karikatūros, slapti laiškeliai per pamokas, šnabždesys ir klausimai klausimai klausimai

be galo be krašto. Tas spektaklis vieną kartą turi baigtis. Reikia rasti progą viešai visiems pasakyti, kad tai šmeižtas - ir kvit! Eik į policiją ir atnešk raštą, kad Ui nekaltas, kad tai nesusipratimas, kad tai bjaurus reketas. Eik ir atnešk!

- Aš rytoj. Eisiu rytoj... Taip susitarėm, - Senkus staiga pajuto baisų silpnumą. Žinojo, kad jokio rašto nebus...

Nebus. Negali būti.

Su didžiu skausmu Gvidas turėjo pripažinti, kad „mokslavedis" teisus.

Vieni moksleiviai, nuoširdžiai rikėje Senkumi, kaip ir anksčiau sėdėjo tylūs, susikaupę, stengėsi persiplėšti Gvido aiškinamuosius piešinius, klausinėjo patys. Kiti sukiojosi, trukdė, vaipėsi, mėtė kandžias pastabas.

-Jaunuli, - neiškentęs griežtu balsu kreipėsi Senkus. - Gal galėtum paaiškinti, kodėl trukdai draugams? Mums reikia rimries.

-Jūsų aiškinimas neturi jokios reikšmės, - įžūlus pusbernis drėbė net neatsistojęs.

- Kodėl?

- O todėl, kad jus greitai pasodins į kalėjimą. Ateis naujas mokytojas ir viską pradės nuo pradžios. Aš piešti nemoku ir man neįdomu...

Kilo šurmulys. Vieni puolė Jaunulį, kiti užtarė, ir visi minutėlei tarsi pamiršo iŠ nuoskaudos ir netikėtumo staiga stipriai paraudusį mokytoją.

- Liaukitės, - gana tyliai, nesistengdamas perrėkti klasės, pasakė Senkus. Visi staiga nuščiuvę sužiuro. - Manęs niekas nesirengia sodinri į kalėjimą. Tai šantažas. Jie prašo iš manęs pinigų.

- Kiek?! - šūktelėjo Jaunulis.

- Tūkstančio baksų, - ramiai paaiškino mokytojas.

- Ohooo...

Panašios scenos kartojosi ir kitose klasėse.

Pritrenkė matemarikos mokytojas.

- Žinai, Gvidai, aš tave puikiai suprantu, bet... pedagogo darbas - ne miško darbas. Jauni žmonės falšo nepriima. Supranti? Aš... tavim dėtas... susirasčiau darbą kitur Gal laikinai, o gal...

-Jiis... apie ką? - Gvidas iš karto net nesuvokė, apie ką tas, visas žilas, giliai raukšlėmis išvagotu veidu žmogus, be penkių minučių pensininkas, kalba. -Jias... apie ką?

Matematikas tarsi nustebęs kilstelėjo antakius, giižtelėjo pečiais ir nieko nepasakęs suskato eiti, bet kažkokios minties sulaikytas stabtelėjo, grįžtelėjo, kelias sekundes pažiūrėjęs visko mačiusiomis akimis, pasakė:

-Gvidai... suprask. Tai nepataisoma situacija. Gal prisivertęs ir galėtum, bet širdies nebebus. Nesistenk. Jei... jei... tu būtum teisus, pasielgtum kitaip. Supranti? Aš kiaurai matau... Nesistenk. Praeis kokie dveji treji metai... Bus kiti mokiniai, gal pamirš dėstytojai, ir tada... Tu gabus ir rasi savo kelią.

Senkus nepatikėjo.

Neįmanoma patikėti.

Toks mielas tas technikumas, tie dulkėmis kvepiantys koridoriai, tos išdykėlių nutepliotos sienos, tas nuolatinis klegesys, skubėjimas ir savų žingsnių kaukšėjimas.

Viešpatie!

Kas čia dedasi?!

Ar įmanoma suklupti ant lygios aslos?

O gal...

O gal...

... įmanoma?

* * *

Suplėšytais drabužiais, nežmoniškai sudaužytas, ilgai krapštęsis prie durų, Stulga grįžo gerokai po vidurnakčio. Iš sužeistos galvos sruvo tamsiai raudonas, beveik juodas kraujas.

Kraupiais varvekliais tįso nuo sulipusių plaukų, taškė, raudonai dažė geltoną striukę. Patvinusios pamuštos akys, kažkuo aštriu perplėštas skruostas, perskeltos, ištinusios, kruvinos lupos, sulaužyti kairės rankos pirštai...

- Kas tau? - iŠ siaubo vos pralemeno Dana. Sudėjusi rankas ant krijtinės, išplėtusi akis, ji stovėjo it suakmenėjusi, negalėdama nė knistelėti.

Dejuodamas Stulga slinko, keistai ritosi koridoriaus siena, daužė sveikąja ranka virš galvos, lyg iš skausmo, lyg springdamas žvėrišku įsiūčiu, verkė, vapėjo.

-*Kurvos*... užmušiu... och... gyvatės... *kurvos*...

- Ryti, - pagaliau atitokusi puolė pagalbon Dana. Ji negalėjo nei pakelti drambliško kūno, nei pastumti, nei prisiliesti prie kraujo. - Kas tave šitaip? - jai buvo aišku, ji seniai jautė, kad toks gyvenimas geruoju nesibaigia. Atsakymo nelaukė. Vikriai sukinėjosi nuo kelio nustumdama tai kėdę, tai stalą, tai surinkusi krūvon pagalvėles taikė, kad jam būtų patogiau atsisėsti, atsilošti, pailsėti.

- Ryti... aš į ligoninę, - čiupo telefono ragelį.

Stulga ryžtingai sveikąja ranka užprotestavo.

- Tai kur? Sakyk. Tau verkiant reikia gydytojo. Na, sakyk.

- R... r... ičkal, - pagaliau pralemeno.

Rička atsirado žaibo greitumu. Tarsi iŠ anksto viską suplanavęs, akimirksniu iškvietė kažkokį jauną vaikiną. Ga! gydytoją, o gal šiaip pagalbininką, ir Stulgą išvežė.

- Kur jūs jį vežat? - bėgdama iš paskos klausinėjo Dana.

- Nelįsk! - užriko Rička. - Atgal į trobą! Nė cypt, supratai? Dink!

Kitą dieną, vos išėjusi iš savo buto ir nusileidusi laiptais iki pirmo posūkio, Dana pamatė laukiančius keturis bernus. Bandė prasprukti, bet vienas, stipriai sugriebęs už rankos, galingai trūktelėjo į save.

- Tu kur, paukštyte? A? - trenkė alkoholiu. - Vesk mus į

viršų. Tik nesumanyk šūkauti, - prie Danos šono prikišo blizganti peilį.

Išnaršę kambarius ir nieko neradę, vyrai nusivylė, dar kartą pagrasino šeimininkei peiliu. Dana spėjo pamatyti, kaip vienas vikriai kažkokios pilkos tešlos gabale padarė visų raktų atspaudus.

- Tai kur Stulga?
- Išsivežė draugai.
- Kada?
- Vakar.
- Kur?
- Nesakė. Neleido. Išbarė. Nežinau.
- Gerai, - vienas šyptelėjo, mirktelėjo kitam. - Gera boba, tiesa? Vežamės ar čia? Renkis, paukštyte. Bus balius.

Daną persmelkė šaltis. Išsigando, suprato, kad jokios pagalbos nebus, kad tie įgėrę jos nepaleis. Pasisukusi nėrė prie durų, bet kažkas pakišo koją, ji griuvo, jai užlaužė rankas, pakėlę nunešė į svetainę.

Numesta ant grindų, išniekinta, sudraskyta Dana tyliai verkė. Pažadėję grįžti, vyrai dingo, ji atkakliai stengėsi prisiminti, kas galėtų jai padėti, ir niekaip negalėjo sugalvoti, ką jai dabar daryti. Jei jie grįš... O siaube! Pasirodo, Dana neturi nė vieno patikimo draugo, nė vieno užkampio, kur galėtų tikėtis užuojautos ir supratimo.

Nuslinkusi į koridorių, tvirtai užrakino visas spynas taip, kad niekas negalėtų atrakinti. Žinoma, jie gali išlaužti duris... Palindusi po dušu, vis verkdama nusiprausė, atsargiai, kad neužgautų žaizdų, nusišluostė. Nudrėskimus patepė jodu, matomose vietose - spiritu. Apsirengusi peržvelgė kambarius ir pasigedo savo bižuterijos dėžutės. Nebuvo paauksuotų stalo įrankių ir Stulgos radijo telefono. Gerai, kad nesusiprotėjo žvilgtelėti į patalynės dėžę, kur skalbiniais užmesti buvo visi pinigai.

Skausmas, pažeminimas, bejėgiškumo ašaros...

Vienišo Šuns kauksmas viduje...

-Gvidai... Gviduti... man bloga.

- Dana, mes susitarėm, kad tu man neskambinsi, - kaip kirviu kirto Senkus. - Jau naktis. Kas tau šovė į galvą? Gerai, kad nėra žmonos.

- Aaaaa... žmonos... - numetė ragelį.

Šunsnukis.

Niekšas!

Visi niekšai!

Girdite?!!

Gyvatės jūs...

* * *

Salvinijai temo protas.

Nežinojo kur eiti, kur dėtis, ką daryti.

Tai štai kokia priežastis!!!

Štai tų paslaptingų vakarojimų priežastis, štai tas prakeiktas rašymas! Melagis! Koks romanas?! Nutylėjimai, šalti žvilgsniai, abejingas elgesys! Tas tylėjimas... Jis nežino ką daryti! Svarsto. Niekšas! Štai kodėl jis guli kaip išromytas ir nuolatos atkalbinėja nuo...

Kūdikis!

Su... su... ta moterimi?

O dangau!

Begalinė meilė Gvidui akimirksniu virto begaline neapykanta. Ji siuto. Negalėjo, na, nebuvo jėgų, pagaliau ir noro kaip nors analizuoti padėtį. Baisios mintys, kaip armija skorpionų, kiekviena nuodinguoju galu badė smegenis, švirkštė mirtinus nuodus, smelkė kiaurai. Nė sekundės atokvėpio! Ji duso. Gniaužė ašaros, kaip pašauta paukštė plazdėjo širdis, džiūvo burna ir drebėjo rankos. IŠ staiga užplūdusio chaoso ji negalėjo išskirti nė vieno konkretaus žodžio, nė vienos

konkrečios minties, nė vieno konkretaus prisiminimo. Viskas susiliejo i vieną gausmą, tragiškos lemties nuojautą, į kažkokią nežmonišku greičiu artėjančią pabaigą. Šnypšdama, griaudėdama, žaibuodama ritosi tamsi kaip naktis likimo banga. Jau! Artėjo, artėjo!., artėjo!!!

Ūžt!!!

Užvertė, sugniuždė, prispaudusi baisiu svoriu palaidojo.

Salvinija nieko nebesuprato. Nebematė nei žmonių, nei gatvės, nei dangaus.

Tai štai kur esmė...

Jis šlykščiai išniekino jos meilę. Ji jam atidavė savo dienas ir savo naktis. Kaip kokia kvailė stovėjo eilėse, pirko, tempė produktus, rūpinosi, kad visada būtų šviežio maisto, skanių patiekalų, kad būtų jaukūs namai. Iš jo tik sausas ačiū. Jokios užuojautos ir jokių pastangų. Niekšas.

Niekšas!!!

Nuoskauda, gaivališkas pyktis ir keršto troškimas susiliejo 1 bjaurų kokteilį. Ji purtosi, ji nenori, kažkokia jos dalelytė dar priešinasi, bet lyg kieno spiriama, kaip šlykšti lerva visu savo kūnu siurbia ir siurbia it klijai glitų skystį, springsta, be soties ryja ir ryja, kol visas kūnas, visas protas, visa praeitis, visa ateitis virsta šlykščios spalvos absurdiška mozaika.

Ėjo kur akys vedė.

Svarbiausia - kūdikis. Gvido kūdikis su ta moterimi. Salvinija nė kiek neabejojo, kad ta moteris sako tiesą. Ta žinia lipte prilipo prie bendros Gvido nuotaikos, prie jo pasakytų žodžių, prie jo elgesio - prie visko.

Kvailėėėėė!

Tikėjosi, kad tiek nedaug liko iki to, kai jos įsčiose suspurdės gyvybė, kai kažką nepaprastai Švelnaus ji laikys ant rankų, glamonės, bučiuos ir švytės iš laimės...

Nevilties ašaros užtvindė akis.

Ne!

Paskambino Šefui, pasakė, kad serga, kad kelias dienas nebus darbe, ir be dovanų tėvams, be atitinkamos kelioninės aprangos išvažiavo į tėviškę.

- Iš kur tu dabar? - išpiitė alds motina. - Kaip čia dabar vidury savaitės?

- Aš... aš, mam, blogai jaučiuosi. Pabūsiu kiek.

- O kas tau? Gal jau? - motina laukė anūko.

- Neee, - karčiai šyptelėjo dukra.

Vos spėjusi apsisukti namuose, nei valgiusi, nei gėrusi, lyg kažką pametusi. Salvinija išbėgo iš namų ir greitu žingsniu pasileido Rietavo gatve.

- Kur tu?! - dar pavymui spėjo šūktelti motina, bet dukra neatsisuko, apsimetė negirdėjusi, nukaukšėjo, nutolo.

- Gal kas atsitiko? - sunerimusi motina klausė tėvą. - Lyg nesava.

- Gal koks reikalas? - tėvas nebuvo pratęs skubėti.

Kiek to Rietavo? Keli gaidžio žingsniai. Tyčia pasirinko ilgiausią kelią. Kur ji skuba? Salvinija, lyg paties šėtono vejama, nepaisė jokio vidinio balso. Pirmyn! Švytravo pirmiausia Klaipėdos kelio link, paskui pasuko į Daržų gatvę. Rizikuodama įsmukti į kokią duobę, tiesiai per pažliugusią daubą prasimušė į Salomėjos Nėries gatvę ir tiesiu taikymu, kirtusi kelią i Plungę, skubėdama nėrė į senutėlį kunigaikščio Oginskio parką. Pavasarinis pažliugęs sniegas, purvas, šalto vandens balos, juodi medžiai ir sustingę sąžalynai. Tikras miškas. Tik kai kur aplūžę, drevėti, eilėmis susodinti sieksniniai medžiai bylojo apie buvusio parko grožybę. Alėjos, aikštelės, kažkada aptverti didžiausieji ąžuolai ir... ir dangaus lopiniai. Ir viršūnėse juoduojantys kovų kolonijų lizdai. Ir puvėsių kvapas. Ir tylus medžių ošimas.

Tuščia.

Nei žmogaus, nei vėjo, nei saulės.

Šlykšti, pažliugusi, niūri diena.

Kaip gyvenimas.

Ech...

Per susmegusią pusnį nubrido ild storiausio ąžuolo, visu glėbiu apkabino Šaltą kamieną, skruostu prisiglaudė prie rupios žievės. Užsimerkė. Pro praviras liipas išsprūdo aimana, užgniaužtas riksmas, sutramdyta rauda. Teka...

... teka gyvenimas per perrėžtą, per išdraskytą, per kraujuojančią žaizdą. Degina kaip užtiškęs actas, kaip įkaitusių vinių lietus, kaip rimbo kirčiai. Viešpatie, kiek daug melo, apgaulės ir neapykantos.

Koks klaikus skausmas...

Įsikirtusi nagais į žievę. Salvinija iš visų jėgų tvardėsi, kad nepravirktų. Stūmė, rijo, tramdė beviltiškumo gumulą, bet jis, prakeiktasis, vis lipo, vis veržėsi, jau karštos smalos bangomis liejosi per kraštus.

Palauk.

Sustok...

Aš negaliu.

Jau negaliu.

Nebėra jėgų.

Supratusi, kad kitaip neišlaikys, plūsdama ašaromis staiga aiktelėjo, apžiojo, įsikirto dantimis į ąžuolo žievę, kiek galėdama stipriau sukando... Kūną kratė, draskė, nešiojo. Išsilieję upeliai plūdo veidu, taškė bejausmio medžio žievę, palydėti raudos, iš kūno nešė gėlą, valė sielą, skaidrino protą.

Jau temsta.

Jau naktis.

Išsidraikiusiais vaiduokliais virtę medžiai nebyliai stebėjo prie ąžuolo prisiplakusią moten raudonu drabužiu. Seniai nuščiuvo kūkčiojimas, išdžiūvo užverktas veidas ir šalo apstingęs kūnas.

Atsileido sužvarbę, sugrubę pirštai, pagaliais nukrito rankos, viltis pažadino kūną. Išspjovusi iš gličios burnos ąžuolo žievės

trupinius, Salvinija atšlijo, kelias minutes stovėjo jausdama, kaip šalčio persmelktu kūnu vėl srūva visas kerteles šildydamas kraujas.

Ji pati sau priešas?!

Prakeikta Dravernos ragana.

Ar gali žmogus būti sau priešas?

Žodžiu žaismas!

O gal?

O gal Salvinija iš tikro perdeda ir nieko nejvyko? Gal Gvidas visiškai nieko nežino, gal tai baisus pokštas, gal kieno nors kerštas? Gal... gal Salvinija iš tikrųjų sau priešas ir stumia, bėga, išsižada to, ko labiausiai trokšta? Kodėl ji tarp tų medžių? Kur Gvidas? Ką pagalvos Gvidas, neradęs jos namuose?

Nė kiek nebijodama tamsos, vos ne potekom parbėgo į tėvų namus, griežtai atsisakiusi bet kokių vaišių, išlėkė i autobusų stoti. Prieš vidurnakti atsiradusi prie savo namo Klaipėdoje, niekaip nesiryžo eiti į vidų. Ką ji pasakys? Kaip pažiūrės? Kaip susitvardys nerėkusi, neverkusi ir kaip paduos jam vakarienę? Pagaliau kaip atsiguls į lovą ir ką darys, jei Gvidas ims ją glamonėti? Viešpatie, padėk man...

Pasikėlė liftu... Atrakino buto duris...

Gvidas jau miegojo.

Gal miegojo.

Niekas nežinos.

* * *

- Tiek tu, tiek aš žinome, kad visa ši istorija - Šlykštus melas, - kiek galėdamas ramesniu balsu pirmas prakalbo Senkus. - Aš reikalauju oficialių dokumentų, įrodymų. Aš kategoriškai nesutinku. Negaliu sutikti! Tai - melas, šantažas ir tu - Šlykšti boba.

- Viskas? - Gražina visai nepaisė Senkaus purkštavimo. |žū-

liai žiūrėdama tiesiai į al;is, šypsojosi ir vaipėsi. - Nemokėsi? Kaip nori. Paskui atsiklaupęs maldausi, bet bus vėlu. Ne tu pirmas ir ne tu paskutinis. Čiau.

Kupina beribio pasitikėjimo, merga tolo.

- Palauk! - pasivijęs, rūsčiai suraukęs antakius, pareikalavo: - Eime į policiją. Esu tikras, kad ten jokiu dokumentų nėra.

-Tikrai? Cha cha... Naivuolis. Eime, - nė kiek nesutriko. - Patariu draugiškai: klok *baksus,* ir baigtas reikalas. Nejaugi nesupranti, kad aš tik vykdytoja? Man įsakė, ir aš dirbu. Niekur nesidėsi. Prispaus. Mokėsi.

Gražina ėjo greta Gvido neskubėdama lyg manekenė ant pakylos prieš žmonių minią, tiesi, šiek tiek pasiūbuodama klubais, atsainiai dairėsi ir melodingai čiauškėjo.

- Matysim.

- Nori, aš tau papasakosiu viską iki galo? Nori? Tu rimtas, gražus vyras ir man nuoširdžiai tavęs gaila, - Gražina buvo numačiusi gudrų, psichologiniais motyvais pagrįstą planą. - Viskas numatyta, argumentuota iki pat pabaigos. įrodymų pakanka. Mes pasamdysime geriausią advokatą. Surasime visus įkalčius, kad įkištume tave į kalėjimą. Beviltiškas blaškymasis. Supranti? Galiu pridurti, kad planą, kaip iš tokių kaip tu išmušti baksus, sudarė patyręs juristas. Jokių šansų. Amen.

- Vadinasi, jūs galite šantažuoti bet kokį žmogų ir nėra jokios teisinės apsaugos? Absurdas.

- Neeee, brangusis, nesupratai. Ką paimsi iš darbininko? Tu visai kas kita. Tu inteligentas, mokytojas, visuomenėje svarbus asmuo. Tau labai brangi reputacija, brangus mylimas darbas ir tu turi būti be priekaišto. Tiesa? Štai tu ir esi tas, kurio mums reikia. Jei tave nuteis, tada tu niekada nebegalėsi dirbti pedagoginio darbo. Tau nėra išeities ir tu mokėsi. Taip bus. Aš žinau.

Kaip lietaus debesis ėjo Senkus. Ta merga kalba tiesą. Žinoma, apie joki pedagoginį darbą paskui nėra ko svajoti.

-Tu... Murmanske buvai su Stulgos žmona, tiesa? - atidžiai žiūrėdama tiesiai į Senkaus veidą. Gražina kirto paskutinį, nokautuojantį smūgį. Taip ir yra! Net krūptelėjo. - Tiesa? Gali neišsisukinėti. Tai ar žinai, kas yra Stulga? A? Esi kada nors ji matęs?

-Ne.

- Be reikalo. Kitą kartą, kai sugalvosi pasismaginti su kieno nors žmona, bent pasidomėk, kas jos vyras.

- Kas čia bendra?

- Stulga - visos Klaipėdos siaubas. Stebiuosi, kodėl jis išsirinko tokį švelnų susidorojimo su žmonos meilužiu būdą. Galėjo kaulus sulaužyti. Galėjo paliepęs vyrams užsukti tavo kaklą viela ir įmesti į Dangę. Supratai? Tau nėra absoliučiai jokios išeities. Mokėk. Nunešiu jam pinigus, ir baigta.

Gvidas buvo tikras, kad ta merga sako gryną teisybę. Be jokios abejonės, Stulga labai turtingas. Niekur nedirbanti papliauška Dana tiesiog nežino, nesupranta, nenori suprasti tikrosios pinigų vertės. Kaip sužinojo? Kaip susekė? Nejaugi pasipasakojo pati Dana? Ji tvirtina, kad ne, bet iš kur ta šantažiste žino teisybę? Plyšo galva. Tylėdamas, kietai sučiaupęs lūpas, Senkus ėjo sunkiai rydamas gličias seiles, kartkartėmis kišenėje paliesdamas prakeiktuosius Danos pinigus.

Policijos komisariate pasakė, kad tas inspektorius būsiąs po valandos.

- Lauksi? - su užuojauta paklausė merga.

- Lauksiu.

Visai nekreipdama dėmesio į Senkų, Gražina vaikštinėjo tai šen, tai ten koridoriumi, tarpais vis pasikalbėdama tai su vienu, tai su kitu policininku. Susidarė įspūdis, kad ji čia savas žmogus.

Gyvatė!

Senkus siuto, pyko, keikė save, kad taip lengvai ikiiuvo. Niekaip negalėjo suprasti, kad jį, tokį šaltą, mėgstantį logiškus sprendimus, apskaičiuojantį situacijas, lengvai, vos dvelktelėjus vėjeliui, kaip musę įmetė į voratinklį. Kur klaida? Kokią klastotę jo elgesyje sugebėjo įžiūrėti tas senas matematikos dėstytojas? Gal nuo pat pradžios nepakankamai aktyviai pasipriešino? Gal buvo nepakankamai motyvuotas protestas? Kas?! Ką jis turėjo daryti? Bjauriausia buvo tai, kad pasiutusiai vikriai susipynė melas ir tiesa. Na ir kas, jei visi būtų sužinoję apie Murmanską su svetima žmona? Tai tik jo asmeninis reikalas. Žinoma, technikume būtų nuvilnijusi dviprasmiška banga. Gal tik tiek. Gvidas jokiu būdu nenorėjo, kad sužinotų Salvinija. Kiltų baisus triukšmas. Gal skyrybos, o Gvidas dabar kaip niekad nenorėjo jokių drastiškų sprendimų. Tuo labiau kad nejautė jokios meilės Danai ir juokėsi iš savęs pagalvojęs, jog galėtų gyventi su ja po vienu stogu. Nereikia jokio nereikalingo triukšmo. Nuolat galvojo, kaip iš šito purvo išbridus sausam ir švariam. Ar įmanoma? Tikėjo, kad įmanoma. Gerai, kad paaiškėjo, jog tai Stulgos kerštas. Būtų galima su juo susitikti ir pasakyti, kad Dana Senkaus visiškai nedomina. Pati Dana lipte prilipo, medumi patepusi įsiviliojo į lovą ir į... į Murmanską. Neee. Tai būtų negražus melas, nes į Murmanską... Ak... Pasiutusiai kvaila paties Gvido idėja. Štai ta kvailystė, už kurią dabar reikia taip brangiai mokėti.

Pašokęs Senkus nuėjo tiesiai pas patį policijos komisarą. Galų gale logiška, kad praleisti Naujuosius metus su svetima žmona - joks kriminalas. Tai moralinė problema, moralinis nusikaltimas, pagaliau - nuodėmė. Visa kita - tikras kriminalas. Šmeižtas, pinigų viliojimas - tikrų rikriausias nusikaltimas, į kuri įsivėlusi pari policija.

Atidžiai išklausęs trumpą, motyvuotą Senkaus kalbą, komisaras tik gūžtelėjo pečiais. Abejingame veide nesukrutėjo nė raumenėlis.

- Visokių cirkų esame matę... Jei yra pareiškimas ir visa kita... bus tardymas, teismas ir išvados. Jei paaiškės, kad nekaltas, šmeižtas - galėsite pateikti ieškinį dėl šmeižto - ir viskas.

Pagaliau atsiradęs tas pats inspektorius permetė akimis Senkų, paskui Gražiną ir net nešyptelėjęs burbtelėjo:

- Užeikite į kabinetą.

Ten sėdėjo du seniokai.

Iš seifo ištraukė aplanką, atvertė, pasklaidė, krenkštelėjo.

- Atsakovas nesutinka? - kreipėsi į merginą. Ta papurtė galvą. -Tada rašysime paaiškinimą. Prašom, ponas Senkau, pateikti savo pasą, - jis jau rašė.

- Atleiskite... žinau, kad tai melas, todėl norėčiau susipažinti su medžiaga.

Inspektorius kelias akimirkas abejojo. Nutaręs, kad nepakenks, prieš Senkų ėmė dėlioti dokumentus.

-Štai nukentėjusiosios pareiškimas... Štai liudininkų parodymai... štai medicininės apžiūros išvada... štai...

- Palaukite... - susikaupęs, skubėdamas Gvidas permetė akimis tekstą. - Čia parašyta, kad lūžę trachėjos žiedai, smaugimo žymės... sunkus, pavojingas gyvybei sužalojimas...

- O ką? - abejingai sudėjęs visus dokumentus vėl į aplanką, tarstelėjo inspektorius. - Kas buvo, tas buvo - neištrinsi.

- Mokėk, Senkau, - neatlyžo merga. - Tuoj bus vėlu. Mokėk.

- Tai kaip? - inspektorius laukė pasirengęs rašyti.

- Galiu dar pagalvoti? - rydamas seilę Gvidas bandė išnaudoti visas galimybes.

- Kiek?

- Dar dvi dienas.

-Ne. Mane spaudžia terminai. Spręskite čia ir greitai. Turėjote apmąstymams marias laiko.

Karštas gumulas įstrigo Senkaus gerklėje. Nei nuryti, nei iš-

spjauti. Apsidairė lyg ieškodamas pagalbos. Seniokai su užuojauta žiūrėjo į sutrikusį žmogų.

- Tai kaip? Aš skubu.

Drebančia ranka Gvidas ant stalo padėjo pinigus.

Dešimt po šimtą žaliųjų dolerinių banknotų.

Merga čiupo, vikriai paskleidė ant stalo pinigus, žvilgsniu perbėgo visų veidus, įsitikino, kad visi supranta įvykio svarbą.

- Vienas, du, trys... tūkstantis, - sustūmusi pinigus į krūvelę, skubiai paslėpė savo rankinėje.

Inspektorius surašė specialų protokolą. Liepė pasirašyti Senkui, nukentėjusiajai ir tiems senukams, gal tyčia pakviestiems tokiam reikalui. Po to Gražina parašė pareiškimą, kad policija nutrauktų incidento tyrimą.

- Vargšelis... - merga atvirai juokėsi tyčia palaukusi Senkaus koridoriaus gale prie išėjimo. - Tu manai, kad viskas jau baigėsi? Viskas dar tik prasideda. Tave ištrenks iš technikumo. Aš jau pranešiau tavo žmonai. Kaip? Atrodo, Salvinija? Tiesa? Oi klius tau, *pisHau* nelaimingas...

- *Kurva*... - sušvogždė Gvidas ir kaip žvėris puolė mergą. Norėjo tik kaip reikiant papurtyti, bet ta...

Aaaaa!!!

Aaaaa!!!

Klaikus spiegimas perskrodė visą policijos komisariatą!

Viską supratęs, Gvidas atšoko, bet merga vikriai savo nagais perbraukė sau per kaklą, per rankas iki alkūnių ir spiegė toliau. Senkus šoko bėgti, bet ta kaip katė įsikabino į jo drabužius, nepaleido.

Atbėgo keli policininkai, užlaužė Senkui rankas.

- Kas čia vyksta?!

- Jis puolė mane smaugti! Sadistas! I kalėjimą jį! I kalėjimą!

Subėgo pašaliniai. Atbėgo tas pats inspektorius.

- Ji pati save susidraskė! Pati! - švogždė Senkus.

-Tylėk! Viskas aišku.

Surašė dar vieną protokolą.

- Jūs vis dar norite, kad policija tyrimą nutrauktų?

-Taip. Noriu, - vaipėsi Gražina. - Nueisiu i poliklinika, pasakysiu, kad surašytų tokią pažymėlę... Tarp kitko, žinoma. Užgis. Smulkmena.

* * *

Karolis sugalvojo originalią sverimų kalbų mokymosi metodiką - schemomis. Popieriaus lape nudažęs juodai didelį kvadratą, iš visų pusių surašė angliškus žodžius: prieš, virš, po, už. Kitame lape apie raudoną kvadratą - tuos pačius žodžius prancūziškai. Dar kitame apie mėlyną - itališkai. Apie geltoną - vokiškai. Apie žalią - ispaniškai. Prieš tuos kvadratus derino ant lapų surašytus bendrinius žodžius, skaitvardžius ar ištisus žodžių junginius. Už kvadratų - veiksmažodžius, būdvardžius, daiktavardžius ar kitus žodžius. Atsirado schemos junginių su žodžiais: sūrus, saldus, kartus, rūgštus. Arba: žemas, aukštas, trumpas, storas ir gausybė kitų. Schemas derino su schemomis, bandė nustatyti atskirų žodžių kilmės ypatumus, bendrybes ir paralelines reikšmes. Sienos, grindys, baldai pasipuošė įvairiaspalviais kvadratais. Žodžiai, žodžiai, žodžiai. Kaip koks protą pametęs vaikigalis, kiek prisibijodamas, kad nepamatytų pašalinė akis, išrisais vakarais be atvangos žaidė su žodžiais, sakiniais, išvestinėmis. Puiki atmintis ir pragariškas darbas sparčiais tempais vedė prie tikslo.

Jis išmoks!

Įrodys!

Nugalės!

Pasiutęs noras veržtis į priekį. Pasiutęs noras perdirbti save, lyg iŠ naujo gimti, tapti geresniam, išmintingesniam. Pasiutęs, nenumaldomas ryžtas!

Salvinija...

... aš tavęs nematau. Tik jaučiu, kad tu kaip Dievo aicis sekioji mane nuo ryto iki vakaro - visada. Kada nors prieisiu ir pasakysiu, kad jau pasirengęs. Man nereikia nei virtuvės, nei svogūnų kvapo, nei čirškančios mėsos garsų, nei nuolatos zujančių padavėjų ir tų nesibaigiančių užsakymų, užsakymų, užsakymų. Man reikia būti šalia tavęs. Man reikia tavo balso, tavo kvapo ir tavo artumo. Be tavęs visas begalinis pasaulis - pilkas ir nuobodus. Be tavęs nėra jokios prasmės gyventi ir nėra jokio noro laužyti save ir savo gyvenimą.

Dieve, dėkoju, kad sutvėrei tą moteri... Dėkoju tau, Dieve...

... už saulėtas vizijas,

... už klaikų ilgesį,

... už tai, kad pripildei visą mano kūną, visą mano sielą brangiausiu turiniu,

... už tai, kad apvalei mano protą nuo visų minčių ir suteikei jėgų eiti vienintelės šviesos ir vienintelio tikslo link.

Per amžius.

Visada, kol gyvas.

Dėkui tau.

* * *

Dana bijojo savo namų. Bijojo nakties, bijojo vienumos. Rička neatsiliepė. Paslaptingu būdu dingo visi Stulgos draugai. Kažkas nuolatos skambino telefonu ir nieko nekalbėjo. Kraupios nelaimės nuojauta persekiojo kaip puvėsių kvapas. Stulgienė skubiai iškvietė specializuotos firmos žmones ir prisakė pakeisti visus neperšaunamų durų užraktus.

Vos išėjus meistrams, tarsi paties kipšo vejama atplėšė antspauduotas firmines dėžutes, kuriose buvo sudėti spynų raktai ir surašyti slaptų raktų šifrai. Patikrino visas spynas, įsitikino, kad viskas veikia puikiai. Susikrovė būtiniausius daiktus ir išrūko į Kėdainius. Važiavo pašėlusiu greičiu, kad

jokia mašina negalėtų nei pavyti, nei pralenkti, o tuo labiau - sekti iš paskos.

-Tėti, greičiau! Varyk į garažą, - ir tik kai užsitrenkė garažo durys, jos mašina tarsi dingo, Dana lengviau atsikvėpė.

- Kas tave vejasi? - nieko nesuprasdamas rūpinosi tėvas. Bet dukra, vos valandėlę pabuvusi namuose, pareiškė, kad gyvens pas tetą Vilainiuose.

- Neklausinėk, tėti. Negaliu. Gal kada nors. Jei kas teirausis - nė akyse manęs nematei. Sutarta? Su mamyte atvažiuokit j Vilainius. Atmink: nebuvau ir tu nieko nežinai.

Išsigandusi motina palydėjo dukrą iki vartų, slapčia peržegnojo, akimis lydėjo, kol išnyko už posūkio.

Tėvas suprato.

Ak... nepaklausė. Per pinigus nei meilės, nei ramybės. Vargšelė.

* * *

Žmogaus paaiškinti neįmanoma, jį reikia jausti.

Ir dar...

Tavo žmogus kaip tavo taupyklė - kiek įdėjai, tiek ir rasi.

Ir dar...

Jei tavo žmogus pavojuje, tu neturi jokių teisių - tu turi tik pareigas.

Žinoma, jei šalia tikrai tavo žmogus.

Jei tavo.

Tavo.

Nebe tas žvilgsnis.

Paklydę judesiai.

Nuogais nervais perpintas balsas.

- Ką tau pataisyti vakarienei?

Kur mūsų vyšnių sodas? Nuvykite kas nors vėją ir sustabdykite baltą žiedlapių lietų. Nenoriu apnuogintų medžių. Negaliu, nepriimu, nesuvokiu į akmenis ištiškusios meilės. Palauk.

Dar truputėli palauk. Neskubėk. Viešpatie, prašau, maldauju, kenčiu...

- Ką tau pataisyti vakarienei?

- Ką nori. Man tas pats, - nepakeldamas galvos Gvidas skaitė laikraštį.

- Gal pakepti žuvies?

- Gali, - pakėlė galvą, nustebęs žvilgtelėjo. Niekada panašiai neklausė, nežiūrėjo ir, lyg dar kažko laukdama, niekada nestovėjo.

- Gerai, - tyliai nuėjo.

Gvidas apsimetė skaitąs. Iš tikrųjų nematė nei raidžių, nei brūkšnelių, nei skliaustelių. Susiliejo, susiplakė, rūku apsitraukė, ištirpo. įdomu, ką žino Salvinija? Ką pasakė ta merga? Kaip ji tai pasakė, kada? Kodėl žmona tokia pabrėžtinai rami? Nejaugi sirpsta skaudulys?

Kaip žolė per asfaltą, nesulaikomai kalasi į paviršių Gvido paslaptis.

Gal tai paskutinis ramybės vakaras?

- Aš tau noriu padėti, - įėjęs į virtuvę ramiai pasakė.

Nustebusi žvilgtelėjo ir vėl įniko pjaustyti žuvį. Niekada Gvidas nesiūlė savo pagalbos ir niekada taip ilgai, kantriai nestovėjo laukdamas jos atsakymo. Ką jis jaučia? Kodėl toks pabrėžtinai ramus? Nejaugi tai kaltės įrodymas? Ar ji nori, kad jis padėtų? Gal tai jo išpažinties pradžia?

- Ką tu galėtum padėti? - neįprasti virpesiai balse.

-Aš... aš galėčiau nuskusti bulves.

Tebūnie šimtą kartų prakeikta Dravernos ragana.

Kaip iš versmės Salvinijos atmintyje nei iš šio, nei iš to ėmė kilti anos dienos prisiminimai. Tikra ragana. Aiškiai per storas, per kimus tokiai senei balsas. Kaip išpudruotas, tarsi odos gabaliukų mozaika, raukšlių raukšlelėmis nuo kaktos iki pavytusio smakro išvagotas, išbraižytas veidas. I rupūžės snukelį panašus veidas.

Kodėl Gvidas - svetima širdis? Ką tai reiškia? Dabar Salvinija nuoširdžiai gailėjosi, kad nepaprašė paaiškinti. Ką reiškia tas šventas tiltas? Pagaliau ta perkarusi senė teisi. Jie abu tarsi nežinia dėl ko susilieję svetimi, visiškai svetimi pasauliai. Salvinija niekaip nesuprato, kodėl jai darbe lengva ir taip sunku šeimoje. Atrodo, bėga, stengiasi, tvarkosi ir nejaučia jokio džiaugsmo. Tarsi po kojomis virš bedugnės linguojantis, vos besilaikantis tiltas. Diena po dienos, metai po metų vis tas pats slidus tiltas. Diena po dienos, metai po metų vis tas pats laikinumo jausmas. Nieko patvaraus, prasmingo, amžino. Gvidui nei gerų baldų, nei karjeros, nei mašinos nereikia, o ką jau kalbėti... ką jau kalbėti apie kiidikj. Visiškai nieko nereikia. Nei švelnių žodžių, nei meilės, nei bendrų rūpesčių.

Tylėdamas skuto bulves.

Kodėl ta žiniuonė teisi? Kas jai pasakė? To švento tilto tikrai nėra. Salvinija vogčiomis vis žvilgčiojo į Senkaus nugarą ir bandė suvokti, ką jis jaučia. Keista. Jokios traukos, jokio ryšio. Reikalingas jai tas žmogus, ir tiek. O kodėl, ji nė pati nežino.

Atsiduso...

Valgė tylėdami.

Ore ištirpusi tvyrojo pasiutusi jtampa. Jėga spaudžiami žodžiai, j kumščius suspaustos širdys, pertvaromis padalintos smegenys, per smulkų sietą košiamos mintys.

Gvidas, nejučia žvilgtelėjęs į žmoną, sutiko tiriančias, skausmo kupinas akis. Ką tos akys nori pasakyti?

Karšis - skani žuvis, bet pernelyg daug plonų, dvišakių ašakų. Galima pagalvoti, kad tai mažytės Amūro strėliukės. Juokas pro ašaras, žinoma. Ašakų rankiojimas prilygsta nesibaigiančiam užstalės žaidimui. Nėra kur skubėti. Tik naktis. Vienatvė dviese. Savų minčių karas. Tvinkčioja smilkiniuose.

Salvinija netyčia sugavo tiriamą, neišpasakytos įtampos kupiną vyro žvilgsnį.

- Tu gal norėtum man ką nors pasakyti? - neiškentusi prabilo pirmoji.

- Ne. Kodėl? - smigtelėjo.

Staiga Salvinija viską suprato.

Ta merga sakė tiesą. Jis bijo jai pasakyti tiesą. Jis nežino, kaip pradėti, bet Salvinija bus nežmoniškai kantri, ji lauks iki galo. O Dieve, koks jis bailys ir... ir niekšas. Neee. Salvinija negali biati sau priešas. Ji kentės iki galo. Ji kentės... Ji...

- Tu liūdnas, - ji žiūrėjo tiesiai į akis. - Tu labai liūdnas. Tokio aš tavęs dar niekada nemačiau. Kas nors darbe?

- Ne, - vos išsunkė pro lūpas.

Šalia viena kitos dvi lovos.

Šalia vienas kito du žmonės, du likimai, du pasauliai.

Vidurnaktis.

Mintys...

- Kodėl tu nemiegi? - tyliai paklausė Salvinija.

-Aš... jau prabudau.

- Tu net užmigęs nebuvai. Girdėjau, - dar tyliau pasakė.

- Klauseisi? Kodėl tu nemiegi? - kuždesys.

- AŠ... aš norėjau paklausti... Kur mano megztos pirštinės?

- Kokios pirštinės? Aaaaa... - ilga pauzė. - Pamečiau.

- Kada? - iš susijaudinimo Salvinija vos apvertė liežuvį.

- Neseniai, - patylėjo. - Gal prieš savaitę.

Melas!!!

Jis tikisi, kad galima, kad įmanoma nuslėpti apgaulę.

Niekšas.

Staiga akys pritvinko sūraus vandenėlio, ir Salvinija, visai to nenorėdama, ėmė tyliai verkti. Nusisuko, įsikniaubė, tvardėsi, kad nebūtų girdėti, kad iš nevilties netirtėtų kūnas, kad rūekas niekada nesužinotų jos skausmo.

Ji iškentės. Privalo iškentėti. Ji niekada nebus sau priešas.

Viešpatie!

Kodėl taip nežmoniškai skauda?

* * *

Subrendo paskutinio smūgio valandėlė.

Išbandęs įvairiausius prievartos būdus, Stulga jau seniai nusprendė, kad pats efektyviausias - psichologinis šantažas. Atviras smurtas visada susijęs su atviru pasipriešinimu. Stulgai nepatiko brutalus balansas tarp aukos ir policijos, o žiūrint dar toliau - tarp laisvės ir kalėjimo. Subtilus šantažas reikalavo gerokai daugiau laiko, bet pinigai visada būdavo garantuoti. Pavykus pirmajam etapui, dažnai pavykdavo ir antrasis, o paskui ir trečiasis - ir taip tol, kol auka visiškai sužlugdavo. Oooooo... didžiulis malonumas stebėti, kaip bradiniu apsiausta didžiulė žuvis iš visų jėgų blaškosi vis siaurėjančiame katile ieškodama skylės. Retai kada pavyksta pasprukti. Stulgos meistriškumas augo kiekvieną dieną. Šantažo priemonės tobulėjo. Tobuliausia pokalbių pasiklausymo aparatūra, migdomieji, prostitutės ir sąvadautojai. Atsirado savų žmonių viešbučiuose, policijoje ir ligoninėse. Stulga subūrė grupę žmonių, kurių pagrindinis pragyvenimo šaltinis buvo melas. Jie liudijo įvykius, kurių nematė, meistriškai kūrė įvairiausius šantažo siužetus, dalyvavo provokacinėse muštynėse, meilino aukų žmonas, aukščiausios klasės prostitutės inscenizavo beprotiško pavydo, meilės scenas. Kiekvienas scenarijus buvo taip sudarytas, kad užgestų iki teismo, nes teisminio proceso metu nepaprastai padidėdavo rizika ir išlaidos. Keisčiausia tai, kad teismuose niekas nenagrinėjo liudytojų parodymų. Jei aukos advokatui pavykdavo įrodyri, kad taip būti niekaip negalėjo, tada liudininkas paprasčiausiai pasakydavo: na, gal apsirikau, gal nepastebėjau, gal riksliai neprisimenu. Ir viskas.

Aukščiausios klasės reketas.

To buvo maža.

Stulga sumanė būdą, kaip išplėšti pinigų iš akcinių bendrovių, firmų, individualių įmonių. Su polėkiu, su vėjeliu! Siūlė pasinaudoti savo firmos „Kardas" paslaugomis. Žinoma, apie

jokias paslaugas nė minties nebuvo, bet kiekvienas klientas privalėjo mokėti tam tikrą duoklę. Oficialu, įteisinta, logiška, jei kas nors drįso atsisakyti, vėliau skaudžiai pasigailėjo. Stulga kaip Napoleonas mesdavo į mūšį visas savo pajėgas. Toje įmonėje įsidarbindavo jo žmonės. Pagrindinis jų uždavinys buvo - klausyti, žiūrėti ir kenkti. Nuolatos gedo mechanizmai, pylėsi brokas, iš klientų - protesto reklamacijos. Galiausiai pradėdavo rašyti laikraščiai, susidomėdavo kontrolės tarnybos, ir įmonė žlugdavo, jei ir to buvo maža - kažkas užsidegdavo, išsipildavo, sprogdavo. Galas - tas pats.

Senkus nuo pat pradžios buvo pasmerktas.

Gražina gavo tikslią veiklos instrukciją.

Stulga nenumatė, kad ne jis vienas Klaipėdoje nori karaliauti. Reikia mokėti dalintis ir su kitais. Stulga nenorėjo.

Gražina ilgai dvejojo, ar išduoti savo bosą, ar ne. Kvepėjo dvigubais pinigais, o be to, dar nežinia, kokia bus ateitis, nes tas jos bosas daugeliui stojo skersai gerklės. Kas žino...

- Viktorai, ką daryti su Stulga? Tas Senkus Murmanske malėsi su jo žmona. Rašyti ar ne?

- Rašyk, - pauzė. - Nors nebeturi reikšmės... Rašyk! Baigta.

Gvidas važiavo į darbą su kvaila viltimi, kad gal kaip nors... gal kas nors pagailės, gal, na, gal...

Deja.

Vos atrakinęs savo klasės duris, rado pakištą raštelį, kad tučtuojau pasirodytų direktoriui.

- Kaip tai paaiškinti? - net nepasisveikinęs, nepaprastai suirzęs direktorius metė Senkui Klaipėdos laikraštį. Raudonai apibrėžtas straipsnelis skyrelyje „Kriminalinė kronika".

Kažkoks žurnalistas, kurio nė pavardės nebuvo, labai apgailestavo, kad dėl nukentėjusios moters „minkštakūniškumo", matyt, nepavyks įgrūsti į kalėjimą jauno, pasigviešusio lengvų pinigų, tokio ir tokio technikumo dėstytojo Gvido Senkaus. Sumokėjęs didelę išpirką valiuta, tas tipas išvengė

atsakomybės už muštynes „Pempininkų" restorane, kur sunkiai sužalojo moterį...

Ir dar...

Ir dar...

Straipsnelio gale ironiška pastaba, kad didelis gražių moterų ir erotinių vaizdų mėgėjas Gvidas Senkus sugebėjo suvilioti visoje Klaipėdoje žinomos įmonės „Kardas" vadovo Ryčio Stulgos žmoną. Iš patikimų šaltinių žinoma, kad laimingieji meilužiai Naujuosius metus sutiko Murmanske. Reikia manyti, kad bent technikumo administracija padarys iš tų faktų atitinkamas išvadas. Visiškai aišku, kad šitokios moralės žmogus negali dirbti pedagoginio darbo...

O siaube...

Gvidas duso.

Akimirksniu išdžiūvo burna, kūju ėmė kalti Širdis. Virpėjo rankos, krėtė drebulys. Negalėjo pakelti akių. Nereikia jokių žodžių. Niekas jo nesupras. Nenorės suprasti. Nepatikės.

- Rašysite pareiškimą dabar ar lauksite pedagogų tarybos posėdžio?

Griežtas, oficialus, jokių nuolaidų nepripažįstantis direktoriaus balsas.

- Dabar.

Viskas.

Laisvas.

Išvarytas.

Baisi gėda...

Nuėjęs į savo klasę, Senkus susirinko daiktus. Atėjęs kitas dėstytojas, supratingai patylėjęs, paprašė paaiškinti, kas kur sudėta, kiek pagal programą vienas ar kitas moksleivių kursas ko išmoko...

Kaip tyčia pertrauka. Šimtai akių nulydėjo Senkų.

Nė vienas pedagogas nesiteikė net pasisveikinti, o gal ir Gvidas nėrė pro šalį nepastebėjęs. Kokia gėda!..

Paskutinį kartą uždarė paradines technikumo duris. Jau pasicutinį...

Su talcsi parlėkęs namo, net nenusirengęs, numetęs kur pakliuvo parsivežtus daiktus, puolė skambinti Danai. Po velnių! Niekas neatsiliepia. Puolė lauk. Iš kur ta informacija? Kas pasakė? Tik Dana. Daugiau nėra kam. Gyvatė!

Sakė, dievagojosi, tiikstantį kartų prisipažino, kad myli. *Šervą.*

Namą, buto langus, kažkada pravažiuodama pro šalį, Dana buvo parodžiusi, todėl Senkus be vargo rado ir laiptinę, ir butą.

Nenustygdamas kelias minutes spaudė durų skambučio mygtuką.

Jokio garso.

Durys kaip tvirtovės vartai. Nepraleido jokio garso.

Nusiminęs Gvidas dar stuktelėjo kumščiu ir pasuko atgal.

- Kas tu toks? - kaip iš po žemių išdygo vyrai odinėmis striukėmis.

- Koks jūsų reikalas? - Gvidas bandė prasmukti.

- Ėėėėė. Tu, pasirodo, labai nemandagus, - čiupo už rankovės, trūktelėjo į save, pradėjo tempti džiovyklos link. Senkus, stipriai pasimuistęs, ištrūko, puolė šalin, bet netikėtai gavo baisų smūgį į veidą.

Kniubo.

Ištardę ir dar primušę vyrai nesužinojo nieko įdomaus. Gvidas gynėsi kaip mokėjo, bet profesionalai atmušė kepenis, smūgiais į galvą apsvaigino ir dar keliais spyriais meste numetė beveik be sąmonės nuo laiptų žemyn.

Ooooo...

* * *

- Salvinija! Telefonas. Pakelk ragelį. Skambina! - Šūktelėjo bendradarbis.

-Alio!

- Skaitei Klaipėdos laikraštį? - Gražina nutarė pasismaginti atliktu darbu. - Ne? Tavo Senku už amoralų elgesį ištrenkė iš technikumo. Taip sakant, kaip musę iš barščių. Jei netiki - skambink direktoriui. Sužinosi. Jis apšmeižė mane. Fotografuodavo nuogas mergas ir pelnėsi iš erotinių nuotraukų. Kažkokie ryšiai su pederastais. Gali džiaugtis! Man jo nebereikia, girdėjai?! Šiidas, o ne vyras.

- Kas jūs? - Salvinija dar bandė tvardytis.

- Nepažinai? Dana Stulgienė. Pra...

Kaip nutvilkyta metė ragelį.

O...

O...

Nurijo seilę. Delnais perbraukė per veidą.

- Kas tau? - susirūpinęs priėjo Juozas.

- Nieko. Parodyk šios dienos laikraštį, - baltas baltas veidas. - Duok paskaityti. Turi?

- Turiu... Bet prieš tai... pasirašyk štai čia, - užjaučiantis balsas.

- Kas čia?

- Pareiškimas atostogoms.

- Man nereikia.

- Pasirašyk. Jei nereiks - suplėšysi.

Pasirašė.

Laikraštį perskaitė...

Menkai ką matydama atsistojo, mašinaliai paėmusi striukę apsirengė, ėjo rašomojo stalo link, paskui pasuko į duris, kažko sustojo...

Klaikus akių blizgėjimas.

- Aš tavęs vienos nepaleisiu, - Juozas skubiai apsirengė. - Eisiu kartu su tavimi. Aš... neturiu teisės paleisti tave vieną. Girdi?

Jis vos prisilietė prie Salvinijos rankos.

Atšoko lyg nuo ugnies.

- Neįsk! - sušvogždė. - Nekenčiu.

* * *

Stulga matė, žinojo, jautė, kad uošviai, gal, tiksliau sakant, buvę uošviai, jo nemėgsta. Nusispjaut. Jis savo snukio neraitys, nesimeilins ir nesižemins. Bendravo žiūrėdamas į Danos tėvą kiek įžūliai, tiesiai, puikiai žinodamas savo vertę. Tik didelio reikalo prispirtas telkdavosi pasakyti keletą žodžių.

- Labas. Kur Dana? - čiaumodamas kramtomąją gumą, vos įžengęs į kiemą paklausė uošvienę.

- Tėvai! - apsidairiusi tučtuojau suskato šaukti senoji. - Tėvai! Čia Danutės teiraujasi. Girdi?! - pati ką nors sakyti nesiryžo.

- Aaaaa... - išlindęs iš tvarto numykė uošvis. - Čia tu, - nepadavė rankos, o tik kilstelėjo, atseit „sveiki".

- Tai kur Dana?

- Palauk šiek tiek. Neskubėk. Nusiplausiu rankas, persirengsiu ir važiuosiu ieškoti.

- Galima su mano mašina. Kur? Pas gimines?

- Čia pat. Palauk, - tėvas nenorėjo nieko aiškinti. Po dešimties minučių išvažiavo savo mašina. Žentas neprieštaravo. Nepratarė nė žodžio.

Klausydamasis muzikos, Stulga čiaumojo patogiai išsidrėbęs savo mersedese. Užsimerkęs, atmetęs rankas už galvos, kaip rąstigalį vieną koją iškišęs pro praviras dureles, padėjęs ant uošvio žemės. Laukė.

- Važiuojam namo, - vos pamatęs burbtelėjo Rytis. - Užraktus pakeitei?

- Pakeičiau. Mus apvogė.

-Žinau. Daugiau nevogs. Važiuojam.

Gailiu žvilgsniu tėvas išlydėjo išvažiuojantį savo vaiką. Motinėlė net nedriso išeiti į kiemą, o tik slapčia, pro langą, už

užuolaidų lydėdama akimis peržegnojo j bandito, kaip ji dažniausiai vadino žentą, mašiną lipančią dukterį.

Namuose Stulga atsainiai numetė tą laikraštį Danai prieš nosį.

- Paskaityk, - ledinis balsas.

Jis siuto. Dana matė, suprato, jau žinojo.

- Gražina? Tavęs, pasirodo, jau ir ieškoti reikia. Rodos, aš tau skolingas. Užeik.

- Ryti, aš nė supratimo neturiu, iš kur išlindo ta žinutė apie Murmanską, - boso balsas nežadėjo nieko gero. - Patikėk. Kažkas sužaidė dvigubą žaidimą. Aš čia niekuo dėta. Dievaži.

- Užeik, - padėjo ragelį. - Bestija. AŠ jai parodysiu maivytis. Na, ką? Perskaitei? Patiko? A?!

Nei gyva, nei mirusi Dana žiūrėjo išplėtusi akis. Šašais, dar raudonais randais išmarginta Stulgos galva, veidas, tos piktos, blizgančios siaurutės akys, niekinamo šypsnio perkreiptos lūpos varė siaubą.

-Tai *tu, kurva,* man gėdą darai! - priėjęs užsimojo sveikąja ranka.

- Nemušk!!! - suklykė Dana. - Aš nėščia!

Melas.

- Nemušk! - užsidengė rankomis.

Atšlijo.

- Ką?! Nėščia? - patylėjo. - Nuo ko? Kas tėvas?

-Tu.

Per visą vakarą Rytis daugiau nepratarė nė žodžio. Tylėdamas pavalgė vakarienę, tylėdamas prieš miegą nusiprausė vonioje, tylėdamas atgulė miegoti.

- Ateik pas mane, - pakvietė pamatęs, kad Dana ruošiasi gulti į savo lovą. - Dovanok man. Nesigraužk. AŠ tam rašeivai užkišiu gerklę. Daugiau nelandžios kur nereikia.

Priglaudė prie savęs, apkabino, paglostė. Dana jautėsi lyg į spąstus pakliuvusi pelytė. Jokios vilties nei ištrūkti, nei nusi-

gręžti, nei kaip nors pasakyti, kad gal nepatogu, gal kur spaudžia ar tokiame glėbyje baigia uždusti.

-Jie... žiauriai tave?

- Žiauriai.

- *Kurvos*. Liepiau pimpalus nupjauti. Ilgam atsimins.

Patylėjo. Užplūdus švelnumo bangelei, kiek galėdamas meiliau pabučiavo, sveikąja ranka paglostė jos veidą, visu delnu nuslinko žemyn, paglostė pilvą.

- Kada?

- Kaip visos, - sukuždėjo nežinia ko išsigandusi Dana. - Gal spalio, o gal lapkričio mėnesį. Eisiu į moterų konsultaciją. Pasakys tiksliai...

- Tu niekaip nepatikėsi, kur paslėpiau turtą.

- Man nereikia žinoti.

- Reikia. Jei kas su manimi... Tavo tėviškėje. Prie klėties vietoj laiptų yra didžiulis akmuo. Naktį atsikėliau, atverčiau, pakasiau, užlyginau. Tavo tėvas nė suprasti nesuprato. Žolė užžėlė pakraščiuose.

Iš nuostabos Dana net kilstelėjo.

- Niekada nepatikėčiau. Kodėl tenai?

- Ten saugiausia. Miegok.

Viešpatie, ji žinojo, ji jautė, buvo įsitikinusi, kad nuo šito žmogaus niekada nepajėgs išsivaduoti. Kuo toliau, tuo labiau veržėsi kilpa. Koks piktas, neteisingas jos likimas. Koks galas ją čia atvedė? Kas pastūmėjo?

Rytis užmigo. Bejėgiškai nusviro sugipsuota ranka. Tyliai, kaip milžiniškas kūdikis šnopavo traukdamas orą per savo neįprastai mažą nosį. Kiek galėdama švelniau išsivadavo iš jo glėbio ir tarsi ištrūkusi į laisvę šmurkštelėjo po savo antklode.

Ryte linksmas Stulga sukinėjosi apie žmoną, keletą kartų švelniai patapšnojęs per sėdmenis, žiūrėjo, ką taiso pusryčiams. Keliems paskambino, sočiai pavalgė, atsisveikindamas pabučiavo Daną į lūpas, palietė pilvą.

- Sūnus bus. Žinau. Niekam neleisiu tavęs skriausti. Niekam.

Išėjo. Po kelių minučių pasigirdo kurtinamas sprogimas.

Bach!!!

Sudrebėjo visas namas, kai kur pabiro stiklai. Po sekundės pradėjo klykti kažkokia moteris.

O Viešpatie!

Dana puolė laiptais žemyn...

O siaube! O... o... siaubeeee!!!

Ištaškytas mersedesas.

Ištaškytas Stulga.

Kraujas... kraujas... ant mašinos žiojėjančių skardų, ant asfalto, ant namo sienų... kraujas... kraujas... kraujas...

- Greičiau! Kvieskite greitąją! Sužeistas vaikas! Greičiau!

Plūdo žmonės.

Dana bėginėjo tai į vieną pusę, tai į kitą... Nežinodama, ką daugiau daryti, puolė atgal, Šuoliais užlėkė i viršų, krito ant lovos, rausėsi į patalynę, ant galvos užsivertė visas pagalves, įsikirto rankomis.

Nenoriu girdėti!

Nenoriu matyti!

Nenoriuuuuu!

Šalin!

Aaaaa!!! Aaaaa!!! Aaaaa!!!

Klykė, kad niekas negirdėtų.

Niekas!

* * *

Žvilgsniai.

Smalsūs žvilgsniai.

Šiaip taip parsiradęs namo, Gvidas Senkus krito ant kilimo ir pirmą kartą gyvenime gailiai pravirko. Taip verkęs nebuvo net tada, kai tėvas dėl tvarkos dar paaugliui duodavo pylos.

Raudojo, raičiojosi, kumščiais daužė grindis, rėkė ir aimanavo. Gulėjo iki gilios nakties.

Salvinija negrįžo.

Gvidas kažkodėl visada žinojo, kad bus būtent šitaip. Žinojo, ir tiek.

Jautė.

Žmonos nebuvo nei rytojaus dieną, nei dar po dienos, nei dar vėliau. Menkai ką valgęs, nesiskutęs, lyg apdujęs Senkus blaškėsi po kambarius, gulė, kėlė, vidunakčiais vaikščiojo ir vėl gulė, ir taip be galo, kol visai išseko. Jo akys ėmė nesveikai blizgėti, o žvilgsnis pasidarė kaip pamišėlio.

Velniop televizorių!

Jokių garsų!

Jodu tepė žaizdas, antibiotikų tepaliuku minkštino šašus. Šaltais, karštais kompresais slopino ištinimą. Nuolatos lyg nuo skausmo dejavo ir nė minutės nenurimdamas blaškėsi kaip koks žvėris.

Kažkas skambino į duris, kažko klausė, bet Gvidas neatsiliepė. Kasdien čirškė telefonas, bet jis nekėlė ragelio. Nenoriu! Nereikia!

Velniop! Visi velniop! Nenoooriuuuu...

Baigėsi kiaušiniai, sviestas ir cukrus, kava. Verkiant reikėjo eiti i parduotuvę, bet Gvidas negalėjo įsivaizduoti, kaip jis pažiūrės žmonėms į akis.

Išstumtas, apšmeižtas, apjuodintas.

Nepaguodė ir laiškas, kad pirmasis romanas „Naktigonė" parašytas visai neblogai ir rengiamas spaudai. Kvietė atvažiuoti į Vilnių.

Dar po kelių dienų, anksti rytą, kažkas atsirakino buto duris. Gulėdamas lovoje Gvidas aiškiai girdėjo, kaip kažkas sunkiais žingsniais vaikšto po kambarius. Nespėjo nė atsikelti, kai atsidarė miegamojo durys ir kaip rudens naktis rūstus pasirodė Salvinijos tėvas.

- Dar voliojiesi? - nepasisveikino, atsisėdo ant žmonos lovos nenusirengęs, purvinais batais, rankose glamžydamas kepurę. - Apžėlęs, pasmirdęs čia lepiniesi. Suski! *Amt,* vikriai lauk iš lovos! Vikriai! Kol nepaėmiau už gerklės. Aš tau, šėtonvaiki, parodysiu, kaip *kurvavotis.* Vikriai!!

Tokio įtūžusio uošvio Gvidas dar nebuvo matęs.

Atsikėlė, nusiprausė, apsirengė.

Uošvis laukė svetainėje.

- Ateik! - atrodė, tuoj tuoj Šoks smaugri. - Sėsk.

Iki šiol netaręs nė žodžio, Gvidas atsisėdo, žiūrėjo nemirksėdamas.

- Štai voke tavo dalis. Lygiai tiek, kiek tu įdėjai į šį butą. Supratai? Dabar parašyk pareiškimą dėl skyrybų. Parašyk, kad neturi jokių turtinių pretenzijų. Supratai?! Klausiu, supratai?!

- Supratau.

- Ir nešdinkis! Šitą butą aš nupirkau savo dukrai. Dalį baldų taip pat aš nupirkau, o už likusius - štai tame voke. Susirink savo daiktus ir nešdinkis. Duodu pusvalandį laiko!

Gvidas susidėjo pačius brangiausius daiktus. Negi per pusvalandį spėsi atsiminti visas smulkmenas?

- Viskas?!

- Viskas.

- Važiuojam į notarų kontorą.

- Gerai.

Parvežęs atgal, uošvis meste išmetė visus žento daiktus į laiptinę.

- Atiduok raktus! Raktus, sakau!

Padavė.

- O dabar - lauk! Nenoriu tavęs daugiau nė akyse matyti! Niekada!

- Aš nekaltas, - spėjo pasakyri Senkus. - Tai reketas. Jie apšmeižė ir išlupo iš manęs pinigus. Pasakykit Salvinijai, kad aš...

- Tylėk! Nebandyk persekioti!

Uošvis užtrenkė duris. Dar patikrino, paklibino, ar tikrai tvirtai uždarytos, ir, netaręs daugiau nė žodžio, nubildėjo laiptais žemyn.

Kaip koks prasigėręs alkoholikas, Senkus ilgai sėdėjo laiptinėje ant cementinių laiptų, nekreipdamas jokio dėmesio i praeinančius žmones.

- Gvidai, kas atsitiko? - klausė susirūpinusi kaimynė.

- Klausyk, Regina, gal galima laikinai sumesti tuos daiktus i tavo sandėliuką? Galima?

- Žinoma, o kas atsitiko?

- Mes jau išsiskyrę...

- Išsiskyrę?! Jūs buvote tokia nuostabi pora. Gal dėl to, kad nėra vaikų?

- Gal, - koks jos suknistas reikalas? Ieško apkalbom medžiagos.

Jau pavasaris.

Saulė.

Pašėlusiu tempu tirpsta sniegas. Linksmai gurga mažyčiai, drumzlini upeliūkščiai. Tokia mažytė pavasario linksmybė. Jungiasi, liejasi, veržiasi į srovę, į platumas, į tolybę...

Gvidas liūdnai šyptelėjo pagalvojęs, kad geriausia, ką jis dabar gali padaryti, - nerti stačia galva į ledus nešančią Dangę ir... ir niekada neiškilti. Niekada niekada nebūtų patikėjęs, kad vienas mažytis gyvenimo epizodas gali taip viską sujaukti, apversti, suniokoti.

Niekada.

- Alio. Dana?

- Gvidai! Viešpatie, Gvidai! Kur tu prapuolei! Tai mūsų šmeižtas. Kur tu dabar esi? Dėl Dievo meilės, nepadėk rage-lio. Kur tu esi? Sakyk.

- Gatvėje. Neturiu nei darbo, nei žmonos, nei namų. Aš esu valkata.

- Gvidai, tu prie savo namų? Aš tuoj pat atvažiuosiu prie raudonojo Idoslco. Girdi? Nepabėi;. Aš myliu tave. Tik nepabėk. Aš tuoj.

- Gerai.

IŠMINTIS

Tai, ką mes žinome, susivienija į ŽINOJIMĄ.
Tai, ko mes NEŽINOME, mums yra paslaptis.
Tai, kas Tau yra paslaptis, kažkam yra ŽINOJIMAS.
ŽINOTI reiškia apie tai mąstyti.
Taip gimsta MINTYS, kurios egzistuoja erdvėje nepriklausomai nuo mūsų.
TIESĄ išreiškiančios mintys vadinamos idėjomis.
IDĖJOS sudaro žmogaus dvasios lobius.
IDĖJAS produkuoja žmonės, galintys savo psichinę energiją sukoncentruoti erdvės energijos ritmu.
Tokie žmonės girdi ERDVĖS BALSĄ, KOSMOSO BALSĄ.
Išgirsta ieškantys ŽMONĖS.
Išgirsta tie, kurie toli nuo šurmulio ir arti GAMTOS DIDYBĖS.
ŽMOGAU, KAS TU ESI? KŪRĖJAS AR TIK PRIEMONĖ KŪRĖJUI?

* * *

I susitikimą su rašytoju Gvidu Senkumi Biržuose kažkodėl susirinko tik keliasdešimt skaitytojų. Gal trūko reklamos, gal sukliudė puikus pavasario vakaras. Kas kapstėsi daržuose, kas, pavilioti pavasarinių garsų, nuklydo Biržų ežero pakrante...

Kaip i stabą susmigę žvilgsniai. Kaustantis oficialumas.

Tu kas, iŠ kur, kodėl, ir knygų mėsinėjimas...

Kaip visada.

Staiga Gvidas pamatė Daną Stulgienę.

Tiesi, išdidi, pasipuošusi sėdėjo, akimis ryte rydama Senkų, pačiame tolimiausiame kampe. Sugavusi jo žvilgsnį, atsakė Šypsniu, tarsi pasisveikindama kiek linktelėjo galvą ir tyliai laukė pabaigos.

- Labas... - jau po visko, kai baigė skirstytis žmonės, priėjusi prie pat Senkaus sukuždėjo, kad niekas negirdėtų: - Tave turbūt pakvies kavutės? Man palaukti?

Jau vakaras.

Jau naktis.

- Kur tu rengiesi mane vežti?

-1 Kėdainius.

- Nenoriu į Kėdainius. Gal pasėdėkim kur restorane?

- Ne. Tik ne Biržuose. Tikras Lietuvos užkampis. Jau buvau. Restoranas kaip kareivinių valgykla. Trenkia pelėsiais ir kopūstų raugu. Tu turi čia giminių? Kas nors laukia?

- Ne. Niekas. Galėčiau užsukti į Šlepščius, bet kada nors kitą kartą.

- Važiuojam, - su viltimi ir pasitikėjimu žiūrėjo, kaip Gvidas įsitaisė mašinoje, nusivilko striukę, ant užpakalinės sėdynės padėjo gėles, lagaminėlį, atsiduso, atsilošė, užsimerkė. - Pavargai?

Rovė iš vietos.

- Ne, - patylėjo. ~ Galvoju, kam mums visa tai? Kaip tu čia atsiradai? Kaip sužinojai?

- Išgirdau per radiją. Tu dabar įžymybė. Puikios tavo knygos.

- Nejaučiu jokios euforijos. Toks jau mano darbas. Regis, daugiau nieko nebemoku ir nebežinau. Pragariškas darbas. Dienos susimaišo su naktimis. Vidurdienį pusryčiauju, dantis valau vidurnaktį, miegu kada pakliuvo. Rašau ir rašau kaip ujamas, kaip rykštėmis plakamas, kaip per karštus akmenis varomas. Kada nors kur nors išsikvėpęs nudvėsiu. Kaip tu

gyveni? Ištisus penlcerius metus nesimatėme. Tarsi pusė gyvenimo prabėgo.

- Gailiesi savęs? Tau, o tau... kitų negaila? Turi kokią moterį?

Suprato.

- Nieko neturiu. Kartą pakliuvo į rankas tokia knyga. Lyg sapnininkas, lyg psichologinių testų rinkinys, lyg gudriai sugalvoti klausimai. Nutariau tos knygos paklausti, ar ieškoti moters. Atverčiau atsakymus, o ten keli variantai. Išsirenku ir vėl ieškau atsakymo, o toliau ir vėl keli variantai. Taip iki pat knygos pabaigos. Gal galėtum atspėti atsakymą?

- Ne. Nenoriu.

- Pabaigoje buvo parašyta: gyvenk vienas ir negadink kitam gyvenimo. Iš pradžių lyg įsižeidžiau, o paskui supratau, kad gryna teisybė. Nereikia Kėdainių. Sustokime Panevėžyje. Norėčiau aplankyti savo pusbrolį Rolandą Dombrauską. Pasėdėsim ir... ir išsiskirsim. Nėra mūsų santykiams perspektyvos. Nėra ir nebus jokio rezultato. Aš ne tavo daržo sliekas. Laisvas. Kaip čigonas, kaip atsitiktinai įspraustas tarp žmonių valkata. Išskyrus tą rašymą, niekam nejaučiu jokios prieraišos. Kam toks žmogus reikalingas...

Danos akys pritvino ašarų. Važiavo vos matydama kelią.

- Klysti, Gvidai, - susitramdžiusi, ramiu balsu: -Jei moteris ir vyras susitiko, pamilo, bendravo - rezultatas visada yra.

- Ką nori tuo pasakyti?

- Nereikia Panevėžio. Važiuojam į Kėdainius. Jau paskambinau savo tėčiui ir pasakiau, kad atvažiuosiu su svečiu, su tavimi. Nebijok. Tai niekuo neįpareigojanti kelionė. Šiaip. Išsiblaškymas. Paskui aš tave nuvešiu į Vilnių.

- Iš kur tu žinai, kad gyvenu Vilniuje?

- Aš viską žinau. Jei tik pavyksta sužinoti, važiuoju į visus tavo susitikimus su skaitytojais. Ar atsimeni, koks puikus vakaras buvo Kaune? Paskui Jurbarke, o dar vėliau Šiauliuose.

Tu kažkodėl vengi Klaipėdos. Vis dar prisimeni? Jie visi seniai suprato, kad buvo neteisūs. Turėjo suprasti.

Senkus sunkiai atsiduso.

- Aš tavęs nepastebėjau. Atleisk.

- Tu negalėjai manęs pastebėti. Norėjau, kad nepastebėtum. Užsidėdavau akinius, sėdėdavau kaip kaimietė, be papuošalų, kukliais drabužiais. Dabar nutariau, kad prabėgo pakankamai laiko ir mes galėtume viską prisiminti kaip tolimą praeitį.

-Tai neįmanoma.

-Štai paimk. Pamiršai. Maniau, kad dar kada atvažiuosi, bet tu dingai, - padavė mažytę mėlynos spalvos dėžutę.

Gvidas akimirksniu prisiminė, kad toje dėžutėje - vestuvinis žiedas. Tas pats, kurį kažkada užmovė Salvinija ant piršto... Nutvilkė prisiminimai. Važiavo tylėdami. Pralėkė Panevėžį, paskui Lančiūnavą ir dar...

Danos tėvas svečią pasitiko tarpduryje, kietu, tiriamu žvilgsniu atvirai peržvelgė Senkaus veidą, pasisveikindamas trumpai, tvirtai paspaudė ranką. Tėvas gražus. Aukštas, plačiapetis, šiek tiek praplikęs, taisyklingų bruožų. Motinėlė baikščiai pasisveikino iš tolo. Tarsi nežinodama, ko čia dabar griebtis, puolė prie indaujos, pabarškino indais.

- Valgysi? - paklausė Gvido Dana. - Tėti, tik šio to. Gal tavojo puikaus vyno? Kur Rasytė? Miega?

- Miega.

Nutilo namas. Paguldytas, apglostytas, vyšnių vyno nukankintas, Gvidas prieš užmigdamas dar girdėjo, kaip nežinia ko pravirko maža mergaitė, kaip kažkas ją ramino, liūliavo... nugrimzdo. Pakirdo paryčiui.

Prigludusi kaip katytė, tyliai tyliai murkė Dana. Kaip pati ugnis karštas jos kūnas. O Viešpatie, kaip seniai jis turėjo moterį. Kažkas užmigdė jo pačią fizinę esmę, ir štai kaip pavasarinė žolė jau bunda Gvido kūnas, jau lapoja, jau veŠi, jau liejasi per kraštus, jau prašo ir jau jau reikalauja.

Visai prabudęs, Gvidas sunkiai nurijo gličią seilę, įsitempė, išgirdo savo šauksmą... Karštų srovių siikuriai viesulu sukosi, maišėsi, putojo visame kūne ir pašėlusio stiprumo kūjais plakė, kalė, daužėsi tiesiai į smegenis.

Vos ištiesęs pirštus, palietė nuogą Danos koją. Pačiuožė aukštyn, žemyn, nuslydo apvalumu. O dangau, trūksta oro... oro... dūstu! Lyg per miegą Dana išsitiesė, atmetė rankas, atvirto... Tik dabar Gvidas suprato, kad trūkčiojantis jos kvėpavimas ir smulkiai virpantis kūnas šaukte šaukiasi glamonės.

Tik tada...

... tik tada, kai pasiutęs kūno alkis pagaliau sulaukė palaimintojo gaivalo, tik tada abu alpdami pajuto, kaip kažkas jau artėja artėja! artėja!!! Staiga dingo! Atsitrenkė buku skausmu, nutvilkė, užliejo, degino ir degino be galo, be krašto.

Prakeiktas girgždėjimas...

Staiga prabudusi, dantimis įsikirtusi į Gvido krūtinę, tarsi bijodama, kad jis nepabėgtų, neiŠsiveržtų, neišsivaduotų, baisia jėga jį suspaudusi, surakinusi, apglėbusi kimiai klyktelėjo, inkšdama, cypdama, godžiai siurbė, springo, rijo paklaikusį karštį... Nusiritę nuo grindų, susimaišę pataluose, apgaubti vėstančio prakaito dvoko, gulėjo išsitaršę kas sau, negalėdami nei pakelti galvos, nei pajudinti rankų.

- Reikia kelris... - sukuždėjo Gvidas. - Mus pamatys...

- Miegok. Čia niekas neįeis. Nejaugi tėvas nebuvo jaunas?

- Tu myli tėvą?

- Mes tikri draugai. Mama bailiuke. Darbšti, tvarkinga - tikras tėvo ramstis, bet visa tvarka priklauso tėveliui.

-Jis labai vyriškas. Norėčiau būti panašus. Ech...

- Tu jam patikai, - kuždėjo Dana. - Sakė, kad tu protingas, šaltas ir bejausmis. Kaip akmuo, - patylėjo. - Dar sakė, kad tu turi kažkokį šarvą, kurio neįmanoma pramušri. Aš žinau, kad įmanoma. Tiesa? Pasakyk ką nors...

- Kieno ta maža mergaitė?

- Ryte pamatysi. Nuostabi čiauškutė. Jai ketveri. Jau dalyvavo Lietuvos dainų dainelės konkurse. Gavo lėlę. Rytoj būtinai tau parodys. Būtinai. Aš... aš... norėjau paklausti... Kodėl tu tada... na, Klaipėdoje, nė raštelio nepalikęs dingai? Tau kas nors nepatiko? Kodėl... slapta? Man reikia. Pasakyk.

- Aš nežinau. Prabudo kažkoks šauksmas. Iš pradžių maniau, kad negaliu gyventi tuose kambariuose, kur ką tik vaikščiojo Stulga, kad tai nuodėmė, kad spjūvis velioniui į veidą, bet... Žinau, žinau, nesakyk. Paskui supratau, kad tai likimo šauksmas. Gal Dievo, gal to, ko mes nemokam pavadinti. Nežinau. Tada... vos įėjęs į tavo butą, jau žinojau, kad išeisiu. Išėjau. Užslopintas gailestis, abejonė ar aiškus proto balsas? Niekas nežino, kas pasako žmogui sprendimus. Ieškau atsakymo Aristotelio, Senekos, Nyčės, Platono ir daugelio kitų filosofų veikaluose ir nerandu. Kas ta „realioji dievybė"? Gal tai dar nežinoma materijos forma?

Dana prisislinko artyn, prisišliejo, apsikabino.

- Gvidai... kas tu toks? Tau nereikia nei vaikų, nei savo lizdo?

- Jei atvirai - nejaučiu jokios traukos. Nenoriu nei tvarto, nei gyvulių, nei Gariūnų biznio. Man rašymas tolygus narkotikui. Jei tik kiek neparašau, pradedu nervintis, blaškytis, ieškau ko nepametęs, bėgu nuo žmonių ir su svaiguliu neriu į man taip mielą išgalvotą pasaulį.

- Pažadėk man.

-Ką?

- Kai norėsi moters, paskambink man. Bet kada ir iš bet kur. Juk tu normalus vyras ir tau kai kada reikia moters, riesa? Pažadėk man. Jei aŠ negaliu pretenduoti į daugiau, tai tegu lieka tiek pat. Gal kada nors kas nors pasikeis ir tu būsi mano. Jei nori, aš persikelsiu gyventi į Vilnių. Nori?

- Nežinau. Nieko nežinau. Palik mane. Aš ligonis. Chroniškas.

* * *

Naktimis kažkas retkarčiais beldžiasi į sielą.

Kaip į mintį...

Kaip į gėlą.

- Gvidai! Gvidai! Kur tu lipi?!

- Aukštyn! AŠ noriu aprėpti pusę dangaus. Aš noriu aprėpti visą dangų! Noriu matyti, noriu pažinti, noriu mylėti žmones! Daug žmonių! Visus! Visus!

Senkus vis lipo ir lipo nesibaigiančiomis kopėčiomis aukštyn, aukštyn ir aukštyn. Jau visai čia pat, beveik ranka pasiekiami debesys, jau aplink vien laisvas vėjas, jau kaulus stingdantis šaltis ir vis didėjanti tyla. Nutolo žemė ir taškeliais virto žmonės. Kiek akys mato, kiek galima pajusti, aplink visiškai svetimas, žalsvai melsvas, vienišas, bejausmis pasaulis.

- Gvidaiii! Grįžk! Pražūsiii!

Negaliu!

Nemoku!

Nenoriu!

Dana verkia.

Ji laukia. Ji liptų paskui Gvidą aukštyn, bet bijo aukščio, bijo nutolti nuo žemės ir pagaliau nemato jokios prasmės. Ar gali kada nors žmogui nusibosti žalia pieva, gėlių kvapas ir paukščių čiulbesys? Ar įmanoma kuo nors pakeisti tvirtą žemę po kojomis? Kur tas matas, kuriuo matuojama žmogaus egzistencijos prasmė? Gvidai, kodėl tau patinka svaiginamas aukštis? Aš nesuprantu, nesuvokiu, nesugebu aprėpti tavo elgesio. Tarsi užsūpuota sūpynėse, svaigsta galva. O Dieve... kaip gaila, kad neužtenka jėgos sučiupti tavo širdį, prispausti prie savęs ir niekam niekada neatiduoti. Niekam ir niekada, iki pat mirties valandos. Viešpatie, kaip užgesinti savyje gaisrą? Kaip tavyje pažadinti paprastą žmogų? Kaip tave įtikinti, kad žmogaus egzistencijos prasmė žemiškoje meilėje, vaikuose ir žemiškuose malonumuose? Kaip užmušti, sunaikinti, suplėšyti, sutrypti

tą, kuris dieną ir naktį tau zyzia savo melodiją ir prisispyręs rodo beprotišką kelią? Tą, kuris iškreipė tavo sąmonę, užvaldė Širdį ir prieš laiką numarino kūną?

Dana verkė.

Staiga Senkus, kaip šviesos žaibas, akimirksniu atsirado ant žemės, atsistojo ramus, fc>ejausmis šalia klūpančios moters. Dana pakėlė užverktą, kažkodėl baltą baltą bekraujį veidą, įsitvėrė į Gvido drabužius, silpnu balsu lemeno:

-Gvidai... aš pagimdžiau tavo vaiką. Dukrytė klausinėja, kur tėvelis. Ką jai pasakyti? Nejaugi tau nereikia jos čiauškėjimo? Nejaugi nesupranti, kad tavo vaikas - tai tuščias lapas, kuriame gali būti surašyti tavo geri darbai? Netylėk. Pasakyk. Kalbėk.

- Aš nežinau. Aš nieko nežinau. Kažkas nubrėžė mano kelią. Matau jį vidumi, jaučiu, suprantu. Jei rik išklysiu, jei tik žengsiu nors vieną žingsnelį į šoną, jei tik nusprūsiu, pasinersiu į tamsą. Praradęs save, be prasmės, be tikslo, be krypties, klaidžiosiu per amžius.

- Nebijok. Aš tau padėsiu. Mes galėsim eiti kartu.

-Kartii?

- Taip, Gvidai. Taip! Mano kelias Šviesus, ryškus ir pločio užteks dviem. Ateik, maldauju!

- Danute, aš negaliu, nemoku... nenoriu... Tu klysti. Žmogus žmogui negali priklausyti. Jis niekas. Tarp mėsos ir kaulų įsprausta dvasia. Likimo vergas.

- Gvidai! Kur tu?! Gvidaaaiii!!!

- Atleisk! Mane jau šaukia. Bėgu, skrendu, skrieju. Sudiev!

Staiga Senkų pagavo viesulas ir nubloškė į erdvę.

Absoliuti tyla.

Akinamas greitis!

Storos, melsvai žalios, kaip gyvos gyvatės, linijos driekiasi pluoštais per amžinybę. Pasiutusiai skubėdamos pinasi, raizgosi, vingiuoja ir, milžiniška jėga pagavusios Senkų, neša pasakišku greičiu per sankryžas, per tamsą, per laiką. Aukštai,

žemai, Šonuose - visur, kur tik galima suvokti, vis tos pačios žalsvai melsvos šviečiančios gyvatės.

Posūkis!

Senkus nebepajėgia išsilaikyti savo kelyje!

Dar griebia, bet negali, nespėja, išdryksta!

Jis krenta!

-Aaaaaa!!!

Spengianti tyla.

Apsipylęs prakaitu, Senkus ilgai sėdi lovoje niekaip nesuprasdamas, kur baigiasi košmaras ir kur prasideda realybė.

Koks vaikas?

Tai ta pati Kėdainių mergytė? Kur Dana?

Dar miegodamas, dar užsimerkęs, dar tarp tikrovės ir sapno, Gvidas mašinaliai patrynė rankomis veidą. Norėjo nutraukti kažkokį slaptą ryšį, viziją, tą melsvai žalsvą sąsają, bet niekaip niekaip negalėjo to padaryti.

Kaip gyva, lygiai taip kaip jis, baltoje lovoje išplėstomis akimis žiūrėdama į jį, į Gvidą, sėdėjo Dana. Aplink ją niekada nematytas, baltai dekoruotas kambarys. Baltos kėdės ir sodriai raudonos naktinės užuolaidos.

Staiga ten, Danos kambaryje, atsiveria durys ir pasirodo tamsiaplaukis vyras. Kažkodėl ant smakro balsvas randas, apžėlusios kojos, plaukuota krūtinė ir ilgi balti rankų pirštai.

Aš sapnuoju.

Aš einu iš proto.

Gvidas atsikėlė, gurkštelėjo šalto vandens, uždegęs šviesą žvilgtelėjo į laikrodį.

Keturios!

Tuoj giedos antrieji gaidžiai.

Užgiedos gaidžiai...

Bus vėl miegas.

Be sapno.

Be tavęs...

I Š M I N T I S

Tik GAMTOJE galima jausti KOSMOSO didybę.
Tik GAMTOJE galima įsigilinti į AMŽINYBĘ.
Per amžių amžius jautrūs ERDVĖS BALSUI žmonės klausėsi
ERDVĖS minčių ir ieškojo idėjų - TIESOS.
Mokslininkai tai vadina INTUICIJA.
Menininkai tai vadina ĮKVĖPIMU.
Atsiskyrėliai tai vadina PRAREGĖJIMU.
TAI KAS SUTEIKIA GALIĄ PAŽINTI?

* * *

Nei iš šio, nei iš to ėmė sapnuotis Garkus.

Kartais tik šmėkšteli kur pradžioje nakties, o kartais iki paryčių driekiasi ištisi spalvoti keisčiausio gyvenimo gabalai. Vis tas pats klasikinis senio veidas, tie patys išsidraikę žili plaukai, ta pati apipešiota pusžilė barzda. Ir... nepaprastai skvarbus žvilgsnis.

Kažkodėl tarsi krauju apipilti ryškiai raudoni marškiniai, sukišti į sodraus žalumo kelnes. Kažkodėl visada su auliniais chromo batais, kurių jau seniai niekas nenešioja.

Ir miškas.

Ir šunys.

Ir medžioklė!

Kažkodėl Gvidas Senkus savo sapnuose tarsi nedalyvavo, tarsi stebėjo viską iš eilės, tarsi nebylių kalba kalbėjosi su Garkumi. Ne. Ne tai. Gvidas Senkus tarsi būdavo pats įlindęs į Garkų. Žiūrėjo jo akimis, klausėsi jo ausimis ir viską jautė jo širdimi. Gal tai visai ne sapnas, ne sapnai, o nuolatiniai nakties kliedesiai?

Kas rytą apsipylęs prakaitu. Kartais tuoj po antrųjų gaidžių su riksmu pašoka lovoje. Kartais mėšlungiškai įsikimba į lovos šonines lentas, kad nenukristų į bedugnę. Kartais

užsidengia veidą, *kad* nenusvilintų ugnis. Kartais sapnuose į Garkų, tai yra į Gvidą Senkų, kažkas šaudo energetiniais šviesos spinduliais, jis slepiasi, raitosi, atmuša spindulius delnais, kartais jie ištrykšta prakirte raudonuosius marškinius. Kur kraujas?!

O dangau! Jie raudoni nuo ištiškusio kraujo! Jie sunkūs tarsi prikimšti raudonų akmenų. Tie akmenys kaip kraujo krešuliai slysta iš marškinių ir nesutepę žaliųjų kelnių krenta ir krenta į žolę. Kažkoks didžiulis baisus žvėris vejasi, vejasi, vejasi ir ryja, ryja, ryja tuos raudonus akmenis...

O Viešparie!

Prisirijęs žvėris pats pasidaro raudonas! Jis kriokia. Jis skuba.

O siaube!!!

... naktis... miškas... pieva...

... aukštai pakėlęs galvą briedis ėda krūmų lapus...

Kaip sidabrinė žiežirba, kaip švytinti nakties akis mėnuo. Sidabru apipurkšta nakties gamta, apipurkštas briedis, apipurkštas Garkus...

Šautuvo taikiklis šliaužioja žvėries sprandu, sugriebia tašką už sidabrinės ausies. Regis, širdis nusirito per brūkį, sudrebėjo rankos, sudrebėjo taikiklis. Na, sustok, sustok sekundę ir... tuoj tuoj orą perplėš šūvis! Garkus stipriai, iš visų jėgų prispaudė šautuvą prie peties, sulaikė kvėpavimą.

Taikiklis sustingo...

Briedis raudonas!

Garkus nuleido šautuvą, įnirtingai patrynė akis...

Kas čia darosi? Aplink žalia aukšta žolė, nuo mėnulio ir rasos blizgantys, nuo lengvo vėjelio lengvai judantys didžiuliai varnalėšų lapai. Tyliai šlamanti, šiūruojanti pieva, tolėliau, laukymės pakraščiuose, ošiantis miškas ir... ėdantis lapus briedis.

Kas per velniava?

Garkus ilgai klausėsi, ar nepasigirs koks pašalinis garsas.

Ramu.

Sidabrinė nakris. Kaip sidabrinis obuolys skaistus mėnuo.

Vienišas žmogus ir vienišas briedis.

Šautuvo taikiklis vėl sustingo ties žaibiškos mirries vieta...

Raudonas briedis nustojo ėsri, sužiuro į priešingą laukymės kraštą. Pamatė kažką itarrino. Kas tai?

Žmogaus viduje augo nerimas. Jis nuleido šautuvą, be garso, lėtai atsiklaupė aukštoje žolėje ir, pro varnalėšas šiek riek iškišęs galvą, apsidairė.

Nieko įtartina.

Briedis žiūrėjo ilgai, neramiai patrypčiojo vietoje ir pro klūpantį Garkų lėtais ilgais žingsniais nužirgliavo į mišką.

Briedis žalias, briedis baltas, jau visai nebe raudonas...

Nejaugi žmogus?

Garkus Plačiavos durpyną žinojo kaip savo penkis pirštus. Ilgus metus čia kasė durpes, prirausė begalę vandens pritvinusių duobių, žmonės priraizgė takų takelių, nužvyravo centrinius kelius. Dabar durpynas beveik miręs. Tarsi atgavę ilgai lauktą ramybę, nepaprastai greitai sužėlė karklynai, išstypo beržai, visur žolė iki kaklo, puikiai slepianti bebrų, ondatrų urvus vandens sklidinose įgriuvose.

Baltas briedis vis labiau ir labiau liejosi su žole, tolo, kol pagaliau miško fone visiškai pranyko.

Garkus dešimt minučių susirietęs gulėjo aukštoje žolėje, laukė, kol anas, nematomas, išsiduos, pakeis padėtį, nusiramins, atkutęs brūkštels per krūmą, užmins koja sausą Šaką.

Visiškai ramu.

Kaip laukinis žvėris, Garkus staiga susringo, išplėtęs akis žiūrėjo į tolumoje lyg boluojanti kažkokį įtartiną daiktą, šoniniu regėjimu stengėsi pagauti nors menkiausią judesį.

Ne, nieko.

Tikrai ramu.

Laukinio žvėries mitrumu Garkus pritūpęs žvėrių bryde, neužmindamas nė mažiausios padžiūvusios šakelės, net sausos žolės, palengva sėlino per sidabrinę pievą miško link. Prišliaužęs išsikėtojusi šeivamedžio krūmą, lėtai atsistojo visu ūgiu ir beveik nejudėdamas, tik šiek tiek pakreipdamas galvą, akimis ištyrė laukymę.

Staiga kažkas sujudėjo.

įtempęs akis, net ašaros ištryško, žiūrėjo i įtartiną vietą.

Ne toliau kaip už šimto žingsnių žolėje tikrai kažkas judėjo. Šmėstelėjo kažkas juodas, įtartinai susiūbavo aukšta žolė.

Ne. Ne žmogus.

Gal barsukas, gal mangutas, o gal šernas? Ne?

Šernas!

Vidutinis.

Vėjas dvelkė Garkul į kairjįį žandą.

- Kam tau šernas? Palik jį ramybėje! - iš kažkur Garkaus viduje pasigirdo baltas proto balsas.

- Kvaily! - supyko karšto medžiotojo raudonas aistros balsas. - Tokia reta proga! Jokios rizikos!

Baltasis balsas nutilo.

Drebančiomis iš susijaudinimo rankomis Garkus iš šautuvo išėmė šovinius, pakeitė šerniniais, patikrino. Linkėdamas sau sėkmės, senu įpratimu lyg užkeikdamas pabučiavo Šovinių kapsules, vėl įstūmė į šautuvą, tyliai užtrenkė, giliai giliai atsiduso. Akimirksniu visas laukas nusidažė raudonai. Raudonas kvėpavimas, raudonos mintys, kažką žolyne veikiantis raudonas raudonas šernas.

Prakeikimas!

Žinoma, viduryje laukymės šernas buvo nepasiekiamas. Garkus prievarta nustūmė raudoną medžioklės balsą ir paklausė baltojo:

- Ką daryti?

- Atspėk, kur Šernas pasuks, ir lauk pasaloje.

-Teisingai, mielasis... Kuria icryprimi eis žvėris?

Garicus pasitelkė visą savo patyrimą, greit sumetė visus galimus tolesnio elgesio variantus, atrinko labiausiai įmanomus, dar ir dar kartą parikrino, kur juda krūmai, kur slenka paslaptingoji auka.

Nuspręsta.

Garkus tapo grobuonimi. Pačiu gudriausiu, pačiu atsargiausiu žvėrimi. Prakeikta rasa. Sušlapo kelnės, švarko alkūnės, bet Garkus nieko nejautė. Slinko lūšies lankstumu, kvėpavo plačiai prasižiojęs, kad pro nosį švilpiantis žmogui negirdimas oras nepraneštų šernui apie artėjantį pavojų.

Vaizduotė dirbo tiksliai.

Ilgu snukiu Šernas neskubėdamas verčia ir verčia pievos velėną. Vos išknisęs snukiu apieško kiekvieną šviežios žemės lopinėlį, uodžia ir suranda kiekvieną vabalėlį, kiekvieną slieką, kvapnią šaknelę, puvėsį. Kaip kultuvėmis mušdamas žandikauliais, čepsėdamas, kratydamas seiles, sučiaumoja, akytėmis žvitriai stebi aplinką ir vėl, nepamatęs nieko įtarttno, panarinęs galvą ieško kito skanėsto.

Sunku patikėti, kad ilgasnukis nutarė pasisotinti kaip tik šioje pievoje. Per maža maisto. Per didelių pastangų kiekvienam kąsniukui reikėtų. Už laukymės, kairėje, visai šalia durpyno, driekėsi nesuartas laukas. Visi požymiai sakė, kad šernas pasirinko kaip tik tą kryptį. Garkus puikiai žinojo, kad tylutėliai eidamas į priekį šernas šnipą laiko aukštai iškėlęs, uodžia, pavojingas vietas stengiasi apžingsniuoti iŠ pavėjinės pusės. Puildai mato, dar puikiau girdi.

Jis kažkur čia pat, šūvio atstumu.

Garkus atsargiai vėl pakėlė galvą, klausėsi, stebėjo. Tylus nakties vėjelis dvelkė tiesiai į veidą. Puiku...

Nuo įtempto žiūrėjimo ėmė ašaroti akys. Pritūpęs žolėje, švarko rankove perbraukė per akis, per veidą, kurį laiką kiurksojo užsimerkęs.

Sutraškėjo laužomas krūmas. Visai netoliese!

Tvirtai suspaudė šautuvą, akylai stebėjo judančias šakas, aiškiai girdėjo čepsėjimą. Pašėlusiai daužėsi širdis, maišėsi protas. Visi „už" ir visi „prieš" apsvarstyti. Liko tik medžioklė!

Šernas kramtė kažką kietą.

Pačios saldžiausios akimirkos...

Raudonoji aistra kaitino kūną, gožė baltą protą.

Aukštame žolyne šauti neįmanoma, tik retkarčiais matyti pats nugaros šerių šepetys. Būtinai reikia rasti atviresnę vietą! Nepaisydamas šaltų didelių rasos lašų, kurie kaip blizgantys nakties karoliai kabėjo ant kiekvienos smilgos ir akimirksniu gėrėsi, drėkino kelnes, alkūnes, Garkus kuo tyliausiai nuslinko į priekį, kur tikriausiai pasirodys šernas. Staiga priekyje žolė praretėjo, matyt, kažkada vežant šieną buvo sutrypta ir varganai pakilusi nebeat siti esė. Puikiausia vieta. Gilios vėžės kaip žaltys vingiuoja kiek akys mato.

Garkus pasiruošė laukti. Priklaupė ant vieno kelio, priplojo šautuvo buožę prie peties, kelis kartus giliai įkvėpęs, deguonimi prisotino kūną, kad pasirodžius šernui galėtų užgniaužęs kvapą pamažu gerai nusitaikyti ir...

Kaip amžinybė prabėgo kelios sekundės.

Jokio garso.

Garkus pradėjo abejoti, ar teisingai pasirinko kryptį, ar Šernas nesumanė pergudrauti paties savęs? Gal ką skanaus surado? Gal pasuko į Šoną, užuodė žmogaus kvapą? Neeee... Tada neišvengiamai būtų - uchhh! Dingtų kaip Šmėkla. Gal šiaip ko išsigandęs nurisnojo į mišką? Maža kas gali šauti galvon laisvam laukiniam padarui!

Praėjo ištisas pusvalandis. Žmogus, jau seniai nuleidęs šautuvą, patrynęs nutirpusias rankas, tik tupėjo ir laukė. Mėnulis, tarsi pakerėtas, švietė į kairiąją ausį, visur driekėsi ilgi juodi šešėliai. Staiga be garso žemesnės žolės ruože pasirodė juodas padaras.

šernas!!!

Garkus skubiai kilstelėjo šautuvą, gerai nusitaikė... Pastebėjęs įtartiną judesį, bet nesuprasdamas, kas tai, Šernas akimirką sustingo.

Ryškiai raudonas šernas!

Velniop!

Pašėlusiai daužėsi širdis. Visu greičiu dirbo smegenys.

Kodėl raudonas?!!!

Taikiklis karštligiškai šliaužioja raudona šerno krūtine, sustingsta taške už menčių. Dar akimirka, ir šernas raus tolyn!

Baaaaaaaachhhh!!!

Perplyšo oras, pieva, miškas, sudrebėjo žemė.

A-a-a-a-a-a-k!

A-a-a-k! A-a-k! A-a-a-a-a-k!

Garsas pasiutusiu greičiu daužėsi tarp medžių, daugybę kartų atsikartojęs, nuaidėjo per durpyną, tilo, visai nutilo. Nespėjus aidui nutilti, šernas krioktelėjo, lyg griuvo, lyg šastelėjo į Šoną ir po akimirkos, laužydamas krūmelius, voliodamas žolę, ėmė veržtis kairėn, kairėn, į Plačiavos nendrynus.

Pirmyn!

Garkus visu greičiu, jau nieko nepaisydamas, skuodė tuo pačiu vasaros keliu, klupo, griuvo susipainiojęs žolėse, kėlėsi ir vėl kiek įkabindamas bėgo, kol pasiekė skersinį kelią. Apsidairęs, žaibiškai įvertinęs padėtį, nėrė į kairę ir už šimto žingsnių sustojo laukdamas atomazgos...

Laužydamas meldus, taškydamas vandenį, keistai kriokdamas, šernas vis artėjo, artėjo, pagaliau ėmė kapstytis visai netoliese ir tuoj tuoj turėjo pasirodyt. Prakeiktas mėnulis švietė tiesiai į veidą ir trukdė taikyti. Garkus skubiai pabėgėjo dešimt žingsnių arčiau, pritūpęs pasislėpė beržo šešėlyje.

Sidabru aplietas, kaip ugnis raudonas šernas stabtelėjo ant duobės krašto... Kas per nesąmonės?! Raudonai liepsnojantis šernas! Raudonaaaaas!

Garkus iš visų jėgų prispaudė prie peties šautuvą taip, kad net peties sąnarį nudiegė, akimirką sulaikė kvėpavimą.

Baaaaachhhhii!!!

Šernas griuvo.

Garsas buvo toks stiprus, kad Garkus kniūpsčias krito ant kelio, įsikniaubė į švarko atlapus, tirtėdamas iŠ baimės laukė, kol nutils įsisiautėjęs aidas... aidas... aidas...

Staiga aiškiai išgirdo mašinos ūžesį...

Kas tai?!!!

Senis žaibiškai pašoko ir pamatė šoniniu keliu visu greičiu artėjančias šviesas.

Susekė!!! Gaudo!!!

Puolė bėgti keliu, bet pamatęs, kad mašina suka paskui jį, iŠ visų jėgų šoko per griovį, nepaisydamas čaižančių krūmų, klupdamas, plačiai išsižiojęs, nėrė tolyn.

- Stok! Stok! Šausiu! Stok!

- Špygos taukuotos nenori? - šmėstelėjo.

Kaukdama mašina lėkė pagrindiniu keliu, kažkas stengėsi atkirsri Garkul kelią į mišką.

Šunsnukiai!

Nepagausit! Garkus žinojo kiekvieną takelį, kiekvieną duobę, bet persekiotojas, matyt, turėjo daugiau jėgų, gal buvo jaunesnis, gal kažkokio pykčio pagautas iš paskutiniųjų vijosi Garkų. Atstumas mažėjo.

- Stok! Nepabėgsi, rupūže, stok!

Senis pasirinko siaurą takelį, kuriuo durpyno darbininkai eidavo po darbo autobuso link.

Šūvis!

- Stok, brakonieriau! Inspekcija! Girdi? Vis tiek pagausiu!

Dar šūvis!

-1 viršų šaudo, šunsnukis... - dar šmėstelėjo.

Inspektorius šnopavo visai netoliese. Garkus jau duso.

Pagaus! Nespėsiu! Kalėjimas! Gėda gėda gėda! Gėdaaaaaa!

Staiga šastelėjo už krūmo, abiem rankom nutvėrė šautuvą už vamzdžių, visu kūnu atsivedėjo.

Inspektorius bėgo vis artyn artyn artyn...

Sulaukęs tinkamos akimirkos, Garkus iš visų jėgų pasisukdamas žybtelėjo šautuvu.

Žachhhh!

Inspektorius dribo kaip maišas.

Garkus puolė i krūmus ir nuskuodė tuo pačiu taku atgal, perbrido griovį, perbėgo pievą ir pagaliau lengviau atsikvėpęs įlindo į mišką.

Batuose žliugsėjo vanduo, kūnas rirtėjo, ir Garkus niekaip negalėjo suprasti, ar tai nuo šalčio, ar iš klaikios baimės. Pasislėpė eglutėse prie centrinio kelio ir ėmė laukti.

- Turi važiuoti tik šituo keliu. Lauko keliukas pabjuręs, nevažiuos.

Plačiavos durpyne aidėjo žmogaus balsas.

- Kur dėti šautuvą? - išsigandęs klausė iš kažkur atsiradęs žalias baimės balsas.

- Suvyniok, kvaily, į ką nors ir mesk į vandenį! Tik į vandenį! - įsakinėjo baltasis. - Tavo pėdomis gali paleisti šunį ir bus baigta. Skubėk!

Taip, kad purioje žemėje neliktų pėdų, Garkus keliais šuoliais peršoko vieškelį ir pasileido tiesiai per mišką, kur kitame Plačiavos durpyno gale paslėptas krūmuose stovėjo motociklas.

Staiga durpyno gilumoje suriaumojo mašinos variklis, ir po minutės džipas didžiuliu greičiu prakaukė vieškeliu Ukmergės link.

- Nuvažiavo... - pasiguodė žaliasis balsas.

- Skubėk! Skubėk! - ragino baltas proto balsas.

Garkus bėgo ir bėgo kiek įkabindamas.

Motociklas stovėjo visai netoli kelio. Uždusęs senis, nežmoniškai skubėdamas, motociklo priekaboje surado žvėrienai skirtą polietileninį maišą, įgrūdo į jį šautuvą, šovinius,

stropiai užsuko maišo galą, stipriai užrišo ir užvedęs motociklą rovė iš vietos.

Stabtelėjo šalia bebravietės, kilstelėjo ir sviedė šautuvą į patį užtvenkto vandens vidurį. Šautuvas akimirksniu nuskendo.

* * *

Garkaus vienkiemyje švietė vienintelis langas.

- Kas ten galėtu biJti? - klausė žalias balsas.

Baltasis tylėjo.

Senis staiga suprato, kad išvažiuodamas per skubėjimą paliko šviesą savo dirbtuvėje.

- Puiku, Garkau! - pralinksmėjo proto balsas.

Išsukęs iš kelio savo sodybos link, senis tučtuojau išjungė Šviesas, užgesino variklį, riedėjo, kol sustojo. Paskui nustiamė motociklą į kiemą, tyliai sudraudė šunį, norintį lojimu pasveikinti grįžusį šeimininką, puolė į dirbtuvę. Nežinia ko skubėdamas, sudėliojo instrumentus taip, lyg būtų ką tik intensyviai dirbęs. Pribarstė drožlių, prie staklių papylė pjuvenų, primėtė lentgalių. Pasiklojęs šalia dirbtuvės tamsiame kambarėlyje seną lovą nusirengė ir užgesinęs šviesą atsigulė.

Koks ten miegas!

Visą kūną purtyte purtė nežinomybės jausmas, baimė užpildė kiekvieną kertelę, stingdė raumenis, kaustė smegenis.

- Galvok, galvok, - kurstė baltasis balsas. - Surikiuok įvykius, kiekvienam rask pateisinimą, sukurk absoliutų alibi. Ruoškis pačiam blogiausiam.

Gulėdamas šiltame patale iki kaklo užsiklojęs, akis įbedęs į tamsą, iki smulkmenų surikiavo įvykius, nustatė silpniausias vietas, apgalvojo visapusiškai pagrįstas versijas, galimus padarinius. Krimtosi, kad įmetė šautuvą nenušluostęs pirštų atspaudų, kad kartu įdėjo šovinius. Tai buvo bene pati silpniausia vieta, kurios nieku gyvu nebuvo galima pakeisti.

Nesudėjo bluosto iki ryto.

Vos praSvitus motociklu nuvažiavo prie Rudokų tvenkinio. Šepetuku kmopščiai išplovė iš padangų visą purvą, gausiai pildamas vandenį nuvalė visas purvinas vietas. Motociklas švietė kaip naujas. Ne! Taip netinka. Apsidairęs įvažiavo į marmalyną ir tol murdė, kol motociklas apsitaškė nauju purvu. Kriimųose užkasė naktį avėtus guminius batus, o kitoje vietoje, suplėšęs į skutus, naktį vilkėtą seną švarką.

Grįžęs į namus surinko visa, kas nors kiek buvo susiję su medžiokle, susuko į polietileninį maišą ir nunešęs toli į ganyklas užkasė, užspaudė velėna, išsitraukęs buteliuką pašlakstė benzinu, kad joks Šuo neužuostų, pašiaušė žolę, galutinai užmaskavo.

Jėjo į trobą. Pro virtuvės langą švietė vos per sprindį pakilusi saulė. Dar apsnūdusi žmona kuitėsi aplink puodus. Linksmai kūrenosi ir ūžė ugnis.

- Labas rytas. Ką nušovei? - Garkus krūptelėjo.

- Nebuvau niekur išvažiavęs.

- Kaip? Aš girdėjau.

- Niekur, sakau. Dirbau dirbtuvėje.

Žmona žiūrėjo nieko nesuprasdama.

- Ko čia išsisukinėji? AŠ jau buvau atsigulusi, kai pro langus pratarškėjai.

- Taip. Ketinau. Nuvažiavau iki vieškelio ir užspringo motociklas, sugedo. Teko stumti atgal, - senis begėdiškai melavo net žmonai. Reikėjo visiško alibi. - Karbiuratorius. Išvaliau ir susitvarkė. Kur Daiva? Kada atsigulė?

- Nežinau. Gal vėlai. Dar miega.

Garkus delsti jokiu būdu negalėjo. Lyg kažko ieškodamas išėjo į kiemą, pasižvalgė, vėl įėjęs į trobą atidarė dukters kambario duris.

Daiva miegojo. Tėvas žvalgėsi po kambarį bandydamas suprasti, ką prieš miegą veikė dukra. Klausėsi muzikos? Mokėsi? Gal skaitė knygą? Mezgė?

Daiva pramerkė akis.

- Ko ieškai?

- Plono tepuiko. Gal turi?

- Na, tėti, pačioj saldžiausioj vietoj sapną nutraukei, - duktė ir tėvas puikiai sutarė, dalindavosi paslaptimis, vienas kitu pasitikėjo. - Pažiūrėk rašomojo stalo apatiniame stalčiuje. Ne. Ne ten. Kairėje, - rado.

- Kada atsigulei? Paryčiui? - atsargiai paklausė tėvas.

Daiva mįslingai nusišypsojo.

-Tai kada? - su viltimi pakartojo. - Aš turbūt jau miegojau. Dirbtuvėje dar degė šviesa?

- Ne, nedegė. Jau buvo prašvitę.

- Och, kad tave! Pasimatyme buvai? Motociklu važinėjote?

- Taip.

Tėvas patenkintas išėjo. Šimtaprocentinis alibi.

Vaikštinėjo po sodybą, pataisė tvorą, palygino mėšlą, surinko išmėtytas malkas.

- Dar ir dar kartą apmąstyk! - ragino baltasis balsas.

Po pusryčių Garkus užsidarė dirbtuvėje, nenusirengęs atsigulė į lovą, pakišęs rankas po galva įbedė akis į lubas.

- Ko bijai? - klausė baimė.

- Policijos, - tučtuojau atkirto baltasis balsas.

- Ar žinai, kas atsitiko inspektoriui?

- Ne. Smūgis į pilvą arba į krūtinę.

- Kodėl dribo?

- Nieko rimta. Skausmo šokas, - ramino baltasis.

- O jeigu ne? Paruošk žmoną. Pamokyk, ką sakyti, kaip elgtis.

- Nereikia, - rikino proto balsas. - Sukelsi nereikalingą įtarimą.

Garkus žinojo, kad žmona proringa moteris ir niekada kvailai neplepės.

- o dukra? Prieš dvi savaites nušovei šemioką. Žino. Gali išplepėti. Pakalbėk, paruošk, - nenurimo žaliasis.

-Žino. Seniai pamokyta laikyti liežuvi už dantų. Patikima.

- Nebūk toks tikras. Pakalbėk, - sėjo abejonę prakeikta baimė.

Garkus apie nakties įvykius nei žmonai, nei dukrai neužsiminė. Nespėjo įdienoti, kai į sodybą dideliu greičiu įlėkė dvi policijos mašinos. Puolė prie šeimininko, tučtuojau apžiūrėjo kišenes, vienas policininkas vikriai antranldais prie savo rankos prirakino Garkų.

- Ką tai reiškia?

- Be panikos, brakonieriau. Einam.

Penki vyrai krėtė visą sodybą. Gretimame kambaryje tyliai verkė Garkaus žmona, vos spėjusi užsimesti chalatuką, dar apsimiegojusi, nesuprasdama, kas čia darosi, bailiai dairėsi Daiva.

Iš atskirų žodžių. Šūkavimo buvo galima suvokti, kad nei daržinėje, nei rūsyje, nei pastogėse, nei tvarte kratytojai nieko nerado.

- Matai, kaip gerai, kad visada buvai atsargus ir klausei manęs, - kuždėjo baltasis balsas. - Laikykis. Nepasiduok. Netrukus prasidės svarbiausi dalykai.

Garkus sėdėjo savo namo kambaryje įsitempęs, rijo seiles ir ruošėsi pačiam blogiausiam. Pro langą matė, kaip vienas policininkas su prietaisu vedžiojo virš dirvos ieškodamas geležinio daikto.

- Šautuvo ieško, - blykstelėjo mintis.

Du senukai kviestiniai tylėdami neramiai sukiojosi virtuvėje ir iš kosčiojimo galima buvo suprasti, kad jie jaučiasi labai nejaukiai. Gerai, jeigu kaimynas pasirodys nusikaltėlis, o jeigu visai nekaltas žmogus? Kaip į akis žmonėms pažiūrėti?

- Pavardė? - pradėjo tardytojas rašyti protokolą.

- Garkus.

- Vardas. Tėvo vardas? Gimimo metai?

- Rolfas. Tėvas Vincas. Senas jau. Galite pasižiiirėti pasą.

- Dabar dėstyk, ką veikei vakar po pietų iki šios nakties trečios valandos.

- Iš vakaro buvau namuose, o naktį miegojau.

-Kur?

- Dirbtuvėje. Savo lovoje.

- Kodėl ne miegamajame šalia savo žmonos?

- Tai mano reikalas. Kuo aŠ kaltinamas? Ką visa tai reiškia?

- Prasti tavo popieriai, Garkau. Tu, - kažkodėl tardytojas nuo pat pradžios ėmė tujinti, - kaltinamas brakonieriavimu. Nušovei šerną ir sunkiai sužalojai tarnybines pareigas atliekantį pareigūną. Sužeidei gamtos apsaugos inspektorių ir pabėgai. Prisipažįsti?

-Ne.

Tardytojas plačiai nusišypsojo, teatrališkai užsirūkė.

- Žinoma. Kurgi prisipažinsi? Atmink, kad nuoširdus prisipažinimas sutaupys keletą metų kalėjimo. Supratai?!

-Ne.

Už grotų Garkų laikė tris paras. Tardė kas dvi trys valandos. Cementinės grindys. Cementinės sienos, cementinės lubos. Cementinis gultas. Geležinės durys. Geležinis langas. Geležinė lempa.

Garkus įtemptai galvojo vaikščiodamas šaltomis cementinėmis grindimis. Garkus stovėjo atsirėmęs į cementinę sieną. Garkus sėdėjo ant Šalto, cementinio gulto. Garkus... Garkus... Garkus...

- Garkau, tardymas. Einam! - ir po to: - Garkau, į kamerą. Išveskite!

Policininkai lydėjo į tualetą, stovėjo už pertvaros. Policininkai laukė, kol Garkus pavalgys. Košmaras!

Tardytojas gal šimtąjį kartą atsivertė Plačiavos durpyno žemėlapį.

- štai, Garinau, ta raudona linija man neduoda ramybės. Tai brakonieriaus maršrutas. Tu atkakliai neigi. Štai šioje vietoje kanalo viduryje yra brasta. Prieš ketverius metus, - jis pakėlė pirštą, - durpyno darbininkai eidavo šiuo taku i autobusą. Kažkada per griovį buvo permestas lieptas. Paskui, pasikeitus darbo vietai, tas lieptas tapo nebereikalingas. Griovį bebrai užtvenkė, ir lieptas atsidūrė po vandeniu. Prisimeni tą lieptą?

- Prisimenu.

- Nakties metu nešdamas kudašių, tu drąsiai statei koją į vandenį žinodamas, kad ten lieptas. Inspektorius to nežinojo ir įkrito į vandenį. Jei ne ta vieta, jis būtų tave kaipmat sučiupęs. Bėgai nuo inspektoriaus?

- Ne.

- Meluoji, Garkau!!!

Cementinės sienos...

- Nepasiduok. Pasverk kiekvieną žodį, - kuždėjo baltasis balsas.

- O sąžinė? Kur sąžinė? - iš kažkur išdygo geltonas balsas.

- Kokia sąžinė? - supyko žaliasis. - Sąžinė tik sau. Kitiems tavo sąžinė nereikalinga.

- Teisybė, - atsiliepė proto balsas. - Jeigu sėdėsi kalėjime, tu nešiosi tą pačią sąžinę kaip ir dabar. Nėra jokio reikalo pasiduoti pačių žmonių sugalvotiems kvailiems įstatymams. Kokia absurdiška logika: jeigu atgailauji kalėjime, vadinasi, geriau atgailauji, negu vaikščiodamas tarp kitų ir nešiodamas tą naštą visą gyvenimą.

Garkus atsiduso.

- Kodėl plovei motociklą?! - šaukė tardytojas.

- Buvo purvinas.

- Kodėl vos prašvitus? Kodėl ryte?

- Kai turiu laisvo laiko, visada taip darau. Tvarkausi.

Tardytojas nežmoniškai keikėsi, daužė kumščiu į stalą.

- Meluoji, Garkau!

Cementinės grindys...

- Kam važiavai į Plačiavos durpyną? Tau reikėjo mėsos? - klausė žalias balsas.

Ne. Mėsos Garkul nereikėjo. Tai aš, medžioklės aistra, jį išvariau į durpyną.

Tardytojas virte virė.

- Tu, Garkau, esi vienintelis įtariamasis, kuris tiksliai žinojo apie lieptą po vandeniu. Naktį! Visu greičiu!

- Galėjo ir kitas...

- Šunsnuki! Žiūrėk! Visi takai veda į aklavietę ir tik vienas šitas į mišką. Tokias plonybes gali žinoti tik buvęs Plačiavos durpyno darbininkas. Toks darbininkas esi tik tu. Prisipažįsti?!

- Ne.

- Kur paslėpei guminius batus?

Cementinės lubos...

- Kaip tu atsiradai Garkaus kūne? - klausė baltasis balsas raudonojo.

- Iš senelio, - Garkaus senelis buvo nepaprastai aistringas medžiotojas.

Tardytojas, pūsdamas kamuolius dūmų, prisimerkęs žiūrėjo į senį.

- Padėk man išsiaiškinti, Garkau. Mes nustatėme, kad tik dvylika visos apylinkės gyventojų turi tokio tipo motociklus, kuriuo buvo atvažiavęs į durpyną brakonierius. Iš jų keturi sugedę, trys stovi garažuose ir seniai nejudinti. Dviem motociklais žmonės buvo išvykę iš Ukmergės rajono. Kiek liko? Trys! Vienas iš tų trijų priklauso seniui, kuris turi absoliutų alibi: guli ligos patale. Liko du! Vieno iš jų savininkas iki išnaktų žiūrėjo pas kaimyną televizorių, lošė kortomis ir gėrė degtinę. Nuėjo miegoti tada, kai tu, Garkau, jau buvai Plačiavos durpyne. Ką pasakysi?!

- Kodėl jūs visą laiką manote, kad tas žmogus atvažiavo į durpyną motociklu? Galėjo ir pėsčiomis.

-Taip, galėjo, bet inspektorius ir tas kitas jo draugas girdėjo, kaip kažkas motociklu atvažiavo į durpyną. Laiko atžvilgiu viskas sutampa. Sutampa guminių batų atspaudai. Paryčiui jokio motociklo neradome. Prisipažink, Garkau! Visi faktai prieš tave.

- AŠ miegojau savo namuose. Mano motociklas stovėjo mano kieme. Galėjo ir visiškai kitas žmogus...

-Gana!!!

Geležinis langas...

- Kur šautuvas?! - rėkė tardytojas.

- Neturiu jokio šautuvo, - ramiai atsakė kaltinamasis.

Neišlaikęs tardytojas pribėgo prie durų, atidarė, čiupo iš budinčio policininko guminę lazdą, prišoko prie Garkaus:

- Prisipažinsi?!

-Ne.

Iš visų jėgų kirto lazda per stalą! Pašoko popieriai, nulėkė tušinukas, iš peleninės ištiško pelenai.

- Kur šautuvas?!!!

Geležinės durys užsitrenkė...

- Prie tavo šuns būdos radome šerno kaulų. Iš kur jie?

- Kodėl šerno? Gal kiaulės?

- Mes turime ekspertizės išvadą, - pamelavo pareigūnas.

- Du kartus buvau medžioklėse varovu. Davė šernienos. Gal koks kaulas ir pakliuvo šuniui.

- Gudrus esi. Vienas kartas tikrai nemeluos! Priremsiu!

Geležinis langas...

Išdaužtas.

Pučia vėjas...

- Ar tau negaila to inspektoriaus?

- Kas klausia?

- Tai aš, geltonas gailestingumo balsas.

- Aaaaa... - atsiliepė baltasis. - Negaila. Jam nereikėjo važiuoti i tą Plačiavos durpyną. Pats kaltas. Rizikavo.

- Tu pažįsti jo baltąjį balsą? - neiškentęs klausė geltonasis.

- Taip. Jo kijnas neklausė baltojo balso. Jam buvo sunku. Inspektoriaus baltasis balsas dabar klaidžioja po eterį.

- Kodėl?

Valdiškas tardytojo kabinetas...

- PrisipažįsH?

-Ne.

- Prisipažįsti?

-Ne.

Baigėsi trečioji para. Jokio įkalčio. Protingi, logiški atsakymai. Tardytojui nieko kito nebeliko - padėjo prieš Garkaus nosį pažymą apie jo išlaisvinimą.

- **Sią nakU** inspektorius mirė, - jis gręžte gręžė akimis. - Ką pasakysi?

Viduje kažkas lūžo. Garkus gūžtelėjo pečiais.

- Gaila, žinoma.

IŠ Ukmergės iki namų senis ėjo pėsčias. Visai ne todėl, kad neturėjo pinigų, ir ne todėl, kad tada, per areštą, nespėjo apsirengti ir liko vienmarškinis, be švarko, prastais batais. Visai ne todėl...

Traukė ir traukė visais plaučiais tyrą laisvės orą, žiūrėjo į dangų, į laukus ir niekaip negalėjo patikėti, kad viskas baigėsi. Visiškai baigėsi.

- Ar teisingai pasielgei? - klausė žaliasis balsas.

- Teisingai, - atsiliepė baltasis. - Aš išsaugojau kūną.

- Pražudei ramybę, - su gailesčiu tarė geltonasis.

- Ramybė, kaip ir sąžinė, yra kūno viduje. Ji kitų neliečia. Aš sugebėsiu įtikinti, kad Garkaus kūnas buvo teisus. Pamirškim tai.

-Jokiu būdu! - prieštaravo geltonasis.

- Aš niekada jam to nedovanosiu!

- Nesipykime. Beprasmis ginčas. Garkaus kūnas visiškai nekaltas. Kaltos dvasios, kurios tą kūną valdo.

Plaikstėsi baltas baltas drabužis...

Bėgo žmona.

Pakibo ant kaklo, stipriai stipriai prisispaudė...

- Neverk, neverk... viskas gerai, - senis abiem rankom glostė ir glostė kaulėtą žmonos nugarą. - Neverk... neverk... viskas gerai...

Plentu, už nugaros, zvimbė mašinos, šiek tiek sulėtinę greitį stebėjo nei iš šio, nei iš to plynoj vietoj apsikabinusius senus žmones. Nesuprato. Zvimbė toliau.

£jo į namus apsikabinę, prisispaudę vienas prie kito, kaip prieš daug daug metų.

- Tu nekaltas?

- Ne, - virptelėjus širdžiai, Garkus norėjo išsilaisvinti, bet žmona dar tvirčiau apkabino, dar glaudžiau prisispaudė.

-Niekada netikėjau. Žinojau, kad paleis.

- Nedaug truko.

- O Dieve...

Sustingo ruduo. Prasidėjo žiema. Neturėjo ramybės Garkus.

Smūgis...

Smūgis šautuvu!

Drimbantis kūnas...

Eidamas iš miesto, dažnai užsukdavo į paštą. Atsisėdęs pačiame tolimiausiame kampe, žiūrėdavo į sėdinčią už pertvaros juodai apsirengusią gražią šviesiaplaukę moterį. Kad būtų nors kokia pateisinama priežastis, prieš save pasidėdavo baltą popieriaus lapą ir nesąmoningai braižydavo kažkokias figūras.

Žmonės įeidavo ir išeidavo.

Gražioji moteris sverdavo siuntinius, rašydavo kvitus, skaičiuodavo pinigus, kartkartėm žvilgtelėdavo į senį. Sykį, prieš uždarant paštą pietų metui, moteris priėjo prie sėdinčio žmogaus.

-Jums ko nors reikia iš manęs?

- Ne. Ne, - visai sumišęs pralemeno Garkus, - laišką rašau.

- Gal namuose būni patogiau? - nusišypsojo.

- Ne. Namuose trukdo.

-Jūs neparašėte nė vieno laiško. Aš mačiau. Kurioje vietoje pašto dėžutė?

- Lauke. Už dury.

- Kam? Jei parašysite, galite jmesti laišką Štai ten. Matote?

- Taip. Ačiū jums. Matau.

Daugiau Garkus į paštą nė kojos nekėlė. Kaip gyva visur persekiojo, akyse dieną nakti šmėžavo gražuolė inspektoriaus žmona. Tai nelaimė!

Nutirpus sniegui, tuo metu, kai soduose skiepija obelis, sudėjo Garkus i motociklo priekabą kibirą mėšlo, kastuvą ir išvažiavo i mišką. Ilgai ilgai vaikščiojo, kol išrinko tiesų, liekną ąžuoliuką. Nuvežė į Palčiavos durpyną, pasodino inspektoriaus žūties vietoje. Lėtai kasė duobę, stropiai išsklaidė įkrėstą mėšlą, pirštais pabarstė žemės, įstatė medelį, iki viršaus rankomis užžarstė žemelę, užklojo velėną, sumynė.

- Sutvarkyk taip, lyg medis seniai augtų, - kuždėjo baltasis balsas. - Nepalik nereikalingų įkalčių.

Garkus sutvarkė, užmaskavo.

Ilgai stovėjo.

Važiuodamas pro bebravietę, stabtelėjo, kur juodoje gelmėje gulėjo nuskendęs šautuvas.

- Nori ištraukti, sulaužyti, sudaužyti? - klausė žaliasis balsas.

- Būtinai, - pritarė geltonasis.

- Nereikia, - tarė baltasis. - Tegu guli. Gal kada nors pravers.

Garkus neatsigręždamas nuvažiavo toliau.

- Ką darys su savo bėda? - klausė geltonasis balsas.

-Jis nežino. Kankinasi, - atsiliepė žaliasis.

- Man pasidarė sunku su Garkumi, - nepatenkintas bambėjo baltasis. - Per daug sentimentų. Gyvenimas žmogui - kova, o kovotojas turi būti šaltas ir negailestingas.

- Tu neteisi, baltoji dvasia, jeigu nėra meilės, gailestingumo, nėra kentėjimo - nėra gyvenimo.

- Jei Garkaus kūne nebūtų manęs, - švelniai prieštaravo žaliasis balsas, - jis seniai būtų toks, kokį nori padaryti jį baltoji dvasia, - žiaurus, negailestingas, be sąžinės ir pagailos. AŠ esu abejonė. Priverčiu pasverti kiekvieną poelgį, pritariu jam arba atmetu. Pamokau žmogų, kad pernelyg neįsikibtų į vieną sprendimą. Garkus mirs, todėl turi džiaugris, kol gyvas.

-Jis užmušė žmogų.

- Na ir kas? Tas žmogus norėjo pražudyti kitą žmogų. Jis pralošė. Logiškas atpildas.

- Palaukite! Tada kūnas pradės žudyti kūną be jokios priežasries? Kur pradžia? Kur galas?

Bažnyčioje po mišių Garkus priėjo prie klebono.

- Šventasis tėve, ar galiu užpirkti mišias už žuvusį žmogų?

- Taip. Reikia žinori, kas jis toks, kaip jo vardas, pavardė, iŠ kur jis.

Senis susimąstė.

Klebonas meiliu žvilgsniu žiūrėjo tiesiai Garkui j veidą. Kelios akimirkos kaip amžinybė... amžinybė... amžinybė...

- Po išpažinties, - sukuždėjo Garkus.

* * *

Kas tai?

Kas tas kūrėjas, kuris viduryje nakries sugeba suregzti tokį intriguojantį siužetą? Kur jis? Kodėl aplanko tik sapne, tik lovoje, tik kai kada?

O gal... tai šauksmas?

Gvidas Senkus neskubėjo.

IŠMINTIS

ERDVĖJE išsklaidyti dvasios lobiai.
Ne kiekviena ERDVĖJE sklandanti mintis pasiekia ŽMOGŲ.
ERDVĖJE sklandančias mintis gali įvertinti ne kiekvienas ŽMOGUS.

• « *

- Kur tu mane veži?

-1 Kauną.

-1 Kauną?

- Taip. Aš ten gyvenu. Kaip tu ten rašei? Gyvenimas - ne versmė, o tekantis upelis. Kartais linksmas, kartais murzinas, kartais nusekęs, o pavasariais besiliejantis per kraštus. Aštuoneri metai, Gvidai, prabėgo. Jau aštuoneri, o regis, tik vakar susitikome... - gražuolė ponia atsainiai vairavo puikią, naujutėlaitę japonišką mašinytę. Tyliai grojo, tarsi kuždėjo tiesiai i ausis magnetofonas. Ilgais baltais pirštukais su ilgais raudonais nagais Stulgienė paėmė ilgą ilgą cigaretę, pridegė, giliai įtraukusi, aukštyn pro mašinos stogo angą išpūtė melsvus dūmus. - Rūkai?

- Ne, - Gvidas slapčia stebėjo subtilia šukuosena papuoštą grakščią jos galvutę, tą patį klasikinį veido profilį, kažkada nubučiuotas, nukramtytas lūpas, tabaluojančius auksinius su deimantais auskarus, rūpesčių vagelėmis pažymėtus akių kampučius. Keista. Pasitaiko moterų, kurioms nepaprastai tinka brandus amžius. Pats gražumas. Gyvenimo patirties subrandintas protas. Sudaužę mergiško drovumo grandines, ištrūkę į laisvę jausmai, visa ko pasotintas kūnas. Kaip prakeikimas, pro sijono iškirptę akis traukė koketiškai apnuogintos šlaunys. Tarsi aistros karščiu garuojantis po tamsiai pilku sijonu bėgantis tas magiškas stiprių Šlaunų suspaudimas.

- Na kaip? Labai pasenau?

r

- Pagražėjai. Nepaprastai.

- Dėkoju. Šiandien buvo tavo pirmas susitikimas su Klaipėdos skaitytojais. Mačiau, kad jaudinaisi, iš pradžių mikčiojai, bet paskui nusiraminai.

- Pirmas. Panašaus i Klaipėdą kito miesto nėra.

- Sulaukei visuotinio pripažinimo. Puikus vakaras. Tikras šou. Aktoriai skaito ištraukas iš tavo knygų, vaidina ištisas scenas, priderino liaudies giesmes. Išmoko pagaliau. Turėtum būti patenkintas.

-Tai mano darbas. Visuomenei reikia stabų. Buvome ir likome pagonys. Reikia lyg nepasiekiamo Šviesulio, kaip skanėsto. Gyvenime stabai - nelaimingi žmonės. Dažniausiai vieniši, atsiskyrę, plaukiojantys garsų, spalvų ar žodžių pasaulyje.

- Tu negali savęs laikyti nelaimingu. Tokio gyvenimo pats siekei, pats norėjai ir pats susikūrei. Kuo čia dėti kiti?

Senkus pritilo. Jokių argumentų.

- AŠ negalėjau kitaip.

Kaune, ant senelio Nemuno kranto, atrodo, paprastas, dar komunistų laikais statytas platus vienaaukštis mūrinis namas, įėjęs i vidų, Senkus nejučia aiktelėjo. Visur mozaikinis parketas, lyg Verkių rūmuose aukšti, skoningai dekoruoti kambariai, grakštūs, plonytėmis kojelėmis staliukai ir išdrožinėtos, išraitytos kėdės, sunkūs paveikslų rėmai, didžiulės keraminės vazos ir tarsi paties Leonardo Da Vinčio tapyti paveikslai ant lubų.

Akies krašteliu Dana įdėmiai stebėjo, kokį įspūdį padarė ta už žuvusio Stulgos pinigus nupirkta prabanga.

- Nusirenk, - priėjusi Dana pati atsegiojo striukės sagas, šypsojosi.

- Galiu lažintis, kad tavo miegamasis ten, į Nemuno pusę.

- Taip.

- Ten viskas balta ir tamsiai raudonos naktinės užuolaidos.

- Man malonu, kad tu taip gerai mane pažįsti. Net skonį žinai.

- Hm... O tas vyras? Kas jis tau?

- Koks vyras? - išpijtė akis.

- Su randu ant smakro... Toks gauruotas, tamsus, panašus į čigoną.

Kelias sekundes Dana klastingai žiūrėjo į Gvido veidą, nežinodama kaip elgtis. Buvo tvirtai nusprendusi, kad jos meilė tam amžinai kažkokiomis padangėmis skrajojančiam vyrui, kurio, nors ir labai karštai norėjo, taip ir nepajėgė suprasti, turi būti kaip tyras oras, kaip šaltinio vanduo, kaip ugnis. Jokio šešėlio. Jokių kitų vyrų. Tarsi Mėnulis ir Žemė. Vis viena puse. Kiekvieno susitikimo ji lauks kaip nuostabiausios šventės. Nepaisant visko, bus kaip ką tik per žydinčių pienių lauką perbėgusi mergaitė: virpanti, geidžiama, kvepianti, išsipuošusi ir spindės tokiu tyrumo spindesiu, kurio realiai niekur nėra ir negali būti. Lyg nėra ir niekada nebuvo žiaurios kasdienybės, prakeiktojo kūno šauksmo. Lyg niekada nebuvo tik jai vienai žinomos sėkmės ir skaudžių pralaimėjimų.

-1 čigoną? - Dana tarsi nustebo, nutarė neišsiduoti, išlošti laiko. - Kodėl į čigoną?

- Todėl, kad Čigonų akys dažniausiai rudos, o to - mėlynos, - Gvidas šyptelėjo. - Tai tavo vyras?

- Nėra jokio vyro. Tekėčiau tik už tavęs, bet, deja, tu manęs nenori, - ji bandė nukreipti kalbą kita linkme.

- Tai kas jis? - Senkus jau atvirai šypsojosi, pats nusivilko striukę, pakabino, žvilgčiodamas į akimis sekiojančią Daną, ratu apėjo prabangų holą, stabtelėjo, apžiūrėjo iš Indijos atvežtą statulėlę, lanksčiai, lyg gerai treniruotas sportininkas, klestelėjo ant minkštasuolio.

Dana negalėjo suprasti, ar Gvidas taip taikliai šaiposi, ar iš tikro, kažkokiu neįtikėtinu būdu sužinojęs, ją tardo.

Pavyko išsisukti.

Gvidas nepamiršo. Būtinai norėjo įsitiidnti, ar kažkada susapnuotas sapnas - tilaovė ar vizija? Kodėl lyg deimantu i stiklą taip aštriai įsirėžė į atmintį? Kodėl taip ryškiai? Su spalvomis ir smulkmenomis. Kodėl ilgus metus buvo tarsi pamiršęs ir tik atsidūręs šitame name staiga akimirksniu viską prisiminė? įkyrus jausmas lyg da buvęs, lyg jau matyti ir tie laiptai, ir tie šviestuvai, ir tos baltos kėdės.

Per vakarienę Senkus vėl užklausė:

-Jis... labai apžėlęs. Jo rankos baltos baltos ir ilgi, laibi pirštai... tiesa?

To buvo per daug!

Dana vos neužspringo.

- Kas... kas tau sakė? Iš kur tu visa tai trauki?.. Tam, kad visai patikėčiau?.. Gal gali dar ką nors pasakyti? Tu įsitikinęs?

Stulgienė jokiu būdu nenorėjo sugadinti šio nuostabaus vakaro. Gvidas Senkus - šiandien jos svečias. Išsvajotas, mintyse tūkstančius kartų kalbintas, myluotas, glamonėtas. Kam reikalingas kažkokio vyro prisiminimas? Ji neigs. Ji išsisuks, pavers lengvu juoku.

Nuplevens.

Išnyks.

Tik įdomi pokalbio detalė.

- Kad patikėtum? - Gvidas nežinia ko vėl paslaptingai šyptelėjo, ant stalo pasirėmęs delnais užsidengė veidą, akis, susikaupė. - Tavo lova balta ir ant grindų patiestas kažkas baltas, ir baldai balti. Kai tu atsiguli... vienintelis miegamojo langas... kairėje, jis... jis, tas plaukuotas vyras, buvo apsivilkęs tamsesniu negu baltas chalatu. Šalta spalva. Melsvas. Taip, bet nelygus, raštuotas.

- Taip... - pagaliau Dana sutiko: - Šatkus. Tik kelios savaitės blūdo. Gyventi su nemylimu - tai tas pats, kaip plaukri prieš srovę. Ištaškai jėgas, silpsti, o į priekį - nė per plauką. Veltui

bėgantis laikas, nervų draskymas ir nuolatinė savęs prievarta lyg kinivarpos graužia ir graužia tave, kol pasiekia šerdį, kol esi priverstas vieną kartą pasakyti: stop! Išeik. Nereikia, nenoriu, negaliu, - Dana kalbėjo kuždėdama, retkarčiais pabrėždama vieną kitą žodį.

įsmeigė akis į Gvidą.

- Buvai sutikęs? Kalbėjai?
- Ne. Niekada.

I Š M I N T I S

Amžinajame ŽMOGAUS tobulėjime negali išnykti nė viena dvasinė pastanga.
ŽMOGAUS gyvenime jausmai gali plėtotis iki begalybės.
JAUSMAIS žmogus gali įgyti sugebėjimą suprasti aukščiausią gėrį arba gali išnykti blogyje.

* * *

Vėžlio greitumu kebliojo po Vilnių, paskendęs savo mintyse dairėsi, ūmai sustojęs kažką savo užrašų knygutėje žymėjosi ir vėl bejausmiu žvilgsniu top... tap... top... tap... top... tap...

Garkų matė tik vieną kartą.

Ryte.

Ukmergėje.

Prieš medžioklę.

Tą dieną urėdijoje susirinko pernelyg daug medžiotojų, ir neliko nieko kito, kaip skelti visą būrį į dvi dalis, vežti į skirtingus miškus. Štai tada, kai įsėdo į autobusą, pro langą pamatė iš kažkur išdygusį senį. Jau tada, prieš daugelį metų, jis buvo efektingas. Vešliais žilais plaukais, žvitrus, greitas, paslaptingai prisimerkęs, žodžiais nesimėtantis, išdidus, nepriklausomas.

r

Ir šunys.

Paskui senį sekiojo puikūs medžiokliniai šunys.

Ir viskas.

Paskui... tai iš vienur, tai iŠ kitur apie Garkų pasiekdavo tik kažkokios nuotrupos. Ėėėė... nepaprastai akylas medžiotojas, didelis šunų žinovas. Oooo... o koks puikus pėdsekys! Vasarą lyg žiemą seka sužeistojo pėdomis. Žino laukinių žvėrių biologines subtilybes, papročius, nuspėja jų gudrybes. Matyt, pats dangus jam tokį mokslą davė. Užeis koks siutas, ir senis, pridėjęs prie burnos žibalinės lempos stiklą, mauroja kaip vestuvių elnias. Kvailina ieškančius priešininko žvėris, priverčia sijoti mišką, o seniui tik pasiutęs džiaugsmas. Išeis kur į kaimo pakraštį, kur arčiau miško, ir, sudėjęs plačius savo delnus prie burnos, kad užkauks vilku! Akimirksniu sukyla viso kaimo šunys! Pasiutusio kauksmo vejami, trobose užsisklendžia žmonės. Tuo kauksmu bobutės gąsdino vaikus, o vyrai, sako, bėgdavę ieškoti avių. Gal jau papjovė? Gal kokį veršį nuritino pieva? Ar maža ką gali padaryti vilkas?

Seniui gi - tik tylus pakikenimas.

Ech, žmonės... Esate akli, jei nepažįstate gamtos...

Ir dar.

Senis nepaprastai mėgdavo kvailinti lapes. Vos užsnigus išeis kur mėnesienos naktį į palaukę, pamatys lapę bepeliaujančią ir, įkišęs žolę tarp lūpų, kad sucyps... Jei lapė jau pririjusi ir nelabai skuba, senis griebiasi naujos gudrybės. Kad suriks sužeisto kiškio riksmu! Ėėėė... nėra tokios lapės, kuri atsilaikytų prieš tokį viliojimą. Garkui to ir tereikia. Lapė bic bic artyn, žiūri, kur tas kiškis, o senis tik... bac! - ir nešasi ilgauodegę namo.

Visa tai kartu su tuo, kad vienišas, kad gyvena miške, kad nė žodžio daugiau, negu būtinai reikia, kūrė saldžios paslapties skraistę.

Nuspręsta.

Tryliktasis romanas bus apie šunis, medžioklę ir atsiskyrėlį Garkų.

Vienišo žmogaus gmmtynės su gamta turėtų sudominti kiekvieną skaitytoją.

* * *

Vėlyvas mduo.

Rangosi žvyruotas kelias, vangiai nuo vėjo linguoja šimtamečių eglių skarotos šakos, tabaluoja kaip naujamečiai žaisliukai rudi kankorėžiai, draikosi nuplėšti pageltę medžių lapai. Tarpais virš kelio eglių šakos taip susipynusios, kad nei dangaus, nei pažeme slenkančių debesų nematyti.

Tlioj tuoj prapliups lietus.

Kažkur čia visai netoli, pačioje gūdumoje, gyvena Garkus. Koks velnias jį čia atnešė? Kodėl miške? Kodėl ne kaime? Kodėl ne bažnytkaimyje? Jei kas nors tada Gvidui Senkui būtų pasakęs, kad nuoširdus noras parašyti dar vieną knygą persipins su fantastiškiausiais įvykiais, dramatiškiausiais išgyvenimais, - niekada nebūtų patikėjęs. Niekada! Žinoma, Ukmergės urėdijoje iš karto pasakė, kur važiuoti, ***bet*** ne taip paprasta buvo rasti tą tikrąjį kelią, vedantį į Garkaus sodybą. Nenugąsdino ir tai, kad daugelis kaimiečių, kai jų paklausdavo, kuriuo keliu pasukti, buvo linkę apie Garkų kalbėti vos ne pašnibždomis, su baime ir nepaaiškinama pagarba. Vos kelis sakinius pasakę, skubėjo pridurti, kad keistesni© žmogaus visoje apylinkėje nėra ir niekada nebuvo. Na ir kas? Senkus nė kiek nesijaudino. Kiekvienas, užsikrėtęs kokia nors aistra, visada kitiems atrodo keistokas, o jei dar medžiotojas ir ne šiaip koks paprastas, o įsimylėjęs Šunis... ko čia stebėris? Pats Senkus pusiau toks, vadinasi, šiek riek panašus. Kaip čia pasakius? Tarsi pieno broliai.

Greičiau. Jau lašnoja.

Netikėtai žvyrkelis nusiraitė per plačią miško aikštę ir bai-

gėsi ties gražia sodyba. Su priestatais priestateliais didžiulis vijokliais apaugęs mūrinis namas skardiniu stogu. Tolėliau, lyg paslėptas tarp medžių, dar didesnis mūras. Lyg daržinė, lyg sandėlis. Keletas mažesnių namukų pūpsojo prisiglaudę prie miško. Platus, gražiai sutvarkytas kiemas, kažkada vasarą vešėję gėlynai, dabar likę tik nudžiūvę stabarai, išgražintas Šulinys su svirtimi. Aptvaras paukščiams. Aptvarai gal lapėms, gal barsukams, gal mangutams. Aptvarai šunims. Pasaka.

Sustojusią mašiną apspito šunys. Lojo, urzgė, laukė, kol kas nors išlips. Puikiai suprasdamas šunų kalbą, nė kiek neišsigandęs, Senkus išlipo iŠ mašinos, meiliai pašnekino Šunis, atidaręs bagažinę pažiūrėjo, ar ko nesudaužė, ar ko nepamiršo, ar verta, pagalvojo, dabar, tuoj pat, prieš pažintį, nunešti lauktuvėms skirtą primusą. Tiek to. Vėliau.

Apsiniaukė.

Vis smarkyn ir smarkyn šniokštė lietus.

Pabrukę uodegas, šunys skubriai nubidzeno kas sau.

Nė gyvos dvasios.

Slėpdamasis nuo lietaus, Gvidas užtrenkė mašinos bagažinę, įbėgo į didįjį namą. Platus, raudonais kiliminiais takais nuklotas holas, laiptai į antrą aukštą, neįprastai baltos sienos. Neeeee. I atsiskyrėlio būstą visai nepanašu.

- Ko ieškote? - nulipęs laiptais paklausė augalotas vyras.

-Laba diena. Ieškau Garkaus. Ukmergės urėdijoje sakė, kad tuo keliu.

- Taip. Teisybė, bet jis čia negyvena.

-Jau supratau.

- Temsta. Jei važiuotumėt iki jo lūšnos mašina, reikėtų tuo pačiu keliu grįžti porą kilometrų atgal ir pasukti miško keliu į dešinę. Paklysit, be to, vietomis tas kelias pažliugęs. Nežinau nė ką patarti.

Holo dešinėje pro šiek tiek praviras duris, matyt, valgykloje, buvo girdėti stalo indų skambčiojimas, žmonių kalba.

prislopintas juokas, žingsniai. Iš valgyklos išbėgo dvi merginos. Stabtelėjo.

- Svečias? - šelmiškai prisimerkusi paklausė viena.

- Ne ne ne. Eikite, - mostelėjo ranka vyras. - Garkaus ieško.

- Nerasite, - atsiliepė kita. - Dar dieną mačiau, kaip mišku nužingsniavo plento link su krepšiu. Be šuns, vadinasi, išvažiavo.

-Jei be šuns, tikrai nėra, - pridijrė vyras.

Merginos neatstojo. Smalsiai apžiūrinėjo.

-Jūs kažkur matytas, - pratarė juoduke.

- Eikite gi, - dar kartą, jau piktai paragino vyras. - Jei ūkvedys leistų, galėtumėte pernakvoti šiuose namuose. Vietos iki valios. Jis gyvena kitoje kiemo pusėje, žaliame name. Matėte?

- Taip. Dėkui.

Ūkvedys ilgai vartė dokumentus, tyrė Senkaus veidą, kostelėjo, šyptelėjo.

- Gal jūs tas pats rašytojas? Lyg matytas.

- Taip. Tas pats.

- Aaaa. Labai malonu. Turime porą jūsų knygų. Skaičiau. I^ikiai rašote. Gyvenkite pas mus kiek tik jums patinka. Su vyriausiuoju suderinsiu. Manau, jis neprieštaraus.

- Kokiu vyriausiuoju?

- Čia medžioklės namai. Nežinojote?

-Aaaaaa... nežinojau.

Ūkvedys pats nuvedė i didjįj namą, senio žingsniais tylėdamas užlipo i antrą aukštą, minkštai žengdamas kilimais iki pat ilgo koridoriaus galo, keletą kartų stabtelėjo gilioje kelnių kišenėje ieškodamas raktų. Atrakino kampinio kambario duris, uždegė šviesą.

- Čia viskas, ko jums reikia. Rašomasis stalas, stalinė lempa, telefonas, televizorius, vonia, tualetas, lova, drabužių spinta

ir visa įeita. Perspėju: telefoniniai pokalbiai įrašomi. Jeigu kas, paskui teks aiškintis, o šiaip galite skambinti kur norite. Jūs medžioklei turite leidimą?

- Medžioklei? Ne. Renku medžiagą naujai knygai. Tik tiek.

- Gerai. Jei norite valgyti, galite eiti į valgyklą. Ten, apačioje, šalia durų į lauką.

- Mačiau. Dėkoju jums. Rytoj užeisiu ir už viską sumokėsiu. Gerai?

- Matysim. Labanakt.

* * *

Šeima - orkestras: vyras - melodija, žmona ~ ritmas, vaikai - harmonija. Tik taip atsiskleidžia viso kūrinio grožis.

Tai kas yra vienišas žmogus?

Kas yra Gvidas Senkus?

Paklydęs vienišas saksofonas? Garsas spengiančioje tyloje? Trūkčiojantis virpčiojimas, aimana, pratisas skausmas, tarsi savas, tarsi kito? Tarsi melodija iš praeities. Tarsi noras išmaldauti kitų supratimą ir užuojautą šiandien, tarsi pažadai ateičiai.

... išaugink sūnų, pastatyk trobą, pasodink medį...

... atlik biologinę, fizinę, dvasinę pareigą šioje žemėje...

Atlik.

Privalai.

Kiekvienas privalo.

Kur Senkaus šeima, kur vaikai? Nepastatė trobos, nepasodino nė vieno medžio.

Gvidas sėdėjo minkštame krėsle seniai susidėliojęs daiktus, sukabinęs drabužius į spintą, nusiprausęs, persirengęs miegoti. Koks nelabasis jį čia atnešė? Ko jam visą gyvenimą trūksta? Ko jis ieško? Kam reikalingos jo pastangos, tas čigoniškas gyvenimas ir garbė? Kam?

o gal knygos - troba? Gal tūkstančiuose žmonių pasėtos medžių sėklos? Gal jau sudygo, gal auga, gal lapoja? Tik kažkodėl negirdėti vėjo šniokštimo ir lapų šlamesio.

O Viešpatie... Gvidas suėmė galvą delnais. Kodėl toks nepakeliamas ilgesys? Kodėl?

Kur pradžia?

Kada iš vieškelio pasuko savuoju taku?

Kur?

Gal tada, kai... šiukšlinas, prismirdęs, sklidinas girtų dainų, nešvankių anekdotų, gerklinio kvatojimo, mergų cypavimo antrąją Naujųjų metų naktį lėkė dundėjo stūgavo traukinys iš Murmansko į Sankt Peterburgą?

Gal kažkada anksčiau?

Kada?

* * *

Švelniai kažkas pabarbeno į duris...

Senkus pašoko, atidarė.

^ Mano vardas Rima, - juodaplaukė šypsojosi.

-Taip, Rima, malonu. Klausau.

- Man pasirodė, kad jūs alkanas. Ne? Valgyklą seniai uždarė, bet jei aš užsakysiu... Kaip jūs? Alkanas? - kaip gyvatės geluonis dviprasmiškos akys.

- Nelabai. Dėkui.

- Dar pamaniau, kad jūs vienas ir jums liūdna. Tik prašom ko nors bloga nepagalvoti, bet mes su drauge turime torto ir geros kavos. Pas mus gana linksma. Gal norėtumėte prisidėti? Šiek tiek pasėdėsime ir eisime miegoti. Dar anksti, tiesa? Pagaliau ką čia veikti tame miške?

Logiška.

- Taip. Dar gana ankstyvas vakaras.

Senkus spėliodamas žiūrėjo į šelmiškai besišypsančią merginą ir niekaip nepajėgė suprasti, ką kalba rudos, klastingai

blizgančios ***akys.*** Ko jai reilcia? Kodėl toks šiltas dėmesys? Gal šiuose namuose tokia tradicija?

- Koks jūsų vardas?

- Gvidas.

- Galima tiesiog tu?

- Galima, - Gvidas nusišypsojo. Pasirausęs kelionmaišyje ištraukė dėžutę saldainių, buteli gero likerio. - Tiks?

-Žinoma. Galiu paskambinti? - nelaukdama atsakymo, priėjo prie telefono, kažkam griežtu balsu įsakė: - Karoli, vakarienę keturiems. Taip. Ne. Specialaus užsakymo nebus... Taip... kaip visada.

Vakarienė buvo puiki. Kvepėjo, sunkė seilę ką tik iškeptas šernienos kepsnys, lengvai slydo degtinė, vynas, kažkoks kmynų gėrimas. Senkus degtinės nemėgo, bet, nenorėdamas kuo nors išsiskirti iš kitų, nusileido. Pagaliau šiaip taip suprato, kodėl čia, miške, be ypatingos progos abi merginos - tarsi pasakos karalaitės. Vakarinis puošnus tualetas, papuošalai, ryškiai raudonos liipos, ryškus veido makiažas, stiprias kvepalai. Velniop! I^iku. Mažyris, jaukus, kilimais nuklotas kambariukas. Mažytis, stikliniu viršumi, gausiai apkrautas staliukas. Specialiame vežimėlyje gėrimai, indas su ledais, šąla šampanas, geros cigaretės. Priešais, ant minkštos sofos, atsainiai atsidrėbęs bernas, lyg šokančios, lyg besiraivančios panos. Senkų persekiojo mintis, kad jis gerokai vyresnis ir jam sunku prisitaikyti prie beprasmio kvailiojimo, lėkšto pokalbio, primityvaus, net vulgaraus humoro. Apsimetęs kvaileliu, nei iš šio, nei iš to kikeno, viskam pritarė, pats ne ką gudriau vapėjo.

- Gerk, neliūdėk! - ragino Benas. - Tu kas? Didelis viršininkas? Gal ministras? Gal tas, be portfelio? - juokėsi.

- Ne. Rašau knygas, - ir iš karto pasigailėjo, kad prasitarė.

- Aaaaa... rašytojas. Tokių dar nebuvo, tiesa, Rima? Suprantu. Rašai, kai grįžti iŠ darbo, vakarais. Ką veiki dieną? Gal ministro pavaduotojas?

- Ne. Rašau nuo ryto iki vakaro. Toks darbas. Visada.

- Aaaaa... Neįdomu. Gerk!

Paryčiais gal ir giedojo gaidžiai, bet niekas negirdėjo.

Negalėjo girdėti.

Kažkodėl Benas, žiūrėdamas į Senkų, šypsojosi šėtonišku, klastingu šypsniu. Pabrėžtinai paslaugiai, lipšniai pylė, siūlė degtinę, akylai stebėjo, kad iki dugno, kad be maivymosi ir su polėkiu. Po velnių!

Gvidas pamažu užsikrėtė nepaaiškinamo saldumo virusu. Pasidavė kaip skerdyklon stumiamas veršis. Kikendama, judindama, erzindama svečią, Rima, aukštai pasikaišiusi puošnią suknią, klestelėjo Senkui ant kelių. Tampė už ausų, kandžiojo nosį ir čiulpė lūpas. Benas kurį laiką glostė nuogas Gretos krūtis, begėdiškai grabinėjosi ten, kur ne kiekviena moteris leidžia, pagaliau išsivedė merginą iš kambario. Pasiutęs siautulys! Senkus kvatojo, jam patiko, jis pasidavė.

Gal Rima ir žinojo, gal matė, kaip šešėlyje, tamsiame kampe, ryte rydamas akimis sėdi vyras. Retkarčiais spragsi fotoaparatas...

Aaaaak...

* * *

Prabudo Senkus nuo rudeninės saulės. Spigino pro atvirą langą ir kaitino žandą. O Viešpatie... jau vidudienis!

Atsistojusi prie lovos, Rima šypsojosi.

- Na ir miegojai... Maniau, neprabusi, - ji pasilenkė, pakėlė nukritusį rankšluostį. - O tu... visai nieko. Nesirikėjau...

- Kaip tau ne gėda?.. Beveik tėvu galiu būti... - bandė pasišaipyti.

- Nė kiek. AŠ gi nesiruošiu už tavęs tekėti, o Šiaip... sportas. Daugiau nieko. Moteris visada vilioja vyriški, užsigrūdinę patinai. Tame visame kažkoks virpulys, lyg romantika, lyg šansas viens du atsidurti visai svetimame tau pasaulyje.

šoko iš lovos.

- Neskubėk. Garkus iš labo ryto išėjo i mišką. Mačiau, - nė kiek nesidrovėdama nulydėjo Senkų i vonią. - Atnešiau tau pusryčius. Paskubėk. Atauš.

- Ačiū.

- O... aš galiu su... tavimi?

- Su manimi?! I vonią?

- Na, taip. Kas čia blogo? Tau, sakysi, nemalonu su jauna, žydinčia moterimi? Gal... kliokiant srovei Šį tą sugalvosim... Kaip? - ji jau rengėsi.

- Ne. Maudytis neketinu. Tik apsitaškysiu ir viskas.

- Gaila.

Jam pasirodė, kad Rima jau visai nebe tokia graži, visai nebe tokia viliojanti ir patraukli.

- Pasakyk man, Rima, tas Garkus? Kodėl apie jį žmonės kalba tarsi bijodami? Ko jie bijo? Girdėjau, kad jis puikus šunų žinovas. Tik tiek.

- Pats pamatysi. Nekalbus, toks gunkt gunkt gunkt po mišką, kad pasižiūrės... Tuoj sprukti norisi. Visi žmonės jo bijo, tik mūsų virėjas draugauja. Nuneša ko pavalgyti, matyt, paplepa, nes kai nueina, tai grįžta tik po kelių valandų. Kartais to miško žmogaus ieško moterys, kartais vyrai. Sako, moka užkeikti, moka iš namų kipšą išvaryti. Visaip šneka. Garkus net ligas gydo. Duoda žmonėms visokių žolelių. Pinigų neprašo, todėl ir lankytojų atsiranda.

- O tu... jo bijai?

- Kai sutinku miške, bandau slėptis, bet nuo jo pasislėpti neįmanoma. Viską mato. Nė karto manęs neužkalbino.

- Aaaaa... - kaip čia su tuo Garkumi? Kažkoks neišsamus paveikslas, kažko trūksta. - Sakei, jis turi šunį, o su šio kiemo šunimis jis nesipjauna? Buvo kada nors?

- Ne. Prie manęs nebuvo. Garkaus šuo dvigubai didesnis. Be to, baisiai piktas.

- Aaaaa... o... o kaip tu čia pakliuvai? Kur tavo mama, kur tėvas? Kur tu gyveni? Tu jauna, graži mergina. Ką tu čia veiki? - išsprūdo.

-Ooooo... labai daug tu nori, - ji susimąstė. - Tėvai gyvena Kaune, o aš... turiu vieno kambario butuką Vilniuje. Tuoj bus mėnuo, kai gyvenu čia. Priiminėju svečius, - ji nusišypsojo, kilstelėjo taurę vyno, gurkštelėjo. - Greit išvažiuosiu. Virėjas Karolis gyvena kambarėlyje šalia virtuvės. Sargas Benas išvažiuos kartu su manimi. Mus pakeis kiti žmonės. Daugiau nieko negaliu pasakoti. Dovanok. Negaliu. Gal nori ko stipresnio? Aš atnešiu. Gerai?

- Kad...

- Nieko, nieko. Po truputj... Na, neprieštarauk...

* * «

Garkaus lūšnos durys buvo atlapotos, bet jeiti Senkus nedrįso. Kiek pamindžiukavęs, tolėliau ant kelmo valandą kitą palaukęs, grįžo, susirado virėją Karolį. Pamatęs net suvirpėjo. Tokio randais subjauroto veido niekada dar nebuvo matęs. Storas, mėsingas, kaip triūbos atsikišusias lūpas Karolis nuolatos vilgė storu liežuviu. Jokio smakro, tik mažas gumbelis tarp kaklo ir lūpų. Nosis lygiai bulvytė su riestu, mėsingu, blizgančiu galiuku, akys siaurai suspaustos, tarsi be spalvos, mažytės, išvirtusios, ašarojančios. Ausys atvėpusios, nuo nuolatinio virtuvės karščio stipriai paraudusios, prižėlusios žilų plaukų. Pats visas kažkoks susigūžęs, susisukęs, nuplikęs.

- Karoli, - kiek galėdamas švelniau kreipėsi į šlykštųjį virėją, - taip atsitiko, kad Garkus jau išėjo į mišką. Noriu susitikti. Gal galėtumėt pasakyti, kada žadėjo grįžti? Gal kur nors išvažiavo? - bukas virėjo žvilgsnis nerodė jokios reakcijos. - Jan gerokai po pietų... nėra... kaip?

- Ryte buvo.

- Ryte... aš miegojau. Pramiegojau.

- Nereikėjo su ta *kurva* voliotis... Sakiau Garkui. Susiraukė ir mostelėjo ranka. Važiuokit namo... Nepriims.

- Kodėl? - sumišęs paklausė.

- Todėl, kad Garkus mėgsta tvirtos moralės žmones.

-Jūs manote...

- Taip. Jis... mano lygiai taip pat. Tos mergos tam ir paliktos, kad su kiekvienu, kuris čia atvažiuoja, *pasikurvavotii*. Kai prasideda didžiosios medžioklės, jų čia priveža daug. Ak... pasileidėlės. Geria, klykauja, šoka, kvailioja per naktis. Man taip pat jokio miego... tai viena pagamink, tai kita... nuo kojų nuvaro. Nė bulvių nėra kam priskusti.

Pokalbis aiškiai nenusisekė. Karolis tylėjo, bukai žiūrėjo pro Gvido viršugalvį į kažkokią vinį. Gal eiti? O gal dar palaukti?

- O... jūs... jau seniai su Garkumi? Na, draugaujate...

Neatsakė. Nusisuko. Nusliūkinęs į savo kambarėlį, trinktelėjo durimis. Nereikia net sakyti, kad toks storžieviškas elgesys Senkų įžeidė. Plykstelėjo, tarsi kas vinimi būtų smigtelėjęs į gerą vietą. Lozoriau prakeiktas!

Nežinodamas nė kur dėtis, Gvidas pasiėmė pluoštą švarių popieriaus lapų, savo mėgstamą tušinuką ir nukiūtinęs atsisėdo miške ant kelmo. Tiesiai prieš Garkaus namelį. Lauks, kol sutems. Būtinai!

Visai pavakary, kai rašinys buvo beveik baigtas, netikėtai visai šalia išgirdo atsargius sunkius žingsnius... Trakštelėjo sausa šakelė.

Per petį žvilgtelėjo ir sustingo...

Žemai nuleidęs galvą, įdėmiai stebėdamas, skubia risčia artėjo siaubingasis Garkaus šuo. Paprastai Senkus šunų nebijodavo, bet dabar kažkodėl jį sukaustė paniška baimė. Gigantiškas, panašus į rusų kurtą, apaugęs juodais su besiplaikstančia nuokara glotniais plaukais. Tikro kurto grakštus risnojimas niekaip nesiderino su dvigubai didesne negu paties stambiausio

dogo galva. Ne. Ne visai taip. Snukis ilgas, o kakta praplėsta, suplota, panaši į rotveilerio.

Jei tas kelmas, ant kurio sėdi Senkus, priklauso šuns saugomai teritorijai, jis puls. Be jokios abejonės! Geriausiu atveju aplos, i>et neatrodo. Akimirksnį pasigailėjo, kad prieš sėsdamas nesusirado geros lazdos. Žinoma, menka paguoda prieš tokį šunį lazda.

Iš pavėjinės pusės sustojęs per metrą, Šuo savo rudomis akimis įsispitrijo Gvidui į veidą, į akis. Uodė. Vos girdimai kraupiu, gerkliniu balsu trūkčiojamai urzgė...

Nejučia sustingo visas kūnas...

Staiga Senkus suprato, kad Šuns snukio išraiška, protingas, tiriamas, tarsi žmogaus žvilgsnis reiškia tik susidomėjimą. Nėra to buko, gyvuliško pykčio, kuriuo paprastai trykšte trykšta gaivališkas Kaukazo aviganis. Norėdamas išvengti konfliktinės situacijos, Senkus pamažu nukreipė savo žvilgsnį nuo šuns akių į miško medžius. Be jokios abejonės. Šuo pajuto, kad jis bijo. Užgniaužęs savo žmogišką išdidumą, jis pasielgė kaip nususęs šunų gaujos narys, pabrėždamas, kad besąlygiškai pripažįsta gaujos vedlio autoritetą, jėgą ir drąsą. Psichologiškai pralošė. Pasidavė. Dabar, jeigu kada nors tektų tam gauruotam pabaisai priminti, kad jis žmogus, susirėmimas turėtų būti žiaurus ir negailestingas. Tikėjo, kad to daryti niekada neprireiks. Galų gale tai Garkaus šuo. Tegu. Senkus bus protingesnis.

To užteko.

Suo nusisuko, kiek paėjęs, pakėlęs koją pažymėjo savo teritoriją ir neskubėdamas nukiūtino į savo kiemą. Nuodugniai apuostė taką, namelio slenkstį, kelias minutes dingo viduje ir pagaliau įsitikinęs, kad viskas gerai, atsigulė pačiame kiemo viduryje.

Suprantama.

Nuo šios minutės prasidėjo šuns sargyba. Dabar joks gyvis nedrįs peržengti slenksčio.

Senkus apsidairė. Garkaus niekur nematyti.

Dar po pusvalandžio šuo, atsukęs į Senkų ausis, palaimingai snaudė. Gal Garkus kur užtniko? Bet kodėl tuomet šuo vienas? Kodėl paliko šeimininką? Gvidas veltui bandė susikaupti prie rašinio pabaigos.

Mišką gaubė sutemos. Staiga kažkas tarp medžių sušmėžavo. Senkus pakilo, rengdamasis pasisveikinti su Garkumi. Po minutės nusivylė pažinęs šlubčiojantį šlykštųjį virėją. Tarsi Gvido nė nebūtų, nešinas sunkiu kibiru, prasvyravo pro pat jo nosį. Paglostė šunį, ištisai valandai pradingo trobelėje.

Kai šlubasis virėjas vėl pasirodė, buvo beveik naktis.

- Karoli, - kiek galėdamas švelniau ištarė, - gal galite pasakyti, kada pasirodys ponas Garkus?

Virėjas stabtelėjo, burbtelėjo:

- Šiandien nebus. Gal nė rytoj nebus. Atrodo, kad ilgai nebus, - ir nuėjo.

Kas tai?! Pasityčiojimas? Sukandęs dantis prarijo ir šią piliulę. Po šimts! Pasiutiškai norėjosi susikrauti daiktus ir mauti namo. I Vilnių! Kol pamažėle kėblino atgal, pyktis atlėgo. Kažkoks balsas pačion ausin kuždėjo, kad karščiuotis neverta.

Rima vėl pakvietė vakarienės. Juokėsi, vaipėsi, pasakojo pikantiškus anekdotus. Štai ką reiškia jaunystė! Gvidui, žinoma, buvo malonu. Valgė tylėdamas, rimtas, abejingas. Pagaliau ji tiesiai pasisiūlė į sugxiioves, tikino, kad padovanos jam nuostabiausią naktį, apie kokią vyras gali tik svajoti. Susierzinęs Gvidas mašinaliai sumosikavo rankomis. Ne ne ne! Merga nušvito Šėtonišku šypsniu. Prisimerkusi spitrijo tiesiai į akis, koketiškai sudėjusi lūputes išsuokė:

- Oooooo... balandėli. Netikėjau, - staiga ištraukusi iš po pastalės Senkaus piniginę, padėjo viduryje stalo. - Tavo?

- Iš kur? - išsprūdo. - Piniginė buvo kelionmaišyje. Kaip ji pateko į tavo rankas? Tu rauseisi po svetimus daiktus? Prašyčiau paaiškinti!

- Atspėk, - šelmiškai nuleido akis. - Aną naktį pats davei. Sakei, pasiimk kiek nori. Aš ir pasiėmiau. Likusius grąžinu. Gal paėmiau kiek per daug, bet jei tu... šiandien... dalį grąžinsiu. Tai kaip?

- Meluoji. Nedaviau. Puikiai atsimenu. Tai vagystė!

- Buvai girtas ir nieko neprisimeni, - jos balsas pasidarė kietas, metalinis. - Per jėgą įsitempei mane į savo lovą ir... ir... tu pats supranti. Nejaugi aš, kuriai vos dvidešimt, už dyką su tokiu seniu, a?

- Tu paėmei beveik visus mano pinigus! - pasižiijrėjęs net suvirpėjo iš pykdo. Tai bent kekšė!

- Dalį... galiu grąžinti.

- Dink iš akių! - atsistojo, nusišluostęs lūpas trenkė servetėlę ant stalo. - Net šlykštu, kaip tu pasileidusi!

Palydėjo skambus juokas.

Velniop! Namo! Pernakvosiu - ir namo!

Iki paryčių vartėsi niekaip negalėdamas užmigti.

Staiga aiškiai išgirdo, kaip kažkur klaikiai dejuoja žmogus. O Viešpatie! Kas tai?!

Šokęs iš lovos, atlapojo langą, persisvėręs įtemptai klausėsi. Nieko. Tyliai ošia miškas. Vos švito. **Saitas,** rudens nakties drėgmės pritvinęs oras veržėsi į **kamban,** kėlė šiurpą.

Gal pasigirdo?

Uždaręs langą, Senkus atsisėdo ant lovos. Tikriausiai bus susapnavęs. Bet atsigulęs nespėjo nė dorai apsikloti, kai vėl išgirdo mirštančio žmogaus vaitojimą. Greičiau!

Tylutėliai išsmuko į koridorių. Stypčiodamas ant pirštų galiukų, rankomis slysdamas sienomis, slinko kairiųjų laiptų link.

Aaaauuaaaa...

Pakirto kojas, akimirksniu išdžiūvo burna, ėmė tirtėti rankos. Apačioje kažkas dusliai dundėjo, tarsi grūmėsi, vaitojo, stumdė daiktus. Kas čia dedasi?

Nulipęs laiptais, stabtelėjo nesuprasdamas, iš kur sklinda garsas. Staiga įsižiebė elektra, ir prieš Senkų išdygo augalotas, raudonu chalatu apsivilkęs jaunas vyras.

- Tau ko? - niiiriai žiūrėdamas paklausė.

- Aš... kažkas... gal pagalbos reikia?

- Nieko nereikia. Miegok. Lipk į viršų.

-Bet...

- Regis, tau aiškiai pasakiau! - neleidžiančiu prieštarauti balsu įsakmiai tėškė. - Šiaušk į viršų!

Teko paklusti. Lipdamas vėl išgirdo dejonę. Stabtelėjo. Atsisuko.

- Lipk! Susitvarkysiu be tavęs, - užgesino šviesą. Trinktelėjo durys.

Antro aukšto koridoriaus gale. Šalia kitos laiprinės degė šviesa. Įdėmiai stebėdama Gvidą, stovėjo Rima. Niekada nebuvo matęs moters su juodais naktiniais marškiniais. Kaip šmėkla. Kaip ragana. Kaip pikto šauklys.

- Ko nemiegi? - nieko neatsakęs, skubiai ėjo savo kambario link. - Vienam šalta?

Užsitrenkė. Palindęs po antklode, įsistebeilijo j prieblandoje skendinčias lubas. Ką visa tai reiškia?

Užsiklojęs galvą, kad nieko negirdėtų, užmigo tik paryčiui. Trumpas sapnas buvo panašus į siaubo filmą su baisiausiai suknežintais, sumaitotais, vampyrais aplipusiais kūnais, kraujo upėmis ir pragarišku kvatojimu.

Jau busdamas tarytum per sapną, tarytum jau tikrovėje išgirdo mašinų ūžesį, balsus, juoką, trepsenimą, šunų lojimą.

Atsimerkęs pamatė, kad po kambarėlį ridinėjasi blausi, ankstyva saulė, nuo medžių rasos atsispindėję zuikučiai šmirinėja sienomis. Visame name aidi balsai.

Ei! Šeštadienis! Medžioklės diena!

Skubiai susitvarkęs išėjo į kiemą.

- Sveikas! - kažkas čiupo už peties. Atsigręžė.

- Ooooo, Alfredai! *U* kur tu čia? - Senkus Šiltai paspaudė ranką buvusiam kurso draugui. - Medžiosi?

- Tu, matau, literate, atitrūkai nuo gyvenimo. Aš - jau valdybos viršininkas. Mane pakvietė personaliai, o kas tave, drauguži, kvietė?

- Niekas. Ieškau Garkaus. Renku medžiagą naujai knygai.

- Medžiosi? Turi šautuvą?

- Viską turiu, bet...

- Palauk. Aš tuoj, - Alfredas skubiai nuėjo į valgyklą, kur buvo girdėti besirengiančiųjų medžioti klegesys, indų, stikliukų skambčiojimas, kažkieno užkrečiamas kvatojimas. Po minutės pasirodęs, plačiai išskėtęs rankas, su šypsniu per visą burną priėjęs apkabino. - Ei, vyre! Čia tave iš tavo knygų visi pažįsta! Sakė, džiaugsis galėdami pabendrauti su gyvu rašytoju. Kviečia pusryčių. Ruoškis medžioklei. Po pusvalandžio išvažiuojame.

Du kartus raginti nereikėjo.

- Kostai! Ei, Kostai! - rėkė varovų vyriausiasis. - Kur Garkus? Nueik, pasakyk, kad jau laikas.

- Nėra Garkaus. Išvažiavęs.

- Kaip?! Tai kas parodys, kur šernai? Kas vadovaus Šunims? Kaip aš vyriausiajam į akis pažiūrėsiu?

Susirinkę iš aplinkinių kaimų varovai žvalgėsi vienas į kitą ir gūžčiojo pečiais. Kaip nors...

Senkų, žinoma, labiausiai viliojo šunys.

Medžioklė ritosi tarsi perdžiūvęs ratas. Visą dieną vis kažkas kažkur ne taip. Tai varovai varė ne ten, kur stovėjo medžiotojai. Tai vedlys, tarsi drignių persirijęs, visai pamiršo vėjo svarbą ir „tiesė" medžiotojų ugnies liniją pavėjui. Tai šunys blaškė žvėris velniai žino kur. Nors krito dvylika šernų, bet visiems buvo maža. Kur matyta, kad tokiuose karališkuose miškuose nė vieno elnio, nė vieno briedžio ir net lapės niekas nematė! Jokio vertesnio trofėjaus!

- Ooooo, jei būtų Garkus...

- Na, kur tas šiknius nuvedė varovus?! Kur?! - rėkė tulžingas raudonskruostis pilvūzas. - Žinoma, dabar nusuks per Labuko kampą!

Taip ir buvo. Visa elnių banda laimingai paspruko pro Labuko kampą. Pagaliau perpykęs vyriausiasis patį vidudienį, visai prieš pietus, riktelėjo;

- Gana! Kad kitą kartą būtų Garkus! Medžioklė baigta.

Pirštu mostelėjęs, liepė vairuotojui privažiuoti arčiau, suirzęs klestelėjo ant sėdynės, bmkte įbruko kažkokiam palaižūnui savo šautuvą, mostelėjo ranka, rėkte išrėkė:

- Namo! J Vilnių! Po velnių!

Vos grįžę į sodybą, likusieji iŠ karto pasiskirstė: bailesni sėdo į mašinas ir išrūko paskui vyriausiąjį, kiti pasiliko lėbauti. Kvietė ir Senkų, bet tas atsisakė. Gėrė, ūžė, cypino iš kažkur pritvinusi tuntą mergų. Klegėjo, švietė visas namas. Paryčiui kažkas stipriai pasibeldė. Gvidas norėjo apsimesti, kad nieko negirdi, nieko nemato - miega, bet beldė taip stipriai, kad buvo priverstas atidaryti duris. Vien su glaudėmis, basas, apsimuturiavęs kaklą didžiuliu rankšluosčiu, nešinas buteliu Šampano, įvirto Alfredas. Be ceremonijų nudribęs ant grindų riktelėjo:

-Taurę! Gersim!

- Dėkui, kad aš...

Išgelbėjo žingsniai už durų. Tuoj pat įvirto dvi girtutėlės mergos, čiupo pusplikį valdytoją už pažastų, ištempė lauk.

- Ei, rašytojau! - atsigręžęs dar spėjo riktelti buvęs draugas. - Gali gyvent! čia kiek tik patinka. Kalbėjau su ūkvedžiu. Supratai?!

Pasirodė, kad buvęs kurso draugas veltui žodžių nemėto. Ryte, jau įdienojus, Senkų surado tas pats storulis, apvalus it žirniukas ūkvedys ir šypsodamasis patikino, kad be jokio mokesčio šiuose namuose galįs gyventi nors iki mirties.

- Ei, Karoli! - riktelėjo pro šalį einančiam virėjui. - Prieik!.. Štai gerbiamas rašytojas. Nuo šios dienos jam priklauso maitinimas ir sausas davinys. Supratai?

- Gerai, - sausai burbtelėjo luošys ir neatsigręždamas nukiiitino į mišką.

- Nekreipkite dėmesio, - atsisukęs lipšniai tikino ūkvedys. - Nelaimingas žmogus. Puikus virėjas. Neplepus. Būtent toks, kokio čia reikia. Noriu paprašyti ir jūsu: niekas neturi žinori, kas čia vyksta. Suprantate? Gali kilti didelių nemalonumų.

Garkus pasirodė tik antradienio rytą. Nepaisydamas nei kelio, nei takelio, ėjo tiesiai savo trobelės link. Miesrietiškai apsirengęs, rimtas, lėtas, išsidraikiusiais žilais plaukais, pasiramsčiuodamas, matyt, kur miške pakeliui nutverta lazda. Patrakęs iš džiaugsmo, baisusis šuo šokinėjo šeimininkui vos ne aukščiau galvos, taikėsi palaižyti veidą, rankas, prisiglausti kūnu.

Pastebėjęs Senkų, Garkus sekundėlę abejojo. Lyg nenorom, kiek susiraukęs priėjo artyn, pasisveikino.

- Vis dar manęs laukiate?

- Laukiu.

- Ko? - gręžė skvarbiomis akimis.

- Noriu parašyti knygą apie medžioklinių šunų darbą miške. Gal galėtumėt kai ką patarti, pasižiūrėri tai, kas jau parašyta?.. - patylėjo. - Būsiu labai dėkingas.

- Ne. Negaliu jums padėti. Specialiai šunų netyrinėju. Myliu, ir tiek. Kaip visi.

- Anądien medžioklės metu visi tvirtino, kad už jus geresnio medžioklės žinovo kaip gyvi nėra matę. Prašyčiau padėti. Geresnio konsultanto niekur nerasiu. Žinau, jūs praktikas.

Garkus paglostė savo barzdą, kažką galvodamas minutėlę žiūrėjo sau po kojomis. Krenkštelėjo.

- Gerai... jei jau laukėte. Valandos pakaks?

- Gal pakaks... - žinojo, kad jokiu būdu nepakaks, bet ryžosi pasitenkinti nors pačia mažiausia galimybe. Gal paskui

pavyks senį l<aip nors sudominti? Gal pavyks užčiuopti kokią jo silpnybę?

Garkus nusisuko ir nuėjo. Ką tai reiškia? Dabar ar vėliau? Pavymui žiūrėdamas, Senkus laukė, gal atsisuks, dar ką nors pasakys, bet spėriai žingsniuodamas sieksniniais žingsniais senis sparčiai tolo. Senkus pasileido įkandin.

Nustebino daugybė knygų. Nuo žemės iki lubų grūste prigrūstos lentynos, apkrautos palangės, krūvos ant suolų, ant vienintelio didžiulio stalo, keli ryšuliai ant grindų. Kampe juoda marška uždengtas kažkoks daiktas. Švaru. Kvepia dūmais ir medžio pjuvenomis. Vos ne vidury kambario baltai dažyta, nuo karščio dėmėm išmarginta metalinė krosnelė. Šalia aukšta lentyna su indais, puodais, rankšluosčiais ir daugybė stiklinių indų su džiovintomis žolelėmis. Iš karto krito į akis, kad visa trobelė suręsta iŠ storų, apvalių rąstų. Lubos ir grindys iŠ plonesnių, dailiai nutašytų karčių.

- Kas statė šią trobelę, matyt, ilgai gyveno Rusijos šiaurėje, -Garkus klausiamai pažvelgė. - Taip stato namelius šiaurės medžiotojai.

- Tikra tiesa, - patvirtino šeimininkas. - Per daugelį šimtmečių sukaupta patirtis leidžia minimaliomis priemonėmis pasiekti maksimalų rezultatą. Šiame namelyje nėra nė vienos vinies. Grindys iš ąžuolo, lubos minkšto medžio, o sienos iš pušinių rąstų. Jūs pastabus. Tuoj išgersime arbatos. Geriausia, žinoma, jei visa trobelė būtų iš tos pačios rūšies rąstų. Kai stačiau, tokių plonybių dar nežinojau, - krosnelėje įkūrė ugnį.

Kalba nesimezgė. Garkus atvirai sukritikavo beveik visas Senkaus pastabas apie medžioklinių šunų elgesį medžioklių metu ir nepritarė išvadoms. Galiausiai visai nuliūdino sakydamas, kad Gvido supratimas apie šunis miesčioniškas, paviršinis, ir jis geros knygos niekada neparašys. Senkus įsižeidė, bet tvardėsi. Erzino beribis Garkaus pasitikėjimas savimi, ramumas, visiškas abejingumas pokalbiui. Pagaliau paskutinis

lašas perpildė Gvido žmogiškojo orumo taurę - Garkus rengėsi gulti!

- Atleiskite. Labai pavargęs. Dvi naktis nemiegojau. Niekuo negaliu jums padėti, - primetęs į krosnelę malkų, nuspyrė batus ir... atsigulė.

Užsimerkė.

Atrodė, tuoj užmigs.

Senkus sėdėjo spengiančioje tyloje ir keikė save, kad nesugebėjo rasti rakto i senio širdį. Prakeikimas. Žlugo visos Gvido viltys.

- Šuo manęs neužpuls? Jau temsta, - tyliai pratarė.

- Ne. Jis žino. Jei sugalvosite grįžti - neleis.

Pakilo.

Žiūrėjo į Garkų tarsi atsisveikindamas visam laikui.

- AŠ jus sapnavau... Seniai tai buvo, - nenorėjo išeiti tarsi išvarytas. Prisiminė. Bandė sušvelninti nuoskaudą. - Keistas sapnas... Kažkoks Plačiavos durpynas. Nė pats nežinau, iš kur tas pavadinimas įsirėžė. Jūs medžiojote raudoną šėmą ir... ir... užmušėte žmogų. Nesąmonė, žinoma. Dovanokite. Sudiev.

Tarpduryje pasivijo aiškus, griežtas Garkaus balsas:

- Palaukit! - Senkus atsisuko. - Prieikit. Papasakokit tą sapną. Spalvotas?

-Taip... spalvotas... Regis, visai ne sapnas, o lyg iŠ tikrųjų.

Papasakojo viską nuo pradžios iki galo. Senis iš karto gulėjo tarsi miręs, paskui pasisukęs įbedė žvilgsnį į Senkaus veidą. Galiausiai atsisėdęs ryte rijo akimis.

Baigė.

Trobelėje pasidarė visai tamsu. Pro langą dar gerai buvo matyti medžių kamienai ir nuo vėjo lėtai siūbuojančios eglių šakos. Senis ilgai sėdėjo nejudėdamas. Pagaliau atsidusęs atsistojo, pavargusiais žingsniais perėjęs kambarį, uždegė šviesą.

- Gal pavalgysi su manim? - prisispyręs žiūrėjo tiesiai Gvidui į veidą.

- Nebent ko nors lengvo. Šiaip nesu alkanas, - stengėsi išnaudoti kiekvieną progą pabūti dar nors minutėlę su tuo keistu žmogumi.

- Gerai. Aš tuoj.

Iš stiklinio indo į keptuvę iškratė, paskrudino kažkokių storų, gumbuotų šaknų. įpylė kažkokio rudo skysčio, pabarstė prieskoniais, patrupino džiovintų grybų, atriekė duonos...

- Kas tai? - stebėjosi Senkus valgydamas. - Skanu. Niekada nieko panašaus nesu ragavęs.

Garkus neatsakė. Valgė šliurpdamas, kaip žmogus, kuriam nusispjaut į bet kokį stalo etiketą.

- Tavo pastabos apie šunis nėra klaidingos, - pavalgęs pareiškė Garkus. - Tik keli atvejai išlaužti iš piršto, bet aš tau padėsiu. Ateik kada tik panorėsi.

- Dėkui, - iš nuostabos net akis išplėtė.

Senis pervirto kaip pinigas. Akimirksniu abu susigiedojo. Per savaitę sulipdė visą tryliktosios knygos turinį, aptarė kiekvieną svarbesnį dalyką. Tapo aišku, kad Gvido uždavinys tik literatūriškai apdoroti unikalų Garkaus patyrimą.

- Būtų neteisinga, jei begėdiškai pasinaudočiau jūsų medžiaga, - bandė išsklaidyti visas galimas abejones. - Knygą parašysime dviese. Manau, tai būtų pati teisingiausia išeitis.

- Ne. Nereikia. Dar daug ką reikės išsiaiškinti medžioklių metu. Aš tik parodysiu, į ką atkreipti dėmesį. Kviesime medžiotojus su gerais šunimis. Pamatysi, kaip dirba geriausi iš geriausių. Viską matysi pats. Pats ir aprašysi, - senis kelias minutes tylėjo atviru žvilgsniu tyrinėdamas Senkaus veidą. - Noriu pasakyti, kad tu jau naujame kelyje. Įvyko tavo likimo lūžis, pakeisiantis visą likusį tavo gyvenimą. Gali taip atsitikti, kad tryliktoji knyga bus paskutinė tavo knyga. Tave valdo jėgos, apie kurių egzistavimą neturi nė žalio supratimo. Nieko. Viską paaiškinsiu, viską pasakysiu.

Nieko nesuprato.

* * *

- žinai, kas tai per žolė? - pasilenkęs Garkus švelniai palietė kažkokio augalo lapus. - Lotyniškai vadinasi ***Herbą Hyperid.***

- Nėra kada, - Senkus bandė švelniai paprieštarauti. - Medžiotojai laukia ugnies linijoje. Mes - varovai. Signalas varyti jau seniai nuaidėjo.

- Tegu laukia. Sakiau vyriausiajam, kad Šiame kvartale žvėrių nėra. Ne. Užsispyrė. Tegų laukia. Tai žinai?

- Ne. Nei žolė, nei krūmas, ir tiek.

- Ėėėėėė... neeeee... - jis dar kartą švelniai paglostė lapelius. - Surinktas Švento Jono naktį prieš jauną mėnesį, tai būna ne kiekvienais metais, šis augalėlis tampa stebuklingas. Jei Švento Jono naktį surinkęs Šakelių nusipinsi vainikėlį ir ryte užsidėjęs ant galvos Šoksi apie liepsnojantį laužą, - nubaidysi ligą. Jei tą vainikėlį saugosi ištisus metus, tai tuos metus jokia liga neįstengs įlįsti į vidų. Šiaurės tautose manoma, kad jonažolės, nuskintos tą naktį, kurią jie vadina Ivano-Kupalos naktimi, ir pakabintos tvarte, apsaugo karvių tešmenis nuo ligų, jos daugiau pieno duoda. Vokierijoje žmonės tiki, kad nešiojančiam jonažolės šakelę nebaisūs jokie užkeikimai. Paslėpta po slenksčiu ar prikalta prie lauko durų ji apsaugo būstą nuo burtininkų ir pikto linkėjimų. Tikima, jei sukapotą augalą pasėslme lauke kartu su sėklomis, tai tą lauką ištisus metus aplenks kruša. Daugelyje Europos šalių manoma, kad, paslėpęs to augalėlio lapelį ar stiebelį savo bate, nesusirgsi. Matai kaip! Šiaip, atrodo, paprastas augalėlis.

- O jūs... kas? Mokslininkas? - kuo toliau, tuo labiau stebino senis.

- Neee. Koks ten iš manęs mokslininkas...

Miške pasirodė nuo ieškojimo uždusę Šunys. Garkus atsitiesė, mostelėjo ranka pirmyn:

- Eime tiesiai prie medžiotojų. Tame miško kampe nė lapei nėra ko veikti. Pelkė. Šlapia. Nėra kur žvėreliui atsigulti. Pe-

liavimo laukai net už trijų kvartalų. Argi kada miesčionis gali būti geras medžiotojas? Niekada.

Žvėrių nebuvo nei tame, nei kitame kvartale.

- Gerai, jau gerai, Garkau, ~ pagaliau nusileido vyriausiasis. Daryk kaip nori. Tai kur dabar medžiosim?

- Šeštajame kvartale. Palaukinis. Bus elnių, manau, šiąnakt sugulė aštuonių šernų banda. Gali pasitaikyti lapė.

Šunys iš karto užgulė šernus. Banda valandėlę sukinėjosi šabakštyne, paskui, spaudžianti šunų, žvėrys šoko bėgti medžiotojų kryptimi, bet tučtuojau vėl susibūrė bandon ir, stoviniuodami tai vienoje, tai kitoje vietoje, draugiškai gynėsi nuo šunų.

- Aaaaa... Šlubė, - Senkus išgirdo, kaip patenkintas burbtelėjo Garkus.

- Kokia Šlubė?

- Nori nušauti šerną? - tyliai paklausė senis.

- Na, noriu, bet mes einam ne ten, - rydamas seilę sukuždėjo.

- Tada atsistok štai po ta egle. Matai? - Gvidas linktelėjo galva. - Bandos priekyje bėgs patelė Šlubė. Kažkas kažkada jai peršovė koją. Jokiu būdu neliesk. Praleisk. Paskui ją bėgs jos šiųmetukai. Jų irgi neliesk. Kažkur šone, o gal visiems iš paskos bėgs kuilys. Tą šauk. Tik į mentę ir niekur kitur Supratai? Eik. Jau laikas. Po penkių minučių šernai bus čia. Girdi, kaip Šlubė sukinėjasi? Tai gudrus gyvulėlis... Galiu lažintis, kad išvengs pavojaus ir pasisukinėjusi maus pro tą eglę. Girdi? Jau suka. Bėk! Aš eisiu tuo taku ir, jei kuilys sumanys dumti pro šoną, nusuksiu jį tau.

Nepatikliai Gvidas pasižiūrėjo į Garkų. Gal kvailių ieško? Pasakas seka. Dėl visa ko užtaisė šautuvą ir atsistojo po ta egle viduryje miško.

Šimtus kartų yra laukęs žvėries, kiekvieną sykį jaudinosi kaip pirmokėlis. Džiūvo burna, trūko oro, kažkur viduryje

krūtinės atsirasdavo Šaltas gumulas, pamažu, bet vis greityn ir greityn imdavo virpėti visas kūnas.

Šunys aistringai lojo beveik pačiame kvartalo kampe, matyt, visai šalia ugnies Unijos. Staiga ėmė krypti dešinėn, dešinėn... Sustojo. Artėja. Vėl sustojo. Gvidas aiškiausiai girdėjo, kaip bėginėdami trepsi šunys, ūkteli, sučiaukši žabtais nežinodami, ką daryti. Šernai.

Prispaudė prie peties Šautuvą. Sustingo. Staiga šernai, taškydami pelkės vandeni, sunkiu bumpsėjimu per kelias sekundes perbėgo aukštų paparčių prižėlusią duobę ir išniro tiesiai prieš Senkaus taikikli.

Šlubė stabtelėjo.

Iš žolyno pasirodė dar šeši Šerniokai. Atsilikę nuo motinos per kelis metrus, visi kartu, tarsi mostelėjus burtininko lazdele, sustingo.

Pašėlusiai lodami aplink sukinėjosi šunys.

Gal pamatė Senkų?

- Ei-Ei! Eiiii! - išgirdo Garkaus balsą.

Tolumoje šūvis! šūvis! dar keli šūviai!

Šlubė šoko tiesiai pro Gvidą. Pastebėjusi garsiai krioktelėjo. Išgirdę pavojaus signalą, šerniokai žaibiškai išsisklaidė, nėrė kas sau. Šunys nusivijo. Senkus spėjo pamatyti, kaip šerniokai, vėl akimirksniu susispietę į glaudų būrelį, nurūko riesiai paskui motiną.

Šlube, tu gudruolė!

Miškas akimirksniu nutilo.

Staiga priekyje aiškiausiai trakštelėjo storoka sausa šaka! Gal elnias?! Kas ten? Vėl perdžiūvo burna. Vėl prispaudė šautuvą prie peries. Sulaikęs kvėpavimą laukė, kol pasirodys gyvas taikinys.

Buch! Buch! Buch!

Sunkūs žingsniai artėjo... sučežėjo kažkokios šakos, supleškeno taškomas vanduo... Staiga iŠ žolyno išniro baisaus dy-

džio kuilys. Matyt, šnipu uosdamas nubėgusios bandos paliktą kvapnų oro koridorių, jis bėgo ilgais žingsniais, neskubėdamas, lyg šokdamas savotišką pakeltkojį. Išsipūtusi viena ausis, atrodė, nukreipta tiesiai į Gvidą. Kita kažkaip užlenkta į šoną. Nervingai užriesta uodega, ilgais plaukais apžėlęs jos galiukas švysčiojo i žingsnių taktą.

Stop!

Atrodo, nesujudėjo nė vienas Senkaus raumuo, bet šernas stabtelėjo lygiai toje pačioje vietoje kaip ir Šlubė. Juodas kuilio kūnas uždengė visą šautuvo taikiklį.

Kuilys gyveno paskutinę minutę...

Tuoj, pastebėjęs Senkų, šoktels į šoną, pasisuks ir aridengs mirties vietą...

- Gvidai! Nereikia! Nešauk! Girdi?! Nešauk! - išgirdo Garkaus balsą.

Senkus iš nerikėtumo šiek tiek sujudėjo.

Kaip nutvilkytas, šernas šoko kairėn, vienu šuoliu perskrido per nuvirtusią eglę, nutratėjo, nubildėjo paskui bandą.

Garkus laukė ties skersiniu grioviu.

- Gerai padarei, kad nešovei, - burbtelėjo. - Dėkui tau.

- Kodėl? - po minutės, kai jiedu greta žingsniavo gerą pusšimtį žingsnių ir senis net neketino paaiškinti, Senkus ištarė: - Kuilys labai didelis. Utys vertos aukso medalio.

- Žinau. Jam aštuoneri metai. Vietinis. Sėslus.

- Iš kur jūs žinote? - nustebo. - Ant kaktos parašyta?

- Dar visai mažytį prieš aštuonerius metus pagavo šunys. Atitempė į ugnies liniją. Buvo toks mažas, toks nususęs, kad net miesčionys suprato: naudos maža. Paleido. Šunys vėl pagavo. Tada vienas valdininkas pribėgęs čiupo Šemioką glėbin, baisiausiai keikdamasis aprėkė, išspardė šunis ir, išsitraukęs peilį, čiaukŠt nupjovęs pusę ausies, šernioką paleido.

- O Viešpatie! Iš kur toks žiaurumas?

Garkus gūžtelėjo pečiais.

- Nėra to blogo, kad neišeitų i gera. Tikra tiesa. Iš pradžių medžiotojai svarstė, ar išgyvens. Išgyveno. Pamatę ugnies linijoje, sakydavo: šernioką mačiau. Gailėjo. Nelietė. Ištisus septynerius metus niekas nelietė. Vadino Šerniumi. Taip iki Šiol. Pernai vyriausiasis suskato nušauti, nes pasidarė pats didžiausias šernas šioje girioje. Ėėėėė neeeee... Šernius per tuos metus pasiutiškai išgudrėjo. Maniau, kad Šiandien bėgs pro mane, bet ne - pasuko bandos taku. Vadinasi, **Šlubė** tuoj rujos. **Sernius** niekada nebūtų taip kvailai pakliuvęs.

-Jei jau žmogus nusprendė nušauti, vadinasi, nušaus. **Sernius** pasmerktas. Anksčiau ar vėliau - tas pats, - bandė prieštarauti Gvidas.

- Girioje yra daug labai gudrių žvėrių. Pernai nugaišo pats seniausias briedis. Gyveno gal šešiolika metų. Kažkokių visai nesuprantamu būdu sugebėdavo atspėti pavojų. Užvakar mačiau gražuolį Tutu. Nepaprastai augalotas elnias. Kai vyriausiasis per žiūronus pamatė jo ragus, iš godulio ėmė drebėti rankos, bet Tutu jau dveji metai visiems nosį šluosto.

- Vienas kartas nemeluos.

- Matysim. Štai dabar Šernius... Gerai, kad tokių žvėrių miške yra. Gyvas miškas. Tarsi pilnas pažįstamų mielų veidų. Eini ir džiaugiesi.

-Jūs taip niekada ir nemedžiojate? Vis su lazda. Neturite šautuvo?

- O kam? - atsiliepė Garkus. - Turiu. Kai kada pats medžioju. Mėgstu vienas. Naktimis.

- Kodėl naktimis?

- Reikia.

* * *

Auuuuuaaaa...

Vidury nakties Senkus šoko iš lovos kaip nutvilkytas. Klaikus vaitojimas sklido po visą namą. Bumbsėjo žingsniai kori

doriuje. Kažkas kalbėjo kimiu prislopintu balsu. Keletą kartį kažkur žemai trinktelėjo durys.

Aaaaaaauuuuuuuuiiiii...

Iiiiik! Aaaa!

Šiurpuliai perbėgo kūnu. Nejaugi koks aitvaras j kaminą įsisuko? Nesąmonės! Pagaliau reikia tą dejonę kaip nors išsiaiškinti. Apsisiautęs chalatą, išėjo į koridorių. Tamsu. Apgraibom susirado galinius laiptus. Kiek įstengdamas tyliau, nulipo žemyn. Jokio garso. Nė gyvos dvasios. Kelias minutes vos kvėpuodamas laukė pasikartojant. Tylu. Nuo baisaus iš kažkur atsiradusio šaldo ėmė drebėti visas kūnas.

Aaaaiiiiaaaaauuuu...

Be jokios abejonės, tai gyvo žmogaus balsas. Nors ir kaip Gvidas stengėsi, niekaip negalėjo įsivaizduoti, kas da vyksta. Smaugia? Gal kankina kas? Gal pjausto? Gal visai tai ne žmogus? Tai kas tada?!

Laiptinės viršuje staiga įsižiebė šviesa, kažkas sukuždėjo, paskui sušlepseno atsargūs žingsniai ir pasirodė susikabinusios rankomis, viena prie kitos prisiglaudusios dvi merginos. Pamačiusios Senkų, kelias minutes žiūrėjo nejudėdamos.

Aaaaaa...

Senkus krūptelėjo. Merginos aiktelėjo. Viena kitą ragindamos, nulipo pusę laiptinės žemyn. Sustojo.

- Kas čia darosi? - sukuždėjo viena. Gvidas trūktelėjo pečiais. Jos stovėjo tarsi visai nuogos. Šviesa laiprinės viršuje kiaurai peršvietė plonus naktinius marškinius. Ryškūs tamsūs siluetai ir balta aura. Basos. Kodėl basos? Kas jos tokios? Aaaaaa...

- Miršta kas nors?

-Jūs čia pastovėkite, o aš eisiu į valgyklą, - sukuždėjo.

- Ne ne ne, - atsiliepė viena. - Būkime visi kartu. Aš bijau. Gal mums visiems bėgti į mišką? Kaip nors iki ryto, a?

- Eikite miegori. Aš vienas.

Valgykloje visai tamsu. Už lango miške ošė pasiutęs vėjas, kažkur cypė, girgždėjo ir daužėsi kamienai. Staiga visai panašiai šalia namo suvaitojo medžiai. Gvidas lengviau atsiduso. Žinoma, miškas! Tai kvailys!

- Eikite miegoti, - kreipėsi i merginas. - Nebijokite. Nuo vėjo siūbuoja ir dejuoja medžiai. Labai stiprus vėjas.

- Neeeee... nepanašu, - paprieštaravo viena.

- Eikite, - palipęs ranka švelniai stumtelėjo vieną merginą, liepdamas kilti į viršų. - Galėjau ir anksčiau susiprotėti. Eikite.

Auuuuuaaaaaaa! Ei! Aaaaa!!!

Klyksmas nuaidėjo per visą namą.

- Aaaa!!! - suklykė viena mergina, kita susverdėjo tarsi alpdama. Senkui pakirto kojas. Vos laikėsi sugriebęs turėklus. Be jokios abejonės, taip klykti galėjo tik žmogus.

Sulojo šunys.

- Palaukit! - riktelėjo Senkus. - Pagaliau reikia išsiaiškinti, kas čia darosi! Kas čia rėkia?! - drąsindamas save nulipo žemyn, uždegė šviesą vestibiulyje, su trenksmu atidarė duris i valgyklą. - Ei! Yra kas nors čia?! Ei! - uždegė šviesą visoje valgykloje.

Tuščia.

Kažkoks krebždesys virtuvėje. Nukrito ir skambėdamas per plytelėmis išklotas grindis nusirito kažkieno užkliudytas samtis. Pasigirdo sunkus bumbsėjimas. Aišku, kažkas plėšia maisto sandėli. Pasiutusiu greičiu Gvidas puolė atgal, šuoliais užlėkė į viršų. Viena mergina griebė už chalato, bet jis ištrūko, savo kambaryje skubėdamas ištraukė iš dėklo šautuvą, užtaisė Šernų medžioklei skirtais šoviniais, įsikišo visą šovinių saują į chalato kišenę, kelis suspaudė kumštyje ir pasileido atgal. Persigandusios merginos stovėjo kambario tarpduryje.

- Kas ten?

- Vagys! - riktelėjo bėgdamas.

Durys iš valgyklos į virtuvę buvo užrakintos. Senkus buvo tikras, kad vagys, išgirdę jo šūkavimą, jau pabėgo. O gal dar ne? Vienu smūgiu išmušė langelio į indų plovyklą užsklandą. Įkišęs galvą, tamsoje nieko negalėjo pamatyti. Ką daryti?

- Ei! Jei kas yra, atsiliepkit?!

Kažkas tyliai pačioje virtuvėje sudejavo. Staiga stiprios rankos iš užpakalio čiupo Senkų už kaklo, vikriai parvertė aukštielninką, išplėšė šautuvą, užlaužė ranką. Nutvilkytas skausmo, Gvidas suklykė it smaugiamas.

- Kas tu toks? Ko tau reikia? - išgirdo aiškų plieninį balsą.

-AŠ... aš... Kažkas ten virtuvėje...

Tas pats jaunas augalotas vyras raudonu chalatu iškratė Senkaus kišenes, atėmė visus šovinius, apčiupinėjęs ir neradęs daugiau nieko įtartino, paleido.

- Tu, paukšteli, apvogti mus norėjai? A?

Minutę Gvidas žiūrėjo nieko nesuprasdamas. Ko tam vyrui čia reikia? Kas jis toks? Iš kur atsirado?

-Jūs girdėjote... Kažkas naktimis dejuoja. Neįmanoma miegoti. Nutariau išsiaiškinti... Ten, viršuje, merginos... Kas tai? Ką visa tai reiškia?

- Aaaaaaa... rašytojas, - šyptelėjo vyras. - Nieko ypatinga. Eime.

Savo raktu atrakino duris į virtuvę, uždegė šviesą, eidamas šoniniu durų link, įjungė kepimo krosnį. Priėjęs prie Karolio kambarėlio durų, stipriai pasibeldė, klausėsi. Tylu.

Stumtelėjo. Durys lengvai atsidarė.

Įžiebė šviesą.

Tarsi bado auka, visiškai nuogas, susirietęs kaip naujagimis, ant sujauktos lovos tirtėjo šlykštusis virėjas. Baisi smarvė tvyrojo pridvisusiame kambarėlyje. Pamėlęs nuogas kūnas, išraižytas šiurpiai raudonais, vos ne kraujuojančiais randais. Dviejose vietose išsišovęs stuburas keistai perkreiptas, kyšojo odą ištempę kažkokie kaulai.

- Aiiiiiaaaaaa!! - suklykė Karolis.

Kaip skiedrą paėmęs dvokiantį kūną, pakėlęs beveik ant ištiestų rankų, matyt, saugodamasis, kad šlykštus kvapas neįsisiurbtų į chalatą, vyras išnešė virėją į virtuvę, atsargiai padėjo į medinę dėžę, kur paprastai būna sukrauta duona. Atsitiesęs skubiai atidarė jau įšilusią tešlainių kepimo krosnį, ištraukęs numetė šalin geležines lentynas.

- Padėkit man, - paprašė.

Įgrūdo Karolį su visa medine dėže į krosnį. Nieko nesuprasdamas Senkus žiūrėjo tai į vyrą, tai į praviras krosnies duris, tai į dėžę, į virėją ir laukė, kuo visa tai baigsis.

- Ko jums?! - piktai riktelėjo vyras. - Marš miegoti! Girdite!

Tarpduryje stovėjo merginos.

- Po velnių! Dinkite iŠ čia! Rado spektaklį! Marš!

Praėjo kelios minutės. Termometras rodė beveik šimtą laipsnių.

-Jis iškeps... - neištvėrė Senkus.

- Nieko jam neatsitiks. Tuoj įšils Ir viskas bus gerai. Serga tokia liga. Negali pakelti šalčio. Matote, koks supjaustytas? Sutriko termoreguliacija. Nuolatos laužo skausmai. Išsitepa tokia smirdančia koše. Visas kūnas tada nepaprastai užkaista, nustoja skaudėti ir tuomet Karolis užmiega. Turi prabusti anksčiau, negu baigiasi vaistų veikimas. Jei prabunda šiek tiek vėliau, šalčio sukaustytas nebegali pajudėti. Žinoma, sušaltų. Štai ir viskas. Eikit miegoti. Aš susitvarkysiu. Jis nemėgsta, jei kas pašalinis sužino jo bėdą. Eikit.

Dar kiek pasėdėjęs, Gvidas pakilo.

- Jei kada nors nebus manęs, - jau švelniau tarė pavymui vyras, - išgirdęs tą riksmą galėsit jam padėti? Raktą nuo virtuvės aš jums duosiu.

- Galėsiu.

- Pasiimkit savo šautuvą. Štai Šoviniai. Labanakt.

F

* * *

- Kito būdo įvertinti medžioklinių šunų darbą miške nėra? - Senkus norėjo patikslinti Garkaus išvadą. -Jei bent pusvalandį persekioja šerną lodami - gerai. Jei pasiviję bėgantį šerną kanda, bando stabdyti - labai gerai, o jei suka šerną vilkeliu, dažnais kandžiojimais verčia žvėrį gintis, prispaudžia kur prie kelmo, įvaro į šabakštyną ar nubruka po nuvirtusiais medžiais - puiku. Tiesa? Tokios lauko bandymų taisyklės. Iki šiol naujų niekas nesugalvojo.

- Puiku būna labai retai, - atsidusęs pratarė Garkus. - Kuilys net tigrą nuveja, meška traukiasi, o čia... tik juokas. Žinoma, jei tik koks šerniokas, tada kitas reikalas. Stabdo, gaudo...

- Tai galiu taip rašyti?

- Gali.

Karšta kvapni žolelių arbata maloniai kuteno gerklę. Senkus gurkšnojo neskubėdamas, mėgaudamasis. Tik dabar, kai geriau įsižiūrėjo, pamatė, koks senas Garkus. Barzda slėpė pusę veido. Išdžiūvusiose akiduobėse giliai nugrimzdusios akys paslėpė ir daugybę smulkių raukšlelių, jos nyko, tarsi šešėlyje, neapčiuopiamame akių juodume. Be jokios abejonės, Garkus atrodė gerokai jaunesnis, negu buvo iš tikrųjų. Tarsi ant standaus kurpalio užtempta plačios kaktos plonytė oda atrodė visai be raukšlių. Nosis kaip nosis. Tiesi, trumpa, be mėsingų išsikišimų. Tik rankos. Raukšlėtos, išvagotos gyslomis - tikros senio rankos.

-Vadink mane Roku. Nesivaržyk. Vis žiūri, tyrinėji... - senis sukikeno, perbraukė rankomis per plaukus, sulygino, prisipylė dar puodelį arbatos. - Aaaaaa... mėgstu. Ta arbatytė kaip gyvybės eleksyras. Iškart atjaunėju... Matau, kad tu, Gvidai, geras šunų specialistas. Supranti medžioklę, myli šunis. Tai svarbiausia. Jei nori parašyti įdomią knygą, siūlau pavaikščioti naktimis po mišką kartu su manimi. Pamatysi tikrą, niekieno netrikdomą žvėrių gyvenimą. Suprasi žvėrių elgesį, suvoksi,

L

kuo vienas individas skiriasi nuo kito. Kokie jie grakštūs, gudrūs, vikrūs. Moka pykti, moka džiaugtis. Visai kaip žmonės. Švelniai, stropiai, kartais pabardami augina savo vaikus. Gina. Aukojasi. Susidursi su visai nauju pasauliu.

- Kodėl naktį? - paklausė ir tučtuojau suprato, koks kvailas tas klausimas.

- Kodėl... - Garkus reikšmingai nusišypsojo.

- Dovanok, Rokai, išsprūdo. Pats žinau.

Suurzgė, sulojo šuo.

Atokiau nuo kiemo miške stovėjo moteris.

- Praleisk, Ricai, - iškišęs galvą pro lauko duris, taikiai burbtelėjo senis. - Ateikite! Nelies. Eikite drąsiai!

Baikščiai žvelgdama tai į ramiai gulintį baisų šunį, tai į Garkų, moteris priartėjo, pasisveikino, nusekė paskui šeimininką.

- Sėskite, - senis gręžte gręžė žvilgsniu netikėtą viešnią. - Kuo jūs vardu?

- Emilija, - atsakė, nedrąsiai žvilgtelėjusi į Senkų.

-Tai mano draugas. Nebijokite. Sakykite. Jus kankina liga?

- Taip, - tučtuojau atsiliepė moteris.

- Ko jūs norėjote?

- AŠ... aš... na, girdėjau, kad jūs... aŠ prašau jūsų, - moters akyse pasirodė ašaros: - Man trisdešimt dveji, dukrytei tik penkeri... vyras... nenoriu mirti... - sukūkčiojo, pradėjo šnirpščioti nosimi, išsitraukusi nosinaitę, be paliovos šluostėsi veidą.

Atidžiai žiūrėdamas, Garkus tylėjo.

- AŠ daug apie jus girdėjau. Žinau, kad bet ko nepriimate. Žinau, kad kartais nepasiseka... Padėkite man... Prašau jūsų... maldauju... - Emilija staiga nušliaužė nuo kėdės ir užsidengusi nosinaite veidą atsiklaupė prieš senį.

- Ką tu, vaikeli, - Garkus priėjęs vikriai pakėlė moterį, pasodino, plačiu delnu paglostė plaukus, tarsi perbraukė veidą.

- Atleiskit... gyventi noriu. Prašau... - verkė.

- Ėėėėėėė, su nervais jums iš tikrųjų blogai, - valandėlę Garkus tylėjo. - Matote... mano pagaiba gali biiti efektyvi tik tuo atveju, jei jūs tikite, kad pasveiksite. Jei tikite manimi. Jūs tikite manimi?

- Tikiu, - skubiai, maldaujamu žvilgsniu žiūrėdama i senį, karštai patvirtino ligonė. - Tikiu, tikiu, tikiu. Jie mane išleido mirti. Aš žinau. Jaučiu. Po operacijos dar gydė, o dabar tik šiaip, skausmą malšinantys vaistai. Tik dėl akių.

- Taip, - Garkus paglostė barzdą, atsiduso. - Tik trisdešimt dveji. Visas gyvenimas prieš akis.

- Aš atsilyginsiu. Štai pradžiai... jei reikia, - ji padėjo ant stalo į baltą popierių suvyniotus pinigus.

- Pasiimkite. Man nereikia, - švelniai paprieštaravo senis. - Aš gydau ne už pinigus. Nereikia sandėrio. Nereikia jokio materialaus įsipareigojimo. Mes turime vienas į kitą žiūrėti atvira širdimi. Visiškas atvirumas - štai bendravimo forma. Visiškas pasitikėjimas - štai bendravimo esmė. Jūs sutinkate?

- Taip, žinoma.

- Pasakykite tikslią savo gimimo datą. Aaaaaa... Jautis. Gerai, - Garkus priėjęs prie knygų lentynos atrinko storą aplanką. Išėmė mašinėle spausdintą knygą, padėjo prieš moterį ant stalo: - Stai klausimų knyga. Štai lapas, kuriame turėsite surašyti atsakymus. Šie skaičiai reiškia šifrą. Jie reikalingi man, o jūs šalia surašykite atsakymus. Jų variantus rasite knygoje. Supratote?

- Taip.

- Mes einame pasivaikščioti, o jūs rašykite. Neskubėkite. Kai kurie klausimai labai intymūs. Rašykite tik tiesą. Jei esate pavargusi, galite Štai ten pagulėti. Jei norite, išgerkite arbatos. Nebijokite. Karštas tonizuojančių žolelių antpilas.

Ėjo per paežerės pušyną nesirinkdami kelio. Dešinėje, ežero smaigalyje, lojo kaimo šunys. Kažkur skimbčiojo besiganančių gyvulių pakaklėse tabaluojantys skambalai.

- Paskutinis ganymo mėnuo, - pratarė Garkus. - Aplink vien miškai, laukymės, skardžiai. Paleidžia žmonės į mišką karves visai dienai ir nesirūpina. Vakare, prieš melžimą, atsistoję ant kalno daužo storą vamzdį. Garsas toli sklinda. Karvės žino ir traukia namo. Gauna miltų, gal kokią morką, gal burokų.

-Jei negrįžta?

- Tada pagal skambalą suranda.

- O... kas tai moteriai?

- Sunki liga. Gydytojai manė, kad jai vėžys, bet jai ne vėžys. Tikras vėžys būna labai retai. Dažniausiai vėžys būna kaip organizmo disharmonijos padarinys.

- Ką tai reiškia?

- Pradžiai, Gvidai, man reikia žinoti; ar tu tiki, kad visas štai prieš mus esantis materialusis pasaulis yra nematomo pasaulio veiklos rezultatas?

- Kitaip tariant, ar aš tikiu Dievą? Tikiu? Tikiu. Žinoma, aš neturiu laiko melstis bažnyčioje, bet visada jaučiu Dievo buvimą savyje. Esu tarsi vidurys tarp šilto ir šalto. Dievo šilumą kažkodėl visada jaučiu kairėje pusėje. Nuo ten šiluma sklinda po visą kūną.

-Ties kuria vieta koncentruojasi šiluma?

- Kairiosios mentės srityje.

- Mat kaip... - Garkus minutėlę susimąstė. - Tada mums abiem bus lengva. Žmogus taip pat sudėtas iš dviejų dalių: fizinės - tai kūnas ir dvasinės - tai valia. Visais laikais viso pasaulio filosofai stengėsi atspėti, kokia tų dviejų dalių prasmė. Niekas taip ir neatspėjo. Materialistai teigia, kad žmogaus siela yra to paties fizinio kūno tam tikra tąsa. Tam tikras fizinių dalelių derinys. Jie tvirtina, kad pasaulis yra pažinus, bet negali apčiuopti virsmo iŠ fizinio į dvasinį esmės. Religinė filosofija teigia, kad žmogaus siela yra Dievo dovana, bet negali paaiškinti, kam tada reikalingas fizinis kūnas. Abiejų krypčių mąs-

tytojų pastangos nepaprastai praplėtė žmogaus akiratj. Viena kryptis pagimdė mokslą, kita - tikėjimą. Tu turbūt žinai, kad iš pat pradžių gimė ir trečioji - filosofinė - srovė, teigianti, jog visas pasaulis, visa visata yra ne kas kita, o tas pats Dievas. Dievo dalis esame ir mes, žmonės. Tau įdomu?

- Nepaprastai.

- Žinoma, žmogaus dvasinė pusė - ne vien valia. Kartais jaučiame palaimą be jokių vidinių pastangų, tačiau valia yra pagrindinis kriterijus, lemiantis žmogaus esmę. Kas yra siela, negali pasakyti nė viena filosofinė srovė. Mes sakykime, kad visa žmogaus dvasingumo samprata sutelpa žmogaus smegenyse. Sakykime, kad nervai gamina tam tikrą nervinę jėgą, kuri lemia bendrą žmogaus gyvybinę jėgą. Nervinė jėga reguliuoja visų žmogaus kūno organų darbą. Vadinasi, nuo nervinės jėgos priklauso sveikata. Ar aišku?

- Taip.

- Tada nesunku suprasti, jog visas žmogaus kūno organų darbas nukreiptas j tai, kad būtų pagaminta reikiama nervinė jėga, turinti įtakos tiek žmogaus dvasingumui, tiek jo kūnui. Nervinės jėgos srovės vadinamos tluidais. Fluidai impulsų pavidalu bėginėja nervais ir sukuria nepaprastai stiprų energetinį lauką. Jis prasikiša pro žmogaus fizinio kūno ribas ir sudaro aurą. Tau teko kada nors matyti žmogaus aurą? Ji švyti baltai melsva šviesa. Ją galima pajusti rankomis, visu savo kūnu.

- Ne, - nusišypsojo Senkus, - aš paprastas. Nieko nematau. Mano rankos tyli.

- Turėtum matyti, nes tavo laukas labai stiprus. Gal nežinai, kaip tai daryti, {domiausia tai, kad žmogaus nervinė jėga yra labai trapi. Ją galima iš žmogaus pavogti. Galima jos šiek tiek padovanoti. Nervinės jėgos gamyba priklauso nuo žmogaus santykio su žeme per žmogaus pilvą, kuriame žemės produktai perdirbami iki tam tikrų molekulių. Nervinės jėgos gamyba priklauso nuo žmogaus santykio su oru per žmogaus

krūtinę, joje per plaučius dinamizuojami pilvo produktai ir atgaivinamas visą kūną skalaujantis kraujas. Krūtinėje gimsta kraujo jėga. Smegenyse, specialiuose skyriuose, kraujo jėga paverčiama nervine jėga. Norint, kad žmogaus visi trys aukštai veiktu be priekaištų, reikia, kad per burną patektų vertingas maistas - žaliava perdirbti. Be priekaištų turi veikti maisto sandėlis - žarnynas. Visa, kas nereikalinga, tučtuojau turi būti išmesta lauk. Per krūtinės angą - nosį turi patekti be jokių kliūčių neužterštas oras. Pagaliau per akis turi patekti kiek galima daugiau informacijos, kad apatinė žmogaus galvos smegenų dalis galėtų tinkamai orientuoti kūną.

- Nepaprastai vaizdu, - ištarė Gvidas, dar labiau stebėdamasis Garkumi. - Sakyk, o kame tavo gydymo esmė?

- Dabar jau suprasi labai lengvai. Natūraliai nervinės energijos turi pasigaminti tiek, kiek jos reikia organizmui. Kitaip sakant, jos turi būti pagaminta tiek, kiek sunaudojama. Štai ir prasideda visa velniava. Bet koks žmogaus nervinimasis „sudegina" dalį energijos. Stengdamasis palaikyri pusiausvyrą, organizmas naudoja nervinės jėgos atsargas, sukauptas didžiojo simpatinio nervo mazguose. Gali atsitikti taip, kad iššluojami visi rezervai. Ką daryti toliau? Žmogaus išgyvenimai priklauso dvasiniam pradui, todėl yra aukščiau fizinio prado. Tuo atveju iš fizinio kūno atimama nervinė energija ir atiduodama dvasiniam. Sutrinka tam tikrų organų, gal net viso organizmo fimkcinis vientisumas ir atsiranda liga. Jei procesas užsitęsia, atsiranda ne tik funkcinių, bet ir morfologinių pakitimų. Gal vėžys, gal chroniškas viduriavimas, gal impotencija, gal visiškas išsekimas... Kas ten žino? Mano metodo esmė - rasti priežastį ir atkurti nervinės jėgos gamybos ir sunaudojimo pusiausvyrą.

- Mat kaip... Ar gali būti taip, kad jos gaminama perdaug?

- Žinoma. Tu esi gyvas to įrodymas. Rašai knygas. Vadinasi, turi fantaziją, o fantazija yra organizmo prabanga. Tai paries

Dievo dovana. Tavo gyvenimas taip sutvarlcytas, kad naudoji savo nervinę energiją labai taupiai ir kryptingai. Vadinasi, valios koncentracija didžiulė.

- O . . . o kaip tu randi priežastį, dėl kurios žmogus suserga?

-Štai tos Emilijos užpildytoje anketoje rasime simboliais surašytą visą jos gyvenimą. Kompiuteris pasakys išvadas, nubrėš daugybę kreivių, o aš, remdamasis tais duomenimis, surasiu padą esmę.

- Kompiuteris?! TU turi kompiuteri?

- Taip. Stovi ant stalo uždengtas marška. Nematei?

- Mat kaip, o toliau?

- Toliau apskaičiuosime Emilijos karmą. Tam reikia pasitelkri horoskopą. Pagal programą kompiuteryje tai padaryti nesunku. Štai turint visus tuos duomenis, galima prognozuoti visą žmogaus gyvenimą nuo gimimo iki mirties.

- Vadinasi, jei aš pasmerktas mirti, tai mirsiu nepaisant visų mano pastangų? Taip?

- Ne. Galima šiek tiek pratempti, bet žmogus neturi tiek jėgų, kad galėtų valdyti savo likimą, - Garkus kelias minutes ėjo tylėdamas. - Aš, Gvidai, mirsiu kitų metų pradžioje. Gal kovo, gal balandžio mėnesį.

- Mirsi?! - stabtelėjo. - Kas sakė? Niekai.

- O iš kur aš žinojau, kad atsirasi mano gyvenime tu? Taip. Aš žinojau. Pranašystė sutapo. Tavo sapnas ne iš piršto laužtas. Tai buvo mano gyvenimo kulminacinis momentas. Na, sakyk! Kaip tu galėjai susapnuoti mano likimo lūžį? Kaip?! Paaiškinimas tik vienas: nuo tos akimirkos mūsų likimai susiliejo. Tik nesupratau, kaip tu pasirodysi. Laukiau. Dairiausi. Laikas bėgo, ir staiga - tas tavo sapnas. Jokios apgaulės. Nuo likimo nepabėgsi.

- Gal galima kaip nors? Na... mirties?

- Ne. Astrologija moko, kad žmogus sudėtas iš kalio, vario ir daug daug kitų atomų, molekulių. Jų kokybė priklauso nuo

nežinomų jėgų, kurias sukuria didžiosios kosmoso žvaigždės: Saulė, Jupiteris, Saturnas, Marsas, Venera, Mėnulis, Merkurijus, Uranas, Neptianas, Plutonas. Gyvenant tų elementų kokybė kinta. Mes sergame, išgyjame ir vėl sergame. Senatvėje vyksta tų elementų kokybinis virsmas. Kas gali sulaikyti tą virsmą? Reikia milžiniškos jėgos. Tik vienas Dievas pajėgus. Žmogus turi mirti. Štai ir viskas.

- Tai baisu.

- Nė kiek. Aš jau pasirengęs. Biitų gerai, kad kiekvienas tai žinotų. Štai aš paliksiu tave vietoj savęs. Išmokysiu magijos paslapčių. Pasakysiu, kaip gydyti žmones. Parodysiu knygas, kurias būtinai turėsi perskaityti. Tu niekur nepabėgsi. Likimas neišvengiamas. Jei Emilijos karmos analizė pasakys, kad ji turi mirti, aš niekuo negalėsiu padėti. Ji mirs. Jei tai tik liga, vadinasi, tas jos lūžis turės kažkur atsispindėti ir nurodys man išeitį. Jei ji norės, aš galėsiu dar šiandien pasakyti, ar gyvens, ar mirs. Galėčiau pasakyti net kada mirs, bet paprastai to nedarau, nes tokia žinia veikia kaip baisus psichinis šokas.

- Tačiau informacija dar nereiškia paties gydymo, tiesa?

- Taip. Tu pastabus. Nervinė jėga negali paveikti materijos tiesiogiai. Ji veikia tik procesus, vykstančius materijoje. Valia yra ne kas kita, kaip nervinės energijos koncentratas. Paėmęs iš savo organizmo, aš galiu jį perteikti kitam žmogui. Jei liga prasidėjo ir vyksta dėl nervinės jėgos trūkumo kepenyse, vadinasi, aš atiduosiu savo koncentratą kepenims. Pagyvinsiu kraujo apytaką, pagreitinsiu medžiagų skilimą ir sintezę. įvyksta stebuklas. Tam reikia atitinkamos trenimotės. Aš tave išmokysiu.

-Niekai. Aš neturiu jokių ypatingų savybių.

-Jei turi fantaziją, vadinasi, turi didelį kiekį atliekamos nervinės energijos. Visi rezervai perpildyti, ir ji liejasi per kraštus. Manau, esi sveikas kaip ridikas. Aš po gydymo seanso jaučiu stiprų nuovargį, o tu, reikia manyti, sudeginsi tik dalį perte-

kilaus. Gal pradings kuriam laikui fantazija ir tu nebegalėsi rašyti. Štai kodėl sakiau, kad tryliktoji knyga bus tavo paskutinė knyga. Pasistenk parašyti iki kitų metų kovo mėnesio.

Emilijai išpranašavo mirtį.

Du mėnesiai. Ne daugiau. Davė žolelių antpilo, palaimino ir išleido namo. Vaistų užteks lygiai dviem mėnesiams. Jei pasibaigs - atvažiuosite. Emilija dėkojo, tikėjo, vos ne patekom pasileido takeliu palei ežerą sutemose paskendusio kaimo link.

-Vėlu... vėlu... vėlu... - nuolatos kartojo Garkus.

* * *

Skaidri, šalta, čežančiais lapais nubarstyta naktis.

Jokio vėjo.

Mėnulis tarsi tarp mirgančių žvaigždžių, juodulynėje, išdurta šviečianti skylė. Toks ryškus, toks akinamas - atrodo, siilą įvertum, knygą skaitytum - kaip saulės nuolauža.

Miško gūdumoje - kontrastai: tai vos įžiūrimos šešėlių ūksmės, tai baltumo aplieti gabalai. Senkus eina paskui Garkų pėda pėdon. Senis pasilenkia, ir jis pasilenkia. Senis šokteli, ir jis šokteli. Senis suklūsta - ir jis suklūsta. Po batų padais pasirišę storus avikailio gabalus, abu - tarsi sėlinantys katinai. Tarsi slenkantys Šešėliai, jokio garso. Nei sušalę lapai čeža, nei šakelės lūžta. Kartais įsipainioja koks atšipinys, bet tai tik juokas. Pasilenkęs išpeši, tyliai numeti ir vėl po kojomis uždūsta bet koks garsas.

- Tssss, - pridėjęs pirštą prie lūpų, Garkus staiga atsisuko.

jau miško pakraštys. Pasislėpė nusvirusių eglišakių šešėlyje. Priešais sidabru aplietas laukas, Lukšio pieva. Lėtai juda, panėrę žemyn galvas, vaikšto sidabru aplieti elniai. Rupšnoja šaltą žolę, ieško ko skanesnio. Ištisa banda. Gal kelios dešimtys, gal šimtas - kas ten suskaičiuos? Vienas kitas pakelia galvą, aridžiai klausosi, karpo ausimis, žiūri, bet nurimę vėl...

Staiga už nugaros sudunlcsėjo mišlias, garsiai trekštelėjo viena kita sausašakė... Kažkas tiesiai į juos lėkė šuoliais. Sukluso. Visi elniai kaip vienas sužiuro i vyrų pusę, neramiai sutrepsėjo. Prakeikimas!

Uika!

Princas iš valdininkų sodybos! Suradęs žmones, šuo nepaprastai džiaugėsi, mataravo uodega, sukinėjosi aplink ir laukė malonės žodžių. Kur ten! Garkus demonstratyviai nusisukęs žiiirėjo į lauką, į elnius. Viską supratęs, nusisuko ir Gvidas. Stovėjo kaip suakmenėję. Vargšas Šunelis kelis kartus sucypė, stengdamasis kaip nors atkreipti vyrų dėmesį, bet jie nė čiūkšt! Staiga užuodęs elnius, šuo puolė į pievą, urgzdamas nuriiko tolyn, prisiartinęs prie bandos, ėmė įnirtingai loti.

Aidas plakėsi riesiai į mišką. Kažkur virš galvų dužo į medžius, skverbėsi gilyn, vilnijo tarp medžių.

-Tas šuo visada kažkokiu būdu atspėja, kada aš naktį miške, - nepatenkintas sukuždėjo senis. - Dieną, kai šalia Ricas, jo nė kvapo nėra.

Sujudo visa banda!

Elniai visi kaip vienas lėtai judėdami, tolygiai glausdamiesi ėmė šunį spausri miško link. Žinodamas, kad netoli žmonės. Princas nenorom traukėsi, puldinėjo į šonus, lojo kaip užsuktas.

Po velnių!

Staiga iŠ bandos išniro didžiulis karūnuotas patinas ir, panarinęs ragus, kaip žaibas puolė šunį. Princas vos išsisukęs Šastelėjo į Šoną. Iš bandos išniręs, puolė dar vienas raguotis, paskui dar vienas!

Galas!

Staiga šuo, susirūpinęs, kaip jam dabar išnešti sveiką kailį, dar kartą stebuklingu būdu išsisukęs, kiek jėgų turėdamas, nurūko melioracijos griovio link. Elniai įnirtingai vijosi.

- Nudurs, - sukuždėjo senis. - Kvailas šuo...

Akimirką dingęs griovio įduboje, matyt, tarp žolių, staiga šuo išniro gerokai ardau miško ir kaip paklaikęs nurūko tiesiai į pamiškę. Keli elniai neramiai trypčiojo ant griovio krašto, bet pats galingiausias, supratęs šuns manevrą, įnirtingai, kraupiai kriokdamas, žaibiškai susisukęs pasileido paskui.

O siaube!!!

Šuo puolė tiesiai prie žmonių, po egle, bet staiga supratęs, kad gal neišsigelbės, nurūko miško gilumon. Iš baimės Senkus šastelėjo už eglės kamieno. Net nekrustelėjęs Garkus stovėjo kaip plieninė statula, kuriai nebaisūs jokie pavojai.

Elnias prilėkė prie pat miško ir, garsiai šnopuodamas, kaip įkaltas sustojo vos per kelis metrus nuo senio.

Viešpatie! Koks gražuolis!

Užmetęs auksinius ragus ant galingo, beveik juodais gaurais apaugusio sprando, kelias sekundes pūtė garų kamuolius. Staiga kažką pajutęs, kaip nutvilkytas šoko šalin. Lengvai nušuoliavęs per pievą, smigo į patį bandos vidun, nuviliojo visus paskui save. Toli toli sustoję lauko viduryje, elniai dar ilgai uodė, karpė ausimis, žvalgėsi. Pagaliau nurimo. įniko pešioti žolę.

- Einam, - sukuždėjo Garkus. - Ak, Tutu... jau pradedi senti, gražuoli. Puikus elnias, tiesa?

-Nepaprastai. Būtų sutrypęs.

- Neeee... Jis žino, kad šuns miške nepavys. Ko jam! Nekvailas.

Gvidui buvo gėda, kad visiškai nesupranta elnių elgesio, kad taip begėdiškai spruko už medžio. Gal Garkus nepastebėjo? Gal...

r Nukirtę miško kampą, artėjo prie kažkokios laukymės. Staiga iš kažkur vėl atsirado Princas. Kaltai nuleidęs uodegą, vengdamas smerkiamų žvilgsnių, tarsi vis nusisukdamas, tarsi atkišdamas bausmei sprandą, tarsi sakyte sakydamas, kad jaučiasi nusidėjęs, labai nusidėjęs ir kad jam gėda, sukinėjosi laukdamas pagailos.

- Namo! Bėk namo! - tyliai, bet griežtai ištarė Garkus. **Suo** nukiiJtino kelis metrus Šalin, atsisukęs laukė, gal žmonės pasigailės. - Namo!

Negelbėjo. **Suo** išsiskirti jokiu biidu nesutiko, sliūkino iš paskos.

Garkus **ir** Senkus išėjo i laukymę. Stipriai Šalo. Ant žolės atsirado plonytis šerkšno sluoksnelis. Žingsniai per sušalusią žolę nebebuvo tokie tylūs. Čežėjo. Senis kažko ieškojo. Pagaliau beveik vienu metu ant krūmokšnio abu pamatė pririštą baltą skudurėlį.

- Čia, - pasilenkęs Garkus greit rado kažkokį augalą, vikriai nusimetęs kuprinę, išsitraukė kareivišką kastuvėlį. - Žiūrėk, įsimink, Gvidai. Tai pentiniaus *Delphiniitm* šaknys. Žinoma, ne pats geriausias metas rauti šaknis, bet kaip tik šią naktį labiausiai reiškiasi Mėnulio, Marso **ir** Saturno įtaka. Paskui paaiškinsiu. Dvylika pentiniaus, galima ir putelio. Šaknų užvirinsiu litre vyno, per drobę Išspausiu, į ekstraktą pridėsiu dvylika citrinų, po pusę uncijos imbiero, gvazdikų, kardamono, alavijo. Viską susmulkinsiu ir gerai sumaišysiu. Paskui pridėsiu kruopelytę gyvsidabrio, alyvų, gervuogių, siaurala**pio** šalavijo. Pavirinsiu ant silpnos ugnies. Iškošęs supilsiu į Žalio stiklo butelį- UžkimŠiu, apipilsiu vašku. Užsikrėtusiems baisiomis ligomis duosiu gertt žiemos metu devynias dienas po stiklinę.

- Padeda?

- Prieš kiekvieną gėrimą ligonį apvilksiu gryno lino marškiniais- be geležinių sagų, segtukų ar papuošimų. Paguldysiu ant kieto ąžuolinio gulto. Ištiesęs vieną savo ranką virš jo galvos, o kitą virš jo Širdies, vienu įkvėpimu išsakysiu užkalbėjimą: Dieve, palaimink! Vardan Tėvo, Sūnaus ir šventosios Dvasios. Amen. Visagalis Dieve, kaip sukūrei dangų ir žemę, vandenis ir žvaigždes ir drėgną motiną - drėkynę žemę - kietai paklojai ir tvirtai suspaudei, ir kaip ant tos

motinos - drėleynės žemės - nėra jokios ligos nei kraujuojančios žaizdos, nei dūrimo, nei kaulų laužymo, nei auglio, taip sutvėrei. Dieve, ir mane, tavo vergą; tvirtai sutvėrei, stipriai sutvirtinai mano gyslas ir kaulus mano, ir baltą kūną mano; ant mano. Dievo vergo, balto kūno, uolios širdies, kaulų mano nėra jokios ligos nei kraujo, nei žaizdos, nei dūrimo, nei kaulų laužymo, nei auglio... Vienas dieviškasis šaltinis per amžių amžius, amen, - pasakęs tai vienu įkvėpimu, Garkus atsargiai iškasė visas šaknis, nupurtė žemes, pakėlęs prieš mėnulį palaikė kelias minutes, kažką sukuždėjęs atsargiai suvyniojo į skepetaitę ir paslėpė kuprinėje. - Tada... tada aš susiurbsiu ligonio ligą, sudeginsiu savyje. Jam, vargšui nuskriaustajam, ariduosiu dalį dieviškos versmės. Dar nebuvo, kad nepagytų.

Kitame laukymės pakraštyje sulojo šuo.

- Kitą kartą aš jį pririšiu namuose, - suirzęs pasakė Gvidas. - Niekam nereikalingas triukšmas. Tikriausiai šerną užriko, - burbtelėjo senis. - Tuoj bus čia.

-Kas?

Gailiai kiauktelėjo šuo, sudundėjo subildėjo įšalusi žemė... Garsai plūstelėjo artyn... Senkus spėjo pamatyti, kaip Garkus, vikriai pasilenkęs, čiupo numestą kastuvėlį, paskubom užsimetė kuprinę.

-Bėk!

Dar kelios sekundės, ir urgzdamas, visas pasišiaušęs, kažkaip vis šonu Šonu, kiekvieną akimirką pasiruošęs pulti, atstrapaliojo Princas. Pavymui pasigirdo tankus žingsnių bumbsėjimas, ir staiga prieš Senkų iš sidabru aplietų žolių išniro stambaus šerno snukis... kitas... trečias - visa banda! Lyg į sieną atsitrenkę, stabtelėjo nesuprasdami, iš kur čia vidury nakties, vidury miško atsirado žmogus. Gal viskas tuo ir būtų pasibaigę, bet Princas, matyt, savo šunišku protu supratęs, kad pergalė jo pusėje, šoko iš už Senkaus nugaros tiesiai prieš

nustebusius šernus! Kelis kartus amtelėjęs, staiga vikriai šastelėjo į kairę ir vos nenutvėrė šiųmetukui už snukio. Tas žvygtelėjo ir atšoko.

Pirmyn!

Visi dideli Šernai akimirksniu puolė šunį. Princas šastelėjo prie Gvido kojų. Matydamas puolančius Šernus, Senkus iš siaubo metėsi į šoną ir po kelių žingsnių, netikėtai susipainiojęs žolėse, dribtelėjo ant pilvo.

- Gelbėkis! - suriko Garkus. - Eiiiii!!!

Gvidas vos nenumirė iš baimės. Šernai iižtelėjo, atrodė, tiesiai per galvą, per kojas - aplink! Riktelėjęs, vikriai atsitiesęs, Senkus puolė kairėn, nubėgo prie augalotos pušies. Pavėlavo. Garkaus išsigandę šernai pasipylė kas sau. Po akimirkos šerne vedlė pratisu kriiikimu sukvietė vėl visą bandą kriSvon, nugarmėjo per mišką į ramesnę vietą.

- Gvidaaaii!!! - staiga nesavu balsu suriko Garkus.- Aaaaaa!

Senkus pašoko, tiesiai per aukštą žolę puolė į pagalbą.

Aaaaaa!!!

Staiga iš kažkur išdygęs milžiniškas sidabru aplietas šernas šastelėjo, ūktelėjo, kaip patrakęs nubumbsėjo per pievą, nutraškėjo mišku.

- Kas tau?!! - persigandęs nesavu balsu klyktelėjo Gvidas, pamatęs į krūmus įvirtusį senį.

Vos gyvas.

Mirštantis.

Viešpatie!

- Kas tau?! - pašėlusiai skubėdamas, ištempė suglebusį Garkaus kūną, paguldė ant žemės. - Sužeidė?! Sakyk! Sužeidė?

-Ten... Šernius... Parmušė... stovėjo... juokėsi... kvatojo... siurbė jėgas... nelabasis.

- Kvatojo? - Senkus apsižvalgė. - Kas kvatojo? Šernas?

- Namo... greičiau namo...

. * J*. ^

* * *

- Htrauk! - iš kepimo krosnies suriko perkaitęs Karolis. - Gana.

Iš medinės dėžės išlipo pats. Nuogas, įraudęs, susisukęs, liesas kaip šakalys, išsišovusiais kaulais - tarsi gyva giltinė.

- Tu mane įkišai?

-Aš.

- Baisiai rėkiau?

- Baisiai. Antrame aukšte išgirdau. Pats vidurnaktis.

- Aaaaaaa... Kas davė raktus? Tas?

-Tas.

Nušlepsėjo į savo smirdantį kambarį. Pro praviras duris Senkus matė, kaip ant savo dvokiančio kūno užsitempė švarutėlius šiltus apatinius marškinius, tokias pat mėlynas ilgas kelnes. Paskui visas įlindo į kailinį kostiumą, dar apsimovė chaki spalvos viršutines kelnes, su kuriomis Gvidas visada ir matydavo virėją. Suradęs kažkodėl ilgai vartė karišką striukę su daugybe kišenėlių, juostelių, kilpučių su mažytėmis žaliomis sagomis. Apsivilko.

- Ne per karšta prie krosnies taip apsirengus? - taikiai paklausė Senkus.

- Ne, - atidarė virtuvės langą, kad nors kiek išeitų tas dvokas. - Man būna tik šalta. Jau seniai taip... Gal nori ko? Galiu pašildyti grybų su bulvėmis. Nori? Gal degtinės?

- Ne. Ačiū, - akimirksniu sulapojo pašėlęs Senkaus smalsumas. - Grybų neatsisakysiu. O tu... pasėdėsi su manimi?

- Išgersiu degtinės. Man negalima, bet aš noriu. Velniop.

Paryčiais Karolis visai apgirto. Paniuręs sėdėjo prie įkaitusios krosnies. Paskendęs savo kailiuose, neišsunkė nė lašelio prakaito, atrodė, tik dar labiau troško šilumos. Kalba nesimezgė. Pirmą kartą tose išplautose akyse pasirodė begalinis sielvartas, tarsi pačios gelmės Šauksmas. Protingos akys. Mąstančios.

- o... kada tai prasidėjo? - jau kelintą kartą Senkus visaip stengėsi iškvosti liūdesio sukaustytą žmogų. - Gal liga?

- Neeee... - pagaliau atsiliepė. - Avarija.

Karolis, jau gerokai įkaušęs, kelias sekundes žiūrėjo tiesiai Senkui į veidą, kreivai šyptelėjo, atsidusęs nusisuko. Akyse sublizgo ašaros.

-Tai... buvo prieš vienuolika metų... Lyg vakar...

Bijojo Gvidas net krustelti, kad tik nenubaidytų mažytės pradžios. Vos kvėpuodamas, akimis ryte rijo stoni lūpų krutėjimą, gaudė mažiausią garsą.

- Greitis... skardis... upelis... akmenys. Aštuoni metrai... ant stogo. Štai taip.

- O paskui? - tyliai paklausė.

- Buvo naktis. Sakė, kad rado paryčiui. Pusę metų tarp gyvybės ir mirties... Paskui dar dveji metai... Operacijos, operacijos, operacijos... Pripratau prie skausmo, prie vaistų, prie lovos. Nė pats nesuprantu, iš kur tas pasiutęs noras gyventi. Daugybę kartų norėjau atjungti lašelinę, bet neeeee... vos pasijudinu, atrodo, tuoj tuoj, ir viskas, bet... delnai sudrėksta, širdis sumaudžia, akyse pradeda temri, ir baigta. Negalėjau, Valios pritrūko. Prakeikiau save.

- Netiesa. Mūsų gyvybė - Dievo rankose. Dievas neleido.

- Tu tiki?

- O kaip be tikėjimo? Kažką tikėti reikia.

- Aaaaa... Tu visai kaip Garkus.

- Kas tu? Virėjas?

- Dirbau virėju, o paskui vertėju. Moku aštuonias kalbas. Verčiau knygas ir šiaip kas pakliuvo.

- Aštuonias?! - akis išpūtė.

- Aštuonias. Dabar verčiu Strindbergo romaną. Po mėnesio baigsiu.

- Matai kaip... Mes, pasirodo, kolegos. Kaip čia patekai? Vienas. Viduryje miško. Paslaptis?

-Kokios čia paslaptys... Po ligoninės tas šaltis... Varė iŠ proto. Žmonės palatoje pasakė, kad gyvena toks Garkus. Atvažiavau. Radau. Likau. Čia man pati tinkamiausia vieta. Nenoriu žmonių, šurmulio, kvailų klausinėjimų, smalsių žvilgsnių. Čia tarsi kitas pasaulis. Tarsi pomirtinis pasaulis. Visiems aš miręs. Visiems. Niekas nežino, kad aš čia. Niekas nežino, kad gyvas.

- Visiems? O motina? O knygos?

-Gyvenome su tėvu dviese. Motina mane paliko, kai buvau vos devynerių. Knygas sutvarko Garkus. Pasirašau slapyvardžiu. Atveža honorarą. Ir viskas.

- Dovanok, kad klausinėju.

- Nieko. Garkus tave gerbia. Pirmą kartą taip. Jis taip pat tarsi miręs. Geltonas šienas.

- Kodėl geltonas Šienas? Ką tai reiškia?

- Taip Garkus vadina tuos, kurie gyvi mirę. Gyvena tarsi beorėje erdvėje, tarsi kosmose, tarsi nežinomoje žemėje. Tarsi nuo kranto nuplauti medžiai. Nutniko šaknys, ir bangos nuplakė į platybes. Geltonas šienas.

* *

Po medžioklės pakvietę Senkų medžiotojai sugužėjo į valgyklą. Didžiulis ovalus, baltai uždengtas stalas. Puošnios servetėlės, leduose šąlantis šampanas, spalvingi tonizuojantys gėrimai, obuoliai, bananai, kaip savotiškos gėlės pūpsantys ananasai, raižytos taurės, taurelės ir blizgantys stalo įrankiai. Nežinia kokioms akims apgauti degtinė buvo pilstoma į nepermatomus tai juodus, tai raudonus, tai žalius ąsotėlius - tarsi stalo puošmena.

- Man vokiško alaus, - burbtelėjo vyriausiasis lyg ir baltoms padavėjoms su juodomis prijuostėmis, lyg ir visam stalui, - nežinia kam.

- Vokiško alaus, - suklego varniukų balsu pusė vyrų, pasirengusių bet kada pulti į pagalbą didžiausiam viršininkui.

- Ei! Vokiško alaus! - riktelėjo pribėgęs prie virtuvės langelio vienas, t>ene pats vikriausias. - Geriausio vokiško alaus!

Atnešė. Padavė.

Žilas, senstelėjęs, medžiokliniu kostiumu apsirengęs vyriausiasis tarsi pro langą, tarsi į nieką nežiūrėdamas, atsainiai išgėrė į rankas įbruktą bokalą, servetėle nusišluostęs lūpų kampučius, pratarė:

-Dar.

Jo akivaizdoje niekas nedrįso nei garsiai juoktis, nei godžiai valgyti, nei garsiai kalbėti. Tyliai tarp savęs šnibždėjosi, lyg per laidotuves, ir tik vienas kitas leido sau komentuoti Šios dienos medžioklės nuotykius.

Senkus puikiai žinojo, kad visos keturios padavėjos - prostitutės. *Liuks* mergos. Aukščiausios klasės moteriški padarai. Ak! Kaip nuostabiai vikriai, su šypsena, sunkiai paaiškinamu gundančiu lipšnumu jos aptarnavo kiekvieną šešiukę, devynakę, vynų karalių ar būgnų tūzą! Nuostabaus apvalumo vijurkai. Lyg čia pat, o ne tavo. Lyg šalia ir jau gali griebti, suspausti, nukočioti, nubyrėti kur į kamputį, kur į kambarėlį, kur niekas niekada nesužinos. Niekada!

- Ko tau, brangusis? - sukuždėjo Rima tiesiai Gvidui į ausį, savo minkšta krūtine gulte užgulusi, prigludusi prie jo nugaros. - Gal žąsies kepenėlių? Ne? Tai ko tau? Gal... gal su manimi paryčiais? Žiogelių poza tave patenkins? A?

- Eik po velnių, - tyliai iškošė.

Aiškiau nei aišku, kad visi lyg staininiai buliai sėdėjo, plepėjo, beveik nieko nevalgė ir nieko negėrė, laukdami, kol išvažiuos vyriausiasis. Štai tada... Kas būna tada, Senkus žinojo jau seniai. Tralialiaaa... Koks puikus tas slaptas vyriškas gyvenimas! Saldumas, laukimo virpesys ir aistra.

- Vyriausiasis, kol nebuvo vyriausiasis, buvo liuks vyras, - sukuždėjo prie Gvido pasilenkęs nuo valdžios atstumtas, bet prie kompanijos lipte prilipęs medžiotojas. - Mes per naktis...

o jau gėrėm! Uuu-huu. Būdavo, per naktj po kelias mergas nuzulinam, o ryte kaip agurkiukai Į darbą. Tai buvo...

- Kodėl su mergom negalima? Niekas nesužinos, - tyčia provokavo Gvidas.

- Nneeee, negalima. Neduok Dieve... Vargšas. Kaip jis kenčia...

- Mes Šiandien turime medžioklės karalių. Gal pakeliam taurę Šampano už medžioklės karalių?! Puikus elnias ir auksiniai ragai. Nepavydėkim. Kitą kartą gal mums laimė nusišypsos? Išgeriam. Išgeriam už pono Jono sėkmę. Te tas puikus medžioklės trofėjus jam primena šią medžioklę ir puikų mūsų kolektyvą. Prašom!

Pakėlė taures žiūrėdami j vyriausiąjį.

Tas savosios nepakėlė, net neprisilietė.

- Aš negalėjau prašauti, - tiesiai žiūrėdamas į Joną, prabilo prieštarauti neleidžiančiu balsu. - IŠ vinčesterio negalėjau prašauti. Vokiškas optinis taikiklis. Negalėjau. Tai kaip. Jonai?

- Aš... aš nežinau, - sumiksėjo nei iš šio, nei iš to atsistojęs ministras. - Elnias dar porą Šimtų žingsnių bėgo. Gal... Nežinau. Garkus sakė.

Visi nuščiuvo. Niekam nekėlė abejonių, kad karališkąjį elnią nušovė Jonas.

Garkus sekė sužeistą žvėrį ir pasakė, kad pataikyta tiksliai, į krūtinę. Mirtinas Šūvis. Vyriausiasis šovė jau po to, kai mirtinai sužeistas elnias paklaikusiais šuoliais, užmetęs ragų mišką ant nugaros, bėgo kur akys matė.

- Negalėjau. Pakvieskite Garkų. Tučtuojau. Tegu visiems paaiškina, kaip ten buvo. Zigmai, nubėk, paaiškink ir atvesk. Štai tada... tada ir išgersim.

Senkaus stalo kaimynas vikriai išsirito į kiemą, kiek sveikatos turėdamas pasileido mišku senio namelio link.

-Valgykite, vyrai. Išgerkime degtinės. įpilkite visiems, - vyriausiasis bandė švelninti situaciją.

- Bala nematė tų ragų, - atitoko Jonas. - Jūs tikrai pataikėte. Tikriausiai. Na ką Garkus? Garkus ne šventasis. Galėjo ir apsirikti. Ponas Kavaliauskai, prašom pasakyti medžioklės žinovui, kad elnio galva ir ragai priklauso jo ekscelencijai vyriausiajam.

- Ne ne ne, - ranka sustabdė gražbyliavimą pats vyriausiasis, - tegu ateis Garkus ir pats pasakys.

Niekam nekėlė abejonių, kad po Garkaus žodžių ragai teks naujam šeimininkui. Kitaip nė būti negali.

Garkus ilgai nesirodė.

Pagaliau gunktelėjęs įėjo, visus apžvelgė niūriu žvilgsniu ir drėbė:

- Elnią nušovė Jonas Turauskas. Jei kas nors po jo Šūvio būtų Šovęs ir net kliudęs taip, kad vietoj kristų, vis tiek trofėjiniai ragai turėtų tektt Turauskui, nes jo šūvis - mirtinas. Čia negali būti jokių abejonių. Pagaliau daugiau niekas ir nepataikė. Jokių žymių. Elnią nušovė Jonas Turauskas.

Ir išėjo!

Garkų kvietęs storulis medžiotojas, kaltai žiūrėdamas į vyriausiąjį, tik skėstelėjo rankomis. Atseit - niekaip nepavyko.

- Na, jei jau Turausko, tai Turausko, - nieko gero nežadantis balsas. - Tada išgeriam po taurę šampano už Turauską.

- Aš... aš... nežinau. Gal tas... Garkus... užsispyręs? Tegu. Man nereikia. AŠ tikriausiai nepataikiau. Tai gal jūsų tas šūvis?

- Na, ką tu, Turauskai, kukliniesi? - atsainiai Šyptelėjo vyriausiasis. - Gerai. Aš važiuoju. Reikalai. Kas su manimi? - pakilo, išėjo, išvažiavo.

* * *

-Niekaip negaliu pamiršti Emilijos, - po sunkios darbo dienos prie rankraščio, visai prieš miegą užsiminė Gvidas Garkui. - Nelaiminga moteris.

- Taip.

- Graži moteris, - patylėjęs pridūrė.

- Gaila, žinoma, - Garkus atsigulė, užsimerkė, atsiduso. - Jaunystėje būčiau pabandęs išplėšti, bet dabar... Tektų atiduoti paskutines jėgas.

- Gal... - tyloje vos girdimai Ištarė Gvidas. - Gal aŠ galėčiau? Na, kuo nors? Žinoma, nieko nemoku, nieko nežinau... Jei patartum... Kaip nors.

Senis, sukiužęs, visai nusibaigęs senis, gulėjo užsimerkęs, prasižiojęs, pastirusia barzda, kvėpavo sunkiai, vis pašvilpčiodamas, tarsi mirštantis.

- Neverta, - iššniokštė. - Tuščias energijos Švaistymas. Vėlu.

- Gal pasirodė... regis... dar galėtų.

- Aaaaaa, - senis beviltiškai mostelėjo nukarusia, sudžiūvusią, mėlynomis gyslomis išvagota ranka, nusisuko. - O ką?.. Gali pabandyti. Kada nors reikia pradėti. Norėjau, kad tavo pirmasis pacientas būtinai pasveiktų. Įgytum pasitikėjimo, suprastum kas ir kaip. Tada... tada negalima gaišti nė dienos. Rytoj iŠ pat ryto atvežk ją čia. Aš... aš paruošiu, o paskui tu pats... pats, - senis tarsi užmigo.

Senkus gesino Šviesą. Toks Garkaus elgesys visai nebepikrino. Senio jėgos seko sulig kiekviena diena. Karolis taisė pari kaloringiausią maistą, specialiai virė taip mėgstamus Šiupinius. Senis valgė aiškiai prisiversdamas, iki paskutinio šaukšto, bet... tas pats kaip arkliui Šiaudai.

Tyliai išėjęs iš grytelės, Gvidas stabtelėjo prie miegančio Šuns, pažvelgė į juodą, tarsi aprūkęs puodo dugnas dangų ir, kažkokio pakylėjimo pagautas, smagiai nužingsniavo per mišką.

Užmigo tik paryčiui.

O, jei pavyktų Garkui rastt tokių žolelių ar stebuklingu šaknų antpilo, tokio vaisto, kuris tarsi gyvybės eleksyras užmuštų

ligos priežastį, o gal išvalytų Emilijos kiiną, grąžintų sveikatą, jaunystės žydėjimą! Visa kita, žinoma, niekai. Kažkokia valios koncentracija. Kas tai? Svarbiausia, kam?! Meditacija... Kažkoks *dzadzen* biidas apsivalyri nuo vidinės įtampos. Garkus nuolatos kartojo ir kartojo, kad be tos koncentracijos neįmanomas joks gydymas. Be tikėjimo nėra rezultato.

- Atmink, - iškėlęs pirštą, įdiiręs erelio žvilgsnį tiesiai Gvidui į veidą, geležiniu balsu kietai kapojo senis. - Talentai žūsta ne todėl, kad nėra sąlygų jiems prasimušti. Netiesa! Esmė kiekvieno žmogaus viduje. Tik begalinė daugybė vandens lašų virsta srove ir suka girnas. Vienas lašas - tik šlapumas. Eik tuo keliu, kuri rodo tavo vidus. Eik kur tau nenuobodu, kur sekasi, kur jauri, kad gali. Visa kita be jokio gailesčio nurėžk ir išmesk! Nekreipk dėmesio nei į buitines sąlygas, nei į aplinkinius, nei į pašalines pagundas. Jokio blaškymosi! Tik trumpiausiu keliu į viršūnę! Žmogau, jei eisi vingiais, tau neužteks gyvenimo, kad pasiektum savo tikslą. Koncentracija, energija viename taške - ir tu nugalėtojas!

Žinoma, teisinga, bet kam savo valios koncentracijai reikalingas tas tiesus sėdėjimas, sustingusi poza, primerktos akys?

- Neeee... - vieną ranką padėjęs ant pilvo, kitą ant krūtinės, Garkus tikrino kvėpavimą. - Tik pilvu... kvėpuok rik diafragma. Gerai... Tik taip galima sukoncentruoti dvasios jėgą, sustabdyti klajojančias mintis. Per tūkstantmečius žmonės nustatė, kad egzistuoja ryšys tarp kvėpavimo judesių, ritmo ir smegenų veiklos. Tik tam rikra nuolatinė kvėpavimo raumenų įtampa laiduoja minčių koncentraciją. Kartok ir kartok tuos pratimus tol, kol išmoksi save valdyti bet kur ir bet kada. Degins kaip saulės spindulys. Tol, kol negirdėsi jokio pašalinio garso, nejausi skausmo, pamirši savo kūną.

Kartojo.

Išmoko.

Kas iš to?

Garkus, aišku, žinojo, ką darąs.

- Analizuok žmonių psichinę būklę. Skaityk. Gilinkis į žmogaus pažinimo mokslą. Štai Džeimso Langės emocijų teorija sako, kad žmogaus psichiniai būviai negali keistis vien psichiniu lygiu. Būtini kūniški intarpai. Liūdime - verkiame, pykstame - mušamės, bijome - drebame ir panašiai. Kūnas dalyvauja visuose psichiniuose reiškiniuose. Argi tai ne puikus raktas? Smulkmenos pasakys gerokai daugiau nei pati nuoširdžiausia žmogaus išpažintis. Vienišų žmonių psichika ryškiai skiriasi nuo sutuoktinių psichikos. Dėl neteisybės, nesupratimo, egoistiško bendravimo atsiranda begalė ligų. Dažniausiai žmonės vienas kitą neigia: tu nesupranti, nemoki, negali ir... vienas kitą varo į aklavietę, į tylą ir akinamą šviesą, kur net)ėra nei kontūrų, nei spalvų, nei niuansų. Dar blogiau, kai sukuriama psichinės gerovės apgaulė. Vienas nieko nedaro, kad sustabdytų varymą į aklavietę, o kitas varo nepastebėdamas, kad kartu žūsta pats. Budistai tokią būklę vadina nirvana, sunykimu. Atseit, žmogaus tobulybės siekio viršūnė. Palaimos būklę, kai siela išlaisvinta nuo kančios...

Ištisi vakarai diskusijų! Stebino tai, kad visi Senkaus kontrargumentai atsitrenkdavo į nepaprastai tikslią, gausiai pagrįstą teoriniais išvedžiojimais ir praktiniais pavyzdžiais Garkaus pasaulio sampratą.

- Negalima neigti to, ko tvirtai nežinai, - ramiu, bejausmiu, tarsi vien proto balsu aiškino kaip pirmokėliui. - Išklausyk, analizuok, stenkis suprasti kiekvieną reiškinį. Pamatysi, kad tavasis „aš" nuolatos plakasi tarp to, kas kūniška ir kas dvasinga. Kiekviena analizė plės tavo dvasingumą ir dėl to neišvengiamai mažės kūniškojo prado reikšmė. Suprasi, kad jausmų putojimas betikslis ir niekam nereikalingas. Pamažu dabartinis tavasis „aŠ" beviltiškai nutols, tu pasikeisi ir tapsi visai kitu „aš". Galų gale kaip ųpė išsiliesi į jūrą. Nebeliks neapykantos, pavydo ir baimės. Peržengsi visiškai laisvo kūno

ir laisvo proto egzistencijos ribą. Kūnas tarsi rausiasi žemėje, o protas kaip paukštis plevena padangėmis...

* * *

Duris atidarė Emilijos vyras.

Prakaulus, aukštas, įtariančiai išplėstos akys, baltas veidas, kietai sučiauptos lūpos.

-Ko?

- Laba diena. Gal Emilija namuose?

- Ko reikia?

- Ji serga, - jokiu būdu nesitikėjęs tokios pradžios, pralemeno Senkus. - Mane atsiuntė žmogus, kuris ją gydo. Visai senas žmogus.

- Ko tu nori? - aiškiai suirzęs vyras jau taikėsi prieš pat Gvido nosį užtrenkti duris.

- Atsiuntė vaistų. Prašė pasakyti, kaip juos vartoti.

Vyras kelias sekundes abejojo, paskui vikriai išsmuko į koridorių. Prisišliejęs prie Senkaus, šiurkščiu balsu iškapojo:

- Emiliją gydžiau Kaune, paskui SantariŠkėse. Kvit! Supranti? Ji mirs. Niekas jai negali padėti. Niekas! - sušvogždė. - Nešdinkis! Tavo šundaktariui rūpi, kaip mano paskutinį centą išplėšti. Supratai?

-Bet...

- Jokių bet! Dink! - pastūmė Senkų laiptais žemyn. - Man bobos reikia. Supratai? Dardėk žemyn.

Trinktelėjo durys!

Tai bent!

Užvirė pyktis, kažkoks nežabotas siutas. Tvirtai žinojo: jei nenuves Emilijos Garkui, ji mirs. Kito kelio nėra.

Vėl paspaudė durų skambučio mygtuką ir laukė... Štai su trenksmu atsidarys durys ir... muštynės? Kas per elgesys?! Kur protas?

Niekas neatidarė.

Niekas neatsiliepė.

Gvidas nukiūtino laiptais žemyn. Prakeikimas! Ką daryti? Kiek pastoviniavęs prie mašinos, patraukė į parduotuvę. Juk tame užkampyje trūksta padų būtiniausių dalykų. Kai grįžęs prie mašinos ėmė dėlioti pirkinius, staiga pastebėjo, kad penkto aukšto lange moteris mojuoja kažkuo baltu. Emilija! Kilstelėjo ranką. Baltas lapelis nukrito ant šaligatvio. Gvidas pakėlė: „Maldauju, palaukite manęs prie kino teatro. Tuoj ištruksiu. Emilija".

Moteris pasirodė tik po gerų poros valandų.

- Kas nutiko? - pasitiko, atidarė mašinos dureles.

- Kaip visada. Prašom atleisti... - ji pravirko. Žiūrėjo į Senkų vilties kupinu žvilgsniu, nė kiek nesidrovėdama plūstančių ašarų. - Toks jau yra. Nieko nepadarysi.

- Garkus liepė jus atvežti gydymui.

- Ilgam?

- Nežinau. Gal dienai. Gal ilgiau. Nesakė. Reiks atvažiuoti dažnai.

- Yra vilties? - kupinas baimės svetimas balsas.

-Vilties visada yra. Gydytis teks labai rimtai.

- Aš pasirengusi. Dėkui jums. Važiuojam. Dukrytę palikau kaimynams. Pažiūrės, pamaitins. Jie supranta.

* * *

- Užeik kada nors, - per pietus pripylęs lėkštę sriubos, tarė Karolis.

- Gerai. Galiu šiandien, - nors Senkus jautė instinktyvų pasibjaurėjimą, bet kaip visada nusileido savo nepasotinamam smalsumui.

- Tada, kai baigsiu tvarkytis. Po vakarienės.

Karolis laukė.

Švariai apsirengęs, švariai nusiskutęs, stipriai išsikvėpinęs kažkokiais kvepalais. Nusivedė koridoriumi, šalia sauso maisto

sandėlio atidarė šonines duris. Demonstratyviai palaukė, kol Senkus įeis.

Plūstelėjo aitrus pirties karštis.

Kampe atlapotos didžiulės bandelių kepimo krosnies durys, matyti iki raudonumo įkaitę elektros strypai. Koks žmogus gali ištverti tokioje dusulį keliančioje aplinkoje?!

- Tau trūksta oro, tiesa? - meiliai žiūrėdamas kvailai paklausė virėjas. - Aš kitaip negaliu. Atleisk. Nusirenk. Gali vaikščioti su glaudėmis. Tai - mano darbo kambarys. Čia ilsiuosi, o Šalia virtuvės tame varganame kambarėlyje miegu. Štai ir visas mano gyvenimas.

Ant namų darbo plataus ąžuolinio rašomojo stalo gulėjo tvarkingai sudėtos knygos, rankraščiai, kažkokie suvenyrai, senoviškas su bronzinėmis statulėlėmis laikrodis. Viena siena - vien knygos. Visa kita kaip ir kituose kambariuose: minkšti krėslai, apvalus nedidukas svetainės staliukas, plati sofa. Dar kilimai. Spalvingi, puošnūs, dideli.

- Gražu. Netikėjau. Labai daug knygų.

- Visas mano turtas. Visa, kas liko. Nori degtinės?

-Tokiame karštyje? Ne. Dėkui.

- Tada gal vyno? Gero vyno.

- Truputėlį. Čia visur pas tave labai daug nuogų moterų fotografijų. Kam tau? Ant stalo, ant sienų... Ištisos pornografinės kompozicijos.

-Nepatinka? Nesuprantu, kaip gali nepatikti moters kūnas. Jei tiesiai, tai pati bjauriausia mano problema, - pildamas į plačias taures raudonąjį vyną, nė kiek nesidrovėdamas prisipažino.

- Todėl, kad vienišas?

- Būtų dar pusė velnio. Todėl, kad sulaužytas, - jis pirmas siurbtelėjo kelis mažus gurkšnelius raudonojo vyno. - Gerk. Puikus gėrimas... Kadaise buvau gražus vyras, o dabar...

Gražus?)

- Labai geras vynas... - Gvidas įdėmiai pasižiiirėjo virėjui į veidą. Niekaip negalėjo įsivaizduoti, kaip reikėtų sukraipyti tą šlykštų snukį, kad daugmaž būtų panašus į pakenčiamą. Nuolatos gličios, su kažkokiu bjauriu balzganu apnašu neįtikėtinai storos lūpos. Tas nuolatinis vilgymas nuo karščio įkaitusiu ryškiai raudonu liežuviu - lyžt! lyžt! Niekaip, nors užmušk, negalėjo atsikratyti minties, kad kažkoks nežabotas gyvuliškas pradmuo slypi šio žmogaus sielos gelmėse ir laukia patogaus momento, kad akimirksniu išsiveržtų į išorę, užgožtų visa, kas žmogiška. Po velnių! Kaip sutvardyti save? Kas čia man darosi? Kaupiasi baisi pagieža. Ji maišosi su visiškai nesuprantamu gailesčiu. Gal iš tikrųjų nelaimingas? Staiga nei iš šio, nei iš to Gvidas pajuto, kaip dingo aitms Karolio kvepalų kvapas, o nosį kutena baisi smarvė. Klaikus, vemti verčiantis pasmirdusio ožio dvokas. O Viešpatie! Tarsi pasklido suvarškėjusios spermos tvaikas. Lyg surūgusio myžalo. Tarsi kas būtų perlaužęs ir jam po nosimi pakišęs užgurgėjusį kanalizacijos vamzdį. Tos šlykščios nuotraukos, ekstazės ištampyti veidai, susringusios aimanos, gal klyksmas, gal gyvuliškas gargaliavimas tik sriprino visą kūną šiaušiantį įspūdį. Tarsi puikus, jau šlykščiai apšilęs vynas pavirto svetimu krauju, sujungė, suviliojo, paskandino gleivėto gašlumo kupiname pasaulyje.

- Po avarijos nepaprastai sustiprėjo mano lytinė potencija, - ramiai aiškino virėjas. - Jei galėčiau pagauti moteri, mylėčiau tol, kol sudegtų paskutinis energijos lašas, kol krisčiau kaip iščiulptas lavonas.

- Būta bėdos, - per prievartą Šyptelėjo. - Čia nuolatos sukinėjasi kelios prostitutės. Imk. Neturi pinigų?

- Neeee... - skausmingai šyptelėjo. - Ne tai... Bandžiau... Daug kartų bandžiau, bet... nė viena nesutinka.

- Kodėl? Pinigai nekvepia.

-Jos instinktyviai jaučia manyje kažkokį pavojų. Lyg jau susitariame, staiga kad šoks! Visada taip.

- Tuluzo-Lotreko fenomenas? - tučtuojau pasigailėjo, kad Išsprūdo. Gal įsižeidė? Ech... tokios pat storos lūpos...

Virėjas ilgai tylėjo, vartė tuščią vyno taurę, atsiduso.

- Gal... - nesiryždamas krenkštelėjo. - Noriu tavęs paprašyti.

- Klausau, - nustebęs tyliai pratarė Gvidas.

-Turėjau moterį... Kažkada... - tarsi nekalta mergaitė drovia nuleidęs akis, vaipėsi niekaip neišdrįsdamas pabaigti. - Seniai tai buvo.

- Mylėjai?

- Hm... - dviprasmiškai šyptelėjo. - Gal galėtum sužinoti, kaip ji? Na, kaip gyvena... Kaip sekasi... Gal dar laukia?

- Ko? Tavęs?

-Hm... gal...

- Gerai. Kur gyvena?

- Klaipėdoje.

- Labai toli. Dabar negaliu. Teks palaukti.

- Ne ne ne! Galima telefonu. Štai numeris.

- Nieko nesuprantu... Kodėl ne tu pats?

- Negaliu, - karštai sujudo virėjas. - Negahu! Supranti? Pažins. Ji seniai žino, kad miręs. Aš miręęęęęs! Manęs nebėra, bet aš esu. Aš dar gyvenu, dar dirbu, dar jaučiu... Pažadėk man... Aš prašau... Maldauju... Tau juk nieko nereiškia.

- Gerai. Sutinku. Rytoj. Būtinai.

* * *

Ankstyvas rytas nežadėjo nei galvon, nei širdin trenkiančios dienos.

Garkus liepė ateiti anksti rytą, prisakė, ką daryti. Jau dvi savaites Senkus valgė tik augalinį maistą. Gėrė vien pieną ir tyrą tyrą kaip ašara šaltinio vandenį. Nuo vakar ryto tik žiauberė duonos ir dvi šaltinio vandenyje virtos morkos.

Tarsi kažkoks suaugusių žmonių žaidimas.

Tarsi ties riba tarp to, I<as rimta ir *kas* juoldnga.

Tarsi kažlcas su Senkumi daro kažką, ir jis negali, nesugeba, neprisiverčia priešintis.

Vos pirmieji saulės spinduliai perskrodė šaltą, visai visai žiemišką naktį, atsisėdo jogų „lotoso" poza. Išsitempęs, kvėpuodamas vien pilvu, galvojo tik apie Emilijos ligą. Viešpatie! Padėk jai, padėk Garkui, padėk man!

- Netikėk, kad jogai - kažkas ypatinga, - nuolatos rikino senis. - Sanskrito kalba „joga" reiškia tą patį, kaip mūsų kalba „religija". Sinonimai. Tai jungris su Pasauliu. Su Dievu. Kiekviena poza - ne kas kita, kaip tam tikrų vietų įtampa, tarsi projekcija į tiksliai žinomus nervinius centrus. Vienus slopina, kitus dirgina. Nepaprastas menas.

Mišku Garkaus namelio link Gvidas ėjo kaip sapne. Nematė nei medžių, nei dangaus, nei žemės. Nejautė savo kūno, savų žingsnių, šalto alsavimo. Plaukė oru tarsi nešamas paslaptingos srovės. Negirdėjo kaimo šunų lojimo. Tylėjo medžiai. Tylėjo paukščiai. Jokios reakcijos jo viduje.

Nepaprastai baltas senio veidas.

Gilios raukšlės dar gilesnės. Įsirėžusios į kaulus.

Veidas tarsi nupintas iš storų virvių. Mazgai, kilpos, atplaišos... Akiduobės baltos, tarsi pripūstos miltų. Giliai giliai paslėpti blizgantys, žvitrūs plyšeliai.

Drabužius, mėsą, kaulus skrodžiantis žvilgsnis. Dar labiau pražilęs.

Nekalbėjo.

Darė, ko Senkus nesuprato.

Niekur nebuvo matyri Emilijos.

Prikišo savo veidą prie Gvido veido:

- Dvasingas noras tik tada šventas, kada virsta veiksmu. Tik veiksmas įrodo gyvybę. Tik veiksmas įrodo valią. Tavo noras tvirtas kaip uola?

- Tvirtas kaip uola.

- Tavo visa valia koncentruota tik į tos moters vidų?

- Visa mano valia - tik i tos moters vidų...

- Eime. Kartok kiekvieną mano veiksmą, kiekvieną žodį.

Kambario viduryje išsirengė nuogai. Garkus apšlakstė Senkaus kūną užburtu vandeniu. Senkus - Garkų. Apsivilko plonais, iki žemės, gryno lino, tarsi naktiniais, marškiniais. Lyg chirurgai, užsidėjo tokias pat baltas kepuraites.

Suklupę ant aslos, kelis sykius pakartojo „Tėve mūsų" ir „Sveika Marija". Gvidas suprato. Tai ne konkretus kreipinys, o tik dar didesnė koncentracija.

Pašaukė šunį.

Nuėmęs nuo Senkaus galvos kepuraitę, pašlakstė galvą magišku vandeniu.

- Tave, mano padėjėjau, išlaisvinu nuo kūno troškulio vardan Švenčiausiosios Trejybės: Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios, nuo visų nuodėmių tavo; tegu visažinančio žodžiai įeis į tave ir bus su tavimi amžinai. Amen.

Pašlakstė Šunį.

- Užkeikiu ***tvarinį*** Tavo, Šunį, tuo, kas Tave sutvėrė vardan Šventosios Trejybės, kad būtum šiandien mano veiksmuose ir visuose kituose, kokius tik prireiktų daryti, - ištikimas pagalbininkas ir draugas.

Padavęs Gvidui ritualinius daiktus, pats senis pasiėmė juodą lazdą, vienoje jos pusėje ryškiai blizgėjo ženklai + OH +. Pašaukė šunį, nusivedė už trobelės pertvaros. Atitraukė juodą maršką, ir Senkus pamatė dar vienas duris.

Sušnibždėjęs maldą, staigiu judesiu atidarė.

Kur mes?!

Baltas, balta drobe išklijuotas kambarys.

Be langų.

Rytinėje ir vakarinėje pusėse ant ilgų laidų nuleistos ryškiai šviečiančios elektros lempos. Po rytinės pusės lempa - didžiulis balta drobe užtiestas stalas. Palubėje auksu žibanti žvaigž-

dė. Ant baltų grindų, apie baltą pakylą, ant kurios gulėjo baltu tiuliu tarsi voratinkliu apdengta nuoga moteris, buvo iŠ kažkokių juodų miltelių supiltas magiškas ratas.

Senis ryžtingai įžengė į rato vidų.

Plačiu glėbiu iškėlęs rankas, atlošęs galvą, žiijrėdamas kiaurai per lubas tiesiai į dangų, į patį Dievą, nepaprastai karštai sugriaudėjo:

- Dieve, pagailėk manęs. Tėve Dangiškasis, Maloningasis ir Gailestingasis, apvalyk mane, susimilk, apgaubk globa savo Tavęs nevertą tarną ir ištiesk savo visagalinčią ranką ant besipriešinančių, drįstančių nepaklusti dvasių, kad Tavo valia aš galėčiau žiūrėti į Tavo dieviškus darbus, persisunkčiau Tavo protingumo ir visada garbinčiau Tavo šventą vardą. Kreipiuosi į Tave, o Dieve, ir iš visos širdies meldžiu Tavęs, kad dvasios, kurias aš šaukiu Tavo galybe, tučtuojau pasirodytų, paklusdamos Tavo valiai, ir duotų mums be jokių dviprasmybių atsakymus, teisingus ir tiesius, į visus mūsų klausimus, ir kad jos atneštų mums viską, ką mes įsakysime, nepakenkdamos jokiems *tvariniams,* neįžeidinėdamos nei paslaptingu kuždesiu, nei trenksmu, nei triukšmu nei manęs, nei mano pagalbininkų, ir nieko nebaugintų siaubu ir baime, štai taip būtų susi tramdžiusios, paklusnios, nuolankios mano valiai visame kame, ką aš įsakysiu!

Senis atsisuko.

Viešpatie! Melsvai baltas akmeninis veidas!

- įeikite.

Senkus ir šuo įėjo į ratą.

Magas griaudėjo:

- Dieve Amžinasis, Protingasis, Stiprusis, Galingasis! Būtybe iš būtybių! Aplankyk šią vietą, apšviesk ją Savo dalyvavimu ir Savo didybe. Skaistybė, protas ir valios išpildymas tegu viešpatauja čia ir kaip dūmas tegu pakyla iki Tavęs, tegu nusileidžia į šią vietą Tavo malonė ir Tavo palaiminimas! O jūs. Angelai,

ir jūs, dvasios!!! Dalyvauicite šios vietos pašventinime nuo Tikrojo, Gyvojo ir Amžinojo Dievo, sutverusio tiek jus, tiek ir mane iš nieko ir Savo proto galia galinčio paversti ir jus, ir mane j nieką. Amen.

Garkus uždegė smilkalus. Eidamas apie pakylą, pasmilkė. Tvirtu judesiu nuklojo baltą maršką nuo narvelio, išėmė balandi, šiek tiek įpjovė jo galvą, pabarstė druska šnibždėdamas:

- Visagalis amžinasis Dieve, Žemės Valdove! Apvalyk ir pašvęsk Savo malonybe šią auką, kad tekantis iš jos kraujas būtų Tau malonus. Tavo malonės dėka aš ją valdau ir galiu savo nom nužudyti ją ar palikti gyvybę, suteik šiai aukai Savo malonę. Amen.

Senis pasmilkė paukštį dūmais. Vikriai atvertęs sparną, perpjovė kraujagysles. Trykštančiu krauju, eidamas apie pakylą ratu, apšlakstė moters apdangalą. Nužudytą paukštį įkišo į tą patį narvelį, uždengė balta marška.

Staiga priklaupęs sudejavo:

- O jūs, didieji Angelai... Atskubėkite man į pagalbą, pritarkite mano valiai, padėkite ją išpildyti.

Nuostabiai vikriai pakilęs, griebęs mago lazdelę, keturiose rato vietose užrašė kažkokius žodžius karštai kuždėdamas:

- Užkeikiu jus visus ir šaukiu Adonajaus sostu: Adžijų, Oteosą, Išikosą, Antanosą, Parakletusą, Alfą ir Omegą ir trimis šventais vardais - Agla, On, Tetragramaton - tučtuojau pasirodyti mano valios išpildymui!

Netikėtai pakilęs visu ūgiu, išsitaršiusiais žilais plaukais, baisus ir negailestingas, tarsi jau ne šios Žemės žmogus, tarsi jau vien žaižaruojančios jėgos koncentratas, tarsi pakilęs, jau subrandinęs siaubingo stiprumo tikėjimą, tarsi jau pats Viešpaties vietininkas Žemėje, padėjęs išskėstus pirštus ant pentaklio, penkiakampio mago ženklo, lediniu balsu įsakė:

- Saliamono pentaklio jėga kviečiu jus, kad jūs atsakytumėte man teisingai: Baralaneizio, Baldachienzio, Paumachno ir

Apolodžijos sostu, valdovais ir didžiadvase valdžia, galingaisiais kunigaikščiais Eenio, Liašidae, pragaro karalystės ministrais, Primaku - Apolodeja sosto kunigaikščiu ir devintosios kohortos vardu! Šaukiu jus aukščiausios galybės jėga, kuri dabar manyje! Aš jus užkeikiu ir atkakliai jsakau vardu To, kuris pasakė ir kurio valia išsipildė ir kuriam paklūsta visi sutvėrimai, neišsakyti Tetragramatono, Jahovos vardais, kuriais baigiasi amžius, kuriuos ištariant suyra stichija, oras virpa, jūra teka, žemė dreba ir visos dangaus, žemės ir pragaro armijos persigąsta, puola į sumaištį ir krenta, kad jūs nedelsdami lėktumėte čia iš visų pasaulio kraštų be jokių prieštaravimų tam, kad pateiktumėte protingus atsakymus į mano klausimus. Atlėkite su taika, matomi ir malonūs, geranoriški, kaip mes to norime, per mane užkeikti gyvojo, amžinojo ir teisingojo Dievo, kad išklausytumėte mūsų pranašystes ir iki galo išpildytumėte mūsų valią.

Staiga pasigirdo tarsi tolimas griaustinio dundesys, jis nežmonišku greičiu artėjo artėjo artėjo!!! Pragaro vėtra ėmė siausti kambaryje. Staiga tarsi nebeliko sienų, jos kažkur ištirpo, aplink magišką ratą atsivėrė juoda erdvė!

O, Viešpatie!!! Galima išprotėti!

Kas čia?!

Kas?!!!

Iš tamsos viena po kitos niro šmėklos! Kruvinais veidais, išvarvėjusiomis akimis, bedantės, tarsi gleivės ištysusiais plaukais, jos viena per kitą klaikiai kaukė, stūgavo, kvatojo. Jų jau šimtai! Jau tūkstančiai! Snukis prie snukio! Visur aplink ratą vien rėkiantys, raibuHuojantys, kraujuojančiais nagais draskantys nematomą sieną žvėrys! Kažkas taikosi paleisti strėles...

Senkus drebėjo kaip lapas. Baisus silpnumas pakirto kojas, jis vos laikėsi nepargriuvęs. Šuo gręžiojosi į visas puses, puldinėjo iškišęs dantis, pašėlusiai lojo.

1

Apie mago ratą ėmė siautėti kažkokie siaubingi žvėrys, panašias į dinozaurus, į puolančius liūtus, šal^alus ir krokodilus. Jie keitė savo išvaizdą pašėlusiu greičiu. Riaumojo, kaukė, cypė, kvatojo...

- Te nukryžiuotasis Dievas sunaikina **jūsu** šėlsmą!!! - iš visų jėgų suriko Garkus.

Šėlsmas akimirksniu nurimo. Staiga aplink pasirodė tūkstančiai tylutėliai Šnypščiančių gyvačių, slibinų, plevenančių vampyrų - ištroškusių šviežio kraujo snukučių...

- **Stai** Saliamono pentaklis, - senis rūsčiai kalbėjo, ranką padėjęs ant pentaklio. - Aš ji atsinešiau, kad jūs matytumėte, ir štai prieš jus aš, užkeikėjas, kuriam padeda Dievas; jo neįmanoma išgąsdinti, jis aiškiaregys ir jam suteikta visa valdžia užkeikimu iššaukti jus; paskubėkite nedelsdami, Aijo, Saraijo, Aijo, Saraijo, Aijo, Saraijo vardu, pasirodykite čia vardan amžinojo, gyvojo, teisingojo Dievo!

Senis papūtė į visas keturias puses, ir staiga kilo skubus šlamesys. Akimirksniu pranyko visos šmėklos. Už magiško rato prasidėjo pašėlęs šešėlių žaismas. Spalvos, zigzagai, dėmės, taškai, žybsėjimas.

- Kodėl jūs pavėlavote?! - suriko Garkus. - Kas jums sutrukdė?! Ką jūs veikėte?! Būkite klusnios savo ponui vardan Dievo Bastatos, Vachatos - krintančio ant Abrakos, Abeoros - puolančios ant Abereros!

Staiga šešėlių chaosas ėmė grupuotis, ir Senkus visiškai aiškiai išvydo apie ratą stovinčias kažkokias būtybes didelėmis akimis, mažomis burnomis, tarsi jaunutes mergaites, tarsi jaunučius berniukus, tarsi būtybes be lyties. Kaip realūs jie stovėjo glaudžiu žiedu apspitę magišką ratą ir laukė.

Senis išvyniojo iš šventojo audeklo visą pentaklį, pakėlęs virš galvos parodė dvasioms:

- **Stai** nuosprendis! Pakluskite jam!

Iš visų pusių ėmęs sklisti aistringas šnabždesys akimirksniu

susiliejo į vieną sakinį: „Įsakyk ir klausk visko, ko panorėsi, mes pasiruošusiuos, kaip įsakyta visagalio Dievo, viskam".

Garkus, įdėmiai žvalgydamasis aplinkui, tarė:

- Sveikinu jus, dvasios ir garsiis valdovai, mano sukviesti vardan To, prieš kurį lenkiasi dangus, žemė ir pragaras; kuris laiko savo esmėje visas karalių karalystes ir galybei kurio niekas negali priešintis. Aš verčiu jus stovėti prieš ratą savo atviru pavidalu, tai būkite geranoriškos ir pastovios ir be mano leidimo nepasišalinkite, vykdydamos be jokių pakeitimų mano valią, {sakau jėga To, kuris viską sutvėrė, kad jūs man pavaldžios Jo aukščiausios valios pavidalu ir turite visada paklusti Dievo, Valdovo, norams. Tebūnie taip!

Garkus pirštu parodė moterį.

- Mes norime pagydyti šią sergančią moterį. Mes norime nugalėti mirtį. Pasakykite, ar teisingas mūsų gydymo kelias. Raskite trumpiausią kelią į gyvybę.

Garkus atsisuko į Senkų, rankos mostu parodė, kad atsistotų kitoje Emilijos pusėje. Minutę senis erelio žvilgsniu žiūrėjo į moters veidą, užmerktas akis. Sugriaudėjo:

- Mirusiųjų vadove, teįsako tau valdovas per gyvą ir pašventintą gyvate! Cherubai, teįsako tau valdovas per Adomą -Jotchavach! Klaidžiojantis ereli, teįsako tau buliaus Valdovas! Gyvate, teįsako tau Valdovas per Šauklį ir Liūtą! Michaelį! Gabrieli! Rafaeli! Anajeli! Angele su mirusiomis akimis, paklusk ir išnyk kartu su šventu vandeniu. Sparnuotasis jauti, dirbk arba grįžk į Žemę, jei nenori, kad aš tave perverčiau savo špaga. Grandine prikaustytas ereli, paklusk tam ženklui ar išnyk nuo mano papūtimo. Šliaužiančio j i gyvate, trinkis prie mano kojų ar kankinkis nuo šventosios ugnies, išnyk. Aš sudeginu! Vanduo, grįžk į vandenį! Ugnie, dek! Ore, cirkuliuok! Te Pentogramos jėga nukrenta žemė ant žemės, kuri yra rytinė žvaigždė, ir vardan Tetragramos, kuri nubrėžta pasaulio kryžiaus centre. Amen.

Garkus ištiesė kažkodėl stipriai įraudusias rankas, vieną - virš Emilijos galvos, o kitą - virš krūtinės. Senkus tučtuojau pakartojo jo judesius. Rankos glostė tarsi nematomą pagalvę virš moters kūno.

- Jauti jos astralinį kūną? - sukuždėjo senis. - Štai jauti, kaip tarsi spaudžia, tarsi kelia, tarsi šiluma?.. Štai duobė. Jauti? Duobė. Štai dar... dar... dar... Tai augliai. Išsibarstę po visą kūną, auga siurbdami energiją, alindami kūną, stumdami į neviltį. Kartok paskui mane... Kartok... Liga, aš tave užkeikiu, o mirtie, aš tave užkeikiu, o piktasis Agaši. Duok mums, o Agura, stiprią galybę, kad mes galėtume nugalėti Drudus, nugalėsime Drudus. Aš nugaliu ligą, nugaliu Aguiri, nugaliu visas ligas ir mirtį, visus Jagusus, visus Pairikus, visus blogus Džaini. Tegu iš šios moters išlenda piktas demonas, tegu stoja į kovą su mirtimi. Tegu į jos kūną įlenda geroji dvasia. Prisiek dangumi, prisiek žeme. Airiamanas-Išja nugali ligą skaisčiosios dvasios džiaugsmui. Tegu įstatymas suteiks lauktą atpildą; aš noriu, kad šiame kūne apsigyventų skaistybė; tegu ją augina Agyra-Mazda. Tegu Airiamanas-Išja nugali visas jos ligas, tegu nugali jos mirri, visus Jagusus, visus Pairikus, visus blogus Džaini.

Garkaus skatinamas, Senkus kartojo jo maldą, jo judesius vos jausdamas kažkokius pakitimus.

-I*uiku... puiku... Priliesk pirštų galais mano pirštus... Man neužtenka energijos... Duok man... Gerai... gerai...

Seansas truko ištisą amžinybę.

Baigta.

Atitraukė rankas.

Senis atsisuko į laukiančias dvasias.

- Duokite atsakymą.

Suūžė visos dvasios. Šnabždesys virto vieningu choru;

- Moterį išgelbės pjūvis per skaudamą vietą... meilė... karštis įsčiose... septyni seansai ir rudas skystis.

- Vardan Dievo Tėvo, Siinaus ir Šventosios Dvasios su tailca vykite namo ir tebiinie taika tarp jūsų ir mūsų. Būkite pasirengusios visada pasirodyti man, kai tik aš jūsų paprašysiu.

Akimirksniu viskas dingo.

Baltas kambarys, baltas Garkus, šuo ir Senkus.

Garkus palietė Emilijos kaktą, kažką pasilenkęs pakuždėjo, ir moteris po kelių sekundžių pramerkė akis.

* * *

-Ji padėjo ragelį, - atsisukęs į Karolį, Senkus skėstelėjo rankomis. -Ji nenori kalbėti.

- Kodėl? - visas tirtėdamas iš susijaudinimo virėjas ryte rijo Gvidą savo bespalvėmis akimis.

Gūžtelėjo pečiais.

- Ką aš jai galėjau pasakyti? Iš karto klausė, kas aŠ toks. Tai kas aš toks?

- Taip. Koketuoti ji nepanorėjo. O balsas? Koks jos balsas? Jaunas, senas, pavargęs, linksmas? Koks?

- Normalus. Valdiškas.

* * *

Žinoma, tai buvo sapnas. Košmaras. Tarsi ant akių prilipęs voratinklis. Brūkštelėjo ir neliko. Sapnas.

Tačiau Garkus visiškai sukrito. Kaip iščiulptas, vos galėdamas pakelti rankas, galvą, gulėjo išsižiojęs, užsimerkęs, vos kvėpuodamas.

- Valgyk, - kuždėjo spausdamas tarp lūpų Šaukštą su koše Senkus. - Negalima taip. Reikia atgauti jėgas... Reikia.

Senis žiojosi, kaip kalakutas nekramtydamas rijo. Protu pats suprato, kad reikia, bet kūnas šiaušėsi.

- Surijo visas mano jėgas, po paraliais... - kažko nepatenkintas burbėjo. - Tu truputėlį per vėlai pasirodei. Daug ko turiu tave išmokyti. Bus labai gaila, jei nespėsiu.

- Spėsi, Rokai, spėsi, - Švelniai prieštaravo Senkus. - Kaip bus su Emilija?

- Girdėjai, ką dvasios sakė?

Šyptelėjo.

Gal vis dėlto seniui pasakyti, kad tai buvo tik paprasčiausias sapnas? Na, gal šiek tiek egzotiškas pokštas. Iliuzija. Meistriška iliuzija.

Senis viską suprato.

- Pirmą kartą man buvo lygiai kaip tau, - užsimerkė, kalbėjo vos lemendamas žodžius. - Paprastai mes suvokiame tris matavimus: ilgį, plotį, gylį, bet yra dar vienas - laikas, o paskui dar vienas ir dar vienas. Juos galima suvokti tik grynojo proto lygiu... Taip ir su būviais. Būvis laike... erdvėje... reliatyvus... Ledas, vanduo, garai... Kaip atrodo ištirpę ore garai? O kiti elementai? O mintis? Kas ji tokia? Gal gali pasakyti, kokiu būdu aš tau perduodu informaciją? Tu gi reaguoji... Mano valia tavyje virsta veiksmu. Tai kas tai? Aaaaaa... nežinai... Tai kodėl minties sukurtas vaizdas negali atitrūkti nuo mūsų galvų ir kažkokios kompozicijos pavidalų egzistuoti erdvėje? Kodėl negali egzistuoti Dievo pasiųstas minties įsikūnijimas? O Šėtono?.. Aaaaaa... Negali... Tada neturi teisės neigti... Tai ką dvasios sakė?

Staiga lyg kažkas visu aštrumu brūkštelėjo per pačią esmę. Suspigo, pašoko mintys! Suplazdėjo pačioje Senkaus gelmėje. Suprato, kad štai ta sekundė, kada pagaliau reikia apsispręsti: tiki jis Garkumi ar ne? Jei ne, tada turi bent argumentuotai pasakyti, kodėl ne. O jei taip? Tai kas tada buvo? Tikrovė?!

Galvoj netilpo.

-Aš... negaliu, - pralemeno. - Man trūksta informacijos... Kaip minčių kompozicijos gali plaukioti erdvėje? Kompiuterio informacija perduodama skaičiais. Lygiai taip, kaip garsų tam tilo-a seka informaciją perduoda žmogus žmogui. Ją, kaip ir kompiuteryje, galima užrašyti.

-Aaaaa... štai kur pasukai... Savęs koncentracijos rfzeo metodikoje egzistuoja trys ***nen*** veiksmai. Paskaityk kada nors. Pirmuoju ***nen*** veiksmu per sąmonę fiksuojama aplinka, antruoju -gautą informaciją padedant fantazijai apdoroja mintys, o trečiuoju - produktas, kažkoks įvaizdis, minčių kompozicija, atidedama atmintyje. Tai nėra tarsi skaičių eilė. Tai užbaigtas vaizdas. Blokas.

- Taip, bet joks žmogus negali perduoti savo atminties kitam! Tai absurdas!

- Negali?! - atsimerkęs senis net kilstelėjo. - Sakyk, ką tu nori iŠrauri iŠ savo atminries? Sakyk. Esi ką nors nužudęs?

- Nužudęs?! Ne! Niekada!

- Tai kaip tu susapnavai tą sapną? Kaip?! Atsakyk! Viskas kaip nupiešta. Viskas taip, kaip aš mačiau. Tu man pasakojai ne taip, kaip matė tas miręs žmogus, o taip, kaip aš, girdi?! Aš, - jis padaužė kumščiu sau krūtinę, - mačiau! Tai mano vaizdai! Jie mano atmintyje. Mano! Kaip jie perlipo į tavo gaivą?!

Nokautas!

Garkus pataikė nepaprastai tiksliai!

Tačiau... tačiau... tai absurdas! Visiškas. Gal vėl sapnuoju?

Atsigulė. Nurimo. Ėmė lygiai kvėpuoti.

- Po šimts... tas šernas iš rikrųjų buvo raudonas. Kaip dabar akyse stovi. Jis persekioja mane visą tą laiką, kai atsikrausčiau čia. Jau pasistatęs šitą grytelę, jau susitvarkęs, sakau, eisiu pasižvalgyri į mišką. Dar jaunas buvau, sveikatos per akis. Atsimenu, tokia graži naktis buvo. Mėnuo kaip spindintis dubuo virš galvos. Vėjelis. Debesiukai plaukia... Žiūriu - bėga pieva šernas. Galvoju: kas čia tokio? Tik žvilgt! Šernas raudonas! Kaip ugnis! Nė pats nepamačiau, kaip į namus parskridau. Po savaitės jį nupyliau. Dvejus metus nebuvo nieko panašaus. Paskui tokią pat nakti vėl pasirodė raudonas šernas. Nupyliau. Neliečiau. Taip miške ir liko gulėti. Lapės suėdė... - senis

ėmė blaškytis, vartėsi, dejavo. - Atsimeni tą naktį, kai kasėme šaknis?

- Atsimenu.

- Atsimeni šernus?

- Atsimenu.

-Tau nesakiau... Tada Šernių mačiau... Nei iš šio, nei iš to raudonas kaip ir anie...

Garkus suvaitojo. Gvidas žiūrėjo sukrėstas ir nežinojo, ar jį guosti, ar patylėti. Staiga pamatė, kaip sunkiai per raukšles vis paslydinėdamos rieda didelės ašaros. Jis verkė. Tyliai. Sunkiai rydamas seiles.

Senkus tylėjo.

Ką galėjo jam pasakyti?

- Tai jis - mano negalios priežastis... Kai tik pasirodo toks, ugninis... Niekas nebesiseka. Galvoje pasidaro kratinys. Nuo menkiausio darbo dar jaunystėje krisdavau iš nuovargio, tarsi visą dieną akmenis būčiau vartęs. Šernius kaltas...

-Gal...

- Aš žinau. Gal to nužudyto žmogaus vėlė blaškosi ir įlenda į žvėrį? Gal pats Šėtonas pasirodo? Aš jam, skeltanagiui, aibes šunybių esu prikrėtęs... Keršija... nelabasis.

- AŠ... aš... jį nušausiu.

- Dėkui tau, - senis užverktomis akimis dėkingai žvilgtelėjo. - Sunku tau bus. Pigiai nepaimsi... Viešpatie... kai anuos šoviau, kaip jie rėkė... žmogaus balsu.

- Žmogaus?

- Lygiai. Šauk, kad vietoje kristų. Kitaip neištversi...

* * *

Emilija neatvažiavo. Gvidas pasiguodė Garkui, kad labai keistas jos vyras. Gal neleido? Gal pati ligonė išsigando?

- Važiuok, - trumpai burbtelėjo senis. - Atvežk.

- Jei nepavyks?

- Tada... - krenkštelėjo. - Tada viską atliksi jos namuose ar kur kitur Vilniuje. Daryk, kaip darėme tada. Neprieštarauk. Aš žinau. Viskas bus gerai. Esmė ne tai. Pagrindinė ligos priežastis, kaip pavadino Haidegeris knygoje „Būtis ir laikas", - vienišumas. Atrodo, tai nė negali būti ligos priežastis, deja... Draugų nėra. Niekada nebuvo ištekėjusi. Bėgdama nuo vienišumo, pagimdė dukrelę.

- O vyras? Kas jis?

- Niekas. Sugyventinis, jo šiurkštus elgesys tik pagilino ir pagreitino ligą. Važiuok. Kitaip visos pastangos perniek. Gaila moters.

Gvido nuostabai, duris atidarė pati Emilija.

- Prašom atleisti... - visai sutrikusi puolė pasitikti. - Jūs darote man didžiulę paslaugą... norite išgelbėti, o aš lyg...

- Nereikia, - nukirto Senkus. - Galima kur pasikalbėti?

- Žinoma. Įeikite. Jo nėra. Ką tik išėjo.

- Ilgam?

- Nežinau. Sakėsi - pas draugą. Jis neleido. Tikite manimi? Tikite?

-Tikiu. Prašom nusiraminti. Tai jūsų dukrytė?

Dar labiau sumišusi Emilija greitais judesiais suglostė pasišiaušusius mergaitės plaukus, subarė, kad basa, kad ant stalo aušta valgis... Glaudė prie savęs dukrytę, žiūrėdama į Gvidą tarsi i lemtingąjį išgelbėtoją. Susizgribusi siūlė ir šio, ir to, bet kai Senkus griežtai atsisakė, pritilo.

- Garkus atsiuntė dar tų rudų vaistų. Kasdien po valgomąjį šaukštą tris kartus po valgio.

- Anksčiau buvo po arbatinį šaukštelį.

- Po valgomąjį, - Gvidas įdėmiai pasižiūrėjo į jos veidą. - Reikalingi, kaip žinia, septyni seansai... Kaip jūs? Garkus mano, kad reikia išpildyti visą programą. Kitaip...

- Dėkui jums. Žinoma. Būtinai. Kaip aŠ jums atsilyginsiu? Viešpatie, kaip?

- Pakalbėsime vėliau. Čia galima?

- Čia? - Emilija apsižvalgė, tarsi pirmą kartą matytų tas sienas. -Neee... Nebent labai greitai. Geriau atvažiuosiu pas jus. Kaip nors...

Nors ligonė užrakino duris, kad niekas negalėtų atrakinti, nors vieni du užsidarė kambaryje, abu jautė įtampą. Nors Senkus visai to neprašė, Emilija vikriai išsirengė nuoga, atsigulė ant plačios tachtos, ištiesė rankas, užsimerkė, nutilo, laukė.

Nors ir kaip Gvidas stengėsi užčiuopti tas „duobes", rankos buvo kaip stagarai. Šaltos ir nejudrios. Prakeikimas!

Staiga pasigirdo beldimas į duris!

Emilija pašoko kaip įgelta. Čiupusi chalatą, akimirksniu apsirengė, išlėkė į koridorių. Gvidas iš paskos.

- Ką jūs čia darote?! - vos pamatęs Senkų, iš karto užriko stipriai kvepiantis alumi sugyventinis. Nesulaukęs atsakymo iš Gvido, įsiutusiu žvilgsniu įsispoksojo į moterį. - Aha! Ką tu veiki vidury dienos su tuo vyru?!

-Aš išeinu. Viso gero. Emilija, kaip susitarėme. Lauksime.

-Na, neeee... - vyras vėl puolė Senkų. Paskui, kažkokio įtarimo pagautas, skubiai pribėgęs prie moters, staigiu judesiu atplėšė chalato skvernus. - Nuoga??!!

Šoko prie Senkaus.

- Ką tu jai darei?! Ką??!! Šundaktari!!! Ką darei??!!

- Paleisk! - atsitokėjusi šoko skirti Emilija. - Paleisk, sakau! Galvijau! I^iuk iš mano namų! Niekšas!

Vyras trenkė moteriai j veidą. Emilija griuvo.

Bach! Trumpu smūgiu Senkus trenkė sugyventiniui į žandą, stipriai rėžė į paširdžius. Susirietė, susverdėjo. Gvidas čiupo už striukės, prisitraukęs kietu balsu pasakė:

- Gyvuly... Ji sunkiai serga. Mes ją gydome ir galbūt tai vienintelė galimybė išgydyti. Supratai? Nedrįsk trukdyti! Kai pagydysime, galėsite daryti ką norite. Po velnių! Nedrįsk!

Trenkė durimis.

* * *

- Kuo ji vardu? - Gvidas paldausė Karolį.

- Salvinija.

- Salvinija? - toli toli kažkas virptelėjo. Gal Šiaip. Gal sutapimas?

Šį kartą virėjo moteris noriai leidosi į diskusiją. Karolio planas pavyko puikiai. Galų gale Karolis, išplėšęs iš Gvido rankų ir uždengęs telefono ragelį vatalino skiautele, po dvylikos metų pertraukos vėl išgirdo mylimosios balsą. Niekada nebuvo laimingesnio žmogaus. Jis, žinoma, melavo, dėjosi ne tuo, kas buvo iš tikrųjų. Veidas švytėte švytėjo! Iš kur tiek sąmojo, pašėlusių balso intonacijos gaidelių, pakilimo, staiga pripliidusios energijos, slaptos vilties?

Senkus išėjo.

Paliko.

* * *

Šeštadienį, kai suvažiavo visa ponija medžioti, išvirto su savo šautuvu į kiemą ir Senkus. Ypatingos aistros nejautė. Vylėsi, gal Šernius kaip nors paklius. Gal jam, gal kitam. Bus baigta. Pasitaisys Garkus.

Iki pietų rik vienintelė laputė toli miško gilumoje šmėstelėjo. Keletą kartų girdėjo, kaip vietiniai šunys su baisiu triukšmu žvėrių takais tiesiai vyriausiajam į glėbį būrius šernų varė.

Daug krito, bet nė vienas žmogaus balsu nerėkė.

Per pietus... Tfu! Gėrė degtinėlę, gnaibė gražutes padavėjas, neskubėdami sriūbčiojo dar gamojantį kvepiantį sulrinį, mašinoje-parduotuvėje, kas norėjo, galėjo gauti puikių cigarečių, razinų ar šiaip kokių smulkmenų.

Klegesys, juokas, riebūs anekdotai...

Įvykis tuoj po pietų, pirmąkart varant, sugadino viską.

Medžiotojai apsupo atokiai nuo miško išsidriekusią keistu Marso vardu vadinamą pelkę. Grioviai, pilnos vandens

duobės, purvynuose ištisos šernų maudyldės, l^arklynai, žolės virš galvos, skurdūs berželiai - tikras velnių rojus. Visi tikėjosi smagiai pašaudyti. Kiekvieno gyslos pritvinko virpulio. Bene visiems džiūvo burnos ir drebėjo rankos. Tikrai bus elnių, o gal šakotaragis briedis? Gal lapė? Šernų - tai tikrai! Kur dar rasi geriau?!

Žaliai apsirengęs naujai paskirtas ministras medžiojo antrą kartą. Pats žaliausias!

įpusėjus varymui. Princas ir dar viena laika aptiko didžiulį šernų būrį. Gudrūs žvėrys akimirksniu išsisklaidė ir, tarsi apmirę, sustoję kaip įkalti, žvalgėsi, karpė ausimis, kriūkė. Tokioje marmalynėje nebijodami šunų, sukinėjosi tiesiog varovams po nosimi. Tie rėkė: „Matau! Jukš! Jukš!" Bet šernai, vos pabėgėję, vėl kvailino ir šunis, ir žmones. Varovai maišė pelkę visą valandą, ir nė čiūkšt! Joks žvėris nepasirodė ugnies linijoje.

Žaliasis ministras, girdėdamas tokį triukšmą, baisiausiai susijaudinęs, norėdamas geriau įsižiūrėti, kas dedasi tame šabakštyne, užlipo ant slidaus kelmo. Staiga iš tankynės tarsi koks šešėlis išniro baisaus dydžio šernas! Sekundėlę stabtelėjo, matyt, nelabai suprasdamas, kaip čia, pačiame tankynės kampe, galėjo atsirasti žmogus.

Bach! Bach!

Galas žino, ar tas ministras nors mažumėlę taikėsi, ar ne, bet pamatęs, kad šernas nė nemano griūti, šoko nuo kelmo, metė šautuvą, rėkdamas puolė bėgti šalin.

Staiga siaubinga jėga bėgliui trenkė per dešinę šlaunį, mestelėjo aukštyn! Nespėjęs nukristi ant žemės, ministras gavo dar vieną smūgį tiesiai į riebų užpakalį ir dar kartą švystelėjo į padanges.

Aaaaaaa!!! Aaaaaaa!!! Gelbėkit!!!

Iš visų pusių subėgę medžiotojai ir Senkus pamatė klaikų vaizdą: suplėšytas, išvoliotas purve, žiojėjančiomis žaizdomis, plūstantis krauju medžiotojas gulėjo be sąmonės. Iš būrio tuoj

r

atsirado keli gydytojai, puolė apžiūrėti, užspaudė žaizdas, rėkė, reikalavo mašinos, gal greitosios pagalbos, skubino, liepė iškirsti porą karčių, daryti neštuvus, nešti iki kelio.

- Kas matė, koks Šernas?! - sugriaudėjo net papurtęs iš susijaudinimo vyriausiasis.

Niekas nematė.

- Pažiūrėkite pėdas! Gal iš pėdų paaiškės?

Niekas nepaaiškėjo.

- Gal Šernius?

Visi gūžtelėjo pečiais. Kas, be Garkaus, gali pasakyti? Niekas. Galų gale vyriausiasis nutarė, kad tai galėjo būti tik Šernius, ir paskelbė nelaimingajam žvėriui baisų karą.

-Aš pats jį nušausiu! Girdite?! Nedrįskite liesti!

Visi pritarė.

Senkus nusiminė.

* * *

- Tu myli savo sugyventinį? - klausė Garkus Emiliją.

- Nekenčiu. Prisiplakė. Pagailėjau, o dabar išvaryti negaliu.

- Nekas. **Stai** tas pjūvis.

- Koks?

- Tau reikia atlikti tris dalykus: išsiskirti su sugyvenriniu, griežtai vykdyti mano nurodymus ir pastoti.

- Man?! Pastoti?! Jūs šaipotės?

- Ne. Kitaip mirsi, - senio veide nesukrutėjo nė vienas raumuo. Negailestingas žvilgsnis tvilkė lediniu šalčiu. Gal tiesa kakton - būdas sudrebinti žmogų? Iki šaknų. Iki esmės. Tarsi plast - ir ant bedugnės krašto. Jei nori mirri - šok! Jei ne - traukis!

Gvidas stengėsi iš senio veido atspėti, kodėl jis toks negailestingas. Glumino tarsi Šiaurės peizažo ramybė. Jokio apsimetimo, mėgavimosi svetimu skausmu, jokio sadistiško

šyptelėjimo. Žmogiškai natiiralus. Be nereikalingo išdidumo, be savo vertės demonstravimo. Be didžiavimosi savo antgamtiškumu, erudicija, valios stiprybe. Be spjijvio į veidą. Tarsi štai tas, tūkstantasis, kartas. Mašinaliai ant savo stalo sudėliojo, surikiavo knygas, pieštukus, atžagaria ranka pastūmė į pakraštį savo puoduką. Staiga iš to, kaip senis nemirksėdamas žiūrėjo į moterį, Gvidas suprato, kad tos žiūrinčios akys šiltos, prašančios atsakymo. Niekaip negalėjo suprasti, ar visa tai, ką mato, - laukinio Šiurkštumo išraiška ar persisotinimo svetimu skausmu padarinys. O gal tas žvilgsnis reiškia nepaprastai gilų žmogiškosios nelaimės suvokimą? Gal tie šiurkštūs žodžiai - kartus vaistas? Gal pagrįstas išskaičiavimu gilus žmogaus psichologijos pažinimas?

Emilija žiūrėjo išplėtusi akis. Dar nesuprato. Laukė dar kažkokių žodžių, gal net drastiško tęsinio.

- Tu mirsi, - paprastai pakartojo senis. - Dievas per mane perduoda tau savo valią: gyventi ar mirti. Rinkis. Jei jau atlikai savo didžiąją šioje žemėje atgailą, jei nėra dėl ko gyventi, jei nebijai savo pasyvumu užrūstinti Dievo, važiuok namo ir po dviejų mėnesių...

- Dukrytė... - vis dar nieko nesuprasdama, atviru žvilgsniu žiūrėjo į Garkų. Senkus matė, kad visoje jos esybėje virte verda kažkoks sunkus, karštligiškas vidinis darbas.

- Jei nori išgelbėti savo gyvybę, reikia supurtyti visą savo kūną ir sielą. Moters vaistas - meilė ir nėštumas, o vymi - garbė ir pripažinimas. Moteriai reikia vienintelio žmogaus. Ji laimingesnė. Vyrui reikia visų...

- Tai... tai... visiškas absurdas, - pagaliau Emilijos smegenyse prasimušė žodžių prasmė. - Tam reikia daug laiko... Per visą gyvenimą taip ir nesutikau mylimo žmogaus, o dabar... Kam man tas vaikas? Ir kaip? Galvoj netelpa.

- Viskas turi savo prasmę, - sausai pasakė Garkus. - Jei taip prieš metus kitus, aŠ nesunkiai galėčiau priversti bet kokį vyrą

įsimylėti, o dabar... pasenau, nors atsikratyti sugyventinio padėsiu. Turi kokį nors jo daiktą?

- Taip, - Emilija žvilgtelėjo į Senkų. - Mane perspėjo.

Garkus paėmė polietileninį maišelį. Pavartęs apžiūrėjo sugyventinio plaukų kuokštą, nuotrauką, prirašytą lapą, žiedą, kažkokį intymų daiktą, buteliuką su skysčiu.

- Čia daugiau, negu reikia. Gerai. Poryt grąžinsiu.

- Žiūriu į jus abu, ir mane nuolatos kamuoja dvigubas jausmas. Žinau, kad gydytojai mane pasmerkė. Žinau, kad mirsiu. Viešpatie... taip gaila mavo mergaitės... Kas ją prižiūrės? Kas išaugins? Kokia jos dalia? Jokio artimo žmogaus... Kartais tikiu jumis, o kartais ne. Lyg rimta, o lyg sapnas. Mirties baimė verčia ieškoti išeities, verčia skubėti. Parašiau testamentą. Perrašiau dukrytei butą... Žinoma, visa tai labai liūdna... - Emilija be garso verkė. Tarsi iš neišsenkamo šaltinio ritosi nesulaikomos ašaros.

Senkus su Garkumi tylėjo. Senio tvirtybė, jo tikėjimas pamažu persmelkė Gvido smegenis, ir jis, visai neklausydamas savo proto, jo abejonių, ėmė tikėti, kad tos verkiančios moters gyvybė jų abiejų valioje.

- Viešpatie, kam man tas nėštumas? O meilė? Jūs abu visai iš kito pasaulio. Nei jums vaikai, nei šeima, nei darbas... O man? Nieko nebus...

Garkus pasilenkęs iš pastalės ištraukė ritualinę gryno sidabro taurę. Padėjęs priešais Emiliją, iš arbatinuko įpylė kelis gurkšnius vandens. Atrakinęs medinę spintelę, išėmęs mažytį stiklinį indelį, prieš nustebusią moterį atkimšo ir į taurę įlašino lygiai du lašus juodo skysčio.

- Gerk, - ramiu balsu paliepė senis. - Čia nuodai. Mirsi po dviejų dienų. Gal savo kambaryje, gal gatvėje, gal Šiaip kur. Tyliai. Be skausmo ir kančių. Staiga. Tavo veidas išliks toks pat gražus kaip šiandien. Jei jau viską sutvarkei, jei jau pasirengei, nuleidai sparnus... Prašom!

Emilija krūptelėjo. Nesiryžo.

Pakerėta žiūrėjo į juodo skysčio lašus, kurie, kaip mirtį nešantis rašalas, srovėmis raitėsi, plito, dažė, nyko.

- Nenori? Kodėl nenori?

-Aš... negaliu.

Moters veidas staiga tapo baltas kaip negyvas gipsas. Po kelių sekundžių pradėjo drebėti rankos, paskui karštas drebulys ėmė krėsti visą kūną. Didelės išplėstos akys žiūrėjo į taurės gelmę. Ji ištiesė ranką...

?!

- Negaliu! - suriko, nusisuko, susigūžė, dantimis įsikirto į sugniaužtus kumščius. - Negaliu...

- Krikščionybėje mirtis siejama su nuodėme. Tai dalis Dievo bausmės ir neišvengiamas nuodėmės egzistavimo pasaulyje padarinys. Dievas šventas, todėl jis amžinas. Žmogus neįstengia padaryti tai, ko reikalauja Dievas, todėl jis mirtingas. Tu, kaip ir mes, esame užrūstinę Dievą. Su nuodėme ateina kančia ir mirtis. Jei mirsi neatlikusi atgailos, pirma laiko, mirs ne tik tavo fizinis kūnas, bet ir siela, - tarsi sau, tarsi moteriai tyliai kalbėjo senis. Nuodėmės šaltinis - Šėtonas, bet Dievas draudžia dėl savo padarytų nuodėmių versri kaltę Šėtonui. Kiekvienas žmogus turi už visus savo darbus atsakyti pats.

- Aš... noriu gyventi, - sukuždėjo visai palaužta moteris. - Viešpatie... padėk man. Padėk...

« * *

Karolis pasidarė dažnesnis negu dažnas svečias. Į Senkaus kambarį pats nešė švaria skepetaite uždengtus padėklus su karštais patiekalais, unikalaus skonio gėrimais, saldumynais, kvepiančia kava su latvišku balzamu. Iš pradžių buvo malonu. Šypsojosi ir dėkojo. Kai netikėti vizitai padažnėjo, atsirado tiesiog ore tvyranti intymumo prasmė, Gvidas sukluso ir pamažėle ėmė trauktis atatupstas.

Kartais rašydavo iki paryčių.

Karolį kankino nemiga.

Pamatęs Gvido lange šviesą, jis be jokių ceremonijų atsibelsdavo patį vidurnaktį ir įžūliai atimdavo brangiausią darbui laiką. Nuo kvailų gašlių kalbų, ištisinių virėjo monologų spengė ausyse. Ryte Senkus jautėsi tarsi sumuštas, iščiulptas, vos velkantis kojas.

- Nežinau, kas buvo Salvinijos vyras, - svajingai, su ryškaus pasitikėjimo savimi akcentu plepėjo Karolis. - Nė karto jo nemačiau, bet iš jos supratau, kad pernelyg rimtas, užsiėmęs.

- Vargšas vyras, - išsprūdo.

-Žinoma. Kvailys. Turėjo tokią puikią moterį ir nesugebėjo išsaugoti.

- Klysti, Karoli. Moters saugoti nereikia. Reikia saugoti tarpusavio dvasinį pasaulį.

- Kūno trauka kūnui svarbiau.

- Tai priedas prie dvasiškojo. Vyro ir žmonos santykiai nuo lengvos pažinties, flirto, niekuo neįpareigojančio laikino geismo tuo ir skiriasi, kad egzistuoja bendras dvasingumo laukas. Bendras dviem Dviejų sielų uostas. Judėjimas pirmyn į vieną tikslą bendrų idėjų, pastangų, geranoriškumo pagrindu. Esmė - dvasinis ryšys.

- Niekai, - nukirto glamonėdamas Senkų savo išplautu žvilgsniu kūno kulto gerbėjas. - Štai žiūriu serialus ir piktinuosi. Ištisiniai dūsavimai dėl nesuprastos meilės. Amžinas klausimas: ar myli ji mane? Ar myli jis mane? Tfu! įvaryk į lovą, ir viskas paaiškės. Moteris, kuri nors kartą atsidavė, - panaši į jauką prarijusią žuvį. Prasideda svaiginamas meškeriotojo triumfas. Tempiu valą ir jaučiu, kaip blaškosi. Niekur nepabėgs, nepasislėps, nenutrūks. Vyro ir moters kūniškas ryšys - stipriau negu trosas, negu dvasinis ryšys, negu gudragalviški išvedžiojimai. Žodžiais bandome įteigti tai, ko nėra ir būti negali.

- Nesutinku.

- Todėl vienas, - kandžiai atšovė virėjas. - Šimtai, tūkstančiai, daug tūkstančių moterų frigidiškos, nepatenkintos savo seksualiniu gyvenimų, leško, laukia nesulaukdamos to, kuris atvers slaptuosius vartus ir jos kūnu sugros svaiginamą kūniškos meilės simfoniją.

- Iš kur žinai?

-Žinau. Iš nevilties, kad negaliu niekam rodytis, o rūpi, sugalvojau telefonini žaidimą. Surenku bet kokį numerį Vilniuje ir siūlau atsiliepusioms moterims kūnišką palaimą.

- Na, ir...

- Vidutiniškai kas vienuolikta sutinka. Padedu ragelį, ir taip suspaudžia širdį, kad štai - lozorius, negaliu, o galėčiau. Viską žinau, išmanau. Galėčiau daugeliui moterų suteikti laimę.

- O... kaip tu susipažinai su Salvinija?

- Ooooo... tai buvo nuostabu. Tada buvau jaunas, gražus, pilnas jėgų. Pamačiau ją daržovių parduotuvėje.

- Kur? Klaipėdoje?

-Taip. Priėjau ir pasiūliau savo paslaugas.

- O ji?

-Ji? Nusišypsojo ir nuėjo.

- O tu?

- Pasekiau. Sužinojau, kur gyvena. Telefonų knygoje suradau numerį. Keletą kartų atsiliepė kiti, bet paskui pataikiau. Ir... viskas.

-Taip greit?

- Neeee... gal po pusmečio.

Staiga nežinia kodėl Senkų apėmė nepaaiškinamas silpnumas. Žiūrėjo į Karolį, padygėtas slaptos minties, bijodamas prisipažinti, vilgydamas staiga išdžiūvusią burną.

* * *

Kažkas stipriai beldė į duris.

- Kas čia? - Senkus pašoko. Atidarė

- Važiuojam medžioti, - girtas, aptukęs verslininkas lipšniai Šypsojosi, įgriuvęs į kambarį taikėsi kur atsisėsti. - Ak... nekreipkite dėmesio, gerbiamas rašytojau. Mes... šiek tiek... na, žinot...

Žemai, valgykloje, pratisai griaudėjo muzika.

- Į kokią medžioklę? Naktis.

- Neee... Jau aušta. Pats laikas. Vyriausiasis liepė pakviesti jus, kad chė... chė... kada nors aprašytumėt, kaip vyrai medžioja. Važiuojam. Jis laukia. Renkitės. Greičiau... greičiau...

Apsirengė. Čiupo Šautuvą, bet apsigalvojęs, kad vyriausiasis vis tiek neleis Šauti, padėjo atgal.

Lauke stipriai šalo.

Pirmasis sniegas.

Aušo.

Jokios pėdos. Visa gamta tarsi baltas, niekieno nerašytas lapas.

Dvi mašinos lėtai burzgė per mišką. Skverbėsi į palaukę, kur specialiai palikti žvėrių maistui žirnojai, mišiniai, laukas topinambų.

Medžioklės žinovas žinojo ką daro. Meistriškai išvairavo iŠ miško taip, kad laukas atsivėrė kaip atskleista knyga.

Visas pulkas šernų, tarsi juodos dėmės akinamai baltame fone, stovėjo pastatę ausis, žiūrėdami į mašinos pusę.

Jau visai Šviesu.

- Žiūrėkite! Šėmius!

Vyriausiasis vikriai užtaisė šautuvą, nuleido mašinos durelių stiklą, iškišo vamzdį, pasirengė.

- Imam Šernių. Pirmyn! - sukomandavo.

Senkus apsidžiaugė.

Didžiulis žvėris pakėlęs galvą įdėmiai stebėjo, kaip ūžiantis daiktas lėtai Šliaužia pamiške, atkirsdamas vienintelį kelią išsigelbėti. Sustojo. Pasuko tiesiai i pasmerktąjį žvėrį. Ėmė artėri.

Pajutęs kažką negera, Šernius ėmė bėgti miško link vis greityn ir greityn. Grėsmingai suūžusi, mašina staiga padidino greitį ir užkirto kelią. Žvėris puolė atgal į lauką ir skuodė į tą vietą, kur prasideda krūmai. Garsiai kaukdama mašina lėkė iš paskos. Pajutęs mirtiną pavojų Šernius pūškavo iŠ visų jėgų pūsdamas garų kamuolius.

- Pasuk kairiau, kad atsivertų šerno šonas! - sukomandavo vyriausiasis.

Pasuko.

Bach! Bach! Bach!

Šernas krūptelėjo, bet greičio nesumažino. Dar trenksmas! Nudiegė skausmas petyje, bet išgelbėjo storas apsauginis kuilio šarvas - kalkanas. Prisiminęs, kad netoli krūmų melioracijos griovys. Šėmius staiga pasuko į dešinę ir po kelių sekundžių dingo visiems iš akių.

Kita mašina kaukdama lėkė už krūmų, kad šernas negalėtų pasprukti nepastebėtas.

Kai pasiutiškai šokinėdama pirmoji mašina prilėkė tą vietą prie griovio, kur taip netikėtai dingo iš akių žvėris, staiga visi nustebę pamatė, kad šernas, kiek sveikatos turėdamas, bėga visai į priešingą pusę, miško link, pačiu seklaus griovio viduriu.

Persekioti toliau nebuvo jokios prasmės.

Po kelių sekundžių, daužydamas plonytį ledą, sukdamas uodegą, Šernius dingo tarp medžių.

- Šitas velnias žmogaus protą turi, ~ iškošė vyriausiasis. - Kur ta kita mašina nulėkė?! Kokio velnio trenktis už tų krūmų?! Žiopliai!

Pėdsakai rodė, kad šernas rikrai sužeistas. Ant balto sniego šalia įspūdingai didelių pėdų, pasakiškai ilgų šuolių driekėsi raudonai nutaškytas kruvinas šleifas.

- Man atrodo, - prieštarauti neleidžiančiu balsu, apžiūrėjęs pėdsakus, pasakė medžioklės žinovas, - sužeistas į raumenis.

Iš plaučių bėgtų šviesus kraujas. Iš kepenų - tamsus, beveik juodas, o jei būtų kliuvę į vidurius, iš viso nebūtų, gal paskiri lašeliai. Tekėtų į vidų.

Visi tylėjo.

- Pasveiks, - ištarė storulis, baikščiai pasižiūrėjęs į vyriausiąjį.

- Žvėries supūdyti negalima. Važiuojam toliau. Atsiųskite Garkų. Tegu paieško. Iltis tegu apdoroja Benas. Supratote?

- Žinoma.

Daugiau iki pat medžioklės galo niekas nematė nė vieno šerno. Elnių nelietė. Lapė nuskuodė į pamiškės krūmus. Tik stirnos, kvailelės, stovėjo ausytes pastačiusios ir laukė žmogaus malonės. Sulaukė. Vyriausiasis piktai mostelėjo ranka, liepė važiuoti namo.

Sužinojęs, kad jo lemtis, raudonasis šernas, sužeistas, Garkus nepaprastai susijaudino. Neliko nei nuovargio, nei negalios, nei papilkėjusio veido. Susirado seniai užslėptą Šautuvą, prisikišo kišenes šovinių. Švilptelėjo Ricą ir išskubėjo iš kiemo.

Nuvažiavo į medžioklės vietą. Ištyręs pėdsakus, Garkus Šiek tiek nusiminė.

- Visa viltis - Ricas, - nelaimingu balsu pratarė. - Eis toli. Guls negreit. Bus budrus ir šoks iš guolio kaip įgeltas. Tu, Gvidai, gausi lėkti paskui lojantį Ricą. Aš neturiu tiek jėgų. Šauk pirmai progai pasitaikius. Gal pamažu priveiksim...

Sekti apsnigtu mišku buvo lengva. Vos per dešimtį žingsnių nutolęs, Ricas vedė tiksliai ir greitai.

Didysis Šernas gerą puskilometrį bėgo mišku, paskui sustojo, atsikvėpė, gausiai nusišlapino, suradęs pradūrė šnipu ploną kiminų pelkutės ledą, ilgai gėrė šaltą vandenį, pagaliau kiminų patale atsigulė, vartėsi, brūžino kaklą, pečius, strėnas, malšino skausmą. Didelis guolis nusidažė krauju ir baltame fone švietė kaip didžiulė putino uoga. Šernius žinojo, ko dabar

labiausiai jam reikia - Šaltekšnos upelio ir lipnaus gydomojo molio. Toliau ėjo ilgais žingsniais, šlubčiodamas, pačiu tiesiausiu keliu. Garkus atkakliai lipo per nuovartas, landžiojo tarp eglučių, klampojo per lūžtantį ledą, pagaliau, suradęs tinkamą vietą, atsisėdo.

Iš senio akių plūdo ašaros.

Ištraukęs iš pirštinės ranką nusišluostė akis, atsisuko į Senkų, pasižiūrėjo, nuleido galvą.

- Nebegaliu, Gvidai, senatvė, po paraliais. Regis, tuoj mirsiu. Visai jėgų nebėra. Eik vienas. Laiminu tave. Nušauk jį. Nepaleisk. Prie Šaltekšnos upelio prasidės skardžiai, griovos, nuogriuvos. Eik visą laiką pačia aukščiausia vieta, nes kitaip įstrigsi, neperlipsi, gal kur į pliurzyną įkrisi. Aš pailsėsiu ir nueisiu ten, žemyn, atkirsiu jam kelią. Gal mums pasiseks. Eikite. Ricai! Pirmyn! Paimk! Paimk!!!

Šuo žaibiškai nurūko.

Senkus pasileido paskui.

Po pusvalandžio pašėlusio ijėgimo Gvidas išgirdo piktai lojant į Ricą. Iš džiaugsmo vos neiššoko širdis. Dvigubu greičiu leidosi į tą pusę. Rado šerno poilsio guolį, Rico pėdas, žvėries šuolius. Bėgo į tankų eglyną.

Visas pasišiaušęs, didžiulis šuo kimiai lodamas pasivijo Šernių tankiose eglutėse ir, bijodamas pulti tokį baisų žvėrį, sukinėjosi aplink saugiu atstumu. Sernius puikiausiai žinojo, ką reiškia šuns lojimas. Vadinasi, tuoj pasirodys žmogus. Kelis kartus Šėmius, tarsi griūdamas kalnas traškindamas eglutes, čiaumodamas, kaukšėdamas baisiomis iltimis, puolė šunį, vijo šalin. Supratęs, kad tas neatstos, puolė į šabakštyną.

Gvidas niekuo negalėjo padėti drąsiajam šuniui. Lįsti į tokią tankynę buvo tolygu savižudybei. Stengėsi atspėti šerno judėjimo kryptį ir kaip nors užbėgti jam už akių. Šabakštynas atrodė be galo be krašto. Visur vienodas, tankus, prižėlęs ajerų ir paparčių. Prakeikimas!

Staiga, matyt, Ricas sugriebė Šernių už šlaunies, nes akimirkai lojimas nutilo ir pasigirdo baisus traškesys. Žvėris nuvijo šunį.

Tas lojimas, ta kova Senkų varė iš proto, bet ką galėjo padaryti?!

Nieko!

Traškesys, lojimas tolo.

Gvidas brovėsi iš paskos. Stengėsi neatsilikti. Girdėjo, kaip didysis žvėris suka į kairę, į kairę, tarsi daro didžiulį ratą. Žinoma, Garkus viską akimirksniu suprastų, įvertintų, bet Gvidas tame miške buvo pirmą kartą. Jei tada būtų žinojęs, kad kairėje tuoj prasidės biržė... Nieko nežinojo. Kai atsidūrė biržėj, Šernius ką tik buvo pranėręs ir Ricas lojo jau kitame eglyne. Bėgo birže tikėdamasis, kad ras kokią retesnę vietą. Staiga atsivėrė plati pelkė ir tankiomis eglutėmis nusėtas priešingas krantas. Girdėjo viską taip ryškiai, kad atrodė, jog Šėmius visai čia pat, vos už kelių žingsnių.

Pelkė buvo gili. Plonas ledas lūžo. Et, jei ledas būtų storas, akimirksniu nulėktų! Geresnės progos nebūtų!

O dangau! **Sernius** išlėkė kaip tik kitoje pelkės pusėje tiesiai prieš Senkų ir, žemai nuleidęs galvą, stabtelėjo laukdamas šuns. Putos dribo iš žiočių, sunkiai kilnojosi šonai, ryškiai šlubavo dešine priekine koja. Ruošėsi šuoliui... Šuo išnėrė vos už kelių metrų. Žvėris puolė! Šuo šastelėjo ant apgaulingo ledo, įlūžo... Atrodė, šernas tuoj susidoros .su bejėgiu šunimi.

- Ricai! - nevilties šauksmas.

Bach!

Šovė į orą!

Šernius dingo.

Ką aš padariau...

Ricas, akimirksniu iššokęs ant kranto, didžiuliais šuoliais pasileido paskui, ir po keliolikos sekundžių pasiutęs lojimas buvo girdėti jau paskutiniame eglyne prie pat Šaltekšnos upelio.

Senkus bėgo savęs negailėdamas. Gal dar ne viskas prarasta. Gal dar pasiseks...

Eglynas pasirodė ne toks tankus. Sniego patalai, apkloję skarotas šakas, slopino garsą, biro už kaklo, trukdė matyti. Pagaliau priartėjo prie lojančio šuns tiek, kad matė, kaip byra nuo Šakučių sniegas ir linguoja pavieniai krūmokšniai. Nepaprastai susijaudinęs nubraukė sniegą nuo šautuvo vamzdžių, pridėjo prie peties, laukė, kol didysis žvėris puls šunį, tas atšoks ir kažkur sušmėžuos Šerniaus kūnas.

Sucypė Ricas, ir Gvidas spėjo pamatyti, kaip aukštai virš eglučių išlėkė į orą didžiulis šuo. Dar kitą akimirką buvo girdėti tolstantis traškesys, ir viskas nutilo.

Medžiotojas suprato. Puolė prie šuns.

Ricas gulėjo nudribęs tarp tankių eglučių, sunkiai plakdamas šonais. Krūtinėje žiojėjo dvi kraujuojančios skylės. Šuns akys išplėstos, pilnos baimės, žūtbūt kovojančios už gyvybę...

Gvidas permetė akimis vietą, stengėsi atspėti, kaip Šerniui pavyko užpulti šunį. Ooooo!.. Šernius, matyt, puikiai apskaičiavo: prie pat tako palindo po nukarusiomis eglės Šakomis. Pasislėpė visas. Laukė. Šuo lojo ir, nematydamas žvėries, ketino takeliu perbėgti į kitą pusę. Klaida! Vos Ricas pasiekė kritinę ribą, Šernius šoko ir, vienu šuoliu pavijęs šunį, trenkė į šoną.

Vargšeli tu...

Bandė pakelti. Niekaip nepajėgė... Nulaužė keletą tankių eglės šakų, surišo virvele, nusivilkęs striukę paklojo ant Šakų, paguldė šunį...

Tempė...

* * *

Kai Garkus grąžino užburtus sugyventinio daiktus, pasakė, kaip ką daryti, iš visko buvo matyti, kad Emilija netiki nė vienu senio tvirtinimu. Žinoma, ji linksėjo, dėkojo, bet kelios

ne taip išsidėsčiusios raulcšlelės veide, šiek tiek ne toks, kokio buvo galima tikėtis, žvilgsnis atskleidė vidų.

Vėliau atvažiavo tyli, nuolanki, drebančiomis rankomis, karštligiškomis akimis. Žiūrėjo j senį su išgąsčiu, baime, net siaubu. Kaip žalčio auka bejėgiškai spitrijo burtininkui j akis, stengėsi nepraleisti nė vieno judesio, nė vienos smulkmenos - nieko.

Sugyventiniui pernelyg ėmė nesisekti.

Skusdamasis barzdą, netyčia giliai įsipjovė veidą. Sudaužė lėkštę. Lygioje vietoje užkliuvęs, nusivertė nuo laiptų, bet, laimei, nieko rimta. Tapo nepakeliamai irzlus. Kaip koks pabalda pradėjo blaškytis, kankino nemiga, kėlėsi iš lovos lyg pavalgyti, bet daužėsi virtuvėje ir nieko nevalgė, kas valandą bėgo į tualetą, vakar girtas griuvo ant šaligatvio ir persiskėlė galvą. Kas tai? Niekada nieko panašaus nebuvo.

Garkus tik šyptelėjo.

- Tai tik pradžia. Toliau bus dar blogiau.

Kas - Garkus?

Gal... gyvas Šėtonas?!

Instinktyviai Senkus jautė, kad moters viduje įvyko esminis lūžis.

Emilija!

Kur dar ištiesta ranka?

Kam rūpi tavo likimas?

Ar daug tokių, kurie dėl tavęs pasiryžę aukai?

Kur jie?!

Garkus viską kiaurai matė, viską suprato, viską žinojo...

Senio įtikintas Gvidas susikūrė vaizduotėje tikslų paveikslą, kur Emilijos kūne prakeiktieji augliai, kur jos energetinis laukas stiprus, o kur silpnas tarsi išsisklaidę garai. Visu kūnu jautė, kaip iŠ jo ištiestų virš jos nuogo kūno rankų sklinda karštis, kaip degina, kaip liejasi su moters biolauku, šis tarsi tirpdamas prasiskleidžia, ir jie lenda gilyn ir gilyn iki pat tų

auglių. Juos apčiuopia, jaučia, tiesiog mato ir žino, kad jie pasidaro tarsi sukiršintas skruzdėlynas. Prasideda pasiutusi medžiagų apykaita. Ten karšta. Iš visur plūsta karštas kraujas, sunkiasi audinių skystis... Kileriai - ląstelės žudikės - naikina susvetimėjusias ląsteles... Pašėlęs tempas! Augliai vienas po kito nyksta, tirpsta, jų atplaišas išnešioja karštas kraujas. Energetinės duobės pildosi. Štai kai kur tik nelygumai likę. Štai jau kai kur visai lygu.

Senkus nelaukia, kol po seanso Emilija atmerks akis, nulips nuo stalo, pasakys keletą padėkos žodžių. Lekia į savo kambarį ir, kamuojamas nepaprasto nuovargio, suprakaitavęs, be minties, tarsi išplautomis smegenimis, krenta į lovą ir miega... miega... miega...

Be sapno.

Po keliolika valandų.

Gvidas užmetė savo knygos rankraštį, nė girdėti nenorėjo apie Karolio Širdies moterį, neberūpėjo nei medžioklės, nei numylėtiniai šunys. Nežmoniškas susitelkimas vienam tikslui sukaustė visą jo kūną, užgožė visas pašalines mintis. Vaikščiojo nieko negirdėdamas, valgė tylėdamas, žiūrėjo nieko nematydamas. Klausė tik vidinio savo balso. Visomis valios pastangomis priešinosi bet kokiai pašalinei minčiai. Garkaus pasiūlyta meditacija *dzeti* būdu subrandino vaisių. Pamažu pasiekė *dzadzen* būvį, kada specialiai sėdėdamas valandėlę galėjo visiškai išjungti savo sąmonę. Nebeliko nei laiko, nei erdvės, nei priežastingumo. Kažkoks siaubas! Tarsi jis - ne žmogus, o negyvas akmuo, gal sauja smėlio, gal vata... Grynas būvis. Kūno ir sielos būvis, kai vyrauja absoliutus neigimas: nieko nematau, nieko negirdžiu, nieko nejaučiu... Paskui - vis artėjantis įkyrus garsas. Iš kažkur pasigirsta nepaprastai stiprus tikslo troškimas. Toks stiprus, kad ima drebinti bejausmį kūną, užgožia kiekvieną ląstelę, ir visas kūnas įkaista virsdamas nepaprasto stiprumo energijos generatoriumi.

Po kiekvieno meditacijos seanso Gvidas jautė didžiulį jėgų antplūdį. Atrodė, nėra nieko, kas būtų negalima. Mintys ryškios, aiškios, skvarbios. Kiekvienas garsas įgauna tam tikrą prasmę, vaizdai stebuklingu būdu tarsi susilieja į vieną ir nesugeba išblaškyti palaimintosios būsenos.

Įkyriai lindo mintis, kad žmogus gali nukreipti savo energiją, savo pastangas, savo tobulėjimą horizontaliuoju ir vertikaliuoju lygiais. Kova už geresnį kąsnį, už šiltesnį būstą, už ilgesnį pinigą - tai horizontalusis lygis. Tarsi tu būtum vanduo, išlietas ant aslos. Pasklidai, išsiplėtei, sušlapinai plotą, ir tiek. Kuo daugiau išliejai tam energijos, tuo didesnė pelkė. Kokybinis tavo virsmas įvyks tik tada, kai tu sugebėsi save supilti į aukštą indą, stovintį ant tos pačios aslos. Tai gali kiekvienas, tačiau ne kiekvienas sugeba atsiriboti, susikoncentruoti, įsigilinti. Pylimas savęs į indą - tavo svajonių realizavimo pradžia. Štai tas taškas, kai tarsi nežymus, vien tik tau priklausantis virsmas staiga tampa ne vien tavo privačiu dalyku. Tai aktas, kai per tave vyksta tavo tautos žingsnelis pirmyn. Tu jau negali priklausyti tik sau. Tu priklausai visiems.

Savanorių prospekte sugyventinį partrenkė sunkvežimis. Nepasižiūrėjo, neįvertino, rizikavo... Brolis iš Emilijos paėmė ryšulėlį daiktų. Jis ir palaidojo.

Garkus sunkia ranka atstūmė knygą. Giliai atsiduso. Nė žodžio netaręs pakilo, išėjęs iš trobelės sunkiu žingsniu nukėblino miškan.

- Kur jis? - suglumusi pratarė Emilija.

Senkus gūžtelėjo pečiais.

Pasivijo.

- Lauke šąla. Sniegas. Sugriebiau puskailinius. Gal apsivilksi?

- Nekenčiu mirties, - iškošė. Apsivilko.

- Tai grynas atsitiktinumas. Tiesa? Tu nenorėjai mirties. Jis mums nieko blogo nepadarė. Tiesa? Tai Emilijos problema. Tu

norėjai, kad jis tik paliktų ramybėje tą moterį. Tavo veiksmai apsiribojo tik tuo nekaltu noru, tiesa?

- Ne.

- Kaip? - Gvidas nustebęs pasižiūrėjo į nuo šalčio pabalusį senio veidą, vėjo plaikstomus žilus plaukus, niūrias, giliai paslėptas akis. - Pasakyk, kad tai atsitiktinumas.

- Ne.

- Tada... tada tai visiškai beprasmė mirtis. Nuodėmė. Baisi.

-Jis turėjo mirti, - ramiai atsakė Garkus. - Gyvulys ir visiškas parazitas. Kaip pūlinys ant sprando. Gyveno svetimame bute, valgė svetimą maistą. Jokio darbo. Nė vieno savo uždirbto cento. Turėjo mirti. Tik aš nemaniau, kad viskas įvyks taip greitai. Ta prasme tikrai atsitiktinumas.

- Gal jis visai kitoks? Tu jo nė karto nematei.

- Mačiau nuotrauką, skaičiau jo paistalą. To užteko, - nuo šalčio pabalusiomis nuogomis rankomis, pamėlusiais pirštais Garkus perbraukė plaukus, sulygino, stabtelėjo. - Nekenčiu mirties.

- Kodėl gyvulys? - niekaip nesuprato Senkus.

- Kai žiūri į portretą žurnale ar laikraštyje, tu gali pasakyti, koks žmogus nufotografuotas? Na, linksmas, piktas, geraširdis ir kitoks?

- Galiu.

- Patyręs žvilgsnis mato gerokai daugiau. Raukšlė kaktoje byloja apie stiprų stresą, psichinę įtampą. Tarpuakio raukšlės rodo, kad žmogus nuolatos nepatenkintas, gal susikrimtęs, o akių kampučiuose „vištos kojytės" - kad geraširdis. Galima atspėti net ligas. Nuo vidinio akies kampo įstrižai veido brūkštelta raukšlelė rodo, kad moteriai nusileidusi gimda, o vyrui gal nusileidęs ar „klajoja" inkstas. Jupiterio raukšlelės ant smakro pasako apie kepenų būklę. Galima įtarti hemorojų. Gaubiančios lūpas raukšlelės nuo nosies šnervių rodo, kad

žmogus karštakošis, piktas, uždaro būdo, o gal serga plonųjų, gal storųjų žarnų ligomis. Išilginės pjautuvo pavidalo raukšlelės ant skruosto netoli vienos ar abiejų ausų patikimai byloja, kad sutrikusi kraujo apytaka kojose. Gal edemos, o gal veninė trombozė ir panašiai.

- Mat kaip... Pasirodo, nieko antgamtiška.

Senis šyptelėjo.

- O raštas?

- Svarbiausia - intuityvi informacija, - senis pasuko atgal. Sužvarbęs nosine nusišluostė nosį, krenkštelėjo. - Raštas? Rašantysis neišvengiamai palieka savo biolauko pėdsaką. Jei kas nors kitas bando taisyti klaidas, neišvengiamai suardo tam tikrą ritmą. Rašte atsiskleidžia visas žmogaus charakteris. Gyvulys. Tiesiogiai aš jo nežudžiau. Tam tikru būdu suardžiau jo bioreguliaciją. Išmušiau iš vėžių. Štai rezultatas.

Staiga senis griebėsi krūtinės, susverdėjo ir kniubo į sniegą.

- Prakeiktas ugninis šernas... - sukuždėjo.

* * *

Baisus klyksmas perskrodė namą! Subėgę žmones pakėlė, nunešę paguldė ant lovos, perpjovė kelnes...

O siaube!

Baigus kepti žuvį didžiulė keptuvė išsprūdo Karoliui iŠ rankų, trenkėsi į viryklės kraštą, apipylė verdančiu aliejumi virėjo koją ir nuriedėjo asla.

Po geros valandos atvažiavę greitosios pagalbos gydytojai norėjo vežri nukentėjusįjį į ligoninę, bet Karolis kategoriškai atsisakė.

- Gana! - rėkė persikreipęs iš skausmo. - Gana! Aš prakeiktas! Prakeiktas aš! Noriu mirti... Suleiskite man nuodų... Prašau jūsų, maldauju. Viešpatie, už ką tu mane? Visą gyvenimą ištisinis skausmas...

Iš išblukusių akių vertėsi ašaros, riedėjo, liejosi išblyškusiu veidu, nyko.

Sužinojęs apie ivykį vėlai vakare, Senkus tučtuojau nubėgo i virtuvę, įpuolė į kambarį.

- Kas tau? Karoli!

Dėmėmis išmuštas, apsiverkęs, patinęs nuo ašarų, iš skausmo dar labiau susiraukęs virėjo veidas buvo dar šlykštesnis. Pusiau sėdom paguldytas, baltai apklotas, su iškišta ir ant pakylos padėta nuoga koja, žiūrintis drumzlino stiklo akimis kažkur į lubas, pražiojęs storalūpę burną Karolis atrodė paties pragaro kančia. Susiraukšlėję, gilūs, dar labiau paraudę klaikūs randai ant perdžiūvusios kojos varė siaubą! Per kraštus varvantis tarsi skystas medus kažkoks gydomasis tepalas ir... ir... tas pats iš proto varantis dvokas.

Budėjusi prie ligonio valytoja Giedrė pamačiusi Senkų tuoj puolė pro duris.

- Kur jūs? - spėjo Šūktelti Gvidas.

- Man šlykštu. Aš tuoj vemsiu... - ir tekina pasileido koridoriumi į lauką.

Kas t)eliko? Servetėle nušluostė Karolio išrasojusią kaktą, pasausino paakius, pasiūlė gurkšnelį vandens. Nereagavo. Tarsi mirštantis, tarsi jau ne Šios žemės žmogus. Skubiai pravėrė orlaidę, kad nors kiek prasivėdintų kambarys, bet po gero pusvalandžio staiga Karolį ėmė tampyti kažkokie traukuliai. Ėmė klykti kaip skerdžiamas.

Šaltis!

Greit nubėgęs į savo kambarį, Senkus atnešė Šildytuvą. Koridoriuose stoviniavo kelios merginos, kažkoks vyras. Sekiojo akimis Gvidą, bet padėti nesisiūlė.

- Man reikia dar vieno šildytuvo. Greit! Jam bloga!

Atnešė. Padavė. Be žodžių, tarsi niekam nerūpėtų svetimas skausmas. Nuklojęs antklodę ir abipus padėjęs šildytuvus, nukreipė karštą orą tiesiai į kaulėtą kūną.

- Nereikia... - sukuždėjo. - Aš noriu mirti... Atnešk buteliuką nuo rašomojo stalo.

- Kokį?

- Mažytį, juodą.

Gerai užkimšto juodo indelio baltoje etiketėje išbrėžtas riebus klaustukas Senkui pasirodė įtartinas.

- Čia nieko nėra.

- Meluoji. Aš vis tiek mirsiu. Nenoriu gyventi.

- Ne, Karoli, žmogus turi gyventi lygiai tiek, kiek jam atseikėjo Dievas.

- Nereikia! - silpnu balsu pertraukė. - Pats žinau.

Daugiau nepratarė nė žodžio. Nuo karščio Karolio kūnas įraudo, nustojo drebėti, virėjas pamažu užsimerkė, užmigo.

* * *

- Nereikia jo gailėti, - sausai nukirto Garkus, sužinojęs apie Karolio nelaimę. - Gyvulys. Tegu miršta. Nereikia trukdyti.

-Nesutinku, - tvirtai pasipriešino Senkus gulinčiam lovoje seniui. - Tu pats sakei, kad gyvybė yra brangiausias žmogaus turtas. Didžiausias žmogaus troškimas, kad Dievas laimintų jį ilgam gyvenimui. Mes turime padėti vienas kitam išpildyti tą Dievo valią.

- Negražbyliauk. Mes abu gerai žinome, kad patys esame Dievo kūnas, o ne šalia Dievo, kaip moko krikščionybė. Sugyvulėję žmonės yra pūvančios ląstelės Dievo kūne. Dievas per daug didelis, pernelyg galingas, kad kreiptų dėmesį į atmatą savo kūne. Tai paties žmogaus išmonė. Karolis neturi teisės gyventi, nes yra gyvulys. Kūno norai yra užgožę visą jo esmę. Neeeee... Šėtono vaikų žemėje nereikia.

- Bet... tu pats jam padėjai. Taisei dvokiantį tepalą, gydei.

- Tai visai kas kita. Ta avarija, ta šalčio baimė - paties Šėtono sugalvotas būdas, kaip žmogų - gyvulį dar labiau įerzinti, kad būtų dar tūžlesnis, dar piktesnis, dar skaudžiau kandžiotųsi.

-Tai...

- Taip, taip! - ūmai atsisuko įtūžęs senis. - Šėtonas matė, kad aš jį nugalėjau, numalšinau tą gyvulišką šalčio baimę. Tai dabar šliūkštelėjo verdančio aliejaus.

-Bet...

- Šėtonas persistengė! Nieko nedaryk! Tegu kaukia iš skausmo ir miršta. Supranti?! Mes su tavimi kovojame už žmogaus dvasingumą, o jis. Šėtono įrankis, tegu išnyksta, - nusisuko.

Kažkoks pamišimas.

Senkus sėdėjo tarsi gavęs stiprų antausį. Šiek tiek įsižeidęs, nesuprastas, lyg atstumtas. Atsistoti ir išeiti?

- Nepyk, - taikiai burbtelėjo senis. - Tik leisk jam nors kiek apgyti, tai jis kaip pasiutęs šuo tuoj ims visus kandžioti.

-Aš taip negaliu... Tikiu žmonėmis. Reilcia tikėti, nes kitaip viskas netenka prasmės,

j - Perskaityk *Torah*. Taip žydai pavadino penkias pirmąsias Biblijos knygas - nuo Pradžios iki Pakartoto įstatymo. Pra-

j džios knygoje aprašoma, kad Dievas sukūrė žmogų ir suteikė laisvę rinktis. Žmonės nutarė nepaklusti Dievui ir nutolo nuo jo. Todėl turime kentėti kančias ir mirtį.

-Tu, Rokai, labai nenuoseklus, - taikiai pasakė Gvidas. - Kai tau paranku, krikščionybę išpažįsti, o kai ne - atmeti. Tai buvo maždaug prieš penkis su puse tūkstančio metų. Žmonija per tą laiką žengė didžiulį žingsnį į priekį.

- Niekur! Nė per colį! Dvasingumo srityje mes toje pačioje kryžkelėje. Tos pačios moralės normos, tas pats mokymas, nes Dievas niekada nėra pakeitęs savo įsakymų. Kiekvienas žmogus vaikystėje pasirenka savo kelią: ar dvasingumo nektaru maitinti sielą, ar gyvuliško pradmens malonumais - kūną. Karolis turi mirti. Tegu. Netrukdyk.

- Aš negaliu. Tai prieštarauja mano įsitikinimams. Pagaliau visose savo knygose šaukte šaukiau: žmonės, padėkite vienas kitam! Aš negaliu.

- Visa religijos ir magijos filosofija, kurią kūrė šviesiausi pasaulio protai per visą mūsų istoriją, kalba, kad kiekvieno žmogaus apsisprendimas yra jo būties esmė.

Senkus atsistojo. Kaip visada, Garkaus argumentų neįmanoma nuneigti. Visai susipainiojo. Tai kas yra gyvybė ir mirtis? Apskritai, kam duotas žmogui gyvenimas? Ką reiškia teorija, kad visata - gyva ir susideda iš trijų pradmenų: Gamtos, Žmogaus ir Dievybės? Kiti sako, kad tai Makrokosmosas, Mikrokosmosas ir Archetipas. Žmogus - mažasis pasaulis, kurį valdo tie patys dėsningumai kaip ir visą kosmosą. Galvoj netelpa, kad žmogus - mažas visatos modelis: galva - empirėjas, atseit, dievybės pradmuo, krūtinė - eterinis dangus, o pilvas - elementarioji Gamta. Garkus kai kada operavo tokiomis sąvokomis, kad norom nenorom reikėjo kilti iki jo aukštumų. Baisiausia buvo tai, kad kylant nepaprastai greit tolo žemė, žmonės, rūpesčiai. Vieno žmogaus blaškymasis toje begalybėje visiškai nieko nereiškė. Jokio skirtumo, ar gyvens, ar mirs. Svarbūs tik visos žmonių masės moralė, sveikata, būvis. Bet... bet ji, ta masė, susideda iš vienetų!

Atsiduso.

Gal Senkus jau padalintas į dvi dalis? Gal jo dvasingumas atsiplėšė nuo kūno ir beviltiškai sklando aukštybėse? Kas dabar jis? Nebe tas, kas buvo?

- Emilija, galite važiuoti namo, - tyliai pasakė Senkus. - Seansai baigėsi, vaistų jums užteks. Važiuokite. Dukrelė laukia.

- Dukrelę kaimynai globoja. Jie bevaikiai. Labai džiaugiasi, jei atsiranda tokia proga. Jie žino, kad gydausi, - baikščiai žiūrėdama skubiai prieštaravo moteris. - Dabar... kai susirgo virėjas... Leiskite nors karšto viralo jums išvirti. Kas jums skalbia? Kaip apskritai jūs verčiatės be moters? Nuo jūsų kalbų man sukasi galva, bet jūs... gal ne šventieji?

- Žinoma, ne, - šyptelėjo senis. - Pasilik, Emilija. Vietos užteks. Tikrai, atėjo mums sunkūs laikai.

* * *

Klaiki dejonė vėl išbudino visą namą.

Senkus nubėgo vienas.

Visi, matyt, gulėjo šiltuose pataluose prabudę, gal atsimerkę ir tikėjosi, kad jiems neprireiks... Būkite prakeikti, Idetaširdžiai!

- Karoli, ką tu darai?! - išsigandęs čiupo nuo lovos nuslinkus!, nuo šalčio drebanti virėją, plėšte nuplėšė nuo kaklo kilpą, nuo lovos skersinio nutraukė suplėšytos paklodės galą, tėškė ant žemės. - Ką tu darai?! Tai baisi nuodėmė! Reikia visomis išgalėmis kovoti už gyvybę. Reikia!

- Aš mirsiu, - kuždėjo apsipylęs ašaromis. - Negyvensiu. Žvėriškas skausmas... Nebegaliuuuu... nebe... ga... liu...

Guodė iki ryto. Virtuvėje iškepė kiaušinienės, išvirė kavos, bet Karolis viską stūmė, gręžiojosi, neigė.

- Ne ne. Šitaip nieko nebus, - vos ne prievarta Senkus jį pamaitino, pagirdė.

- Pinigu turiu. Surask kokią slaugę, - tyliai paprašė Karolis.

Žinoma.

Valytoja Giedrė nė girdėti nenorėjo. Teko klampoti į kaimą. Vos pravėrusi duris, pinigų suviliota moteris atatupsta puolė atgal.

- Atleiskite. Ne. Tikrai, tikrai ne, - kaip kirviu nukirto.

- Aš dar padidinsiu atlyginimą, ~ Gvidas bandė žūtbūt sulaikyti kaimietę. -Tarkimės.

- Nė už milijoną! Viešpatie! AŠ girdėjau apie jį, bet kad toks... Jį į zoologijos sodą reiktų... Brrrr... Nė už ką! Niekas iš kaimo neis! Galite nesivarginti. Tikrai!

Neišmanydamas nė ką bedaryti, Senkus pranešė apie bėdą į Vilnių viso to ūkio viršininkui. Rytojaus dieną iš sostinės atvažiavo balta su raudonais kryžiais mašina ir išvežė Karolį į SantariŠkes. Tuoj po pietų pats komendantas atvežė naują virėją.

« * *

- Gal galėtumėte man leisti sumedžioti vieną šerną? Na... ir licenciją. Kaip? - paprašė Senkus medžioklės žinovo.

- Kam jums? Šernienos mijsų šaldytuve kiek nori. Netelpa. Imkite.

- Neeee. Noriu aš pats.

- Tada vakare lipkite į šildomą bokštelį. Prie lovių su kombinuotaisiais pašarais naktį ateis keli biiriai šernų, tada ir šaukite. Kokį tik norite. Išskyrus, žinoma, patį didžiausią, Šernių.

- Žinau. Knygai medžiagos reikia. Noriu pasekioti pėdomis. Noriu suprasti Šernų elgesį, pamatyti, kaip jie ginasi nuo medžioklinių šunų. įdomu, kaip šunys aploja jauniklių bandą, gal, jei pavyks, su šernėmis, o gal kur rasiu vienišą kuilį.

- Aaaaa... - leido. Įteikė licenciją. - Bet kokiam, tik... - tačiau Senkui reikėjo tik Šerniaus.

Garkus kasdien vis labiau ir labiau nyko.

Sniego buvo prisnigę lygiai tiek, kiek reikia, kad šernų pėdsakus vienodai lengvai galima būtų matyti tiek laukuose, tiek miške. Gal per gerą delną, gal vietomis giliau. Upeliai užšalę, naktimis šąla, net stulpai skamba. Geriau nė nenorėk.

Nuo pat pradžios Gvidas nutarė medžioti moksliškai. Jokių atsitiktinumų! Garkus detaliame žemėlapyje parodė miško dalį, kur didysis šernas - dažniausias svečias.

- Štai čia jo tikrosios valdos. Čia jis tikras Šeimininkas, - nagu senis aprėžė gabalą miško šalia Marso pelkės. - Dabar nieko nebus. Reikia, kad šviežiai pasnigtų. Tada pėda ryški, šviežia. Jei žirgliuoja dideliais žingsniais iš miško, dažnai stoviniuoja, mesk. Vakarinė pėda. Kėblina į laukus ganytis. Jei žingsneliai trumpi ir vingiuoja į miško gilumą, sek! Ryto pėda. Tuoj guls. Dar geriau, jei apkirstum eglynėlius. Tai pats tikriausias reikalas.

- O Šernių šauti uždraudė...

-Nieko. Pasakysi, kad apsirikai. Trofėjines iltis atiduosi vyriausiajam, ir viskas. Susitvarkys.

Išsirengė negaišdamas nė minutės. Viliojo kokj nors Šunį, bet Ricas nė galvos nepakėlė, o didžiojo kiemo laikos, net pats Princas, tik akimis nulydėjo. Tai kaip jis čia visai be šunų? Šernių?! Be šunų?!

Nuo raudonų kryžiukų vakare Gvido žemėlapis mirgėte mirgėjo. Ten paties didžiausio šio miško šerno pėdos kirto kelią, ten jis kniso miško paklotę, čia Šiaip sau žirgliavo savo keliu. Gvidas ėjo greit, niekur nesustodamas. Nedomino jo nei sprunkantys elniai, nei straksint! voveraitė, nei vikriųjų kiaunių pėdų virtinėlės. Tik Šernius. Vienintelis.

* * *

Emilija dirbo kaip skruzdė. Po kelių dienų Garkaus trobelės kampai svieste švietė. Niekam nė į galvą, kad grindys nedažytos. Visada pilkos, žemėtos, o dabar?! Ryškiausias ąžuolinių lentų raštas!

- Ne! - suriko Garkus. - Ten ritualinis kambarys! Ten niekam pašaliniam negalima, o tuo labiau - moteriai! Niekada!

- Gerai, - nuolankiai atsiliepė, bet nepaisė jokių prieštaravimų ir išskalbė visus užnešiotus drabužius, patalynę, viską, ką rado. Kasdien virė puikius pietus ir, parėmusi savo gražią galvutę, susidomėjusi žiūrėjo, kaip vyrai valgo.

- Gydymas dar nebaigtas, - kasdien po reikšmingų pauzių kartojo Garkus. - Tu žinai, ką aš turiu omenyje, tiesa? Važiuok. Paskui galėsi vėl atvažiuoti.

- Ne, - šelmiškai šypsojosi Emilija.

Atrodė, kad ji nė kiek nesikrimto dėl sugyventinio mirties. Dar daugiau: lyg būtų pasipurčiusi ir numetusi kaip smalą prilipusią naštą. Pagaliau išsitiesė, atsikvėpė, tarsi iš naujo sužydo gyvenimas. Gal visai ne tai? Gal mažumėlę pasitraukė liga? Bet ne. Dar paakiuose rytais pabrinkę maišeliai, dar kai

kada bebėgdama staiga nei iš šio, nei iš to dūsta, staiga klesteli ant icrėslo ar, puolusi už pertvaros, griūva į lovą.

- Atsirado pašėlęs apetitas, - paskui kaltai sakydavo. - Ryju kas pakliūva, nesisaugau ir nesuprantu, kur dingsta jėgos. Nei storėju, nei plonėju, regis, nepersidirbu. Tik tas silpnumas.

- Grįžta sveikata, - taikiai ramino Garkus. - Kiinas blaškosi. Reikia stimulo, kad visa sveikata sukristų į kumštį ir galutinai išstumtų ligą. Supratai? Nedelsk.

- Taip.

Pavakare, kai Emilija išėjo į kaimą pieno, Garkus paprašė, kad Gvidas prieitų, prisėstų prie lovos.

- Kaip tavo rankraštis? Juda?

-Juda. Buvau užmetęs, bet dabar vėl įsikinkiau.

- Gerai.

- Kaip... tavo sveikata? - klausė Senkus, žinodamas, kad senis ne šiaip sau pakvietė ir ne šiaip sau taip iš toli pradėjo.

- Nekas. Tavo dėka šiek tiek geriau, bet... man jau niekas nepadės.

- Aš pasistengsiu... aš nušausiu tą Šerną raudoną. Pažadu, - pilnas gailesčio, užuojautos, palietė gyslotą senio ranką. Paglostė.

- Dėkui tau, - ilgam nutilęs Garkus įbedė žvilgsnį į lubas. Kelis kartus sunkiai atsiduso. Staiga skruostu nuriedėjo ašara ir pranyko apšepusioje barzdoje.

- Kas tau? - tyliai paklausė Senkus.

- Noriu paprašyti... - ašaros vijo viena kitą. - Ta moteris... mano žmona... nuvažiuok pas ją.

- Žmona?

- Liucija Garkuvienė... Taip. Nuvažiuok... nesakyk, kad gyvas... Tik šiaip... pasižiūrėk... pakalbėk ir man pasakysi.

- O... pats? Nenori pamatyti?

- Nereikia. Pabėgau. Vieną rytą vos Švintant atsikėliau ir išvažiavau.

-Ji nielco nežino?

- Nielco.

- O... o... dulcra? - vėl, kaip prakeikimas, prieš akis stojo tas lemtingasis sapnas.

- Nežinau. Nieko nežinau. Niekada nesiteiravau. Nupjoviau, o... dabar... skauda... - ašaros vis ritosi, bet senis buvo ramus, gal tik kiek daugiau paraudęs, gal per dažnai rijo seiles, per dažnai šnirpščiojo nosimi. - Gal ištekėjo? O Viešpatie... Nėra tokio darbo, kurio Dievas neprisimintų. Oi, kaip skauda. Mirtis kaip atkaklus skalikas persekioja mane, o aš vis bėgu... bėgu... bėgu... Kada nors pavys. Jau nebeilgai.

- Aš tą šerną nušausiu.

- Emilija... Tu visai nepastebi. Ji tave akimis sekioja. Neatstumk jos. Žlugs. Bus tuščias mūsų darbas. Leisk jai pakilti. Tegu.

- Mane?! - tarsi kas šaltu vandeniu perliejo.

- Ėėėėėėė... nepastebi. Pasinėręs į savo darbą. Stebiuosi. Pasiutusią valią turi. Turėtum būti laimingas. Juk tavo tikslas - grožis ir harmonija - beribis ir paprastam mirtingajam nepasiekiamas. Tu visas kelyje. Čia mes vienodi. Vienodai suprantame ir tai, kad tikrai laimingas gali būti tik tada, kai tavo laimė šildo kitus.

- Taip, - atsargiai įsiterpė Gvidas. - Bet vis dėlto, norėti ir negalėti - didžiulė nelaimė.

Garkus kelias minutes gulėjo užsimerkęs.

- O... kodėl tu pabėgai? Žmona nieko nežinojo?

-Ji tikėjo manimi, o aš... užmušiau. Negalėjau gyventi nuodėmėje.

- Ar ne per didelė auka? Kaip moteriai kaime vienai? Kaip? Tau jos likimas visiškai nerūpėjo? Gal ji mylėjo tave, o tu...

- Nereikia, - neramiai sujudėjo senis. - Viską suprantu. Daug metų kraujuoja, - suvaitojo.

* * *

Nežinia kodo vyriausiasis žūtbūt užsiicepė sumedžioti Šernių. Visai ne dėl auksinio trofėjaus, rekordinių ilčių. Tai lyg antraeilis tikslas. Prireikė šaunios pramogos, gaudynių, vyriško žiauraus žaidimo, šaunaus sporto, kurio tikslas - ne įvartis ir ne greičiausios sekundės, o neaprėpiamo miško paties didžiausio žvėries gyvybė.

Trys džipų ekipažai turėjo visą naktį maltis miško keliais keleliais, vis išlįsdami į palaukes galingais prožektoriais žvalgytis, ar kokiame nors lauke nepamatys paties didžiausio šerno.

Šaus, žudys, galabys tik vyriausiasis.

Tai įsakymas.

Visi kiti - tik padėjėjai.

Snigo iki popietės.

Kad sėkmė būtų garantuota, nutarta gaudynes pradėti ne anksčiau kaip antrą nakties. Iki to laiko Šernius jau bus atsikėlęs ir spėjęs nukėblinti per mišką iki kokio nors lauko.

Operacija „Šernius" prasidėjo dar medžiotojų name, kur žemėlapyje buvo nuodugniai išnagrinėtas visas miško masyvas. Kiekvieno džipo ekipažui nubrėžtas tikslus maršrutas. Dėl visa pikta, jei vyriausiasis dėl kokių nors priežasčių negalėtų šauti ar leistų kam kitam, buvo parengti dar keli graižtviniai šautuvai su optiniais taikikliais.

Jau naktis.

Šiek tiek pamiegoję sukilo medžiotojai, išgėrė po keletą puodelių stiprios kavos, šilčiau apsirengė. Karolis prikepė pričlrškino minkštos mėsos, pyragėlių, įdėjo termosą karšto sultinio.

Žvaigždėtas dangus ir šaltis.

Mėnuo - kaip perpus perlaužtas pinigėlis.

Tai, ko reikia.

Startas!

Džipai maurojo iki pat paryčių. Kiekvieną kartą sukdami maršruto ratą, stebėjo Šviežias šernų pėdas. Užtrynę, kad nesumaišytų su naujai atsiradusiomis, raportuodavo kitiems ekipažams. Kuo toliau, tuo darėsi aiškiau, kur juda šernų bandos, kur galimos mitybos vietos. Kiekvienas patikslino savo maršrutą.

Laukuose, miško aikštėse iki paryčių buvo pastebėti keli didžiuliai šernai, bet geriau per žiiironus įsižiūrėję turėdavo pripažinti, kad tai ne tas, kurio visi ieškojo.

Šerniui nurėžta dešinioji ausis!

Daugiau negu pusė ausies!

Tik visai prieš rytą pasigirdo aiškus trečiojo ekipažo pranešimas.

- Matau! Šešiasdešimt devintojo kvartalo šiaurinė pusė. Priešais nesuartas kukurūzų laukas. Šalia Šerniaus dar Šešiolika šernų.

- Toli? - iš karto atsiliepė vyriausiasis.

- Garantuotam šūviui per toli.

- Gerai. Laukite.

Kaip vangiai judantys juodi lašai balto lauko platybėje, banda rausė sniegą, ieškojo saldžių stiebų, gal burbuolių, gal ko kita. Vienas kitas pakėlę galvą klausėsi, žvalgėsi, uodė.

- Galimi du būdai, - tyliai vyriausiajam aiškino medžioklės žinovas Jonas. - Pirmasis, kai pasiskleidę važiuojam nuo pamiškės per sniegą, per lauką bandos link ir priartėję tiek, kad...

- Ne. Netinka, - iš karto nukirto vyriausiasis. - Per daug rizikos. Naktį į greit bėgantį... netinka. Be to, gali nusukti velniai žino kur. Netinka.

Jonas suprato, kad vyriausiasis nenori perleisti šūvio teisės kitam.

-Tada... tada antras būdas. Mes apvažiuosime ir, nuo kaimo pusės lėtai artėdami miško link, pastumsime juos tiesiai jums į rankas.

- Gerai. Tinka. Kur jų brydė iš miško?

- Štai ten, dauboje. Šernius ėjo vienas ir Šiek tiek aukščiau.

- Aš lauksiu prie brydės. Važiuokite. Tik žiūrėldte man! - pagrasė.

Artėjo kulminacinis momentas.

Po keliolikos minučių, sukėlę viso kaimo šunis, du džipai nuo kaimo įsuko į laukus ir tarsi lėti ūžiantys vėžliai artėjo prie žvėrių...

Šernai nė nenujautė pavojaus. Vyriausiasis sėdėjo užsitaisęs šautuvą, plačiai atlapojęs džipo duris, per žiūronus stebėjo, kuo čia viskas baigsis. Visai priartėjusios mašinos įjungė prožektorius, šiek tiek padidino greitį, neleisdamos šernams ilgai galvoti, kur bėgti. Visi šernai tarsi užhipnotizuoti, ausis pastatę stebėjo artėjančias mašinas. Kodėl nebėga?!

- Ką jie daro?! Kur suka?! - pamatęs, kad viena mašina nei iš šio, nei iš to ėmė sukti kairėn, nepatenkintas sušnypštė vyriausiasis.

- Ten pelkė.

Tarsi mostelėjus burtininko lazdele, staiga visi šernai šoko bėgti miško link.

- Pasiruošk, - sukomandavo vairuotojui prisidėjęs prie peries šautuvą vyriausiasis. - Kai priartės per šimtą metrų, įjungsi visas šviesas.

~Supratau.

Šernai artėjo kaip kriuksnojanti juoda banga.

-Junk!

Ryškiai apšviesti šernai staiga pakriko dar plačiau ir puolė į mišką, pasirinkę patį trumpiausią kelią.

- Kur Šernius?!!! - suriko nesavu balsu vyriausiasis.

Vairuotojas blaškė šviesą po visą lauką.

Šernius dingo! Tarsi kiaurai žemę prasmego!

- Didysis šernas pasislėpė pelkėje, - pranešė per radijo telefoną.

- Važiuok artyn, prie pelkės, - įsakė vyriausiasis.

1$ trijų pusių apsiautę prižėlusią pelkę, medžiotojai telefonu svarstė, ką daryti.

- Pasiutusiai gudrus žvėris. Ką darysim?

- Ledas storas, išlaikys. Aš važiuoju per pelkę ir išvarysiu. Laukite.

Nė dešimties žingsnių nenuvažiavęs džipas įlūžo.

- Aš lauksiu prie miško, o jūs visi, išlipę, šaudydami į orą, pavarykite. Tik į orą! Supratote?! - sukomandavo vyriausiasis.

Antrą kartą sakyti nereikėjo.

Pasipylė šūviai.

- Žiūrėkit!!! - subliuvo vairuotojas. - Bėga grioviu!

- Pirmyn! Rauk paskui! Iki miško toli, nepaspruks.

Pasiutusios gaudynės!

Sernius skuodė pačiu griovio viduriu, tai pasirodydamas, tai išnykdamas persekiotojams iš akių.

- Matyt, įprastas jo manevras! Kirsk griovio vingį! Užlėksime už akių!

Kaukdama mašina pasileido visu greičiu per lauką į tą vietą, kur griovys po paskutinio posūkio tiesus kaip strėlė nėrė riesiai į mišką.

- Puiku! - vyriausiasis, prisidėjęs šautuvą prie peties, nuleidęs saugiklį, laukė, kol pasirodys **Sernius.**

Nėra!!!

- Kur jis?! - suriko vyriausiasis.

Mašina žaibiškai apsuko ratą, ir staiga abu persekiotojai pamatė, kad milžiniškas šernas, bėgęs jau mašinos vėžėmis, - matyt, kad būtų lengviau, - vėl nėrė į griovį.

- Tai gudrus! Varyk prie griovio! Prie griovio! Šausiu! Galas bestijai.

Šviesdamas visomis šviesomis, džipas pasiutusiu greičiu priartėjo prie griovio, ir staiga prieš mašiną išdygo milžiniškas žvėris!

Kaip lempos raudonai žibančios akys, nuo dusulio plačiai atverti žabtai, baltos kaip durklai iltys! Visas Šviesos aplietas kaip sidabrinis gumulys, kaip siena, kaip garuose verdantis pačios peklos katilas!

Persigandęs vairuotojas žaibiškai suktelėjo vairą kairėn!

Bach!

Baisus smūgis išmetė džipą aukštyn! Kiek paskridęs vertėsi į dešinę, dar kartą trinktelėjęs pakilo į orą ir su baisiu trenksmu nugarmėjo į griovį.

Bach!

Šūvis!

Subėgę medžiotojai skubiai ištraukė iš sulamdyto džipo tik lengvais nubrozdinimais atsipirkusį vyriausiąjį ir krauju plūstantį, per petį peršautą vairuotoją...

- Taip jam ir reikia, - piktai pasakė vyriausiasis. - Nemoka mašinos valdyti. Vežkite į ligoninę. Skubiai! Niekam nė žodžio! Supratote?!

- Žinoma.

- Kažkur turi būti nutrenktas Šernius. Pažiūrėkite. Tokio smūgio nė bulius neatlaikys. Pažiūrėkite.

Apžiūrėjo, ištyrė, nustatė.

- Šernius pabėgo. Ten - didžiulis akmuo.

- Po velniu!

* * *

Snigo ir snigo.

Kaip išpešiota vata snaigių kąsniai klojo, dengė, minkštuose pataluose pamažu skandino arimus, prispaudė dagius, smilgas pievose, išlygino, baltu svoriu nulenkė eglių šakas, kamuoliais drybsojo ant pušų ir baltu rėčiu padabino krūmynus.

Bala nematė tų grožybių. Apie jokią medžioklę nėra ko nė galvoti - štai kas svarbiausia.

Kur dėtis?

Smegenys tarsi išplautos.

Jokios kūrybinės minties.

Senkus kaip kalinys, kaip prikaltas prie rašomojo stalo sėdi, varto rankraštį ir - nė vienos eilutės.

Gana!

I mišką! Nors ir lengvai apsirengęs, bet kol nuklampojo iki lovių su pašaru šernams, visai nusiplūkė, marškiniai prie nugaros prilipo.

Aha...

Po apsnigtomis eglių šakomis buvo matyti šviežiausios šernų pėdos; dar visai šviežios, minkštos, o kai kur net šiltos išmatos, bolavo iltimis nudaužyti, išraižyti eglių kamienai. Iš tikrųjų! Kųr tokiai gausybei šernų dėtis? Kam knisti sušalusią žemę, rausti ąžuolynuose paklotę, rankioti giles, ieškoti kokios dvėsenos, jei čia, po nosimi, visko kiek nori! Visai galimas daiktas, kad šernai sugulę kažkur netoliese. Gal štai tose eglutėse, o gal štai už ano kelmo, už tos išvartos ar tiesiog dabar pro baltą krūmų rėtį stebi Gvidą, tą keistąjį žmogų. Gal pats Šernius ten ilsisi?

Medžioklės žinovas, jaunas, stiprus, eiklus kaip šakotaragis elnias vyras, net žioptelėjo išgirdęs, kad Senkus nori pasinaudoti paties vyriausiojo bokšteliu ir patykoti šernų.

- Dabar?! Sningant?! Po šimts! Dega kas?

- Man reikia. Noriu. Na, būtina.

- Nebent rašytojas gali ryžtis tokiam tuščiam reikalui. Medžioklinio prožektoriaus spindulys atsitrenks į snaiges, akins ir nieko, absoliučiai nieko nematysite. Lygiai tas pats, kai lyja, kai rūkas ar sumišusi dulksna. Teko?

- Teko. Žinau.

- Hm.

Leido. Pats nuvedė prie bokštelio, atrakino, paaiškino, įjungė žibintus prie lovių, Šyptelėjęs palinkėjo sėkmės, išnyko.

žinoma, jis sakė tiesą. Naktį sningant Šviesa prie lovių atrodė kaip balzganas, vos įžiūrimas tunelio galas. Ramybėje, tamsybėje skendintys šviesos pluoštai. Kokie ten šernai?! Net medžių nematyti.

Bokštelis - tarsi į penkių metrų aukštį iškeltas mažas prabangus kambarys. Sugeriančios garsą minkštos sienos, lubos, grindys. Didžiulis, pusapvalis, specialiai pasviręs, su skyle šautuvui langas. Tvirtas, visomis kryptimis tyliai besisukinėjantis stovas, ant jo patikimai priveržtas Gvido mirtį nešantis ginklas. Nesudrebės, nesujudės... Šalia keli telefonai. Už nugaros - plati minkšta sofa, vaistinėlė, lyg kas nors šioje stiklo ir gelžbetonio konstrukcijoje su puikia apsaugos signalizacija, aliarmo įtaisu galėtų kada nors susižeisti.

Šilta.

Tyliai ūžia šaldytuvas su užkandžiais ir gėrimais, mirksi kažkokios aparatūros balsvos, mėlynos, žalios, raudonos lemputės. Gvidas sėdi iki ausų pasinėręs minkštame krėsle. Be garso sukinėjasi ir... nieko nemato. Prakeikimas!

Aiškiai girdėjo, kaip kelis kartus žvygtelėjo šernai. Be jokios abejonės, ilgasnukiai puotavo pačioje panosėje. Stumdėsi, ieškojo, matyt, kukurūzų grūdelių, to nepaprasto skanėsto, traiškė maltuvais, čepsėjo, dryko seilės, rijo, kol pripampo.

Snigo iki vidurnakčio. Vis silpniau ir silpniau. Pagaliau galėjo įžiūrėti juodus lovius, juodus judančių šernų kūnus, ištryptą, išmatomis apdrabstytą plotą. Keli pernykštukai, nežinia ko ieškodami, knaisiojo sniegą tiesiog prie pat bokštelio. Seniai galėjo nušauti bet kurį iŠ jų.

Kur Šernius?

Paryčiais visai išsigiedrijo. Šviesėjančiame skliaute sublizgo Paukščių takas. Grįžulo ratai - milijonai žvaigždžių! Žemai miškas - apšviestas tarsi gatvė. Baltas baltas ir ryškus ryškus...

Nė vieno šerno!

Tuščia.

Tik nutryptas plotas.

Ech!

Griuvo ant minkStutėlės sofos, užsitempė maršką ant galvos, stengėsi nors mažumėlę nusnūsti.

Taip ir nutiko!

Išaušus prie lovių išryškėjo milžiniško šerno pėdos. Tokias galėjo įspausti tik vienintelis žvėris visoje apylinkėje.

Tik Šernius.

Jei ne tas prakeiktas miegas...

* * *

Dar iš tolo, dar važiuodamas plentu, Senkus iš karto pažino Garkaus sodybą. Tarsi šimtą kartų čia buvęs. Tarsi kažkada būtų glostęs sodo obelis, akimis glamonėjęs apsnigtus Šimtamečius klevus, už daržinės išstypusias skarotas egles, Šulinį su dvišake svirtimi, apsnigtą tvorą.

Piktai lodamas daužėsi keršas šuo.

Drebančia ranka pabeldė.

IŠnimsi iŠ po pamatų juoda persigandusi katė perbėgo kiemą ir šmukštelėjo po daržinės durimis. Tvarte sumykė karvė.

Atidarė.

Pailgame gražios moters veide Garkaus akys įsikirto Senkui į veidą.

Krūptelėjo.

- Laba diena. Jūs... Daiva?

-Taip, - nustebo. - Laba diena. Prašom vidun... Stai šluota. Nudaužykite sniegą.

Virtuvė lygiai tokia pat, kokią matė sapne. Viename kampe didžiulė krosnis su duonkepe. Priešingame, palei sieną, du ąžuoliniai suolai ir didžiulis ąžuolinis stalas. Tekintos kojos. Senoviški pagražinimai. Dar - šaldytuvas. To sapne nebuvo. Galėjo lažintis, kad štai už anų durų - miegamasis. Viena lova

dešinėje, visai Šalia durų, o kita kampu prie kitos sienos, šalia lango. Abi užklotos melsvomis namų audimo lovatiesėmis.

- Aš klausau. IŠ kur jiis?
- Kur Liucija Garkuvienė? Nėra?
- Mama seniai mirusi. Gal dešimt metų. Pažinojote?
- AŠ pažinojau Garkų.
- Tėvą?! - sukluso moteris. - Kaip jis atrodė?
- Hm, - Gvidas šyptelėjo. - Žilas. Vešliais plaukais, vešlia barzda. Jūsų akys panašios. Gilios, skvarbios, blizgančios. Protingos akys.

Daiva neteko žado.

Tik dabar staiga toptelėjo, kad Garkųs dukters atmintyje niekada negalėjo būti žilas, senas ir niekada negalėjo turėti tokio baltarankio draugo.

- Kada tai buvo?
- Kada... Jau seniai, - jautė, kad beviltiškai klimpsta gilyn.
- Kada? Prieš kiek metų?
- Kada? - Garkus kažkodėl niekada nesakė, kada paliko šiuos namus. Pasiutimas! - Prieš... penkerius metus.
- Prieš penkerius?! Kur tai buvo?

Na, kur tai buvo? Viešpatie, niekada negalvojo, kad taip sunku meluoti. Visiškai tokios kaip Garkaus akys siurbte siurbė. Gvidas žinojo, kad tokios akys mato kiaurai. Lenda iki pat gelmės.

- Mes susitikome medžioklėje.
-Kur?
- Miške.
- Miške?
- Taip. Jis vadovavo medžioklei. Buvo nepaprastai puikus, pagarsėięs medžioklinių Šunų specialistas. Žinojo kiekvieną miško kertelę. Galėjo pasakyti, kur koks šernas guli, kur elniai dienoja, kur briedžiai braido. **Stai** toks buvo jūsų tėvas.
- Kodėl buvo? Mirė?

- Na... taip. Mirė.

- Seniai?

- Gal prieš kokius... na, trejus metus.

- Prašom nusirengti. Tuoj parvažiuos mano sūnus. Studentas. Laukiu. Orkaitėje troškinu cepelinus. Mėgstate taukuose troškintus cepelinus? Sėskite kur prie stalo.

- Žinoma, - su palengvėjimu atsiduso Senkus. Nusivilko striukę, sulygino plaukus, klestelėjo, pasirinko vietą užstalėje, pačiame kampe. Daiva mikliai papjaustė naminės dešros, naminės duonos, agurkų. Gvidas matė, kaip, išėjusi į lauką, iš rūsio atnešė tamsų vyno butelį.

- Kaip jūs gyvenate? - štai pirmas klausimas, kuris tikrai rūpi Garkui.

- Paragaukite. Šį juodųjų serbentų vyną darė mano tėvelis. Ne ne ne, dar liko daug butelių. Ragaujame tik ypatingomis progomis.

- Negaliu. Tuoj važiuosiu.

- Ne ne. Lengvai aš jūsų neišleisiu, - Gvidas jautė, kad iniciatyva jau šios gražios, matyt, valdingos moters rankose. Tas žvilgsnis...

- Gerai. Tik truputėlį. Manote, šiandien ypatinga proga?

- Kokie buvo tie medžiotojai? Vilniečiai?

-Ne. Ukmergiškiai.

- Ukmergiškiai?! - net išpūtė akis.

- Kas čia ypatinga?

-Tai... gal ne Garkus? Ech... ką čia aš kalbu... Tik jis galėjo pasakyti apie mane, apie motiną. Čia kažkas ne taip.

-Kas?

-Jūs draugavote su mano tėvu dvejus metus, tiesa? Kur jis gyveno?

- Nežinau. Mes... susitikdavome tik miške.

- Neeeee. Tėvas draugus rinkdavosi labai atsargiai. Jei jau kalbėjo apie mus, vadinasi, jūsų santykiai buvo nepaprastai

šilti. Jokiu būdu ne greitosiomis, tiesiog miške. Neeeee. Tai kur jis gyveno?

- Nežinau. Tikrai nežinau, - niekada taip begėdiškai nemelavo.

- Eime, - ji atidarė miegamojo duris. Žagtelėjo pamatęs lygiai tokias pat lovas su melsvomis marškomis. - Tai... jis?

Ant sienos, juodai įrėmintas, į Senkų žvelgė jaunas Garkus. Juodi plaukai, valingas masyvus smakras, tos akys...

-Jis. Žinoma, jis.

Staiga į kambarį įėjo jaunutis, išstypęs, su vyriškumo pūkeliu panosėje vaikinukas. Mandagiai pasisveikinęs, nustebęs tyrinėjo svečio veidą.

- Tai Ernestas. Mano sūnus.

- Malonu.

- Aš nežinau, kas jūs, bet jaučiu, kad žinote gerokai daugiau. Man jau užtenka to, ką pasakėte. Aš jį dabar gyvą mirusį surasiu. Man buvo vos aštuoniolika, kai tėvelis dingo. Apraudojome su mama, mintyse palaidojome, mišias užpirkome, o jis, pasirodo, visai šalia... Žinojo visa apylinkė. Ir kaip čia žmonės jo nepažino, nepranešė? Nesuprantu. Eime prie stalo.

Garavo, kvepėjo, seilę sunkė taukuose apskrudę cepelinai.

- O dabar pasakykite, kur jis gyvena, - šelmiškai žiūrėjo moteris.

- Mama... Mūsų svečias - rašytojas, - vaikinukas atnešęs padėjo ant stalo dvi Gvido knygas. - Atsimenate? Jūs universitete vakaronėje buvote. Apie kūrybą kalbėjote. Apie tikėjimo įvairovę. Atsimenate?

Senkus nežinia ko paraudo.

* * tt

- Padaryk man vaiką, - sustabdžiusi tarpduryje, staiga nei iš Šio, nei iŠ to sukuždėjo Emilija. - Prašau tavęs... Nebus jokių pretenzijų, priekaištų ar persekiojimo. Išnyksiu.

Palietė Gvido ranlcą, atviru, nekalto vaiko žvilgsniu paglostė veidą. Apmirusi, vos kvėpuodama, lyg išsigandusi, su viltimi laukė atsakymo.

- Emilija, - kiek galėdamas švelniau kreipėsi į tokios neįprastos aukos prašančią moterį. - Suprantu. Viską suprantu. Tu nori tik pasveikti. Tiesa? Tu puiki moteris. Viską suprantu. Reikia mylimo žmogaus, kuris tave suprastų, su kuriuo galėtum dalintis paskutine duonos pluta... - kas per pliauškesiai? Kvaila kalba. - Aš... negaliu.

- Kodėl? Aš negraži?

- Tu labai graži, bet...

- Sakyk.

- Ateis laikas, ir vaikas paklaus, kur tėvas. Ką jam pasakysi?

- Sakysiu tiesą. Sakysiu, kad tu nieko nežinai ir nežinosi.

- Melas nuo pat pradžios. Nuodėmė. Kaip aš? Nori užkrauti man atsakomybės naštą visam gyvenimui? Tai neteisinga.

Galėjo pasirodyti, kad situacija šiek tiek komiška. Būtų gerai, jei nebūtų tragiška. Gamta sako: „Moterie, bėk! Vyras vejasi". Na, jei kada ir nepaveja, tai lyg ir normalu. Tokio šūkio: „Vyre, bėk! Moteris vejasi" - nėra. Prieštarauja pačiai lyčių traukos esmei. Visada vyras lieka kaltas. Visada. Mažiausias prieštaravimas intymiajam moters norui akimirksniu sukelia grandininę reakciją. Aklavietė, iš kurios nė vienai moteriai nepavyksta išeiti pakėlus galvą. Klaida, kurią retas vyras atleidžia. Tai tarsi žaidimo kortomis kulminacija. Ant stalo - milijonas, ir vienas partneris staiga prieš laiką atverčia kaladę. Kaip nori. Nori - gali išlošti milijoną. Nori - Šyptelk ir pralošk. Vyras - visada lošėjas. Dovanodama pasirinkimo teisę, moteris suteikia vyrui didesnį malonumą negu dovanodama save. Medus saldus burnoje, o ne skrandyje.

- Žinau. Vien mintis turėti vaiką - nuodėminga. Dar nuo tada, kai Adomas su Ieva sukilo prieš Dievą, paklausė žalčio ir paragavo uždrausto vaisiaus.

r

- Tu prisiminei Dievą?

- Taip. Aš meldžiu tavęs...

Staiga įtampa plyšo. Emilija aiktelėjo ir kniubo Gvidui ant krūtinės. Abiem rankom įsikirto į pečius, visu kūnu drebėdama ėmė raudoti.

Senkus to tikėjosi.

Skėstelėjo rankomis, apsižvalgė tarsi laukdamas pagalbos iš svetur, atsidusęs perbraukė ranka sau per veidą. Atrodė, kad kažkas vienu mostu šast ir užmetė tinklą riesiog ant veido. Ne! Ant smegenų. Dar kartą ne! Ant širdies. Supainiojo ir stumia viena kryptimi. Suprato, kad nuo šios akimirkos vien sau nebepriklauso. Tarsi kas užpūtė žvakę, ir Gvidas pradėjo klaidžioti patamsiais. Nebeliko laisvės, kuria taip didžiavosi. Galėjo suimti tą moten už krūpčiojančių pečių, suspausti pirštais, visa jėga atstumti ir nerti pro duris. Galėjo...

- Emilija... neverk... Dar yra laiko... Ką nors sugalvosim. Girdi? Neverk!

- Nebėra laiko, - sukuždėjo prie pat ausies. - Dabar mano vaisingiausios dienos... Kol ateis naujas ciklas... bus vėlu... Aš laukiau... laukiau, o tu nieko nepastebi, nieko nematai... Nesupranti? Pasakyk ką nors...

* * *

Sužinojęs, kad žmona seniai mirusi, Garkus net sudejavo. Nusisuko lovoje į sieną, susirietė, sustingo.

Pro užšalusius langus vos skverbėsi Šviesa. Emilija - Vilniuje. Ricas snaudžia priemenėje. Senkus sėdi visiškoje tyloje.

Ką jis žino apie šį susirietusį žmogų, apie Garkų?

Beveik nieko. Kas tu? Mūsų tarpusavio bendravimas visada atplėštas nuo žemės ir pakibęs aukštai kosmose.

Talentas - kaip žaibas, po sermėga nepaslėpsi, neužčiaupsi burnos, nesutepsi piktu liežuviu. Jis akina! Jis rėkia! Jis egzistuoja pats savaime! Garkus, be jokios abejonės, labai

talentingas. Gilus psichologas. Protas kaip aukso grynuolis guli pačiame paviršiuje. Kad pamatytum, užtenka vieno sakinio, vieno vilkiško žvilgsnio. Ir... suspindės, ir... apakins, ir... nutemps paskui save.

O Viešpatie, Garkau! Seni! Nieko nesuprantu.

Mačiau tavo dukrą, tavo sodybą. Stovėjau ant apsnigto tavo lauko. Kažkada arei, bėrei grūdą, laukei derliaus. Tu - filosofas! Parklupęs ant kelių, rausei bulves? Mėžei mėšlą, ganei karves, grėbei šieną? Rytais, apsivilkęs tepalais prismirdusią skrandą, burbei motociklu į bendrovės dirbtuves? Ką tu ten veikei? Kada suspėjai perskaityti tiek knygų? Apskritai, tu mokeisi kur nors? Kada prasikalė tas pasiutęs tavo smalsumas? Kada tarsi neišjodinėtą žirgą sutramdei savo blaškymąsi? Kas nulėmė Šuolį į bedugnę, į nežinią, į save? Kaip racionalaus kaimiečio galvoje galėjo subręsti toks kliedesys? Iš kur jėga, privertusi vienu kirčiu mostelti ir nukirsti visas sąsajas su šeima, su visa praeitimi? Tarsi nukirtai uosto virves, ir tave, kaip laivą - Šmėklą, išnešė į atvirą jūrą, į nežinią, pasitikti savo likimo. Kas tau pasakė? Kas apsvaigino ir nuviliojo paskui save?

Mago filosofija? Meilės mokslas?

Palauk!

Suprantu, kad kraujo tekėjimas gyslomis, visa tai, ką jis neša savimi, potencinė jo jėga gali būti pavadinta gyvybės jėga. Aš tikiu tikiu tikiu, kad Reichenbachas dar 1854 metais bandymais nustatė, jog sensityvai, nepaprastai jautrūs žmonės, tamsoje mato daiktų ir gyvų būtybių magnetinio lauko fluidus. Aš tikiu! Pagaliau mokslas jau įrodė, kad aš ir tu, ir kiti esame apsupti tų fluidų. Jie kartoja mūsų fizinio kūno kontūrus, prasikiša sudarydami aurą, o iš tikrųjų - mūsų astralinį kūną.

Kas iš to?

Tu radai, ko ieškojai? Ne?! Išvada; Žmogus - valios generatorius - tave patenkina? Sakai, kad valia - bioenergijos koncentratas, galintis valdyti gyvybės jėgą? Tu nori valdyti visa.

kas gyva? Tu ne Atlantas ir savo tikslo kaip dangaus nepakelsi. Žūsi. Tai gali tik Dievas. Nesutinki? Sakai, žmogus - trijų aukštų suma. Pirmasis, apatinis, - pilvas. Materijos biofabrikas. Žmogaus instinktų ir jausmų sritis. Antrasis - krūtinė. Gyvybės biofabrikas. Žmogaus pojūčių ir aistrų sritis. Trečiasis - galva. Nervinės jėgos biofabrikas. Jame formuojamas intelektas ir pasyvus įkvėpimas kokiai nors veiklai. Visus tuos tris aukštus apglėbęs tarsi plėšmsis erelis savo naguose laiko organų valdovas - smegenys. Pasitelkęs savo tarnus penkis jutimus ir visus darinius, kurie tai jaučia ir realizuoja, šis organas sukuria valią ir aktyvųjį protą.

Nejaugi viskas taip paprasta?

Nejaugi iš tikrųjų žmogų valdo viso labo tik trys visagaliai refleksai: reikmė, aistra ir trauka? Žinoma, tie refleksai gali būti tiek teigiami, tiek neigiami. Gali būti aktyvūs ir pasyvūs. Tai... viskas?

Sakai, kad gamtoje nieko nėra absoliutaus. Viskas sąlyginėje pusiausvyroje. Kaip? Koncentruota valia galima išjudinti tą pusiausvyrą ir pastumti norima kryptimi? Seni, tu ir vėl kėsiniesi į Dievo galybę. Kas tu toks?

Gerai.

Suprantu, kad nuo tos fizinės ir psichinės pusiausvyros priklauso žmogaus sveikata. Kas iš to? Remiesi tokia paprasta prielaida ir tvirtini, kad tai žmonių gydymo esmė? Tu gi ne gydytojas. Kur tavo medicinos akademija? Niekada nesėdėjai formalinu dvokiančiame prozektoriume ir niekada nenagrinėjai raumenų, nervų, sausgyslių, kaulų, vidaus organų. Iš kur tu žinai, kad nervai panašūs į kabelį su varinio laido šerdimi? Kas tau sakė, kad antikūnai produktuojami klonais, o chromosomos panašios į mažus žmogelius pakeltomis rankomis?

Kas tu?

Galvoj netelpa, jog iš pažiūros apsamanojęs kaimietis gali išdėstyti teoriją, kad iš organų jausmai gimsta pojūčio

priėmimo metu. Atsirandantys ypatingi virpesiai išjudina nervini fluidą. Tik paskui virpesiai pasiekia ir suaktyvina psiciiinį centrą. Taip atsiranda idėjos, kurios gali būti realizuotos. Garkus buvo įsitikinęs, kad nervinių fluidų virpesius jaučia sensityvai.

Gal tai haliucinacijos?

Tarsi atspėjęs Gvido abejones, senis kažkada paaiškino, kad žmogaus dvasia, padedama nervinės jėgos, kontroliuoja impulsyviuosius nervinius centrus. Todėl jis negali priešintis dvasios valiai, bet... jei dėl kokių nors priežasčių ima trūkti tos pačios nervinės jėgos, tada impulsyvieji centrai tampa nevaldomi. Mažiausias jaudulys sukelia egzaltuotą reakciją. Tada... tada prasideda haliucinacijos...

Tai štai kodėl Garkus iš manęs pumpuoja bioenergiją! Kasdien. Ryte ir vakare. Štai kodėl atsisako klientų, beveik kasdien po mišką ieškančių paslaptingosios trobelės ir dar paslaptingesnio burtininko.

Tu - vampyras? Tau kraujo nereikia. Tau reikia pačios mano esmės.

- Neeee! - suriko Garkus. - Šernas raudonas! Štai kas pats didžiausias kaUininkas! Jis čiulpia mane, ahna. Kasdien, kas valandą, kas minutę. Jis minta mano energijos koncentratu. Aš negaliu pasipriešinti. Neturiu jėgų.

Senkus krūptelėjo.

Garkus atsisuko.

įbedė skausmo kupiną žvilgsnį, sukuždėjo:

- Aš noriu ją pamatyti. Noriu pasakyti, kad greit ateisiu. Padėsi man? - palietė savo kaulėta ranka Gvido peri- - Laikas tau įsigilinti į visas magijos paslaptis. Per abejonę - į tiesą. Toks kelias pats tiesiausias. Pasirenk. Tavęs laukia sunkus išmėginimas.

- Emilija prašė vaiko.

- Aaaaaa... Žinojau. Tau dabar negalima mylėti moters.

-Ji sako, kad... paskui bus vėlu. Ciklas.

- AS pakalbėsiu. Galų gale jai reikia tik pastoti. Tik tiek. Tegu savo problemas sprendžia pati. Ką galėjome, mes jau padarėme.

* * *

Vos sutemus prie apšviestų lovių sų pašarais ėmė grūstis Šernai. Žvygavo, stumdėsi, čepsėjo. Iš miško gilumos, iš visų pusių skubėjo ir skubėjo ilgasnukiai. Regis, ne tik Šio miško, bet pusės Lietuvos žvėrys susirinko į naktinę puotą.

Senkus sėdėjo minkštame bokštelio krėsle tvirtai prispaudęs šautuvą prie peties, sukinėjo vamzdį tai į kairę, tai į dešinę, laukdamas pagrindinio taikinio. Kalė širdis. Džiūvo burna. Mažumėlę drebėjo rankos. Pagaliau šiandien ta tarsi prasimanyta istorija apie kažkokį raudoną šerną turi baigtis. Būtinai!

Stai!

Iš miško gilumos lėtai artėdamas kėblino didžiulis kuilys. Ryškiai matyti baltos iltys, ilgi keteros šeriai, maudyklėje ištęplioti dumblini šonai, įtemptai atstatytos su plaukų nuokara ausys. Lėtai nukreipė šautuvo taikiklį tiesiai šerno kakton. Iš tokio atstumo prašauti tiesiog neįmanoma.

Šernas priėjo prie lovio. Mažesni šerniokai pagarbiai pasitraukė.

Nuleidęs galvą į lovį, kuilys ėmė knaisioti ieškodamas **skanėstų**.

Jau!

Staiga Gvidas pamatė, kaip mišku artėja dar vienas didžiulis šernas, paskui dar vienas ir dar vienas...

Neeee.

Pagaliau suprato, nors, dirbtinės šviesos apgautas, ilgai negalėjo tuo patikėti, kad ne vien **Sernius** toks didelis, kad yra **ne** ką mažesnių. Kažkodėl naktį visi žvėrys atrodo didesni negu iš

tikrųjų. Šie septyni baisaus dydžio Šernai turėjo būti mažesni negu **Sernius.** Tai kokio dydžio pats miško galiūnas?

Sulaikęs kvėpavimą, karštligiškai dairėsi laukdamas to paties didžiausio žvėries. Jau įsivaizdavo, kaip jis, lyg tikras valdovas, prieina prie lovio. Visi žvygaudami, stumdydamiesi pasipila į šalis, padarydami taką. Tas stabteli, išdidžiai apsižvalgo, uosteli kartą kitą ir neskubėdamas įkiša savo metrinį šnipą į lovį. Stai tada... tada aŠ jį nušausiu ir visiems sakysiu, kad apsirikau.

Staiga vos apšviesto miško gilumoje šmėstelėjo didelė juoda dėmė ir... pranyko. Nepasirodė nei po minutės, nei po pusvalandžio, nei iki ryto.

Įdienojus, ištyręs Šernų puotos vietą, Senkus nustatė, kad ta paslaptingoji dėmė kaip tik buvo **Sernius...** Palindęs po nukarusiomis eglių šakomis, ilgai trypė, gausiai nusišlapino ir apsisukęs lėtai nukėblino mišku palaukės link.

Gal, velnio išpera, tu iš tikrųjų žmogaus protą turi? Gal... kažkada taip pat Šviečiant žibintams, šalia tavęs buvo nušautas ne vienas tavo gentainis? Gal net pačiam yra kliuvę?

Tu, žvėrie, pašėlusiai gudrus. Kitaip nepasakysi.

Prakeikimas!

Ryte, sužinojęs, kad nieko nenušovė, medžioklės žinovas nepaprastai nustebo.

-**Šernų** buvo labai daug. Žiūrėjau, stebėjau...

- Aaaaaa...

* * *

- Skambinau. Salvinija nori atvažiuoti čia, į mišką, - štai pirmieji nepaprastai susijaudinusio Karolio žodžiai. - Pasirodo, ji laukė mano skambučio. Teiravosi, kur buvau dingęs? Kaip manai?

- Kaip koja? - Senkui visiškai nerūpėjo jo meilės istorija. Iš Karolio pasakojimų jau žinojo, kad tai įprasti jo gyvenime

žaidimai su moterimis. Tarsi peralkusio villco, nepaaišlanamos seicsualinės traukos rezultatas. Amžinasis troškimas paties Dievo uždrausto vaisiaus.

- Visą gyvenimą kažką skauda. Pripratau. Jausdamas skausmą įpratau negalvoti apie skausmą. Dirbu. Šiaip taip gyvenu.

Karolio buvusios žaizdos atrodė baisiai. Raudonos surauktos odos dėmės papuošė ir taip subjaurotą koją. Tepė kažkokiu skaidriu, panašiu į skystus taukus skysčiu, jis nuostabiai greit susigerdavo per plonyčiukės odos sluoksnelį. Atrodė, kad pasilenkęs ir įsižiūrėjęs galėtum pamatyti, kaip tarsi po plonu ledu teka karštas kraujas.

Lyg kažko ieškodamas, Senkus atidžiai pasižiūrėjo Karoliui į veidą. Ką jame sugebėjo įžiūrėti ta moteris? Ką mato Garkus?

Gvidas matė tik šlykštų snukį. Buką žvilgsnį. Na ir kas? .^r maža negražių žmonių? Nejaugi jie neturi teisės gyventi, mylėti, svajoti? Kas gali atimti jiems viltį? Kam suteikta teisė teisti?

- Ką pasakyti Salvinijai?

- Nežinau. Ką nori. Tai tavo reikalas.

- Tu... žinai, kad negaliu pasirodyti. Gal tu galėtum ją sutikti? A? Pakalbėtum, parodytum, kaip mes gyvename. Pasakysiu Audrai, kad paruoštų jai kambarį. Valgį gaminsiu pats. Tai kaip?

-Jei sužinos komendantas? Kaip tada? Nesupyks? Jis manys, kad tai aŠ pasikviečiau tą moterį. Ar ne per daug įžūlu? Aš pats čia gyvenu iš malonės. Man visiškai nereikia nemalonumų. Sakys: kas čia, viešbutis? Pareikalaus sumokėti už maistą.

- Sumokėsiu. Susitarsiu. Gerai? Galiu pasakyti? Tegu atvažiuoja?

- Nesuprantu, kam tau reikalinga ta komedija. Jokios naudos. Gal iŠ tolo kur pro užuolaidos plyšelį pasižiūrėsi ir... kas iš to? Lengviau nebus. Geriau nereikia.

įsikibęs i savo sumanymą, Karolis buvo neperkalbamas. Dar pusvalandi pakalbėjęs, pagaliau Senkus suprato, kad viso to buko, kvailo užsispyrimo priežastis - noras išgyventi stiprų kūno jauduli. Lygiai taip alkoholikas siekia alkoholio, narkomanas - narkotikų. Tai nebuvo geismas pamatyti moterį, kuri lygiai taip pat geidžia jo. Tai buvo jausmas, sumišęs su paties susikurtu draudimu. Lyg tvora. Karolis jautė nepaprastą saldumą, kaip musė pro stiklą, veržris į lauką. Kas tai? Iškrypimas?

-Vyrai, neturintys galimybės suartėti su moterimi, paprastai stengiasi negalvoti apie tai. Užsiima darbu. Alina save fiziškai. O tu? Toks išgyvenimas turėtų būti nepaprasta kankynė. Kaip tu išmokai gesinti savo geismą?

- Onanizmu. Jokių problemų. Vaizdai, situacijos, nuogas moters kūnas tikrovėje pranoksta bet kokią vaizdajuostę ar šūsnį erotinių nuotraukų. Tiesa? Tokios medžiagos mano vaizduotei ilgam užtenka. Kaip tu? Kaip tu gesini?

- Natūraliai. Ieškau moters.

- Žinoma, - atsiliepė nusiminęs virėjas, - tu gali ir už pinigus.

* * *

Emilija Garkaus nepaisė. Užsispyrusi tvarkė trobelę ir, nors grįžus Karoliui nebuvo jokio reikalo, taisė vyrams tokį gardų valgį, kad net storalūpis virėjas teikėsi keletą kartų riebiai pagirti.

- Nesuprantu, kaip gali subrendusiam vyrui pakenkti vienas vienintelis suartėjimas su moterimi, - lyg priekaištavo, lyg Šiaip sau kalbėjo visai nusiminusi moteris. - Aš gi nieko nereikalauju.

Žiūrėjo į Gvidą nuolankumo kupinu žvilgsniu. O jis... nejautė jokio geismo. Nė mažiausio. Neužkliuvo nei krūtų apvalumas, nei Šlaunų standumas, nei kūno grakštumas.

F

Garkus ruošė seansui.

Senkus turėjo atsisakyti bet kokio mėsiško maisto. Pienas, medus. Jokių gyvulinių riebalų! Tik augalinis aliejus. Ir dar - vaisiai. Tik nedaug. Griežtas režimas. Fiziniai pratimai.

Lotoso poza.

Meditacija. Valios koncentracija.

Miegas.

Miegas be sapno.

Niekada Senkus negalėjo paaiškinti, kodėl taip lengvai pasidavė Garkui. Turbiit kaltas tas prakeiktas jo smalsumas. Viską žinoti, viską patirti. Viską suprasti, įsigilinti, apvilkti siužetu ir išlieti ant popieriaus... Trauka, valdanti Gvidą iki paskutinės ląstelės. Negalėjo priešintis. Nesugebėjo pabėgti. Nežinojo priežasties.

Gal... nenorėjo?

- Mes tave išgydėme. Tai geriausias įrodymas, kad tai - ne suaugusių žmonių žaidimai, o gilus įsiskverbimas į slapčiausią žmogaus būties sritį, - aiškino Garkus.

- Tai Dievo sritis, - atsargiai pasipriešino Emilija.

- Ne. Čia nieko dieviško nėra, nors viskas Dievo valioje. Mūsų metodas paprastas: išskaidome reiškinius ir pažįstame kiekvieną dalį atskirai.

-Jūs aukojate savo gyvenimą, kiek suprantu, kad galėtumėte pažinri tai, kas pasiekiama tik vienetams. Tik labai nedaug žmonių pripažįsta jūsų veiklos rezultatą. Jei bandytumėte rašyti, kalbėti per radiją ar televiziją, esu tikra, kad niekas nesuprastų ir pagalvotų, kad kalba nesveiki žmonės. Jūs galite padėti rik vienetams. Stabdote natūralią atranką. Štai, aš turėjau mirti, o dabar noriu gimdyti. Kam jūs mane išgelbėjote? O jeigu aš nelaiminga? Jei savo nelaimės virusu galiu užkrėsti sveikus žmones? Kaip tada? Kam stabdyti tai, kas turi įvykti? Mes, moterys, galime prigimdyri tiek, kad su kaupu padengtume žmonių populiacijos nuostolius. Jūs, vyrai, rūpinkitės.

kaip vaikelius išauginti, kaip padaryti gerais žmonėmis. Jei audra išvartė keletą medžių, tai nereiškia, kad išnyko miškas tiesa? Gyvenimo vyksmas nesulaikomas.

- Oho, - tepratarė Garkus. Patylėjęs pridūrė: - Tiesa. Mano patirtis unikali. Tikrai gaila, kad ją gali įvaldyti tik vienetai Pažinimo kelias sunkus. I viršūnę gali kopti tik tie, kurie pa sirengę, užsigrūdinę. Štai taip... Nedelsk, Emilija, važiuok Vilnių.

- Ne. Noriu vaiko nuo vieno vienintelio žmogaus, - ji žvilg telėjo i Senkų.

* * *

- Ei, Garkau! - sekmadienio rytą, bijodamas Rico, iš tolo rėkė eiklusis medžioklės vadovas. - Garkau!

-Jam bloga. Jis serga, - išėjusi paaiškino Emilija.

- Tai velniava, - nusiminęs mostelėjo ranka vyras.

- Kas atsitiko? Aš pasakysiu jam.

- Pasakyk, kad vakar sužeidėm milžinišką šerną. Gal jis? Gal Ricas? Gal kaip nors? Gaila žvėries. Pražus.

Po kelių sekundžių, apsisiautęs kailiniais, iš trobelės išlindo pats Garkus.

- Koks šernas? - tučtuojau paklausė. - **Sernius?**

- Bala ji žino. Baisiai didelis. Tris šimtus trauks. Ne mažiau.

-Kur?

- Putinėlio įlankoje šalia durpyno. Sekėme gal du kilometrus, bet kai įlindo į pelkę, pabijojome. Akimirksniu sudraskys. Kaip be šuns?

Kai kažkas Švelniai pabeldė į Senkaus duris, ryte, kaip visada, jis rašė.

Atidarė.

Stovėjo Emilija.

- Labas rytas. Ten labai didelį šerną sužeidė. Šeimininkas sako, gal tu galėtum...

- Palauk. Kokį šerną? Kas? Įeik. Nieko nesuprantu.

- Na, medžiotojai. Vakar. Na, sužeidė šerną. Labai labai didelį. Tas įlindo į kažkokią pelkę. Jie bijo. Prašė, gal jūs su šeimininku galite? - vėlė žodžius susijaudinusi Emilija. Akimis lakstė po kambarį.

- Aaaaaa... Gerai. Aš tuoj. Sutvarkysiu šiek tiek kambarį. Reikėtų nusiskusti. Dar nieko nevalgiau, - puldinėjo Gvidas iš kampo į kampą su mintimi, kad pagaliau Šerniui kliuvo. Gal priveiksim?

- Aš paklosiu lovą, gerai? - ji jau klojo. Žinia, vyrai nemėgsta, kai moterys lenda į jų gyvenimą, bet tegu. Negi pulsi bartis.

Kol nusiskuto, patepė veidą kremu, kad šaltyje nenužvarbtų, kol surado medžioklės aprangą, šautuvą, šovinius, Emilija ne tik lovą su moterišku stropumu sutvarkė, bet surikiavo, sukabino, sulygino kas kur išmėtytus drabužius. Pastebėjęs, kad renka ir riša į ryšulį nešiotus skalbinius, griežtai pasipriešino.

- Ne ne ne! Nereikia. Visus nešvarius kišu į maišą. Vilniuje atiduodu į skalbyklą, ir viskas. Nereikia.

-Turiu laisvo laiko. Yra skalbiamoji mašina, miltelių. Man nesunku. Malonu nors šiek tiek pasirūpinti tavimi.

- Klausyk. Kaip čia mes į „tu"? Visą laiką buvo „jūs".

- Jau seniai, - ūmai paraudo moteris. - Leisk man. Aš prašau.

Emilija, Gvido nuostabai, buvo visai nebepanaši į ankstesnę nelaimingą, užguitą moterį. Aukštai pakelta galva, riešus, atviras žvilgsnis, grakštūs judesiai, tvirta eisena. Nusikračiusi mirties baimės, kaip paminta žolė ėmė sparčiai tiestis. Visai Šalia vaikščiojo, kalbėjo, pamažu išjudino abiejų su Garkumi viengungišką gyvenimą. Atsirado kažkokia pusiausvyra, kurios anksčiau labai trūko. Tiek senis, tiek Gvidas ėmė vengti impulsyvių išsireiškimų. Pradėjo žiūrėri tvarkos. Dažniau

dėkojo, dažniau šypsojosi, atsirado malonių smulkmenų, kurių anksčiau nepastebėjo. Seniui patiko Emilijos rūpestingumas, užuojauta negaluojančiam žmogui, niekuo neįpareigojantis jos plepumas. Suprato, kad moteris ragavusi mokslo, nevengia filosofinės pakraipos išvedžiojimų. Domėjosi Garkaus knygomis, kilnojo, apžiūrinėjo ritualinius daiktus. Pro jos akis nepraslydo nė vienas džiovintų žolių kūlelis, nė vienas šaknų antpilo buteliukas, ryšulėliai su žiedlapiais, džiovintomis uogomis ar sudžiovintais gyviais. Lygiai taip, kaip mažo vaiko, jos nuolatinis „kas čia?" lydėjo nuo ryto iki vakaro. Garkus nematė jokio reikalo ko nors slėpti. Aiškino, rodė, pateikdavo aibę pavyzdžių, kada kas kur tinka. Šypsojosi. Kai kada atsainiu žvilgsniu Gvidas stebėjo, kaip ji tvarkosi, kaip juda, kaip taria žodžius. Ak, nereikia to visko! Nereikia!

Garkus stovėjo viduryje kambario pasirengęs medžioklei. Suraukti antakiai, rūstus veidas bylote bylojo, kad jis jokių prieštaravimų nepakęs. Sprendimas tvirtas ir galutinis. Mažumėlę svirduliavo.

Niekas nė nebandė prieštarauti.

Aptarė medžioklės planą.

Senis pašaukė Ricą.

Jau buvo susėdę į mašiną, kai pribėgo uždususi Emilija. Įbruko keletą sumuštinių, termosą kavos, dar kažko, lyg keletą saldainiukų.

- Dėkui tau, - žvilgtelėjo Senkus. Ji šypsojosi.

Pakeliui medžioklės žinovas detaliai atpasakojo vakarykščius įvykius. Sunkiai sužeistas Princas. Praradę savo vedlį, kiti šunys sekti šerną griežtai atsisakė. Malėsi, vėlėsi po kojomis. Paraginti gulė ant žemės, skliautė ausis ir sutiko verčiau pelnyti vieną kitą žinovo niuksą, negu rizikuoti gyvybe.

Pamažu snigo, ir to užteko, kad pėdsakai taptų neryškūs. Liko tik duobutės sniege. Nesunku supainioti didžiulio Šerno pėdas su elnio pėdomis ar nusekti visai kito šerno bryde.

žinoma, til< ne Garlcui.

Parklupęs senis atsargiai nupūtė nuo kelių pėdų šviežią sniegą, kruopščiai tyrė, vis paspausdamas stengėsi nustatyti, ar žvėris vienodai visomis kanopomis įspaudžia sniegą, ar nešlubuoja, ar nevelka kurios nors kojos. Atsargiai eglišake vienur kitur nubrūžino brydę. Radęs kraujo, kėlė su sniego gumulu prie akių, beveik laižė.

- Ką pasakysi? - nekantravo medžioklės žinovas.

- Kraujas tamsus. Kojos sveikos. Kraujuoja šonas. Sužeistas sunkiai. Gal jau nebegyvas.

- Šernius? - nebeiškentė Gvidas.

- Sunku pasakyti. Gali būti ir Šernius, - sausai atsiliepė Garkus.

To užteko. Vadinasi, kaip tik tas, ko ieškojo. Kaip paukštė suplazdėjo širdis krūtinėje! Staiga iš nežinia kur užplūdus jėgai, Gvidas lengvai iššoko iš mašinos, patikrino, kur kokie šoviniai, treniruotei kelis kartus primetė šautuvą prie peties stebėdamas, ar lengvai glunda, ar kas netrukdo, ar tvirtai prisispaudžia. Puiku.

- Neskubėk, - mokė senis. - Jei dar gyvas, gulės pelkės šiaurinėje dalyje. Pamatysi nudžiūvusį beržo stuobrį. Stovi kaip koks vaiduoklis. Iš toli matyti. Ten aukštumėlė. Ten dažniausiai šernai guldavo. Eik tik šuns pėdomis. Girdi? Jei nuklysi - bus blogai. Toks žvėris puls tiesiai per šabakštynus. Baisi jėga. Gali netekti nė iššauti. Supratai? Būk nepaprastai atsargus... Laiminu tave... - kuždėjo senis. - Aš saugosiu už pelkės prie Mauručių kelio. Medžioklės žinovas stovės va ten, matai, už eglės. Sėkmės tau. Ricai! Pirmyn! Sužeistą, Ricai! Tik sužeistą! Pirm5m!

Šuo nubėgo.

Medžioklė prasidėjo.

Iš pradžių, kaip visada, eiti buvo lengva. Plačiu žingsniu einančio šerno pėdų duobutės matėsi puikiai. Sniego iki pusės

blauzdų. Tik vietomis, kur kokia duobė, buvo matyti, kaip kuilys pilvu braukė sniegą. Koja kelis kartus pabrūžinęs, Gvidas rasdavo sušalusio tamsaus kraujo lašus. Garkus teisus. Šernas sužeistas sunkiai, bet žingsniai vienodi, ilgi. Brydė tiesi. Vadinasi, dar jėgų daug.

Šernas skubėjo.

Matyt, žinojo kur eina. Matyt, žinojo kur ir kaip gydytis.

Prasidėjo tankūs, žolių prižėlę krūmai. Ricas vienu šuoliu peršokdavo per viršų, šernas lindo pro apačią. Lengvai. Šnipu pakėlęs šakas. O žmogus? Kol randa retesnę vietą, kol atrenka šuns pėdas, kol vėl nustato kryptį, žiūrėk, naujas šuolis, ir viskas vėl iš pradžių. Pagaliau suprato, kad toks ėjimas paskui šunį visiškai beprasmis. Medžioklės žinovas tikino, kad šernas guli kažkur kaip tik toje pelkėje. Apsuko ratą. Išėjimo pėdų nėra. Vadinasi, Ricas turi rasti. Aplos, jei gyvas. Aplos, jei negyvas.

Paruošęs šautuvą, Senkus klampojo retesnėmis vietomis, stengdamasis aprėžti didžiulį ratą apie styrantį sudžiūvusį beržo stuobrį.

Jokio garso.

Dangus, akinantis sniegas, prisnigę krūmai, nuo sniego svorio pasakiškais kalnais kalneliais prispaustos žolės, bebrų nameliai, nugraužti, suvirtę medžiai ir... viskas.

Staiga visiškai netoli porą kartų amtelėjo šuo. Gvidas sukluso. Suplazdėjo širdis. Dar kartą dar arčiau amtelėjo. Pasigirdo baisus traškesys, gailiai viauktelėjo šuo, dar kartą sutraškėjo, ir viskas nutilo. Po valandėlės nervingai ūktelėjo šernas.

Tylu.

Praėjo pusvalandis.

Kažkas ne taip. Jei tas pats sužeistas šernas, Ricas, be abejo, lotų nesiliaudamas. Kas atsitiko?

Galima būtų kur įsilipti, pasižvalgyti, bet aplink jokio didesnio medžio. Neūžaugos.

f

Gerai įsidėmėjo vietą, kur nutilo traškesys. Aukštas, plonas berželis su išlikusiais keliais sausais lapeliais. Labai atsargiai paėjo trisdešimt žingsnių į kairę, kad vėjas nuo įtartinos vietos pūstų tiesiai į veidą.

Staiga atkreipė dėmesį į krūmus, žoles, nuo kurių buvo nubarstytas sniegas. Atsargiai priėjęs pamatė šuns ir didžiulio šerno pėdas, šviesiai raudono ir tamsiai raudono kraujo lašus. Kai kur aptaškyti krūmai, žolės atrodė taip, tarsi kas būtų į jas pritraiškęs putino uogų.

Netikėtai išgirdo keistą garsą. Lyg kas judėtų, lyg trauktų orą.

Kas čia?!

Pridėjęs šautuvą prie peties, Gvidas žengė keletą žingsnių...

Už nugaros sunkus žvėris lėtai brovėsi per krūmus. Kriokdamas šnopavo. Priekyje galėjo būti tik šuo. Apibėgęs krūmą, Gvidas pamatė lėtai šliaužiantį kruviną Ricą.

O Viešpatie!

Ką daryti?!

Šernas, matyt, žmogaus neužuodė, negirdėjo, nejautė.

Baisiausiai skubėdamas, bet tyliai, retmėmis medžiotojas pasileido į dešinę, stengdamasis atspėti žvėries ėjimo kryptį.

Stabtelėjo.

Eina.

Dar pabėgėjo. Šliaužte pralindo pro krūmų nuokaras ir pamatė, kad už kelių metrų prasideda pelkės ledas. Vos nesuriko iš džiaugsmo!

Eina.

Ledu, vis nulenkdamas pasitaikančias šakas, pagaliau Senkus prisiartino tiek, kiek reikėjo. Patikrino šautuvą, nuvalė sniegą, išėmęs šovinius su kulkomis dar kartą apžiūrėjo, dėl visa pikta sėkmei pabučiavo gilzes, nuo Šautuvo užrakto nupūtė visas dulkeles. Šapelius, užtaisė.

Pasirengė.

Šernas slinl<o labai lėtai.

Nurimo. Pasigirdo lengvas ledo lūžinėjimas, kažkoks taškenimas.

Nesuprasdamas, kas atsitiko, Gvidas stengėsi nustatyti paskutinių garsų lokalizacijos vietą. Žinoma, ko šernui eiti ant atviro ledo. Ko?

Pasigirdo dar kartą panašus garsas. Šernas, matyt, atsigulė.

Senkus tylutėliai slinko artyn. Pelkės pakraštys buvo gausiai prižėlęs meldų. Ištisinė siena. Puikiausia priedanga. Šernas gulėjo vos už dvidešimt žingsnių nuo medžiotojo. Tylutėliai ėjo Į dešinę, j dešinę... Gal kur pamatys juodą dėmę?

Tylu.

Žengė dar keletą žingsnių...

Staiga sutraškėjo ledas, krūmai, žolės, pasigirdo galingi šuoliai! Spėjo pamatyti, kaip linksta laužomi krūmai, ir staiga prieš Senkų iššoko pats miško velnias!!!

Netikėtai paslydęs, šernas klestelėjo ant ledo.

Šūvis!

Nė nekrustelėjęs juodas baisus kalnas, akimirksniu pašokęs, taškydamas aplipusį purvą, kruvinais nasrais kraupiai kriokdamas, kaip gyva šmėkla puolė dar įnirtingiau!

Šūvis!!!

Kniubo.

Kiek jėgų turėdamas, Gvidas šoko l>ėgti šalin. Pertaisė šautuvą. Stabtelėjo, atsisuko.

Galas...

Šernas negyvas.

Senkus kelias minutes vos galėjo pastovėti. Baisi nervinė įtampa taip stipriai sukaustė kūną, kad turėjo suklupti ant ledo ir įnirtingai nusiprausti sniegu. Pagaliau...

Ricas, baisiai sužalotas, tysojo be gyvybės žymių.

O Viešpatie...

- Ne. Ne tas, - po valandos pasakė Garkus. - Tas rėktų žmogaus balsu. Oi oi, kaip rėktų... Visas miškas girdėtų. Šiaip, paprastas, nors dydžio kaip Šernius.

* * *

Išgersiu taurę iki dugno!

Nebeliko abejonių, kritikos ir nepatiklumo.

Garkus tarsi prilipdė Gvidui kažkokius sparnus, ir... tas, atsiplėšęs nuo žemės, pasidavė vėjui.

- Emilija, atleisk. Tau reikia išvažiuoti. Grįši po aštuonių parų. Ne anksčiau! - kietai, spindinčiomis akimis paliepė Garkus. Išvažiavo.

Abu kruopščiai išsimaudė pirtyje. Ištisas septynias paras meditacija ir badas. Tik šaltinio vanduo. Niekur neis, nematys jokio žmogaus, gyvens senio trobelėje.

- Dvasios arba šmėklos egzistuoja tam tikra molekulių sankaupos forma ir išsisklaidžiusios ne tik Žemės atmosferoje, bet ir kosmose. Jos noriai bendrauja su žmonėmis, bet reikia žinoti, kaip jas prisišaukti, - mokė Garkus. ~ Išgirdusios šaukimą, dvasios akimirksniu atsiranda šalia. Bendravimo metu tų molekulių sankaupa sutirštėja iki tokio laipsnio, kad šmėklos pasidaro matomos. Gerųjų galima klausti patarimo, galima pasikalbėti norima tema. Piktųjų galima paprašyti atlikti kokį piktą darbą. Gal kam ligą užleisti, gal mylimąjį atstumti, gal protą susukti. Viską galima.

- O... artimą žmogų? Galima?

- Žinoma. Jei ką tik miręs ir jo astralinis kūnas dar neatsiskyręs nuo fizinio, tai būna apie tris paras po mirties, iškviestas žmogus pasirodo fizinio kūno pavidalu. Toks, kokį pažinojome. Jei astralinis kūnas jau paliko fizinį ir suiręs tapo molekulių debesėliu, tai šaukiamas gali pasinaudoti mediumo arba pašalinio žmogaus astraliniu kūnu. Žinoma, tokiu atveju, jei mediumas miega, yra apalpęs ar ištiktas komos. Visai

kitas dalykas, jei miręs žmogus buvo labai mylimas. Tada jo astralinis kūnas ilgai sukinėjasi šalia išlikusio gyvo mylimojo ir pasirodo labai lengvai. Dažniausiai naktį, sapne. Gyvas žmogus nuolatos jaučia mirusį.

Taip gali tęstis labai ilgai. Pusė bėdos, jei tas miręs buvo gedinčiojo vyras ar žmona, jei liko vaikai. O jei netekėjusi mergina ar vaikinas? Tragedija. Mirusiojo užmiršimas yra jo elementų debesėlio išlaisvinimas nuo gyvųjų pasaulio. Jis laisvai nuklysta į eterį ir kartais iššaukti visai nepasiseka. Matai. Salia mūsų egzistuoja ištisas pasaulis.

Tokie tvirtinimai, nepaisant paties karščiausio noro jais tikėti, atrodė fantastiški. Blogiausia, kad Senkus neturėjo jokių kontrargumentų. Kuo toliau, tuo labiau Garkus atrodė nuo galvos iki kojų suvystytas į ištisinį flerą, paslaptingumo skraistę, pro kurią neprasiskverbia žvilgsnis, kurios nepramuša protas, už kurios nuolatos verda nesuvokiamas mistinis gaivalas.

Meditacijos seansai kartojosi kasdien nuo pat aušros iki saulėlydžio po septynis kartus lygiais intervalais. Basi, ant nuogo kūno apsivilkę ilgais iki žemės marškinius, tyliai įeidavo i ritualinį kambarį. Jokių sagų, užtrauktukų ar pagražinimų! Ant marškinių nugarų kiekvienam buvo prisiūti pentakliai - Šventieji ženklai, saugantys nuo piktų dvasių ir viliojantys gerąsias. Kiekvienam per kaktą - balti raiščiai. Ant jų, ties tarpuakiu, kabėjo plonytės gryno aukso plokštelės su užrašu „Tetragramatonas".

Prieš įeidami į ritualinį kambarį, vienas kitą Šlakstė šventintu vandeniu. Įėję uždegdavo į visas pasaulio šalis atsuktas keturias žvakes. Garkus kambarį smilkė smilkalais, šlakstė šventintu vandeniu. Šventuoju aliejumi abu tepė akis ir kaktą kryžiaus ženklu. Iš pradžių suklupę, paskui susėdę lotoso poza, nugrimzdavo į apmąstymus.

To buvo maža.

Pirmą dieną, vidurdienį, Garltus paprašė, Icad Senlcus atsiklauptu viduryje kambario ir ištiestų kairę ranką. Šnibždėdamas maldą, ant mažojo pirštelio užmovė gryno aukso žiedą su kryžiaus pavidalu išgraviruotu tuo pačiu žodžiu - Tetragramatonas. Vakare senis liepė pasikloti gultą ant plataus ąžuolinio suolo. Vietoj čiužinio - kelis kartus sulankstytas lininis audinys. Antklodė - irgi tokia pat drobulė. Prieš gulant tiek Gvido, tiek lygiai tokį pat savo gultą Garkus apšlakstė šventintu vandeniu, pasmilkė aromatingo augalo diimais. Kiekvienas, pasitepęs smilkinius šventuoju aliejumi, atsigulęs visiškai nuogas, stengėsi specialiais kvėpavimo pratimais išjungti sąmonę ir pamažu nugrimzti į miegą.

Per visą savaitę - nei vieno šypsnio, nei vieno dviprasmiško žodžio. Ištisas gulėjimas, sėdėjimas, lėtas vaikščiojimas, minimalus bendravimas. Krosnelę kūreno pakaitomis. Kūreno smarkiai, kad būtų karšta kaip pirtyje.

Nuo antros dienos Senkus jautė baisų alkį. Paskui apsiprato. Kūnas labai prakaitavo ir dvokė. Ryte ir vakare būtinai reikėjo gerai nusiprausti, apsitrinti, nusišluostyti.

Namelio laukujės durys buvo atrakinamos tik du kartus. Ryte pasitikdavo dieną ir vakare palydėdavo saulę. Langai užverti langinėmis. Kieme - jokios pėdos! Švarus Švarutėlis. Apklotas šviežiu sniegu. Malkos kitame trobelės gale, tualetas po stogu, vandentiekis, kanalizacija. Galima buvo pagalvoti, kad namelyje jokios gyvybės. Nebent dūmus užuostų, bet šaltyje, žinia, dūmai kyla tiesiai aukštyn. Senkus su Garkumi gyveno dar šalia žmonių, bet jau visai kitame pasaulyje.

Nežinia kodėl vis dažniau ir dažniau Senkus ėmė prisiminti savo motiną. Savo gėdai, turėjo prisipažinti, kad nedovanotinai ilgai jos nematė. Gal prabudo sąžinės balsas? Laiškų mama nerašė. Gvidas žinojo, kad su pasididžiavimu kaupė visas jo knygas, kritikų recenzijas, reklaminius leidinius. Rudame aplanke buvo surūšiuotos visos iškarpos iš laikraščių, kur, kad ir

prabėgom, buvo paminėta Senicaus pavardė. Ten gulėjo visi jo straipsniai iš laiicraščių, žurnalų icultūros, Icūrybos, politikos temomis. Gyveno Senkus Vilniuje, o Skuodas, Ylakiai, ne taip jau arti... Argi čia pasiaiškinimas? Gėda, žinoma.

- Kaip gyveni, siinau? - klausdavo įdėmiai žiiirėdama į jį geromis akimis. Jos veidas buvo išrašytas smulkiomis raukšlelėmis. Kartais sublizgėdavo ašaros. Kartais suvirpėdavo liipos. Kartais, prispaudusi sūnaus galvą prie įdubusios savo krūtinės, tvirtai laikė, kaulėtomis rankomis glostė, tyliai dūsavo ir tarsi netyčia bučiavo.

- Vargeli tu mano... Kokią dalią išsirinkai... Kur anūkai?

Viešpatie, kaip seniai jis ją matė! Ilgesys kaip draskantis skausmas plėšė nervus ir trukdė susikaupti.

Penktą dieną suskaudo širdis. Blaškėsi, kalė, visai išmušė iš vėžių.

- Kas yra? - ramiai klausė senis.

- Motina. Prisiminiau savo motiną. Labai skauda.

- Iškviesk. Pakalbėsi. Atlėgs.

Nuostabiai lengvai Senkus išmoko ilgiausius tarsi beprasmiško turinio mago apeigų tekstus. Perskaitė kelias pačias slapčiausias Garkaus filosofinio turinio knygas, slaptus senio užrašus.

Pasirengęs.

- Aš pasirengęs, - šeštosios dienos ryte pasakė Garkui.

-Klaupk, - įsakė senis. - Praėjus metams... kai... nužudžiau žmogų, sūnau mano, sapne išvydau angelą. Liepė prašyti Dievo teismo žemėje. Prabudęs vis dar ryškiai mačiau tą angelą, girdėjau jo balsą. Nieko nelaukęs, tučtuojau išsirengiau į Ukmergę, įėjęs į bažnyčią, suklupau prieš altorių. Mano būklė buvo baisi. Su ašaromis akyse kuždėjau, maldavau Dievo bausmės, kad galėčiau kokiu nors būdu išpirkti savo baisią nuodėmę, - Garkus patylėjo. - Netikėtai išgirdau šnibždesį. Visi bažnyčios skliautai aidu kartojo kiekvieną Dievo žodį.

Tu, Garkau, - sakė, - turėsi tarnauti žmonėms, saugoti juos nuo pikto ir atverti tikėjimo prasmę. Ko norėtum paprašyti? - klausė Dievas. Parkritęs minutėlę galvojau ir pakilęs pasakiau: renkuosi protą ir pažinimo dovaną. Gerai, - pasakė Dievas, - tam reikės viso tavo gyvenimo ir turėsi atsisakyti paties brangiausio. Tu pasirengęs? Kaip ir tu šiandien, pasakiau, kad pasirengęs. Išėjau iš namų ir atsiradau čia.

Iki Šiol Garkus kalbėjo tyliai, ramiai. Staiga jo balsas tapo kietas kaip plienas. Žodžiai kaip botago kirčiai, kaip baltos vinys smigo ir smigo tiesiai į smegenis.

- Štai kodėl, mano siinau, turiu pažinimo talentą. Man liko gyventi labai nedaug. Tu vertas mokinio vardo. Tikiu, kad aš jau išpirkau savo kaltę ir dabar esu toks pat tyras kaip savo gimimo valandą. Tikiu, kad Dievas, savo malone suteikęs protą ir galią pažinti, tą pat) perleis tau. Tau bus paklusnūs visi dangaus ir žemės *tvariniai*. Tu pažinsi daiktų jėgos ir savybių mokslą. Aš pasakysiu tau visus tyrųjų angelų vardus, taip pat jų pavaldinių vardus. Sužinosi, kokios kiekvieno pareigos ir galimybės. Visa tai tam, kad galėtum gauti visko, ko panorėsi. Su sąlyga, jei visi tavo darbai bus nukreipti visagalio Dievo šlovei. Tai galia savo valia valdyti angelus ir reikalauti jų paslaugų. Visų pirma žinok, kad visi Dievo sukurti daiktai turi būti jam paklusnūs. Žmogus - Dievo šedevras, kuriame sujungti žemiškasis kūnas ir dieviškasis pradas - siela.

Garkus vėl prakalbo tyliai ir ramiai:

- Dievas valdo Žemę ir angelus, juos galima pavadinti dangiškaisiais *tvariniais*. Vieni iš jų valdo šviesulius. Kiti - stichijas. Treti vadovauja ir padeda žmonėms. Ketvirti neatsitraukdami garbina Dievą ir kviečia jį garbinti. Pasinaudodamas jų antspaudais ir parašais, tu galėsi pelnyti palankumą. Nepiktnaudžiauk ir nereikalauk to, kas jiems nepriklauso. Tebūnie prakeiktas tas, kuris Dievo vardu siekia blogio. Vieni angelai valdo empirėją, aukščiausią dangaus dalį, pripildytą

tyros ugnies ir šviesos. Tai - Dievo būstinė. Kiti - veilcsmų pradą. Treti valdo pirmą ir antrą kristalinį dangų. Ketvirti - žvaigždyno dangų. Egzistuoja žvaigždynų dvasios. Saturno vadinamos saturnietėmis, Jupiterio - jupiterietėmis ir panašiai. Stichijoje, kaip ir dangaus platybėje, yra ugnies, oro, vandens ir žemės karalysčių dvasios. Visos jos gali tarnauti žmogui. Dievo liepimu kiekvienas žmogus turi savo dvasią. Tu, Gvidai, priklausai ugnies karalystei. Tu turi ugnies temperamentą. Cholerikas. Tavo ugnies angelas globotojas yra Eajolio karalystės valdinys, o jį valdo aukščiausias planetos angelas, ugnies valdovas Rafaelis. Reikia žinoti aplinkybes, metų laiką, dienas, valandas, kada angelai esti ypač stiprūs ir turi ypatingą galią.

Garkus kalbėjo ilgai.

Išsamiai nusakė, kaip paruošiamas kiekvienas ritualinis daiktas. Kaip atliekamas pašventinimo, paslapties ritualas, kokios maldos. Kaip apskaičiuojamas pats tinkamiausias vieno ar kito veiksmo laikas.

Tai priminė sklandžią, moksliškai pagrįstą teoriją ir apibendrintą daugelio praktiką. Be jokios abejonės, senis iš pradžių išminties sėmėsi iš knygų, o paskui visa tai, ką sužinojo, praturtino savo ilgamete patirtimi.

- Tu šiąnakt iššauksi žmoną? - tyliai paklausė Senkus.

- Taip. Ne visada pasiseka. Greičiausiai iššaukiamos tragiškai ar bet kokia smurtine mirtimi mirusiųjų šmėklos. Ypač jei liko nepalaidoti ar dėl kokių nors priežasčių atitrūko ir liko nepalaidotos atskiros kūno dalys. Dvasios blaškosi apie palaikus metų metus. Žinant būdus, kaip tos dvasios susijungia su kūnais arba jų pakaitalais, galima lengvai iššaukti. Tai galėtų būti mirusiųjų šviežio kraujo, kaulų ir raumenų garinimas su pienu, medumi ir augaliniu aliejumi. Tarsi atgijęs kūnas per šmėklą gali papasakoti smurtinės mirties aplinkybes ir visus tuos dalykus, kuriuos žinojo būdamas tarp gyvųjų. Žmoną

geriausia biatų kviesti kapuose, kur ji palaidota. Galima namuose, kur gyveno, ar šalia žmogaus, kurį ji mylėjo. Kitaip labai retai pasiseka.

-Ji tave mylėjo. Aš žinau. Man sakė.

Garkus netikėtai užsikirto. Ilgai tylėjęs, lėtai suklupo ant keiių priešais Senkų, nuolankiai sudėjęs rankas, tyliu drebančiu balsu tarė:

-Dabarvienas kitam atlikime išpažintį. Sakykime slapčiausias savo tiesas. Klauskime tol, kol kiekvieno miisų praeitis ir dabartis pasidarys aiški ir nebeliks jokių abejonių.

Po išpažinties Gvidui pasidarė baisu. Dėl savęs. Dėl Garkaus. Baisi gėda. Atrodo, niekada negalės pažiiSrėti Garkui į akis.

- Pasimelskim ir pamirškim, - sušnibždėjo senis. - Vienas kitam esame švarijs ir aiškūs. Susijungė sielos, ir tapome viena esybe dviejuose kūnuose.

Po vidurnakčio basi, su tais pačiais marškiniais įžengė į magiškąjį ratą.

Malda Salamandroms.

Ritualas.

Auka.

Ritualas.

Gvidas Senkus - tai aš!

Aš šaukiu:

- O Amžinasis! O Amžinasis Valdove! Dieve aukščiausiasis, sukūręs viską iš meilės žmogui ir dėl žmogaus! Tepamato mane aukščiausiasis angelas, teatkreipia dėmesį į mano tyriausią prašymą: nuolankiai prašau atsiųsti man savo angelą Anajolį, kad pasirodytų, pašauktų ir įsakytų savo draugams. Tavo sukurtiems, vergams Tavo; o Visagali, kuris buvai, esi ir būsi per amžius, tegu jie maloningai meldžiasi ir padeda mano šaukimui, teparodo man Liuciją Garkuvienę, žmoną Roko Garkaus, mano draugo, kurios vėlė nuklydusi Tavo karalystėje. AŠ prašau Tavęs, o Dieve!

Ant įkaitusių anglių užmetė keletą maloningojo augalo šakelių. Tučtuojau gardžiai pakvipo dūmais.

- Siūlau Tau kvapų dūmą, o Dieve mano aukščiausias, geriausias, mielaširdingiausias, esantis daug aukščiau negu Chembinas ir Seraūmai, galintis teisti amžių amžius, išgirsk mane!

Magiškas veidrodis paskendo dūmuose. Čiupo jį Senkus dešine ranka ir dar tris sykius pakartojo šaukinį, triskart papūtė į veidrodį.

- Ateik, Anajoli, ateik! - garsiai, bet maloniai vienu atsikvėpimu išsakė likusią maldos dalį ir baigė: - ... tebūnie taip! Amen.

Pagaliau pakėlė žvilgsnį į dangų, plačiu glėbiu išskėtė rankas, ištiesė delnus, sugriaudėjo:

-Visagali Dieve! Tu, kuris suteiki pasauliui vyksmą, išgirsk maldą mano ir tegu mano noras bus Tau malonus! Pažvelk, Dieve, palaimink, kad Anajolis, vienas iš Tavo tarnų, nusileistų su savo bičiuliais, kad išpildytų mano prašymą. O Dieve, visų dangaus dvasių palaimintas ir išaukštintas, per amžių amžius amžinybėje. Tebūnie taip!

Persižegnojo.

Parklupęs, prasižiojęs, išplėtęs akis į dangų, baltas baltas Garkus alpo, mėšlungiškai gaudė orą... O Viešpatie... O... o...

Staiga už magiško rato be jokio garso pasipylė lietus. Pasirodė tamsus, drumzlinas, vos judantis debesis. Maišėsi, virpėjo, pamažu jame ryškėjo išpurtęs šmėklos veidas. Raudonos, šlapiuojančios akys. Iš skylės, kuri atstojo bumą, kyšojo didžiulės baltos, blizgančios šerno iltys.

Senis sudrebėjo.

- Liucija... - pralemeno Garkus.

- Ko norėjai? - sušnypštė šmėkla.

- Atleisk man, Liucija... AŠ... aš... greit ateisiu. Kur tu esi? Ar rasiu tave?

- Rasi. Pasaldyk, kad tavo draugas po tavo mirties iškviestų kartu į vieną vietą. Paskui mes per amžius biisime drauge. Tu to nori?

- Noriu... Liucija, noriu... O Dieve... - senis apalpęs nugriuvo. Šmėkla dar kelias sekundes stovėjo, paskui ėmė tolti... tolti... tolti ir... išnyko.

-Anajoli, ateik dar kartą! Ateik savo noru vardan Visagalio Tėvo, vardan proringiausiojo Sūnaus ir maloningosios Šventosios Dvasios. Ateik pas mane ir pasakyk savo tarnams, kad jie su meile, džiaugsmu ir taika parodytų mano akims motiną mano. Tegu būna taip!

Žiūrėjo akis išplėtęs, blaškėsi į visas puses laukdamas brangiausio paveikslo.

Tuščia.

Staiga tarsi iš nežinios vis rySkėdamas ėmė artėri sidabrinis debesis. Judėjo, maišėsi, sukosi sūkuriais, šnypštė. Ryškėjo, koncentravosi, artėjo sidabru aplieta moteris. Ilga sidabrinė suknia, per krūtinę kažkokios sidabru žaižaruojančios juostos... Pagaliau žmogaus pavidalu ji sustojo visai prie pat rato. Tokio pat dydžio kaip Gvido motina... Ne, tai nebuvo jo morina. Kažkas artimo. Instinktyviai jautė, kad tai jinai. Senkų staiga sukaustė baisus siaubas!

- Mama... čia tu?

- Aš, vaikeli. Kodėl taip ilgai manęs nematei? Visą gyvenimą tave mylėjau, tavimi didžiavausi, o tu nenorėjai manęs? Tu net nepaklausei, kaip aš gyvenu. Man buvo labai labai bloga.

- Mama! - vos neverkė Gvidas. Iš klaikaus siaubo jis tarsi sušalo į ledą. Kaukšėjo dantys, drebėjo visas kūnas, sustingo burna ir atrodė, kad daugiau nepajėgs išspausti nė vieno žodžio. - Mama, atleisk man... Aš tave taip myliu. Myliu visa širdimi. Dėkoju tau už viską. Lenkiuosi tau.

- Vėlu, sūnau. Vėlu, - švelniu šnabždesiu atsakė šmėkla.

-Kodėl, mama?! Aš atvažiuosiu!

- Vėlu.

- Aš tave myliu! Aš atvažiuosiu! Mes pasimatysime. Mes būsime kartu!

- Paliesk mane, ir mes susijungsime amžinai.

Senkus pašoko.

Ištiesė rankas...

- Atgal!!! - suriko nesavu balsu Garkus. - Atgal!!! Neliesk jos! Tu mirsi! Neliesk!

Šmėkla k-vatojo.

Gvidas griuvo Šalia Garkaus.

- Kelkis! Sakyk žodžius! Sakyk! - purtė už peties senis.

Lemeno:

- Dėkoju tau, Anajoli, kad tu atėjai ir išpildei mano prašymą. Eik su taika ir ateik visada, kai tik tave pašauksiu.

Šmėkla dingo.

Pasigirdo duslus trenksmas.

Užgeso žvakės.

Sutelkę paskutines jėgas, abu vyrai išropojo iŠ ritualinio kambario ir pasliki griuvo ant ąžuolinių grindų.

* * *

Kiek gulėjo ant grindų?.. Nebėra atminties...

Viskas baigta. Jau praeityje. Pasiutiškai gera būtų padoriai išsimiegoti ir nors truputėlį ko nors užvalgyti.

Išėjęs iš trobelės, miške Senkus kelis kartus nugriuvo. Gal paslydo, gal už ko užkliuvo, gal iŠ kelio iškrypo? Šiaip taip surinko didžiojo namo lauko durų užrakto kodą. Įėjęs ilgai stovėjo atsirėmęs į sieną, keturiomis užsiropštė laiptais į antrą aukštą, slysdamas siena nusigavo iki savo kambario.

Viskas kaip buvę.

Nespėjo nė nusirengti, kai kažkas pabeldė ir tarpduryje pasirodė Karolis.

- Tau bloga? - šypsnys žaidė jo veide. - Ėjai - visas namas bildėjo. Viską žinau. Štai keli gurkšniai vištienos sultinio. Išgerk. Atsigausi.

Išgėrė.

- Dėkoju. Labai skanu. Nunešk šio to Garkul.

- Neeee, - išsišiepė virėjas. - Neleidžia. Gydosi pats. Aš tau ryte dar atnešiu. Miegok. SiūbuojL

Dingo kaip šmėkla.

Vos spėjęs nusirengti, jausdamas, kaip viralo šiluma maloniai pasklido po visą kūną, griuvo į minkštą lovą ir bematant užmigo. Jokio sapno. Tikrovė dingo akimirksniu.

Pa... pa... pakirdo.

Kietais gniaužtais kažkas suėmęs už pečių, įnirtingai purtė.

Atsimerkė. Garkus!

Baltas baltas senio veidas, dar baltesni žili plaukai, barzda, vilko akys...

-Gvidai... ei... prabusk.

- Jau prabudau, - sukuždėjo, vis dar nenorėdamas skirtis su miego karalyste.

- Kelkis.

- Kas atsitiko? - rik dabar suprato, kad Garkus pirmą kartą tame kambaryje. Jei jau atėjo, vadinasi, atsitiko kažkas irin svarbaus. Gvidas atsisėdo lovoje, patrynė akis, žvilgtelėjo į laikrodį. - Ėėėėė... jau diena.

- Tu atsimeni, mes kalbėjome, kad iškviečiamo žmogaus astralinis kūnas gali pasinaudoti fiziniu kūnu? Atsimeni?

Ooooo, Viešpatie, vėl viskas prasideda... Gal tas senis jau iš proto kraustosi?

- Na, atsimenu. Na, - linktelėjo galva.

- Tu tuo tiki taip tvirtai, kad neliko jokios abejonės?

- Laikas prisipažinti, Rokai, kad abejonė, kažkoks kirminėlis buvo visada, bet aš prisiverčiau, aš patikėjau. Aną kartą ir

vakar buvo ne sapnas, tiesa? Gal vis dėlto alkio haliucinacijos? Suprask mane. Visą gyvenimą tikėjau tuo, ką mačiau, ką girdėjau, ką galėjau materialaus pasaulio lygiu įsivaizduoti, o dabar... Viskas prasiplėtė iki protui nesuvokiamų platumų. Aš dar neatsikračiau to galvojimo būdo, to supančio pasaulio, kuriuo gyvena milijonai žmonių, supratimo. Aš vis dar tas pats paprastas žmogus. Dar mano sąmonėje nėra įsitikinimo, kad galiu tai, ko negali kiti. Supranti? Nepyk, negaliu savęs kaip velėnos vienu sykiu op! - ir perversti.

- Tu jau gali labai daug. Turi nepaprastai stiprią valią ir gali susikoncentruoti iki taško. Tai ir yra labai daug. Visa kita - žinojimas ir mokėjimas racionaliai pasinaudoti žiniomis. Tai protas. Tau visko pakanka. Ten... tavo motina.

- Kur? - nesuprato.

įėjo Karolis. Atnešė valgį.

Kol Senkus valgė, nei Karolis, nei Garkus nepratarė nė žodžio. Senis net nepažvelgė.

- Dėkui, Karoli. Labai skanu.

- O dabar eik! - įsakė Garkus.

Surinkęs indus virėjas atatupstas išsmuko pro duris.

- Galėjai valgyti, - papriekaištavo. - Skanu. Visai nusibaigsi.

- Aš valgiau. Ten tavo motina.

- Ką bendra čia turi mano motina? - atsikėlęs Gvidas pamažu ėmė rengtis.

-Ji guli ritualiniame kambaryje.

- Kaip?! - žagtelėjo.

- Eime, - senis pakilo ir nelaukęs išėjo.

Vis dar nieko nesupratęs, kiek galėdamas greičiau Senkus apsirengė, nubildėjo laiptais, pasivijo.

Laukė baisus smūgis!

Tokiais pat drabužiais, tik juodais, Senkaus motina tarsi apalpusi gulėjo sukniubusi šalia magiškojo rato.

- Mama!!! - pirmą selcundę pamanė, Icad tai koks nors Garkaus triukas. Smegenis apgaubęs sapnas. Gal haliucinacija, bet... staigiai sugriebęs suprato, kad tai - ne Šmėkla! Atšalęs, standus kūnas. Tikras!!! Dar netikėdamas maigė rankomis nuo galvos iki kojų, ieškojo ribos, kada rankos prasmegs, pakibs ore. Gal kurioje nors vietoje užgriebs tuštumą?

- Kas čia darosi? - atsisuko siaubo kupinomis akimis j Garkų. - Ar gali paaiškinti? Aš... išprotėjau.

Senis priklaupė šalia, apglėbęs per pečius sunkiai atsiduso.

-Ji mirusi. Ji mirė Ylakiuose. Tu savo valios jėga iššaukei jos astralinį kūną, o jis... pasičiupo žemiškąjį pavidalą.

-Tu nori pasakyti, kad...

-Ji gulėjo karste. Ji mirusi. Visai neseniai. Gal prieš dieną, gal prieš dvi. Ylakiuose dabar tuščia. Ji čia.

-Aš...

- Tau reikia skubiai važiuoti į Ylakius. Tuoj pat.

* * *

Po kelių dienų - šventos Kalėdos.

Garkus žinojo.

Liko gyventi vos mėnuo.

Vienišas senis nuo ryto iki vakaro vaikščiojo po savo grytelę, žiūrėjo tai į lubas, tai į sienas, rūšiavo knygas, peržiūrinėjo, kas kur padėta, ar gerai uždengta, ar nesukapojo pelės.

Koks bus tas išėjimas iš šio pasaulio? Skaudės? Bus liūdna ir riedės ašaros? Žinojo, kad jausmo - viską padariau - niekada nebus. Norėjo, kad būtų palaidotas kaip Ezekijo laikais Jerusalės gyventojas - ištašytoje akmeninėje nišoje, kur už gerai užmūrytos granitinės įėjimo plokštės ramiai ilsėtųsi jo fizinis kūnas. Geriausiai tiktų užrašas: „Čia - Roko Garkaus kapas. Nėra nei aukso, nei sidabro, tik jo kūnas. Tebūnie prakeiktas tas, kuris atidarys Šį kapa". Tada jo astralinis kūnas niekada negalėtų pasinaudoti fiziniu. Niekas niekada neturėtų progos

pasityčioti i5 vieniSo žmogaus, paskyrusio gyvenimą efemeriškam tikslui. Gal geriau būtų užrašas ta kalba, kuria kalbėjo Jėzus? Gal aramėjiškai, gal hebrajiškai, o gal graikiškai? Būtų tarsi išsaugota paslaptis, kuria buvo apsuptas visas Garkaus gyvenimas? Tačiau gyvenimas - ne vien fizinis egzistavimas. Dar Žemėje, bendraudamas su Dievų, kiekvienas krikščionis jau gyvena aukštesnį gyvenimą. Tai ir yra tas amžinasis gyvenimas, kurį per Švenčiausiojo Jėzaus auką gauname kaip nepelnytą ir nenykstančią dovaną. Krikščioniui mirtis - tai švelnus žingsnis iš vieno pasaulio į kitą. Užmigai, pajutai, kad tave kaip greitėjančiame traukinyje neša vis greityn ir greityn tamsiu tuneliu į šviesą. Staiga aaaaaaak! - išlėkei iŠ tunelio į tą šviesą ir... jau esi miręs.

Lengva ir... turbūt malonu.

Neeeee...

Garkus jau seniai žinojo, kas dedasi tos akinamos šviesos pasaulyje. Tai gal... jis jau miręs?! Gal ištreniruota jo siela dabar lengvai atsiskiria nuo kūno, nulekia tenai ir pasisvečiavusi vėl grįžta į jį? I Garkų?! Tada... tada fizinis jo kūnas štai dabar degina paskurinę energiją, kad išlaisvintų ir atpalaiduotų sielą? Turbūt taip reikia. Tokia žmogaus dvasinio pasaulio aukščiausio pasiekimo tolesnė pakopa? Visiškas atotrūkis nuo Žemės?

Kada jis paskurinį kartą turėjo moteri?

Kada dar plazdėjo aistra?

Kada veržėsi švelnūs žodžiai ir norėjosi, kad mylimas žmogus kartu su tavimi kiltų į aukštybes?

Kaip seniai tai buvo... Senis tvirtai žinojo, kad pats savo noru išplėšė meilės jausmą moteriai ir aridavė jį savo Dievui.

Kokiam Dievui?

Dievo dalis yra ir jis, Garkus. Dievui visiškai nesvarbu, kad numirs mažytė ląstelė jo neaprėpiamame organizme. Garkus tikėjo savo teorija. Taip. Tai pati teisingiausia prielaida. Norė-

jo tikėti. ICrikščionybė moko, kad to, kuris mirs be nuodėmių atleidimo, mirs ne tik kūnas, bet ir dvasia. Kas jam turėtų atleisti žemiškąsias nuodėmes? Nėra Žemėje tokio žmogaus. Būti negali. O rie, kurie gavo nuodėmių atleidimą? Kur jie? Jie ten kažkur laukia pasaulio pabaigos, kad būtų nugalėtas „paskutinis priešas" - fizinė mirtis? Koks absurdas...

Pagaliau ką reiškia „pasaulis"? Graikiškojo KOSMOS verrinys? Gal visatos erdvė? O gal tarpžvaigždinė erdvė? Krikščionybė moko, kad visas pasaulis maištauja prieš Dievą. Tai kas tas pasaulis? Šėtono valdos?

Neeeee...

Garkus visada kovojo prieš Šėtono užmačias, vadinasi, dar gyvas būdamas jis jau buvo už Šio pasaulio ribų Dievo pusėje.

Tai kas jis yra?!!!

Garkaus protas mokė, bet kažkas viduje niekaip niekada nenorėjo, negalėjo pripažinti, kad jo kūnas - tai tik laikina užuovėja sielai. Tarsi kosmose knibždėtų daugybė padarų, kurie nežinia kodėl turėtų išgyventi inkubaciją fiziniame žmogaus kūne. Paskui... jie vėl pasklinda kosmose. Atsiradus nepaaiškinamai reikmei, ir vėl pasineria i žmogaus kūną naujam inkubaciniam periodui.

O Dieve!!!

Aš žinau.

Už mano baisią nuodėmę Tu nubaudei mane pačia baisiausia bausme - *žinojimu*. Aš kankinuosi. Aš blaškausi. Aš kenčiu.

Kas kenčia? Siela ar kūnas?

- Tėti, kodėl tu išėjai? - tyliai klausė Daiva. - Mamytė vos iŠ proto neišsikraustė. Sunyko ir mirė. Tu neturėjai teisės.

- Žinau, - atsiduso Garkus.

- Tave užvaldė kažkokios mintys?

- Turėjau išeiti. Kitaip negalėjau.

- Palikti mylimą žmoną, mane buvo daugiau negu žiauni. Tu tai supratai?

- Supratau.

- Vadinasi, buvo kažkas, kas privertė paminti žmogiškojo elgesio normas?

- Buvo.

- Gal gali man pasakyti, kas tai buvo?

- Dabar tai neturi jokios reikšmės. Baigta. Aš greit mirsiu.

- Ką tu kalbi?! - išsigandusi Daiva apkabino tėvą, išbučiavo Šiurkštų veidą, paglostė plaukus, priglaudė prie savęs. - Nereikia. AŠ tavęs taip ilgėjausi... man trūko... lyg kažkas atplėšė dalį manęs. Kas atsitiko?

-Tada... tada... buvo teisybė. AŠ tą inspektorių užmušiau. Jis mane vijosi. Jėgos seko ir tada... užlindęs už krūmo, žiebiau šautuvo buože. Viskas buvo taip, kaip rašė, - vos kuždėjo senis. Vos neverkė. Balsas virpėjo ir, regis, tuoj tuoj nutrūks.

- Tada mama suprato. Aš supratau. Žmona ir vyras - tai du kūnai ir viena siela, taip? Negali gi kentėti tik pusė sielos. Mamai skaudėjo dvigubai stipriau. Nuo tavo nuodėmės ir tavo nepasitikėjimo. Manei, kad išeidamas viską išsinešei? Ne. Viskas liko. Tu pražudei du gyvenimus ir apnuodijai manąjį. Tėti brangiausias! Tu pripažįsti, kad tavo sprendimas buvo neteisingas? Tu pripažįsti? Tu gali dabar, pakėlęs akis į dangų, pasakyti savo žmonai, kad klydai ir prašai pagailos? Gali?

Senis, išplėtęs akis, drebančiom lūpom kažką kuždėdamas, drebančiom rankom pamažu atstūmęs dukterį, lėtai pakilo... Žengė žingsnį. Dar... ir kaip pakirstas kniubo ant ąžuolinių grindų.

* * *

Tarsi prispaustas akmenių, Senkus skubėjo į Ylakius. Šalia ant atverstos priekinės sėdynės apklota marška gulėjo... net nežinau kaip pasakyti. Žinoma, tai tik kažkoks protu nesuvo-

kiamas spektaklis. Žinoma, tai ne kas kita, o piktas Garkaus pokštas. Tačiau... neįmanoma buvo suprasti, o tuo labiau patikėti, kad senis taip mikliai gali apkvailinti žmogų. Žinoma, Gvido mama gyva, ir jis vėl galės prisiglausti, vėl išgirs raminamus žodžius, vėl iš jos gerumo pasisems tikėjimo ir vilties ateities darbams.

Nebadykite adatomis širdies!

Sunkios kaip juodi lietaus debesys mintys nėjo iš galvos.

Jei... tiesa?

Kartkartėm, vis tikėdamasis, kad kas nors atsitiks ir ten bus tuščia, ištiesęs ranką vis čiupinėjo po marška paslėptas... rankas. Kelis kartus paglostė veidą.

Ji čia.

Šalta. Pamažu siibuoja paklusdama mašinos judesių ritmui. Juodais drabužiais, žilais plaukais. įdubusiomis lūpomis. Užsimerkusi. Išblyškusi. Vaškinė, pabalusiais nagais.

Iš kur ji? Kito paaiškinimo, negu buvo sakęs Garkus, sugalvoti negalėjo.

Visiškas absurdas,

Spaudė smilkiniuose ir kūju kalė Širdis, kai įsuko į savo gimtąją gatvelę Ylakiuose. Viskas čia miela, pažįstama, aišku. Štai tas pats klevas, štai seniai sudegusio namo apžėlę pamatai, apleistas sodas. Štai...

... į Senkaus gimtuosius namus pasuko, įėjo du juodai apsirengę žmonės... Štai... švariai nušluotas kiemas, kruopščiai nukastos pusnys. Štai! Štai senu lietuvišku papročiu į namus takas nubarstytas eglučių šakelėmis, prikaltos dvi šakos virš durų.

Kas mirė!!!

Sustojo. Niekaip negalėjo išlipti iš mašinos. Apleido jėgos, tirtėjo raumenys, svaigo galva. Viešpatie! Gal ne mama...

Kažkas, matyt, pastebėjo. Išbėgo sesuo, paskui kita... Nelaukė Gvidas, kol pamatys, kas guli mašinoje. Išlipęs pasitiko.

- Kas... ten? Jūs... ten Šermenys?

Raudodamos seserys puolė glėbesčiuoti.

Motina!

Staiga ėmė suktis visas pasaulis, ištirpo nežinioje - griuvo ant suplūkto kelio.

... pramerkęs akis pamatė kaimynus, pasilenkusią gydytoją Mortą, seserj. Smilkalų kvapas, žmonių balsai, gedulinga muzika, kosčiojimas, gėlės. Nejaugi tai tikrovė?

Kada?

Penktadienį. Laidosim rytoj. Gavai telegramą? Ne. Tiesa... taip.

- Kodėl užkaltas karstas? - paklausė kupinas baimės.

- Mama... labai išpurtusi... negraži. Nereikia, - skubiai ištarė sesuo, staiga nusisukusi, išbėgo į virtuvę.

Vidurnaktį, kai namie liko vien giminės, o prie karsto tik tyliai verkianti sesuo, priėjęs paprašė:

- Atidarykim karstą. Noriu pamatyri mamą.

Dar vis vylėsi, dar rikėjo. Sesuo prapliupo alpėjančia rauda, kniubo broliui ant krūtinės.

- Kas yra? Sakyk...

- Ten... tuščia. Vakar ji išnyko. Mes su Monika per vieną naktį pražilome. O Viešpatie... Naktį valandėlei ją palikome vieną, o kai atėjo dėdė... karstas buvo tuščias. Tylėkim visi. Kas bus, tas. Dievas už kažką baudžia.

Taip. Tai tikrovė. Negali būti jokio paaiškinimo.

- Tu visai nesistebi? - sukluso sesuo.

- Eik miegoti. To negali būti. Tegu.

- Tu pažadi, kad karsto neatidarysi? Pažadi?

- Taip. Eikite miegoti. Aš budėsiu iki ryto. AŠ... aš... labai mylėjau mamą. Labai.

- Mirties valandą ji kas minutę tave minėjo. Nenorėjo skirtis nepamačiusi. Mes skambinom, bet niekas neatsiliepė. Kur buvai?

- Komandiruotėje. Eik miegoti.

Kai visi sumigo, Senkus tylutėliai paguldė savo motiną į karstą, įbruko į sušalusias rankas atsitiktinai užsilikusi rožinį, apkabinęs verkdamas prašė atleisti už...

Duslus garsas...

Prie durų gulėjo apalpusi sesuo.

O Dieve... padėk, nenusisuk, atleisk. Puolė prie sesers.

* * *

Nepaisydama pašėlusio Garkaus protesto, Daiva pakvietė greitosios pagalbos gydytoją. Įdėmiai apžiūrėjęs ligonį, akiniuotas daktaras negalėjo atsistebėti:

- Ne kiekvienas jaunas žmogus turi taip puikiai dirbančią Širdį. Plaučiai švarūs, kepenys nepadidėjusios, šlapimas skaidrus, normalus, gleivinės sveikos, jokių patinimų ar venų trombozės. Limfiniai mazgai normalūs. Nieko neskauda, apetitas geras. Negaliu rasti jokios negalios priežasties.

Palinkėjęs sveikatos, paėmęs kraujo ir Šlapimo mėginius, gydytojas kieme, prieš lipdamas į mašiną, gūžtelėjęs pečiais pasakė Daivai:

- Žinote... gyvenimo pabaiga. Dažnai taip būna. Nyksta ir sunyksta. Pagerinkite maistą. Daugiau daržovių.

- Žinoma. Dėkui.

Senis šiaip taip atsikėlė.

- Ką tu čia, vaikeli, mane pajuokei prieš visą kaimą? Puikiai žinau, kas man yra. Joks gydytojas nenustatys. Čia reikia ypatingos uoslės.

- Kaip tu nesupranti?! Ištirs mėginius, ką nors nustatys, pasakys, kaip tave maitinti, kaip prižiūrėti. Tuoj išvirsiu daržovių sriubos. Geriausia būtų, jei važiuotume namo. Ten, kur kažkada visi buvome laimingi.

- Ne. Mirsiu čia. Argi čia tyrimas? To daktaro bukas veršio žvilgsnis. Ar pliauska, ar žmogus - jam tas pats.

-Neburnok prieš mokslą. Tu gi darbininkas. **Šaltkalvis,** traktorininkas ir dar visoks geležies specialistas. Iš kur tau žinoti?

- Jau seniai pamiršau geležį, - šyptelėjo senis. - Man jau niekas nebegali padėti. Yra rik viena išeitis. Atvežk kada anūką parodyti. Tiesa, o kur tavo vyras?

- Žuvo. Jau seniai.

Garkui užteko jėgų tik iki tualeto ir atgal. Be žado gulėjo iki nakties.

- Koks dangus? - pakirdęs klausė silpnu balsu.

-Tamsus. Žvaigždėtas. Vos šąla. Graži naktis.

- Noriu pamatyti dangų, - nepaisydamas dukters atkalbinėjimų, ryžtingai mostelėjo ranka, atsikėlė. Susiradęs kailinius, užsimetęs ant pečių, ištrepeno į kiemą. Atvertęs galvą žiūrėjo į platybes, bėginėjo akimis nuo žvaigždės prie žvaigždės, šluostė lyg ir nuo šalčio, lyg ir iš vidaus išspaustas ašaras. Apsisiautusi kailinukais, žvarbdama Daiva su nerimu stebėjo tėvą. Nei **šioks,** nei toks smalsumas, matyt, ne prieš gera. Kam jam tos žvaigždės? Kodėl toks tiriantis, atkaklus žvilgsnis? Ką mąsto? Ko prašo? Gal tai viltis?

- Daivute, prieš mus toje begalinėje erdvėje atsivėręs amžinasis tamsos ir šviesos kontrastas. Gėrio įvaizdis - Šviesa prasimuša pro blogio įvaizdį - tamsą. Krikščionybė moko, kad Jėzaus gyvenimas ir mirtis - tai šviesos pergalė prieš tamsą. Jis vadino save „pasaulio šviesa". Atseit žmogus, išpažinęs krikščioniškąjį Dievą, iš tamsos pereina į šviesą. Didysis virsmas. Biblija moko, kad atsinaujinusiame pasaulyje nebebus nei nakties, nei dienos. Bus tik dieviškoji šviesa. Nepatrauklu ir neįdomu. Man atrodo, tas, kuris rašė Bibliją, persūdė. Gal ko nesuprato.

-Tu labai pasikeitei. Kai kada man baisu tavęs klausytis. Tu burnoji prieš Dievą.

- Stai ten, kažkur tose platybėse, šiuo metu yra Liucijos, tavo mamos, dvasia. Po mėnesio ten būsiu ir aŠ. Jau greitai.

- Tėti, einam į šilumą. Gana, - gal tėvui ne visi namuose? Dukra, švelniai suėmusi už rankos, timptelėjo, bet senis nepasidavė.

- Žinai, dukrele, kai žmogaus dvasia stoja prieš Dievo teismą, o teisėju Dievas paskyrė Jėzų, jis yra teisiamas už žinias. Iš pirmo žvilgsnio - tai nelogiška, bet yra ir prasmė. NeiŠprusėlį teisia pagal tai, ką jis žino apie gėrį ir blogį. Truputį daugiau žinių turintys bus teisiami pagal tai, ką jie apskritai žino apie Dievą. Turinčius daug žinių teis už tai, kad, pažinę Dievo sukurtą žemę, žinoję Dievo reikalavimus, nesugebėjo gyventi be nuodėmės. Visi kalti. Nė vieno Išteisinto. Absurdiška logika: kuo daugiau žinai, tuo labiau esi kaltas. Galima manyti, kad geriausia gyvuliams. Jie nieko nežino, bet neturi ir dvasios.

* * *

Seniai nebuvęs savo bute Vilniuje, Senkus rado šūsnį laikraščių, keliolika laiškų, telegramų. Atsidrėbęs krėsle, klausydamasis atsakiklio įrašų, skaitė laiškus. Maloniai nuteikė vienos leidyklos pasiūlymas išversti jo knygą į prancūzų kalbą. Žinomas režisierius siūlė parašyti kino scenarijų. Trys kvietimai į susitikimus su skaitytojais. Viena telegrama priminė nemalonią prievolę, kita - kad kuo skubiau turi atsiimti honorarą. Iškrito sulankstytas raštelis. Tik telefono numeris. Paskambino.

- Norėčiau sužinoti, su kuo kalbu, - ryžosi po kelių nereikšmingų sakinių be užuolankų paklausri.

- Emilija. Nepažinai? Šiandien Kalėdų naktis. Tu vienas?

- Ooooo... atleisk. Sveika. Nepažinau. Ak, taip. Ką tik palaidojau savo motiną.

-Priimk nuoširdžiausią užuojautą. Gal... ateisi? Tokią dieną žmogus negali būti vienišas. Pažadi?

- Gal po poros valandų. Noriu išsimaudyti.

- Gerai. Lauksime, - išlindo džiugi gaidelė.

Susitvarkęs, nupirkęs mergytei lėlę, Emilijai kosmetikos rinkinį ir pamatęs tarpduryje, atrodo, gerai pažįstamą moterį, apstulbo. Rusvi, ilgi, stambiai banguoti plaukai puošė paryškintą veidą, slėpė ekstravagantiškus auskarus, netikėtu kontrastu žaidė su ryškiai raudonomis lūpomis, minkštuose tonuose paskendusiomis akimis. Dekoltuota, puošni vakarinė suknia, vėrinys, žiedai, balti dantys... kvapas... aksominis balsas...

- Čia tau, o čia mažai mergytei, - padavė dovanas. - Kodėl, mažyte, neatidarei Kalėdų Seneliui durų? Senelis pamanė, kad namuose nieko nėra, paliko šią lėlę ir nuėjo pas kitus vaikus.

- Niekas neskambino, - įsikibusi į mamytę, droviai pasakė mergaitė.

- Tai gal jis beldėsi? Gal jam sunku su pirštine nuspausti mygtuką?

Čia žiūrėdama į Gvidą, čia į mamą, Emilijos dukrytė vos neverkė.

Tarsi į burną vandens prisisėmęs, visą vakarą svečias tylėjo. Lyg kažkas būtų pakišęs po kažkokiu stikliniu gaubtu. Lyg mato, bet iškreiptai, lyg per stiklą. Lyg girdi, bet nepakankamai aiškiai. Lyg būtų peržengęs savo gyvenimo raudonąją liniją. Kažkoks įkyrus zyzimas gožė visas jo mintis.

Baltai užklotas stalas, lėkštės, taurelės, kalėdiniai valgiai, drovi mergytė, savo mielu kuždesiu užpildanti tylą, - buvo tai, ko šiandien labiausiai reikėjo. Emilija irgi tik pusbalsiu siūlė valgius. Tyliai keitė lėkštes. Sekundę kitą tiriamu žvilgsniu glostė Gvido veidą, kažko jame ieškojo, akimirksniu reaguodama į kiekvieną jo nuotaikos niuansą. Negarsiai kalbėjo su dukryte, žaidė su lėle, liepė tai šio, tai to paklausti tą tylintį dėdę.

- Gal degtinės?

- Neatsimenu, kada ragavau, - kreivai Šyptelėjo. - Gerai. Otii?

- **Siek** tiek ir aš.

Kai baigė antrą grafinuką, mažoji Verutė jau seniai miegojo. Degtinė atrišo liežuvį, mažumėlę pralinlcsmėjo, atsipalaidavo.

- Klausyk, Emi? Galiu tave taip vadinti?

- Gali. Man patinka.

- Kas tu tokia? Visiškai nieko apie tave nežinau. Nepyk už šiurkštumą. Kokia tavo specialybė? Ką tu veiki?

-Aš biologė. Dirbu institute. Mes gaminame vaistus.

- Vaistus?

- Taip. Interferoną ir kitus. Girdėjai?

- Miglotai. Kai baigiau akademiją, labai trumpai dirbau pagal specialybę. Specialistas iš manęs menkas.

- Sakyčiau, kad net nekuklu šitaip kuklintis. Tave pažįsta daugelis.

- Niekada nesistengiau kam nors patikti. Dariau tai, kas labiausiai sekėsi. Tu buvai ten, miške?

- Buvau. Ten atvažiavusi šeimininko dukra.

- Aaaaaa, vadinasi, viskas gerai.

- Matyt, aš jau jums nereikalinga, - Emilijos balse pasigirdo liūdesys.

- Apgirtau. Laikas eiti, - svečias pakilo.

-AŠ tau jau paklojau šoniniame kambaryje. Rytoj visi kartu papusryčiausime. Gal tau Kalėdų Senelis po eglute ką nors paslėps? Tavęs laukia? Niekas nelaukia. Eikš, - ji paėmė Gvidą už rankos, nuvedė, padėjo nusivilkti švarką, nurišo kaklaraištį.

- Ne, Emilija, negaliu. Man reikia eiti namo, - vėl nežinia ko pakilo. - Aš miegu labai neramiai. Blaškausi. Ne. Negaliu. Girtos kvailystės.

Žinoma.

Geras vakaras.

Buvo.

- Emilija, ką tu darai? - pajutęs prisišliejusį stangrų, karštą kūną, bandė dar priešintis. - Viešpatie! Koks aš kvailys...

* * *

Kaip visada, nuo šventų Kalėdų iki Naujųjų metų - kelios dienos.

Apsimuturiavęs šaliku, Senkus be tikslo klaidžiojo Vilniaus gatvėmis, stebėjo skubančius žmones, mašinas. Galva tarsi išplauta.

Praeiviai kreivai žvilgčiojo j keistą žmogų, į Senkų, sėdintį prie Operos ir baleto teatro ant suoliuko šalia užšalusių kaskadomis žemėjančių tvenkinėlių.

Tegu.

Toli toli liko miškas. Garkus. Persikreipęs Karolis ir visa kita, kas vyko pastaruosius du mėnesius. Tarsi akimirkai buvo išvykęs į pasakų šalį. Tarsi buvo pasinėręs į paslaptingą erdvę ir štai vėl išniro į saulę. Tarsi buvo išgėręs paslaptingų nuodų ir štai vėl sveikas, mąstantis, pilnas energijos ir įkvėpimo.

Šernas raudonas... Mistinis Garkaus pasaulis. Ne mano. Garkaus.

Ilgai kalbėjosi su psichoterapeutu. Didžiam nusivylimui, jis negalėjo išsklaidyti Senkaus abejonių. Pasirodo, kad senis visiškai sveikas. Nereikia Gvidui tokios išvados. Pats žino. Kiekvienas turime teisę skaityti, gilintis iki begalybės, mąstyti. Išvados... Kas sakė, kad visų išvados turi biiti vienodos? Kodėl jo, Senkaus, turėtų būti traktuojamos kaip teisingos, o senio - ne? Ar apskritai buvo ritualinis kambarys? Gal net nebuvo nieko panašaus? Psichoterapeutas prikalbėjo visokiausių dalykų, kad įdirginta vaizduotė, atsileidus tam tikriems varžtams, gali nunešti žmogų į stebuklų šalį. Tarsi iškreiptame veidrodyje žmonės pasirodo visai kitokie negu iš tikrųjų. Šoka, dainuoja, kuria eilėraščius, piešia, pasiverčia Čaplinu, Hitleriu ar princu, ieškančiu nuotakos. Nieko nauja. Tai žino kiekvienas. Matė masinės hipnozės seansus, skaitė žurnaluose, girdėjo.

Nuvažiavęs į SantariŠkes, Onkologijos klinikoje susirado Emiliją gydžiusį gydytoją.

- Seniai mirė? - vos supratęs, apie ką šnekama, paklausė be jokių užuolankų.

-Ji sveika. Per Kalėdas vakarojome ir gėrėme degtinę.

- Degtinę? - net išsižiojo.

- Kas jai buvo?

-Jūs juokaujate... Oooooo... Netikiu. Metastazės. Jokių šansų. Mes turbūt kalbame apie skirtingas moteris.

- Turbūt.

Nepaisydama nuosprendžio, metastazių, Emilija gyva, gyvena, gyvens.

Raudonskruostė. Šypsosi. Akys... Kūnas...

Tai gal... Garkaus tiesa? Gal jis, senis, kaip garsusis persų Okso lobis? Akinamas, protu neaprėpiamas, neįkainojamas. Neeee... Paprastas atsiskyrėlis. Mirtingas, ligotas žmogus. Ir vėl... kažkas kažkur ne taip.

Garkus, tarsi pats būtų parašęs Babilonijos Habakuko pranašysčių knygą, nuolatos teigė, kad stipms tikėjimas nebus apviltas, nes Dievas viską mato ir būtinai įvertins kiekvieno pastangas.

Žinoma, seniui lengviau. Jis visada buvo krikščionis.

O Senkus? Krikštytas, bet ar krikščionis?

Ar iš tikrųjų yra kažkoks pomirtinis gyvenimas, pomirtinis pasaulis? Kai žmogų po mirties užkasa į žemę, jis neišnyksta? Ar ne juokingas prancūzų mokslininkų tvirtinimas, kad po žmogaus mirries nuo kūno atsiskiria kažkoks bioenergijos koncentratas, sveriantis vos septynis gramus. Tai žmogaus dvasios svoris?

Gal... komunistų skiepijamas mistinis tikėjimas komunizmu yra ne kas kita, o iki absurdo sukonkretintas tikėjimas į savorišką dieviškąjį rojų? Žinoma, jis ne tau, o kam nors kitam. Žinoma, komunistinis rojus pagal nuopelnus. Žinoma, tai ne Dievo malonės pažadai mūsų dvasiai, o komunistų, tarsi Šėtono vaikų, pažadai kūnui. Pagaliau įsigilinkite. Komunistinės

moralės kodeksas yra ne kas kita, kaip krikščioniškos religijos švenčiausių dogmų iškreipta kopija.

Vadinasi, jis visada tikėjo... Dievą? Tik Šiek tiek ne taip, kaip to norėjo pats Dievas.

Senkaus motina...

Šalia netekties skausmo atsivėręs kito pasaulio alsavimas. Atkaklus tvirtinimas, kad žmogus gali ne tik suprasti, jog virš jo egzistuoja milžiniška jėga, bet ir fiziškai pajusti tos jėgos galią.

- Kviečiame jus, gerbiamas rašytojau, į naujametį vakarą, - telefonu skambino vienos Kauno gamyklos komercijos direktorius. - Būtinai su žmona. Jūs gavote mūsų telegramą?

-Taip. Dėkui. Gavau. Gerai. Atvažiuosiu.

Emilija nesipriešino. Šyptelėjo. Veidas švietė pasitikėjimu ir gerumu. Kalbėjo širdimi. Kaip kurčias, kaip aklas, Gvidas taip pat suprato širdimi.

- Aš tau ne žmona, - paprastai pasakė. - Galiu patekti į labai keblią padėtį. Tu apkalbų nebijai? Tau kaip niekam kitam reikia saugoti savo gerą vardą. Tavo pėdomis seka kiti. Tu turi būti nepriekaištingas.

- Nebijau. Kitos moters nėra. Mano žmona - kūryba, bet ji neturi fizinio kūno.

Kitu metu Senkus panašaus pasiūlymo būtų, be jokios abejonės, atsisakęs. Dabar žūtbūt norėjo išblaškyti savo niūrias mintis. Verkiant reikėjo krestelti vidų. Reikėjo naujo žvilgsnio į save patį, į savo vertę, į savo ateitį.

Prie staliukų sėdintys žmonės pasitiko plojimais. Pasodino pačioje garbingiausioje vietoje. Išpuošta naujametė eglutė. Šopeno muzika. Degančios žvakutės ant stalų. Kaip visada, rašytojo kalba - tarsi koks dvasininko pamokslas.

- Kiekviena motina savo vaikus auklėja savaip. Kaip moka, kaip išmano, kaip leidžia galimybės. Kiekvienas tėvas nori matyti savo sūnų panašų į save. Tik kad dar labiau jam sek-

tusi, kad būtų dar labiau gerbiamas, kad pasiektų gyvenime dar geresnių rezultatų, - pradėjo Senkus. - Mes visi skirtingi, bet mus visus sieja vienas matas - dvasingumas. Jo nevaržo įgimti gabumai. Tai Dievo dovanos žmogui. Pirmojo laiško korintiečiams dvyliktajame skyriuje Paulius pasako, kokios tos dovanos: išmintis, žinios, tikėjimas, suget>ėjimas gydyti, daryti stebuklus, sakyti pamokslus ir aiškinti Dievo apsireiškimą. Laiško romiečiams dvyliktajame skyriuje išvardijamos ir kitos dovanos: tarnavimas, skatinimas, šelpimas, gailestingumas. Jokios dovanos negalima laikyti savyje. Jos turi būti realizuotos žmogaus veikla. Kaip tai padaryti, savo personažų likimu aiškina rašytojai. Tai - žmogaus sielos ekologijos specialistai. Jie pataria, perspėja, parodo ir įrodo. Jie nušviečia mūsų sieloms tinkamiausią kelią. Svarbiausia kryptis - stiprinti dvasingumą, puoselėri meilę ir dvasią. Jokio verkšlenimo ir smuUdų intrigų! Verkšlenimas - silpnumo požymis, o žmogus privalo būti stiprus. Palyginti su žmogaus paskirtimi šioje žemėje, smulkios intrigos - laikinos ir mažytės.

Plojimai.

Nesitikėjo. Sutriko. Padėkojęs atsisėdo. Kaip visada, prisigrūdo prašančių dedikacijų, dėkojančių, žiūrinčių kupinais susižavėjimo žvilgsniais.

Jeigu jie žinotų...

Jeigu jie žinotų, kad Senkus - kaip vėžys, nusimetęs kiautą. Minkštas, lengvai sužeidžiamas, tūnantis giliame savo urvelyje ir su virpesiu laukiantis, kol sutvirtės naujas šarvas. Kol sutvirtės naujos mintys. Kol susikoncentruos išsiblaškiusios pasaulėžiūros trupiniai. Kol susicementuos ir galės apsaugoti nuo naujų smūgių.

- Kaip jūsų vyras kuria knygas? - kažkas paklausė Emilijos.

- Taip atsitiko, kad mes turime du butus. IŠ vieno jis išeina I kitą kaip į darbą. Paskui grįžta kaip iš darbo. Aš nežinau.

Puikus atsakymas. Gvidas, žinoma, Šiek tiek paraudo. Atrodo, kad Emilija lengvai įsijautė į rašytojo žmonos vaidmenį.

-Tu kalbėjai kaip Garkus, - pasakė grįžtant į Vilnių šalia sėdinti moteris. - Dažnai apeliavai į amžinąjį Dievą. Nesistebėsiu, jei žmonėms pasirodė, kad tu ne rašytojas, o mesijas. Kai pasinėrei į žmogaus dvasios būvių aiškinimą, iŠ veidų mačiau, kad daugelis net nesuprato, apie ką kalbi.

- Kas čia man darosi? Niekada taip nekalbėjau, - sudejavo.

- Viena, išsaugojai savo, kaip rašytojo, paslaptingumo skraistę, o antra vertus, man ryškiai pademonstravai, kad tapai panašus į Garkų. Patikėk, tai nėra neigiama charakteristika.

-1 Garkų? - nupurtė kažkoks Šaltis.

* * *

-Alio.

-Labas, Gvidai.

- Aaaaa... Dana. Iš kur tu? Labas. Pasiutusi tavo uoslė. Aš ką tik parvažiavau.

- Man kažkas pakuždėjo. Paskambinau. Pataikiau. Kaip tu?

- Dėkoju. Gerai. O tu?

- Serga mūsų dukrytė.

- Mūsų?!

-Taip, Gvidai, mūsų. Atvažiuosi?

- Kas jai?

- Salmoneliozė. Atvažiuosi?

- Būtinai. Tuoj išvažiuoju.

Jis jautė.

Senkus žinojo.

Vidumi žinojo.

Dana laukė prie vartų. Pabučiavo i liapas, apkabinusi per liemenį nuvedė tiesiai į Raselės kambarį. Savo Senkų, kaip patį brangiausią žmogų. Atrodo, tik vakar susitiko. Tik vakar pirmą kartą karštai suplazdėjo širdis ir štai plazda, nerimsta, srūva ilgesiu ištisą virtinę metų.

Kaip suspausti, pažaboti, surakinti, kad neskaudėtų?

Kaip sulaikyti, permaldauti, kad liktų, gyventų, mylėtų?

Kur tie magiški žodžiai?

Kur ta kliūtis nušluojami versmė? Kas gali pasakyti, parodyti, atverti?

Viešpatie...

Malda - tik prašymas.

Tik tikėjimas...

... viltis...

... tik...

- Rasyte, labas, - Gvidas abiem delnais švelniai suspaudė abu išbalusios mergytės delniukus. - Ką tau skauda?

- Pilvą. Daktaras sakė, kad jau greit išgysiu. O tu mano tėvelis? - išplėstos, tiriančios akys. - Mamytė sakė, kad tu mano tėvelis. Tu tėvelis?

Senkų tvilkyte nutvilkė keistas karštis. Kaltai žvilgtelėjo i Daną.

Stovėdama tarpduryje, prisiglaudusi prie durų staktos, ji šypsojosi tarsi sakydama, kad štai ta seniai žinoma tiesa. Niekas niekada jau nieko negalės pakeisti. Ji nepriekaištauja, neprašo ir tyli manydama, kad jos Senkus supranta, ką reiškia vienai auginti dukrytę. Vaiką nuo mylimo žmogaus. Štai amžinai vienas su kitu per moterį susiję patys brangiausi žmonės. Jau neišskirs nei laikas, nei pažiūros, nei gyvenimo būdas.

Dana laukė supratimo, įvertinimo, šiltų žodžių. Laukė, kad Štai Gvidas pabučiuos savo vaiką. Gal jo širdyje suspurdės, prabus, išsilies iki Šiol nepažįstamas tėvystės jausmas. Laukė. Gal pagaliau įvyks lemtingas lūžis?

Jis liks.

Jis prieis prie Danos, apkabins, gal išbučiuos ir padėkos. Žinoma, jai nereikia tų padėkos žodžių, bet nepaprastai reikia, kad Senkus įvertintų šios valandėlės svarbą. Tikėjosi, kad nuo šiol bijtinai pasikeis tarsi į gilią provėžą įsirėžę įsisenėję jų tarpusavio santykiai. Pasibaigs į metus ištysusios laukimo dienos.

Nejaugi nesupras?

Gvidas tuoj išsities, atsisuks į Daną, ir ji pamatys pasikeitusį veidą. Visiškai nepanašų į tą su kažkur į tolį žiūrinčiomis akimis. Nebeliks to kiekviena kūno kertele jaučiamo netikrumo jausmo, kai Gvidas štai šalia ir tarsi jo nėra.

Žinoma, Stulgienė žinojo, jautė, suprato, kad Gvidas labai nepraktiškas vyras. Norėjo tikėti, bet slopino bet kokią viltį, kad jos Gvidas kada nors pasidarys verslininku ar net gamybininku ir kada nors jam nusibos filosofiniai išvedžiojimai, ieškojimas gyvenimo prasmės ten, kur jos nėra ir negali būti.

Tačiau, o Viešpatie!

Jai reikia to keistojo žmogaus, ir tiek! Gal kas nors įvyks? Štai dabar. Tučtuojau.

Senkus Ugai žiūrėjo į Rasytę, pabučiavo laibas rankutes, kaktytę, paglostė skruostukus.

- Tu, mažyte, greit pasveiksi ir vėl galėsi eiti į mokyklą, žaisti kieme, - kuždėjo kupinas begalinio švelnumo. - Tu tiki?

- Tu tėvelis?

- Tėvelis, - dar kartą pabučiavo kaktytę, pakilo, atsisuko į Daną. Priėjęs sausai išbučiavo jai veidą, norėjo pabučiuoti rankas.

- Nereikia, - skvarbiu žvilgsniu tyrė jį.

- Galėjai anksčiau pasakyti, - papriekaištavo. - Būčiau padėjęs...

- Padėjęs? - jos balse nuskambėjo begalinio nusivylimo gaidelė.

- N a , aS... suprask.

- Suprantu, - staiga plūstelėjo grauduliukas, tvykstelėjo karštis, ir Dana, supratusi, kad dar sekundėlė ir pasirodys ašaros, išėjo iš kambario.

Prisėdęs ant lovos, Gvidas ištisą valandą kalbino Raselę, pasakojo juokingas miniatiūras, abu žaidė plodami delnais pliaukštuką ir užkrečiamai kvatojo.

Girdėdama iš dukrytės kambario sklindančius garsus, Dana ruošė valgį, nusiramino ir vėl patikėjo, kad nuo Šiandien būtinai viskas pasikeis.

Viskas!

Ji pasistengs.

Ji laimės.

Turi laimėti!

- Gviduti, metas vakarieniauti. Rasyte, gal nori ko nors? Aš atnešiu. Nori?

- Ne. Mes su tėveliu naują žaidimą išmokome, - ji baikščiai pasižiūrėjo į Senkų, šyptelėjo ir palindo po antklode.

Gvidas tarpduryje stabtelėjo, atsisuko.

Dukrytė žiūrėjo pavymui kietai sučiaupusi lūpytes.

- Miegok. Kai rytoj atsibusi, būsi sveika. Labanakt, - jis pamojavo ranka, mirktelėjo.

- O tu, tėveli, neišvažiuosi? Ateisi rytoj pas mane? Ateisi?

Gvidas žvilgtelėjo į Daną, šiek tiek sumišęs pažadėjo:

-Žinoma. Žinoma, ateisiu. Saldžių sapnų tau. Atia.

Priėjusi prie lovos, Stulgienė pataisė patalą ir nepaprastai dėkinga už netikėtą psichologinę pagalbą išbučiavo mažylei žandukus. Palinkėjusi labos nakties, išėjo paskui Gvidą.

Vakarienė dviese gėlėse paskendusiame salone. Tyli muzika. Vos virš stalo pakabintas šviestuvas. Švelni šviesa.

Tyli rami kalba.

Keli gurkšneliai raudonojo vyno, paskui Šampanas, žvilgsniai, švelnūs prisilietimai...

- Kur tu?.. Eikš su manim i miegamąjį, - šampano apsvaiginta Dana prigludo prie Gvido, bet nebučiavo, neglostė ir nekurstė aistros. Norėjo būti geidžiama kaip mergaitė. Kaip jaunystėje. Kaip paties Dievo dovana vyrui... Saldus laukimas...

Primerktos akys, nevalinga šypsena, lengvai svyrantis kūnas...

- Nenoriu. Aš... aš ir **vėl** prisiminiau tą vyrą, tą chalatą, tas jo baltas rankas. Jis lytėjo tave. Nenoriu. Nenoriu toje pačioje vietoje. Nenoriu to paties chalato. Tarsi viskas ištepliota ir nemalonu prisiliesti.

Ak!!!

Stai jis, Senkus... Dana bet kokiu atveju būtų įsižeidusi, jei čia būtų ne Senkus. Akimirksniu būtų praradusi geismo alsa spinduliuojančią nuotaiką, jei... jei ne tas prislopintas, tarsi paties kosmoso balsas. Kuždesys. Lyg prašymas, lyg kreipinys į nežinią, lyg ne jai skirti žodžiai, lyg ne Senkus juos sako kažkam, kurio nėra.

- Chalatas sudegė, miegamasis jau kitame kambaryje. Pranyko balta spalva, ir naktinės užuolaidos **jau** žalios.

- Nesvarbu. Tas vyras...

- Tsss... Gviduti, - ji pirščiukais užspaudė jo lūpas, dar labiau prigludusi tiesiai ausin sukuždėjo šventąjį melą: - Nebuvo jokio vyro. Aš tik su tavimi ir tik tu gali manyje išgauti simfonijos garsus. Tik tu... ir... ir niekas daugiau.

- Tas vyras...

- Darbininkas, Gviduti, darbininkas. Tinkavo namo fasadą. Valgė ir miegojo šiame name. Toks buvo mūsų susitarimas. Gal kada ir buvo įėjęs ko paklausti, gal ko tikėjosi, bet aš mylėjau tik tave ir visada geidžiau tik tavęs. Vienintelio.

Šventasis naivume...

Nejaugi kas nors gali galvoti, kad tie ilgi tarpai tarp susitikimų - sustojęs gyvenimas? Nejaugi beviltiška meilė - palai-

dotos dienos ir naktys? Rieda, sukasi, reikalauja. Savi egzistencijos dėsniai, sava prasmė ir visiškai aiškus savo gyvenimo bijdo pateisinimas. Tai visai kitas pasaulis. Pasaulis šalia tavęs, Gvidai. Nervai sproginės iŠ skausmo iki tos dienos, kol tu ne šalia. Tik su tavimi.

Su tavimi.

Visada.

Einu į tave ir eisiu iki paskutinės gyvenimo dienos. Iki tol, kol surambės kiinas, nurims neužgesintas skausmas ir sustos išvargusi širdis. Viešpatie, pasakyk, kodėl man reikia tik to žmogaus?! Kaip vandens gurkšnio trokštančiajam, kaip žiauberės duonos alkstančiajam, kaip paguodos žodžių mirštančiajam. Tik tavęs...

Pakėlęs ant rankų, Gvidas nešė prigludusią moterj baltais laiptais aukštyn. Paguldė ant plačios šeimyninės lovos.

Atsitiesė. Užsimerkė.

Dana užgesino šviesą.

Tamsu.

Sučežėjo drabužiai, ir staiga spengianti juoda tyla.

Kas jis toks, Gvidas Senkus? Gal jau kas nors pasikeitė? Gal sušildė... išblyškusi Rasytė? Kas? Jis svetimas. Svetima štai visai šalia kvėpuojanti ir laukianti moteris. Svetimas šis namas. Šis kvapas. Šis laikas. Tai kas tu esi? Į kokį aukštį pakelta tavo žmogiškųjų vertybių kartelė? Kur riba? Ko tu vis nerimsti? Ko ieškai?

Ko?!!!

Nežinau.

Diista.

-Gvidai... tu... negirdi?

- Girdžiu, - sukuždėjo rydamas seilę.

-Tu... abejoji? Nori išeiti? - Dana iš susijaudinimo net sulaikė kvėpavimą, nurijo sausą gurkšnį: -Sa... sakyk,

lyia.

Dana pašoko, tarsi katė tiksliai matydama, kur tamsoje Senkus, visa savo esybe pajutusi jo neryžtingumą, padėties kritiškumą, virsmo, kurio paskui neįmanoma bus ištaisyti, grėsmę, pribėgusi nuogut nuogutėlė prigludo, prisiplakė, apsivyniojo.

- Kas tau? - sukuždėjo.

- Nežinau, - atsakė švelniai glostydamas jos aksominę karštą odą. - Kas mes? Turime dukrytę. Tai kas mes? Vyras ir žmona? Mes jau nebe tie, kas buvome? Staiga atsirado kažkokia pareiga? Kaip aš dabar tave mylėsiu? Kaip?

- Tsss... - Dana lūpomis užspaudė lūpas, atsegiojo, numėtė Gvido drabužius, nutempė paskui save, griuvo aukštielninka. -Mielas mano... mylimas mano... Viešpatie, kaip aš tavęs pasiilgau...

Nuo nežmoniškos įtampos Dana praskydo ašaromis, glaudė Gvido galvą, kuždėjo, pakluso menkiausiam mylimojo nomi.

Ak!

• « *

Kaip pasiutęs šuva ėmė kaukti sąžinė.

Tuoj po Naujųjų metų Senkus įvažiavo į didįjį miško kiemą. Vos spėjęs pasisveikinti su medžioklės žinovu, iš karto paklausė:

- Gal sumedžiojote kokį Šerną? Gal kas Sėmių priveikė?

- Ne. Semiaus per tas dienas nė akyse nematėm. Kol šėmės rujojo, kuilys blaškėsi po mišką, muŠė mažesnius, kovojo dėl kiekvienos patelės. Dabar, po rujos, nusiramino ir vėl gyvena prie Marso pelkės. Tokioje šėtoniškoje tankynėje nieko nebijo. Nei žmonių, nei šunų.

- Prie lovių jis, tikiuosi, ateina? Kur jam dėtis tokiame šaltyje? Kasnakt apie kibirą maisto reikia. Pusę miško išversti tektų.

- Prie lovių ateina retai. Atsargus. Ilgai stebi, uodžia, pučia. Baidosi mažiausio žmogaus kvapo. Kitaip nebCitų toks didelis užaugęs, tiesa?

- Taip. Tikra tiesa.

- Gal norite pasėdėti bokštelyje?

- Ne. Dėkui. Gal kada nors vėliau. Ne dabar.

Pamatęs Senkų, Karolis nušvito. Iki ausų išsišiepęs palaukė, kol priėjo, prašneko.

- Sveikas, Gvidai, - pasisveikino tarsi būtų geriausias draugas. - Kur buvai dingęs? Nori valgyti? Per Naujuosius čia buvo baisus balius. Apvėmė visus kraštus. Valytoja po šiai dienai nespėjo visko iškuopti. Gal šakočio? Nori šaltienos? Gal braziliškos kavos? Nori?

- Gerai. įpilk, - tikėjosi sužinoti ką nors nauja. - Kaip Garkus?

- Nežinau, - atsiduso Karolis. - Manęs ten neleidžia. Prižiūri dukra. Senis guli lovoje. Du kartijs buvo greitoji. Norėjo vežti, bet senis ne ir ne. Nori mirti čia, savo grytelėje.

- Iki mirties jam toli, - pasakė ir skaudžiai smigtelėjo Širdyje.

- Šiandien skambinau į Klaipėdą. Ta mano moteris veržiasi į Čia. Tai kaip? Sutinki? Kokiai dienai. Ne daugiau. Gerai?

- Gerai, - mintys sukosi apie Garkų. Skubiai išgėręs atstūmė puoduką. - Dėkui. Eisiu.

Garkus pasitiko šiltu žvilgsniu. Jokio priekaišto. Jokių tardymą primenančių klausimų. Jokio nusivylimo, suirzimo, blaškymosi. Pamačiusi Gvidą Daiva šiek tiek nuraudo, pasisveikino, paliko vienus.

- Kaip tavo sveikata? - paklausė.

- Kaip visada. Silpstu. Taip ir turi būti. Nedaug beliko, - atsiduso. - Tu laimingesnis. Po tavo mirties liks knygos, o po mano nieko. Tik šiokie tokie užrašai. Lyg nebūčiau nė gyvenęs.

- Netiesa. Peržiūrėsiu tavo užrašus, susisteminsiu mintis ir parašysiu tavo vardu knygą. Tu pramynei takelį, kuriuo eis kiti.

- Buvo anūkas, - sukuždėjo senis. - l^bai protingas berniukas. Pažadėk man, kad išmokysi mano paslapčių. Pažadėk.

- Pažadu.

- Kaip Emilija? Matei?

- Mačiau. Kartu praleidome Kalėdas.

- Gerai. Puiki moteris. Nepalik jos. Jai, vargšei, labai nesisekė. Pernelyg pasitikėjo žmonėmis. Siūlė atvirą širdį. Vieni suprato, kiti prispjaudė. Jai reikia užuovėjos. Viskas bus gerai.

-Tu... jau atsisveikini? Kam šitaip? Susitvarkys. Tą šerną aš nušausiu. Nežinau kaip, bet pasistengsiu. Labai stengsiuosi.

- Ėėėėė... be Rico bus sunku, - senio akyse sublizgo ašaros. -Tokį šunį prakeiktasis sugebėjo pergudrauti. Ricas žuvo atsitiktinai, užkliuvo, pargriuvo ir amen. Daug kartų su juo Šernių buvau užlenkęs. Norėjau nušauti ir anksčiau, bet vis nesisekė, - senis nusišluostė akis. - Šitiek metų buvo šunelis kaip geriausias draugas. Būdavo, pasišneku. Žiūri protingomis akimis ir pritardamas galva linkčioja. I kiemą niekas nė čiūkšt!

- Rytoj pat važiuoju į Kauną pirkti šernus medžiojančio šuns. Iš pat ryto.

- Bus daug vargo. Čia reikia tiesiog talentingo šunelio. Tokio niekas nė už kalną aukso neparduos. Aš tai niekada neparduočiau. Žinoma, visokių yra.

- Pabandysiu. Turiu draugų. Gal padės? Gal pasiseks?

* « *

Tamsi žiemos naktis.

Eidamas iš Garkaus per mišką didžiojo namo pusėn, dar iš tolo Senkus pastebėjo Karolio kambaryje ryškią šviesą. Nustebo išgirdęs kniaukiančią elektrinių gitarų muziką, trankų ritmą.

Priėjęs prie lango, pro užuolaidų plyšį pamatė originalų vaizdą. Kažkokia išsidažiusi merga viduryje kambario šoko striptizą. Kaip pomidoras paraudęs, Karolis stypčiojo aplink, žvilgsniu ryte rydamas kiekvieną apnuogintą mergos vietą.

Šokėja šoko sumaniai. Siūbavo, rangėsi, glostė savo kūną, ilgu lipniu liežuviu laižėsi lūpas, markstėsi ir, matyt, aistringai dejavo. Persikreipęs virėjas tirtėte tirtėjo iš susijaudinimo.

Po šokio sustoję viduryje kambario, ilgai abu dėl kažko derėjosi. Karolis davė dar pinigų. Prostitutė atsigulusi leido nufotografuoti slapčiausią savo vietą. Karolis prašė dar kažko, bet merga, pasičiupusi drabužius, nuogut nuogutėlė nėrė lauk.

* * *

Kaune Senkus su dideliu medžioklinių Šunų mėgėju Edmundu Lučiausku apvažiavo keletą kiemų, kur medžiotojai turėjo šerninių šunų ir galėjo jų parduoti. Išsirinko už prieinamą kainą trečios žiemos kalę su sąlyga: jei nepatiks, per dvi savaites grąžins.

Parsivežęs patiklią kalaitę tuoj išsivedė į mišką. Gvidas pats matė, kaip šernai malėsi po eglyną. Neskubėjo, nebijojo, susiplakę krūvon atidžiai stebėjo šunį. Aiškiai nenorėjo palikti gulyklos. Kalė keletą kartų amtelėjo ir nei iš šio, nei iš to ėmė padrikai bėgioti, lyg ieškodama dar ko nors įdomesnio negu tie stovintys šernai.

Netinka.

Nuvežė atgal.

Parsivežė dar vieną. Paskui dar kelis, ir nė vienas netiko. Vieniems triiko drąsos, kitiems atkaklumo, tretiems paprasčiausios šuniškos nuovokos. Kinologai pasakytų: meistriškumo pradmenų. Garkus kaip visada buvo teisus. Gerų, pagarsėjusių niekas už jokius pinigus nesuriko parduori. Galima buvo daryri išlygą, kad, pasikeitus Šeimininkui, dar nepripratę prie

naujojo, Šunys nesupranta, ką reikia daryti. Tačiau patyrusi akis iš karto gali atskirti, kur šuo simuliuoja, kada reikia šeimininko, o kada nėra medžioklės aistros. Gero šuns iš tokio nelauk.

Garkus pritarė.

Galų gale sužinojo, kad atokiau nuo Trakų gyvenantis medžiotojas turi labai gerų tėvų kalytę.

Mažytė, smarki, ji lakstė pririšta surūdijusia grandine prie tvarto. Loja šiaip sau. Be pykčio, nirtulio, atsainiai palakstydama.

- Darbinis šuo turėtų būti piktas, - prasitarė Senkus Šeimininkui. - Geriausia su charakteriu. Savarankiškas.

- Ėėėėėė... - Šyptelėjo senis. - Per gyvenimą daug Šunų turėjau. Žinau. Ši labai šmaikšti. Katiną medyje lojo per naktį. Vadinasi, kiaunės nepaleis. Mėgėja kaišioti nosytę į visus plyšelius. Vadinasi, kelmuose ar akmenyne viens du suras šešką ar audinę. Gerai, tiesa? Nutrūkusi įsikabino avinui į šlaunį. Paskui čiupt už kaklo! Jei nebūtų tas nesavu balsu bliovęs - amen. Atgynėm. Taigi drąsos užtenka. Vištas pjovė. Tai aš su ta papjauta višta gerai apgenėjau, paskui dar rykštę pridėjau, ir nė čiūkšt! Suprato. Taigi sumani kalytė. Ėėėėė...

- Gal dar ką nors galite pasakyti? Šerną ims? - rijo akimis juodos ir baltos spalvos rusų europinę laikutę.

- Ims. Tik reikės šiek tiek pamokyti. Vasarą užtikusi ganykloje kuilį lojo. Tiesa. Dar mangutą pagavo. Štai tokia.

- Kodėl parduodate?

-Žinoma, gaila. Širdis. Jau du mikroinfarktus turėjau. Šiemet, nors tokia graži žiema ir draugai nuolat kviečia į medžiokles, bet neeee... Bijau. Bus kur miške klankt, ir baigta. Kol ištemps iš miško, kol nuveš - amen. Savuose namuose bijau, o jau miške... - mostelėjo ranka. - Kam, sakau, šunelis turi pražūti? Tegu klius geram medžiotojui. Džiaugsis ir mane geru žodžiu gal minės?

Parsivežė.

Dvi dienas gyveno su ja kambaryje. Iš rankų šėrė. Kvietė prie kojų. Glostė. Prieš šėrimą Gvidas švilpė švilpuku, kad žinotų ir kviečiama miške atbėgtų.

Tiesiog prie širdies prilipo šunelis.

Meili, paslaugi, miške vedžiojama nesidaužė, nebijojo, uoliai kiekvieną narvelį uostinėjo. Į kiekvieną pėdą kišo savo juodą nosytę.

Aaaaaa... jau šaukiama atbėgi? Vadinasi, jau draugai.

Dar iki šėryklos buvo toli, kai Gvido Pūga pajutusi kėlė snukutį, uosdama rietė nosytę, cypė ir veržėsi pirmyn.

Paglostė, paragino, paleido.

Akimirksniu dingo eglynėlyje. Po sekundės kitos pasigirdo plonas kiauksėjimas. Šernai kaip visada malėsi vietoje, bet, matyt, pajutę žmogų ėmė trauktis.

Suspurdo iŠ džiaugsmo širdis!

Gal kiek per anksti.

Šernai grūdosi tolyn. Šunelis paskui. Jie - dar tolyn. Gvidas tikėjosi, kad tankynėje sustos, bet Šėmė vedlė, matyt, viską suprato savaip. Banda nuo pavojingos vietos tolo nesustodama. Kalytės balsas vos skverbėsi pro apsnigtą mišką. Senkus bėgo paskui. Džiaugėsi kaip vaikas.

Ištisą valandą klampojo. Jau visas Šlapias. Kaip žuvis gaudo orą. Duria paširdžiuose ir linksta kojos. Gana! Švilpia. Nė motais! Loja.

Jau pavakarys.

Jau naktis.

Šernai nutolo, ir Gvidas jau nieko nebegirdi. Nieko kaip suodžiai juodoje naktyje nebemato. Gal šernai kur pusnyne sudraskė nepatyrusį šunelį? Gal paklydo? Gal jau kur vienkiemyje prisiplakusi kaimo šunis lodina?

Vos surado suplūktą kelią. Ėjo kaip žemę pardavęs. Toks sunkus akmuo užgulė, kad nei pakelti, nei nustumti.

- Atsiras, - ramino Garkus. - Iš tos kalytės bus šuvaaaaa... Tikras draugas. Pamažu įpras, geriau pažinsite vienas kitą. Imk. Nesigailėsi.

- Kol iš jos bus šuo, praeis daug laiko. Man reikia dabar. Tučtuojau. Kalytė neišmedžiota, neišsibėgiojusi, sąnarėliai nuo pririšto gyvenimo sustingę.

Lauke kiauktelėjo.

Senkus kaip nutvilkytas šoko į lauką.

Pūga!

Paglostė, išbučiavo, įsivedė į trobelę. Iš visko buvo matyti: išvyka jai labai patiko.

* * *

Karolis net persistengė.

Nepaisydamas jokių prieštaravimų, reikalavo, kad Salvinija gyventų būtinai kampiniame kambaryje. Tik gerokai vėliau Senkus suprato to užsispyrimo prasmę.

Virėjas pats stumdė baldus, pats nurodinėjo valytojai, prašė, įtikinėjo, kad viskas būtų kuo geriausia. Liepė atnešti geresnį šaldytuvą, didesnį televizorių. Prie pat lovos padėjo telefono aparatą. Pamerkė pušų šakelių su kankorėžiais. Surado gražias pūkuotas šlepetes. Iš kažkur atitempė didžiulį kilpinį rankšluostį.

- Geriau negu ministrui, - šyptelėjo Gvidas.

- Todėl, kad tai mano moteris! - šūktelėjo kaip saulutė šviesdamas virėjas.

Senkus išvažiavo į Ukmergės autobusų stotį.

Salvinija būsianti su baltu rankinuku.

Su baltu...

Iš autobuso išlipo moteris su baltu,..

Neteko žado!

Buvusi žmona.

Buvusi...

Priėjo.

- Labas. Ką tu čia *veiki?*

- Oooooo... šimtas metų... - spitrijo į veidą. - Koks tu pasikeitęs. Suvyriškėjęs, pagražėjęs, garsenybė. Kaip tau sekasi? Turiu visas tavo knygas. Pagaliau išmokai rašyti. Puiku.

- Tu niekada netikėjai mano sugebėjimais.

- Tai buvo labai seniai. Daug vandens nubėgo. Dabar viskas kitaip.

- Tu... ko nors lauki? - žinoma, kvailas klausimas.

- Taip. Kažkas turėjo atvažiuoti ir nuvežti mane į kažkokį medžiotojų namą. Supratau - lyg viešbutis. Medžioja ministrai, dideli valdininkai. Miškas, pusnys, tyras oras. Romantika.

Ak, kaip pažįstamas tas tarškėjimas, atitrūkęs nuo tikrovės tonas, žvilgsnių žaismas. Ta pati kupina intymaus švelnumo šypsena. Tas pats žvilgsnis.

- Tu iš kur pažįsti Karolį? - įdėmiai žiūrėjo į rudas akis.

- Kokį Karolį? Aaaaaa... Karolį? Kažkada buvome susitikę, bet nieko daugiau. Tai buvo labai seniai.

- Kai dar gyvenome kartu?

- Taip, mes gyvenome kartu, bet jau buvome beveik išsiskyrę. **1X1** ištisus vakarus kažkur prapuldavai, o aŠ viena ir viena.

Jos veidas iš karto pasidarė liūdnas, nelaimingas. Suko akis i šoną, tarsi buvęs vyras užgavo pačią skaudžiausią jos gyvenimo vietą.

- įlindęs bibliotekoje į kampą, rašiau pirmąjį savo romaną. Tu žinai. Netikėjai. Šaukei, trepsėjai ir nuolatos prikaišiojai, kad aš ne toks kaip visi.

- Užmirškime. Dabar suprantu, kokia tada buvau kvaila. Dabar esu daug protingesnė. Puikiai atskiriu, kur tiesa, o kur melas. Patikėk.

- Aš tavęs ten nevešiu, - nukirto Senkus kirviu.

- Kodėl?

- Nereikia. Ką tu žinai apie Karolį? Žinai, kaip jis atrodo?

- Prisimenu.

- Aaaaa... gal ir nuotrauką piniginėj neSioji? Kaip čia atrodys, kad aš atvežiau buvusią žmoną buvusiam meilužiui? A? Dar kartą nori iš manęs pasijuokti?

- Ne, Gvidai. Pamiršk. Su Karoliu nieko nebuvo. Supranti? Nieko. Šiaip pažįstami, ir tiek. Daugiausia - lengvas flirtas. Elgėsi labai netaktiškai. Persekiojo. Laukdavo po darbo prie darbovietės durų. Aš vengiau, nenorėjau, draugės šaipėsi. Kam man jis reikalingas? Niekada į vyrus nebuvau smaila. Man visada užteko tavęs.

- Nemeluok. Nepatikėsiu.

- Nemeluoju. Kokia prasmė praėjus tiek metų meluoti? Nelogiška. Galų gale dabar, kai pamačiau tave, galėjau apsimesti, kad susitikome atsitiktinai. Tiesa?

- Ne. Man sakė, kad tu bijsi su baltu krepšeliu rankose. Viskas atitinka. Kas tada tau čia parūpo? Kaip paaiškinsi?

- Labai paprastai, - ji žvilgtelėjo į Gvidą ir, viena koja braižydama sniegą, kuždančiu balsu tęsė: - Iš karto pažinau tavo balsą. Supratau, kad tu nori mane matyti. Gal pačiam buvo nepatogu, gal negalėjai ir paprašei, kad Karolis už tave pakalbėtų. Mes visada kalbėjome daugiausia apie tave. Jis, kaip ir aš, perskaitė visas tavo knygas. Išnagrinėjome kiekvieną tavo personažą. Galėčiau parašyti puikią recenziją. Žinoma, jei mokėčiau. Aš... aš... atvažiavau ne pas jį, o... pas tave. Štai ir visa mano išpažintis, - vėl tiriamai žvilgtelėjo.

- Tada galime papietauti restorane. Pakalbėsime ir išsiskirsime. Galėsi važiuoti namo. Neturiu jokio noro pradėti viską iš pradžių.

- Man sakė, kad ten, miške, bus paruoštas pietų stalas. Bus vyno, šampano, gera muzika ir... tu. Važiuojam. Aš noriu pamatyti, kaip tu gyveni.

- Kam tau?

- Paskui pasakysiu. Važiuojam.

i

- Aš gyvenu Vilniuje. Miške būsiu tol, kol surinksiu medžiagą naujai savo knygai.

- Nesvarbu. Svarbu, kad tu ten būsi dar kelias dienas. Manau, mes turime apie ką pakalbėti? Tiesa?

- Mes seniai išsiskyrę. Kokia ten gali būti kalba? - pasakė su kartėliu.

Ko ji nori? Tiesa, buvo laikas, kada tą moterj aistringai mylėjo. Žavėjosi plaukais, rudomis, tarsi grynaveislio Šuns, akimis, kūnu ir visiškai nesigilino, kas vešėjo gražutėje jos galvelėje. Tolimos jaunystės klaida. Seniai palaidoti prisiminimai akimirksniu išplaukė i paviršių. Sugavo save: buvo ne visai tas pats. Įdėmiai apžvelgė šiek tiek nebe tokį vaizdą, šiek tiek papilnėjusią figūrą. Klausėsi šiek tiek pastorėjusio, gal pavargusio, taip gerai pažįstamo balso. Štai ta pati moteris, tas pats išbučiuotas, išglamonėtas kūnas, tos pačios lūpos. Tarsi mato aistros užspaustas akis. Tarsi girdi pro praviras lūpas slystančią aimaną, meilės žodžių kuždėjimą. Jaučia net kvapą.

Dirgina.

Kaip tolimas aidas, švelnus rankų prisilietimas. Tas pats murkiantis koketavimas.

- Gerai. Važiuojam.

* * *

Per savaitę viskas paaiškėjo.

Šernius tikrai gyveno Marso pelkėje, bet kažkodėl prie lovių nėjo. Kelis kartus pasekęs vakarinėmis brydėmis, Senkus nustatė, kad didysis šernas per visą mišką keliauja į lauką, kur dėl mdens darganų liko nesudorotas plotas kukurūzų. Galingais žabtais graužė sušalusius stiebus, kruopščiai ieškojo burbuolių, ėdė plonesnius sriebelius, viršūnėles. Jei dar būdavo maža, matyt, nukėblindavo į ąžuolyną gilių ar, grįžęs į Marso pelkę, galingu šnipu knisdavo giliausias duobes, versdavo su ledu durpėtą, pilną šaknų žemę, sotinosi. Tik kartą per visą

savaitę, matyt, panoręs *ko* nors labai sotaus, buvo atėjęs prie lovių. Du kartus buvo nuklampojęs net prie Bružolų kelio, kur pamiškėje papilta cukrinių runkelių išspaudų. Visi kiti šernai paprastai ėsdavo tik loviuose ir gulėdavo visai šalia, tankesniuose eglynėliuose. Tik retkarčiais vienas kitas, o kai kada kokia šėmė su pernykštukų vada neskubėdami nukėblindavo į ąžuolynus. Kartais ieškodavo šaltiniuotų vietų ir nepaisydami šalčio su pasimėgavimu maudydavosi.

Ak tu, prakeiktasis.

Būtų koks sraigtasparnis, galima būtų pasižvalgyti virš Marso pelkės, pamatyti gulintį ir nudėti. Gal ir nelabai garbinga, bet senio sveikata svarbiau.

O dabar?

Vien sekioti po mišką tokio milžino pėdomis nejauku, o ką kalbėti apie beprotystę lįsti į šabakštyną.

Pūga manė visiškai kitaip.

Du kartus nuliūdusi tiesiog į pelkės širdį, ilgai kiauksėjo vienoje vietoje. Be jokios abejonės, jos panosėje kvepėjo Sernius. Ką Gvidas galėjo padaryti? Tik sėdėti ir laukti.

Ieškojimų rezultatai stipriai jaudino Garkų. Nebeliko apsnūdimo, noriai kėlėsi iŠ lovos, gėrė kažkokį antpilą ir kūrė medžioklių versijas. Žinoma, jei ne vyriausiojo užmačios, būtų galima atremti kokias kopėčias į medį šalia Semiaus vakarinio tako ir patykojus nušauti. Galima būtų pasikviesti kokį Antaną Kurcikevičių iš Kauno su savo puikiais šunimis ir būtų baigta, bet ir tai neįmanoma.

- Gal tiesiog prieiti ir paprašyti paties medžioklės žinovo. Duotume pinigų, kad tylėtų, ir viskas, - siūlė Senkus Garkui.

- Ne. Bijos. Nesutiks. Nesupras. Pernelyg žinomas žvėris.

Dar ir šiandien, kai visi įvykiai seniai praeityje, Gvidas negalėtų apibūdinti, ką jautė tam žilagalviui gilių akių seniui. Be abejo, imponavo padžiūvę, bet gana tvirti senio pečiai, visa

tvirtai suręsta figūra. Platūs kaip semtuvai delnai. Palyginti ilgi, storais sąnariais pirštai. Ramus, įtaigus balsas. Užvis labiausiai žavėjo nepaprastai šviesus protas.

Paskui, po atsitikimo su Gvido motina, prisidėjo nesuprantama baimė. Gal Senkus jautė nesuprantamą antgamtinę jėgą? Gal dėl to, kad senis visada pasirodydavo esąs teisus? Visada daugiau žinantis, tvirčiau argumentuojantis, labiau susikaupęs. Negalėjai rasti jokių silpnybių. Tvirtas kaip įsisenėjęs ąžuolas.

Koks Garkaus veidas?

Tik kai Daiva parodė ant sienos kabantį portretą, Gvidas suprato, kad kampuotas. Siek tiek pailgas. Atsikišęs smakras, jau seniai slepiamas žilos barzdos. Dantys ilgi, šiek tiek pageltę, sveiki. Nevalė. Kramtė kažkokias šaknis.

Nelabai tvarkingas. Kartais knygos mėtėsi ant žemės. Kartais lovoje, po patalais. Paskui Gvidas suprato, kad tai - nenuilstančio protinio darbo rezultatas. Nuklydęs fantazijos keliais, senis menkai besuprasdavo, kas iš tiesu dedasi.

Nesuprantama liga. Iš pirmo žvilgsnio atrodė nieko ypatinga, tik šiaip senatvinis pagulėjimas. Kartais pasireikšdavo neįprasto silpnumo priepuoliai. Ir viskas. Jokio skausmo, sąnarių sukimo ar vidurių karščio. Visada vienodas, lygus, iki tam tikros ribos suprantamas.

Artėjo paskutinė Garkaus gyvenime mėnulio pilnatis. Senkus netikėjo. Garkus žinojo. Abu suprato: Šernių reikia nudėti arba dabar, arba niekada.

Medžioklės planas buvo paprastas. Sernius mašinų nebijojo. Sutarė, kad senis sėdės paruošęs šautuvą šiltoje mašinoje netoli Šerniaus vakarinio tako. Gvidas, prisirišęs Pūgą, lauks iš pavėjinės pusės kukurūzų lauko pakraštyje.

Planas atrodė lengvai įgyvendinamas. Jei ne Šaltis. Vėjas tarsi ledinis alsavimas kaip tik pūtė tiesiai nuo lauko į veidą. Jaunas mėnuo vos apšvietė baltą lauką, bet to visai

pakako, kad būtų pastebėtas judantis juodas kalnas. Susirietusi į kamuoliuką, Pūga šalia tai snaudė, tai pakėlusi nosytę stropiai uodė, karpė ausimis. Pakrūmėje prakiurksojęs porą valandų, Senkus jautė, kad sustingo, sušalo visi sąnariai. Po nosimi pakibo apšerkšnijęs voratinklis. Atrodė, kad tik pats kūno vidurys mažumėlę Šiltas.

Ramu.

Staiga išgirdo, kaip pyptelėjo mašina. Tai reiškė, kad Garkui šauti nepavyko, bet šernas jau paliko Marso pelkę.

Ilgai miegojo nelabasis... Jau pirma nakties. Kiek dar reikės laukti, kol jis pasirodys kukurūzienoje?

Taip ir nepasirodė.

Dar po dviejų valandų tuščio laukimo Senkus nebejautė nei kojų, nei rankų. Paleido kalytę, atsistojo, trepsėjo, daužė šonus rankomis, trynė veidą. Kiek galėtų būti šalčio? Gal dešimt. Ne mažiau. Tarsi medinėmis kojomis nukėblino mašinos link.

O, siaube!

Mašinos durelės sulankstytos, dažai tarsi peiliais subraižyti, nutrupėję, apsilupę, kai kur žiojėja skylės! Aplink mašiną sniegas iki juodos žemės ištryptas ir primena žvėrių peštynių vietą. Visur didžiulės šerno pėdos. Šerniaus pėdos!

Šerniaus!!!

Garkus mašinoje sėdėjo nusviręs i šoną, suglebęs, lyg miręs. Baisiausiai susijaudinęs Gvidas purtė, daužė skruostus, trynė rankas. Mašinoje buvo dar ganėtinai šilta ir sušalti niekaip negalėjo.

- Kas tau, Rokai? Ei! - senis kažką burbėjo. Gal širdis? Ne juokais išsigandęs, skubiai sėdo į mašiną, lengvai užvedęs, kaip ralistas nurūko namo. Pakeliui Garkus atsimerkė, apsižvalgė, nusipurtė.

- Kas atsitiko? Mes važiuojame į Ukmergės ligoninę. Tau bloga?

F

- Nereikia Jokios ligoninės, - nukirto senis. - Suprask pagaliau, kad man niekas nebegali padėti... Suk atgal. Prašau tavęs.

Pasuko.

- Kaip šernas atrodė? - atsargiai paklausė Senkus.

- Ryškiai raudonas. Kaip ugnis. Iltys baltos, akys žaižaruojančios.

- Toli buvo? - kitu metu, jei nebūtų visko žinojęs, pamanytų, kad senis neteko proto. Neeee... Protas tebebuvo kaip reta šviesus ir sveikas.

- Išlindo vos už penkių metrų užpakalyje mašinos. Supranti? Stovi ir juokiasi. Toks keistas, gargantis juokas. Visas tarsi lauže degtų, paskendęs liepsnose. Visiškai kaip šmėkla. Jei nežinočiau, kad toks šernas iŠ tikrųjų egzistuoja, daugelis yra matę, pamanyčiau, kad vaidenasi. Neee... Šitas tikras. Į žvėries kūną įsikraustė pats Šėtonas. Keršija.

Garkus tarsi užmigo.

Užsimerkė, išsižiojo, atmetė galvą.

- Kas tau? Vėl bloga? - nusigando Gvidas.

- Silpna. Raudonas šernas prisiartino taip arti ne iš puikybės, o norėdamas kiek galima daugiau iščiulpti mano jėgų. Vampyras. Jaunas būdamas, galėjau atidaręs dureles akimirksniu iššokti ir šauti, bet dabar... neturėjau jėgų nė pajudėti. Žiūrėjau į savo priešą, atrodo, ranka pasiektum, ir ašaros riedėjo. Neįveiksim.

- Iveiksim, - užtikrino Senkus. - Būtinai.

* * *

- Man liūdna, - be jokių ceremonijų įėjusi į Senkaus kambarį, su nuoskauda pasakė Salvinija. Krestelėjo ant krėslo, įsispyrusi žiūrėjo į buvusio savo vyro veidą. - Pakalbėk su manimi.

- Neturiu laiko. Rašau. Mes jau kalbėjome. Ko tu dar nori?

- Kur Karolis? - žiūrėjo kaip į kokį puskvailį sąmokslininką, šiek tiek, lyg garsioji Leonardo da Vinčio Džokonda, šypsojosi. Nesuprasi, ar šaiposi, ar ką paslaptingai mąsto, ar nori prisimeilinti. - Tai tavo pokštas? Ko tu siekei? Kam *mane* čia atsiviliojai?

Senkus suirzo, pyktelėjęs griežtu judesiu nustūmė rašinį, patraukęs kėdę atsistojo. Po velnių! Tas virėjas užvirė bjaurią košę ir pats nė žodelio netaręs tarsi kiaurai žemę prasmego. Nors kaip ir anksčiau pats triūsė prie puodų, čirškino mėsą, gamino kvapius gėrimus, bet dieną naktį visos durys į virtuvę buvo aklinai uždarytos, o prie langelio valgytojus aptarnavo senyva moteris. Kad ir kiek Senkus stengėsi išklausti, kur Karolis, ji tik gūžčiojo pečiais - slėpė. Salvinijai nei pusryčiauti, nei pietauti, nei vakarieniauti valgykloje nereikėjo. Ta pati moteris viską nešė tiesiai į jos kambarį. Ką jai pasakyti?

Gvidas atsisėdo ant sofos, delnais patrynė veidą ir, pagaliau atitokęs nuo pasaulio, į kurį buvo nuvedęs rašinys, atidžiai pasižiūrėjo į Salviniją. Graži. Ak! Šimtus kartų galėjo prisipažinti, kad tas grožis jį jaudina, kad neabejingas ir gal niekada nebus abejingas. Bandė savęs klausti, ką šiuo metu jaučia tai moteriai. Nieko. Tuščia. Tas rudų akių blyksėjimas, tie taip pažįstami gražūs plaukai, ta tiesi nosytė, tas grakštus antakių lankas, tie baltučiai dantys - tas žavus derinys veikė tik protą, nepasiekdamas širdies. Šaltas, svetimas dvelksmas. Ne jam, ne Senkui skirtas grožis.

Salvinija vis šypsojosi ta pačia mįslinga šypsena ir laukė.

Tik dabar Gvidas pastebėjo, kad ji su chalatu, kad kažkodėl neužsegta viršutinė saga ir pernelyg apnuogintos krūtys. Kažkodėl dvelkė rafinuota prabanga tamsios su koketiškais pagražinimais kojinės ir dailios aukštakulnės šlepetės.

-Galėjai važiuoti namo. Užsispyrei. Aš nekviečiau. Aiškinkis su tuo, kas tave kvietė, - paaiškino kiek galėdamas ramiau.

- Iai kas kvietė? Kur tas žmogus?

- Aš nežinau, - iŠ karto suprato, kad pateko j labai dviprasmišką situaciją.

- Nežinai?! - pasičiupo, teatrališkai išpūtė akis, kilstelėjo rankas, pliaukštelėjo sau per šlaunis. - Ak tu... nežinai. Tai kas žino? Kas tau pasakė manęs laukti autobusu stotyje? A? Nežinai?

Gvidas niūriai tylėjo. Geriausia nekomentuoti, nekreipti dėmesio, neduoti peno. Pakalbės ir nustos. Nesulaukusi deramo dėmesio, papurkštaus ir išvažiuos. Gvidas nežinojo, ko ji siekia, ir nenorėjo žinoti.

- Mielas Gvidai, - išsuokė, - man atrodo, kad nėra jokio Karolio. Esi tik tu. Pakeitęs balsą, tu pats su manimi kalbėjai. Pats kvietei. AŠ patikėjau, atvažiavau. Būk malonus ir elkis kaip pridera šeimininkui.

- Kada žadi išvažiuoti? - klausė kiek galėdamas ramiau.

- Išvažiuoti?! - dar labiau išpūtė akis. - Tu mane varai? Niekada iš tavęs tokios kiaulystės nesitikėjau. Visiškai nieko nebesuprantu. Kam tas cirkas? Po tiek metu užsigeidei mane surasti, paskambinti, pamatyti... Tiek to. Tai galiu suprasti. Mes išsiskyrėme aiškiai pasikarščiavę, nepasišnekėję, nepabandę suprasti vienas kito. Gal liko jausmai, gal malonūs prisiminimai. Keista. Aš prisimenu tik tai, kas buvo tarsi šventė. Matyt, ir tu, nes skambinai beveik kiekvieną dieną ir net naktimis, įsivaizduoju, kiek tai tau kainavo. Tu manai, kad toks tavo dėmesys gali būti kvalifikuojamas kaip koks rašytojo pokštas? AŠ supratau, kad tarp mūsų išliko tarpusavio trauka. Aš teisi?

- Baik, - nukirto. - Man nusibodo. Tu aiškiai meluoji ir kalbi lyg tokio Karolio nėra ir niekada nebuvo.

-Aaaaa... tai kerštas? Niekada netikėjau... Niekada.

Trinktelėjo durys.

Po velnių!

Po velnių!

Nenorių!!!

* * *

Įvyko viena ryški permaina.

Garkus vėl pradėjo priiminėti nelaimių prislėgtus žmones. Žinoma, tik tokius, kuriuos buvo galima išgydyti įtaiga ir žolelėmis. Tokius, kuriems nereikėjo bioenergijos. Kviesdavo Senkų, aiškindavo, rodydavo, klausdavo ir dažniausiai pats atsakydavo. Gvidas labai stebėjosi, kai po kelių seansų storai moteriai pavyko sutrupinti inkstų akmenis. Kitam užgijo ilgai pūliavusios žaizdos. Trečiam pranyko baisūs galvos skausmai. Žmonės nešė dovanas, dėkojo, siūlė pinigų, bet Gvidas kaip įmanydamas dievagojosi, nė pats nežinojo ko raudo, neėmė nė kruopelytės - jokio atlygio. Įsižeidęs, kad nepripažįsta dėkingumo, laimingas išgydyto vaikinuko tėvas tiesiog Garkaus kieme paliko pusmaišį kaimiškų dešrų, voką su pinigais.

- Man patinka tavo elgesys, - vien akimis šypsodamasis pratarė Garkus. - Niekada neprašyk dėkingumo. Kiekvieną priimk kaip svečią. Mylėk. Tai dieviška savybė. Dievas ne tik visa ko Kūrėjas ir Valdovas, vienintelė Šviesa, absoliutus Šventumas, bet ir... absoliuti Meilė. Gebėjimas gydyti - Dievo dovana tau. Tai Jo meilės įrodymas. Niekada to nepamiršk.

Suprato.

Garkus ruošėsi mirčiai.

Kalbėjo su žmonėmis, tyrė jų veidus. Mažiems vaikams glostė galveles, šiureno plaukučius. Tvirta ranka lietė suaugusiuosius. Nė vieno neatstūmė. Visiems kalbėjo apie viltį ir džiaugsmą gyventi.

- Sveikata - Dievo palaima. Liga - ženklas, kad nutrūko dvasinis ryšys su Dievu, - kalbėjo kiekvienam ligoniui. - Ligą gydyti reikia nuo pat pradžios. Delsimas reiškia, kad mes savo valia pamažu save parduodame Šėtonui.

Žinoma, tai buvo jo, Garkaus, požiūris.

žinoma, ne kiekviena liga - tiesioginė nuodėmės pasekmė. Dažnai dėl negalios žmogus būna visiškai nekaltas. Dažnai net nežino, kad serga. Garkus kategoriškai neigė:

- Pasekmės be priežasties nebūna!

* * *

- Tau jau geriau, - švelniai paglostė dukra tėvo kaktą, plaukus, nuslydo žemyn, šyptelėjo. - Aš džiaugiuosi. Tėti, man reikia grįžti į darbą. Būtinai atvažiuosiu. Kai tik galėsiu. Dabar tavęs nepaliksiu. Galų gale yra tik du man brangiausi žmonės: tu ir sūnus.

- Gerai, Daivute, važiuok. Man nieko neatsitiks. Būk, kiek tau reikia. Dėkui tau. Pasakyk, kad neturi piktų žodžių už tai, kad tada palikau namus. Pasakyk... *Tu*... supratai mane?

- Supratau. Tai nebuvo pats geriausias tavo sprendimas, bet tu gailiesi. Tai svarbiausia. Sveikatos tau.

Pabučiavo į kaktą, priėjusi prie durų atsisuko, žiūrėjo begalinio švelnumo akimis, grįžusi dar keletą kartų pabučiavo į žandą, išėjo.

Trinktelėjo durys.

Suėmęs rankomis galvą, senis atsisėdo, sustingo.

Vėlus vakaras.

įėjęs Senkus rado tebesėdintį.

- Kas atsitiko, Rokai?

- Nieko, - atsiduso, atsistojo, nuėjęs atsigėrė vandens. - Daiva išvažiavo. Sakė grįš, bet manęs jau nebebus.

- Tu jai tą sakei?

- Neeee... o kam? Apie tai sakau tik tau. Nebetikiu, kad pavyks nušauti šerną raudoną. Netikiu. Šėtonas nugalėjo mane. Pirmą kartą nugalėjo.

- Ne. Aš jį nušausiu. Šiandien naktis žada būti daug šviesesnė negu vakar. Patykosiu prie Marso pelkės, ties keliuku į kaimą. Visada ten išlenda.

- Pasirinks kitą kelią. Kad ir kaip tu ten beatsirastum, jis girdės ir niekada neis ta vieta, kur nutilo žmogaus žingsniai. Žinoma, jei būtų paprastas šernas, bet jis... nepaprastas.

Šernius taip ir nepasirodė.

Visas sušalęs į ledokšnį, paryčiais grįžo Gvidas liūdnas ir nusivylęs.

* * *

-*Tu* mane įstūmei į labai kvailą padėtį! - vos pamatęs Karolį, Senkus puolė kaip žvėris: - Nenoriu! Pasakyk, tegu važiuoja namo! Po velnių!

- Graži, riesa? - išsišiepė virėjas. - Šiek tiek papilnėjusi. Nukabo krūtys, padribo pilvas, bet šiaip liuks.

- O tu iš kur apie krūtis žinai? - nustebo. - Papilnėjusi?

- Anksčiau buvo kaip skruzdėlytė. Visada susitvarkiusi, aštrialiežuvė, kandi. Mėgo įsakinėti. Svajojo apie garbę, šlovę, didelius pinigus. Manė, kad pats Dievas ją globoja. Visko davė.

- Sakyk, o tu... gulėjai su ja kada nors? Kaip jūs susitikdavote? Kiek ilgai tai tęsėsi? Kokie buvo jūsų santykiai?

Karolio žvilgsnis atrodė įtartinas. Kreivai šyptelėjo. Tiriamai žiūrėdamas, pasimėgaudamas įniko aiškinti:

- Tai buvo pati nuostabiausia mano moteris, kurią tik esu turėjęs. Nepaprastai gaila, kad buvo ištekėjusi. Būčiau kalbinęs į žmonas.

- Esi nors kartą matęs jos vyrą?

- Ne. Niekada. Nenorėjau. O kam? Sakė, dažnai komandiruotėse. Dirbo iki vėlumos, o kartais per naktis. Neįsivaizduoju, koks tas jo darbas. Su tokiu nedėmesingu vyru ji ir negalėjo būti laiminga.

- O jūs...

- Mes buvome kartu.

-Kur?

- Kartais mano namuose, kartais jos.

- Šeimyninėje lovoje? - Gvidas jautė, kad dūsta. Ėmė drebėti rankos, džiūvo burna.

-O kur daugiau? Ak, puiki buvo... Prisigalvodavo visokiausių linksmybių. Būdavo, užsitempia juodas kojines, juodą korsetuką, išneria iš liemenėlės savo stačius, nuostabius papukus ir šoka ant stalo. Paskui užšoka ant kėdės, paskui ant sofos, paskui ant kitos kėdės, paskui vėl ant stalo. Ak! Aš tik kapt! Ir trenkiu į lovą, o ji kandžiojasi, muistosi, kaip Šeškas čirškia, bet aš jaunas buvau, jėgos daug turėjau. Niekada šelmei nepasisekdavo ištrūkti. Koks skanumas buvo! Tarsi priešinasi, tarsi pasiduoda. Tarsi myli, tarsi stumia. O dejuoja...

- Gana! - suriko Senkus. - Varyk ją namo! Tučtuojau!

Rovė iš valgyklos lauk.

-Gvidai! Kur tu?!

Velniop!

Kurvosl

Šlykštynės...

Nekenčiu!

Nekenčiu!!!

* * *

Garkus kasdien darėsi vis silpnesnis.

Žūtbūt Senkus turėjo nušauti tą šerną! Žūtbūt! Gal iŠ tikrųjų tas nelaimingas žvėris niekuo dėtas? Gal senis tik taip mano? Įsikalbėjo? Tačiau jei nuo žvėries gyvybės priklauso žmogaus gyvybė, žvėris turi mirri.

Kaip tai padaryti?!!!

Pamažu nervai ėmė temptis kaip stygos. Be to, dar ta Salvinija su Karoliu... Visai prie pabaigos stūmė savo tryliktąją knygą. Nuolatos galvojo apie knygos akcentus, išvadas, kas padarys piešinius, kas skaidres... Nebeliko jokios užuovėjos. Vos ieina į virtuvę - Karolis... Vos pasikėlęs i antrą aukštą

užsidaro savo kambaryje - prisistato Salvinija. Vos įeina į Garkaus namelį, senis - tarsi gyvas priekaištas. Jo ramybė, švelnus žvilgsnis, gydantis balsas kaip dilgyne talžė vidų, Šiaušė mintis, skatino veikti.

Liko tiek nedaug.

Pūga, mieloji, padėk man. Prašau... maldauju...

Vizgina uodegyte.

Žinau... jei galėtum, kalyte nuostabioji, tu tikrai man padėtum. Tarsi žmogaus tavo akytės supratingos, mažos, skvarbios. Tavo snukutyje užrašytas dėmesys ir paklusnumas. Na, kaip man tau pasakyti, ko labiausiai trokštu?

Paskambino Emilijai.

- Atvažiuok, Emi. Garkus silpnas. Daivai darbas. Išvažiavo.

- Tik tiek? - švelniai paklausė. - Kitų priežasčių nėra?

- Yra. Atvažiuok. Man labai trūksta tavęs.

- Buvau SantariŠkėse. Išsipuošiau, pasidažiau ir pilna linksmybės pasirodžiau savo gydytojui. Matyyyytummm... Išbalo, vos nenuvirto pamatęs. Manė, kad seniai po žeme. Puolė klausinėti kas ir kaip. Sakiau, kad nieko neskauda, grįžo jėgos, sveikata, jaučiuosi puikiai. Siūlė atlikti tyrimus, bet aŠ nesutikau. Išrašė biuletenį. Jie visi mano, kad mano dienos suskaičiuotos.

-Tegu mano. Tu sveika. Visiškai. Atvažiuosi?

- Būtinai. Pasiilgau tavęs.

* * *

Siekdamas atgauti sudrumstą dvasinę būseną, Senkus nutarė, kad vienai bėdai reikia užčiaupti burną. Palaukęs, kol Salvinija, dar kartą įėjusi į jo kambarį, lyg savo namuose su mezginiu patogiai įsitaisė prie lango, Gvidas iš termoso pripylė du puodelius kavos, vieną pastūmė Salvinijai, pats rengėsi pokalbiui. įtikins, kad ji čia nereikalinga, kad įvyko klaida.

kad viskas jau seniai praeityje. Apie jokius jausmus negali būti nė kalbos. Jokių vilčių ateičiai.

- Tu dar ilgai žadi čia būti? - lyg tarp kitko paklausė gurkštelėjęs kavos.

- Trukdau? AS gi tau netrukdau. Rašyk. Šį kartą atsinešiau mezginį. Matai? Buvau kaime, pirkau tris kilogramus puikių avies vilnos siūlų. Ploni, lygūs, be sustorėjimų. Numegsiu tau medžioklėms šiltą megztinį. Kai ką - sau.

- Aš neprašiau. Man nereikia. Jei reiks - nusipirksiu. Tai... ilgai čia būsi? Nei darbas, nei šeima tau nerūpi? Kaip?

- Nėra jokios šeimos. Kiek norėsiu, tiek ir būsiu. Man čia patinka. Tu per naktis medžioji, o aš, kaip anais senais laikais, vis turiu susirasti kokį užsiėmimą. Numirčiau iš nuobodulio. Skaitau, mezgu, vaikštau po mišką. Šeštadienį mačiau bosą. Visai simpatiškas vyras. Nesuprantu, kodėl jo visi taip bijo. Mačiau mūsų generalinį direktorių. Pažino. Esame buvę viename baliuje. Štai taip, - ji sriūbčiojo kavą, skanavo, neskubėjo.

- Tau reikia važiuoti namo. Čia ne viešbutis ir ne labdaros įstaiga. Kitiems tu sukeli daug rūpesčių.

- Jokių. Kalbėjau su komendantu. Jis šypsojosi ir sako - gyvenk. Vis tiek nors ūbauk! Visame didžiuliame mūsų aukšte gyvename tik keturiese: tu, aš ir dvi prostitutės. Laisvų numerių kiek nori.

- O... maistas? Kas tau gamina maistą? Kas užmoka?

- Nežinau, kas moka, bet viską atneša į mano kambarį. Visi tyli.

- Mat kaip...

- Ko tu stebiesi? Puikiai vaidini. Tikras artistas. Dėkinga tau.

- Man?

- Žinoma. Daugiau čia nieko nepažįstu. Suteikei man širdį glostantį dėmesį ir dar apgaubei paslaptimi. Labai romantiška. Kiek pats žadi čia būti?

- Baigiu. Dvi savaites. Gal šiek tiek ilgiau.

- Tada išvažiuosime kartu.

Neeeee...

Tu, gyvate, dingsi tuojau pat!

- Palauk manęs čia.

Senkus potekom perbėgo koridorių, nudardėjo laiptais žemyn, įpuolęs į tuščią valgyklą kaip patrakęs ėmė kumščiu belsti į virtuvės langelį.

- Ko jums? - atvėrė išsigandusi padavėja.

- Man reikia Karolio! Tuoj pat! Įleiskite!

- Kad jis... kad aš... - abejodama atidarė virtuvės duris.

Apsimuturiavęs antklodėmis, susiraukęs lyg naujagimis, virėjas miegojo.

- Ei! Karoli! Atsibusk, - purtė.

- Kas... kas atsitiko? - nustebęs pašoko.

- Kelkis! Mano kambaryje sėdi Salvinija. Noriu, kad tučtuojau jai pasakytum, kas esi, ir abu palikite mane ramybėje. Supratai?! Renkis!

- Tai... tai... neįmanoma, - sušvebleno. - Mes taip nesitarėme. Pažadėjai ją pagloboti. Pažadėjai?

- Pažadą jau ištesėjau. Gana. Sakei kelioms dienoms, o ji jau tupi daugiau negu savaitę. Žada būti dar dvi savaites. Supranti? Neturiu laiko taviems žaidimams. Neturiu. Kelkis ir einam! Greičiau! Tuoj pat!

- Ne! - ryžtingai pasipriešino Karolis. Vangiai išlindęs iŠ smirdančio savo guolio, kaulėtas virėjas susiieškojo drabužius, neskubėdamas, pastenėdamas užsitempė, segiojosi, delnu lygino raukšles. - Aš negaliu. Aš negaliuuuu. Ne-gaaa-iiuuuu, - kaip džiunglėse gorilos patinas, stūgaudamas abiem kumščiais padaužė kaulėtą savo krūtinę ir atrodė, kad tuoj pravirks.

- Tada jai pasakysiu, kad tu slepiesi, ir parodysiu, kur tave rasti. Supratai?! - įtūžęs Senkus nervingai vaikščiojo po kam-

barį pirmyn atgal, pirmyn atgal. Staiga ant rašomojo stalo pamatė šūsnį nuotraukų.

Salvinija!!!

- O Dangau aukščiausias!

Štai visai nuoga rankšluosčiu sausina savo plaukus, štai maunasi kelnaites, staiposi prieš veidrodį, **kalba** telefonu, stovi su naktiniais marškiniais... ir dar... ir dar... ir dar...

- Neįsk!!! - surikęs Karolis plėšte išplėšė nuotraukas, kelios išsprūdo, nukrito ant grindų.

Gvidas puolė prie lango.

Taip ir yra!

- Tu ką?! Pasislėpęs daržinės pakraigėje ją fotografuoji?! Tu visiškas Šlykštynė! Tu esi išgama! - čiupęs nuo grindų kelias fotografijas, įsikišo į kišenę.

L - Ariduok! - sušvokždė Karolis. - Tik pabandyk jai parodyri! Aš tol žmogus, kol kalbu žmoniškai... Supratai? Atiduok! - jo veidas persimainė. Išsišiepė, taškėsi seilėmis, paraudęs Šnypštė kaip prispausta gyvatė. - ***Moment*** nukeliausi į aną pasaulį! **Sūdžiau!** Aš tau, rašytojėli, į kopūstienę tokių miltukų... Kur miške peilį įvarysiu... Nė šuo nesulos. Atiduok, sakau!

Senkus trenkė nuotraukas ant stalo.

IŠ pykčio perkreiptas virėjo snukis, kerštu žėrinčios klastingai primerktos akys nežadėjo nieko gero.

- Niekšas! Būčiau žinojęs, kad tu toks, būčiau nė už ką nesutikęs!

Puolė prie durų.

- Palauk!!! - nesavu balsu suriko virėjas. - Stok! Aš turiu dar kai ką!

Senkus atsisuko. Plačiais pompastiškais judesiais Karolis iš rašomojo stalo stalčiaus ištraukė segtuvą, pasklaidęs surado, pakėlė, kaip vėliava pamojavo baltais lapais.

- Žinai, kas čia?! Čia medžiaga, kad tu išprievartavai vieną mūsų merginą. Atsimeni? Atsimeni?!

- Ką čia taušlci, žmogeli?

- Rimą. Atsimeni? Ai aijai, kokia tnimpa **tavo** atmintis.

- Kokią dar Rimą?! - staiga prisiminė pačią pirmą naktį ir paleistuvę mergą.

-Aaaaaa... prisiminei. Iš snukio matau, kad prisiminei.

Karolis staiga nei iŠ šio, nei iš to užvertęs galvą nusikvatojo.

- **Stai** jos pareiškimas, kad išprievartavai, **o** štai liudytojų parodymai. Visas paveikslas. Tokio nė savo knygose nesugalvojai. Mykolo Datulio raštas. Prisimeni? Aaaaa... **Stai** parašyta, kad tu valgykloje už tylėjimą davei merginai kyšį. Nemaža suma. Tą patį mačiau ir aš. Tai štai, balandėli, jei nesiliausi karksėjęs, aŠ tą medžiagą perduosiu prokuratūrai. Gal tavęs ir nepasodins, bet laikraščiai tokio garsaus rašytojo tikrai nepagailės. Dabar gali eiti! Nė cypt! Supratai?! Eik! Ko stovi?

Senkus išėjo. Sunkiai lipo laiptais.

Mėšlas!

Mėšlaaasss!!!

- Kas tau? - sunerimusi klausė Salvinija. Atsistojusi priėjo gal norėdama paglostyti, gal apkabinti, gal tik prisiglausti.

- Nelįsk... - klestelėjo į savo kėdę.

- Kur tu buvai? - jos rūpestis atrodė nuoširdus.

-Apie Karolį tu man melavai. Aš žinau. Tu buvai jo meilužė. Nešdinkis. Nesuprantu, kam reikia neigti, kas po tiek metų nebeturi jokios reikšmės.

Salvinija dviprasmiškai Šyptelėjo.

- Gvidai... Gviduti... dabar suprantu, kad tarp mūsų viskas tebėra kaip buvę. Tave graužia pavydas. Labai apgailestauju, kad šitiek metų tave graužė mano neištikimybės kirminas. Galiu nuraminti. Nieko nebuvo. **Jei** nori, prisieksiu prieš Kristų. Mes tada... nedovanotinai pasiskubinome. Aš kalta.

- Meluoji. Aš... kalbėjau su Karoliu. Jis viską prisipažino. Sakė, kad Šokai erotinį šokį ant stalo. Pliku užpakaliu, juo-

domis ltojinėmis ir tabaluodama papais. Buvo taip? Važiuok iš čia.

- Neeeee. Tada išsiaiškinkime viską iki galo. Kam tarp mūsų turi bėgioti juoda katė? Tu jau tada žinojai, tau sakiau, kad tikrai buvo toks Karolis. Nežinau, kokiais kerais aš jį pakerėjau, bet persekiojo kaip koks šešėlis. Ką aš galėjau padaryti? Vaikšto iš paskos, stengiasi užkalbinti. Gal ir siekė manęs, bet tarp mūsų nieko nebuvo. Visiškai nieko...

- Meluoji. Sakyk: yra buvęs mūsų namuose? Yra?

-Yra. Du kartus. Vieną kartą iŠ parduotuvės padėjo parnešti pusmaiši cukraus, o kitą kartą - kopūstus. Tu gi, mano mielas, niekuo nesirūpinai. Kai ką atveždavo mano tėtis, o kitką tempdavau pati tai iš turgaus, tai iš parduotuvių. Nesirūpinai. Padebesiais skrajojai. Nei duonos nupirkdavai, nei buto remontu rūpinaisi. Vis viena, lyg išsiskyrusi.

- Gerai. Klok viską iki galo.

- Man pasirodė, kad Karolis kažkoks... pamišęs. Serga fetišizmu. Pasitaiko tokių. Draugės yra sakiusios.

- Ką tai reištda?

- Žinoma, tai buvo labai seniai. Man nepatogu net prisiminti. Po to, kai padėjo įnešti cukrų, jis vonioje nusiplovė rankas ir... ir dingo dvejos mano kelnaitės, nosinaitė, ilgos juodos kojinės, lūpdažis, o kitą kartą prapuolė mano auskarai. Tikriausiai ir vėl bus nudžiovęs.

- Kam jam tavo kojinės? Parduotuvėje kiek nori.

-Neeee... Esmė ta, kad... kad visi daiktai buvo vonios dėžėje. Atsimeni?

- Neplauti? - nustebo Senkus.

- Taip. Man gėda.

* * *

- Nieko nebus, Gvidai, - tokiais žodžiais pasitiko jį Garkus, kai dar po vienos veltui praleistos nakries grįžo sužvarbęs iš

miško. - Visą laiką galvoju, kodėl tau taip nesiseka. Išvada, pasirodo, visai paprasta: į tą šerną įsisuko pats **Šėtonas.** Krikščionybė moko vengti nuodėmių. Skiepijamas tikėjimas, kad Dievas neleis žmogui padaryti pernelyg didelės nuodėmės. Taip ir neaišku, kokia pati didžiausia nuodėmė, kurią gali padaryti žmogus: nusižudyti ar nužudyti kitą. Apskritai nuodėmė yra žmogaus tikėjimo išbandymas. **Si** vieta nelogiška, nes žmogžudžiai turėtų būti žmonės, besiblaškantys tarp Dievo ir **Šėtono.** Ta prielaida dar labiau nelogiška, nes Biblijoje sakoma, kad ir nekaltas žmogus gali padaryti baisią nuodėmę, atseit kaip išbandymą kitiems žmonėms. Hebrajiškas ***satan,*** **kaip** ir graikiškas ***diabolos,*** reiškia tik kaltintoją. Tarsi prokuroras Dievo teisme. Išeitų, kad pats Šėtonas, nors ir yra blogio įvaizdis, bet nėra absoliutus Blogis. Biblijoje parašyta, kad po paskutinio teismo Dievas nugalės **Šėtoną. Jo** galia didesnė. Ėėėėėė... Man atrodo, kad jų jėgos lygios. Neįmanoma suvokti absoliučios šviesos ir absoliučios tamsos. Tai savo reikšme lygūs dalykai.

- Ką tuo nori pasakyti?

- Noriu pasakyti, kad jei Dievas nori mane išbandyti, jis turi atsiųsti tikrą išbandymą. Kodėl jis leido priartėti prie manęs pačiam **Šėtonui?** Kaip suprasti? Tarsi Dievas mane apleido, paliko likimo valiai? Pusę gyvenimo sąžiningai jam tarnavau.

- Tu nužudei žmogų.

-Taip, bet aš jau atlikau savo atgailą. Klausiau dvasių.

- Galbūt būtent todėl?

- Biblijoje pasakyta: Jėzaus mirtis ant kryžiaus reiškia, kad įveiktas blogis. **Šėtonas** nugalėtas. Neeeee... Čia kažkas ne taip. Vienintelis Dievo laimėjimas yra tai, kad žmonės, suprasdami, kuo skiriasi tarp gėris ir blogis, visada renkasi gėrį.

- Ne **visi.**

- Taip, bet absoliuti dauguma nori būri geri ir siekia gėrio. Nė vienam nepasiseka išvengti **Šėtono** pagundų. **Sernių** rei-

r

kia priveikti kitaip. Kryžiaus ženklu. Kardas turi atsitrenkti į kardą. Tamsa - i Šviesą.

* * *

- Kaip Karolis atrodė? Gražus? Tiesus? Aukštas? Koks?

- Negražus, - atsiliepė Salvinija. - Labai keistos akys. Storos liipos. Bet kažkaip visa tai slėpė nepaprastai vešliis plaukai. Beveik nesimatė nei jo akių, nei ausų, nei kaklo. Labai gražūs plaukai. Kiekviena moteris pavydėtų.

- O figūra? Tiesus?

- Tiesus. Liesas. Kojos plonos. Kartą su drauge jis mus pasivijo paplūdimyje. Mes lepinomės prieš saulę, o jis sėdėjo baisiame karštyje, prakaitavo, bet taip ir nedrįso nusirengti. Pro prasegtus marškinius mačiau išsišovusius šonkaulius. Ten įvyko dar vienas iškrypimą rodantis faktas.

- Koks?

- Man nepatogu.

- Ko čia gėdintis? Mes juk norime viską iki galo išsiaiškinti.

- Gerai, bet man gėda, - Salvinija nusisuko į langą. - Nuėjusi už krūmelių, padariau balutę. Man pasirodė įtartina, kai Karolis po kurio laiko nuėjo lygiai i tą pačią vietą.

- Kas čia tokio?

- Taip, bet vietoje sušlapusio smėliuko liko išrausta duobė. Jo užantyje atsirado kažkoks paketėlis.

Senkus krūptelėjo.

Lyg panašu į tiesą.

- O... dabar? Niekas nedingo?

- Dingo. Kai kas iŠ mano intymių daiktų. Gal kur netyčia užkrito, o gal namuose pamiršau. Atrodo, buvau įsidėjusi. Nežinau. Aš dažnai būnu išsiblaškiusi.

Kuo labiau tardė buvusią savo žmoną, tuo labiau įsitikino, kad Karolis - ne kas kita, kaip šlykštus seksualinis maniakas.

Kažkokios meilės, o tuo labiau intymių santykių, nė būti negalėjo. Salvinija aiškiai juo bjaurėjosi, vadino iškrypėliu ir nuolatos tikino, kad tai truko labai trumpai. Daugiausia pusmetį.

- Kaip tu jo atsikratei?

- Būtų buvę labai sunku. Prilipo kaip smala prie pirštų, bet jis dingo.

-Kaip?

- Dingo ir viskas. Jokios žinios. Kaip nupjauta.

- Aaaaa..,

* * *

- Sveika, - Gvidas šypsodamasis sutiko Ukmergės autobusų stotyje Emiliją, kaip vienintelį žmogų, teikiantį ne nerimą ir susirūpinimą, o ramybę ir palaimą. Buvo ta santykių fazė, kai tarp vyro ir moters nėra jokių tarpusavio įsipareigojimų. Nereikia klausinėti, kur ji praleido tą visą laiką. Nesvarbu, su kuo bendravo ir kaip jai sekėsi. Tik erdvėje ištirpęs konkretus laikas: dabar Tik nežymus žingsnelis į vakar. Tik mažytis - į rytoj. Visa tai - Emilijos medis. Šakos mūsų atskiros, nesusipynusios. Lapus plėšia skirtingi vėjai.

Jiedu yra, ir tiek. Nori vienas kitam patikti.

Jis švariai nusiskutęs, o ji šiek tiek pasidažiusi. Jis su kostiumu, gerai nuvalytais batais, o ji ekstravagantiška, su baltais žieminiais aulinukais.

Emilija tik paspaudė Gvido ištiestas rankas. Koketiškai nesukikeno, nepaskubino įvykių, atkišdama lūpytes bučiniui.

Galėjo.

Ačiū jai.

Senkui labai patiko toks šiltas, jausmų paviršiumi plaukiantis bendravimas.

- Gal važiuojam į miestą? Pasėdėsim restorane, pavalgysim, pasijausi m žmonėmis.

- Važiuojam. Man visada atrodė, kad Ukmergė - kažkoks be tvarkos išsiblaškęs miestas. Tik upė graži, tik pušynai, o šiaip...

- Pabandykim. Gal restorane patiks?

Restorane - šiaip sau.

Valgiai šiaip sau.

Liko kaip portretas be rėmų.

Tik savyje.

Niekas nesušildė.

- Man reikia paskambinti, - pasakė Emilija.

- Gerai. Eime į paštą.

Paskui:

- Man reikia į vaistinę. Tu palauk čia. Aš greit. Labai labai greit.

- Gerai.

Senkus atsisėdo pašte prie stalo. Laukė.

Garkus!

Apsižvalgė, prie kurio stalo jis galėjo sėdėti. Gal jau viskas nebe taip? Gal stalai jau nauji, gal sienos nebe tokios? **Stai** ten! Būtinai ten!

Persėdo.

Žiūrėjo i ilgą pertvarą, už kurios sėdi pašto moterys. Sveria siuntinius, priima perlaidas, parduoda pašto ženklus, laikraščius, žurnalus.

Stai ta žila moteris.

Ta žila...

Priėjo.

- Laba diena. Atleiskite... man pasirodė, kad jūs... žuvusio inspektoriaus žmona. Tai... tiesa?

Dingo saulės zuikutis lūpose. Akys staiga prisimerkė, ir atsivėrė gelmė. Ten gyveno skausmas, I Senkų žvelgė apnuodytas likimas, aitri gėla.

-Tai...riesa?

- o jūs... ji pažinojote? Kas jūs? - pavargęs žemas balsas. Virptelėjo tarsi įsižeidęs, kad pakėlė velėną. Botago kirtis per veidą - šmėkštelėjo, susikaupė, nutvilkytas prisiminimų.

- Koks jis buvo? - ji suprato.

- Geras. Labai mylėjo vaikus. Kas jūs?

- Kodėl jis bėgo paskui tą žmogų?

- Aš nežinau. Kas jūs?

-Jūs... bijojote, kad kada nors taip gali atsitikti? - tyliai tyliai, kad girdėtų tik jie vieni, paklausė.

-Taip... Visada bijojau. Visada. Kas jūs?

įėjo Emilija. Senkus pasuko prie durų. Ji suprato. Atsisuko.

Liūdnas žilos moters žvilgsnis.

Jos žodžiai tik patvirtino, kad mylintis žmogus paslaptingu būdu jaučia mylimojo karmą, jo likimą. Svarbiausia, tiksliai nustato, iš kurios pusės tyko pavojus, likimo lūžis. Gal tai ir yra, ką vadiname „moteriška intuicija". Vyrai paprastai to nejaučia. Intuityvi baimė dėl galimos pasekmės yra ne kas kita kaip perspėjimas. Vadinasi, tas inspektorius žinojo, bet nepakluso... Sapnas...

Baltasis balsas buvo teisus.

- Tu dar su manimi ar jau nuklydai? - švelniai palietusi ranką, važiuojant į mišką paklausė Emilija.

- Atleisk. Užsisvajojau.

- Nebesistebiu. Tau taip būna dažnai.

Prie didžiojo kiemo laukė siurprizas. Iš tolo buvo matyti keturi dideli autobusai ir didžiulis būrys jaunimo. Degė laužai. Virš ugnies ant trikojų pakabintuose katiluose kažkas virė, kamuoliais veržėsi garai, sukinėjosi smalžiai. Vieni Šoko, kiti, susimetę būreliais, kalbėjosi, treti svaidėsi sniego gniūžtėmis.

Pamatę atvažiavusius, visi sujudo, puolė pasitikti, akimirksniu apspitę, atlapojo mašinos duris.

žalieji!

Kiekvienam per kaktą perrištas žalias raištis. Ant krūtinės ženkliukai.

įraudę, puikiomis striukėmis, džinsais, šiltais sportbačiais, linksmi, įsiaudrinę, triukšmingi jie atrodė kaip laimingi Žemės vaikai.

- Kas jūs tokie? Susiruošėte į medžioklę?! Taip?

- Ne, - atsakė Senkus kaip galima ramiau.

- Šį medžiotojų namą pastatė, išlaiko mokesčių mokėtojai. Mes! Štai jis, ji ir mes visi! Norime paklausti, kas čia gyvena, kas medžioja ir apskritai: ko jūs čia atvažiavote? - guvus vaikinukas, žinoma, laukė sensacijos. Iš kažkur atsirado fotokorespondentai, vienas su videokamera, kažkokia žurnalistė tučtuojau po nosimi pakišo mikrofoną. Apspitusieji pasitraukė toliau, leisdami užfiksuoti pikantiškus sumišusio valdininkėlio išvedžiojimus.

Senkus nesutriko.

Išlipęs iŠ mašinos, šypsodamasis užsisagstė švarko sagas, kiek galima ramiau atsakinėjo į klausimus. Prikibo prie Emilijos:

- Kas jūs? Žmona? Ne? Ji - meilužė. Ne? Betgi ne žmona? Ko čia atvažiavote?

- Čia gyvena vienišas senas žmogus. Mes jį slaugome. Atvežėme maisto produktų, šiltų kojinių, laikraščių, - ramiai paaiškino Emilija.

- Ei! Čia juk rašytojas! Aš pažįstu, - iš minios iššoko ilgaplaukis. - Skaitėte jo knygas „Miško sakmės", „Geltonas šienas", „Kupriai".

- Oooooo! Čia tai bent! - šaukė iš visų pusių.

- Ei! Ša! Ša! Klausykite, - perrėkė visus ilgakojis žaliasis. - Klausykite! Mes *liuks* bočių atkasėme! Klausykite, kaip kalba!

Per garsiakalbius visame kieme, aidu per mišką plaukė... Garkaus balsas.

- Būčiau nėjęs ir nekalbėjęs, bet mane apstulbino kai kurių jūsų diletantiškumas. Jūs - tarsi visuomenės sanitarai. Puiku. Kovokite su žalingais gamtai žmogaus veiklos padariniais. Protestuokite, jei kas teršia orą, teršia upes, dergia žemę, bet neįjskite ten, kur prasideda Dievo valia! Šiandien jūs protestuojate prieš medžioklę...

- Neeee! Ne vien! - suūžė minia.

- Kalbu tik apie medžioklę, nes mes su kai kuriais kalbėjome tik apie medžioklę. Sakote, kad žvėris - toks pat Dievo *tvarinys* kaip ir žmogus. Turi lygiai tokią pat teisę gyventi. Paskaitykite Bibliją! - griaudėjo senis. - Įsigilinkite į Dievo žodžius ir nekraipykite savo naudai tiesos! Dievas sukūrė visa, kas mus supa, ne šiaip, kaip kratinį, bes surikiavo tam tikra tvarka. Visur gamtoje - priklausomybė. Pradedant keturiomis gamtos stichijomis: Žeme, Oru, Vandeniu ir Ugnimi. Žemė išaugina ugniai substratą, oras ugnį mairina, o vanduo gesina. Taip įvairiais variantais visur, visada ir per amžius. Cituojate Senąjį Testamentą, kuriame pasakyta, kad gyvybė yra duota Dievo, ir niekam nevalia pralieti svetimo kraujo. Taip, teisingai! Kraujas, joks kraujas, negali būri panaudotas maistui. Jis - gyvybinės jėgos nešėjas, dieviškosios gyvybės simbolis. Visa kita leidžiama panaudoti riek maistui, tiek kitiems tikslams. Nuodėmė atimti Dievo duotą gyvybę nesant jokio reikalo, tuo labiau iŠ sadistinių paskatų. Štai esmė! Nesąmonė būtų kaltinti lydeką, kad ji ryja kitas žuvis, vilką, kad plėšo kitus žvėris, ir paukštvanagį, kad lesa kitus paukščius. Žmogus valgo viską. Ne mūsų valia kritikuoti Dievo tvarką! Girdite?! Medžioklė yra žmogaus egzistenciją užtikrinantis aktas. Dievui lygiai tas pats, ar savo reikmei tenka nužudyti kiaulę, karvę, avį, ar šerną, briedį, stirną. Dievui jie vienodi. Lygiai tas pats, jei mes auginame karvių tiek, kiek reikia žmogui, ir lygiai tas pats su šernais ir kitais žvėrimis. Tokia Dievo tvarka.

- Kas jis toks? - ūžė minioje.

r

- Pasakysiu dar daugiau. Jijs siilote vartoti tik augalinį maistą. Iš senovės žinoma, kad augalinis maistas stipriai veikia žmogaus instinktų centrą. Gyvulinis žadina aistras ir apsaugo žmogų nuo išorinės valios dirgiklių. Vadinasi fizinės veiklos žmogui būtina mėsa, o protinio darbo žmonėms būtinas augalinis maistas. Bandymai visiškai atsisakyti gyvulinio maisto baigėsi liūdnai. Londone dvi moterys susirgo smegenų anemija, o Paryžiuje moteris, neišgyvenusi nė metų, mirė. Išdžiūvo kaip skiedra ir mirė tarsi iš bado.

- Kas jis toks? - stebėjosi daugelis.

- Mėsa - ne vien substratas, mūsų organizmo fermentų paverčiamas elementais. Tai dalis gyvūnų gyvybės jėgos, kurią pasisavinęs stiprėja mūsų pačių kūnas...

Pritrenkdamas savo žodžiais jaunimą, Garkus kalbėjo gerą valandą. Ruseno užgesę laužai, vėso išvirtas valgis. Senkus ir Emilija stovėjo kartu su visais. Kai senis pagaliau pasuko namų link, kelios dešimtys žaliųjų, per vienas kitą klausinėdami, slinko iš paskos. Kažkas atsiminė, kad ir rašytojas čia stovi. Privertė prieiti prie mikrofono, bet, savo gėdai, Senkus galėjo tik pakomentuoti Garkaus mintis.

Nei šeštadienį, nei sekmadienį medžioklių nebuvo. Žalieji savo pasiekė. Nufotografavę, susukę keletą vaizdajuosčių apie vyriausiojo bokštelį, pilnns lovius puikiausio pašaro, ką suradę - išklausinėję, šauniai išbildėjo į Vilnių.

Slogus jausmas.

Laikraščiai, gal ir televizija netylės. Pakvipo.

* * *

Per pietus valgykloje prie Senkaus priėjo Karolis. Kad kiti neišgirstų, tyliai sušnibždėjo:

-Tik nesugalvok purkštauti. Išklausyk, -atsisėdo įbedęs savo išplautas akis, šnypštė toliau: - Man nepatinka, kad Salvinija ištisus vakarus iki vėlumos sėdi tavo kambaryje. Nepatinka.

- Kaip? Negali fotografuoti ar stebėti pro žiūronus? Nenuostabu, dūksti, nes iš daržinės tau nieko nematyti, tiesa?

- Privalai padaryti taip, kad ji kuo rečiau ateitų pas tave.

- Patark kaip. Ji mano, kad tu net neegzistuoji, galvoja, kad pats pasikviečiau. Kaip?

- Susipyk, - Karolis tūžo ne juokais. Veidas jau pamėlo.

- Kaip? Bandžiau. Nepyksta.

- Sumušk.

- Neeee, - sumojavo Gvidas rankomis, papurtė galvą. - Nemušiu.

- Ko ji nori iš tavęs? - taškėsi seilėmis.

- Nesuprantu. Gal mano, kad esu neblogas vyras ir vietoj tavęs būtų visai neblogai pasismaginti su manimi?

- Tik pabandyk... - suvebleno.

- Išvažiuoti ji nenori. Išvaryti iš savo kambario negaliu. Prisvilo. Kaip manai? Kas galėtų moterį taip įžeisti, kad supykusi nenorėtų nė pasižiūrėti, a?

-Gerai, aš tau pasakysiu. Apkaltink, kad ji pasileidusi.

- Paneigs. Tavęs šalia juk nebus. Jokios naudos. Kas dar?

- Daryk kaip nori! Žiūrėk man! - nepaisydamas žmonių, staiga perpykęs, riktelėjo Karolis ir nuklibikščiavęs smuko į virtuvę.

* * *

Iš pat ryto į Senkaus kambari Įsiveržė Emilija.

- Greičiau! Mirė Garkus!

- Mirė?!

Kiek įkabindamas, vienmarškinis Gvidas bėgo per mišką į Garkaus trobelę. Garkus gulėjo išsižiojęs, galva nusvirusi, ranka nukarusi iki grindų.

- Rokai!!! - suriko Senkus, priglaudė galvą prie senio krūrinės. Jokio garso! Čiupo už rankos - pulso nėra! Viešpatie!

įbėgo Emilija.

- Duok veidrodį! Greičiau!

Skubiai iškratė rankinuką, padavė. Gerai nuvalęs priglaudė prie šnervių. Palaukė. Vos aprasojo.

- Dar gyvas! Greitąją pagalbą, gydytoją. Greičiau! - bėgo, kiek jėgų turėdamas, atgal į didįjį namą. Paskambino. Tokiu pat greičiu - atgal.

- Kas atsitiko? - pavymui šijktelėjo valytoja, bet Senkus jau nebegirdėjo.

-Rokai... Rokai... brangusis. Kas tau? Dieve mano, aš nieko nesuprantu, nieko neišmanau, - glostė galvą, plaukus, veidą.

Gydytojai kažkodėl visai neskubėjo.

Kaip nuskriausta pelytė, Emilija sėdėjo kamputyje. Šnirpščiojo. Staigiu judesiu Gvidas atsiraitojo rankoves, iškėlė rankas virš Garkaus kūno... Delnai žemyn... Sukaupęs visas savo valios jėgas, pamažu susitelkė. Dar... dar... Keletą kartų koncentruota mintis nuslydo, bet vėl ir vėl vijo ją į vietą. Fiksavo. Gerai... Buvo pasirengęs panaudoti visus tris poveikio būdus: fizinį - jei reiks, iškreips kūno konfigūraciją, astralinį - pakreips harmonijos link cirkuliuojančius fluidus, psichinį - pasistengs veikti ne fluidus, o suaktyvins tuos fluidus valdančią substanciją.

Pirmieji lėti judesiai išilgai kūno. Lėti... lėti... žemyn.

Tuščia.

Jokio atgarsio. Nieko nejautė!

Nusigando. Ką tai galėtų reikšti?

Dar ir dar kartą...

Miręs????

Staiga pajuto kažkokį energijos stulpą nuo kūno iki pat lubų. Nieko nesuprato.

Atsisėdo. Išpylė šaltas prakaitas.

- Nesuprantu, EmiUja. Tarsi miręs.

Laimei, atvažiavęs gydytojas Garkaus nevartė, neliepė apnuoginti, kad galėtų pamatyti galimas kraujosruvas, edemas

ar dar ką nors. Susirūpinęs jis ilgai klausė krūtinės ląstą, kelis kartus, pakėlęs Garkaus ranką, žiūrėjo, kaip krenta. Gal yra raumenų tonusas? Badė adatėle. Jokios skausmo reakcijos. Dingę refleksai.

Suleido vaistų.

Dar kartą klausėsi širdies.

- Nesuprantu, - visas išprakaitavęs prisipažino. - Anabiozė. Kūnas - tarp gyvybės ir mirties. Jis dar nėra miręs. Širdis vos plaka, vos kvėpuoja. Tokios silpnos kraujo apytakos nė miegui neužtektų. Nesuprantu. Jei kas nors paaiškės, iš karto skambinkite. Atvažiuosiu. Pirmas toks atvejis. Kitą kartą vešime į ligoninę. Labai įdomu.

Garkus nepasikeitė nei po valandos, nei po dviejų.

* * *

Trumpam užbėgęs i didįji namą, Senkus antrame aukšte kaktomuša susidūrė su Salvinija. Ją lydėjo medžioklės žinovas Algirdas, bet, pamačiusi Gvidą, savo palydovą iŠ karto pamiršo:

- Laba diena. Kur tu kaip pamišęs visą dieną lakstai? Kas atsitiko? - kvepianti, su šukuosena, pasipuošusi, apsivilkusi kailinę liemenę. Salvinija, be jokios abejonės, darė įspūdį.

- Skubu. Garkui blogai. Kvietėme gydytoją, - nesustodamas bėgo tolyn.

- Mačiau, - ji sekė paskui. Algirdas stoviniavo koridoriaus gale, laukdamas, kol pasibaigs netikėtas susitikimas.

- Aš neturiu laiko, - Gvidas bandė ją sustabdyti, bet ji nepaisė. - Tik pasiimsiu daiktus, ir viskas. Tuoj atgal.

- Tas senis tau toks brangus? Kas jis? - ji įsiveržė į kambarį.

- Labai protingas žmogus, ir tiek. Teikia medžiagą knygai.

- Aaaa... o kas ta moteris? - įsirėmusi į sieną, stebėjo Gvidą.

- Kokia moteris?

- Tu nustebai? Na ta, kai apspito jus žalieji, iš viršaus, pro langą, aš viską mačiau. Kam atsivežei tą moterj? Tau vienos neužtenka?

- Man atrodo, kad mūsų santykiai neleidžia tikėtis ataskaitų. Tu sau, o aš sau. Kam tas tardymas? - Gvidas pyktelėjo.

- Neeeee, brangusis. Esu pakviesta. Aš tavo viešnia ir noriu, kad tavo elgesys būtų džentelmeniškas. Kaip visada. Kaip anksčiau. Tai kas ta moteris?

- Garkaus ligonė, - Senkus iš karto pasišlykštėjo savo žodžiais. Tarsi pravėrė kažkokią užuolaidėlę ir įsileido neprašytą svečią. Serga vėžiu.

- Vėžiu?! Tokia besidžiaugianti gyvenimu ir - vėžiu?!

- Ką tu nori tuo pasakyti?

- Tik tiek, kad tai panašu į flirtą su dar viena moterimi. Taigi dviem frontais, - Salvinija pyktelėjo, lyg susigraudino, lyg įsižeidė, apsisukusi išbėgo iš kambario.

- Nekalbėk niekų! - spėjo riktelti Gvidas pavymui. Kažkodėl jam visai nesinorėjo įžeisti savo buvusią žmoną. Kam tos emocijos, jei nieko nebeįmanoma pakeisti?

Nereikia.

Nieko nereikia.

* * *

Jau vakaras, o Garkus tyso vos gyvas.

- Emi, mane persekioja jausmas, kad esu visiškai tuščiame kambaryje. Tik tu ir aš. AŠ... jo nejaučiu. Tarsi lovoje guli koks negyvas daiktas. Kaip pliauska ar numesti kailiniai, - pasidalino nerimu.

- Bijojau tau pasakyti, - atsiliepė Emilija. - Aš jaučiu lygiai tą patį. Nuo pat pradžios. Manau, kad... kad... jis miręs.

- Bet... jis šiltas. Jei būtų miręs, pradėtų šalti.

- Niekada nesu mačiusi mirštančiojo. Gal taip turi būti?

Emilija užkūrė krosnelę. Ruošė vakarienę. Tyliai skambčiojo indai, tyliai bumbsėjo lenta, ant kurios pjaustė daržoves. Užkaitė vandenį.

Staiga Garkus krūptelėjo, giliai įkvėpė.

- Žiūrėk!

Senis kvėpavo vis dažniau ir dažniau. Pamažu rausvėjo veidas, stangrėjo suglebęs kūnas. Po keliu minučių sugniaužė ir ištiesė nukarusios rankos pirštus. Atsimerkė.

- Rokai, kas tau? Tu girdi mane? Kas tau?

Senis šyptelėjo. Po kelių minučių ištarė pirmuosius žodžius:

- Viskas gerai. Aš grįžau.

- Iš kur grįžai? - nieko nesuprato.

- Ėėėėė... Patrink mane, jei gali. Viskas nutirpo. Dilgsi, kaip adatėlėmis bado.

Trynė, maigė, masažavo. Garkus atsigavo.

- Gana.

- Iš kur tu grįžai?

- Ėėėėė... kvailystė, žinoma, - senis palaimingai šyptelėjo, mostelėjo ranka. - Labai norėjau patirti, kaip žmogus miršta. Žinojau, kad valios jėga galima atskirti savo astralinį kūną nuo fizinio ir... keliauti, kur beužsigeistum.

-Tu buvai... miręs?

- Lyg miręs. Taip. Mano astralinis kūnas tik plona gija buvo susijęs su fiziniu. Jei kas būtų nutraukęs tą sąsają, būčiau miręs.

-Aš jaučiau energijos stulpą.

- Labai gerai, kad nenudeginai. Atleisk. Neperspėjau jūsų. Nelabai tikėjau, kad pavyks. Tai - pats sunkiausias magijos aktas.

- Gal nori ko užvalgyti? Gal pieno?

- Gerai. Ko nors karšto.

- Tuoj bus sriubos, - atsiliepė Emilija.

- Tai tu buvai miręs? - dar Icartą paldausė. - Kelionė astrale... Kas tai? Kelionė į kur?

- Paprastai žmogus nejaučia žvaigždžių, Saulės, Mėnulio traukos. Autohipnoze galima, nors tai labai pavojinga - atsiriboti nuo fizinio kūno ir pajusti tą trauką. Pagalvojau, kad man liko nedaug gyventi, tai kodėl nepabandžius, a? Jei būčiau miręs, tai ir būčiau miręs... Kai grįžau, galiu pasakyti, kad mirti lengva. Šiek tiek baisu, šiek tiek malonu, svaigina.

- Ką tu jautei?

- Vos tik mano astralas pakilo virš fizinio kūno, iš karto mane apsupo tūkstančiai šmėklų. Jos pasiutišku greičiu artėjo iš nežinios, vis didėjo, didėjo ir staiga didelės, išsišiepusios, grasindamos, nepasiekusios manęs, dužo, tirpo, nyko. Tarsi važiuojant mašina naktį, kai sninga. Kiekviena lekianti į mus snaigė - tai tokia pat šmėkla. Esu jų matęs ir anksčiau, bet šitos buvo šlykščios. Vienoms trūko rankų, kitoms - kojų, trečioms - pusės veido, akių, bumos. Svarbiausia, jokio spiegančio garso. Tik koks zirzimas, tarsi lengvas sparnų šlamesys. Jos žiojosi, raivėsi, gal ir spiegė - bet aš negirdėjau.

- Kas tai? Gerosios ar blogosios?

- Nežinau. Jos visada aplink mus. Štai ir dabar šiame kambaryje jų galbūt tūkstančiai, jos - visur. Tai natūrali gyvoji atmosfera. Tai stichijų dvasios, arba stichijų elementai, - Garkus kostelėjo. - Užteko tik pažvelgti rūsčiu žvilgsniu, ir jos visos akimirksniu dingo. Kilau aukštyn.

Staiga pasirodė akinamai baltos srovės, lekiančios nepaprastu greičiu. Patekau į patį srovių vidurį. Atrodė, kad aplink mane šniokščia ir bėga bėga, sukasi sūkuriais ir vėl išsitiesusios bėga kaip stori šviečiantys siūlai, šviečiančios upės. Supratau, kad stoviu vietoje, o bėga tik tos akinamai baltos upės. Manęs tykojo du pavojai. Jei būčiau pasidavęs srovei, mane neštų ir neštų ta srovė per amžius nuo vienos planetos prie kitos be krašto. Niekada negalėčiau grįžti į Žemę.

- Kas tai buvo? - neiškentė išsigandusi Emilija.

-Tai astralinė šviesa. Tai didžioji jėga, kuri palaiko visą kosmosą tam tikroje priklausomybėje. Panašu j magnetines linijas, kurios apraizgo visas planetas. Man pasisekė, kad srovės nenubloškė Mėnulio link į tamsybės srovę. Būčiau tikrai žuvęs. Aš pakliuvau j Saulės šviesos pasaulį. Tai - Dievo šviesa. Akinama, rami, amžina. Iš tos šviesos prasideda naujos Šviesos upės. Jos neša dvasias į kitus pasaulius, į kitą kosmosą, į kitą amžinybę. Aš pasukau atgal. Pabijojau. Dabar lyg du kartus gimęs.

Garkus atsistojo.

Emilija, žinoma, netikėjo nė vienu žodžiu. Manė, kad kliedi.

Gvidas patikėjo.

Juk tai - Garkus.

O kodėl ne?

Gal būtent tokia ir yra mūsų mirtis?

• « *

Dabar tu. Šėtono išpera, niekur nepaspmksi!

Senkus sukalė daug medinių kryžių. Kiekvieną Garkus pašlakstė šventintu vandeniu, kiekvienam sukalbėjo maldą, užkeikė. Nuvažiavęs į mišką, Gvidas apsmaigstė visą Marso pelkę.

Puiku.

Paliko tik vieną taką iŠ kryžių rato.

Taką per atvirą vietą. Taką iš kryžių.

Dar kartą eidamas apie pelkę, suskaičiavo visas kuilio pėdas. Kiek veda į vidų, kiek iš pelkės. Tiksliai nustatė: riogsai, bestija!

- Šuns neimk, - mokė senis. - Šuo išskiria labai stiprias biosroves. Pajus. Neis. Eik vienas. Tik labai tyliai, kad nesutraŠkėtų, nesučežėtų, iŠ pavėjinės pusės.

J

Pasimeldė. Senis pašlakstė Senkų šventintu vandeniu. Akis, smilkinius ir delnus patepė šventintu aliejumi. Pašlakstė ir šautuvą, ypač kruopščiai - šovinius, kulkas.

- Iaiminu tave, - Garkus nusisuko. - Eičiau su tavimi, bet negalėsiu niekuo padėti. Neturėsiu jėgų. Bjaurus jausmas, kai tavo likimas priklauso nuo kito žmogaus. Visą gyvenimą pasiklioviau tik savimi. Eik.

Mėnulis patekėjo po pusiaunakčio.

Vėlyvas.

Šernius taip pat vėlyvas. Ilgai miega, sunkiai keliasi, ausylai klausosi, nepaprastai jautria uosle tiria vėją.

Šaltis - net trata!

Pokši medžiai, zvimbia elektros laidai, tarsi gyvi kaukia aukštos įtampos stulpai. Gvidas baltas kaip sniego senis. IŠ Vilniaus atsivežė kailinį kostiumą, kailiabačius, bebro kepurę, kailines pirštines. Žinojo, kad vis tiek neištvers. Žinojo, kad tik judėdamas galės sušilti. Tyliai sėdintį ant nuvirtusio medžio, pasislėpusį už eglučių šaltis būtinai priveiks. Žinojo, kad joks padorus medžiotojas nesutiktų pasikeisti vakaru su Senkumi. Žinojo, kad Šiandien visame miške tiek išilgai, tiek skersai - tik žvėrys. Šiltuose pataluose visi žmonės seniai miega.

Mėnulis kaip žiežirba.

Žiūri iš viršaus ir tarsi šypsosi. Ko linki visas tas žvaigždžių spiečius? Nejaugi visa ta erdvė iš tikrųjų pilna šviečiančių upių ir besiblaškančių šmėklų? Nebesijuokė. Atrodo, kad patikėjo.

Gal kryžiai padės?

Padėk, Dieve.

Nuo šakelės nubiro sniegas. Atvertęs galvą, ant beržo šakos Gvidas pamatė akmeninę kiaunę. Tai vikrus žvėriukas... Pastebėjęs judesį sustingo, apmirė, laukė, kol žmogus išsiduos, kol paaiškės, iš kur čia atsirado. Suklaidino baltas kombinezonas. Pasirodė kaip apsnigtas medelis. Aaaaa... Retas žvėrelis. Miškinės kiaunės skiriasi oranžine pakaklės juosta. Akmeninės

tokios juostos neturi. Tik pakaklėje išdrykusios dvi baltos juostelės. Ir dar - kailis. Miškinė tamsi, o akmeninė šviesi, aristokratiška. Poplaukis šviesus, baltai rusvas. Ak... kitu metu, aišku, susigundytų tokiu nuostabiu laimikiu, bet tik ne šiandien. Kiaunė vikriai perbėgo ant kitos Šakos, atsispyrė ir... lengvai nusklendusi ant pušies šakos, dingo.

Kiek tu dar gulėsi?

Staiga Senkus aiškiai išgirdo dejonę. Tarsi tiesiog miške, pyškant šalčiui, gimdytų moteris. Vaitojimas sklido iš pelkės. Kas čia?!!

Atlapojęs ausinę įsiklausė...

- Aaauuuaijaauu... - Šiurpiai pagaugais nuvilnijo.

Dar kartą... Dar kartą... Kas čia?!

Pelėda? Neeee. Apuokas? Tuo labiau nepanašu. Tai... kas?

Po valandos nurilo. Keliose Marso pelkės vietose sutraškėjo lūžtančios šakos. Ir vėl tylu.

Aha! Bjaurybe, atsikėlei, vaikštai ir ieškai išėjimo? Nutilo.

Gvidas visai sustiro. Jau ketino atsikelti ir patupinėti vietoje, kad nors kiek sušiltų, nors kiek pramankštintų sustabarėjusias kojas.

Šernius!!!

Stovėjo sidabru aplietas ties kryžių taku ir uodė orą, klausėsi. Šauti kiek per toli. Sutabalavo Širdis, akimirksniu išmušė prakaitas. Štai, žvėrie, susitikome! Džiūvo burna. Na... dar paėjėk į priekį... dar... Tada aš primesiu prie peties šautuvą ir lauksiu, kol ateisi iki savo mirties vietos.

Kuilys pajudėjo...

Senkus žinojo, kad mėnulio šviesa žvėrį didina, bet Šernius pranoko lakiausią vaizduotę. Lėtai judantis juodas kalnas. Eina...

Lygiai viduriu tarp kryžių.

Nusitraukęs kailines ir likęs su plonomis pirštinėmis, medžiotojas prasegė kailinius, įrėmė šautuvo buožę, priglaudė

prie šalto skruosto, kelis kartus giliai įkvėpė ir iškvėpė, kad Šūvio metu be jokio vargo galėtų ilgėliau sulaikyti kvėpavimą. Tada akis tiksliai įvertins taikinį, nesudrebės ranka. Tarsi atpjauta dunksčioja širdis. Kvėpuoja žemyn, į šaliką, todėl jokių garų.

Jokio vėjo.

Gal neužuos? Šiltas kvapas tokiame šaltyje kyla aukštyn.

Eina...

Jau visai netoli... štai ta... vieta.

Staiga kuilys krioktelėjo ir šoko pirmyn!

Bach!

Bach!

Baisus žviegimas perskrodė orą, aidu trenkėsi į sušalusius medžius ir, tūkstantį kartų sustiprinęs garsą, priplojo Senkų prie žemės.

Priešmirtinis žmogaus klyksmas draskė mišką, dundėjo žemė ir biro nuo šakų sniegas. Turėjo žūtbūt keltis, pertaisyti šautuvą ir šauti, šauti, šauti, kol sugargaliavęs žvėris nutils visiems laikams, bet... Senkus iš baimės vos nenumirė. Tirtėjo kaip drebulės lapas.

Kai pagaliau suėmė save į nagą, prisivertė pasikelti, pertaisyti šautuvą, atsistojęs pamatė, kad laukymė tuščia. Baisusis žvėris, tarsi pakilęs į orą, dingo kaip vaiduoklis.

Senkus ilgai klausėsi. Jokio garso. Lyg nieko niekada čia neįvyko.

Gal negyvas? Gal nusibaigė?

Pasirengęs patiems baisiausiems netikėtumams, tylutėliai išlindo iš slaptavietės ir žingsnelis po žingsnelio atidžiai ištyrė visą aikštelę nuo kryžių tako iki miško.

Milžiniškas kuilys sužeistas!

Pritaškyta kraujo, aikštelė ištrypta, iki juodos žemės išspardytas sniegas, kruvina Šliūžė driekėsi į miško gilumą.

O Dieve! Jis dar gyvas!

Vidury nakties apie jokį persekiojimą negalėjo būti nė kalbos. Kai sugrįžęs viską papasakojo Garkui, Šis susiėmė už galvos.

- Viešpatie, trūko tiek nedaug... Reikėjo tau kryžių tako gale pastatyti, tik vieną vienintelį kryžių. Jis būtų mūsų. Kam tų palikai kryžių taką atvirą? Pamatęs, kad laisvas, kuilys iŠ džiaugsmo šoko pirmyn. Mes buvome taip arti sėkmės...

Ryte Garkus nustatė, kad Šėmius sužeistas po kaklu ir į užpakalinę koją. Gyvens. Šlubuos, bet gyvens. Į Marso pelkę jau niekada nebegrįš. Niekada!

* * *

Salvinijos atkaklumas niekais pavertė visus Karolio norus. Buvusi žmona Senkų medžiote medžiojo. Vienintelė vieta, kur ji nesiryžo pasiekti, buvo Garkaus trobelė ir, žinoma, miškas. Gvidas pastebėjo, kad Salvinija nesirodo valgykloje.

- O ko ten man? - papūtė lūpytes. - Nenoriu jokios reklamos. Man gerai taip, kaip yra. Geriau būti negali. Dėkui tau,

- Už maistą? - šyptelėjo.

- Žinoma.

Kantrybė trūko, kai buvusi žmona nutarė pratęsti savo apsilankymus naktimis. Nepakilo ranka pasukti raktą spynoje. Nepakako sąžinės neatsiliepti į beldimą. Abu, šiaip ar taip, siejo ilga draugystė studijų metais ir keleri bendro gyvenimo metai.

- Laikas išsiaiškinti. Ko tu sieki?

- Aš? - ji pasižiūrėjo į savo vos prasegtą puošnų chalatą, vienu pirštuku nuo apnuogintos šlaunies kažką nuvalė, demonstratyviai įgrūdusi rankas į chalato kišenes dirstelėjo ir, nusisukusi į sieną, paprastai pratarė: - Nesupranti?

- Ne.

- Tu nenori suprasti.

- Man atrodo, kad vienas kitam mes seniai seniai išnaudojome savo kantrybės rezervą.

- Apsirinki. Jis vėl pilnas. Mes reikalingi vienas kitam. Visus tuos metus tik apie tave ir galvojau, tave vieną širdyje nešiojau, - regis, tuoj tuoj pravirks.

- Aš blogas. Namuose nieko nedirbau. Na, visai nieko. Tu virei valgi, skalbei, tvarkei butą, dirbai savo darbe, nešei pirkinius. Aš tik valgiau, keičiau baltinius, mėgau kvepiančią patalynę. Man patiko blizgantys, be dulkelės stalai, knygų lentynos ir virtuvės grindys.

- Tu save apkalbi. Taisei elektros įrangą ir žiiirėjai, kad netekėtų vandens čiaupai.

- Negaliu pakęsti lašėjimo, šnypštimo ir kitų varančių iš proto garsų. Nepaminėjai svarbiausio: aš tau beveik nedaviau pinigų. Buvau grynas veltėdis.

-Tu dirbai ateičiai. Tada nesupratau. Dabar tave pažįsta visa Lietuva. Visokiausi interviu radijo, televizijos laidose, kalbos mitinguose, straipsniai, knygos. Tu - garsenybė. Uždirbi daug pinigų ir jei dabar biitume kartu, mes puikiausiai gyventume.

- Retai būčiau namuose. Štai dabar rašau miške. Prieš tai rašiau Juodkrantėje. Toks mano darbo stilius.

- Nesvarbu. Aš prisitaikyčiau. Būčiau kartu. Padėčiau tau, nes pati neturiu jokio talento ir negaliu reikalauti ypatingo dėmesio savo gyvenimui.

- Ne. Mes negalėtume g>n^enti, - pasakė Gvidas, su kartėliu prisiminęs aibę beprasmiškų, piktų scenų. Nutarė dar labiau sutirštinti spalvas: - ***JU*** negali užmiršti, kad aš turėjau daug moterų. Neieškojau, bet jos iš kažkur pasirodydavo ir kažkur dingdavo.

- Taip. Žinau, bet Ritą Račiūnaitę atstūmei?

- Išimtis. Niekada nepraleisdavau progos. Aš blogas. Važiuok namo. Tu klysti. Mes neturime ateities.

- Man visada patiko būti tavo ledi. Nesvarbu, ar svečiuose, ar gatvėje, ar paežerėje. įdomiai kalbėjai. Apsupdavai dėmesiu. Švelnumu.

- Prisipažinsiu, kad tu man rūpėjai mažiausiai. Nuolatos pozavau, kad kiti pamatytų, koks puikus, galantiškas vyras esu.

Salvinijos veidas iš skausmo akimirką persikreipė, bet tučtuojau ji vėl atgavo ramybę.

- Netiesa. Tu atkakliai nori būti blogesnis negu esi, negu buvai tada. Moters neapgausi. Ji puikiai žino, koks yra vyras iš tikrųjų. Kartais tyčia užsimerkia, jausmų nepastebi, bet moters apgauti neįmanoma.

- Tu gal nežinai, kad per tuos Naujuosius metus aš tave palikau vieną ir išvažiavau į Murmanską? Mes slidinėjome ir vartėmės lovoje. Valgėme restoranuose, vaikščiojome po miestą ir bučiavomės. Tokio vyro negalėtų pakęsti jokia moteris. Važiuok.

Salvinija, nors labai stengėsi išlaikyti ledinę ramybę, buvo priversta iki kraujo sukąsti lūpas, kad besiveržiančios ašaros neišsilietų upeliu ir neišduotų audros viduje. Patylėjo. Nurijo.

-Tam yra pateisinama priežastis, - nurimusi vėl lygiu balsu tęsė pokalbį. - Nebuvau pakankamai tau dėmesinga. Tu norėdavai prisiglausti, pabučiuoti, veržDavaisi į mano lovą, bet aš bėgau nuo tavęs. Baisi mano klaida. Reikėjo visomis išgalėmis stiprinti šeimą.

- Tu nepasakei dar vieno, gal absoliučiai svarbiausio dalyko: aš taip ir nesugebėjau duoti tau vaiko.

- Tu nekaltas. Po gimdos uždegimo man užako tūbos. Gydžiausi. Dabar galiu.

- AŠ tave mušiau. Prisimeni?

- Prisimenu. Du kartus. Anoks ten mušimas... Abu kartus lovoje. Kvaila buvau. Tikėjau, kad seksas - mano ginklas, auklėjamoji priemonė. Atstūmiau.

- Paskui praleidau visą sekmadieni paežerėje su Valia, Žinai?

- Tu pats sakei, kad a5 už Valią penkis kartus gražesnė, mano figūra tris kartus geresnė ir esu du kartus aistringesnė. Vadinasi, turėdama visas galimybes laikyti prie savęs, leidau tau matyti kitas moteris.

- Tai dar ne viskas. Pardaviau tavo auksini žiedą ir apkaltinau tave, kad pametei. Važiuok namo. Viltis - kvailių motina.

-Trūko pinigų. Žinoma, galėjai prisipažinti. Aš galbūt būčiau supratusi. Man tas žiedas nebuvo reikalingas.

Toks aklas geranoriškumas Senkų išmušė iš vėžių. Žiūrėjo nuostabos kupinomis akimis į buvusią savo žmoną ir niekaip nesuprato, kur dingo klasta ir beviltiško pykčio primerktos akys, nepermaldaujamas veidas ir valdingai sučiauptos lūpos. Prieš ji sėdėjo visai kita moteris. Tarsi gimusi iš naujo, tarsi tame pačiame kūne kitas vidaus variantas. Švelni, rami, lyg beviltiškai mylinti. Gal ne mane, gal aną mane, kuris jau nesu ir niekada nebūsiu.

- Labanakt, Gvidai.

- Labanakt, Salvinija.

Visame tame elgesyje trūko kažkokio akcento, mažyčio niuanso. Galėjo, jei jau taip myli, prieiti, Švelniai pažiūrėti, paliesti ranka, gal net pabučiuoti. Kodėl ji nesiveržia j lovą? Ką reiškia jos naktinė apranga? Tarsi ką rik iŠ dušo. Žinojo, jautė, gal ir šiek tiek matė, kad po chalatu tik nuogas, daugiau niekuo nepridengtas kūnas. Nuolatos kažkas jai iškrenta iš rankų, nurieda grindimis ir ji pasilenkusi vis ieško. Kartą vos neišsivertė krūtys, kartą lyg netyčia visai prasivėrė puošnusis chalatas. Neskubėjo užsidengti, neatsiprašinėjo ir tarsi nematė, kaip reaguoja Senkus. Žinojo. Kaip kitaip paaiškinti begėdišką nuogų šlaunų demonstravimą? Begėdišką sėdėjimą krėsle? įsigeidusi sutvarkyti jo kambarį, nuolatos vertė stebėti

ią dirbančią. Koks ten darbas?! Iki 5iol akyse šmėžuoja seksualiomis pozomis besiraivantis kūnas, aistringas, sumišęs su dejone kvėpavimas, niekaip nesiderinantis su tvarkymu.

•k * *

Nepaisant visko, Senkaus tryliktoji knyga - visai prie pabaigos. Darbas naktimis, griežtas, metų metais nukaltas režimas, išsiugdytas sugebėjimas susitelkti, paruošti smegenis intensyviam darbui subrandino norimą vaisių. Puikiai žinojo, kad gali tik tada rašyti, kada pavyksta atsiriboti nuo visų išorinių dirgiklių.

Meilė?

Neee.

Meilė niekada neatstojo Saulės. Negalėjo leisti, kad kas stotų skersai kelio. Tegu tai lazda šlubam, ištiesta ranka parpuolusiam, žibintas ieškančiam.

Neabejotina, kad kiekvienas žmogus turi savo išraiškos centrą. Tai kompleksas tave išreiškiančių dalykų: tu eini, tu ieškai, tu pasigeri ir keiki likimą, tu nerandi sau vietos, tu pasiruošęs visus sudraskyti į gabalus ar geriausiu atveju - išmalti kam nors snukj. Tada kiti sako, kad tu bijai, tu nekenti, tu ieškai, tu myli... Neatskleisk savo kortų, nes praloši partiją! Štai šūkis virš tavo durų: „Tu nori laisvės? Suspausk į kumšti savo išraiškos centrą!"

Senkus suprato, kad vyro ir moters centrų jungtis gimdo meilę.

Žinojo, kad meilė gimsta tik tada, kada patenkinami trys lygiai: *psichinis* - dviejų protų jungtis gimdo naujas, gyvybiškas idėjas, *dvasinis* - dviem širdims, dviem dvasioms susijungus, gimsta idealas, galintis nugalėti fizinę mirtį, ir... *fizinis* - dviejų, papildančių vienas kitą, kūnų jungtis, kurios rezultatas - vaikai.

Jis nenori meilės!

Vyras negali mylėti...

Neprivalo!

Jis sutiko, pritarė Garkui.

Psichinė jungtis reikalauja įtampos. Nenoriuuuu!

Dvasinė jungtis neįmanoma be priklausomybės. Nenoriuuuu! Fizinė jungtis alina kūną ir veda į apatiją. Ne! Ne! Ne ne ne!

Viešpatie!

Vėl iš naujo!

Psichinė jungtis su dvasine gimdo gyvenimo energiją!

Ji kaupiasi vaikuose!

Fizinė su dvasine gimdo vergiją!

Fizinė su psichine gimdo... beprotybę! Žudančią aistrą, nepripažįstančią jokių draudimų, jokios moralės, jokio tikėjimo. Nuo tokios sąjungos seniai nusisuko Dievas. Tokią jungtį su džiaugsmu globoja Šėtonas.

Ir vėl iš naujo... gana!!!

-Tu būsi didis magas, -su patosu kalbėjo Garkus. -Atmink: tau nedraudžiama mylėri, bet draudžiama paklusri moteriai. Tai tas pats, kaip pačiam sutrypti savąjį aš! Meilė - refleksų grandis, todėl kūnas turi paklusti tik refleksams. Ne daugiau! Skirtumas tarp moters ir vyro meilės tas, kad vyras myli iki fizinio akto, o moters meilė po to akto tik prasideda. Todėl vyras gali mylėti daug moterų, o moterys siekia ištikimybės. Stai čia prasideda kova, kurioje leva visada nugali Adomą.

Žinoma.

Kiekviena moteris instinktyviai jaučia, kad jos grožis kasdien blanksta. Ji skuba apžioti visus tris lygius iŠ karto. Vyras akimirksniu turi virsti mokslininku. Mokslas, savo esme verčiantis stebėti, analizuori ir daryti išvadas, nepalankus moteriai, nes didina pasipriešinimą jos kerams. Giliausiai myli, žinoma, nemokšos. Aistra užvaldo vargšelių galvas, širdeles ir...

Savo knygose meilę Senkus visada kėlė i aukštybes. Mylėkite, nes tik meile gyvas pasaulis! Biikite ištikimi meilei, nes ištikimybė kaip gilus vanduo, kuriame, galimas daiktas, pagausite savo auksinę žuvelę, o paleistuvystė - tas pats, tik sekliai išpiltas vanduo, dvokianti pelkė, kurioje veisiasi siurbėlės.

Tai kaip? Visą gyvenimą rašė moterims ir... nemokšoms?

Nuo stiprių vyrų jo kardas atšoko ir atšipo.

Moteri - taip, priimu!

Meilės nenoriu!

Nereikia.

* * *

Senkus valgyklos vengė, valgė Emilijos pagamintą maistą. Karolis stengėsi kaip nors sučiupti Senkų pasikalbėti, bet tas, atspėjęs virėjo ketinimus, vikriai išsisukdavo. Gvidas kurį laiką sumaniai naudojosi tuo, kad persekiotojas bijojo pasirodyti kieme, lauke, o dieną - ir koridoriuose.

- Nenori manęs matyti? - pagaliau užspendęs Senkų koridoriuje, kai šis valėsi nuo batų sniegą, sušnypštė persekiotojas. - Mėtai pėdas?

- Nesijaudink. Tavęs aš nebijau. Nieko nepasieksi.

- Geruoju tavęs prašiau. Prašiau, o tu ką darai?

- Teks palaukti, kol pats išvažiuosiu. Liko visai nedaug. Kokios dvi savaitės. Daugiausia - trys. Gal iškentėsi?

- Nebijooook. Tą kartą aš tik šiaip pagąsdinau. Gali valgyti valgykloje. Atsirado nauja bėda. Apie Salviniją ėmė rėžti sparną Algis, medžioklės žinovas.

- Tai tavo problema.

- Neeee... Tu turi suvaidinti pavydo sceną ir tą draugystę išardyti.

- Atrodo, pradėjai man įsakinėti, - Gvidas šiek tiek apsidžiaugė, kad atsirado patogi proga neskausmingai baigti tą bjaurastį.

- Matau, apsirinki. Priversiu tave daryti tai, ko aš noriu. Iš pradžių pasakysiu tai bobai, kur gyvena pas Garkų, kad tu per naktis Icirkiniesi su Salvinija.

- Koks tavo reikalas?! Nekišk pirštų tarp durų!

-Aaaaa... pataikiau. Yra dar keli būdai tave priversti. Galiu kai ką pasakyti Algirdo žmonai... Dar palauk.siu.

* * *

Nors ir kaip Senkus stengėsi, bet kur Šernius nulindęs, taip ir nepavyko rasri. Tikra tai, kad nei prie Marso pelkės, nei prie lovių didžiojo kuilio pėdų nebuvo. Tada, įnikęs į žemėlapį, nutarė ieškoti „pusę per pusę" principu.

Visą miško masyvą kirto pusiau, nuklampojo net iki palaukės - nėra. Kirto kairijį gabalą dar per pusę - nėra, o kai perklampojo ir tą pusę per pusę, artėjo vakaras. Suprato, kad šitaip neįveiks.

Naktis. Kiek tos dienos? Kaip gaidžio žingsnis.

Rytą - viskas iš naujo.

-Jis sužeistas ir būrinai ieškos gydomojo purvo, - palingavo galva Garkus.

- Šaltekšnos upelis? Ten juk viskas užšalę?

- Gal ir užšalę... Aukštupyje - Šaltiniai. Tokiam nieko nereiškia nei storiausią ledą pralaužti, nei purvo košę viduryje žiemos užmaišyti. Ne veltui mažesnieji šerniokai visada žiemos metu apie didesnius sukiojasi.

Taip.

Rytoj.

Būtinai.

* * *

Trobelėje už spintos Emilija susikūrė sau kampą. Kartono skydu atitvertą užkabori šeimininkas buvo pavertęs sandėliu. Krūva pridvisusių, kandžių sukapotų drabužių, keli aprūkę

puodai, apdulkėję odos gabalai, sutrešę kailiai, keli indai su žibalu, dažais ir dar kažkuo. Gulėjo metų metais nejudinti, prispausti storo dulkių sluoksnio.

Emilija neprisėsdama tvarkė visą dieną.

Dalį turto išmetė į duobę, dalį sukišo į ugnį, o kitą nuvalė, nublizgino ir pastatė kur pridera. Gvidas padėjo pernešti medinę lovą, surado trumpą platų suoliuką prie lovos, patiesė Šerno kailį, pritvirtino nuo sienos iki spintos užuolaidą.

- Štai aš ir įsikiariau, - patenkinta šypsojosi.

Šelmė!

- Dėkui tau... - kai viskas buvo sutvarkyta, paprastai pasakė Emilija. Gvidas krūptelėjo pamatęs, kokiu begaliniu švelnumu žvelgia jos akys. Palaimintas madonos veidas. Toks paprastas ir tiek daug pasakantis. Gal tai ir buvo tas akmenėlis, kuris riedėdamas kalnuose išklibino, išmušė, privertė kristi kitus akmenėlius, o tie dar kitus... Nesuprato nė kaip atsitiko - žiūrėdamas Emilijai i aksomines akis, Senkus ištiesė ranką ir pačiais pirštų galiukais keletą kartų perbraukė per jos kaktą, skruostą, smakrą, nuslydo žemyn... Tik paskui suprato, kad tas prisilietimas buvo impulsyvus, pasąmonės padiktuotas troškimas pirštais, lengvučiu kontaktu gauti daugiau pačios slapčiausios informacijos. Matyt, dvasiai nepakako to, ką sakė žvilgsnis, karščiu alsuojančios lūpos, šviesos ir šešėlių žaismas veide. Gerokai vėliau paaiškėjo, kad tas visą kūną išbangavęs jausmas kėlė tokį pat atgarsį jo kūne. Tarsi Gvidas būtų tuščias su keliais dugnais indas. Tarsi kas virš kiekvieno dugno būtų pripylęs mažumėlę stebuklingo skysčio. Vien jausmų jėga tie skirtingi skysčių lygiai staiga, kaip angelui pūstelėjus, suvirpa, įsisiūbuoja, plazdindami jo kūną. Jaučia Emilijos artumą, jos virpesį, jos trauką. Senkaus viduje kažkas įnirtingai priešinasi, bet dar galingesnė valia - moters šauksmas šluote nušluoja visas užtvaras.

Kas tai?

i

Tai - Garkaus pamokos.

Tai du bioenergetiniai laukai.

Kaip lipnūs siūlai susisuko, sulipo, nutįso paskui.

- Už ką? Man malonu.

- Dėkui tau...

Kaip prakeikimą Senkus prisiminė Kalėdų naktį. Gabalais. Jutimais. Šnibždesiu. Kūnu. Kiek? Daug kartų matė Emilijos kūną ir... neprisimena. Kokios jos krūtys? Koks jos liemuo? Koks jos kaklas, šlaunys? Pilvas, kai guli ant nugaros, įdumba. Tai prisimena.

Ir dar.

Ir dar...

... prisimena bučinius. Ant veido, krūtinės, pilvo, kojų ir... ir... ten. Vos vos. Su virpuliu ir žvėrišku kūno šauksmu. Šypsosi, atmeta rankas ir pasiduoda levos apžavams. Jau juokiasi. Be garso. Lūpomis, veidu, pamalonintu, išaukštintu kūnu.

Slysta antklodė...

Viešpatie!

Ar gali būti Kalėdų naktis tokia tamsi?! Nieko nemato. Visai visai nieko nemato.

Tik jaučia.

Jaučia pašėlusį geismą. Emilija! Tu pažadinai pritvinkusi ugnikalnį. Jis būtinai turi išsilieti. Jis degins ugnimi, spjaudysis ir žnaibys įkaitusiais akmenimis, išsidūks nuodų garais. Šnypštimu. Tuoj tuoj tuoj išsilies karščio alsa dejuojanti lava. Tekės kūnu, širdimi ir... nurims, atvės, išprakaituos tavyje.

Nieko neatsimena.

Iš kur tada kaip pikta lemris degina ir degina jos kūno saldybė? Emilija! Kam tada pažadinai alkaną žvėrį? Ji buvo tarsi auka, pasiruošusi atiduoti savo kraują, o aš panašus į vampyrą, pasiruošusį sučiulpti visą aistros prisotintą tavo kraują. Siekiau jungries, kad pajusčiau tavo saldumą, tavo skausmą, tavo paties Dievo duotą kančią ir palaimą.

Kaip pragaro vartai veriasi ir veriasi tavo šlaunys...

Bėk! Dar gali. Bėk.

Vėlu. Vėlu. Vėlu vėlu vėlu.

Aš - jau tavyje, jau jaučiu tą buką skausmą ir kartu su tavimi alpstu, sotinuosi, išsilieju, rimstu ir... dėkoju.

- Dėkui tau.

- Už ką?

* * *

Garkus gerokai žvalesnis.

- Gal, Rokai, tavo kalbos apie greitą mirri tik autosugestija, savęs įtikinimas?

- Ne. Tai todėl, kad kuilys sužeistas. Gydosi ir jam tai rūpi. Kai pasveiks, vėl viskas prasidės iš naujo. Tave vis dar kankina mano pranašystės abejonė?

- Kartais.

- Štai keletas pavyzdžių. Tarnavęs vokiečių nacistams Šveicarijos astrologas Karlas Kraftas išpranašavo tikslų pasikėsinimo į Hitlerį laiką ir jo pasiekimų maksimumą 1940 metais. Pasakė, kad fašistai lengvai nugalės Prancūziją, bet perspėjo fiureri: jei iki 1942 metų gegužės neužkariaus Tarybų Sąjungos - pralaimės. Pralaimėjo, o astrologą nužudė konclageryje. Didysis prancūzų astrologas Mišelis Nostradamas, gimęs 1503-iaisiais, išpranašavo, kad mirs sulaukęs 63 metų. Pasakė tikslų laiką. Jo draugas Šavinji, nelabai tikėdamas, buvo su didžiuoju pranašu iki pat vėlumos. Nostradamas užrašė lapelyje lotynišką tekstą: „Hic prope mors est" - čia artinasi mirtis. Draugas palinkėjo labos nakties. Pranašas pasakė, kad jie daugiau nepasimatys. Jis mirė. Pranašu tapo, kai žuvo žmona ir visi trys jo vaikai. Užsidaręs nuo pasaulio, įtemptai dirbdamas aštuonerius metus, jis tapo aiškiaregiu. Žmonės tokių nemėgsta. 1791 metais prancūzų revoliucionieriai išdraskė Nostradamo kapą, išmėtė kaulus. Vienas iŠ velionio kaukolės gėrė vyną už

revoliucijos pergalę. Visi to akto dalyviai mirė smurtine mirtimi, o revoliuciją užgniaužė Napoleonas. Astrologais buvo patys didžiausi žmonijos protai.

- Tavo nuostabi atmintis. Kaip tu visko išmokai? Nejaugi tik iš knygų?

- Ne. Treniruotė ir valingas tikslo siekimas. Lygioje vietoje akmenys nerieda. Štai vienintelis diplomuotas Rusijos astrologas Sergejus Vronskis, gimęs 1915-aisiais, profesorius, medicinos mokslų daktaras, ekstrasensorikos išmoko iš savo senelės burtininkės. Jo tėvas, generolas, mokėjo net 42 kalbas, vienu metu baigė dvi aukštąsias mokyklas, turėjo nepaprastai puikią atmintį. O štai šios trobelės vietoje stovėjo lūšna ir joje gyveno mano mokytojas tėvas Juozas. Tai aš taip jį vadinu. Kai nuliūdęs pirmą kartą čia atėjau, jis iš karto mane priėmė, suprato, priglaudė, išmokė. Čia daugiausia jo knygos, aš naudojuosi jo gydymo receptais. Pats tėvas Juozas išmoko iš savo motinos, o aš tave mokau. Matai kaip. Atsitiktinumų nebūna. Aš turėjau ateiti pas jį, o tu - pas mane. Kai ateis lailcas, tu tiksliai žinosi, kas ateis pas tave.

- Kodėl tu taip įsitikinęs, kad tuoj mirsi? Ar galima tikėti horoskopu?

- Visai neseniai miręs prancūzų kosminių ir psichofiziologinių ritmų tyrinėtojas Mišelis Goklenas puikiai ištyrė daug astrologijos dėsningumų. Pasitelkęs gaUngiausią skaičiavimo techniką ir išanalizavęs dešimtis tūkstančių žmonių gimimo žemėlapių, nustatė, kad vaikai gimsta pagal astrologinio paveldėjimo dėsnius. Vaikas gimsta tik tada, kai svarbūs jo gimimo žemėlapio elementai, pavyzdžiui, kylanti kokia svarbi žvaigždė, sutampa su svarbiais astrologiniais vieno iš tėvų gimimo žemėlapio elementais. Žmonės paprastai mano, kad tai kūdikio pemešiojimas ar priešlaikinis gimdymas. Nieko panašaus. Tuos dalykus galima prognozuoti. Dar daugiau. Goklenas nustatė, kad būsimo kūdikio genų derinys priklauso

nuo planetų išsidėstymo apvaisinimo metu. Kūdildo gimimo aplinivybės ir ĮO genų išsidėstymas Icoreliuoja su tėvų tolciais pat dalykais. Tai lemia žmogaus gabumus ir profesiją. Goklenas tyrimais įrodė, kad astrologija - ne absurdiškų taisyklių derinys, o moksliškai pagrįsta žinių sistema.

- Tu nori mane įtikinti, kad aŠ daugiau niekada neberašysiu knygų, o atsidėsiu tavo idėjai? - su baime prasitarė Senkus.

- Tu pats to norėsi. Tai - Dievo pirštas. Žmogus negali priešintis Dievui. Tu būtent toks, kokio reikia.

* * *

- Kodėl tu nuolatos prisimeni seksualinę mūsų buvusio gyvenimo dalį? - kaskart stebėdamasis klausė Senkus Salvinijos.

- Todėl, kad vyrui tai svarbiausia. Todėl, kad moteriai tai aiškiai parodo, kokia vyro dalis tik jos vienos. Nuo to priklauso moters laimė. Atsimeni? Vidurvasarį Palangos paplūdimy lepinomės saulėje. Tu mane keletą kartų pabučiavai. Paskui žaisdamas pradėjai pilti smėliuką man ant veido, krūtinės, pilvo, kojų ir... mes abu užsidegėme pašėlusia aistra. Atsimeni?

- Atsimenu, - tarsi iš naujo gurkštelėjo dieviško gėrimo.

- Ištisą valandą ieškojome patogaus užkaborio, bet visur šimtai žmonių. Man jau buvo tas pats, bet tu niekaip negalėjai nurimti ir nusitempei mane į jūrą. Vanduo buvo šaltas, besimaudančių nedaug, bet aplink mus vanduo virte virė. Tada pajutau superpalaimą. I mus žiūrėjo visas pliažas. Kai atlėgau, man pasidarė baisiai gėda. Norėjau bėgti.

- Niekam mes ten nerūpėjome. Buvo ir daugiau. Ko čia gėdytis?

Neeeee...

Tai ne nekalti prisiminimai. Gvidas tik daug vėliau, kai deginantys įvykiai liko toli praeityje, suprato, kad kiekvienas Salvinijos ištrauktas bendro gyvenimo epizodas turėjo lipte

prilipti prie paties Šėtono pakuždėto sumanymo. Tarsi kraugerys voras, ji meistriškai, siūlelis po siūlelio, lipdė savo voratinklį. Visas kruopštus darbas buvo skirtas įvilioti ir iščiulpti vienintelę musę, dėl visiškai nežinomos priežasties suviliojusią plaukuotąją pabaisą.

- Ant tavo dešinės rankos bevardžio pastebėjau įrėžtą griovelį. Tu nešioji vestuvinį žiedą?

- Tu labai pastabus, - šiek riek virptelėjo, šiek tiek nuraudo. - Tavo žiedą nešiojau. Tavo. Sudilo. Pasidarė plonas plonas ir pjovė odą, - Salvinija svajingai kelias minutes patylėjo. - Šiemet būtų sukakę penkiolika bendro gyvenimo metų. Jubiliejus. Būtų balius, draugų, tostų.

~ Galėjome turėti jau paaugusių vaikų.

- Aš kalta. Gėriau tabletes.

- Gėrei tabletes? - Senkus puikiai prisiminė, kad tai jis, Gvidas, nenorėjo vaikų. - Kam? Tu nuolatos kalbėjai apie kūdikį. Planavai, graužeisi, dažnai puldavai į neviltį. Kodėl tu taip darei? Kodėl tu rik dabar man apie tai sakai?

- Kvaila buvau. Jauna. Vis atrodė, kad mūsų santuoka lyg mažytė liepsnelė, kurią galėjo užpūsti menkiausias vėjelis, - staiga ji pravirko.

Senkus sėdėjo, žiūrėjo ir nejautė jokio graudulio. Kelios praeičiai skirtos ašarėlės. Tegu.

- Tu dar jauna. Jei norėsi, galėsi turėti vaikų.

- Man tavęs reikia. Mūsų vaikai būtų tokie gabūs... Aš... aš myliu tave beprotiškai. Vietos sau nerandu...

- Vėlu. Mes - išklydę jūroje laivai. Kiekvienas ieškome savojo uosto.

- Dabar mes kartu. Gal galima man perlipti į tavo laivą ir toliau plaukti kartu? Galima? - ji žiūrėjo atviromis akimis, ieškodama Senkaus veide pritarimo. Nesulaukusi kiek šyptelėjo: - Aš lengva. Tavo laivas nepajus, nesusiūbuos, nepakeis kurso. Pažadu. Kambuze ruošiu valgį, ***švabra*** trinsiu denį ir

kartkartėm, atsisuksi prieš vėją, giedosiu liepsningas sirenų giesmes savo Odisėjui.

- Jei Odisėjas vašku užsilipdys ausis?

-Tada... tada pašauksiu siaubingąją Charibdę. Ji siurbs jūros vandeni. Bangos kunkuliuos, ji daužys nasrais, jos įsčiose it katile virte virs jūros dumblas. Charibdė šlykščiai raugės ir vems sukeldama purslų krušą. Tada... tada aŠ pavirsiu baisiąja Skila, ištiesiu savo Šešis kaklus, iššiosiu šešerius nasnis ir prarysiu, suplėšysiu savo Odisėją.

Senkus, sužavėtas palyginimo, nuoširdžiai nusijuokė. Kažkoks sunkiai suvokiamas Salvinijos žavesys išliko, traukė. Šildė. Lygiai kaip prieš penkiolika metų. Po Šimts!

- Mačiau, kaip į tavo kambarį įslinko medžioklės žinovas Algirdas. Ko jam pas tave? - Senkus begėdiškai pamelavo, paraudo.

- Pastebėjo, kai vis viena ir viena vaikščioju po mišką, priėjo, pakalbino, ir viskas. Pasirodo, jo tėvai gyvena Klaipėdoje. Turi jachtą.

- Kai pas tave atėjo, buvo gana vėlu, - nežinia kažkokiam kipšiukui pakuždėjus, melavo toliau. - Jūsų santykiai jau peržengė padorumo ribas? Jau galimi naktiniai pasimatymai?

Salvinija nė sekundę nenuleido nuo Senkaus veido tiriančio žvilgsnio. Ką reiškia tie jo klausimai? Pavydas? Pašaipa? Tik paprastas smalsumas? Ji savo šachmatų partiją norėjo žaisti kiek galėdama tiksliau. Jokios klaidos! Jokio silpno ėjimo! Taip. Karolis - tik pretekstas atsirasti šalia Senkaus. Taip. Algirdas - tik lakmuso popierėlis nustatyti, kaip reaguoja į jos elgesį buvęs vyras. Salvinija savo tikslo siekė be užuolankų, gudriai. Kas jai tas Algirdas?! Tik vienas lipnaus voratinklio siūlelis.

Salvinija reikšmingai šyptelėjo:

- Man tai neturi jokios reikšmės. Kartais per naktis skaitau, mezgu ar žiūriu televizorių. Kartais ištisą dieną miegu. Ilsiuo-

si, o... o Algis... aš leidau. Tik paplepėjimas. Nieko daugiau. Tiesa, jis deramai įvertino mano pastangas būti patraukliai, ir tai man, prisipažinsiu, labai malonu. Aš stengiuosi tik dėl tavęs. Beveik kasdien nauja mano šukuosena - tau nė motais, o Algis iš karto pastebi. Tavęs nesužavėjo nė vienas mano drabužis, o jis pastebi kiekvieną mažmožį. Malonu.

- Nieko nuostabaus. Profesionalas medžiotojas privalo būti pastabus.

Gvidas žiūrėjo kaip kvailys ir visiškai nežinojo, kokie žodžiai dabar geriausiai tiktų. Nusisuko i langą.

- Užeik kada nors pas mane, - tyliai paprašė Salvinija. - Galiu ir aš čia dar dažniau ateiti, bet tavęs vis nėra ir nėra. Tu myli tą moterį? Myli? - Senkus tylėjo. - Pasakyk man. Aš noriu žinoti. Man svarbu. Myli? Kas ji tau? Meilužė? Tau reikia moters?

-Ji ligonė. Gydosi. Jau daug sykių kartoju tą patį.

- Neeee... - ji pasukiojo galvutę į šonus. - Neatrodo. Tu ten kaip prisvilęs. Aš jos nekenčiu, - staiga susizgribo, kad pasakė tai, ko jokiu būdu sakyti nereikėjo. Prikando lūpą.

Kelios minutės visiškos tylos.

- Man reikia eiti, - Senkus pakilo tarsi sakydamas Salvinijai, kad jau gana ir laikas išeiti. Ji net nesujudėjo. Žiūrėjo kažkur į kampą ir staiga pašokusi priėjo prie Gvido, padėjo rankas jam ant pečių, kiek galėdama meiliau pasižiūrėjo į akis.

- Atšvęskime mūsų pažinties penkiolikmetį. Gerai? Nuplausime baisią išsiskyrimo klaidą. Mums jokiu būdu negalima buvo skirtis. Tai mano klaida, ir man labai skaudu. Myliu tave. Padėk man sumažinti mano skausmą... - jos akys pritvino, ji kramtė lūpas ir, atrodė, tuoj tuoj vėl pravirks.

- Mūsų niekas jau nesulipdys. Nereikia...

-Tssss... Tik valandėlę. Aš viską jau paruošiau. Šampanas ant mano stalo. Kviečiu tave. Tik valandėlę. Padėk man... Dėl praeities. Aš juk buvau tavo žmona. Pats sakei, kad pirmoji.

gal ir vienintelė meilė. Gyveni vienas. Jei biitum ką mylėjęs, seniai būtum vedęs. Tiesa?

Senkus atšlijo, nežinodamas kaip pasielgti. Keletą kartų žvilgtelėjo į ilgesio kupiną Salvinijos veidą - jame už viską ryškiau švietė noras būti tik su juo, Gvidu Senkumi. Šuniškas nuolankumas.

Kam jam to reikia?

Kam?!

- Gerai. Tik valandėlei.

- Ačiū tau, - Salvinija pakštelėjo į lūpas. Gvidas nespėjo nei galvos pasukti, nei žodeliu paprieštarauti. O gal... nenorėjo? Pasidavė. Nė pats nežinojo ir niekada nesužinojo kodėl.

* * *

Kai visos pastangos sumedžioti Šernių pasibaigė šnipštu, vyriausiasis įsiuto. Kietai sučiaupęs plonas lūpas, blizgindamas siauromis akimis, įniršęs klausėsi medžioklės žinovų ataskaitos.

- Sakote - dingo?! Kur jis gali dingti? Kur?! - treptelėjo koja: - Surasti! Po velnių! Tai jūsų darbas. Galų gale leidžiu šauti bet kuriam medžiotojui su sąlyga, kad trofėjinės iltys atiteks man. Girdite?!

Šėmius buvo pasmerktas.

Jokių šansų!

Išmaišę visą mišką, medžioklės žinovai pagaliau prie Šaltekšnos upelio užtiko milžiniškas kuilio pėdas. Labai nustebo Šalia pėdų pamatę kraujo lašelius.

- Jis sužeistas, - nieko negalėdamas suprasti, pasakė Algirdas eiguliui Ramūnui Blėdai. - Kas galėjo sužeisti? Dabar aišku, kodėl tas pabaisa dingo. Gydosi.

Apėję didžiulį ratą mišku, paskui jį padalinę per pusę ir tą pusę dar per pusę, vyrai pagaliau nustatė, kad Šernius guli šaltiniuotos pelkės šabakštyne.

- žiūrėkit... - Vincas parodė tarp vilkdalgių ir prižėlusių karklų ne mažiau kaip trijų metrų ilgio ir daugiau kaip metro pločio nuo šalčio jau apstingusios purvo košės duobe. Vadinasi, kuilys čia maudėsi vos prieš kelias valandas. Puikiausiai matėsi vieta, kur išlipęs iš duobės galingai nusipurtė, aptaškė krūmus net žmogaus ūgio aukštyje, purvinomis kanopomis nukreivojo gilyn į pelkę.

Ką tu, prakeiktasis, ėdi?

Kur knisi?

Kur randi gydomųjų šaknų?

Visi spėliojimai galėjo baigtis tik viena išvada - pelkėje. Viduryje lyg sala, lyg nei iš Šio, nei iŠ to apsispygliavęs eglynėlis. Labai gaila, bet miške visos pelkės vienodos: prižėlusios karklų, ajerų, pilnos kemsynų, sustabarėjusių žolių ir neūžaugų medelių. Be triukšmo neprasibrausi ir tik priėjęs prieš pat nosi pamatysi.

Patrypinėję, surūkę po kelias cigaretes, pasikalbėję, medžioklės specialistai nutarė, kad į tokią bjaurią vietą nei joks medžiotojas, nei joks šuo ieškori sužeisto Šerniaus neljs. Reikia laukti, kol Šiek tiek pasveiks ir pats atšlubuos iki šėryklų. Tada... o tada iš bokštelio - pykšt! - ir baigta. Tik tada. Ne anksčiau.

Šernius gydėsi.

Kapojo eglių, pušų kamienus iltimis, trynė į sakus kailį ir vienišas stūmė dieną po dienos.

* * *

Senkus nepraleido nė vienos Garkaus pamokos. Akylai senį sekiojo nepaprastai susidomėjusi Emilija. Naudodamasi Garkaus geranoriškumu, ji viską kruopščiai užsirašinėjo, visko nuodugniai klausinėjo, lipdė eriketes pavyzdžiams, po šaukštą kitą atpylė kiekvienos rūšies šaknų antpilo, žolelių trauktinės ar specialiai paruoštų sulčių. Jos kampas tapo panašus į kaimo

vaistinę. Viską suprato, išskyrus svarbiausia: žmogų reikia pradėti gydyti atsižvelgiant į pačius bendriausius dalykus.

Tėvai atvežė penkerių metų mergytę: likusios vienos didelės mėlynos akys. Visa išdžiiivusi, perbalusi, vos vaikštanti, vos kalbanti, panaši į užguitą žvėriuką. Gyvybė kabojo ant plonyčio plaukelio.

- Kur tik mes nesikreipėme, - nusiminusi aiškino motina. - Buvo atvažiavęs amerikonas gydytojas. Nė tas nepadėjo. Visi sako, kad tai - patologinis liesėjimas, kacheksija. O nuo ko, iš kur ir kaip gydyti, niekas dorai ir nežino. Visi liepia gerinti maistą. Viešpatie, mes pasirengę ją maitinti nors rojaus obuoliais. Prirašo kriivas vitaminų, medžiagų apykaitą skatinančių preparatų, apetitą žadinančių lašų, ir tuo viskas pasibaigia. Nyksta akyse. Padėkite... maldauju... - verkšleno.

Garkus liepė Emilijai išvirti arbatos, atnešė sausainių. Susodinęs prie stalo, vaišindamas, atrodė, kalbėjo visai apie pašalinius dalykus. Tik keletą kartų raminamai paglostė mergytės galvelę.

- Nebijok, mažyte, pasveiksi. Ai ai kokia graži moteris būsi. Kažkam meilę padovanosi, vaikučių prigimdysi.

Tėvas ir motina žiūrėjo nieko nesuprasdami.

Kai atėjo laikas ką nors patarti, Garkus pasakė tik vieną sakinį:

-Tegu dukrytė miega su tėvais ir pasveiks.

- Kaip?

- Nieko daryti nereikia. Išmeskite vaistus. Jie tik gadina mergytei sveikatą, - pamatęs, kad visi žiūri laukdami dar kažko, ramiai paaiškino: - Kartą pas mane atėjo jauna mergina ir paprašė pagalbos. Kai parodė savo fotografiją, kokia buvusi prieš metus, nepatikėjau. Likęs tik skeletas. Pasirodo, dirbo senelių prieglaudoje sesute. Neturėdama kur, miegojo kambaryje su keturiomis senutėmis. Kitą kartą sūnus atvežė savo motiną, staigiai sunykusią be aiškių ligos požymių. Gydytojai sakė.

kad senatvė, nieko nepadarysi, bet sūnus netikėjo. Pasirodė, kad motina gyveno su senmerge dukra. Štai jūsų dukrelė miega kartu su ligota močiute. Jūs išeinate i darbą, o mažylė su močiute. Senas paliegęs žmogus verda jums valgyti, prižiūri kambarines gėles, drabužiai susimaišę su jūsų.

- Kuo dėta močiutė? - nieko nesuprato motina.

- Tuoj pasakysiu, - Garkus neskubėdamas sriūbtelėjo keletą gurkšnių arbatos, servetėle nusišluostė lūpų kampučius. - Merginai liepiau pakeisti miegojimo vietą. Ir viskas. Pasveiko. Sūnui pasakiau, kad motiną priimtų į savo namus - atskirtų nuo senmergės dukros. Motina pasveiko ir gal dabar dar gyva. Sakau jums: nors laikinai išvežkite iš savo namų močiutę. Kol atsigaus dukrytė. Galite, žinoma, laikinai išvežti dukrytę pas savo seserį. Kaip jums geriau. Virkite valgį pati, gėles prižiūrėkite pati, atskirkite močiutės drabužius, o svarbiausia, neleiskite mažylei miegoti vienoje lovoje. Pasveiks.

- Palaukite, - neramiai sujudėjo tėvas. - Tai nežmoniška. Kur dėtis seniems žmonėms?

- Matote, kiekvieno kūnas gamina tam tikrą kiekį bioenergijos. Jaunam sveikam žmogui ta gamyba vyksta greitai, bet ir sunaudojama greitai. Jauni energijos netaupo. Geriau pavalgo, ilgiau pamiega ir vėl žvalūs. Jūs žinote, kad esama žmonių, su kuriais visiems lengva. Jie visiems dovanoja savo energiją. Senam, ypač moteriai, energijos gamyba labai sumažėja. Senas stengiasi taupyti. Be reikalo nepyksta, praradęs per daug nesikremta. Dažnai energijos gamyba tiek sumažėja, kad jos nebeužtenka minimalioms reikmėms. Fizinis kūnas žūtbūt kabinasi už gyvybės ir tampa bioenergijos vampyru. Vagia iš aplinkinių.

Abu tėvai susižvalgė.

-Tai... nežmoniška.

- Taip. Suprantu, - atsiduso senis. - Taupydamos bioenergiją, kai kurios laukinės tautos išveja iš bendruomenės senus

žmones. O ką daryti? Kai kyla klausimas, ar gyventi, ar mirti, sentimentų nebėra. Senas žmogus turi gyventi šiek tiek atskirtas nuo kitų. Štai viena miisų bočių geros sveikatos paslapčių. Kelios kartos turi gyventi vienoje šeimoje. Kol vaikai maži, tėvai atiduoda energiją vaikams. Suaugę, paremdami vienas kitą, gamybą palaiko reikiamo lygio. Jei kas sunegaluoja, kitas tučtuojau kompensuoja. Seni tėvai semiasi tos jėgos iš vaikų. Taip amžinas ratas be galo. Atiduodami dalj energijos seniesiems, nevalingai toliname jų mirtį, tačiau prarandame dalį savosios. Dažnai vaikai pyksta ant senų tėvų, kaltina neišmanymu, atsilikimu. Daugeliu atvejų kalti čiulpiantys energiją tėvas ar motina. Sūnus ar dukra junta: staiga nei iš Šio, nei iŠ to sugedo nuotaika, atsirado nuovargis, irzlumas. Jei žmonės tai žinotų, būtų daug mažiau nesusipratimų.

- O senmergės?

Senis gūžtelėjo, sriūbtelėjo keletą gurkšnių arbatos.

- Moteris sukurta meilei ir šeimai. Vargas moteriai, kuri to nesupranta. Gamtos paslaptis ta, kad moteris gyvena nepaprastai daug atiduodama ir nepaprastai daug imdama. Tuo paaiškinama, kad motina savo vaikus myli labiau, bet tėvą vaikai daugiau gerbia. Nepatenkinta moterystės reikmė vienišai jaunai moteriai sukelia daug stresų, šie degina bioenergiją greičiau, negu kūnas gali pasigaminti. Atsiranda energijos badas, nors senmergė paprastai daugiau valgo ir ilgiau miega. Sveika stipri senmergė tiesiog įžūliai vagia energiją iš kitų. Beveik kiekvienas su ja pavargsta. Ne veltui liaudyje tiek daug piktų žodžių apie senmerges.

Senis pakilo.

- Važiuokite namo su Dievu. Pasveiks jūsų mergytė.

Žmonės neramiai trypčiojo nesuprasdami, ar čia toks gydymas, ar tik patarimas.

Tėvas kažko rausėsi kišenėje.

- Važiuokite. Padėkoti visada suspėsite.

« * *

Pašėlęs beldimas į duris! Kas čia?!!!

Klaiki dejonė, kaip liepsnos liežuviai, patį vidurnaktį plito, skverbėsi į kiekvieną plyšį - visus degino!

- Kas čia?! - ūmai pašokęs, išsigandęs sušuko Gvidas.

- Įleisk! Čia aš! Salvinija. Greičiau! Man baisu!

Aūūūūaaa!

- Gvidaiii!!!

Senkus plėšte atplėšė duris.

Vienmarškinė Salvinija puolė į glėbį, apsikabino, kiek turėdama jėgų įsikirto, prisiplakė.

Aūūūaaaa... aaaa.... aaaaa...

- Kas čia?! - siaubo perkreiptu veidu suriko moteris.

- Nieko. Čia taip būna. Nieko. Nusiramink.

- Kas čia?

Aaaaūūūūaaaa!

- Ak! - klyktelėjusi Salvinija nagais įsikirto jam į nugarą.

- Aaaiii! - sucypė koridoriuje atvežtos naujos prostitutės. Pamačiusios Senkaus kambaryje šviesą, įpuolė į vidų, išplėstomis akimis žiūrėdamos tai į Senkų, tai į Salviniją, palei sieną glaudėsi viena prie kitos.

- Nebijokite, - kaip galėdamas ramiau, pasakė Gvidas. - Nieko antgamtiška. Visiškai nieko. Nusiraminkite ir eikite miegoti.

- Kas čia? - nepatikėjo.

- Šuo. Reumatas. Vargšeliui kaulas lūžo. Rytoj keisis oras. Tik Šuo. Pakauks ir nutils. Labanakt.

- Neeee... ne šuo... Aš iš pat ryto važiuosiu į Vilnių, - sukuždėjo viena.

- Aš irgi, - pritarė kita.

- Eikite. Eikite, - Gvidas šiaip taip išprašė merginas.

Salvinija jokiu būdu nesutiko išeiti ir sekiojo Gvidą, įsikibusi į jo chalato rankovę.

-Tas garsas tiesiai po mano Icambariu. Plaulcai piestu stoja-
I si. Ten virtuvė. Kas galėjo uždaryti šunį virtuvėje? Koicį šunį?
I Princą? Ten... tilcrai šuo?
E - Tiicrai tilarai. Eik miegoti.

- Ne. Geriau aš visą naktį prasėdėsiu tavo kambaryje.

- Kaip nori. Aš miegosiu, - nusimetęs ciialatą, Gvidas palindo po antklode, pasimuistė, užsimerkęs jau snaudė.

Aaaūūūaaaa...

Kaip vilko kauksmas...

Rėk, galvijau! Jokios pagalbos! Tegu tas prakeiktas tavo šaltis tave į ledą sušaldo! Dvėsk.

Šmukšt!

Salvinija vienu šuoliu atsirado po antklode. Apsikabino, prisišliejo, apsivyniojo.

-Leisk pabiiti... maldauju... prašau. Nevaryk manęs... Gvidai... Gviduri... Duduk.

* * *

Lygiai taip, kaip Kalėdų vakarą.

Tas pats kambarys, tas pats stalas, tokios plačios lėkštės ant lėkščių, šakutės, peiliai, taurės.

Raudonas vyšnių gėrimas.

Emilijos dukrytė žvelgė į dėdę, sriūbčiodama tą gėrimą, abiem rankutėm tvirtai suspaudusi krištolo indą.

- Dukrute, žiūrėk, apsipylei. Gerai, kad kliuvo ant servetėlės.

Baltas stalas. Garuojantis kepsnys, desertinis vynas, santūri šypsena, ore tvyrantis gerumas.

- Matyt, tu kažkada lankei stalo serviravimo pamokas. Mokeisi? Gal čia tavo vidaus reikmė?

- Pataikei. Man patinka. Mano svajonei trūko labai nedaug - šeimos.

-Tu graži. Labai graži. Kaip čia atsitiko, kad neištekėjai?

- Esu labai įtari ir su nepasitikėjimu žvelgiu į kiekvieną vyrą.

- Taip, bet štai Verutė - gyvas įrodymas, kad tai netiesa.

Emilija pritilo.

- Nepriekaištauk. Jei nori, galiu tau viską papasakoti.

- Nenoriu. Nereikia. Niekada nereikia. Vyro esmė - praeitis, moters - ateiris. Kiekviena moteris vyrui turi būti lyg niekada nejudinta žemė. Kiekvienas vyras turi pamatyti, kad ta žemė derlinga ir įdėtas triūsas pasipuoš puikiu derliumi. Nereikia.

- Dėkui tau. Valgyk, atšals. Kaip sultys?

- Labai skanios.

- Dėkui, - dar kartą, tik dar tyliau, sušnibždėjo. - Gal galėtume nuvažiuoti iki katedros? Noriu grąžinti Dievui skolą.

- Dievui? Kokią skolą?

- Kai SantariŠkėse pasakė, kad galiu važiuoti namo, supratau - manęs laukia mirtis. Kiek liko dienų? Gal rytoj manęs jau nebebus, gal po savaitės ar mėnesio. Eiri namo nenorėjau. Klaidžiojau gatvelėmis, kur mažiau žmonių, ir žliumbiau. Gailėjau dukrytės, savęs, tėvų, dangaus, saulės. Norėjau įmestt į Vilnelę kokią monetą, bet išvertusi piniginę nieko neradau. Tik dešimt litų. Tai buvo paskutiniai pinigai. Šyptelėjau ir pasakiau: jei išgysiu, dovanosiu paskutinius pinigus Dievui. Skola kaip akmuo slegia.

-Žinoma. Skolas reikia grąžinti. Važiuojam.

Paaukojo Bažnyčiai.

Pasimeldė.

Padėkojo Dievui.

Vaikščiojo Vilniaus gatvėmis. Senkus jautė karštą Verutės delniuką. Kita rankyte mergytė tvirtai laikė vieną mamos pirštą. Užsuko į ledainę. Nupirko gėlių. Žiūrėjo į užšalusią Nerį, su rogutėmis besivažinėjaučius vaikus. Girdėjo gaudžiantį Vilnių. Ėjo pakrante plepėdami.

Malonu, ir tiek. Patinka Salia einanti moteris, šalia bėginėjanti kaip žaisliukas išpuošta mergytė. Tarsi jau seniai seniai viena šeima: Štai žmona, štai mūsų dukrytė.

Staiga Emilija stabtelėjo. Jos veidas persimainė. Lyg žmogaus, kurį tuoj tuoj partrenks lekiantis traukinys.

Iš kitos gatvės pusės tiesiai į Emiliją ėjo susikišęs rankas į žieminio palto kišenes prakaulis vyras.

- Labas, Emilija.

Ji neatsakė. Žvilgtelėjęs į Senkų, į mergytę, kelias sekundes stebėjo. Atsitūpęs kalbino mergytę.

- Kaip tu gyveni? - atsitiesęs paklausė vyras daugiau vidumi negu žodžiais.

- Gerai.

-Aš... galiu pabūti su jumis? - paprašė.

- Mes jau važiuojame namo, - netikėtai paėmė Senkų už parankės, pasižiūrėjo į veidą. - Važiuojam?

- Palaukite, - ištiesęs ranką sustabdė vyras. - Dėl Dievo, palaukite. Atleiskite, - kreipėsi į Gvidą. - Susipažinkime. Aš - Tomas Verba.

Senkus pasakė savo pavardę, linktelėjo.

- Gana... Einam, - skubino Emilija.

- Aš jus pažinau. Mačiau per televiziją. Jūs rašytojas. Pravieniškių kalėjime jūsų knygos graibstomos iš rankų į rankas.

- IŠ Pravieniškių? - nustebo Senkus. Toks prisipažinimas suintrigavo. Stabtelėjo.

- Einam. Einam. Verute, einam, - Emilija tempė pirmyn.

- Emilija, neturiu jokių pretenzijų. Noriu tik pabūti, pakalbėti, ir tiek, - Verba stengėsi ją sulaikyti.

- Ne! - nukirto. - Eime. Jei tu, Gvidai, norėsi su juo kalbėti, tada aš susistabdysiu taksi.

- Nereikia. Važiuojam.

- Atleisk man, kad ten, gatvėje, prisiglaudžiau. Nenorėjau to susitikimo, - po vakarienės kiek sumišusi tarė Emilija.

-Nieko. Bijojai?

-Ne. Verba įsirėžė su mašina į autobusų stotelėje stovinčius žmones. Tris užmušė, kelis sužalojo. Gavo penkerius metus. Štai grįžo. Nelaukiau.

- Kas buvo prieš tai?

- Žurnalistas. Geras žurnalistas. Aš...

- Nereikia. Nieko nenoriu žinoti, - užplūdo keistas jausmas. Lyg kažkas sudrumstė vandenį ir pakėlė dugno dumblą. Tarsi ant balto drabužio kažkas Šliūkštelėjo raudono vyšnių gėrimo. Tarsi giedrą dieną nei iš šio, nei iš to užtraukė lietaus debesys.

- Eisiu.

- Atsirado šiokia tokia praeitis? Tai tave nuteikė nemaloniai?

- Šiek tiek. Dovanok. Man reikia pabūti vienam. Eisiu.

- Ne... ne, ne... Aš bijau. Jis gali ateiti.

- Tai gal jis ir raktą turi?

- Ne. Jei tu būsi, aš galėsiu pasakyti, kad mes šeima ir jam čia nėra kas veikti. Pasilik, - prašė, bet neprisilietė. - Pasilik...

-Jo neišvengsi. Jis - Verutės tėvas. Jis turi teisę.

-Jokios. Verutė registruota kaip mergautinis vaikas, be jokių pretenzijų tėvui. Pasilik...

Apsivijo rankomis, paglostė plaukus, pabučiavo.

Ryte, palikę Verutę kaimynei, skubėjo Ukmergės link - pas Garkų.

Su Emilija klampodamas per sniegą į Garkaus sodybvietę, Senkus staiga sustojo kaip įbestas.

- Žiūrėk... - vos ne pašnibždomis pratarė.

- Kieno čia pėdos? Elnio? Briedžio? - nesuprato moteris.

- Neeee... - Gvidas, vos ne nosimi ardamas, paėjo kiek į kairę, kiek į dešinę, atsiriesė: - Milžiniško šerno. Keista. Visai šalia gyvenvietės. Nieko nebijo, - staiga kad suriks: - Bėgam!

O Dangau!

Atrodė, kad prie trobelės kniso, niokojo, draskė visa šernų banda.

Sernius!!!

Trobelės sienojai daugybėje vietų suraižyti ilčių. Išvartytos malkos, išdraskyta pašiūrė, išlaužyti serbentų krūmai. Galingais žabtais lyg žirklėmis nukąstos, nublokštos, sumaigytos žemutinės sniegą siekiančios obelų, kriaušių, slyvų šakos, sulaužyta karčių tvora.

Labiausiai nukentėjo trobelės siena, prie kurios pastatyta Garkaus lova. Plačiu ratu mėtėsi išdraskytos sienojų plaišos. Kur rąstai buvo jau kiek patręšę, šernas pradrėskė beveik kiaurai.

O varge!

Gvidas puolė į vidų.

Senis beveik merdėjo. Vos krutino lūpas. Senkus viską suprato, žinojo, gailėjo. Nereikia jokių žodžių...

- Rokai... Rokai... - priglaudęs gulinčio žilagalvio galvą, Gvidas glostė ir glostė, kuždėjo, rikino, prisiekinėjo - viską padarys, kad tik tas brangus žmogus pasveiktų.

- Man silpna, - lemeno visai išbalęs, lyg dar labiau pražilęs, lyg per kelias dienas perpus sunykęs senis.

* * *

Emilija iš valgyklos nešdavo Garkui pieno, bandelių ar nupirkusi kokį šokoladuką. Prisispyrusi liepdavo čiulpri su karštu pienu ar gydomąja arbata.

- Kas tu Gvidui? Tu myli ji? - palaukusi miške, kol Emilija grįš. Salvinija iššoko iš už medžio prieš pat nustebusią moterį.

- Kas jūs tokia? - mažumėlę išsigando. - Ko jums iš manęs reikia?

- Klausiu: tu myli jį? - Salvinijos balsas nežadėjo nieko gera.

- Praleiskite! - pareikalavo bandydama praeiti.

- Na neeee... - buvusi Senkaus žmona pirštuku grėsmingai pavedžiojo ore sakyte sakydama, kad lengvai išsisukti nepavyks.

- Taaaip... - prisimerkusi nutęsė Emilija. Svarstė, koks pokalbio variantas biitų pats tinkamiausias. - Taip! Mes mylime vienas kitą, aŠ jj dievinu. Kas iš to?

Pirmą kartą gyvenime Emilija turėjo atvirai kovoti už savo teises. Kaip niekada, dabar ji didžiavosi savimi. Jautėsi absoliučiai teisi. Laikė aukštai pakėlusi galvą, buvo pasirengusi bet kokiai aukai.

- Labai gaila, bet jis tavęs nemyli, - Salvinija klastingai šypsojosi. - Aš buvusi jo žmona. Teisingiau - mes tik šiaip, per klaidą išsiskyrę. Dabar abu supratome, kad niekas tarp mūsų nepasikeitė. Niekas. Mes visiškai tokie pat kaip kažkada.

- Kaip vyras ir žmona?

Stop! Emilija nenorėjo jokių nereikalingų žodžių, jokio pokalbio, tačiau tie žodžiai išsprūdo staiga, kaip žuvys iš rankų, be mažiausios jos valios, savaime, lyg vėjo pūstelėjimas.

- Taip! - botago kirtis. Salvinija tyčia dar kelias sekundes patylėjo, stebėdama, koki įspūdį padarė jos efektingas tvirtinimas. - Taip! Palik jį. Ne tau. Nori, aš tau pasakysiu, kaip jis su tavimi elgiasi? Nori? - vėl reikšminga pauzė. Kietai sučiaupusi lūpas, Emilija žiūrėjo pašnekovei į veidą. - Aaaaa... nori. Jis kalba, žiūri į tave, vaikšto šalia tavęs, ir jo šalia tavęs nėra. Tiesa? Kaip nepriklausomas šešėlis, kaip kalbanti šmėkla. Yra ir nėra! Taip?! Tiesa! Argi tai meilė?

-Praleiskite! -šūktelėjo Emilija. - Nėžodžio! Gana! Nenoriu nė girdėri! Praleiskite! - pamačiusi, kad ta bjauri moteris nė nemano trauktis iš kelio, nubrido tiesiai per apsnigtą mišką.

Ką tai reiškia?!

Ką?

- Užspringsi!

* * *

Kaip prisvilęs Šernius kas naktį sukinėjosi apie medžioklės namus, Garkaus sodybėlę, iki paežerės kaimo. Netikėtai atšilo, debesys aptraukė dangų, miške dieną naktį šniokštė vėjas, teliūskavo paežerėje apiplyšusios ajerų burbuolės, monotoniškai draikėsi meldai.

Kaip aklajam, naktys juodos - su gyvate pasibučiuotum.

Žingsniai minkšti, duslūs - jokia ausis neišgirs.

Prisišliejęs prie Garkaus trobelytės kampo, Senkus veltui styrojo su šautuvu. Veltui bet kurią sekundę buvo pasiruošęs įžiebti medžioklinį prožektorių. Veltui tikėjosi, perskrodęs akinamai baltu spinduliu tamsą, išvysti prakeiktąjį žvėrį. Viskas veltui.

Sudrėkęs, sušalęs, nusiminęs, paryčiais sliūkino į namelį bijodamas pažvelgti į gulintį senį.

Tas suprato.

Nenuriedėjo nė viena bejėgiškumo ašara.

Jau susitaikė. Matyt.

Sušvito viltis, kai šeštadienį, priblokšti šerno akiplėšiškumo, medžiotojai nutarė apsiausti paežerės krūmus ir nušauti tą nuo bandos nusiplakusį ilgasnukį. Varovai, žinodami, kokio baisumo tas žvėris, į žolių, šlapio sniego, papuvusių šiekštų prigrūstus šabakštynus... ojei! - nė kojos! Klampojo, skubėjo retmėmis. Rėkė iš baimės smaugiamais gerkliniais balsais, tarškino tarškynėmis ir meldė, kad kuo greičiau visa tai baigtųsi.

Kelis kartus kažkur amtelėjo šunys. Kažkur marmalo viduryje pasigirdo baisus lūžtančių krūmų traškesys... Po kelių sekundžių spruko persigandę šunys, tuo aiškiausiai parodydami - matė jie juodąją pabaisą ir daugiau nebeis, nelos, nepaklus jokiam raginimui.

Princas negrįžo.

Liko.

Nedriso niekas ieškori.

Arieisk žmogui, šunie...

Atleisk.

* « *

Salvinija šypsojosi ir laukė.

Negi kokia kvailelė? Puikiai suprato, kad Karolis čia, šiuose namuose. Tik negalėjo suprasti, kodėl slepiasi.

- Algi, o ką čia veikia Karolis?

- Virėjas. Puikus virėjas. Tu kasdien valgai jo pagamintą maistą.

Ir viskas.

Paslaptis atrodė nepaprastai romantiška. Traukė. Viliojo. Visoje aplinkoje, ore kuždėjo, kvepėjo, \'irpėjo intymi intriga. Salvinija nė sekundę nepamiršo, ko čia atvažiavo. Jaudinosi. Laukė. Vaizduotė dirbo be atvangos.

- Kada jis gamina valgį? Vienas?

- Net nežinau. Padeda tokia senutė. Priskuta bulvių, suplauna indus, sutvarko. O kam tau?

- Šiaip. Nesu dar mačiusi. įdomu.

- Aaaaa...

- O... kur jis gyvena? - tardė toliau.

- Čia. Po tavo kambariu. Visai neseniai nei iŠ šio, nei iš to įniko miegoti daržinėje ant šieno.

- Dabar? Žiemos metu? - nustebo.

- Taip. Ana ten, - Algirdas parodė į priešais sriiksančią daržinę, pats pasižiūrėjo, numykęs pridūrė: - Kažkas pakraigėje atplėšė lentą. Reiks pataisyti, nes pripustys sniego, sušlaps, suges šienas.

Algirdas siekė Salvinijos. įniko lankyris kaip gandras į varlyną. Ji išsisukinėjo, stūmė šalin, bandė Švelniai atsikalbinėti, bet visos pastangos atsitrenkdavo į buką atkaklumą, atvirą geismą. Salvinija suprato, kad greitai įvyks tai, kas jokiu

būdu nesiderino su jos planais. Niekaip negalėjo sugalvoti, kaip jai šiuose ištvirkimo, lėbavimo, visiško atsipalaidavimo pritvinkusiuose namuose, kur tvyro jėgos ir pinigų kultas, atsikratyti nepageidautinos aistros. Didžiausiam nusivylimui, Senkus didžiajame name pasirodydavo retai. Tada... tada ji pastebėjo vienišą, neseniai pasirodžiusį tame pačiame koridoriuje vyrą.

Užkalbino.

Atrodė kažko prislėgtas, nelaimingas, bet šnekus, įdomus, inteligentiškas.

- Užeikite kada nors pas mane, - pats pasiūlė. - Vakarai tokie ilgi... Išėjęs į mišką nors vilku kauk.

Salvinija atidžiai pasižiūrėjo jam į veidą. Neeee. Nedega jo akys nuožmaus smurto ugnele. Nėra jose ir aistros. Nėra ir buko užsispyrimo.

- Geriau jūs pas mane. Kada nors.

Atėjo tuoj po vakarienės... Plepėjo iki \idurnakčio...

Aaaa...

Tai štai kur tas Karolis...

Užgesinusi kambaryje šviesą. Salvinija laukė, kol eis kas į daržinę. Tokioje tamsybėje, žinoma, nebuvo įmanoma ką nors įžiūrėti, tik pačioje daržinės pakraigėje pro lentų plyšelius staiga pamatė, kaip kažkas pasišvietė žiebtuvėliu.

Apsivilkusi kailinukus, Čiupusi prožektorių, prieš išeidama tyčia uždegė savo kambaryje šviesą ir nubildėjo laiptais žemyn, į kiemą. Dar vidury dienos, tuoj po pietų, buvo išnaršiusi visą daržinę, todėl dabar orientavosi puikiai.

Šiek tiek pasišvietusi, lipo kopėčiomis aukštyn, kur toli, pačiam gale, kažkas kuitėsi Šiene.

- Kas čia?! - ūmai nuščiuvęs suriko žmogus.

Salvinija lipo tylėdama, ropštėsi per šieną artyn.

- Kas čia?! - dar labiau nusigandęs vėl suriko žmogus.

Pašvietė prožektoriumi.

i

- Nešviesk! - apsitutulavęs kailiniais, vyras užsidengė rankomis veidą. - Kas tu?!

- Aš Salvinija, o tu... Karolis?

Kapų tyla.

- Tu Karolis? Aš žinau. Nesislėpk. Tu Karolis. Taip?

Vyras neskubėdamas kažką užkasė šiene. Tyliai Šnopavo.

- Tu Karolis? Kodėl tu slepiesi? Juk tu čia mane pasikvietei. Aš viską supratau. Kam tau to reikėjo? - Salvinija patylėjo. - Pasakyk ką nors.

- Kas pasakė? - pagaliau iškošė Karolis.

- Niekas. Visiškai nesunku susiprotėti. Tu juk virėjas. Kur tu gali tarp kelių namų pasislėpti? Niekur. Sugalvojai kažkokį vaikišką žaidimą. Na, aš atvažiavau. Kas toliau?

- Kodėl tu atvažiavai? Maniau, nevažiuosi.

-Tiek metų, Karoli, prabėgo... Gerumo nepamirštama.

Tyla.

-Einam, Karoli, žemyn. Pasėdėsim kur, pakalbėsim. Mums yra ką prisiminti, tiesa? Čia šalta, pučia vėjas ir labai tamsu.

- Tu eik. Aš neisiu.

- Kodėl?

- Negaliu.

Nors ir kaip Salvinija klausinėjo, nors ir kaip tardė, bet Karolis nenorėjo pasakyti priežasties. Pagaliau, nutaręs, kad toks vaikiškas jo užsispyrimas gali sudaryti klaidingą įspūdį, prašneko tyliu, prislėgtu balsu:

- Netrukus po to, kai išsiskyrėme, patekau į avariją. Niekas netikėjo, kad gyvensiu, bet aš gyvenu. Kojų, rankų kaulai suaugo. Susitvarkė krūtinkaulis... Mane kaip bandomą triušį...

Jis niekaip negalėjo prisiversti pasakyti, kad ir veidas buvo sužalotas, ir stuburas pažeistas, ir nuo vaistų, nuo hormoninių preparatų nupliko, kad sutriko termoreguliacija. Buvo Šventai įsitikinęs, kad jo niekas niekada nesupras, neužjaus, atims viltį.

- Tau... sužalojo veidą? T\i bijai, kad a$ tavęs nesuprasiu?

Staiga Salvinija instinktyviai suvokė, kad pradėjo bristi j kažkokią gelmę. Minutėlę svarstė, kur tas kelias nuves ir kokios galimos pasekmės. Jei tada, prieš daugelį metų, kai per Naujuosius metus... Jei tada nieko nebuvo... tada tik nekalti prisiminimai. Tada tik gražias jų tarpusavio santykiai. Nesvarbu, kad Salvinijai jis nepatiko. Dabar tai visai nesvarbu. Svarbu, kad Senkus ir Karolis yra čia, šiuose namuose, šioje uždaroje miško erdvėje. Senkus jos nenori, bet buvusi žmona puikiai matė, kad tas jokiems kerams nepasiduodantis žmogus jau sudrebėjo, jau suabejojo, jau kaip žuvis blaškosi prieš bučiaus angą. Reikia mažyčio stumtelėjimo, ir ta žuvis paklius į spąstus. Moterys pavyduliauja iš meilės, o vyrai myli iš pavydo. Tai tiesa? Ji jau seniai nusprendė, kad tas mažytis stumtelėjimas ir bus Karolis. Iš pradžių manė, kad tam puikiausiai tiks Algirdas, bet pasirodė, kad jis bijo viešumos, slepiasi, meluoja žmonai. Tyliai, kaip žaltys į marškinius, įslenka į jos kambarį, pričiulba, prišneka banalybių, pasigrabinėja ir sprunka patenkintas, kad išsvajotasis tikslas jau visai čia pat.

Karolis tiks.

Ji tuo neabejojo.

Jai visiškai nesvarbu, kaip atrodo Karolis. Jis - tik priemonė.

Laikina.

Tik tiek.

Paskendusi savo mintyse. Salvinija minutėlę atitrūko, ir staiga lyg kas šaltu vandeniu perliejo. Sukluso.

-Aš myliu tave... Beprotiškai, - nelaimingas, prislėgtas, beviltiškas balsas. - Tu leisk man... Leisk man...

- Ką, Karoli? - prisitaikiusį prie jo balso, sukuždėjo Salvinija.

- Leisk man tave mylėti... Nevaryk... Aš galą gausiu.

Jis tyliai verkė.

Ji nematė, negirdėjo - tik jautė.

Jis verkė.

- Nereikia, Karoli, - patylėjo. - Aš einu. Labanakt.

Neatsakė.

« * *

^ Emilija kaip paklaikusi šoko iš lovos, perbėgusi aslą, puolė prie Senkaus.

- Gvidai! - purtė. - Gvidai...

-Kas?

- Viešpatie, kas čia dedasi?

Bildėte bildėjo visa trobelytė. Sunkūs, žlegsintys žingsniai. Tarsi iš po žemiu sklindantys atodūsiai.

Drinkt! Drinkt! Drinkt!

Graužia sieną!

Tuoj tuoj atsivers skylė, ir tiesiai iš nakties, iŠ tamsos, iš paties pragaro pasirodys ugnimi žaižaruojanti galva. Sumaitos, suris gabalais.

L Iš baimės Emilija tai alpo, tai glebo, visus raumenis rakino nepaprasti spazmai.

Nors viską žinojo, jautė, kratomas paniškos baimės, Gvidas, nepaisydamas Emilijos, skubiai apsirengė, čiupo šautuvą, už-

t taisė, kelis šovinius įsikišo į kišenę ir tyliai tyliai išsliūkino į priemenę.

Sunkiai blaškėsi ir dejavo Garkus.

Iš visų jėgų spausdamas šautuvą, Gvidas minutėlę stovėjo prie užsklęstų laukujų duni. Kas bus, jei jis ims ir aridarys tas duris? Ar nepabūgs? Ar sugebės nušauti? Ar tikras, kad gerai pataikys? Gal sunkios švininės kulkos nuo užkeiktojo žvėries atšoks kaip guminiai sviedinukai? Gal Šernius staiga puls, ir

i jis, Senkus, nespės nei pakelti šautuvo, nei įžiebti medžioklinio prožektoriaus, nei nusitaikyti?

Garkui tas žvėris rodėsi kaip ryškiai raudonas liepsnojantis gigantiškas gyvulys. Tarsi iš mirusių prisikėlęs, iŠ paslapčių pasaulio išlindęs dinozauras. Gal... gal šiandien ir Senkus pamatys liepsnojantį kiemą? Gal kaip žaizdras įkaitusį, karštu krauju apsipylusi patį velnią?!

Kurtinantis graužimo garsas!

Plyšaujanti senio dejonė...

Tyliai... kad prakeiktas žvėris neišgirstų, atšovė skląstį, tyliai tyliai atvėrė duris...

Juoda naktis, juoda kaip smala tamsa, juodas sniegas.

Staiga žvėris nuščiuvo, kelis sykius kraupiai žvygtelėjo, sunkiai sušniokštė, keliskart čiaukštelėjo žabtais ir... ir nutilo.

Spengianti tyla.

Aaaaaa!!!

Emilijos klyksmas!

Tarsi nematomo žaibo nutvilkytas, įžiebęs prožektorių, Senkus vienu šuoliu iššoko į kiemą, kiekvieną akimirką pasirengęs šauti, karštligiškai sukiojosi ieškodamas taikinio. Akinamai baltas šviesos spindulys taškėsi į medžius, į sienas, į nešvarų sniegą...

Šerną tarsi kas vėju nupūtė!

Tik milžiniškos pėdos pažliugusiame sniege rodė, kad ką tik čia buvo ne šmėkla, ne vizija, ne klaiki garsų haliucinacija, o realus žvėris.

- Hei!!! - save drąsindamas, kiek jėgų turėdamas, ūmai suriko Senkus. Ten tuščia. Čia tuščia!

Ak! Kaip gaila, kad Pūga uždaryta aptvare prie didžiojo medžioklės namo. Aplotų. Parodytų. Padėtų.

Visomis valios pastangomis nugalėjęs šlykščią baimę, visas kaip šalnos pakąstas lapas drebėdamas, rydamas seiles, vis šviesdamas, vis spinduliu ieškodamas, Gvidas pamažu pamažu sliūkino palei trobelės sieną, kiekvieną akimirką tikėdamasis pamatyti, ko ieškojo.

Tuščia!

Už trobelės kampo tuščia!

Staiga - kimus Šerno kvatojimas, lyg prasivėrusios žemės alsavimas, jau kitoje trobelės pusėje.

Viešpatie! Atidarytos durys!

Senkus šoko atgal.

Šiivis. Šūvis! Į dangų, į medžių viršūnes! Kalendamas iŠ baimės dantimis, Gvidas šaudė ir šaudė.

. Šernas pažvygaudamas kimiai kvatojo.

Šūvis! Šūvis!

Aidas daužėsi į medžius, lėkdamas tolyn geso, duso, rimo.

Sukilo kaimo šunys,

(i Vis smarkyn ir smarkyn ėmė pūsti vėjas.

Senkus stovėjo prie durų, kol sušalo, kol kažkur pragydo gaidžiai, kol vėjo šiurenime, šniokštime, lėtai linguojančių eglių šakų skrebėjime paskendo miškas, kol Šiek tiek ėmė šviesėti dangus.

' Trobelėje uždegęs šviesą, pamatė ant aslos gulinčią nualpusią Emiliją, be gyvybės žymių seni Garkų.

n - Emilija, kas tau? - pakėlęs nunešė ant lovos sušalusį, apstingusį kūną. Trynė spiritu, kol įšilo, kol Emilija atmerkė akis.

! - Apkaišyk kiemą pašventintais kryžiais, - suvapėjo senis. - Nors... nors... nebėra prasmės. Laimėjo nelabasis.

Vos išaušus, Gvidas apžiūrėjo kiemą, kiekvieną metrą, norėdamas nustatyti žvėries elgesio motyvus. Tikėjosi, kaip ir anksčiau, kad šernas nuklampos dienos miegui į paežerės nendrynus, bet, didžiausiai savo nuostabai, pasekęs kokį kilometrą, įsitikino, kad Šernius nukreivojo tiesiai į miško gilumą, artyn Taujėnų „pypkės", kaip dėl keistos konfigūracijos miško kyšulį vadino medžiotojai. Senkus prisiminė, kad paplentėje dėl rudens šlapumo yra likęs koks hektaras nenuimtų lubinų.

Aha, šeriuotasai!

Užsimanei skrebančių ankštyčių su grūdeliais?

Toje miško pusėje šerno dienos guolis galėjo būti tik Rimeikienės eglynėlyje. Visai Šalia vienišos sodybos, kur gyveno sena, šykšti žoliautoja. Pakumpusi, smailanosė, smailasmakrė moteris. Niekas nedrįso iš jos Šulinio vandens atsigerti ar kokio obuolio paprašyti. Juodos vištos, juodi gaidžiai, juodas katinas. It raganos aprūkusi pirkia ir nutipenti kiemo takeliai.

Tik ten!

* * *

Emilija sėdėjo laukdama Senkaus.

Visi daiktai sudėlioti į kelionmaišį. Paruošti būtiniausi Garkaus drabužiai, smulkmenos.

- Kur tu? - nesuprato Gvidas.

-Važiuojam, Gviduti, į Vilnių. Aš nebegaliu... aš... aš... daugiau čia nepasiliksiu nė valandos. Važiuojam, - perbėgusi per gryčią, apkabino Senkų, prigludo prie neskusto, dygiais barzdaplaukiais skruosto, kuždėjo, maldavo, tikino.

Gvidas stovėjo nejudėdamas.

Nei glostė, nei ramino, nei kalbėjo.

- Ko tu? - sužiuro moteris.

- AŠ... kaip Garkus? - jau žinojo, kad niekas neprivers bėgti iš šitų namų. Niekas. Nei ašaros, nei jokie įrikinėjimai, nei moteriškas švelnumas.

-Jis tai miega, tai kažką vapa. Aš kitos tokios nakries neištversiu. Siaubas. Išeinu. Važiuoju. Nebegaliu. Gviduti, mielas mano, maldauju, važiuojam.

Bejausmis Senkaus veidas. Lėtai išsivadavo iŠ Emilijos glėbio, priėjo prie Garkaus. Švelnumo kupinu žvilgsniu žiūrėjo į žilą barzdą, tokį mielą apšepusį veidą, gelsvą raukšlėtą odą, giliai akiduobėse užmerktas akis, ant pagalvės plačiai išsidraikiusius ilgus baltus plaukus. Prisėdęs švelniai paglostė senio

r

skruostą, pakamšė ir taip tvarkingą antklodę, pakėlė nusvirusią kaulėtą, gyslų išvagotą gelsvą ranką, parymojo.

Kažkas pabeldė į duris.

Tarpduryje pasirodė... Tomas Verba.

Būna akimirkų, kada reikalingoje vietoje pasirodo reikalingas žmogus. Gal tai likimo kuždesys, gal kažkieno įkvėpta nuojauta, gal paprasčiausias atsitiktinumas, kurio neįmanoma paaiškinti.

Pamatęs kelionei pasirengusią Emiliją, liūdną jos veidą, Senkų ir gulintį Garkų, Verba tik krenkštelėjo, tyliai pasisveikino ir liko stovėti prie durų. Užteko proto nieko neklausinėti, suvokti, kad vyksta nuo jo nepriklausomi įvykiai, kurie gali būti jam pačiam nepaprastai svarbūs.

Niekas neatsakė.

Tik pažvelgė ir nusisuko.

Emilijai staiga suspurdo moteriška viltis, kad štai tas vyras, kuriam ji nejautė nei prieraišos, nei atgrasumo, padės nugalėti nesuprantamą Gvido abejingumą. Logika, būdinga tik moteriai, - jei Emilija Senkui nors truputėlį brangį, jis jokiu būdu neleis jai išeiti su Tomu Verba. Gvidui skaudės. Jis negalės susitaikyti su mintimi, kad atidavė savo moterį svetimam. Štai ta kryžkelė, kada turi paaiškėti viskas: praeitis ir ateitis, jausmai ir visi Gvido elgesio motyvai.

Moteris pakilusi vėl priėjo prie Senkaus. Nuolankaus švelnumo žvilgsniu žiūrėdama jam tiesiai į akis, palietė petį, paglostė ranką, tuo svetimo akivaizdoje parodydama, kad priklauso tik jam, tik jam vienam.

- Važiuojam! Po kelių dienų galėsi atvažiuoti. Sutvarkysi reikalus, pabūsi. Seneliui Vilniuje bus geriau. AŠ jį stropiai prižiūrėsiu. Mes abu...

- Aš niekur nevažiuosiu, - staiga atsimerkęs tarė Garkus. - Tu, Emilija, važiuok. Dėkui tau. Dėkui už gerą širdį, už rūpestį. Telaimina tave Dievas.

Užsimerkė.

Ji viską suprato. Maldaujamu žvilgsniu pažiūrėjo i Senkų. Tas lėtai papurtė galvą.

Vos ne verkdama priėjo prie stovinčio Verbos. Atsistojusi šalia, klausiamu žvilgsniu žiūrėjo į Gvidą tarsi laukdama prabudimo.

Bejausmis veidas.

Emilija atsargiai prisilietė prie Tomo, pasižiūrėjo jam i veidą, laukiančias akis, pasisuko vėl i Senkų.

O dangau!

Štai tas amžinas moters blaškymasis tarp ištikimybės ir nuodėmės. Amžinoji moters klaida - susigrąžinti mylimąjį neištikimybės kaina. Miražas. Joks vyras to negali suprasti. Joks vyras negali įvertinti tokios absurdiškos aukos. Nepateisins! Įsižeis! Neatleis!

Niekada!

Senkus žiūrėjo į Emiliją tarsi nieko nematydamas, nesuprasdamas, nesigailėdamas. Verba spurdančia iš džiaugsmo širdimi juto, kad jau galima tą moterį išsivesti, bet delsė, kol bus pasakytas išganingas žodis, kol bus nubrėžta vieną gyvenimą nuo kito skirianti ryški linija.

- Einam, Tomai, važiuojam.

Viskas.

Upeliūkšris - Rubikonas - peržengtas.

Kas pakuždėjo sprendimą? Kam iš daugybės galimų elgesio variantų patiko būtent tas, drastiškas, sunkiai suprantamas?

Lūžis.

Emilija jokiu būdu netikėjo, kad Jos išėjimas su Tomu Verba reiškia atsisveikinimą su Gvidu Senkumi. Išėjo vildamasi, kad jis supras, įvertins, gailėsis ir tučtuojau atseks paskui ją į Vilnių.

Šventasis naivume...

Tai kas tau Verba? Kas?

Verba šiaip, tarp kitko. Tai paskata, kad tu, Gvidai, apsispręstum greičiau. Tai brūkštelėjimas dilgėlės lapeliu per tavo širdį. Tai smygtelėjimas adata po nagu. Tai... tai mažytis moters kerštas, nes tu jos nesupratai, nepanorėjai suprasti. Tai - mažytė prievarta. Absurdiškas bandymas ugnele užgesinti ugnį. Pūstelėjimu sustabdyti vėją. Delnais - vandens srovę.

Noras žūtbūt tave išsaugoti, Gvidai!

Nesupranti?

Niekas nesupranta.

Tik moteris.

Aklas mažasis kerštas.

Trinkt...

* * *

Bėgti beprasmiška.

Salvinija stovėjo virtuvėje ir žiūrėjo į paraudusį nuo viryklės Karolio veidą. Plaudama indus, senyva moteris retkarčiais žvilgčiojo, stebėdama, kuo baigsis iki skausmo įsikirtusių žvilgsnių kova. Sekundės... keliolika sekundžių... gal ilgiau...

Kokia netikėta baigtis...

Lėtai padėjo virtuvinį peilį, nusišluostė rankas, atsiduso ir be žodžių išsliūkino iš virtuvės.

- Karoli... Karoli! - Salvinija bėgo iŠ paskos, spėjo įsmukti paskui jį į kambarį.

Apglėbęs rankomis galvą, jis susirietė ant sofos.

Tyla.

Salvinija stovėjo atsirėmusi į durų staktą ir žiūrėjo. Nebėra puikiųjų plaukų.

Dar liesesnis, dar nelaimingesnis.,.

Niekada nemanė, kad tokios didelės ausys.

Dusino troškus kvapas. Priėjusi prie lango, atidarė orlaidę.

- Nereikia. Nedaryk!

-Tvanku. Tuoj išsivėdins.

- Nereikia. Sušalsiu. Negaliu pakęsti šalčio. Avarija...

Uždarė.

- Tu negali būti šaltyje? - Salvinija norėjo kaip nors sušvelninti situaciją. Na ir kas, kad Karolis mažai panašus j aną, prieš dvylika metų? Žmogaus vardo iŠ jo niekas neatėmė. - Tai kaip tu miegojai ant šieno? Šalta. Kentėjai?

- Aš ten nemiegojau. Tik šiaip, kokią valandžiukę.

- Aaaaa... - ji pamažu vaikščiojo po kambarį, apžiūrėjo knygas, vartė po ranka pasitaikiusius žurnalus ir visai neskubėjo išeiti. - Iš ten gerai matyti mano kambario langas. Tu mane stebėjai?

Karolis sudrebėjo, dar labiau susirietė.

- Tu turi daug knygų. Aš taip pat mėgstu knygas.

Staiga ji pamatė savo nuotrauką. Pusnuogė. Šluostosi rankšluosčiu. Akimirksniu viską suprato, pritilo.

- Neliesk! - pašokęs Karolis plėšte išplėšė nuotrauką, suplėšęs į skutelius švystelėjo ant rašomojo stalo. - Štai, žiūrėk, koks aš! Žiūrėk! Žiūrėk, kol apsivemsi! Štai!! Štai!!! - jis ėmė isteriškai klykti, sukiojosi, gestikuliavo, išdarinėjo visokiausias grimasas ir laukė, kada Salvinija neiškentusi pabėgs. - Matai?! Matai?! Aš invalidas. Man jau seniai laikas į kapus, bet aŠ laikausi, aš kovoju, aš dar noriu šiek tiek pagyventi. Nejaugi tai nuodėmė? Taip! Aš virėjas, bet ar atsimeni mūsų pokalbį apie vertėjo darbą? Atsimeni? Mane prie tavęs traukė nežmoniška jėga, ir aš išmokau iš pradžių dvi kalbas, o paskui dar Šešias. Taip! Aš vertėjas! Po velnių! Štai mano knyga! Štai dar! Dari Dar!! - jis traukė iš lentynos knygas ir mėtė iki lubų. Jos krito tai ant grindų, tai ant stalo, tai atsitrenkdavo į langą, tai užkrisdavo už sofos.

Pagaliau išsisėmęs sudribo krėsle.

Salvinija kelias minutes žiūrėjo į jį beveik nemirksėdama.

- Klausyk, Karoli, o tada... tada, per Naujuosius metus, tarp mūsų nieko nebuvo?

- Pamelavau. Bijojau, kad pabėgsi, - patylėjo. - Tu buvai visiškai girta. Visiškai. AŠ... aš... kelis kartus. Stai ir viskas.

Tvykst! Trenkė žaibas per nugarą, per krūtinę, per rankas - per visą. Ji tirštai paraudo, užkaito iki panagių. Jautė, ji žinojo. Negalėjo nežinoti. Prakeiktas šampanas.

- Kodėl tu taip padarei? Tai... tai prievarta.

- Dabar jau nesvarbu. Tada buvo labai svarbu. Tu tuoj išeisi ir niekada daugiau į šitą kambarį nebegrįši.

- Kodėl?

- Todėl, kad tu manęs nekenti. Todėl, kad aš visiems kaip šašas ant Šios žemės. Todėl, kad aš savęs nekenčiu. Aš noriu būti tiesus, gražus, noriu, kad ataugtų plaukai, bet tai neįmanoma, - jis skėstelėjo rankomis. - Neįmanoma priversti mylėti. Neįmanoma! Aš tave visa esybe myliu, bet tu manęs nekenti ir tuoj tuoj pabėgsi. Tai bėk! Bėk!!!

Karolis pravirko, lyiiai, be garso. Dvi didžiulės ašaros nuriedėjo skruostais, paptelėjo ant stalo. Jis nešluostė ir nežiūrėjo į Salviniją. Paptelėjo dar dvi...

-Nereikia, Karoli, nereikia, - niekada nemanė, kad gali būti pateisinamos vyriškos ašaros. Visiškos nevilties ašaros. Ji suprato, ir begalinis gailestis užplūdo ją visą. Salvinija priėjo, kažką norėjo pasakyti... Staiga Karolis puolė ant kelių, apkabino jos kojas, ėmė bučiuoti ir visu balsu raudoti...

* * *

Norėdamas išvengti bet kokių netikėtumų, Senkus Šernių sekė pėda pėdon iki pat paplentės, apžiūrėjo ištryptą lauką ir atkirto tiesiąja Rimeikienės eglynėlį. Nepaprastai nustebo supratęs, kad čia didžiojo šerno nebuvo nė kvapo. Tai kur jis?!

- Ko ieškai? - staiga už nugaros išgirdo gergždžiantį senės balsą.

šiek tiek nusigandęs, žaibiškai atsisuko.

- Šerno. Didelio šerno. Šernium vadina.

- Visokių pasitaiko, bet tokio nėra. Aš žinau.

Ak tu, *čerauninke*... Kaip nėra?! Turi būti!

Sekioti, kur per naktį nupėdavo šernas, žinoma, bergždžias darbas. Ne vienas yra nusiplūkęs ir neradęs ar užėjęs tik knisliaus guolį. Gvidas kirto kvartaline iki miško krašto. Nėra! Paskui, baisiausiai skubėdamas, - kiek tos žiemos dienos, - dar viena kvartaline iki centrinio tako. Nėra!!!

Tai kur jis?

Pūga jau aplojo elnius ir briedį. Pavaikė stirnas, bet Senkus į jokią g3n^astį neblaškė savo dėmesio. Tik pirmyn! Suradęs skersinę kvartalinę, beveik potekom perbėgo, padalindamas tuos du k'vartalus dar pusiau. Šernius neskubėdamas, matyt, sotus, nubrido į kairę.

- Pūga, čia! - pavadinęs šunelį, pririšo, kad nesugadintų medžioklės. Atsigulė, apgalvojo kiekvieną smulkmenėlę. Patikrino šovinius. Tuos, kurių kapsulės buvo pernelyg giliai įlindusios į šovinio tūtelę, įsikišo į kišenę ceitnoto atvejui. Paklibino šautuvo vamzdžius, patikrino, ar tvirtai prie buožės laikosi, ar gerai gula prie peties.

Puiku.

Vos paėjęs pėdomis pusšimtį metrų į kvartalo gilumą, paleido, paragino šunelį. Mažyte tu mano... Ak, jeigu čia būtų patyręs Šuo, Senkus eitų tik prieš vėją ir klausytųsi tik šuns, o dabar...

Retame miške šernas gali atsigulti kur tik panorėjęs. Gali kristi po kokiu išvirtusiu medžiu, gali išsiknisęs duobę drybsoti pačioje miško kalnelio viršūnėje. Kaip kokiame stebėjimo poste. Pabandyk prieiti... Nepavyks.

Staiga miško gilumoje sulojo Pūga. Iš pradžių tarsi atsainiai, išdykėliškai viauksėdama, o paskui vis azartiškiau ir azartiškiau. Senkus karštligiškai stengėsi nustatyti, ką tai galėtų reikŠ-

ti. Gal elniai? Gal briedis? O gal koks kitas atklydęs šernas? Ne. Kito šerno nėra, nes tik vienintelės Semiaus pėdos veda i šitą kvartalą.

Senkus kelias minutes stovėjo nejudėdamas. Laukė, gal lojimas ims tolti ar artėti, bet jis sklido vis iŠ tos pačios vietos. Pagaliau smarkiai plakančia širdimi nutarė eiti artyn, bet, nepalankaus vėjo nugąsdintas, pasuko gerokai į dešinę. Ėjo lanku skubėdamas, stengdamasis neužkliudyti nė vienos šakelės. Minkštas, gilus sniegas slopino žingsnių garsą.

Lojimas nutilo.

Gvidas sustojo nežinodamas, ką toliau daryti.

Pasigirdo lengvi šuoliukai, Šuns lekavimas, ir pribėgusi Pūga visu kuo rodė, kad išvyka jai labai patinka.

- Paimk, Pūgute, šėmą. Paimk. Paimk, - ragino nekeldamas balso medžiotojas. Paglostė, stumtelėjo. - Ai gerai... Paimk. Čiu. Čiu.

Sūnelis neskubėdamas nubėgo, ir po minutės vėl toje pačioje vietoje pasigirdo piktas lojimas.

Ne elniai... Jie jau būtų pasitraukę. Būtų jau seniai išgirdę persekiotoją ir tylutėliai nuplaukę tolyn.

Ne briedis... Tas jau būtų pakilęs iš guolio, patrepenęs, nuvijęs ikyrų šunį, nervingai žirgliotų šalin.

Gvidas - vos ne bėgte retmėmis, stengdamasis, kad vėjas nuo lojimo vietos pūstų rik į veidą. Kitaip šernas būtinai pajus, šoks ir pamataravęs uodega nurūks.

Lok, mažyte... Lok, brangiausioji... Nepamesk. Nepalik žvėries. Padėk man... padėk...

Lo\o.

Visas suplukęs Senkus pagaliau priartėjo prie tos vietos tiek, kad jau galėjo nustatyti, kur guli žvėris. Artėjo pats atsakingiausias momentas. Pūga, be jokios abejonės, jau žinojo, kad Šeimininkas visai čia pat. Svarbiausia, kad nepajustų šernas. Pūgos lojimas maskavo žingsnius, vėjas nupūtė kvapą. Žvėris

galėjo pastebėti žmogaus judesį. Senkus kniubo į sniegą ir šliaužė, nors šlapias sniegas per kelias minutes persunkė vandeniu striukę. Saugojo, kad į šautuvo vamzdžius nepatektų sniego, ir buvo pasirengęs bet kurią akimirką pakilti ir šauti, šauti, o paskui ir vėl šauti šauti...

Šernas, matyt, tokio mažo šuns nė kiek nebijojo. Gulėdamas ramiausiai stebėjo ir akylai klausėsi, ar neišgirs kokio pašalinio garso. Gal kur trakštels šakelė, gal brūkštels kokios eglės spygliai per drabužį.

Senkus jau buvo taip arti, kad toliau slinkti nebebuvo prasmės.

Ką daryti?

Pašokus šauti? Ar slinkti dar ardau? Iš baimės tarškėjo dantys. Šernas gulėjo po plačiu lazdyno krūmu, giliai įsirausęs į sausų lapų guolį. Balto sniego fone puikiai matėsi šviežiai išrausta žemė, išdrabstyti pernykščiai lapai ir šakelės.

Visas didžiulis šerno kūnas buvo pasinėręs duoi>ėje, o galva slėpėsi už lazdyno pašaknės. Medžiotojas puikiai suprato, kad dabar visai nesunku peršauti žvėriui nugarą, bet ar kulka kliudys stuburą, ar sustabdys vietoje, buvo didelė abejonė.

Įkyrus laikos lojimas, matyt, nepatiko, įkyrėjo, erzino. Šernas kelis kartus grasinamai čiaukštelėjo žabtais, ūchtelėjo. Pūga nepaisė ir šokinėdama tai kairėn, tai dešinėn, vis pasižiūrėdama į šeimininko pusę, lojo kaip užvestas vilkutis.

Viešpatie, kokia tu šaunuolė!

Staiga šernas pašėlusia jėga šoko iŠ guolio, trimis šuoliais priartėjęs, vos nenučiupo Pūgos. Ta cyptelėjusi vikriai nėrė už medžio, pabėgėjusi sustojo, smalsiai žiūrėdama, kuo viskas baigsis.

Šernius sustojo kaip įbestas.

Ūchtelėjęs, nuviję lojiką, staigiai pasisuko, norėdamas grįžti į savo Šiltą guolį.

Šūvis.

Aaaiii! Aaaiii! Aaaiiiauuuaaaiii!!!

Priešmirtinis, klaikus, iš proto varantis klyksmas!!!

Pamatęs piestu stojanti, krintantį, žviegianti, žmogaus balsu rėkiantį baisų juodą kalną, Senkus vos nenumirė iŠ baimės.

Aaauuuaaa!!! Aaaiii!! Uuuaaaiii!!!

Griūdamas, rauliodamas, traiškydamas papuvėlius kelmus, žabtais nukirsdamas storus lazdynų stiebus, baisusis žvėris tolo.

šūvis!

Aaa... Uuuaaach... Aaauuu!!!

Griuvo!

Staiga pasikėlė, klykdamas kaip mirštantis žmogus, puolė ieškoti Senkaus. Krauju pasruvusios akys, pražiotas sieksninis snukis, kaip peiliai baltos iltys, kruvinos putos. Puuuutooo-osss!! Kraujas!

Kraujas!

Pašėlusiai skubėdamas, Senkus pertaisė šautuvą.

Staiga žvėris užvertė snukį į viršų ir pradėjo griausmingai kvatoti. Lyg žemė prasivėrė ir medžiai iki šaknų sulinko nuo kurtinamo garso. Apimtas agonijos milžiniškas šernas sukosi vilkeliu, daužėsi ieškodamas persekiotojo ir kvatojo, vaitojo, pratisai žviegė.

Šūvis!! Šūvis!

Senkus vėl pašėlusiai skubėdamas pertaisė šautuvą.

Pagaliau milžiniškas žvėris suprato, iš kur tyko pavojus, ir, laužydamas krūmus, medelius, ėmė lėtai brautis prie medžiotojo.

Aaauuuaaa... iiiaaa!!! Ak! Ak! Aaa...

Šūvis! Šūvis!

Senkus apalpo.

spengianti tyla...

Medžių viršūnėmis šniokščia vėjas.

Gvidas žiūrėjo į dangų ir kelias minutes niekaip nesuprato, kur jis, kodėl jis čia ir kas jam atsitiko. Visas šlapias, pašėlęs šaltis skverbiasi i kiekvieną kertelę.

Viešpatie!!!

Pašoko.

Tik dabar pamatė, kad aptaškytas tamsiu, beveik juodu krauju. Kruvinas sniegas, kruvini medžiai ir... ir... kruvinas negyvas šernas.

Ištaškytas sniegas, išdraskyta žemė bylojo, kad čia visai neseniai kovėsi nežemiški milžinai. Pėdos - tik vienos. Vien tamsus, juodas kraujas. Buvo tik vienas siaubingai didelis žvėris.

Gvidas atkreipė dėmesį į medžius apie kritusį Šerną. Jie iki pat viršūnių tarsi apdegę, apanglėję. Suskrudę spygliai ir pajuodusi žievė. Tarsi kas liepsnos pavidalu būtų šokęs į viršų ir karščiu nuskridęs, išnykęs, dingęs.

Senkus neskubėdamas kelis kartus ratu apėjo apie negyvą žvėri, stebėdamasis siaubingu dydžiu, iltimis, kurios kada nors gal papuoš ne vieną tarptautinę medžioklės trofėjų parodą, ilgais kailio Šeriais, nurimusio žvėries jėga. Prisiminimais, legendomis aplipęs žvėris.

Įrodymui, kad nušautas, nusipjovė ausies srirgalį.

- Ei, Pūga! - sušvilpė, bet šunelis tarsi kiaurai žemę prasmego. Gal sužeidė? Gal sutrypė? Gal... Tik gerokai vėliau persigandusi kalytė pasivijo savo Šeimininką. Pabmkusi uodegytę, cipeno maldaudama atleidimo, kad pabėgo, kad neištvėrė, kad negalėjo nugalėti baimės.

Mielas šuneli, nuostabioji kalyte... Dėkui tau... Dėkui.

Bučiavo žvitrų snukutį, glostė, mylavo.

Pūga muistėsi, nenorėjo sentimentų ir viską suprato savaip.

Atleido šeimininkas.

* * *

Senis Garkus buvo miręs.

Matyt, blaškėsi prieš mirtį, išvartęs daiktus kažko ieškojo, o paskui, užsigeidęs paskutinį kartą žūtbūt pamatyti dangų, rėpliojo į lauką ir sukniubo priemenėje.

Senkus, begalinės širdgėlos spaudžiamas, springdamas nuo ašarų, užspaudė akis, pakėlęs nunešė lengvutį kūną ant lovos.

Ilgai sėdėjo prie velionio, glostė atšalusią ranką, nenorėjo, kad kas nors trukdytų atsisveikinti.

Palaidojo Garkų kapinaitėse netoli Plačiavos durpyno, šalia žmonos. Lydėjo vos keli žmonės. Verkė tik senio dukra ir Senkus. Anūkas senelio beveik nepažino, nesuprato ir tik dėl akių gailėjo.

Sugulė pagaliau Šalia du, pusę gyvenimo mylėję vienas kitą žmonės, ir niekas niekada negalės pasakyti, kodėl juos išskyrė likimas.

Niekas.

Gal tu, mielas skaitytojau, žinai?

« * «

Svarbiausia, kad Salvinija virėjo neatstūmė, nepasibaisėjo, neišvažiavo. Nebebuvo ko slėptis Karoliui. Vos ištaikęs laisvą minutę, bėgdavo pagaminęs kokį skanėstą į antrą aukštą, tyliai belsdavosi į duris ir džiugesio pilnas smukdavo į vidų.

Iš pradžių Salvinija noriai plepėjo, bet paskui, išsigandusi degančių aistra virėjo akių, iš susijaudinimo drebančių rankų, susitikimų ėmė vengti. Kartais jai skaudėdavo galvą ir prašė, maldavo ramybės. Kartais įnikusi skaitydavo kokią knygą ir liepdavo netrukdyti. Kartais apsimesdavo mieganti ir į jokį beldimą neatsiliepdavo.

Atjaunėjęs, net pagražėjęs, labiau pasitikintis virėjas po virtuvę skraidyte skraidė. Kruopščiai susitvarkė savo kambarius,

išpurškė dezodorantu, pakeitė patalynę, du kartus per dieną prausėsi duše, švariai skutosi, gausiai kvėpinosi odekolonu ir nepriekaištingai rengėsi.

Skarute apsigobusi senyva indų plovėja baimingai stebėjo sunkiai beatpažįstamą šefą. Į kaimą po darbo parpurškusi porino kaimynei:

- Žinai, tas vargšas rik švilpauja melodijas, tik spraigo, tik spraigo, vokiškai ar angliškai tik šneka, tik šneka. Prisigalvoja visokių valgių, kokių aš per gyvenimą nei mačiau, nei ragavau.

- Nuo ko čia dabar?

- Bobą susirado, - reikšdama begalinę nuostabą, tik pliaukštelėjo sau per šlaunis, rik krestelėjo galva, išraitė balsą: - Tu tik pamanyk!

- Vajeeeiii...

- Na ir ką? Ir nebloga boba. Snukio gražaus. Bet, matyt, su proteliu... Aš tai - nė už ką! Nė už ką!

Visas kaimas sužinojo. Keisti žmonės gyveno tuose medžiotojų namuose. Garkų gerbė, o Karolio gailėjo. Mergas *kurvomis* vadino, o medžiotojus - ponais. Kaimiečiui taip aiškiau, taip paprasčiau. Kiekvienam - sava lentyna.

- Tu manęs pradėjai vengti, - nusiminęs Karolis.

- Ne, Karoli. Jokiu būdu ne, - tikino Salvinija. - Tiesiog pavargau. Jau laikas man namo.

- Nevažiuok, - maldavo, - pabūk dar nors kiek...

* * *

Savaitę Senkus vaikščiojo kaip primuštas... Aptvarkęs Garkaus trobelę užrakino ir ton pusėn nė čiūkšt. Graudu ir negera. Tuščia.

Velionio tiesa.

Tris paras nejautė netekries. Gal iŠ rikro Garkaus astralinis kūnas dar gyveno fiziniame kūne ir skleidė kontaktuojanti

lauką? Tik po trečios dienos, po to, kai kiiną prarijo žemė, staiga atsirado klaiki tuštuma, klaikus vienišumo skausmas.

Senkus didžiajame name tvarkė knygos rankraštį.

Tryliktoji knyga pagaliau baigta. Padėtas paskutinis taškas.

Baigęs žadėjo važiuoti namo, tačiau nė pats nesuprato, kodėl taip sunku palikti Šį mišką, šiuos namus, atitolti nuo Garkaus sodybos.

Piktindama Karolį, versdama laukti Algirdą, buvusi žmona vėl įniko į Senkaus kambarį.

- Tau bloga. Matau, Gviduti, ir noriu tau padėti, - tyliai, nuoširdžiai užjausdama, kalbėjo Salvinija. - Tavo baltiniai nebešvarūs... Aš išskalbsiu. Leisk man.

Dažnai, susirietusi su mezginiu ant sofos, ji mezgė, kartkartėm pasižiūrėdama į rašantį Gvidą.

- Kaip geriau pasakyti: šuns rišlumas ar atkaklumas persekiojant žvėrį? - kartais atsisukęs klausdavo Senkus. - Medžiotojai sako - rišlumas, o literatams labiau patinka atkaklumas. Kaip manai?

Nors menkai teišmanydama. Salvinija iš karto puldavo diskutuoti ir būdavo nepaprastai patenkinta, jei pavykdavo įrodyti Gvidui savo teisumą.

- Matai, mielas mano, tarp mūsų daug bendro, - puldavo apibendrinti. - Labai paskubėjome su skyrybomis. Labai. AŠ myliu tave ir labai labai norėčiau, kad mes gyventume kartu.

Senkus tylėjo.

Pajutusi, kad Gvidas kartais nužvelgia kokią netyčia ar tyčia apnuogintą kūno vietą. Salvinija pradėjo vis atkakliau Senkų gundyti.

- Gviduti, jei mes gyventume kartu, aš tau netrukdyčiau, - nuolankiai kuždėjo, žiūrėdama tiesiai į akis. - Tvarkyčiau kambarius, mosčiau valgį, skalbčiau... kaip ir anksčiau. Gerai?

Tau juk reikia moters. Tiesa? Salcyk. Reikia? AŠ labai labai norėčiau būti tavo moterimi. Labai.

Suokė, raivėsi, kur buvusi, kur nebuvusi, stengėsi prisiglausti, paliesti, gundyti karštu alsavimu, moterišku kvapu, murkiančiu balsu, dviprasmiškais žodžiais.

Garkus mokė, kad žmogaus bendravimo su kitu žmogumi analizė atskleidžia stulbinamas išvadas. Kas traukia žmogų prie žmogaus? Žinoma, ne drabužiai. Charakteris. Charakteris lemia veiksmus. Mus žavi ar mums nepatinka, atstumia. Brendant dar giliau, atsiskleidžia patys subtiliausi dalykai, informuojantys apie žmogaus pasąmonės struktūrą.

Vyras dažnai jaučia gamtos harmoniją, bet nesugeba suprasti jos vyksmo. Moteris subtilesnė, instinktyviai girdi, jaučia gamtos balsą. Jaučia tai, ką galima pavadinri visuotine meilės kalba.

Senkus nusišypsojo, pamatęs, kad Salvinija pamerkusi į vazelę kelis sudžiūvusių žolių stiebelius, varnalėšos kibukų šakelę, kelis klevo lapus. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad moteris perdavė Senkui tam tikrą idėją. Informaciją. Savo pasąmonės, psichologinės struktūros materialią išraišką.

Ar Gvidas ją supranta, priima, jai pritaria?

Malonu.

Tai kas pagaliau kelia malonumo jausmą? Tai - kito žmogaus informacija tau. Artima, priimrina, adekvari.

Tai magija, meilės mokslo kalba.

Kalba ne žodžiais, bet per tarpininką, kuris įkūnija tam tikrą idėją. Būtent idėja perduodama tau, ir tu šypsaisi.

Pamažu Salvinija visą Senkaus kambarį pertvarkė savaip. Jis neprieštaravo. Patiko. Kur rik pasisuksi, sklando moters dvasia, jos būsto samprata. Priimdamas dalį šios informacijos, Gvidas jautė, kad Salvinija visada šalia. Jis jau nebe toks vienišas.

Senkus niekaip nesuprato, kodėl taip greitai priprato prie

jos diktuojamo gyvenimo būdo. Keista, bet kuo toliau, tuo dažniau prisimindavo bendrus su Salvinija gyvenimo metus. Vis ilgiau užkliūdavo žvilgsnis už jos veido, plaukų, figūros, už jos daiktų, drabužių ir kosmetinių smulkmenų. Tarsi jau seniai užmiršta, išdžiūvusia vaga vėl ėmė sruventi, tekėti, vis greitėjančiai gurguliuoti vandenys. Tie patys įpročiai, ta pati veiksmų seka, tas pats juokas ir lygiai tas pats žvilgsnis.

Įkyriai lindo mintis, kad seniai neturėjo moters. Reikalai, Garkaus mirtis tarsi sunkiu delnu buvo užspaude kūno šauksmą, bet dabar viskas ėmė busti kaip pavasarinė gamta. Salvinija tai matė. Pasalūniškai Šypsodamasi, gaudė slaptus Gvido žvilgsnius ir gundė dar stipriau.

- Ko tu varžaisi? Ko? - koketiškai kuždėjo netyčia užklupusi Gvidą duše. - Nutrinsiu tau nugarą. Pasisuk. Nesigėdink. Nesvetima.

Senkus dar bandė prieštarauti, paraudo, bet nusileido, pakluso.

- Atsimeni, kaip mes maudydavomės vienoje vonioje? Atsimeni?

- Žinoma.

Švelniomis rankomis ji trynė ir trynė, glostė, kuteno jo nugarą, kojas, krūtinę... Staiga Gvidas nebeištvėręs čiupo ją į glėbį, prisispaudė prie savęs, įsisiurbė į lūpas, ieškojo jos kūno...

- Nusirenk, - sukuždėjo trūkčiojančiu balsu.

- Aš negaliu... negaliu, - muistėsi. - Negaliu. Man - tos dienos. Palauk šiek tiek. Tu nori manęs? Noooori... Labbaaaaiii nooori... ak!

- Labai noriu. Pasiutiškai noriu.

Be jokių ceremonijų įsibrukusi į Gvido lovą. Salvinija kaitino Senkų ištisas dvi naktis. Bučiavo kaip paklaikusi, čiulptukais išrašė visą kūną, glamonėjo, mylavo ir ateityje žadėjo liepsnojančią aistrą.

Tik ne šiąnakt.

Gal rytoj.

Gal rytoj.

« * *

- Man nereikia, - prieštaravo Salvinija.

- Ką tu sakai? Tik pasižiūrėk, kokie lapių kailiai. Užteks kepurei, apykaklei ir dar liks pagražinimams, - šypsodamasis siūlė Algis. Stengėsi uždėti kailius jai ant kaklo, bet Salvinija muistėsi, stūmė, nenorėjo.

- Imk, kvailele tu... Žinai, kiek Gariūnų turguje už juos gautum? Aaaaa... Krūvą pinigų. Palieku, - numetė ant stalo.

Vis taip pat šypsodamasis, priėjęs prie moters, mėgavosi žaidimu: štai tas gardus vaisius, kurį jis tuoj pat nuskins, išsunks ir... ir galbūt išspjaus.

Salvinija su baime žiūrėjo į arti prikištą veidą, į rudas akis, plonas lūpas, vešlius garbanotus plaukus ir nenorom turėjo pripažinti, kad Algis - gražus vyras. Kur ji padarė klaidą, kad tas trisdešimtmetis eržiliukas prilipo kaip musė prie medaus? Gal... gal susiklosčius aplinkybėms ji ir galėtų su juo, bet dabar... Jokio noro, jokio geismo, jokio žaismo! Nenoriu!

Šiurkščiai apkabinęs, Algis įsisiurbė į lūpas, pakišęs ranką po chalatu, glostė pilvą, šlaunis ir, atrodė, jokia jėga nepajėgs jo atplėšti nuo Salvinijos.

- Aš atnešiu dar du kailiukus, - sugergždė tėksdamas ją ant lovos.

Salvinija pašėlusiai spardėsi, muistėsi, mušė kur papuolė, springo ašaromis, bet jis nieko nepaisė.

Aaaak, laukinuke!

Eeeeek, koks pašėlęs saldumas!

-Aš negaliu! Girdi?! Negaliu. Man - tosdienos, - rausdama, springdama, uždususi prisipažino. - Koks ten malonumas... Viešpatie... Poryt. Aš poryt... Paleisk! Poryt!

- Pažadi? - stabtelėjo.

- Pažadu, - nė pati nesuprato, kaip prasitarė.

Gražuolis atsitiesė, ranka perbraukė per nuogas krūtis, patapšnojo per apnuogintus sėdmenis, žvilgtelėjo į nuogas šlaunis, pasi laižė.

- Gerai. Poryt. Ir nė vienos dienos ilgiau.

- Tu nesupratai, - netikėtai, greit atsipeikėjusi, puolė taisyti padėtį. - Aš ištekėjusi. Tas... tas rašytojas - mano vyras.

Užvertęs galvą, Algis nuoširdžiai nusikvatojo.

- Cirkininkė. Mėtai pėdas? Koks rašytojas? Tas? Senkus? Jis juk trinasi su buvusia Garkaus slauge. Pats mačiau, - melavo.

- Netiesa.

- Kvailė. Tu pati didžiausia kvailė ir nori, ieškai, kad kiti būtų dar kvailesni? Ėėėė... Atnešiu dar du kailiukus. Būsi karalienė. Ateisiu.

Kas ją apgins?

Gal... Senkus? Neeee...

Nesuprasi, ar jis geidžia, ar stumia.

Visi jie iŠ vienos pliauskos išdrožti!

Norėdama išvengti Algirdo atakų. Salvinija sėdėjo tai Senkaus, tai Karolio kambary. Su vienu šnekėjo viena, su kitu - kita.

- Ateik, Karoli, pas mane rytoj, lygiai pusę šešių vakaro.

- Būtinai, - nudžiugo.

* * *

- Gvidai, Gviduti, ar mes galėtume kaip ir anksčiau gyventi kartu?

- Nežinau, Salvinija. Nepasikeičiau. Gal dar bjauresnis pasidariau.

-Rašai knygas. Išgarsėjai. Pažįsta visa Lietuva. Tada aŠ nesupratau tavęs. Dabar prisipažįstu, kad padariau nedovanotiną klaidą. Tu supranti, ką noriu pasakyti? Supranti? Pasakyk!

- Suprantu.

- Tau buvo gera su manimi, tiesa? Tu juk negali pasakyti nieko blogo apie miisų gyvenimą Klaipėdoje. Taip? Pasakyk. Man labai svarbu.

- Negaliu. Mes gyvenome palyginti gerai.

- Gvidai, a§... aš beprotiškai tave myliu. Galėčiau tau padovanoti savo širdį.

- Kam taip...

- Žinau, jaučiu, kad tu labai labai vienišas. Leisk man kiek pagyventi su tavimi. Paskui mes nuspręsime, kaip geriau pasielgti. Leisk. Prašau. Maldauju.

Salvinija pravirko, bet neužsidengė veido, nenusisuko, stovėjo kaip sąžinė prieš Senkų, žiūrėjo kažkur pro langą, paskui į patį Senkų ir melste meldė pagalbos.

- Na ką tu, Salvute, - Gvido krūtinėje šoktelėjo graduliukas.

Glostė, glaudė, švelniai bučiavo.

- Galiu? Aš vien dėl to pas tave ir atvažiavau. Man nereikia nieko. Tik tavęs. Tu tiki? Tiki? Sakyk, tiki?

- Tikiu.

- Dėkui tau.

Salvinija ilgokai patylėjo, leisdama Gvidui bučiuoti lūpas, glostyti kūną, glausti prie savęs. Įsikniaubusi į vyro krūtinę, ji šypsojosi paties Šėtono šypsnių.

Ji laimėjo. Ji dar laimės!

Būtinai!

Ei, juodieji pragaro žirgai! Šuoliuokit per ugnį, neškit per laiką, per nuodėmę! Per nuodėmę!!! Sparnų, sparnų nenusvilkit!

- *Ta,* Gviduti, jau baigei savo knygą ir daugiau mūsų čia niekas nebelaiko. Tiesa? Mes rytoj išvažiuojam, gerai? Pažadėk man. Rytoj.

- Gerai.

* * •

Vakarui Salvinija ruošėsi kruopščiai. Paprašė Karolio, kad iškeptų pyragą, atneštų vaisių ir kokio nors gėrimo. Pati pririnko sausų žolių ir paruošė stalo puokštę, panašią į išsikėtojusią verbą.

Puiku.

Išsimaudžiusi, išsitrynusi kūną kvapiuoju aliejumi, įsisupo i puošnų chalatą.

Susisuko plaukus, prilipusi prie veidrodžio, pasidarė puikų veido makiažą.

Karolis atėjo, kaip buvo sutarta, lygiai pusę šešių.

Žioptelėjo ir sustingo viduryje kambario.

- Tu... tu kaip gėlė. Tokios gražios dar nemačiau...

- Dėkoju, Karoli. Šiandien miisų vakaras. Ilgiau čia biiti jau nebegaliu. Reikia, deja, važiuoti namo. įpilk degtinės. Pilną, - lipšniai žiūrėjo j jo veidą. - Dabar sau.

- Aš negeriu. Negaliu. Man negalima.

- Nieko. Nejaugi mūsų susitikimas nevertas viso labo trijų tostų? Tik trijų tostų? Už susitikimą, Karoli. Už ilgai lauktą susitikimą.

Vienu mauku išgėrusi, šypsodamasi žiūrėjo, kaip geria virėjas.

- Dar, Karoli.

- Tu labai skubi. Aš daugiau negaliu.

- Antras tostas už tave, Karoliuk. Už tavo laimę. Nejaugi tau nereikia laimės? Laimės su manimi.

- Su... su tavimi? - išgėrė net nesusiraukdamas.

Salvinija dar pripylė.

- Dabar, Karoliuk, kad mes vėl kada nors tokioje intymioje aplinkoje susitiktume. Tai trečiasis, paskutinis, tostas. Nejaugi tu nenori, kad mes kada nors vėl susiriktume?

-Noriu. Labai noriu.

- Prašau, - Salvinija pažvelgė j laikrodį.

Svaigalas užgulė Karolio smegenis. Išdžiūvęs, nepratęs, jis iš karto gerokai apgirto. Cinktelėjo ir Salvinijai, bet ją kratyte kratė nervinis drebulys.

Laikas.

Pamažu atsirišo chalato diržą, atlapojo skvernus ir... ir drabužis, lėtai nuslinkęs nuo pečių, nukrito ant žemės.

Stovėjo nuoga ir prisimerkusi stebėjo Karolio reakciją.

- Karoli... tu mane mylėjai visą gyvenimą, daugybę metų. Mylėjai ir myli kaip niekas niekada šioje žemėje nemylėjo moters. Šiandien mūsų atsisveikinimo vakaras. Aš noriu, kad tu visada prisimintum ši vakarą. Noriu padėkoti tau už tavo meilę, už ištikimybę, už laukimą. Šiandien aš tau dovanoju save... Imk mane... mylėk.

Priėjusi prie lovos, atmetė antklodę, loštelėjo aukšrielninka, užsimerkė.

-Eikš.

Karolis sėdėjo, žiūrėjo kaip suakmenėjęs ir nesugebėjo nei ką pasakyri, nei žengti mažiausio žingsnio.

- Eikš.

- Aš... aš... negaliu.

- Kodėl?

- Trokštu ir bijau tavęs.

- Kvailiuk. Eikš, - Salvinija vėl žvilgtelėjo į laikrodį, vikriai pašoko, nepaisydama Karolio pasyvaus protesto, skubiai jį išrengė, kuo plačiau išdrabsčiusi drabužius paėmė už rankos ir nusitempė paskui save.

- Imk mane. Bučiuok, glamonėk... Ko tu delsi? Kas tau? Tu manęs nenori? Bučiuok... Na, bučiuok... visą bučiuok... visą...

Salvinija gulėjo plačiai atmetusi rankas, užsimerkusi ir nervingai laukė. Degino kiekvienas prisilietimas. Kentė tvirtai sukandusi dantis.

Pamažu tirpo vergiškas Karolio sustingimas. Suprato, kad

šalia pirmą kartą gyvenime guli toks atviras, toks geidžiamas, toks išsvajotas mylimosios kūnas.

Pirmieji bučiniai - kaip artėjančios audros griaustinio dundėjimas.

Salvinija nuolatos žvilgčiojo i laikrodi ir visa virpėdama laukė, kol pro neužrakintas duris atsisveikinimo vakarui įeis Gvidas Senkus.

Kažkodėl vėluoja.

Visas nežinia ko išprakaitavęs, Karolis dabar buvo panašus į žvėrelį, ką tik pagavusį puikų laimikį. Gaivališku greičiu augo aistra.

Salvinija jokiu būdu nemanė, kad teks nužengti taip toli. Jau šlykštėjosi, rijo t>eviltiškumo ašaras ir nuolatos klausė savęs, kas bus, jei Senkus visai neateis. Pašoks ir rėkdama išvys tą... tą... Kaip?!

Jau jis ieško jos slapčiausios vietos... Staiga, vos slystelėjęs paviršiumi, milžiniškas falas didele jėga atsitrenkė jos viduriuose.

Salvinija riktelėjo, ėmė stumti nuo savęs Karolį, bet tas, prilipęs kaip pavasarinė varlė, vis degino ir degino be galo, be krašto...

Ji prašė, maldavo, plūsdama ašaromis blaškėsi, bet jis nieko nepaisė. Tik savęs. Tik savojo šauksmo.

Viešpatie! Deginimas virto geismu, paskui aistra, ir ji, jau nieko nepaisydama, apglėbė jo pečius, jau laukė... jau... au...

Niekas niekada taip nemylėjo moters!

Niekas niekada!

Raudonom dėmėm kaip rimbo kirčiais išdažyti kūnai. Prakaito dvokas, ekstazės šuoliai iki viršūnės ir svaigus riedėjimas atgal. Vėl iki viršūnės ir vėl... vėl atgal.

Lyžtelėjusi sukepusias lūpas, vos pravėrusi akis, staiga Salvinija pamatė Gvidą Senkų.

Ak!

- Dar, Karoli, dar! Mielas mano, kaip man gera! Mylėk mane! Mylėk! Aaa... Aaa... aaaaaa...

Senkus dingo.

- Gana! Gana! - akimirksniu tarsi viesulas su liūtimi nupūtė Salvinijos aistrą. - Gana!

Nustūmusi nuo savęs pakvaišusi nuo gaivališkos jungties vyrą, ji šoko iš lovos, su siaubu žiūrėdama į šlykStų kūną. O, dangau! Koks siaubas!

Užsidengusi rankomis veidą. Salvinija puolė į dušą, užtrenkė, užrakino duris, paleidusi šniokščiančią srovę, ėmė mėšlungiškai kratytis.

Raudodama liejo ir liejo ant savęs vandenj. Trynė ir trynė, nepaisydama skausmo. Daužė ir daužė nuodėmingąjį kūną. Še tau! Še tau!

Kas gali mane pateisinti?

Kas?

* * *

Kodėl vieniems visą gyvenimą sekasi?

Kodėl kitiems nesiseka?

Tai kas yra žmogaus likimas?

Jis neišvengiamas?

Tu, žmogau, jo pakeisti negali?

Ar bandei?

* * *

Salvinija drąsiai įėjo i Senkaus kambarį.

Degančiu žvilgsniu įsikirto jam į veidą, ieškodama savo poelgio pasekmių.

Nieko!

Bejausmis veidas.

Kietai sučiauptos lūpos.

- žinai, kodėl aS taip padariau? Žinai?

- Išeik. Nenoriu su tavimi kalbėti.

- Neee, brangusis. Aš tai padariau tyčia. Tyčia, kad tau skaudėtų! Skaudėtų!!! Lygiai taip, kaip man skauda visą gyvenimą. Skauda!!! Aš tavęs nekenčiu! Nekenčiu kaip nusususio Šuns! Tu išsigimęs. Tau niekas nerūpi. Nei turtas, nei karjera, nei žmona, nei vaikai. Kam reikalingas šioj žemėj toks tranas? Kam reikalingi tavo paistalai? Grynas pliauškalas. Lygiai kaip ir tu su savo žąsies žvilgsniu ir surūdijusia siela. Niekše! Aš nežinau, ką tau padaryti už savo sugriautą gyvenimą. Nežinau! AŠ nekenčiu! Nekenčiu! Nekenčiu!!!

Paklaikusiomis akimis, šaukdama. Salvinija puolė Senkų, norėdama nagais iškabinti akis. Gvidas šiaip ne taip išsisuko, bet ji puolė ir puolė kaip katė. Senkus kirto trumpą smūgį į paširdį, atsivedėjęs norėjo dar pridėti, bet moters veidas akimirksniu pamėlo, ir ji susmuko ant grindų.

Gvidas skubėdamas ištempė ją į koridorių, atrėmė į sieną.

Nekentė isteriškų žmonių.

Nekentė!

Skubiai apsirengęs, pasiėmęs būtiniausius daiktus, rankraštį, užtrenkė, užrakino duris. Žvilgtelėjęs į buvusią žmoną ištaršytais plaukais, išsikėtojusią, įtūžio perkreiptu veidu, tik šyptelėjo ir neatsigręždamas nuskubėjo koridoriumi, nubildėjo laiptais.

* * *

Daiktai sudėti į kelioninį krepšį.

Gulėdama lovoje. Salvinija laukė aušros, visą nakri blaškėsi, neužmigo.

Vos prašvitus klampos į autobusų stotelę.

Išvažiuos.

Prakeiktas miškas, prakeiktas Senkus, prakeiktas gyvenimas.

Prakeiktas!

Ji verkė...

Staiga tamsoje girgžtelėjo durys ir kažkas įėjo.

- Kas čia? - persigando Salvinija.

- Savi. Nebijok. Atnešiau kailius. Aš moku tesėti žodį. Tai kaip?

- Uždek šviesą. Girdi? - jau supratusi ketinimus, ne juokais išsigando.

- O kam? Nereikia... Kam reikalinga informacija kitiems? A? Šiandien, brangioji, ir yra tas tavo poryt. Žadėjai, tiesa?

Šiugždėjo drabužiai.

Jis rengėsi.

- Nereikia! Algi, nereikia. Aš nenoriu. Girdi? Aš prašau. Maldauju. Girdi? AŠ tik šiaip pasakiau. Nepagalvojau. Tu mane prievartavai. Aš gyniausi. Aš nieko tau nežadėjau. Girdi? AŠ rėksiu!

Ji Šoko iš lovos, bet stiprios rankos sugriebė ir tėškė atgal.

- Gelbėkit!!! - suriko, spėjo surikti. Vyras plačiu delnu užspaudė burną. Ji nežmoniškai spardėsi, bildėjo visa lova, žūtbūt norėjo ištrūkti, bet žvėriškos jėgos įveikti negalėjo. Gavusi stiprų niuksą staiga nurimo, springdama ašaromis jautė, kaip jis plėšte plėšia drabužį, pašėlusiai spausdamas įkrito į jos suglebusį glėbį, surado ko ieškojo...

Ak!

Staiga įsižiebė šviesa, ir klaikiai gargtelėjęs šešėlis puolė prie lovos.

Žach!!!

Akimirksniu Algis išsirietė, susringo, paskui lėtai ėmė rangytis, išsprūdo klaiki dejonė, susirietė ir, keistai padrebėjęs, suglebo. Kraujas!

Kraujas!!!

- Aaaa!!! - suklykė Salvinija stumdama kūną nuo savęs. - Viešpatie!

Pagaliau nustūmusi, visa apsipylusi krauju, ji atsistojo ant lovos, pažvelgė i Karolį ir nualpusį griuvo, persiversdama per lavoną, sukniubo ant grindų.

Karolis stovėjo nejudėdamas. Atsipeikėjusi Salvinija atatupsta pašliaužė tolyn nuo kruvino žmogaus, nuo kruvino peilio, nuo persekiojančio žvilgsnio.

- Ką tu padarei? - pagaliau išstenėjo visiškai nežinodama, ką dabar daryti. - Tu... tu... užmušei žmogų... Už ką?

- Tu mano... Aš niekam neleisiu prie tavęs prisiliesti.

- Kvaily tu! Tai buvo tik mano kerštas. Kerštas buvusiam vyrui. Supranti? Jis matė mus. Aš taip norėjau! Aš norėjau, kad jis mus pamatytų! Aš norėjau, kad jam labai skaudėtų! - sukrėsta Salvinija ėmė isteriškai raudoti. - Nekenčiu tavęs! Nekenčiu tavęs! Išgama tu! Tai buvo tik kerštas! Tik kerštas! Kerštas! Kerštas! Kerštas!

Kerštas...

Moters kerštas.

-Nutilk!!!

Iki pat aušros paklaikęs Karolis bučiavo, mylavo užgesusį, bet dar šiltą Salvinijos kūną.

- Dabar tu mano... Amžinai mano... - kuždėjo sukepusiomis lūpomis.

Ryte žmonių būrelis nusekė į mišką vienišo žmogaus pėdomis ir rado pakaruoklį.

B Klaipėdos atvažiavo verkdamas Salvinijos vyras su dviem vaikais, išsivežė karstą.

Kas supynė žmonių likimus?

Kam buvo reikalinga tragiška baigtis?

Po dvejų metų, vasarą, šiaip taip suradusi buvusią Garkaus sodybėlę, išlipusi iš prabangios mašinos, I^ana Stulgienė nuėjo tiesiai į trobelę.

Kieme netikėtą viešnią piktai aplojo Piiga.

įėjusi į vidų, stabtelėjo nesuprasdama, ar čia pataikė.

Apaugęs didžiule juoda barzda, ilgais tamsiais plaukais, apsivilkęs drobiniais marškiniais, apsijuosęs juosta, stovėjo Gvidas Senkus.

- O Viešpatie, Gvidai!

Puolė, apsikabino, pravirko.

- Na, ko tu? Ko tu? - švelniai glostydamas ramino Senkus. - Ašaros nepadės. Ašaros šiaip, sūrus vandenėlis. Kaip tu mane suradai?

- Ieškojau kaip pamišusi. Niekas nieko nežino. Nei rašytojų sąjunga, nei tavo buto kaimynai, nei tavo seserys, nei medžiotojai. Prapuolei kaip į vandenį. Nejaugi nėra žmonių, kuriems tu brangus? - patylėjo. - Mūsų dukrytė greit bus nuotaka. Mes su tavimi kaip vėjo blaškomi lapai. Visą gyvenimą - kas sau. Nejaugi tau dar nenusibodo? Ką aš čia kalbu... Atleisk. Atleisk už kvailus klausimus.

- Nieko. Be kvailų klausimų nebūtų ir protingų.

- Tavo paskutinės knygos tokios keistos. Apie gyvenimo prasmę, visuotinę meilę, apmąstai visas gyvenimo sritis. Tu dabar kas? Filosofas?

- Nežinau, Dana, visai nežinau. Gyvenu kaip patinka. Toks gyvenimo biidas man teikia pasitenkinimą. Aš gydau žmones.

- Žinau. Man sakė.

Po trijų dienų Dana, visiškai nusiminusi, išsirengė namo...

-Gerai dar, Gviduti, kad tu niekieno. Priklausai tik sau. Tau nereikia nei žmonos, nei dukters, nei moteriškos šilumos, nei namų jaukumo. Kaip bus, kai pasensi?

- Aš mirsiu staiga.

- Kas tau sakė?

- Žinau.

- Kada tai bus? - susirūpinusi paklausė moteris.

- Dar pagyvensiu, - šyptelėjo Gvidas. - Dar negreit.

- Aš atvažiuosiu pas tave. Gerai? Dažnai atvažiuosiu. Su Rasa. Gerai? Man reikia tavęs. Man reikia tokio, koks esi.

- Gerai. Dėkoju tau.

Dana tikėjosi, kad kada nors Senkų iš čia išsiveš. Gal kada nors jis pats susirgs, gal nusibos...

Ne ta prigimtis...

Likimas ne tas...

Svetimas.

Amžinai svetimas.